မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

ပဠုပကရဏအဋ္ဌကထာ

ကထာဝတ္ထုပကရဏ

မူလဋီကာ နိဿယ

ပါဠိတော် နိဿယနှင့် မြန်မာပြန်

၁၂၆၁-ခု မှ ၁၃၃၉-ခု

သာသနာတော်နှစ်—၂၅၂၃ ကောဇော—၁၃၄၁ ၁၉၈၀-မတ်လ

ကွဲထား— ၁

အဘိဓမ္မာ

အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာများ

၁။ အဋ္ဌသာလိနီ ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ၄-တွဲ

၂။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ၃-တွဲ

၃။ ပဉ္စပကရဏ အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ၂-တွဲ

အားလုံး ရိုက်နှိပ်ပြီးစီးပြီ ဖြစ်ပါကြောင်း

ပဌမအကြိမ်

အုပ်ရေ - ၃၀၀၀

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် သာသနာရေးဦးစီးဌာနအတွက် ဦးတင်မောင် (၀၂၅၆) စာပေပေါင်းကူး စာပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၉၀၊ အေ,တီ၊ ဝေဇယန္တာလမ်း၊ (၈) ရပ်ကွက်၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့၊ ရန်ကုန်က ပုံနှိပ်၍ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင် (၀၂၅၂၇) က ထုတ်ဝေသည်။

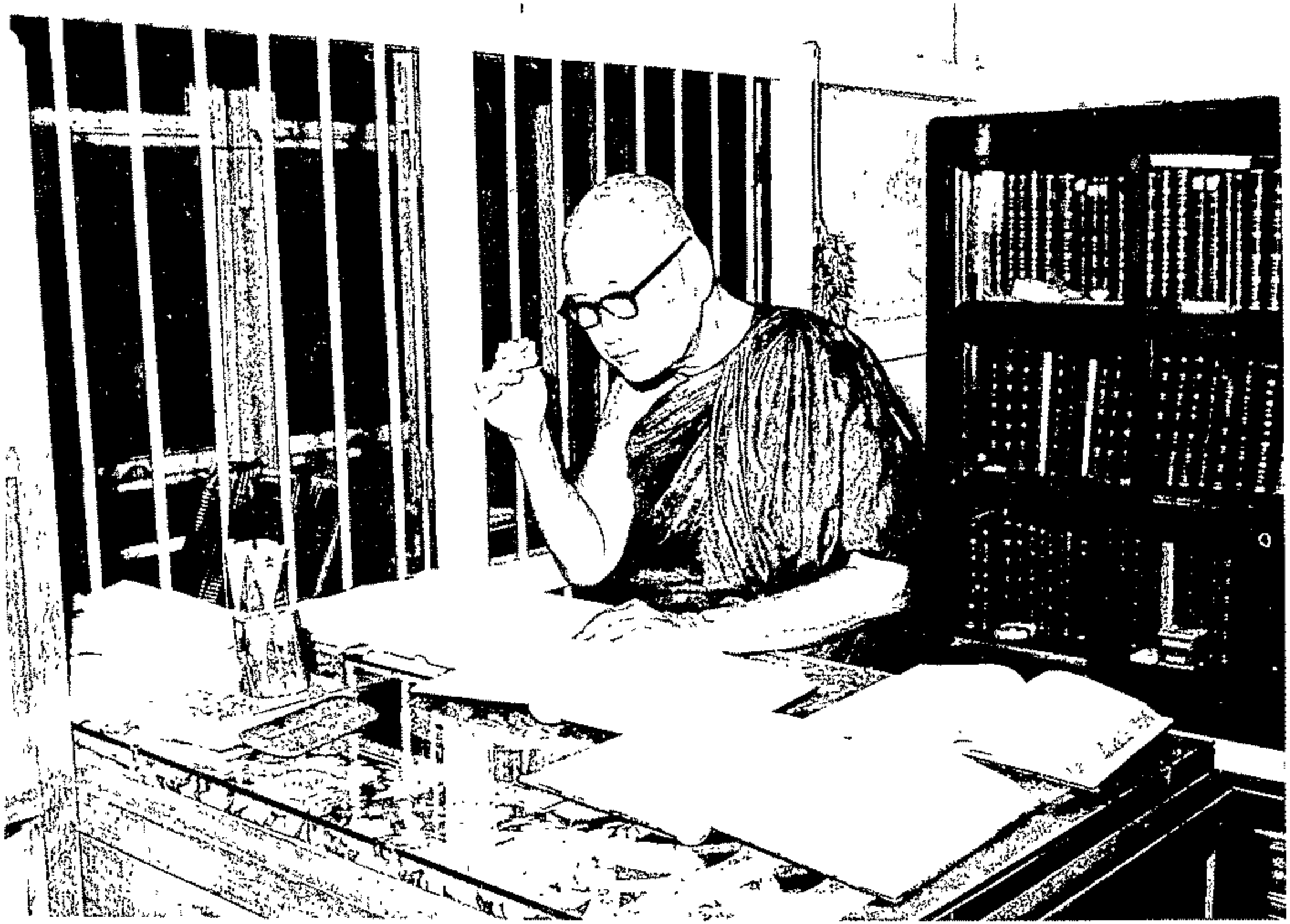

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

တာဘဝသံသရာဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

၁။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်လောင်း သူငယ်ကို စစ်ကိုင်းတိုင်း ရွှေဘိုခရိုင် ဝက်လက်မြို့နယ် သရိုင်ရွာ ဦးဇောတိ-ဒေါ်အုန်းလှိုင်တို့မှ ၁၂၆၁-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက် (၁၉၀၀-ပြည့်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇-ရက်) အင်္ဂါနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

၂။ ၁၂၆၆-ခုနှစ်၌ ပဌမအကြိမ် ရှင်သာမဏေ ပြုတော်မူသည်။

၃။ ၁၂၇၅-ခုနှစ်၌ ဒုတိယအကြိမ် ရှင်သာမဏေ ပြုတော်မူသည်။

၄။ ၁၂၇၉-ခုနှစ်၌ သက်တော် ၁၈-နှစ် အရွယ်တွင် ပဌမကြီးတန်း စာမေးပွဲကို အောင်မြင်တော်မူသည်။

၅။ ၁၂၈၀-ပြည့်နှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ ပဌမအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။

၆။ ၁၂၈၁-ခုနှစ် နယုန်လပြည့်နေ့၌ ဒုတိယ အကြိမ်၊ ၁၂၈၁-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ တတိယအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။

၇။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်၌ 'ပဌမကျော်' အောင်မြင်တော်မူသည်။

၈။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်၌ 'သက္ကသီဟ စာမေးပွဲ' ခေါ် 'ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ'ဘွဲ့ ရရှိအောင်မြင်တော်မူသည်။

၉။ ၁၃၀၃-ခု ဝါဆိုဦး (၁၉၄၁-၂) ဂျပန်စစ်တပ်မျှား မြန်မာပြည်သို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်မည့်နှစ်တွင် ယခုလက်ရှိ အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့စဉ်က သံဃာတော် ၈၁ပါးမျှသာရှိ၍ ပုံ့လွှန်တော်မူချိန်တွင် သံဃာတော် ၈၁ဦးရှာကျော်မျှ သီတင်းသုံးလျက်ရှိသည်။

၁၀။ (လွတ်လပ်ရေး ရပြီးနောက်) ၁၃၁၂-ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ (ရှေးဦးစွာ) 'အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ' ဘွဲ့တံဆိပ် ဆက်ကပ်ခြင်းကို ခံယူရသည်။

၁၁။ ရင်းနှစ်မှာပင် နိုင်ငံတော် စာသင်ကျောင်းများ၌ သင်ကြားရန် မူလတန်း ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲ ခေါ် သင်ခန်းစာများကို ရေးသား ခဲ့သည်။

၁၂။ ၁၃၁၅-ခုနှစ်၌ (က) ဆဋ္ဌသံဂီတိသြဝါဒါစရိယ သံဃနာယကာ၊
(ခ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဘာရနိုတ္တာရကာ၊
(ဂ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပါဠိ ပဋ္ဌိဝိသောဓကာ၊
(ဃ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ သြသာန သောဓေယျပတ္တ ပါဠိက
အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံယူရသည်။

၁၃။ ၁၃၃၇-ခုနှစ် ပဲခူးမြို့၌ ကျင်းပအပ်သော ဂိုဏ်းလုံးကျွတ် အစည်း အဝေးကြီးက ရှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဥပ ဥက္ကဋ္ဌ(ဒုတိယ သာသနာပိုင်) အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံယူတော်မူသည်။

၁၄။ ၁၂၉၁-ခုနှစ် သက်တော်(၃၀)မှစ၍ ကျွမ်းစာများကို စတင်ပြုစုတော် မူခဲ့ရာ ၁၂၉၃-ခုနှစ်တွင် ပဌမဦးဆုံးကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးစီးတော် မူ၍ ၁၃၁၈-ခု တန်ဆောင်မုန်းလတွင် 'နောက်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ' ကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးလျှင် 'တဘဝသံသရာ' အမည်ဖြင့် ထေရုပဋ္ဌိကို ကိုယ်တော်တိုင်ရေးထားတော်ခဲ့မူသည်။ ပဋ္ဌပကရဏဘာသာဋ္ဌကာနှင့် မူလဋ္ဌကာနိဿယ ပါဠိတော်နိဿယများကို ၁၃၁၆-ခု၊ တန်ဆောင် မုန်းလဆန်း ၅-ရက် (၁၈-၁၁-၇၄)တနင်းလာနေ့ ၁-နာရီအချိန် စတင်ပို့ချရေးသား၍ ၁၃၁၉-ခု၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၁၂-ရက်နေ့မှာ ပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။ သုတ်မဟာဝါဘာသာဋ္ဌကာကို ၁၃၁၇-ခု၊ ဝါဆို လပြည့်ကျော် ၂-ရက် ကြာသပတေးနေ့ (၂၄-၇-၇၅) စတင်ပို့ချ ရေးသား၍ ၁၃၁၉-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၃-ရက်(၂၁-၁၂-၇၇) သောကြာနေ့ ပျံလွန်တော် မမူမီ ၅-ရက်အလိုတွင် ပြီးစီးတော်မူခဲ့ ပါသည်။ ပါထေယျဘာသာဋ္ဌီကာကိုပင် တရက်မျှ ရေးသားပို့ချခဲ့ ပါသေးသည်။

၁၅။ ၁၃၁၉-ခုနှစ်၊သက်တော်(၇၈)နှစ်အရောက်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၂-ရက် (၁၉၇၇ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇\ရက်)အင်္ဂါနေ့ ညနေ ၄-နာရီ မိနစ်-၃၀ တွင် တဘဝအတွက် ငြိမ်းတော်မူပါသည်။

ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ

(ပဌမအုပ်)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
နိဒါန်း		၁
ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေသူများ၏ ကျမ်းဦးအမှာ	....	၈
စဉ်ဆက်သာသနာ တည်စေသော်	....	၁
သမ္ဘည္ဟတဥာဏ်တော် အစွမ်းတော် ၃-ပါး	....	၂
ဂန္ဓာရမ္ဘ အဖွင့်	....	၃
နိဒါနကထာ အဖွင့်		
ပဋ္ဌမသံဂါယနာ	....	၂၁
ဒုတိယသံဂါယနာ	....	၂၁
မဟာဝဂ်		
၁-ပုဂ္ဂလကထာ	....	၂၂
၁-သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ	....	၂၂
၁-အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့်	....	၂၂
နိဒ္ဒေသ	....	၂၆
အနုလောမဒ္ဒပနာ	....	၃၀
ပါပနာရောပနာ	....	၃၀
အနုလောမပဋ္ဌာန	....	၃၃
ဥပနယနစတုက္ကဋ	....	၄၀
အနုလောမပစ္စနီကပဋ္ဌာန	....	၄၃
၂-ပစ္စနီကာနုလောမ အဖွင့်	....	၄၄
၂-ဩလာသသစ္စိကဋ္ဌ	....	၄၈
၁-အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့်	....	၄၈
၃-ကာလသစ္စိကဋ္ဌ	....	၄၆
၁-အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့်	....	၄၆

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၄—အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ	....	၅၀
၁—အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့်	....	၅၀
၂—ဩကာသာဒိသစ္စိကဋ္ဌ	....	၅၁
၂—ပစ္စနီကာနုလောမ အဖွင့်	....	၅၁
၅—သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၅၃
၆—ဩပမ္မသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၅၆
၇—စတုက္ကနယသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၅၉
စတုက္ကနယသံသန္ဒန	....	၅၉
၀—လက္ခဏယုတ္တိ အဖွင့်	....	၆၅
အဋ္ဌပဏ္ဍိတ	....	၆၆
၉—ဝစနသောဓန အဖွင့်	....	၆၇
ဝစနသောဓန	....	၆၇
၁၀—ပညတ္တာနုယောဂ အဖွင့်	....	၇၄
၁၁—ဂတိအနုယောဂ အဖွင့်	....	၇၀
၁၂—ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ အဖွင့်	....	၀၉
၁၃—ပုရိသကာရာနုယောဂ အဖွင့်	....	၉၇
၁၄—အဘိညာနုယောဂ အဖွင့်	....	၁၀၀
၁၅—၁၈—ဉာတကာနုယောဂါဒိ အဖွင့်	....	၁၀၉
၁၉—၂၁—ပဋ္ဌိဝေဓာနုယောဂါဒိ အဖွင့်	....	၁၁၂
၂—ပရိဟာနိကထာ	....	၁၁၀
၁—ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ အဖွင့်	....	၁၁၉
၂—အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိ အဖွင့်	....	၁၂၄
၃—သုတ္တသာဓနပရိဟာနိ အဖွင့်	....	၁၂၇
၃—ဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၁၃၁
၁—သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၁၃၁
၂—သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၁၃၄
၃—ဩဝိသောကထာ အဖွင့်	....	၁၃၇
၄—ဇဟတိကထာ	....	၁၃၉
၁—နှ သုတ္တာဟရဏကထာ အဖွင့်	....	၁၃၉
၅—သမ္ဘမတ္ထိတိကထာ အဖွင့်	....	၁၄၂
၁—ဝါဒယုတ္တိ အဖွင့်	....	၁၄၂
၂—ကာလသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၁၄၄

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ဝစနသောဝန အဖွင့်	....	၁၄၆
အတီတစက္ခုရူပါဒီကထာ အဖွင့်	....	၁၅၈
အတီတဉာဏာဒီကထာ အဖွင့်	....	၁၅၈
အရဟန္တာဒီကထာ အဖွင့်	....	၁၅၉
ပဒသောဝနနကထာ အဖွင့်	....	၁၅၉
သုတ္တသာဝန အဖွင့်	....	၁၆၀
၆—အတီတကွန္ဓာဒီကထာ	....	၁၆၂
၁—နှ သုတ္တသာဝနကထာ အဖွင့်	....	၁၆၂
၂—သုတ္တသာဝန အဖွင့်	....	၁၆၂
၇—ကေစ္ဆံ အတ္ထိတိကထာ	....	၁၆၄
၁—အတီတာဒီကေစ္ဆကထာ အဖွင့်	....	၁၆၄
၂—အနာဂတာဒီကေစ္ဆကထာ အဖွင့်	....	၁၆၇
၈—သတိပဋ္ဌာနကထာ အဖွင့်	....	၁၆၈
၉—ဟောဝတ္ထိကထာ အဖွင့်	....	၁၇၁
၂-ဒုတိယဝဂ်		
၁—ပရူပဟာရ အဖွင့်	....	၁၇၃
၂—၄—အညာဏာဒီကထာ အဖွင့်	....	၁၇၅
၅—ဝစီဘေဒကထာ အဖွင့်	....	၁၇၆
၆—ဒုက္ခာဟာရကထာ အဖွင့်	....	၁၇၉
၇—စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ အဖွင့်	....	၁၇၉
၈—ကုက္ကုဋ္ဌကထာ အဖွင့်	....	၁၈၂
၉—အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ	....	၁၈၃
၁၀—ဝေဟာရကထာ အဖွင့်	....	၁၈၆
၁၁—နိရောဓကထာ အဖွင့်	....	၁၈၉
၃-တတိယဝဂ်		
၁—ဗလကထာ အဖွင့်	....	၁၉၂
၂—အရိယမဂ္ဂကထာ အဖွင့်	....	၁၉၅
၃—ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့်	....	၁၉၈
၄—ဝိမုစ္စမာနကထာ အဖွင့်	....	၁၉၉
၅—အဌမကကထာ အဖွင့်	....	၂၀၃
၆—အဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ	....	၂၀၅

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၇– ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ အဖွင့်	....	၂၀၆
၈–ဒိဗ္ဗသောတကထာ အဖွင့်	....	၂၀၉
၉–ယထာကမ္မူပဂတညာဏကထာ	....	၂၁၀
၁၀–သံဝရကထာ အဖွင့်	....	၂၁၂
၁၁–အသညကထာ အဖွင့်	....	၂၁၄
၁၂–နေဝသညာနာသညာယတနကထာ အဖွင့်	....	၂၁၄

၄–စတုတ္ထဝဂ်

၁–ဂိဟိသု အရဟာတိကထာ အဖွင့်	....	၂၁၅
၂–ဥပပတ္တိကထာ အဖွင့်	....	၂၁၇
၃–အနာသဝကထာ အဖွင့်	....	၂၁၇
၄–သမန္နာဂတကထာ အဖွင့်	....	၂၁၉
၅–ဟောမိယာ ဗုဒ္ဓေါတိကထာ အဖွင့်	....	၂၂၁
၆–လက္ခဏကထာ အဖွင့်	....	၂၂၄
၇–နိယာမောက္ကန္တိကထာ အဖွင့်	....	၂၂၅
၈–အပရိပိ သမန္နာဂတကထာ အဖွင့်	....	၂၂၇
၁၀–သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ အဖွင့်	....	၂၂၈

၅–ပဉ္စမဝဂ်

၁–ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့်	....	၂၂၉
၂–အသေခဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၃၀
၃–ဝိပရိတကထာ အဖွင့်	....	၂၃၀
၄–နိယာမကထာ အဖွင့်	....	၂၃၃
၅–ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ အဖွင့်	....	၂၃၆
၆–သမ္မုတိဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၃၇
၇–စိတ္တာရမ္မဏကထာ အဖွင့်	....	၂၃၈
၈–အနာဂတဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၃၉
၉–ပဋ္ဌပ္ပန္နဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၄၀
၁၀–ဖလဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၄၃

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၆-ဆဋ္ဌမ၀ဂ်		
၁-နိယာမကထာ အဖွင့်	....	၂၄၆
၂-ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ အဖွင့်	....	၂၄၇
၃-သစ္စကထာ အဖွင့်	....	၂၄၆
၄-အာရုပ္ပကထာ အဖွင့်	....	၂၅၀
၅-နိရောဓသမာပတ္တိကထာ အဖွင့်	....	၂၅၁
၆-အာကာသကထာ အဖွင့်	....	၂၅၂
၇-အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ အဖွင့်	....	၂၅၃
၁၀-ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိ အာဒိကထာ အဖွင့်	....	၂၅၄
၇-သတ္တမ၀ဂ်		
၁-သင်္ခါတကထာ အဖွင့်	....	၂၅၅
၂-သမ္မယုတ္တကထာ အဖွင့်	....	၂၅၆
၃-စေတသိကကထာ အဖွင့်	....	၂၅၇
၄-နိဒါနကထာ အဖွင့်	....	၂၅၈
၅-ပရိဘောဂမယပုညကထာ အဖွင့်	....	၂၆၃
၆-ဣတော ဒိန္နကထာ အဖွင့်	....	၂၆၇
၇-ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်	....	၂၆၈
၈-ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်	....	၂၇၂
၉-အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ အဖွင့်	....	၂၇၄
၁၀-ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ အဖွင့်	....	၂၇၆

ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ မူလဋီကာ နိဿယ

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ဂန္ထာရम्ภ အဖွင့်	....	၂၀၁

နိဒါနကထာ အဖွင့်

မဟာဝဂ်

၁—ပုဂ္ဂလကထာ	....	၂၉၂
၁—သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ	....	၂၉၂
၁—အနုလောမပစ္စနိက အဖွင့်	....	၂၉၂
၂—ပစ္စနိကာနုလောမ အဖွင့်	....	၃၁၆
၂—ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ	....	၃၁၉
၁—အနုလောမပစ္စနိက အဖွင့်	....	၃၁၉
၃—ကာလသစ္စိကဋ္ဌ	....	၃၂၀
၁—အနုလောမပစ္စနိက အဖွင့်	....	၃၂၀
၄—အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ	....	၃၂၁
၁—အနုလောမပစ္စနိက အဖွင့်	....	၃၂၁
ဩကာသာဒိသစ္စိကဋ္ဌ	....	၃၂၁
၂—ပစ္စနိကာနုလောမ အဖွင့်	....	၃၂၁
၅—သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၃၂၄
၆—ဩပမ္မသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၃၂၈
၇—စတုက္ကနယ သံသန္ဒန အဖွင့်	....	၃၂၉
၈—လက္ခဏယုတ္တိ အဖွင့်	....	၃၃၁
၉—ဝစနသောဓန အဖွင့်	....	၃၃၁
၁၀—ပညတ္တာနုယောဂ အဖွင့်	....	၃၃၄
၁၁—ဂတိအနုယောဂ အဖွင့်	....	၃၃၅
၁၂—ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ အဖွင့်	....	၃၃၈
၁၃—ပုရိသကာရာနုယောဂ အဖွင့်	....	၃၄၀
၁၄—အဘိညာနုယောဂ အဖွင့်	....	၃၄၄
၁၅-၁၈-ဥတကာနုယောဂါဒိ အဖွင့်	....	၃၄၅
၁၉—ပဋ္ဌိဝေဓာနုယောဂါဒိ အဖွင့်	....	၃၄၆

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၂–ပရိဟာနိကထာ	....	၃၄၉
၁–ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိကထာ အဖွင့်	....	၃၄၉
၂–အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိ အဖွင့်	....	၃၅၁
၃–သုတ္တသာဓနပရိဟာနိ အဖွင့်	....	၃၅၂
၃–ဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၃၅၃
၁–သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၃၅၃
၂–သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၃၅၄
၃–ဩဝါဒသောကထာ အဖွင့်	....	၃၅၅
၄–ဇာတိကထာ အဖွင့်	....	၃၅၅
၁–နှ သုတ္တာဟာရဏကထာ အဖွင့်	....	၃၅၅
၅–သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာ အဖွင့်	....	၃၅၆
၁–ဝါဒယုတ္တိ အဖွင့်	....	၃၅၈
၂–ကာလသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၃၅၀
၃–ဝစနသောဓန အဖွင့်	....	၃၅၉
အတီတဉာဏာဒိကထာ အဖွင့်	....	၃၆၄
အရဟန္တာဒိကထာ အဖွင့်	....	၃၆၄
ပဒသောဓနကထာ အဖွင့်	....	၃၆၄
၆–ကေစ္စိ အတ္ထိတိကထာ	....	၃၆၆
၁–အတီတာဒိကေစ္စကထာ အဖွင့်	....	၃၆၆
၇–သတိပဋ္ဌာနကထာ အဖွင့်	....	၃၆၆
၈–ဟေဝတ္ထိကထာ အဖွင့်	....	၃၆၇

၂–ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁–ပရ္ဝပဟာရ အဖွင့်	....	၃၆၀
၅–ဝစီဘေဒကထာ အဖွင့်	....	၃၆၉
၇–စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ အဖွင့်	....	၃၇၀
၈–အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ အဖွင့်	....	၃၇၂
၁၀–ဝေါဟာရကထာ အဖွင့်	....	၃၇၃
၁၁–နိရောဓကထာ အဖွင့်	....	၃၇၆

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-ဗလကထာ အဖွင့် ၃၇၈
၂-အရိယန္ဒိုက်ထာ အဖွင့် ၃၇၉
၃-ဝိမုစ္စမာနကထာ အဖွင့် ၃၈၀
၅-အဋ္ဌမကကထာ အဖွင့် ၃၈၂
၆-အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယက်ထာ အဖွင့် ၃၈၃
၇-ဒိဋ္ဌစက္ခုကထာ အဖွင့် ၃၈၃
၈-ယထာကမ္မုပဂတညာဏကထာ အဖွင့် ၃၈၈
၁၀-သံဝရကထာ အဖွင့် ၃၈၉

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-ဂိဟိဿ အရဟာတိက်ထာ အဖွင့် ၃၉၀
၂-ဥပဟတ္ထိကထာ အဖွင့် ၃၉၀
၃-သမန္နာဂတကထာ အဖွင့် ၃၉၀
၆-ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိကထာ အဖွင့် ၃၉၁
၇-လက္ခဏကထာ အဖွင့် ၃၉၂
၈-နိယာမောက္ကန္တိကထာ အဖွင့် ၃၉၃
၁၀-သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ အဖွင့် ၃၉၄

၅-ပဉ္စမဝဂ္ဂ

၁-ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့် ၃၉၅
၂-အသေခဉာဏကထာ အဖွင့် ၃၉၅
၃-ဝိပရိတကထာ အဖွင့် ၃၉၆
၄-နိယာမကထာ အဖွင့် ၃၉၆
၅-ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ အဖွင့် ၃၉၇
၆-သမ္မုတိညာဏကထာ အဖွင့် ၃၉၇
၇-စိတ္တာရမ္မဏကထာ အဖွင့် ၃၉၈
၈-အနာဂတညာဏကထာ အဖွင့် ၃၉၈
၉-ပဋ္ဌပ္ပန္နညာဏကထာ အဖွင့် ၃၉၈
၁၀-ဖလညာဏကထာ အဖွင့် ၃၉၉

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ဒီဃဆဋ္ဌဝဂ္ဂ		
၁-နိယာမကထာ အဖွင့်	....	၄၀၀
၂-ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ အဖွင့်	....	၄၀၀
၃- သစ္စကထာ အဖွင့်	....	၄၀၁
၅-နိရောဓသမာပတ္တိကထာ အဖွင့်	....	၄၀၁
၇-သတ္တမဝဂ္ဂ		
၁-သင်္ဂီတိတကထာ အဖွင့်	....	၄၀၂
၂-သမ္ပယုတ္တကထာ အဖွင့်	....	၄၀၂
၃-စေတသိကကထာ အဖွင့်	....	၄၀၂
၄-ဒါနကထာ အဖွင့်	....	၄၀၃
၅-ပရိတ္တောဂမယပုညကထာ အဖွင့်	....	၄၀၆
၆-ဣတ္ထတ္တာ ဒိန္နကထာ အဖွင့်	....	၄၀၇
၇-ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်	....	၄၀၈
၈-ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်	....	၄၀၉
၉-အရိယမဂ္ဂဝိပါကကထာ အဖွင့်	....	၄၁၀
၁၀-ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ အဖွင့်	....	၄၁၀

ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် နိဿယ

(ပဌမအုပ်)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
မဟာဝဂ်		
၁-ပုဂ္ဂလစာထာ	....	၄၁၅
၁-သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ	....	၄၁၅
၁-အနုလောမပစ္စနိက၊ ၁-အနုလောမပဋ္ဌာန	....	၄၁၅
ပဋ္ဌာနမူစတုက္က	....	၄၁၆
ဥပနိဿယနစတုက္က	....	၄၁၈
နိဿယနစတုက္က	....	၄၁၉
၁-သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ၊ ၂-ပစ္စနီကာနုလောမ၊ ပစ္စနီကပဋ္ဌာန	....	၄၂၀
ပဋ္ဌာနမူစတုက္က	....	၄၂၀
၂-ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ	....	၄၂၀
၁-အနုလောမပစ္စနိက	....	၄၂၀
၃-ကာလသစ္စိကဋ္ဌ	....	၄၂၁
၁-အနုလောမပစ္စနိက	....	၄၂၁
၄-အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ	....	၄၂၁
၁-အနုလောမပစ္စနိက	....	၄၂၁
၂-ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ စသည်	....	၄၂၂
၅-သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန	....	၄၂၂
ပစ္စနိကာနုလောမ	....	၄၂၂
၆-ဩပမ္မသံသန္ဒန	....	၄၂၃
အနုလောမပစ္စနိက	....	၄၂၃
၇-စတုက္ကနယသံသန္ဒန	....	၄၂၄
အနုလောမပစ္စနိက	....	၄၂၄
၈-လက္ခဏယုတ္တိ	....	၄၂၄
အနုလောမပစ္စနိက	....	၄၂၄
၉-ဝစနသောဓန	....	၄၂၅
၁၀-ပညတ္တာနုယောဂ	....	၄၂၆
၁၁-ဂတိအနုယောဂ	....	၄၂၈

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁၂-ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ	...	၇၃၃
၁၃-ပုရိသကာရာနုယောဂ	....	၇၃၆
၁၄-အဘိညာနုယောဂ	....	၇၇၃
၁၅-၁၈-ဥတကာနုယောဂါဒိ	....	၇၇၃
၁၉-ပဋ္ဌိဝေဓနုယောဂ	....	၇၇၇
၂၀-သံဃာနုယောဂ	....	၇၇၇
၂၁-သစ္စိကဋ္ဌဆဘာဝါနုယောဂ	....	၇၇၇
ဥဒါန်းဂါထာအနက်	...	၇၅၂
၂-ပရိဟာနိကထာ	...	၇၅၂
၁-ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ	....	၇၅၂
၂-အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိ	....	၇၅၃
၃-သုတ္တာသာဓနပရိဟာနိ	....	၇၅၇
၃-ဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၇၅၆
၁-သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၇၅၆
၂-သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၇၆၃
၃-ဩဝါဒေယျကထာ	....	၇၆၅
၄-ဇဟာတိကထာ	....	၇၆၇
၁-နှ သုတ္တာဟရဏကထာ	....	၇၆၇
၂-သုတ္တာဟရဏကထာ	....	၇၆၈
၅-သဗ္ဗမတ္ထိတိစာထာ	....	၇၇၀
၁-ဝါဒယုတ္တိ	....	၇၇၀
၂-ကာလသံသန္ဒန	....	၇၇၁
ဝစနသောဓန	....	၇၇၃
အတီတစက္ခုရူပါဒိကထာ	....	၇၇၅
အတီတဉာဏာဒိကထာ	....	၇၇၅
အရဟန္တာဒိကထာ	....	၇၇၅
အတီတဟတ္ထာဒိကထာ	....	၇၇၅
အတီတကဿပါဒိသမောဝါနကထာ	....	၇၇၆
ပဒသောဓနကထာ	....	၇၇၆
သုတ္တသာဓန	....	၇၇၇
၆-အတီတကဿပါဒိကထာ	....	၇၀၀
၁-နှ သုတ္တသာဓန	....	၇၀၀

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၇-ကေစ္ဆံ အတ္ထိတိကထာ	....	၄၈၀
၁-အတီတာဒိကေစ္ဆကထာ	....	၄၈၀
၂-အနာဂတာဒိကေစ္ဆကထာ	....	၄၈၁
၈-သတိပဋ္ဌာနကထာ	....	၄၈၂
၉-ဟောတ္ထိကထာ	....	၄၈၄
ဒုတိယဝဂ်		
၁-ပရူပဟာရကထာ	....	၄၈၆
၂-အညာဏကထာ	....	၄၈၉
၃-ကခ်ါကထာ	....	၄၉၀
၄-ပရဝိတာရဏကထာ	....	၄၉၂
၅-ဝစီဘေဒကထာ	....	၄၉၃
၆-ဒုက္ခာဟာရကထာ	....	၄၉၄
၇-စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ	....	၄၉၅
၈-ကုက္ကုဋ္ဌကထာ	....	၄၉၆
၉-အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ	....	၄၉၉
၁၀-ဝေါဟာရကထာ	....	၅၀၂
၁၁-နိရောဓကထာ	....	၅၀၄
တတိယဝဂ်		
၁-ဗလကထာ	....	၅၀၇
၂-အရိယန္တိကထာ	....	၅၀၉
၃-ဝိမုတ္တိကထာ	....	၅၁၀
၄-ဝိမုစ္စမာနကထာ	....	၅၁၀
၅-အဋ္ဌမကကထာ	....	၅၁၁
၆-အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ	....	၅၁၂
၇-ဒိဋ္ဌစရိတ္တကထာ	....	၅၁၄
၈-ဒိဋ္ဌသောတကထာ	....	၅၁၆
၉-ယထာဝမ္ဘူပဂတဉာဏကထာ	....	၅၁၆
၁၀-သံဝရကထာ	....	၅၁၈
၁၁-အသည္ဟကထာ	....	၅၁၉
၁၂-နေဝသညာနာသညာယတနကထာ	....	၅၂၀

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၄-စတုတ္ထဝဂ်		
၁-ဂိဟိသ အရှဟာတိကထာ	....	၁၂၃
၂-ဥပပတ္တိကထာ	....	၁၂၄
၃-အနာသဝကထာ	....	၁၂၅
၄-သမန္နာဂတကထာ	....	၁၂၆
၅-ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာ	....	၁၂၈
၆-ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိကထာ	....	၁၂၉
၇-လက္ခဏကထာ	....	၁၃၀
၈-နိယာမောက္ကန္တိကထာ	....	၁၃၃
၉-အပရာပိ သမန္နာဂတကထာ	....	၁၃၅
၁၀-သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ	....	၁၃၈
၅-ပဉ္စမဝဂ်		
၁-ဝိမုတ္တိကထာ	....	၁၄၀
၂-အသေခဉာဏကထာ	....	၁၄၁
၃-ဝိပရိတကထာ	....	၁၄၂
၄-နိယာမကထာ	....	၁၄၃
၅-ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါကထာ	....	၁၄၄
၆-သမ္မုတိဉာဏကထာ	....	၁၄၄
၇-စိတ္တာရမ္မဏကထာ	....	၁၄၅
၈-အနာဂတဉာဏကထာ	....	၁၄၆
၉-ပဋ္ဌပ္ပန္နကထာ	....	၁၄၇
၁၀-ဖလဉာဏကထာ	....	၁၄၇
၆-ဆဋ္ဌဝဂ်		
၁-နိယာမကထာ	....	၁၅၀
၂-ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ	....	၁၅၁
၃-သစ္စကထာ	....	၁၅၃
၄-အာရုပ္ပကထာ	....	၁၅၄
၅-နိရောဓသမာပတ္တိကထာ	....	၁၅၅
၆-အာကာသကထာ	....	၁၅၆
၇-အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ	....	၁၅၇
၈-ပထဝီဓာတု သနိဒဿနောတိအာဒိကထာ	....	၁၅၈

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၇-သတ္တမဝဂ်

၁-သင်္ဂီတကထာ ၅၆၀
၂-သမ္ဘယုတ္တကထာ ၅၆၁
၃-စေတသိကကထာ ၅၆၁
၄-ဒါနကထာ ၅၆၂
၅-ပရိဘောဂမယပုညကထာ ၅၆၅
၆-ဣတော ဒိန္နကထာ ၅၇၀
၇-ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာ ၅၇၃
၈-ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ ၅၇၅
၉-အရိယမဂ္ဂဝိပါကကထာ ၅၇၆
၁၀-ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ ၅၇၆

ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
သီနှင့်ဖွယ်မျှား	....	၅၀၁
ကထာဝတ္ထု	....	၅၀၁
သကဝါဒီ ပရဝါဒီ	....	၅၀၁
ပုဂ္ဂလကထာဌ် သီနှင့်ဖွယ်	....	၅၀၁
ပုဂ္ဂလ	....	၅၀၁
သစ္စိကဋ္ဌ	....	၅၀၁
ပရမတ္ထ	....	၅၀၂
သမ္မုတိသစ္စာ	....	၅၀၂
အတ္တ အစ္စ	....	၅၀၃
ကာရက, ဝေဒက	....	၅၀၃
သာမီ, နိဿိသီ	....	၅၀၃
ဇီဝ, သတ္တ, ပုဂ္ဂလ, ဝါ, သူ	....	၅၀၃
ပရဝါဒီ	....	၅၀၃
သကဝါဒီ	....	၅၀၃
၁-ပုဂ္ဂလကထာ	....	၅၀၄
၁-သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ	....	၅၀၄
၁-အနုလောမပစ္စနိက	....	၅၀၄

မဟာဝဂ္ဂ

၁-ပုဂ္ဂလကထာ	....	၅၀၅
၁-သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ	....	၅၀၅
၁-အနုလောမပစ္စနိက	....	၅၀၅
အနုလောမပဋ္ဌာန	....	၅၀၅
ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၀၆
ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၀၆
ပဋိကမ္မစတုက္ကာ (ပရဝါဒီက အတုန့်ပြန်၍ ရှင်းလင်းမှု စကား ၄-ရပ်)	....	၅၀၇

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၀၇
ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၀၇
နိဂ္ဂဟစတုက္ကဝ(ပရဝါဒီက ပြန်၍နှိပ်မှု စကား ၄-ရပ်)		၅၀၀
ဥပနယနစတုက္ကဝ (အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက သကဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ နည်း ၄-မျိုးဖြင့် နှိပ်ပုံကို မိမိက ပြန်၍ နှိပ်ပုံနှင့်အတူဆောင်၍ ပြရာအခက်း)	....	၅၀၀
နိဂ္ဂမနစတုက္ကဝ (အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက သကဝါဒီ၏ နှိပ်ပုံ ၄-မျိုးကို ပြန်၍ ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်ကြောင်းကို နိုင်းအုပ်သော စကား)	....	၅၀၉
၂-ပစ္စနီကာနုလောမ	....	၅၀၉
ပစ္စနီကပဋ္ဌက	....	၅၀၉-၅၉၀
ပစ္စနီကပဋ္ဌက မြန်မာပြန်	....	၅၉၀
ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၉၀
ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၉၁
ပဋ္ဌိကမ္မစတုက္ကဝ(သကဝါဒီက အတုန်ပြန်၍ ရှင်းလင်းမှု စကား ၄-ရပ်)	....	၅၉၁
ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၉၁
ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၉၂
နိဂ္ဂဟစတုက္ကဝ (သကဝါဒီက ပြန်၍နှိပ်မှု စကား ၄-ရပ်)		၅၉၂
ဥပနယနစတုက္ကဝ (ပစ္စနီကပဋ္ဌကတုန်းက ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ နည်း ၄-မျိုးဖြင့် နှိပ်ပုံကို မိမိက ပြန်၍ နှိပ်ပုံနှင့်အတူဆောင်၍ ပြရာစကား)	....	၅၉၃
နိဂ္ဂမနစတုက္ကဝ (ပစ္စနီကပဋ္ဌကတုန်းက ပရဝါဒီ၏ နှိပ်ပုံ ၄-မျိုးကိုပြ၍ ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်ကြောင်းကို နိုင်းအုပ်သော စကား	....	၅၉၃
၂-ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ	....	၅၉၄
၁-အနုလောမပစ္စနီက	....	၅၉၄
၃-ကာလသစ္စိကဋ္ဌ	....	၅၉၄
၁-အနုလောမပစ္စနီက	....	၅၉၄
၄-အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ	....	၅၉၅
၁-အနုလောမပစ္စနီက	....	၅၉၅

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂-သြကာသသစ္စိကင္ဆ၊ ၂-ပစ္စနိကာနုလောမ	၅၉၅
၃-ကာလသစ္စိကင္ဆ	၅၉၆
၄-အဝယဝသစ္စိကင္ဆ	၅၉၆
၅-သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန (သြပမ္မစသည် မပါပဲ သစ္စိကင္ဆဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှုပ်စသည်နှင့်အတူ နှိုးနှောပြုရာ စကား ၄-ရပ်)	၅၉၆
၆-သြပမ္မသံသန္ဒန (သစ္စိကင္ဆပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သော ရှုပ်နှင့် ဝေဒနာ စသည်တို့သည် တမျိုးတခြားစီ ဖြစ်သကဲ့သို့ သစ္စိကင္ဆပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သော ရှုပ်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်း တမျိုးတခြားစီလော-ဟု ရှုပ်နှင့် ဝေဒနာ စသည်ကို ဥပမာပြု၍ နှိုးနှောရာ စကားရပ်)	၅၉၈
၇-စတုက္ကနယသံသန္ဒန (နည်း ၄-မျိုးဖြင့် သစ္စိကင္ဆဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှုပ်စသည်တို့နှင့် နှိုးနှောရာ စကားရပ်)	၆၀၀
၈-လက္ခဏယုတ္တိ (ပရမတ္ထတရားတို့၏ အမှတ် အသား ဖြစ်သော သပ္ပစ္စယ စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို စိစစ်ရာ စကားရပ်)	၆၀၂
၉-ဝစနသောဓန (သဒ္ဒါကို သုတ်သင်ရာ စကားရပ်)	၆၀၃
၁၀-ပညတ္တာနုယောဂ (ရှိပီ အရှိပီ စသော ပညတ်တို့နှင့် တကွ ပုဂ္ဂလကို စစ်ဆေး မေးမြန်းရာ စကားရပ်)	၆၀၅
၁၁-ဂတိအနုယောဂ (ဂတိ ပြောင်းပုံကို အဦးပြု၍ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို စစ်ဆေးမေးမြန်းရာ အခန်း)	၆၀၉
သုတ်တော် မြန်မာပြန်	၆၁၀
အိမ်း-ဟူသော အဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	၆၁၁
၁၂-ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ (ရှုပ်စသည်ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂလ ဟူသော နာမည် ပညတ်ကို မေးရာ အခန်း)	၆၁၂
ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	၆၂၅
ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	၆၂၅
၁၃-ပုရိသကာရာနုယောဂ (ယောဂျီးတို့ ပြုအပ်သော ကံ ကမ္မကာရကတို့ကို မေးစိစစ်ရာ အခန်း)	၆၂၉
၁၄-အဘိညာနုယောဂ (အဘိညာဏ်ကို မေးစိစစ်ရာ အခန်း)	၆၃၈

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁၅-၁၈-ဉာတကာနုယောဂါဒိ	....	၆၄၀
ပရဝါဒီပက္ခ	....	၆၄၀
၁၅-ဉာတကာနုယောဂ (ဉာတကကို မေးစီစစ်ရာအခက်း)	....	၆၄၀
၁၆-ဇာတိအနုယောဂ (အမျိုးဇာတ်ကို မေးစီစစ်ရာ အခက်း)		၆၄၀
၁၇-ပဋိပတ္တိအနုယောဂ (အကျင့်ကို မေးစီစစ်ရာ အခက်း)	....	၆၄၁
၁၈-ဥပပတ္တိအနုယောဂ (ပဋိသန္ဓေကို မေးစီစစ်ရာ အခက်း)		၆၄၁
၁၅-၁၈-ဉာတကာနုယောဂါဒိ	....	၆၄၁
သကဝါဒီပက္ခ(၁)	....	၆၄၁
၁၅-ဉာတကာနုယောဂ	....	၆၄၁
၁၆-ဇာတိအနုယောဂ	....	၆၄၂
၁၇-ပဋိပတ္တိအနုယောဂ	....	၆၄၂
၁၈-ဥပပတ္တိအနုယော	....	၆၄၂
၁၅-၁၈-ဉာတကာနုယောဂါဒိ	....	၆၄၃
သကဝါဒီပက္ခ(၂)	....	၆၄၃
၁၅-ဉာတကာနုယောဂ	....	၆၄၃
၁၆-ပဋိဝေဓနုယောဂ (ပဋိဝေဓကို မေးစီစစ်ရာ အခက်း)		၆၄၃
၂၀-သံဃာနုယောဂ (သံဃာကို မေးစီစစ်ရာ အခက်း)	....	၆၄၄
၂၁-သစ္စိကဋ္ဌသဘာဝါနုယောဂ (သစ္စိကဋ္ဌ၏ သဘောကို မေးစီစစ်ရာ အခက်း)	....	၆၄၅
မှတ်ဖွယ် ခေါင်းစဉ် အကျဉ်း	....	၆၅၆
အလွှာရှင်မျှား	....	၆၈၆

မာတိကာမျှား ပြီးပြီ။

ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋ္ဌိကာ

နိဒါန်း

သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး
မော်ကွန်းတိုင်ကြီး

ယခုအခါ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကြီးသည်လည်း သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့စဉ် တချိန်တုန်းက ပေါ်ထွက်လာသည့် အထိမ်း အမှတ် မော်ကွန်း ကျောက်စာတိုင်ကြီး တဆူဖြစ်သည်။

ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီး ပေါ်ထွက်လာရသည့် အကြောင်းအရာများကို ဖော်ပြရလျှင် ယခု ဆောင်ရွက်နေဆဲ ဖြစ်သည့် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး ကိစ္စကြီး ပြီးမြောက်အောင်မြင်နိုင်ရန်အတွက်—

လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်များ၊
ပစ်ပယ်ရှောင်ကြဉ်ရမည့် အချက်များ—

ဟူသော သင်ခန်းစာများကို ရနိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ကထာဝတ္ထုဘာသာ ဋ္ဌိကာကျမ်း၏ နိဒါန်းအဖြစ်ဖြင့် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီး ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို သိသာရုံမျှ ဖော်ပြပါအုံ့။

ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏ အတိတ်နိမိတ် ကောင်းခဲ့ခြင်း

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၀-ခုနှစ်၊ စါဆိုလပြည့်နေ့သို့ ရောက်သောအခါ မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်အနီး ကဏ္ဍမမည်သော သရက်ပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူပြီး တလောကလုံးကို သိမြင်ထင်ရှားစေလျက် ရေမီး အစုံ အစုံသော တန်းခိုးပြာဋ္ဌိဟာတို့ကို ပြတော်မူသည်။[1]

မြတ်ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရား၏ အံ့သြဖွယ်ရာ တန်ခိုး ပြာဋ္ဌိဟာတို့ကို ဖူးမြော်ရှုမြင်ကြရသောအခါ များစွာသော လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့သည် ဘုရား

၀။ ဓမ္မ ၆ ၂။ ဒေဝေါရောဟဏ်ဝတ္ထု ၁၃၀-မှစ၍။
ဤကျမ်း နှာ ၄-မှစ၍။

တရား သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည် ကိုးကွယ်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။

သာသနာတော်မှ အပ တိတ္ထိ ဂိုဏ်းများသည် ဖရိ ဖရဲ ပြိုကွဲ ပျက်စီး၍ နေရောင်တောက်သောအခါ ပိုးစုန်းကြူးများ ပျောက်သကဲ့သို့ ပျောက်သွားလေသည်။

တန်ခိုး ပြာဋိဟာကို ပြပြီးသောအခါ မြတ်ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရားသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ခြေနှစ်လှမ်းမျှဖြင့် ကြွသွားတော်မူသည်။ လူ့ပြည်မှ စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်ရှိရာ ယုဇနာရှိ၊ရိတောင်ထိပ်မှာ ပဌမ ခြေတလှမ်း ချ၍ ယုဇနာရှိ၊ရိတောင်ထိပ်မှ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ရှိရာ မြင်းမိုရ်တောင်ထိပ် ‘ပင်လယ် ကသစ်ပင်ရင်းခြေ ခြေတလှမ်းချကာ ၂-လှမ်းမျှ လှမ်းကြွခြင်းဖြစ်သည်။ ၂-လှမ်းခြေ လူ့ပြည်မှာ ပဌမ ခြေဖဝါးထား၊ ယုဇနာရှိ၊ရိတောင်ထိပ်မှာ ဒုတိယ ခြေဖဝါးချ၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ တတိယခြေဖဝါးချကာ ခြေ ၃-ဖဝါးသာ ချလေသည်။

တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်သောအခါ သိကြားမင်းစံရာ ပင်လယ် ကသစ်ပင်ရင်း ခင်းထားသော ပဏ္ဍုကမ္ဗလာကျောက်နေရာထက်၌ စံနေတော်မူလျက် မယီတော် ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည့် သန္တုသိတနတ်သားကို အကြီးအမှူး ပြုကာ စကြဝဠာ ကမ္ဘာတိုက်တသောင်းမှ စုဝေး ရောက်လာကြသည့် နတ်ပြည်ဘွာတို့အား အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူသည်။

အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းတို့တွင် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၊ ဝိဘင်းကျမ်း၊ ဓာတုကထာကျမ်း၊ ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်းများကို ဟောပြီး ၅-ခုမြောက် ဖြစ်သည့် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို အခြေခံမူ ဂ-ချက်မျှသာ ဟောသည်။ အပြည့်အစုံ မဟော။

အခြေခံမူ ဂ-ချက်။ ။ကထာဝတ္ထုကျမ်း အတွက် အခြေခံမူ ဂ-ချက် ဟူသည်မှာ–

၁။ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ
၂။ သြကာသ သစ္စိကဋ္ဌ
၃။ ကာလသစ္စိကဋ္ဌ
၄။ အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ

ဟူ၍ သစ္စိကဋ္ဌ ၄-ချက်ကို–

၁။ အနုလောမ ပစ္စနီက
၂။ ပစ္စနီကာအနုလောမ

ဟူ၍ အမေး ၂-ချက်စီ မေးသောကြောင့် အခြေခံမူ ဂ–ချက် ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို အပြည့်အစုံ မဟောပဲ အခြေခံမူ ဂ-ချက် သာဟောခြင်းမှာ—

> နောင်အခါ၌ ငါ၏တပည့် မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော သာသနာ၏ အညစ်အကြေး တို့ကို သုတ်သင်လျက် တတိယသံဂါယနာတင်ပွဲတွင် ရဟန်းသံဃာ၏ အလယ်၌ ဤကထာဝတ္ထု ကျမ်းကို သကပက္ခဝါဒငါးရာ ပရပက္ခဝါဒငါးရာ ပေါင်း ဝါဒတထောင် ပေါင်း၍ အပြည့်အစုံ ဟောကြားလိမ့်မည်။[1]

ဟူ၍ သိမြင်တော်မူသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ကထာဝတ္ထုကျမ်း အခြေခံမူ ဂ-ချက်ချထား ဟောကြားခြင်းသည် ပင်လျှင် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဟောခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ထို့နောက်မှ ယမိုက်ကျမ်းနှင့် ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်။ ဤသို့လျှင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဝါတွင်း ၃-လ ပတ်လုံး အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူသည်။

ထို့နောက် သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ လူ့ပြည် သင်္ကန်းမြို့သို့ အလယ်မှ ပတ္တမြားလှေကား၊ လက္ခဏာဘက်မှ ရွှေလှေကား၊ လက်ဝဲဘက်မှ ငွေလှေကားများ သွယ်တန်းပြီး နတ်ဗြဟ္မာများ ခြံရံလျက် မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဆင်းသက်ကြွမြန်းတော်မူခဲ့သည်။

ထိုအခါ ကမ္ဘာသားအားလုံးပင် ထင်ထင်ရှားရှား ဖူးမြင် တွေ့ရှိ ကြရသည်။ စကြဝဠာ ကမ္ဘာလောကခေတ်တခုလုံး အပိတ်အကွယ်အဆီးအတား မရှိ ငရဲဘုံ နတ်ဗြဟ္မာဘုံများကို တွေ့မြင်ကြရသည်။

ယင်းသို့ အုံ့ဩဖွယ် မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ တန်ခိုးတော်များကို ဖူးမြင်ကြရသော လူအပေါင်းသည် ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညို ဆည်းကပ်သည့် ဗုဒ္ဓဓာသာဝင်များ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြလေသည်။ ဘုရားဖြစ်ရန် အတွက် လူတိုင်းပင် ဆုတောင်းကြသည်ဟု အဋ္ဌကထာကျမ်း၌ မှတ်တမ်း တင်ထားခဲ့လေသည်။

ကထာဝတ္ထုကျမ်းအတွက် အတိတ်နိမိတ် ကောင်းခြင်း

ဤတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသမျှ စကားရပ်များကို ပြန်လည် သုံးသပ်ကြည့်လျှင် ကထာဝတ္ထုကျမ်း အပါအဝင် အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းကို ဟောရန် တန်ခိုးပြာဋိဟာများကိုပြပြီး တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ကြွစဉ်တုန်းကလည်း သာသနာမှအပ ဖြစ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများ တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားကြပြီး သာသနာ တော် အရောင် ထွန်းပြောင်ခဲ့သည်။

---

[1] ဤကျမ်း နှာ ၅။

ကထာဝတ္ထုကျမ်း အပါအဝင် အာဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းကို ဟောတော်မူပြီး တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်သို့ သက်ဆင်း ကြွမြန်းလာသောအခါ၌ လည်း မြတ်ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရား၏ တန်ခိုးဂုဏ်ရောင် တိုးတက်ထွန်းပြောင် လာပြန်လေသည်။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ ထိန်ဝါ တောက်ပသည့် အချိန်၌ အစပျိုး အခြေတည်ခဲ့ရသော ကထာဝတ္ထုကျမ်းအတွက် နောင်အပြည့်အစုံ ကထာ ဝတ္ထု ကျမ်းတော်ကြီးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသောအခါ သာသနာ သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွါးရေးကို ပြုစုစွမ်းဆောင်နိုင်မည့် အတိတ်ကောင်းနိမိတ်ကောင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်ပေသည်။

ယင်းသို့ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၀-ခုနှစ်တွင် အုံ့ညြဖွယ်ရာ ထူးကဲလှစွာသော မြတ်စွာဘုရားရှင်၏–

တန်ခိုးပြာဋီဟာပြခြင်း၊

အာဘိဓမ္မာ ဒေသနာကို ဟောခြင်း၊

နတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်သို့ လှေကား ၃-သွယ်ဖြင့် ဆင်းသက်ခြင်း-

မျှားကို တလောကလုံး ထင်ထင်ရှားရှား ဖူးမြင် သိရှိကြသည့်အခါ ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုသက်ဝင် ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကြသည်။ သာသနာ တော်ကို မကြည်ညိုသည့် သာသနာ့ ဆူးငြောင့်ခလုတ် အမြုပ်အနယ်မျှား ကင်းဝေးလျက် သက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခုနှစ်အထိ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းလင်း တောက်ပနေလေသည်။

ပဌမသံဂါယနာတင်ခြင်း

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခုနှစ် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူ သောအခါ၌ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ထိပါးစေမည့် သတင်းစကား တခုကို သံဃမဟာနာယက ဖြစ်တော်မူသော အရှင်မဟာကဿပ ကြားသိတော်မူရ သည်။ ယင်းသတင်းစကားမှာ–

> တော်ကြပါ ငါ့ရှင်တို့။ မပူကြပါနဲ့။ မငိုကြပါနဲ့။ ငါတို့သည် ရှင်ဂေါတမ (လက်အောက်) မှ လွတ်မြောက်ကြပြီ။ ရှင်ဂေါတမ သည် "သင်တို့ ဒါကို လုပ်ကြ၊ ဒါကို မလုပ်ကြနဲ့" ဟု ချုပ်ချယ်ခဲ့ သည်။ ယခုတော့ ငါတို့ကြိုက်လျှင် လုပ်၍ မကြိုက်လျှင် မလုပ်ပဲ နေနိုင်ကြပြီ–

ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံသောကြောင့် ပူဆွေးငိုကြွေးကြသည့်ရဟန်း တော်တို့အား ရဟန်းကြီးတပါးက ပြောဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အရှင်မဟာကဿပသည် ယင်းစကားကို ကြားသိရသောအခါ ရဟန်းသံဃာ အစည်းအဝေးပြုလုပ်ပြီး ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို—

မက္ခယ်မပျောက်စေရန်

အခြားအယူဝါဒများနှင့် အရောရော အနှောနှော မဖြစ်စေရန် အတည်ပြုသည့် သံဂါယနာပွဲပြုလုပ်ပြီး သံဃနာယကများအား အစဉ်အဆက်ဆောင်ရွက် ထိန်းသိမ်းရမည်ဟု တာဝန်ခွဲဝေ အပ်နှင်းတော်မူလေသည်။

သုံးသပ်ချက်။ ။ဤသို့ ပဌမသံဂါယနာပွဲ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍—

အရှင်မဟာကဿပသည် အမြော်အမြင်ကြီးမားစွာဖြင့် သာသနာတော်ကို တကယ်ထိပါး ပုတ်ခတ်ခြင်း မပြုလုပ်သေးပဲ ထိခိုက်ရန် အလားအလာရှိသော ရဟန်းကြီး၏ စကားမျှဖြင့် သာသနာတော်သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးအတွက် အကာအကွယ်ပြုလုပ်စီမံတော်မူခဲ့သည်ကို အလွန်ပင် သတိထား မှတ်သား နာယူထိုက်လှပေသည်။

ပုထုဇဉ် ငမိုက်သားတို့သည် မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ ရှောင်ကြဉ်ရန် တားမြစ်ချက်၊ လိုက်နာရန် ညွှန်ကြားချက် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ပညတ်သည်ကိုပင် အပြစ်အနာအဖြစ် မှတ်ထင်ပြီး အတုမဲ့ ဂုဏ်တော်ရှင် မြတ်စွာ ဘုရားကိုပင် ပြစ်မှား တတ်သည်ကိုလည်း သာသနာသန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကြီးစွာသတိထားသင့်သည်။

ဒုတိယ သံဂါယနာတင်ခြင်း

ယင်းသို့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော သာသနာတော်ကို အဆက်ဆက်ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ကြရာ နှစ်ပေါင်း တရာခန့်ကြာသောအခါ မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်သော အယူဝါဒ ၁၀-မျိုး ပေါ်ပေါက်လာပြန်သည်။ ယင်း အယူအဆ ဝါဒ ၁၀-မျိုးကို ဝေသာလီပြည်သား ဝဇ္ဇီရဟန်းများက စတင် ယူဆကျင့်သုံးကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ခဲ့ကြသည်။

ယင်း ၁၀-မျိုးမှာ—

၁။ ကျွဲစသော သတ္တဝါ၏ ဦးချိုတွင်ထည့်၍ သိမ်းထားသော ဆားကို အလိုရှိသောအခါ ဆွမ်းဟင်းစသည်၌ ထည့်၍စားကောင်းသည်။ အာပတ်မသင့်။

၂။ နေ့မွန်းတည့်ပြီး အရိပ် လက် ၂-သစ်မကျော်မီ ဆွမ်း စသော အစာကို စားကောင်းသည်။ အာပတ်မသင့်။

ထိုအခါဝဇ္ဇီရဟန်းတို့က အရှင်မဟာယသသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူ ဒါယကာတို့ကို စေတနာပျက်အောင် ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်သည်ဟု စွပ်စွဲကာ သတိပေးသည့် ပဋိသာရဏီယကံကို ပြုလုပ်ရန် စိုင်းပြင်းကြသည်။ အရှင်မဟာယသကလည်း ဒါယကာတို့ထံ သွားရ၍ ဘုရားဟော အဂ်ုတ္တိုရ်ပါဠိ ဥပက္ကိလေသသုတ် [1] လာ အတိုင်း—

၁။ တိမ်တိုက်
၂။ ဆီးနှင်း
၃။ မြူခိုး
၄။ ရာဟု

ဟူသော ၄-ပါးတို့သည် လနှင့်နေတို့၏ အညစ်အကြေးဖြစ်သကဲ့သို့—

၁။ အရက်သေရည် သောက်ခြင်း
၂။ မေထုန်မှီဝဲခြင်း
၃။ ရှေးဌာနကိုခံယူခြင်း
၄။ မှားယွင်းစွာ အသက်မွေးခြင်း—

ဟူသော ၄-ပါးတို့သည်လည်း ရဟန်းသူမြတ်တို့၏ အညစ်အကြေးဖြစ်သည် ဟူ၍လည်း ဖြေရှင်း ဟောပြောတော်မူသည်။

ထို့ပြင်လည်း မဏိစူဠကရွာစားကြီးအား မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည်—

> ရွာစား.... ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့အား ရှေ့ဌေသည် မအပ်။ ဘုရားသားတော်ရဟန်းတို့သည် ရှေ့ဌေကို မသာယာကုန်၊ မခံယူကုန်၊ ပတ္တမြားနှင့် ရွှေကို ပစ်ပယ်ကြကုန်၏။ ရှေ့ဌေမှကင်းဝေးကြကုန်၏။ ရှေ့ဌေအပ်လျှင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးလည်း အပ်ပေလိမ့်မည်။ ကာမဂုဏ်ငါးပါးအပ်လျှင် မုခေါ်ဘုရားသားတော် ရဟန်းမဟုတ်ဟူ၍ မှတ်ထားလိုက်ပါ ဟူသော စကားတော်များကိုလည်း ပြန်လည် ဟောကြားတော်မူသည် [2]။ ရှေ့ဌေကိုမခံအပ်ကြောင်း ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း ညွှန်ပြ ဟောကြားတော်မူသည် [3]။

ထိုအကြောင်းများကို သိသောအခါ ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့သည် အရှင်မဟာယသအား ဥက္ခေပနီယကံပြု၍ နှင်ထုတ်ရန် ဝိုင်းလာကြရာ အရှင်မဟာယသသည် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်ပျံ၍ ကောသမ္ဗီပြည်သို့ ပြန်ကြွခဲ့ရသည်။

---

[1] အဂ်ုတ္တိုရ်ပါဠိ နာ ၃၆၂။
[2] အရှင်ဖယသ၏ စကားတော်များ အပြည့်အစုံကို စူဠဝါပါဠိနာ ၄၉၂-မှစ၍ရှုပါ။
[3] ပါရာဇိကပါဠိ ၁၄၄။

ထို့နောက် အရှင်မဟာယသသည် အရှင်သမ္ဘူတ, အရှင်ရေဝတစသော လဇီ မဟာထေရ်ကြီးများအား ဝဇ္ဇီ ရဟန်းတို့၏ အဓမ္မ ဝတ္ထု ၁၀-ချက်ကို လျှောက်ထား၍ ဓမ္မဝိနယနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ရန် အစည်းအဝေး ပင့်ဖိတ်သည်။

ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းများသည်လည်း အရှင်ရေဝတထံ ချဉ်းကပ်၍ ပရိကွရာလှုပြီး လာတ်ထိုးကာ သူတို့ဘက်ပါအောင် ဆွဲကြသည်။ အရှင်ရေဝတကို ဆွဲဆောင်မရသောအခါ အရှင်ရေဝတ၏တပည့်ကြီး အရှင်ဥတ္တရကို လာဘ်ထိုးပြီး ပရိယာယ်ဖြင့် ဆွဲဆောင်ကြပြန်သည်။ မည်သို့မျှ အရှင်ရေဝတကို ဆွဲဆောင်မရချေ။

ဤသို့ဖြင့် တဘက်နှင့်တဘက် သူမှန်ကိုယ်မှန်ငြင်းခုံယင်း အင်အားစုကြသည်။ အဓိကရဏ်း ပြင်းထန်ရှုပ်ထွေးလာခဲ့ပေသည်။

ထိုအခါ ယင်း ၁၀-မျိုးကို နှစ်သက်လက်ခံသော ရဟန်းများနှင့် မနှစ်သက် ငြင်းပယ်သော ရဟန်းများ ငြင်းခုံကြလေရာ အရှင်အာနန္ဒာ၏တပည့် သက်တော်ထင်ရှားရှိသည့် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးလိုက်ရသော—

အရှင်ယသ
အရှင်ရေဝတ
အရှင်သမ္ဘူတဝိမ
အရှင်သောဘိတ
အရှင်သာဠ္ဠ

တို့ကြီးမှူး၍ သံဃာ့အစည်းအဝေးပြုလုပ်ကာ စစ်ဆေးပြီး ဝိနည်းအထောက်အထား ခိုင်လုံစွာဖြင့် ယင်း ၁၀-မျိုးသော အယူအဆကို အဓမ္မဝါဒအဖြစ် ကြေငြာချက်ထုတ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ရဟန်းတော်ပေါင်း တသန်းနှစ်သိန်းမှ ရွေးချယ်လိုက်သော ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ရဟန္တာအရှင်မြတ် ခုနှစ်ရာတို့သည် ဒုတိယအကြိမ် တရားတော်များကို အတည်ပြုပြီး သံဂါယနာတင်တော်မူကြသည်။

ရှေးသောဘက်မှ အဓမ္မဝါဒီရဟန်းတော်များသည် သံဂါယနာပွဲသို့ မတက်ရောက်ပဲ အခြား အသိဉာဏ်အားနည်းသည့် ရဟန်းသံဃာများကို စည်းရုံးသွေးဆောင်ကာ ရဟန်းတသောင်း ပါဝင်သည့် သီးခြားစင်ပြိုင် သံဂါယနာတင်ပွဲ ပြုလုပ်ကြသည်။ မိမိတို့ဂိုဏ်းကိုလည်း **မဟာသံဃိကဂိုဏ်း**ဟု အမည်ပေးကြသည်။

၁။ ပဋိပတ္တိရဏအဋ္ဌကထာ ၁၀၇။ ဤကျမ်းနှာ ဂ၊ ၁၀။

သုံးသပ်ချက်။ ။အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ရသော အ-ကြောင်း ၁၀-ပါးကို စိစစ်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် သိမ်မွေ့နက်နဲသည့် တရားဓမ္မဆိုင်ရာ အယူအဆ ကွဲလွဲမှုမဟုတ်ပေ။ သာမန်စားသောက် ဝတ်ဆင်ရေး အတွက်မျှသာဖြစ်သည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ငြင်းခုံမနေပဲ ဝိနည်းကံအရ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ပြီးမှ စားသောက်ဝတ်ဆင်မည်ဆိုလျှင် မလိုက်နာ မဆောင်ရွက်နိုင်စရာ အကြောင်း မရှိပေ။ မြတ်စွာ ဘုရားကိုဂုဏ်း၊ တရားတော်ကိုဂုဏ်း လေးစားကြည်ညိုသူများအဖို့ လွယ်ကူစွာ ဝိနည်းကံအရ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်နိုင်သင့်ပေသည်။

ဤကိစ္စ၌ သိက္ခာပုဒ် ဝိနည်းတရားများကို ကျင့်သုံးချိန်လို ရဟန်းဘဝရောက်ပြီးမှ ဝိနည်းကံအရ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲ စားသောက် ဝတ်ဆင်နိုင်ရန် အပြင်း အထန် အကြောက်အကန် အရှုံးမပေးတမ်း ငြင်းခုံခြင်းဖြင့် သံဃာ ဂိုဏ်းကွဲမှု ဖြစ်ရသည်မှာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ကောင်းကြောင်း မှတ်သား ထားသင့်သည်။

အထူးသဖြင့် ၁၀-ခုမြောက် နံပါတ်ဖြစ်သည့် ရွှေငွေကို ခံယူခြင်း နှင့် ပတ်သက်၍ အရှင်မဟာယသ၏ ရွှေငွေကို မခံယူသင့်ကြောင်း ပြောဟောချက်တို့သည် ခိုင်မာလှပေသည်။ ဓမ္မဝိနယနှင့် ညီညွတ်လှပေသည်။ ဆင်ခြင်တတ်၍ လမ်းမှန်ကြိုက်သူတယောက် အမြင်ဖြင့် ကြည့်မည်ဆိုကလည်း ဆွမ်း, သင်္ကန်း, ကျောင်း, ဆေး သင့်လျော်အပ်စပ်သည့် စားဝတ်နေရေး ပြည့်စုံအောင် ဒါယကာတို့က ပေးလှူထားသည့် ရဟန်းတော်များအတွက် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ ရွှေ ငွေ မခံယူ အပ်ဟု တားမြစ်မှုထင်ရှားလျှင် ရွှေ ငွေကို မခံယူပဲ နေနိုင်လောက်ပြီဟု ယူဆပေသည်။ သို့ပါလျက် ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့သည် အလျှော့မပေးပဲဓမ္မဝါဒီအရှင်မဟာယသအား ဒါယကာများ နှင့် ရန်တိုက်ပေးခြင်း, အင်အားသုံး အကြပ်ကိုင်ခြင်း, လာဘ်ပေးခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အနိုင်ယူရန် ကြိုးဝားကြသည်ကို လည်း သတိပြု မှတ်သားထားသင့်လှသည်။

နောက်ဆုံး ဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းတော်များ အားကောင်းမြဲ မိမိတို့ အဓမ္မဝါဒီများက ရှုံးနိမ့်သောအခါ အခြားဘုရားပညာ အားနည်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းပြီး သံဃာ ဂိုဏ်းခွဲကာ စင်ပြိုင်သံဂါယနာတင်ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့လျှင် အဓမ္မဝါဒီ အလင်္ဂီတို့သည် ဘယ်သူသေသေ ငတေမာလျှင် ပြီးရောဟု သဘောထားတတ်သည်ကိုလည်း သာသနာ သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး ဆောင်ရွက် ရာ၌ အလစ်မပေးပဲ ကြိုးလေးစွာ သတိပြု ဆောင်ရွက်သင့်ပေသည်။

တတိယသံဂါယနာတင်ခြင်း

သာသနာပြုမင်း ပေါ်ထွက်လာခြင်း။ ။အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သာသနာတော် အားနည်းလျက် ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေးဖြစ်နေချိန်တွင် ဗြာဟ္မဏဝါဒကို စွဲယူ၍ ပုဏ္ဏားတို့ကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သည့် အသောကအမည်ရှိ ဘုန်းလက်ရုံး တန်ခိုးအာဏာနှင့် ပြည့်စုံ သော ကေရာဇ်မင်းတပါး ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။

အသောကမင်းကြီးသည် မိဘအစဉ်အဆက် ဗြာဟ္မဏဝါဒကို ယုံကြည် ကိုးကွယ်သောကြောင့် ပုဏ္ဏားတို့ကိုရင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တက္ကတွန်း ပရိဗိုဇ်တို့ကိုရင်း ပင့်ဖိတ်၍ နန်းတော်ရှေ့ ကွက်လပ်၌ အမြဲ ကျွေးမွေးလှူဒါန်း သည်။ နေ့စဉ် အလှူခံ ၆-သောင်းမျှ ရှိပေသည်။

တနေ့သောအခါ မင်းကြီးသည် နန်းတော်ပေါ်မှနေ၍ ထိုအလှူခံတို့ကို ကြည့်ရှုသောအခါ အဝတ်အဆင် အသွင်အပြင် ဟန်အမူအရာအမျိုးမျိုးဖြင့် ကယောက်ကယက် မငြိမ်မသက် တိုးဝှေ့လုယက်ပြီး အစားအစာ အလှူခံယူ စားသောက်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။

ဤသို့သော မဖွယ်မရာတို့ကို တွေ့မြင်ရလျှင် မင်းကြီးသည် စုံစမ်းလိုသော ကြောင့် ယင်း အလှူခံအားလုံးကို စည်းဝေးစေလျက် နန်းတော်တွင်း၌ နေရာ မျှားကို အယုတ် အလတ် အမြတ် အမျိုးမျိုးခင်းထားပြီး "သင့်လျော်ရာမှာ ထိုင်ကြပါ"ဟု ပြောကြားသည်။ ထိုအခါ အလှူခံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအားလုံးသည် ယုတ်ညံ့နိမ့်ကျသော နေရာမှာသာ ထိုင်နေကြသည်ကို တွေ့ရသောကြောင့် "ဤ အလှူခံတို့ သန္တာန်၌ တရားထူး, တရားမြတ် မရှိနိုင်"ဟု သိရှိပြီး ထိုက်သင့် သလို အစားအစာများကို လှူဒါန်းပေးကမ်းလိုက်သည်။

သာသနာ့ သားကောင်း ရတနာ။ ။ဤသို့ မင်းကြီးသည် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ် သည့် အယူဝါဒအပေါ်၌ အားမလို အားမရ ဖြစ်နေစဉ် တနေ့တွင် ဂျန္ဒြေသိက္ခာ တည်ကြည် ငြိမ်သက်စွာဖြင့် ကြည်ညိုဖွယ်ရာ သာမဏေငယ်တပါး ကြွသွားသည်ကို မြင်တွေ့ရသောအခါ နန်းတော်တွင်းသို့ ပင့်စေပြီး "သင့်လျော်ရာ ထိုင်ပါ"ဟု လျှောက်သည်။

သာမဏေယ်လည်း အခြေအနေကို ကြည့်ရှုလေ့လာသောအခါ မိမိထက် အကျင့်သီလ မြင့်မြတ်သူကို မမြင်သောကြောင့် ရာဇပလ္လင်ပေါ်သို့ တက်၍ ထိုင်သည်။ ဆုမ်းကပ်သောအခါ၌လည်း သာမဏေသည် မိမိနှင့် သင့်လျော်ရုံ အလှူခံ၍ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ သိက္ခာပုဒ်နှင့်အညီ ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်။

ဤ အခြင်းအရာများကို ဖူးမြင်ရသော မင်းကြီးသည် အလွန် ကြည်ညိုသဒ္ဓါတရား ဖြစ်ပွါးကာ "အရှင်၏ဆရာ ဟောပြောသော အဆုံးအမကို ဟောပါ"ဟု လျှောက်သည်။ သာမဏေသည် ဓမ္မပဒပါဠိတော်လာ အပွမာဒ ဝဂ်ကို ဟောမည်ဟု စိတ်ကူးပြီး—

> အပွမာဒေါ အမတံ ပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ။
> မမေ့လျော့ခြင်းသည် မသေခြင်း အကြောင်း ဖြစ်သည်။ မေ့လျော့ခြင်းသည် သေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဟူ၍ အစဂါထာ၏ ပဌမပါဒကို ရွတ်ဆိုလိုက်လျှင်ပင်—

"သိပါပြီ အရှင်ဘုရား အဆုံးသတ်ပါတော့"

ဟူ၍ မင်းကြီးက လျှောက်ထားလေသည်။

တရားဆုံးလျှင် မင်းကြီးသည် သာမဏေကိုရင်း၊ သာသနာတော်ကိုရင်း ကြည်ညိုခြင်း သဒ္ဓါတရား ကြီးမားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာကာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီး သရဏဂုံ ၃-ပါးနှင့် ၅-ပါးသီလကို ဆောက်တည်သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများအား လွှနေသည့် အလှူဝတ်များကို ဖြုတ်ပယ်၍ ဗုဒ္ဓသာသနာ အား လှူဒါန်းသည့် အသောကာရုံမည်သော ကျောင်းတော်ကြီးကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည်။

မြတ်စွာဘုရား တရားတော် ဓမ္မကွန်ရှာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကို ရည်မှန်း၍ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း၌ ကျောင်းပေါင်း စေတီပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်စီ တည်ဆောက် လှူဒါန်းသည်။ တနေ့ တနေ့၌ ပါဠလိပုတ် နေပြည်တော်တွင် ကျောင်း သက်နှံ ဆုမ်း ဆေး ပစ္စည်းလေးပါးအတွက်ပင် ငါးသိန်းကုန် လှူဒါန်းသည်။

သာသနာ့အမွေကို ခံယူနိုင်ရန်အတွက် ညီတော်အရင်း အိမ်ရှေ့စံ တိဿ မင်းသားနှင့် သားတော် မဟိန္ဒမင်းသား, သမီးတော် သင်္ဃမိတ္တာမင်းသမီး, တူသမက်တော် အဂ္ဂိဗြဟ္မမင်းသားတို့ကိုလည်း ရဟန်းဝတ်၍ သာသနာ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်စေသည်။

ကျောင်းများ စေတီများကို အပြီးသတ် လှူသည့်ပွဲတော် ကျင်းပသောအခါ ထိုပွဲသို့ ရဟန်းယောကျ်ားပေါင်း ကုဋေရှစ်ဆယ်, ရဟန်းမိန်းမပေါင်း တသန်း ခြောက်သိန်း တက်ရောက်သည်။ ထိုတွင် ရဟန္တာပေါင်း တသိန်း ပါဝင်သည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာတော်ကြီးသည် အလွန် ထွန်းလင်းတောက်ပလျက် လာဘဂ္ဂ ခေါ် အလှူအဒါန်း အခံရဆုံးဖြစ်၍ ယသဂ္ဂ ခေါ် အခြံအရံ အများဆုံး ဖြစ်လာလေသည်။

သာသနာ၌ အရှုပ်အထွေး ဖြစ်လာခြင်း။ ။ယင်းသို့ သာသနာတော်ကြီး ဘုန်းမီးနေလ ထွန်းတောက်ပ လာသောအခါ သာသနာပ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများ မထင်မရှား စားရေး ဝတ်ရေး အခက်အခဲ အကြပ်အတည်း ဖြစ်သွားကြသည်။ ထိုအခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကြံရာမရ ဖြစ်ကြကာ သာသနာတော်တွင်းသို့ တရားသောနည်း မတရားသော နည်းများကို သုံးလျက် ဝင်ရောက်လာကြသည်။

> တရားသောနည်းဖြင့် ဝင်လာကြပုံမှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ကြည်ညိုယောင် လိုလား နှစ်သက်ယောင်ပြုလျက် မဟာထေရ်ကြီးများကို လျှောက်ထား တောင်းပန်ပြီး ဝိနည်းဓမ္မကံနှင့်အညီ ရဟန်းအဖြစ်ကို ခံယူ ဝင်ရောက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။
>
> မတရားသောနည်းဖြင့် ဝင်လာကြပုံမှာ မည်သည့် ရဟန်း သံဃာတော်ထံမှာမှ နှစ်သက် သဘောတူညီမှု မယူပဲ မိမိသဘောအတိုင်း ခေါင်းတုံးရိပ် သင်္ကန်းဝတ်ပြီး ရဟန်းအမည်ကို ခံယူနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ နည်းအမျိုးမျိုးကို အသုံးပြု၍ သာသနာတော်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာကြသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် သာသနာတွင်း ရောက်ပြီး မိမိတို့ ခြေကုပ်ရအင်အားရှိလာသောအခါ အရုပ်ဒေသအမျိုးမျိုးရှိ ကျောင်းတိုက်များသို့ သွားရောက်နေထိုင်ကြသည်။ ဥပုသ် ပဝါရဏာ ပြုကြသည်။ သံဃကံ ဂဏကံများကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သာသနာတော်၌ အနယ် အမြွှုပ် ထခအာင် အညစ်အကြေးဖြစ်အောင် ဆူးငြောင့်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ကြသည်။ သာသနာပျက်စီးရေးကိုသာ ဦးတည်လျက် မတရားတက်ကသာ ရပ်တည်ကြသည်။ ဝိနည်း ဓမ္မကံနှင့်အညီ ပြောဆိုဆုံးမ၍ မရနိုင်တော့ပေ။ မီးကို လုပ်ကျွေးခြင်း၊ မှန်းတည့်ချိန်၌ လဟာပြင်တွင် ရွှေနောက် ဝဲယာ မီးဖိုထားလျက် အပူငါးပါး (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊ နေကို ရှိခိုးခြင်းစသော မိမိတို့ အယူဝါဒအတိုင်း သာသနာနှင့် မသင့်လျော်သော မိစ္ဆာအကျင့်များ ကျင့်ကြသည်။ သာသနာ၌ ရဟန်းတု- ရဟန်းဆိုးများ ရှုပ်ထွေးပွေလီမ်လျက် ရှိနေသည်။

ထိုအခါ ရဟန်းကောင်းတို့သည် ရဟန်းဆိုး ရဟန်းတုတို့နှင့် ဥပုသ် ပဝါရဏာ မပြုနိုင်အောင်ဖြစ်ပြီး အသောဘာရုံ ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ၂-နှစ် တိုင်တိုင် ဥပုသ်ပြုခြင်း ကင်းပြတ်သွားလေသည်။

သံဃာ့ညီညွတ်ရေး။ ။ယင်းသို့ သာသနာတော်တွင်း၌ ကသောင်းကနင်း ဖြစ်လျက် ဥပုသ် ပဝါရဏာမျှ မပြုလုပ်နိုင်ကြသည်ကို သိရှိရသော အာသောကမင်းကြီးသည် သံဃာ့ညီညွတ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရန် အမတ်တယောက်ကို အာဏာပေး စေခိုင်းလိုက်သည်။ ထို အမတ်သည် မင်းကြီးအား "မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရပါမည်နည်း"ဟု ပြန်မမေး မလျှောက်ဝံ့သောကြောင့် အခြားအမတ်များအား မေးသောအခါ—

> "ဒါ ဘာခက်လို့လဲ တိုင်းသူပြည်သားတွေ အမိန့် မနာခံလျှင် တော့ သတ်ပစ်တာပဲ။ အခုလဲ ညီညွတ်ရေးအလုပ်ခိုင်းလို့ မရ၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာ အတူ မပြုနိုင်ဘူးဆိုလျှင် အဲဒီ ရဟန်းကို သတ်ပစ်လိုက်ရုံပ"

ဟူ၍ ပြန်ပြောကြလေသည်။ ဤသို့ အမတ်များ၏ ပြောကြားချက်ကို မှတ်ယူပြီး ကျောင်းတိုက်သို့ သွား၍ ရဟန်းသံဃာများကို စည်းဝေးစေကာ အတူတပေါင်းတည်း ဥပုသ်ပြုခိုင်းသည်။ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်တို့သည်ကား "အလဇီ ဒုဿီလ ရဟန်းနှင့်အတူ ပစ္စယသမ္ဘောဂ ဓမ္မသမ္ဘောဂ မပြုရ" ဟူသော ဝိနည်းတော်အရ ထိုရဟန်းဆိုးများနှင့်အတူ ဥပုသ်ပြုရန် ငြင်းဆန်ကြသည်။

ထို အာဏာရအမတ်သည် ငြင်းဆန်သော ရဟန်းများကို ဓားဖြင့် ခေါင်းဖြတ်၍ သတ်ပစ်လေသည်။ ဤသို့ အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းတော်များကို သတ်ရာ မင်းကြီး ညီတော် အရှင်တိဿသည် ကြည့်မနေနိုင်တော့ပဲ မိမိကိုသတ်ရန် ဝင်၍ အသတ်ခံလေသည်။ ထို အမတ်သည် မင်းကြီး၏ညီ အရင်း အိမ်ရှေမင်းသားဖြစ်သောကြောင့် မသတ်ဝံ့ပဲ မင်းကြီးထံ ပြန်၍—

> "ကျွန်တော်မျိုး သံဃာ့ညီညွတ်ရေး လုပ်ဆောင်ရာတွင် အမိန့် မနာခံပဲ ဥပုသ် မပြုသော ရဟန်းများကို နှိမ်နင်း သတ်ဖြတ်ရာ ညီတော် အရှင်တိဿကို သတ်ရမည့်အခြေအနေ ဖြစ်နေပါကြောင်း"

သံတော်ဦးတင်လေသည်။

အကြောင်းစုံသိရသောအခါမင်းကြီးလည်းအလွန်ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်လျက် မှားလေပြီဟု အလွန် စိတ်ပူပန်သောက ရောက်ရလေသည်။[1]

၁။ အကျယ်ကို ပါရာဇိကအဋ္ဌကထာနှာ ၃၇-မှ စ၍၊ ပဋ္ဌာန်းကရဏအဋ္ဌကထာ နှာ ၁၀၉-မှ စ၍ ဤကျမ်း နှာ ၁၆-မှ စ၍ ရှုပါ။

မင်းကြီးသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်ပူပန်မှုကို ပြေအေးစေရန် နည်းလမ်း ရှာပါသော်လည်း လွယ်လွယ်နှင့် မရနိုင်ပေ။ နောက်ဆုံးတွင်မှ ထေရ-ဝါဒဗုဒ္ဓဝါဒီခေါင်းဆောင် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ထေရ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်သတင်းကို ကြားသိရသောကြောင့် အရှင်မြတ်အား ပင့်စေသည်။ အရှင်မြတ်သည်—

"အရှင်ဘုရားအား မင်းကြီးခေါ်သည်"

ဟု ပြောဆို၍ လာပင့်သောကြောင့် ၂-ကြိမ် တိုင်တိုင် မကြွလာပဲ နေသည်။ နောက်ဆုံးအကြိမ်၌—

> အရှင်ဘုရား သာသနာတော်. ဆုတ်ယုတ်နေပါသည်။ တပည့်တော်မျှား သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်တော်မူပါ။

ဟု လျှောက်ထားပင့်သောအခါမှ ကြွလာတော်မူသည်။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ အရှင်မြတ် ကြွရောက်လာသော်အခါ မင်းကြီးသည် ရဟန်းများကို အမတိ သတ်ရာ၌ မိမိအပြစ် ရှိ-မရှိ ကို မေးလျှောက်သည်။

အရှင်မြတ်သည်—

> မင်းကြီးသည် ဤအမတ်အား ရဟန်းတွေကို သတ်စေလို၍ ခိုင်းသည်မဟုတ်။ သံဃာညီညွတ်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်သာ ခိုင်းသည်။ အမတ်က မလိမ္မာသောကြောင့်သာ သတ်ခြင်းဖြစ်၍ မင်းကြီးမှာ အပြစ်မရှိပါ။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း—
>
> "ငါဘုရားသည် စေတနာကို 'ကံ' ဟု ဟောသည်။ စေတနာဖြင့် နှိုးဆော်၍သာလျှင် ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ကံကို ပြုလုပ်သည်"

ဟု ဟောတော်မူပါသည်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားချက် အဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်နှင့် တိတ္ထိရဇာတ်တို့ကို ကိုးကား၍ ဖြေဆိုသောအခါမှ မင်းကြီး စိတ်ချမ်းသာမှု ရသွားလေသည်။

သာသနာသန့်ရှင်းရေး။ ။ ထို့နောက် အသောကမင်းကြီးသည် အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ နှင့် တိုင်ပင်၍ သာသနာ့အညစ်အကြေး ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်များကို သုတ်သင် ရှင်းလင်းသည်။ ရှင်းလင်းပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

အာသောကာရုံကျောင်းတော်ကြီး၌ ရဟန်းသံဃာတို့ကို မိမိတို့ အယူစဝါဒ တူရာ စုပေါင်းစေ၍ အသီးအသီးသော ဂိုဏ်းတို့မှ ခေါင်းဆောင်တပါးစီကို ရွေးထုတ်ပြီးလျှင် "မြတ်စွာဘုရား အဘယ်အယူရှိသနည်းဟု မေးသည်"။

ယင်းသို့မေးသောအခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား တရားတော်ကို မသင်ယူဘူးသောကြောင့် မိမိတို့ နားလည်ထားသည့်အတိုင်း သဿတဝါဒီ ဖြစ်သည်၊ ကေစ္စသဿတဝါဒီ ဖြစ်သည် စသည်ဖြင့် မိစ္ဆာဝါဒမျိုးကိုသာ ဗုဒ္ဓဝါဒဟု အလွဲလွဲ အမှားမှား ဖြေဆိုကြသည်။ ထိုဖြေဆိုချက်အရ ယင်း ရဟန်းများဦးဆောင်သည့် အုပ်စုများကို ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်များအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး အဝတ်ဖြူများကိုပေးကာ လူဝတ်လဲစေသည်။ အားလုံး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပေါင်း ၆-သောင်းခန့် လူဝတ်လဲကြရသည်။

ကျန်ရှိနေသည့် ရဟန်းတော်များကမူ "မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိဘજ္ဇဝါဒီ ဖြစ်သည်"ဟု ဖြေကြသည်။ ယင်းသို့ဖြေသည့် ရဟန်းတော်များကိုသာ ရဟန်းစစ် ရဟန်းမှန်အဖြစ် သတ်မှတ်၍ သာသနာ့ဆက်လက်နေခွင့် ပေးသည်။

သာသနာတည်တံ့ရေး။ ။ထိုအခါ ထေရဝါဒီလင်္ကာပေသလ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းစစ်များချည်း ဖြစ်သောကြောင့် သံဃာတော်များ ညီညွတ်မှုကိုရရှိပြီး အတူတကွ ဥပုသ်ပြုတော်မူကြသည်။ ထိုဥပုသ်ပြုပွဲ၌ ရဟန်းတော်ပေါင်း ၆-သိန်း တက်ရောက်ကြသည်။ ထိုအခါ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ထေရ်သည် နောင်အခါ၌ သာသနာတွင် အငြင်းပွားမှုမဖြစ်ပဲ သာသနာတော်တည်တံ့ရေးအတွက် မှားယွင်းသော အယူအဆပေါင်းများစွာကို နှိမ်နင်း၍ အယူအဆ အစစ်အမှန်များကို ဖော်ပြသော ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်။

ထိုနောက်မှ ပဋ္ဌိသမ္ภိဒါပတ္တ တေဝိဇ္ဇာဓရ တိပိဋကဓရ ရဟန်းတော်ပေါင်း တထောင်ကို ရွေးချယ်၍ တတိယသံဂါယနာ တင်တော်မူသည်။

သာသနာပြန့်ပွားရေး။ ။တတိယသံဂါယနာ တင်ပြီးသောအခါ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်သို့ သာသနာပြန့်ပွားစေရန် ရည်ရွယ်၍ ၉-တိုင်း ၉-ဌာနသို့ သာသနာပြုရဟန်းတော်များ စေလွှတ်၍ သာသနာပြုစေသည်။ စေလွှတ်ပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

၁။ မဇ္ဈန္တိကမထေရ်ကို ကသ္မီရတိုင်း ဂန္ဓာရတိုင်းသို့ ကြွစေသည်။
၂။ မဟာဒေဝမထေရ်ကို မဟိံသကမဏ္ဍလသို့ ကြွစေသည်။
၃။ ရက္ခိတမထေရ်ကို ဝနဝါသီသို့ ကြွစေသည်။
၄။ ယောနကဓမ္မရက္ခိတမထေရ်ကို အပရန္တကသို့ ကြွစေသည်။
၅။ မဟာဓမ္မရက္ခိတမထေရ်ကို မဟာရဋ္ဌသို့ ကြွစေသည်။
၆။ မဟာရက္ခိတမထေရ်ကို ယောနကလောကသို့ ကြွစေသည်။

၇။ မဇ္ဈိမထေရ်ကို ဟိမဝန္တဒေသ်သို့ ကြွစေသည်။

၈။ သောဏနှင့် ဥတ္တရမထေရ်တို့ကို သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ကြွစေသည်။

၉။ မဟိန္ဒမထေရ်ကို သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွစေသည်။

ဤသို့လျှင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿကို ဆရာပြု၍ သာသနာသန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပေသည်။ ယင်းသို့ သာသနာသန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး ဆောင်ရွက်စဉ်ကျမ်း၏ ဖွင့်ဆိုရာ (သံဝဏ္ဏေတမ္ဘ)ဖြစ်သော **ကထာဝတ္ထု**အဘိဓမ္မာကျမ်းကြီးလည်း ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပေသည်။

သုံးသပ်ချက်။ ။ဒုတိယသံဂါယနာ အပြီးမှစ၍ တတိယသံဂါယနာအထိ ဖော်ပြခဲ့သည့် အကြောင်း အရာများကို သုံးသပ်ကြည့်မည့် ဆိုလျှင် အထူး သတိပြု မှတ်သားသင့်သော အချက် အလက်များကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

ဒုတိယ သံဂါယနာမှစ၍ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များသည် ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို အမျိုးမျိုးယူဆ၍ ဂိုဏ်းများ ခွဲထွက်ကြပြီး သူတဖိုလ် ၁၈တမင်း ပြုလုပ်နေကြသည်။ ယင်းသို့ ပြုလုပ်မှုကြောင့် အစာတသတ်မင်း, ကာဠာသောကမင်းတို့တိုင်အောင် မင်းအဆက်ဆက် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းခံရသော ဗုဒ္ဓဘာသာကြီးသည် နောက်ဆက်လက်၍ အုပ်ချုပ်သော မင်းတို့ လက်ထက်၌ ကိုးကွယ်ခြင်း မခံရတော့ပဲ ပစ်ပယ်ခံရသော အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။

သာသနာတော်၌ ယင်းသို့ အငြင်း အခုံများ၍ ဂိုဏ်းကွဲများလာလျှင် အားနည်းလာတတ်သည့် သဘောကို သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုသူများ အထူး သတိပြုထားသင့်ပေသည်။

ယင်းသို့ တန်ခိုးရှိသော မင်းများသည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ပစ်ပယ်၍ ဗြာဟ္မဏဝါဒကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ် လာခဲ့ကြရာ ဗိန္ဒုသာရမင်း သားတော် အာသောကမင်းတိုင် ရောက်လာသောအခါ နိဂြောဓ သာမဏေယ်ကို အကြောင်းပြု၍ သာသနာတော်ကြီးသည် ပြန်လည်၍ တန်ခိုးတက်လာကာ မင်းများ အကိုးကွယ်ခံရသောဘဝသို့ရောက်ရှိလာခဲ့ပြန်သည်။

နိဂြောဓသာမဏေယ်သည်—

သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့်အညီ ဝတ်ဆင်သည်။
သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့်အညီ သွားလာသည်။
သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့်အညီ ကြည့်ရှုသည်။

ဤအခြင်းအရာကို မြင်ရသော အာသောဂမင်းကြီးသည် မြင်လျှင်မြင်ခြင်းပင် ကြည်ညိုခြင်း သဒ္ဓါတရား ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ပင့်ခေါ်စေပြီး စုံစမ်းသည်။ တရားဟောခိုင်းသည်။ သာမဏေသည် ရှင်ဘုရင် သဘောတွေ့ မနှာခွေ့နှိုင်အောင် အပွမာဒ တရားကိုဟောပြသည်။

ဤသို့ နိဂြောဓသာမဏေတပါးတည်း၏ စွမ်းဆောင်မှုကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကေရာဖ် ရှင်ဘုရင်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သာသနာပြုမင်းကြီး ဖြစ်လာခဲ့၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမျှားမှာ မင်းစိုးရာဇာတို့၏ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း မခံရတော့ပဲ ပြိုကွဲပျက်စီး သွားတော့သည်။ သာသနာတော်ကြီးသည် တန်ခိုးတောက်ပ၍ နိုင်ငံတော်ဘာသာကြီး ဖြစ်လာရပေသည်။

သာမဏေငယ်များနှင့် သာသနာတော်

ဤသည့် ဖြစ်ရပ်ကို ထောက်ထား၍ "တယောက်ကောင်းလျှင် တသောင်းဝိုလ်ခြေ ညက်ညက်ကျေ။ သစ်တပင် ကောင်းတော့ ငှက်တသောင်း ခိုရသည်" ဟူသော မြန်မာစကားပုံအရ ကိုရင်သာမဏေငယ်, ရဟန်းငယ်များပင်လျှင် သာသနာတော် ထွန်းလင်းတောက်ပရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ကို သတိပြုမှတ်သားထားသင့်လှပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုရင်သာမဏေငယ်, ရဟန်းငယ်များကိုလည်း ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကိုရှိသေလေးစားစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးအောင် တရားတော်ကို တတ်သိ ကျွမ်းကျင်အောင် သင်ကြား ပေးထိုက်လှပေသည်။

ရဟန်းတော်များ ကွဲပြားခြင်း၏အဖြစ်

ထို့ပြင်လည်း "နှားကွဲလျှင် ကျားဆွဲတတ်သည်။ အညီရှိလျှင် ယင်အုံတတ်သည်" ဟူသော မြန်မာစကားပုံများရှိသည့်အတိုင်း သာသနာ့ဝန်ထမ်းရဟန်းတော်များ ကွဲပြားမှု မညီမညွတ်ဖြစ်လျှင် ဘာသာခြား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများကလည်း ရောနှောပါဝင်ပြီး သာသနာပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်တတ်ကြသည်ကို လည်း ဤအဖြစ်အပျက်က သရုပ်ဖော်နေသည်ကို မမေ့သင့်ကြပေ။

အာဏာရှိသူများ လတိုပြုရန်

တဖန် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးက သံဃာ့ညီညွတ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာပေးလိုက်သည့် မလိမ္မာသည့်အမတ်သည် သာသနာတော်တွင်း သံဃာ့ညီညွတ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ အာဏာဖိဆန်သူများနှင့် အလားတူ သဘောထားပြီး ရဟန်းတော် အများအပြားကို သတ်ဖြတ်မိသည့် မှားယွင်းသော ဖြစ်ရပ်သည်လည်း ယင်းသို့ မမှားမယွင်းရုံအောင် သာသနာသန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်ကြသူများ သတိထားရမည့် အဖြစ်အပျက် တခုဖြစ်ပေသည်။

ဤတွင် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးသည် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို အထူတ်အထိပ်ရောက် ပေါက်မြောက် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည့် အချိန်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရား အလိုတော်ကျ ချမှတ်ထားသော မာတိကာစဉ်နှင့်အညီ တတိယသံဂါယနာတင် ဦးစီးနာယက အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ဟောကြားသော့ကြောင့် အာဘိဓမ္မာကျမ်းကြီး ဖြစ်သည်ကိုမူကား အထူးသတိပြု မှတ်သားသင့်လှပေသည်။

ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကြီး

ကထာဝတ္ထုကျမ်းပမာဏ။ ။သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်နေစဉ် တတိယ သံဂါယနာတင်ချိန် ပေါ်ထွက်လာခဲ့သော ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကြီးသည်ကား သာသနာတော်၌ ထိုစဉ်အခါက ဖြစ်ပေါ်ဆဲ မှားယွင်းသော အယူအဆများကိုလည်း ပယ်ရှင်းနိုင်၏။ နောင်အခါဖြစ်လတ္တံ့သော မှားယွင်းသော အယူအဆများကိုလည်း ပယ်ရှင်းနိုင်စွမ်းရှိ၏။ မှားယွင်းသောဘက် (=ပရပက္ခ) မှ အယူအဆ သုတ်ပေါင်းငါးရာ၊ မှန်ကန်သောဘက် (=သကပက္ခ) မှ အယူအဆ သုတ်ပေါင်း ငါးရာဟူသော သုတ်ပေါင်း တထောင်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ပါဝင်ဟောကြားထား၏။

ထိုစဉ်အခါက အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ဟောကြားတော်မူသော ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏ အတိုင်းအတာမှာ ဒီဃနိကာယ်မျှ ရှိသည်ဟု အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ၌ ဖော်ပြထားသည်။ ဒီဃနိကာယ်ဟူသည်မှာ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ ပါဠိတော်, မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်, ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိတော် ၃-ကျမ်းကို ခေါ်ပေရာ ယင်းတို့သည် ယခု ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ဆိုက်ဖြင့်—

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ ၌ စာမျက်နှာ	၂၃၆
မဟာဝဂ္ဂ ၌ စာမျက်နှာ	၂၈၃
ပါထိကဝဂ္ဂ ၌ စာမျက်နှာ	၂၆၀

ရှိသောကြောင့် စုစုပေါင်း စာမျက်နှာပေါင်း (၇၇၉) မျက်နှာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်သည် မူရင်းအတိုင်းဆိုလျှင် စာမျက်နှာ (၇၇၉) မျက်နှာခန့် ရှိရပေမည်။ သို့သော်လည်း ယခုလက်ရှိ ကထာဝတ္ထုကျမ်းမှာ စာမျက်နှာ ၄၅၄-မျှသာ ရှိပေသည်။

ကထာဝတ္ထုကျမ်းခွဲ ပဌမဝဂ် ဒုတိယဝဂ် စသည်ဖြင့် ဝဂ်ပေါင်း ၂၃ ဝဂ် ရှိ၍ ပုဂ္ဂလ ကထာ ပရိဟာနိက ကထာ စသည်ဖြင့် ကထာပေါင်း ၂၂၆-ခု ပါဝင်သည်။

ကျမ်းအမည်ရှင်းချက်။ ။ကထာဝတ္ထုဟူသောအမည်ခွဲ ကထာပုဒ်-ဝတ္ထုပုဒ် ဟူ၍ ပုဒ် ၂-မျိုး ပါဝင်သည်

ကထာ—ဟူသည်မှာ ပြောဆိုကြောင်းဖြစ်သော စကားအယူဝါဒကို ဟောနိုင်သော ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဤခွဲ အယူဝါဒဟူသော အနက်ဟောဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ဝတ္ထု—ဟူသည်မှာ တည်ရာနေရာ ဟူသော အနက်ကိုဟောသည်။ ကထာနှင့်ဝတ္ထု ၂-ပုဒ်ပေါင်းလိုက်၍ **ကထာဝတ္ထု**ဟု တပုဒ်ထဲ ဖြစ်လာသောအခါ **အယူဝါဒတို့၏တည်ရာကျမ်း** ဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ရပေသည်။

မှန်ပေသည်။ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းခွဲ ဗုဒ္ဓတရားတော်ဆိုင်ရာတို့ခွဲ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သမျှ အကောင်းအကပ် အယူဝါဒအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖော်ပြ၍ အမှားအမှန် စိစစ်ဝေဖန်ထားသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

ဤအကြောင်းကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေရန် ကထာဝတ္ထုကျမ်းလာ ပရဝါဒီ ခေါ် မှားယွင်းသော (မိစ္ဆာ) အယူများကို စိစစ်ဝေဖန် ဟောပြချက်အချို့ကို သက်သေအဖြစ် ထုတ်ဖော်ပြဆိုပါအုံ့။

ရန်ပြိုးမကင်းသောအယူဝါဒ။ ။ဤနိဒါန်းအစတွင် ဝဇ္ဇီတိုင်းသား အလဇ္ဇီရဟန်းများ၏ အဓမ္မဝတ္ထု ၁၀-ချက်ကို အကြောင်းခံ၍ ဒုတိယသံဂါယနာတင်ပွဲ ကျင်းပခဲ့သည်ကို ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။

ထိုအခါက ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးများသည် လမ်းမှန်သည့်ဘက်မှ ပါဝင်၍ အလဇ္ဇီရဟန်းများကို နှိမ်နင်းပြီး ဒုတိယသံဂါယနာတင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ အလဇ္ဇီရဟန်းများကလည်း စင်ပြိုင်သံဂါယနာ တင်ခဲ့ကြသည်။

ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့မည်သည်မှာ ကိလေသာ အာသဝေါ ကင်းကွာတော်မူပြီး ဖြစ်တော်မူကြသည်။ ရဟန္တာကို မဆိုထားဘိ အငယ်ဆုံးအရိယာ

၃။ ခရီးသွားခါနီးဖြစ်လျှင် ပဝါရိတ်သင့်သော ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုပဲ စားကောင်းသည်။ အာပတ်မသင့်။

၄။ တကျောင်းတည်းနေ ရဟန်းများ တသိမ်တည်း၌ အသီး အသီး တခုစီ တခုစီ ခွဲခြား၍ ဥပုသ်ပြုကောင်းသည်။ အာပတ်မသင့်။

၅။ သံဃအစည်းအဝေးကို မရောက်လာသည့် ရဟန်းများ၏ သဘောတူမှုကို ရယူမည်ဟု သဘောထား၍ သံဃာမညီညွတ်ပဲ သံဃကံကို ဆောင်နိုင်သည်။ ကံမပျက်။

၆။ ဆရာသမား ပြုလုပ်ခဲ့သော မည်သည့် အလုပ်မဆို လိုက်၍ လုပ်ကောင်းသည်။

၇။ နွားအဖြစ်ကိုကျော်၍ ဒိန်ချဉ်မဖြစ်သောနွားကို ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုပဲ စားကောင်းသည်။ အာပတ်မသင့်။

၈။ မမှီးစေနိုင်သေးသည့် စိမ်ရည်အရက်ကို သောက်ကောင်းသည်။ အာပတ် မသင့်။

၉။ အမြိတ်အဆာမရှိသော နိသီဒိုင်ကို သုံးစွဲကောင်းသည်။ အာပတ်မသင့်။

၁၀။ ရွှေငွေသည် အပ်၏။ အာပတ်မသင့်-

ဟူသောအခ်ုက် ၁၀-မျိုး ဖြစ်သည်။

ထို အဓမ္မဝါဒကို စွဲယူကြသော ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့သည် ဥပုသ်နေ့၌ ရဟန်းသံဃာအလယ်၌ ရေအပြည့်ထားသော ကြေးဖလားကြီးကိုထား၍—

"ဒကာတို့ သံဃာအား တကျပ်, ငါးမူး, တမတ်, တမူး, တပဲ (တတ်အားသမျှ) လှူကြပါ။ သံဃာတော်များ အသုံးအဆောင် ပရိက္ခရာဝယ်ရန် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်"

ဟူ၍ လာသမျှလူတို့အား အလှူခံကြသည်။ ရသမျှကို ထိုနေ့ညဉ့် အချိုးကျ ခွဲဝေယူကြသည်။

ထိုအခါ ညှဉ့်သည်အဖြစ် ရောက်နေသော အရှင်မဟာယသကိုလည်း ဝေစုပေးကြသည်။ အရှင်မဟာယသ က ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့ကိုရင်း၊ ဒါယကာတို့ကို ရင်း ရဟန်းတို့အား ရွှေငွေ မခံအပ်ကြောင်း ပြောပြ၍ ငြင်းပယ်သည်။

ကလေးမျှသာဖြစ်သော သောတာပန်သည်လျှင်ပင် အဂတိလေးပါး မလိုက်စားပဲ မှန်ရာဘက်ကိုသာ လိုက်ကြရှိုးထုံးစံရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအဓမ္မဝတ္ထု ၁၀-ချက်/ငြင်းခုံရာ၌ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဦးဆောင်သည့် အရိယာသံဃာတော်များသည် အဓမ္မဝတ္ထု ၁၀-ချက်ကို လက်မခံသော ထေရဝါဒဂိုဏ်းဘက်မှ ရပ်တည်တော်မူကြသည်။ ထေရဝါဒ က အနိုင်ရ၍ ဒုတိယသံဂါယနာ တင်တော်မူကြသည်။

ဤသည်ကို မကျေနပ်ကြသော ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းတို့သည် ထေရဝါဒ ရဟန်းများထက် သံဃာဦးရေများများ စည်းရုံး၍ စင်ပြိုင် သံဂါယနာ တင်ကြသည်။ လောကခ္ခ မသိ မလိမ္မာ သူတို့သည် အမှားဘက်က လိုက်တတ်သည့် ထုံးစံအတိုင်း အလဇ္ဇီတို့က ပို၍ လူဦးရေ အင်အားကောင်းကြသည်။ သူတို့ဂိုဏ်းကိုလည်း **မဟာသံဃိက** ဂိုဏ်းဟု အမည်တပ်ကြသည်။

မဟာသံဃိကဂိုဏ်းသားနှင့် နောက်လိုက်တို့သည် တဘက် ထေရဝါဒဂိုဏ်းမှ ရပ်တည်နေကြသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ အရှိန်အဝါကောင်းနေသည်ကို မတွန်းလှန်နိုင်ကြပဲ ရှိကြရာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းစေရန် ရည်ရွယ်၍ ရန်ငြိုးပါဝင်သော စွပ်စွဲချက် အယူဝါဒများကို တီထွင်ကြပြီးလျှင် ဝါဒဖြန့်ကြသည်။ ယင်းဝါဒဆိုးများမှ ထင်ရှားသောအချက် အချို့ကို ထုတ်ပြပါအုံ—

> ၁။ ရဟန္တာများသည် ရဟန္တာအဖြစ်မှ လျှောကျနိုင်သည် ဟူသော အယူဝါဒကို စွဲယူကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည်ကို မှားယွင်းသော အယူဝါဒ ဖြစ်ကြောင်း ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် ကထာနှံပါတ် ၂၊ ပရိဟာနိကထာ၌ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿက စိစစ်ဝေဖန် ရှင်းလင်းထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်-နှာ ၆၁။ မြန်မာပြန်နှာ ၁၀၄။ ဤကျမ်းနှာ ၁၁၈ တို့မှ စ၍ ရှုပါ။)

> ၂။ ရဟန္တာများသည် မာရ်နတ်အသင်းဝင် နတ်ဆိုးများ ပူးဝင်လျှင် သုက်လွတ်ခြင်း ဖြစ်သည် ဟူသော အယူဝါဒကို စွဲယူကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည်လည်း မှားယွင်းသော အယူဝါဒသာ ဖြစ်ကြောင်းကို အမှတ် ၁၀၊ ပရူပဟာရကထာ၌ စိစစ်ဝေဖန် ဟောကြား ထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နှာ ၁၂၇။ မြန်မာပြန် နှာ ၂၂၃။ ဤကျမ်းနှာ ၃၀၇။)

၃။ ရဟန္တာမှာ လူအမည် ရှာအမည်စသည်ကို မသိမ္မရှိသေး သည်။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာမကုန်သေးဟု ယူကာ ဝါဒ ဖြန့်ကြသည်။

ဤသည့်အယူဝါဒ မှားယွင်းကြောင်းကို ၁၁-အညာဏ ကထာ၌ စိစစ်ဝေဖန်ဟောကြားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် နှာ ၁၃၄။ မြန်မာပြန် နှာ ၂၃၄။ ဤကျမ်း နှာ ၁၂၅။)

၄။ ရဟန္တာများသည် လူအမည် ရှာအမည် လမ်းခရီး စသည် တို့၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်တတ်သေးသောကြောင့် ဝိစိ-ကိစ္ဆာ ရှိသေးသည်ဟု ယူဆကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည့်အယူဝါဒ မမှန်ကန်ကြောင်းကို ၁၂-ကခ်ါကထာ၌ ရှင်းလင်း ဟောပြထားသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နှာ ၁၄၀။ မြန်မာပြန် နှာ ၂၄၂။ ဤကျမ်း နှာ ၁၂၅။)

၅။ ထို့အတူပင် ရဟန္တာတို့သည် လူအမည် မြို့ရွာ စသည်ကို သူတပါး အကူအညီဖြင့်သာ သိကြသည်။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာရှိသေး၏ဟု ယူဆကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည့် အယူဝါဒ မှားကြောင်းကို ၁၃-ပရဝိတာဝဏ္ဏ ၈ ထာ၌ရှင်းလင်း ဟောကြားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် နှာ ၁၄၅။ မြန်မာပြန် နှာ ၂၄၉။ ဤကျမ်း နှာ ၁၂၅။)

၆။ ရဟန္တာတို့သည် အခ္ခါသော သံယောဇဉ်တရားများကို မပယ်ရှားနိုင်ကြောင်းယူဆကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤ အယူဝါဒ မသင့်ကြောင်းကို ၂၀၂-သံယောဇနကထာ၌ ရှင်းလင်း ဟောကြားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် နှာ ၄၃၂။ မြန်မာပြန် နှာ ၃၆၃။ ဤကျမ်း နှာ ၁၂၇။)

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပရဝါဒီ မဟာသံဃိကဂိုဏ်း နောက်လိုက်များသည် တရားလမ်းမှန် ဓမ္မဝါဒီဟုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်တော်မူကြသည့် ရဟန္တာအရှင်မြတ်များအား ရန်ပြုပြီးထားပြီး ရဟန္တာအရှင်များ၏ ဂုဏ်အသရေကို ထိခိုက်ပုတ်ခတ်၍ ဝါဒတိုထင်ကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။ သို့မဟုတ် မိမိတို့အနိုင်ရနိုင်လိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်ကြသည်။ ပုထုဇဉ်တို့၏သဘောသည် မှားသည်မှန်သည်ကို မကြည့်ဘဲ မိမိတို့အနိုင်ရရေးကိုသာ ကြည့်၍ ပြောဟော ပြုလုပ်တတ်ကြသည်မှာ အလွန်ထိတ်လန့်ဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿသည် ယင်းသို့သော သာသနာ့ဘေးအန္တရာယ်များကို တားဆီးပိတ်ပင် ချေမှုန်းလျက် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးကို ဟောကြားတော်မူပေရာ ဧနောင်လာ နောင်သား သာသနာတော် ချစ်မြတ်နိုးသူ လူရှင်အများတို့သည် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးကို လေ့လာသင်ယူခြင်းဖြင့်ရင်း၊ ဟောပြော ပို့ချခြင်းဖြင့်ရင်း၊ လူဒါန်းဖြန့်ဝေခြင်းဖြင့်ရင်း စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းသင့်လှပေသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရန်ညိုးထား၍ ယူဆကြသော မိစ္ဆာအယူစဝါဒများသာမက သာသနာတော်၌ အန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့် ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သော မိစ္ဆာအယူများစ့ာကိုလည်း ဤကထာဝတ္ထုကျမ်း၌ ရှင်းလင်းပယ်ရှား ဟောကြားထားပေသည်။ အချို့ကို စာမြည်းအဖြစ် စာရှုသူ သုံးတော်တို့ လေ့လာနှင့်ရန် ထုတ်ပြပါအုံ့။

ကြားကာလဘဝ။ ။သတ္တဝါတို့သည် ဘဝတခုမှ သေပြီးလျှင် အခြားဘဝသစ်တခုကို မရသေးမီ ကြားကာလ၌ သန္ဓေလောင်းအဖြစ် တည်နေရသေးသည်။ ယင်းသန္ဓေလောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဘဝသစ်ကို ရှာဖွေရသည်။ ယင်းကာလဘဝကို ပါဠိဘာသာဖြင့် အန္တရာဘဝဟု ခေါ်သည်။ သန္ဓေလောင်းကိုမူ ပါဠိဘာသာဖြင့် ဂန္ဓဗ္ဗ ဟုခေါ်ပေသည်။ သန္ဓေလောင်းခေါ် ဂန္ဓဗ္ဗကို ရှေးမြန်မာတို့က တစ္ဆေဟု သုံးစွဲခဲ့ကြသည်။

ယင်း တစ္ဆေ ဟူသော ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သန့်ရှင်းရှာ အဓိပ္ပါယ် အမျိုးမျိုးဖွင့်ပြကြသည်။ ပါဠိသန်သူ ပညာရှင်တို့ကမူ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း အနက်ဟောဖြစ်သော ပါဠိ တဇ္ဇ ဓာတ်မှဆင်းသက်လာသည်။ တဇ္ဇေမှ အသံပေါ်၍ တစ္ဆေ ဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော် ပါဠိစာပေကျမ်းဂန်တို့၌ တဇ္ဇေဟုခေါ်သော သတ္တဝါတမျိုး မတွေ့ရသောကြောင့် တိုဆရာတို့၏ စကားကို စဉ်းစားသင့်သည်။

မြန်မာသန်သူ ပညာရှင်တို့ကမူ တစ္ဆေကို တစ်တပုဒ် ဆေ-တပုဒ် ခွဲခြားကြပြီးလျှင် ဤဘဝမှလည်း လက်လွတ် ဟိုဘဝကိုလည်း မရသေးပဲ တစ်လစ်

ကြီးဖြစ်နေသော ဆေ တေ တေ အ တ တ ဖြစ်နေသည့် သတ္တဝါဟု ဝိုင်ဂြိုဟ်ပြု အဓိပ္ပါယ် ဖော်ကြသည်။ ဤပညာရှင်တို့၏ အယူအဆကိုလည်း တစ်၏ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပုံမှာ လက်ခံနိုင်သော်လည်း ဆေ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ လက်မခံနိုင်အောင် ဖြစ်နေသည်။

ယင်း ဂန္ဓဗ္ဗ သန္ဓေလောင်း တစ္ဆေရှိသည် အန္တရာဘဝရှိသည်ဟူသော ဝါဒကို ကထာဝတ္ထုကျမ်း ကထာအမှတ် ၂၄-အန္တရာဘဝကထာ၌ စိစစ် ဝေဖန်ပယ်ရှားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိ နှာ ၂၆၉။ မြန်မာပြန် နှာ ၇၂။)

အနုသယကိုလေသာ။ ။ သတ္တဝါတို့အား ပူပန် ညှဉ်းဆဲမှုမ်း စေတတ်သော အကုသိုလ် စေတ်များကို ကိလေသာ ဟု ဗုဒ္ဓစာပေကျမ်းဂန်တို့၌ ပြဆိုထားသည်။ ယင်းကိလေသာသည် ၁၀-ပါးရှိသည်။ ကိလေသာသည်—

၁။ အနုသယ ကိလေသာ

၂။ ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာ

၃။ ဝိတိဏ္ဏမ ကိလေသာ

ဟူ၍ ၃-မျိုးရှိသည်။ ယင်း ၃-မျိုး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှားအောင် ရေးပြရန် ခက်သည်။ သို့သော် မှန်းနိုင်ရုံ အကြမ်းသဘောမျှ ရေးပြပါမည်။

အနုသယကိလေသာ-ဟူသည်မှာ သိမ့်မွေ့သော အခွင့်သင့်လျှင် စိတ်သန္တာန် အစဉ်၌ ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်သည့် ကိလေသာစာတ် အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။

ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ-ဟူသည်မှာ ကိလေသာ သဘောအဖြစ်ဖြင့် စိတ်သန္တာန် အစဉ်၌ ထင်ကြ သောင်းကျန်းကာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိလေသာ စာတ် အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။

ဝိတိဏ္ဏမကိလေသာ-ဟူသည်မှာ စိတ်သန္တာန်အစဉ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ရုံမက ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ထင်ကြ လှုံ့ဆော်ကူးလာသော ကိလေသာ စာတ်မျိုး ဖြစ်သည်။

ဤ ၃-မျိုးကို ထင်ရှားစေရန် ပညာရှင်များက မီးခြစ်ဆံ ယမ်းနှင့် မီးတောက်ပုံ မီးလောင်ပုံများကို ဥပမာ ပေးကြသည်။

(က) မီးခြစ်ဆံယမ်း၌ မီးဖြစ်စေနိုင်သော သတ္တိစာတ်ရှိသည်။

(ခ) ယင်း သတ္တိစာတ်သည် မီးခြစ်အိမ်နှင့် ပွတ်တိုက်မိသောအခါ အကြောင်းညီညွတ်လျှင် မီးတောက်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

(၇) ယင်းမီးတောက်ကလေးသည် အကြောင်းညီညွတ်လျှင် အခြားလောင်စာများသို့ ကူးစက်ပြီး မီးလောင်မှု ဖြစ်လာသည်။

ဤဥပမာ၌—

(က) မီးခြစ်ဆံယမ်းရှိ မီးဖြစ်နိုင်သည့် သတ္တိဓာတ်ကဲ့သို့ အနုသယကိလေသာဓာတ် တူညီသည်။

(ခ) ယင်း သတ္တိဓာတ်သည် မီးခြစ်အိမ်နှင့် ပွတ်တိုက်မိသောအခါ ပေါ်လာသော မီးတောက်ကလေးနှင့် ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာတူသည်။

(ဂ) ယင်း မီးတောက်ကလေးမှ အခြားလောင်စာများကို ကူးစက်၍ မီးလောင်မှု ဖြစ်သည်နှင့် ဝိတိက္ကမ ကိလေသာတူသည်။

ဤသို့ ကိလေသာဓာတ် သုံးမျိုး၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ပညာရှင်များ ထင်ရှားအောင် ဖော်ကြသည်။ ယင်းသို့ ကိလေသာဓာတ် ၃-မျိုးကို သိရလျှင် ကိလေသာဓာတ် ၃ မျိုးပါ အနုသယနှင့် စပ်ဆိုင်သော အယူဝါဒ အမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်လာပုံ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်း၌ ဖြေရှင်းပုံကို ဆက်လက် ဖော်ပြပါအုံ။

အနုသယသည် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပရိယုဋ္ဌာန ဝိတိက္ကမ အဖြစ်ကို မရောက်သေးသည့်ကာလ၌ အာရုံယူခြင်းကိစ္စကို မဆောင်ရွက်နိုင်။ ထို့ကြောင့် အနုသယ ကိလေသာသည် အနာရမ္မဏ တရားဖြစ်သည်ဟု ယူဆသောဝါဒ ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ ယင်းဝါဒကို ကထာဝတ္ထုကျမ်း ကထာအမှတ် ၇၇-အနုသယာအနာရမ္မဏကထာ၌ စိစစ် ရှင်းပြထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နာ ၂၉၉ ။ မြန်မာပြန် နာ ၁၂၄ ။)

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အနုသယ ကိလေသာတို့သည် အာရုံပြုမှု မရှိလျှင် ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဖြစ်နိုင်။ အဗျာကတ တရားသာလျှင် ဖြစ်ရမည်ဟု ယူဆသော ဝါဒလည်း ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ယင်းဝါဒကို ကထာအမှတ် ၁၀၆-အနုသယာ အဗျာကတ ကထာ၌ စိစစ် ဝေဖန်ပြဆိုထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နာ ၃၂၃။ မြန်မာပြန် နာ ၁၆၆။)

အနုသယကိလေသာသည် ဟိတ်မရှိသော အဟေတုကတရား ဖြစ်ရမည်ဟု ယူဆသော ဝါဒလည်း ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ယင်းဝါဒကို ကထာ အမှတ် ၁၀၇ အနုသယာ အဟေတုက ကထာ၌ စိစစ် ဝေဖန်ထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နာ ၃၂၃။ မြန်မာပြန် နာ ၁၂၄။)

အနုသယကိလေသာသည် စိတ္တနှင့်မယှဉ်သည့် စိတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ တရားဖြစ်သည်ဟု ယူဆသော ဝါဒလည်း ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ ယင်းဝါဒကို ကထာအမှတ် ၁၀၇- အနုသယာစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တကထာ၌ ရှင်းလင်း ဝေဖန်ထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နှာ ၃၂၃။ မြန်မာပြန် နှာ ၁၂၄။)

ဤသို့စသည်ဖြင့် ဗုဒ္ဓတရားတော်ဆိုင်ရာ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော မှားယွင်းသော အယူဝါဒများကို စိစစ် ဝေဖန်၍ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၌ သုတ်သင်ရှင်းလင်း ဟောကြားထားပေသည်။

ဟောကြားထားသည့် တရားဒေသနာတို့သည် အဘိဓမ္မာ သဘောပိုင်းဆိုင်ရာ၌ ပါဝင်သည့်သိမ်မွေ့ နက်နဲသော တရားများဖြစ်သည့်အပြင် မြတ်စွာဘုရား အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကို ဟောစဉ်အခါက ချမှတ်ထားတော်မူသော အကျဉ်းချုပ် ဒေသနာ ၈-ချက်နှင့် ညီညွတ်လိုက်လျောစွာ အကျယ်ဟောကြားချက် ဖြစ်သောကြောင့် တတိယသံဂါယနာတင် ထေရ်အရှင်တို့က ၅-ခုမြောက် အဘိဓမ္မာ ကျမ်းတော်ကြီးအဖြစ် အတည်ပြု သတ်မှတ်တော်မူကြပေသည်။

ကထာဝတ္ထု အဌကထာ

အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းတို့တွင် ပဌမကျမ်းစာဖြစ်သော ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးသည်ကား—

၁။ ဓမ္မဂမ္ဘီရ ပါဠိတော် ဝေါဟာရ၏ နက်နဲခြင်း
၂။ အတ္ထဂမ္ဘီရ အနက်အဓိပ္ပါယ်၏ နက်နဲခြင်း
၃။ ဒေသနာဂမ္ဘီရ ဟောကြားထားသည့် အခြင်းအရာ နက်နဲခြင်း
၄။ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရ ထိုးထွင်းသိမြင်မှု နက်နဲခြင်း

ဟူသော နက်နဲခြင်း ၄-ပါးရှိရကား ယင်းပါဠိတော်၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်စသည်ကို ဖွင့်ပြသော အဌကထာကျမ်းကို အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအရှင်မြတ်က ပြုစုစီရင်တော်မူသည်။ ယင်း ကထာဝတ္ထု အဌကထာသည်—

၁။ အဋ္ဌသာလိနီ
၂။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ
၃။ ပဉ္စပကရဏ

ဟူသော အဘိဓမ္မာ အဌကထာ ၃-ကျမ်း ၃-အုပ်ရှိသည်တွင် ၃-ပဉ္စပကရဏ အဌကထာ၌ ပါဝင်သည်။ စာမျက်နှာ ၄၉၉ ရှိသည်။

ကထာဝတ္ထု မူလဋီကာ

ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ၏ အဆိုအမိန့်များသည်လည်း နောင်လာနောက်သားများ အတွက် သိမြင်ရန် အခက်အခဲ ရှိနေပြန်ရကား ယေန္တာမည့် အာနန္ဒာ ရဟန်းတွဲ အရှင်ဝနရတနတိဿထေရ်က အဖွင့်ဋီကာ တစောင် ရေးသား စီရင်တော်မူသည်။ ကထာဝတ္ထု မူလ ဋီကားဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ စာမျက်နှာ ၆၉-ရှိသည်။

ကထာဝတ္ထု အနုဋီကာ

မြန်မာဆိုရိုးရှိသောကျမ်း။ ။ကထာဝတ္ထု မူလဋီကာ၏ အဆို အမိန့်များ၌ ခက်ခဲ၍ သိမြင်ရန် မလွယ်ကူသောကြောင့် ဋီကာဆရာကြီး အရှင်ဓမ္မပါလ က ထပ်မံ၍ အနုဋီကာ ရေးသား ဖွင့်ပြရပြန်သည်။

ဖော်ပြခဲ့သည့် ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့နှင့် ပတ်သက်၍ 'ကထာဝတ္ထု အနက်ခု' ဟူသော မြန်မာဆိုရိုးစကားတခု ရှိခဲ့သည်။ ယင်းစကားသည် တန္တိဝါယနည်းဖြင့် ပြဆိုသော ဆိုရိုးစကား ဖြစ်သည်။ တန္တိဝါယနည်း ဟူသည်မှာ ယက်ကန်းယက်နည်းဟု မြန်မာအနက်ရှိသည်။ ယက်ကန်းယက်ရာ၌ ခေါ်ညီသား ၂-လွှာဖြစ်သော်လည်း အထည်သား ၁-လွှာသာ ဖြစ်သည်။ ထိုအတူပင် 'ဣ၏ကထာဝတ္ထု အနက်ခု' ဟူသော ဆိုရိုး စကားသည်လည်း အဓိပ္ပါယ် ၂-မျိုးကို ဆောင်နိုင်သော တခုတည်းသော ဆိုရိုးစကား ဖြစ်သည်။

အနက်ခု။ ။ကထာဝတ္ထု ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကားတို့၌ ပြဆိုအပ်သောပါဠိ ဝေါဟာရများသည် အတွေ့အကြုံများသော ထေရဝါဒသုံး ဝေါဟာရများသာမက အတွေ့အကြုံနည်းပါးသော ဂိုဏ်းကွဲပေါင်းများစွာသုံး ဝေါဟာရ ပါဠိအနက်အဓိပ္ပါယ်များဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏အနက် အဓိ-ပါယ်များကို သိမြင်ရန် မလွယ် အနက်ခိုးလိုခုလု ဖြစ်နေတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကထာဝတ္ထုဆိုင်ရာ၌ အနက်ခုနေတတ်သည်။ ယင်းသို့အနက်ခုနေ တတ်သည်ကို အဖြောင့်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် 'ဣ၏ကထာဝတ္ထု အနက်ခု' ဟု တနည်း ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

အနုခက်။ ।ဣ၏ကထာဝတ္ထု အနုဋီကာ ရေးသား စီရင်တော်မူသော အရှင် ဓမ္မပါလသည် ထေရဝါဒတွင် သာမက မဟာသံဃိကစသော ဂိုဏ်းကွဲများ၏ အယူအဆ အခေါ်အဝေါ်များကိုလည်း ကျွမ်းကျင်တော်မူ သည်။ ထို့ကြောင့်ဆရာတော်သည် ဣ၏ကထာဝတ္ထုရှိ ခက်ခဲသောဝါဒကွဲ ဝေါ-

ဟာရမျှား, အဓိပ္ပါယ်များကိုလည်း အနုဋ္ဌီကာ၌ ထည့်သွင်းရေးသားထား သောကြောင့် အနုဋ္ဌီကာသည် အလွန်ခက်ခဲနေပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် အနက်ခု အနုခက် ဟု စကား အပြန် စကားလိမ် အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း 'ကထာ၀တ္ထု အနုက်ခု' ဟုဆိုရိုးစကားဟု ဆောင်နေပြန်လေသည်။

ဤသို့လျှင် ကထာ၀တ္ထုဆိုင်ရာ ပါဠိစာပေများအတွက်ရင်း၊ ကထာ၀တ္ထု အနုဋ္ဌီကာအတွက်ရင်း မြန်မာဆိုရိုးစကား တွင်လျက်ရှိနေပေသည်။ ကထာ ၀တ္ထု အနုဋ္ဌီကာမှာ ဆင့်ဆူပြင့် စာမျက်နှာ (၁၀၁) ရှိသည်။

ကထာ၀တ္ထု ဘာသာဋ္ဌီကာ

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကထာ၀တ္ထုပါဠိတော်နှင့် ပတ်သက်၍ အနက်အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် အဋ္ဌကထာဋ္ဌီကာကျမ်းများ ဖွင့်ဆို ခဲ့ကြပါသော်လည်း ပါဠိမကျမ်း မြန်မာဘာသာသက်သက်ကိုသာ တတ် ကျွမ်းသူ သောတုန့ုနယ် စာသင်ငယ်များနှင့် ဗုဒ္ဓအာဒိဓမ္မာ လေ့လာသူ သုဇတာသီများအတွက် အခက်အခဲရှိနေပြန်ပေသေးရာ တောင်မြို့ မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက် မဟာနာယက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိ၀ံသ သည် မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖွင့်ဆိုသော ဤ ကထာ၀တ္ထု ဘာသာဋ္ဌီကာကျမ်းကို ရေးသား စီရင်တော်မူသည်။

ကျမ်းပြုဆရာတော် ဂုဏ်ရည်။ ။ကထာ၀တ္ထု ဘာသာဋ္ဌီကာကျမ်း ပြုစုတော်မူသော ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိ၀ံသ သည်ကား ဗုဒ္ဓ၀ါဒ ဗုဒ္ဓတရားဂေဟာ်ဆိုင်ရာ ကျမ်းများစွာကို လေ့လာ လိုက်စားလိုသူတို့၏ အသိဉာဏ်ဝင်ဆံ့အောင် ရေးသား ပြုစုတော်မူနိုင်စွမ်း ဟည့် သတ္တိထူးရှိတော်မူသော ခေတ်၏တောင့်တချက်အရ ပေါ်ထွန်းလာသူ သိုက်ဝင် သမိုင်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီး ဖြစ်သောကြောင့် မည်သို့မည်ပုံ တော်ပါသည် တတ်ပါသည် ဟု စာရှုသူတို့အား ဤနိဒါန်း ရေးသားဖွင့်ဆို ပြ၍ မိတ်ဆက်ပေးရန် လိုမည်မထင်ပါ။ အကယ်၍ ရေးသားဖွင့်ဆိုပြနေ ပါလျှင် နိဒါန်းဌ ရေးပြနိုင်သည်က နည်း၍ စာရှုသူ သုတေသီတို့ သိရှိ နေသည်က များနေမည် ဖြစ်သောကြောင့် ရှက်နိုးဖွယ်သာ ဖြစ်ပါလေ တော့မည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာတော်၏ မျှားစွာသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသများကို ထုတ်ဖော် ရေးသားခြင်းမပြုတော့ပဲ ဤ နိဒါန်းရေးသူနှင့် ဤ နိဒါန်းဖတ်ရှုနေသူတို့ အယူအဆ သဘောထားချင်း တထပ်တည်း တူညီနိုင်မည့် ဆရာတော်၏ ဂုဏ်ထူးဝိသေသတခုကိုသာလျှင် ဤကျမ်းစာနှင့်ရင်း၊ သာသနာ သန့်ရှင်း

တည်တံ့ပြန့်ပွါးရေး ဆောင်ရွက်နေသည့် ဤအချိန်အခါနှင့် ကိုက်ညီသော ကြောင့်ရင်း ထုတ်ဖော် ရေးသားလိုပါသည်။ ယင်း ဂုဏ်တော်သည်ကား—

ဆရာတော်သည် သာသနာ သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွါးရေးကို လိုလားနှစ်သက် ဆောင်ရွက်နေသူပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်သည်—

ဟူသော တခုတည်းသော အဓိကအချက်ကြီးပင် ဖြစ်ပါသည်။

မှန်ပါ၏။ ဆရာတော်သည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာကပင်လျှင် ကျောင်းတိုက်တည်ထောင်ကာ ရှင်ငယ် ရဟန်းငယ်များကို လက်ခံကျေးမွေး ထောက်ပံ့၍ သာသနာ့ဝန်ဆောင်ကောင်းများဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး ပရိယတ် ပဋိပတ် ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ဝိနည်း သိက္ခာ အကျင့်သီလကို ရိုသေလေးစားရန် သာသနာတော်ဝန်ကို ရှုပ်ရှုပ်ခ်ျခ်ျ ဆောင်ရွက်စေရန် ပဋိပတ်ပညာကိုလည်း လေ့ကျင့်သင်ပြ ဆုံးမပေးခဲ့သည်။

သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွါးရေးအတွက် ရှင်လူအများအား နှုတ်ဖြင့်လည်း ဟောကြားတော်မူသည်။ ဘာသာသွေး၊ အနာဂတ်သာသနာ ရေး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာ၊ သာသနာရေး လျှောက်ထားချက် စသော ကျမ်းပေါင်း မြောက်မြားစွာကိုလည်း ရေးသား ပြုစုတော်မူခဲ့သည်။

သာသနာတော်နှင့် ပတ်သက်၍ ဟာကွက် ပျောက်ကွက် အားနည်းချက် များကိုလည်း ပြုပြင်နိုင်ရန် အခွင့်ရသမျှ ထုတ်ဖော် ညွှန်ပြတော်မူခဲ့သည်။ ယင်း ညွှန်ပြချက်ကို ထင်ရှားစေရန် ဝေးဝေးလံလံမဟုတ်ပဲ ယခု စာရှုသူတို့ လက်သို့ ဆိုက်ရောက်နေသည့် ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာမှ ထုတ်ပြလိုပါသည်။

ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၂၁-၌—

ပဠုမသံဂါယနာ။ ။မြန်မာနိုင်ငံဝယ် ပေထက်အက္ခရာကို အားကျ သောအားဖြင့် သာ၍ ခိုင်မြဲလိမ့်မည်ဟု ယူဆ ကာ ကျောက်ထက်အက္ခရာ တင်ကြသော်လည်း ယနေ့တိုင်အောင် အသုံးပြုသူ မများသေးချေ။ ထို့အချိန်၌ ဒေါင်းဒင်္ဂါးငွေများကို ဆွမ်းဆန်တော်အဖြစ်ဖြင့် လှူဒါန်း၍နေကြသော်လည်း ထို သာသန မလကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့ကြ။ သုတ်သင်လိုသော ဆရာတော်အချို့က လည်း အားပေးသူမရှိ၍ အားမရှိခဲ့ကြသောကြောင့်—

မိုးချုပ်လို့ပြန်ချိန်တော်၊မြတ်လေး စွယ်တော်ပေါ်သည့်ချောင်းမှာ ဒေါင်းတွေကအော်။

ဒေါင်းပေါ်လျှင် ကြိုသူလွတ်ပါ့၊ ပျိုတို့မောင် ဝါဝါဝတ်ကို ဒေါင်းခွပ်ချည့်လေး။

ဟု စောင်းချိတ်၍သာ ရေးဝံ့တော့သည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ။ ။ဆဋ္ဌသံဂါယနာဟု သမုတ်အပ်သော သံဂါယနာ အချိန်ဌာနကား ဒေါင်းဒင်္ဂါးအဆက် ဖြစ်သော ဌေစက္ကူတွေကို အမျှားစုက ရဲတင်းစွာ ကိုင်တွယ် ခံယူနေကြလေပြီ။ ထို သာသနမလက်ကို မည်သူကမျှ သုတ်သင်ဖျိုရာ မစဝံ့ခဲ့။ လွယ်ကူသော စာအုပ် ရိုက်နှိပ်မှုကိုသာ ဝိုင်းဝန်း၍ ကြိုးစားတော်မူခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအချိန်ဌာ အတုအယောင်ရဟန်းတွေနှင့်တကွ သာသနမလသည် ကြီးကျယ်နေလေပြီ။ မည်သို့ သုတ်သင်ကြမည်နည်း။

ဟူ၍ ရေးသား ညွှန်ပြထားပေသည်။

ဆရာတော်၏ ညွှန်ပြချက်သည် နည်းပင် နည်းသော်လည်း ခရီးရောက် နက်ရှိုင်းလှပါပေသည်။ သံဂါယနာတင် ဟူသည်မှာ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွားရေးကို လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ပဌမသံဂါယနာ တင်စဉ်တုန်းအခါနှင့် ဆဋ္ဌသံဂါယနာ တင်စဉ်တုန်းအခါမျှားက သာသနာတော် သန့်ရှင်းရေးအတွက် သာသနမလခေါ် သာသနာတော်၏ အညစ်အကြေးမျှားကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့ကြကြောင်း ထောက်ပြထားပေသည်။

> မှန်ပေသည်။ ဒုတိယသံဂါယနာတင်စဉ်တုန်းက အရှင်မဟာယသ အမှူးရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများသည် ရှေ့ဌေကို အလှူခံခြင်း သာသနမလကို တည်ကြည်တည့်တည်း အဓမ္မဝတ္ထုအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး သုတ်သင်ရှင်းလင်းတော်မူခဲ့ကြသည်။ဤနိဒါန်း ဒုတိယသံဂါယနာခန်း (စာမျက်နှာ ၅-၆)ကို ပြန်ကြည့်ပါ။

သို့ပါသော်လည်း ပဌမသံဂါယနာ တင်စဉ်အချိန်က ယင်း ရှေ့ဌေကို အလှူခံခြင်း အဓမ္မဝတ္ထုကို မသုတ်သင်နိုင်ရုံမျှမက ဒေါင်းဒင်္ဂါးများကို ဆွမ်းဆန်တော်ဟု အမည်ပြောင်းပြီး ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း လှူခဲ့ကြ, ခံယူခဲ့ကြကြောင်း ဆရာတော်က ထောက်ပြသည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ တင်စဉ်အချိန်ကလည်း ပဌမသံဂါယနာ အတိုင်းပင် လိုက်၍ ဌေစက္ကူများကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းပင် လှူခဲ့ကြ, ခံယူခဲ့ကြကြောင်း ဆရာတော်က ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဤ ဖော်ပြခဲ့သော လုပ်ဆောင်ချက်,ရေးသားချက်များကို ထောက်ရှုလျှင် ဤ ကျမ်းပြုဆရာတော်သည် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွားရေးကို လိုလားဆောင်ရွက်သူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်ကြောင်း စာရှုသူများ သိနိုင်လောက်ပြီ ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ဤကျမ်း၏ဂုဏ်ရည်

ဆရာတော် ပြုစုတော်မူသော ကျမ်းစာတို့သည် ရေးသားလိုသောအချက်ကို ဖတ်ရှုသူများသည် မိမိကိုယ်တိုင် သဘောပေါက် သိရှိပြီး အကြောင်းအရာကို မိမိကိုယ်တိုင် ရေးသားပြီး မိမိစာကို မိမိကိုယ်တိုင် ပြန်ဖတ်လိုက်ရသကဲ့သို့ ရှင်းကနဲ လင်းကနဲ ထင်းကနဲ သိမြင်နိုင်အောင် ရေးသားထားသည့် စာများသာ ဖြစ်ကြောင်း ဆရာတော် ပြုစုသမျှသောစာတို့၏ ပင်မအရိုးခံ ဂုဏ်ရည်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ ယင်းသို့သော ပင်မအရိုးခံဂုဏ်ရည်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းမှာ—

၁။ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော မြန်မာဝေါဟာရ ဝါကျသုံးခြင်း
၂။ စံသစ်ဖော်ပြခြင်း
၃။ ပါဠိမှား ပါဠိမှန် ရှင်းပြခြင်း
၄။ ပါဠိသေသထည့်ပြခြင်း
၅။ ကျမ်းညွှန်းပြခြင်း
၆။ သုတ်ညွှန်းရေးသားပြခြင်း
၇။ ဝိဂြိုဟ်ပြခြင်း
၈။ ပုဒ်ခေတ်ပစ္စည်းခွဲပြခြင်း
၉။ ဋီကာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ထည့်ပြခြင်း
၁၀။ အနုဋီကာအဓိပ္ပါယ်ဖွင့် ထည့်ပြခြင်း

စသည်ဖြင့် ဤကျမ်းဌ် ရေးသား စီရင်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဖော်ပြချက်များ ထင်ရှားစေရန် အနည်းငယ်မျှ ဤကျမ်းမှ ထုတ်နှုတ်ဖော်ပြပါအုံ—

၁။ပေါ်လွင်သော မြန်မာဝေါဟာရဝါကျ။ ။ဤကျမ်းစာမျက်နှာ ၂၅-ဌ် ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ကား။ပညာ-ယ၊ ပညာဖြင့်။ ဥပဂန္ဓာ၊ ကပ်ရောက်၍။ လဗ္ဘတိ၊ ရနိုင်ပါသလော။ ဥ-ယတိ၊သိအပ်သိနိုင်ပါသလော။ဣတိအတ္ထော၊နုက်။—ဟူ၍အနက် မြန်မာပြန်ဆို ထားသည်။ ယင်းပြန်ဆိုချက်ကို အောက်ခြေမှတ်ချက်ဌ်—

> ၁။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဥပကို "ပညာယ ဥပဂန္ဓာ" ပါ ဖွင့်၏။ ပုဂ္ဂလ ဟူသော အရာဝတ္ထုကို ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ (အာရုံပြု၍ ကြည့်သောအခါ) ဉာဏ်ထဲ၌ ရအပ် ရနိုင်ပါသလောဟု မေးသည်။

"ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ရအပ်" ဟူသည် သိအပ်သိနိုင်ခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ပညာယ ဥပဂန္ဓာ လဗ္ဘတိ" ကို "ဉာယတိ" ဟု အကျဉ်းချုပ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။ [စိတ်၏သိပုံကို ပြရာ၌ "ဇာနနံ နာမ-ဥပလဒ္ဓိ-အာရုံကို သိခြင်းမည်သည်အာရုံကိုရခြင်းပင်တည်း" ဟုဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း ဥပလဗ္ဘတိကို ဉာယတိဟု ဖွင့်သည်။]

ဟူ၍ စာရှုသူတို့ ဉာဏ်ထဲ၌ ရှင်းကနဲ လင်းကနဲ ဖြစ်အောင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော မြန်မာ ဝေါဟာရ ဝါကျများကို သုံးစွဲ၍ ဖွင့်ပြထားပေသည်။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ထိုက်သင့်သလို ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော မြန်မာဝေါ-ဟာရ ဝါကျများကို သုံးစွဲရေးသားထားသည်ကို ဤကျမ်း၌ စာရှုသူတို့ အားကျ ကျေနပ်စွာ ဖတ်ရှုရပါလိမ့်မည်။

၂။ ဝေစပ်ဖော်ပြခြင်း။ ။ပါဠိစာပေ၌ ဝါကျတခု၏ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကို သိရန်မှာ ပါဠိအနက် ထင်ရှားသာမက ယင်းဝါကျ၌ ပါသည့် ကာရကစကားလုံးတိုင်း၏ ပရောနဆိုက်ရောက်ရာ ကြိယာကို သိရန် အရေးကြီးသည်။ ကာရကစကားလုံးတို့နှင့် ကြိယာပုဒ်တို့ မည်သို့ ဆက်စပ်သည်ကို စာစပ်၍ သိရမှ အဓိပ္ပါယ်ကို သိသာနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျမ်းတွင် အချို့စာရှုသူတို့ အသိခက်မည့် ပုဒ်များကို စာစပ်၍ ဖွင့်ဆို ရေးသားထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။ ဥပမာအဖြစ် အနည်းငယ် ထုတ်ပြပါအုံ-

"တေ" ဟူသောပါဠိဝေါဟာရသည် တ-ဟူသော သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်နောင်၌ ဝုတ္တ ကတ္တာ၊အနက် ဝုတ္တကံအနက် ပဌမာယောဇိဘတ်နှင့် အဝုတ္တကံအနက် ဒုတိယာယောဇိဘတ် ၂-မျိုးသက်၍ "သဗ္ဗယောနိနဗာဓေ" ဟူသောကစ္စည်း သဒ္ဒါကြီးသုတ်ဖြင့်စိရင်၍ ထိုရဟန်းတို့သည်ဟူ၍ရင်း, ထိုရဟန်းတို့ကို ဟူ၍ရင်း အနက်ပေးနိုင်သည်။ ဤနေရာ၌ စာရှုသူတို့အတွက် မည်သို့အနက်ပေး၍ မည်သို့ အဓိပ္ပါယ်ယူရမည်ကို အသိခက်နိုင်ဖွယ် ရှိသောကြောင့် ဤကျမ်းစာမျက်နှာ ၁၆-၌-

တေ၊ ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့သည်။ (သမုဒ္ဒာပေန္တိ-၌စပ်။)
ဝါ၊ တို့ကို။ (နိဂ္ဂယှမာနာပိ-၌ စပ်။)

ဟူ၍ စာစပ်ကို ရေးသားဖော်ပြထားပေသည်။ ဤသို့ ပြခြင်းဖြင့်-

ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့ကို ရဟန်းသ်ဆ်ာသည် ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့် စောဒနာသာရဏာ ဝိနည်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအဆုံး

အမတော်ဖြစ်သော ဥတ်ဏမ္ဗဝါစာဖြင့် နှိပ်အပ်ပါကုန်သော်လည်း ဓမ္မဝိနယအားလျော်သော အကျင့်၌ ကောင်းစွာ မတည်ကြကုန်ပဲ တပါးမက မျှားသောသဘောရှိသော သာသနာ၏ ဘေးရန်ကိုရင်း, အညစ်အကြေးကိုရင်း, ဆူးငြောင့်ကိုရင်း ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင် တို့သည် ဖြစ်စေကြကုန်၏။

ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖြောင့်ဖြူးစွာ သိနိုင်ပေသည်။

ဤသို့စသည်ဖြင့် စာရှုသူတို့ အသိဝက်မည်ထင်သော နေရာတိုင်းမှာလိုလို ပင် စာစပ်၍ ရှင်းလင်းပြချက်များကို ကျေးဇူးတင်ဖွယ် ဖတ်ရှုတွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ပါဠိမှား ပါဠိမှန်။ ။အဋ္ဌကထာ၏ ဆိုလိုရင်း အနက် အဓိပ္ပါယ်မှန်ကို သိနိုင်ရန်မှာ အဋ္ဌကထာ၏ မူလပါဠိအမှန်ကို သိနိုင်ရန်လည်း လိုအပ်လှပေသည်။ ယင်းသို့ မူလပါဠိအမှန်ကို သိနိုင်ရန်အတွက် ဤကျမ်း၌ ပါဠိမှား ပါဠိမှန်ကိုလည်း အနီးစပ်ဆုံး ဖြစ်နိုင်သမျှ စိစစ်ဖော်ပြ ထားပေသည်။ ဥပမာတခု ထုတ်ပြပါအုံ—

ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၂၆-၌—

ပဋိဇာနနံ၏ နောက်၌ အာဂစ္ဆတိဟု ပါ၏။ ရှေစကဲးနှင့် ထပ်သောကြောင့် မကောင်း။ သိဟိုဠ်မူအတိုင်း "ပဋိဇာနနန္တိ"ဟု ရှိခြင်းက ကောင်းသည်—

ဟူ၍ ပါဠိမှား ပါဠိမှန်ကိုလည်း ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့နိုင်ပေသည်။

ဤသို့သော လိုအပ်ရာ၌ ပါဠိမှား ပါဠိမှန် ရှင်းပြသည်ကိုလည်း မျှားစွာ တွေ့ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

၄။ ပါဋ ဆေးသင်ထည့်ပြခြင်း။ ။စာပေ၏ သဘောမှာ အချို့သောနေရာ၌ အပြည့်အစုံမပါ။ သိလောက်ပြီ ထင်၍ ချန်လှပ်ထားခဲ့တတ်သည်။ တချို့ တခေတ်က သိလောက်ပြီထင်သော အရာသည် နောင်တချို့တခေတ်၌ အလွန် အသိဝက်ခဲသောအရာ ဖြစ်နေတတ်ပေသည်။

ဤအရာမျိုးကို ပါဋသေသ ပါဠိကြွင်းပါဠိကျန်ဟူ၍ ခေါ်ရိုးရှိပေသည်။ ယင်းသို့သော လိုအပ်ရာရာ၌ ပါဠိကြွင်း ပါဠိကျန်များကိုလည်း ဤကျမ်း၌ ဆရာတော်သည် လိုအပ်သလို ထည့်သွင်းဖော်ပြတတ်ပေသည်။

ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၁၇-၌—

ရာဇာ၊ဓမ္မာသောကမင်းသည်။ အာဏာယ၊ အာဏာဖြင့်။ ကာ-ရေဿာမိ၊ ပြုစေအံ့—ဟူ၍ မူလပါဠိရှိတိုင်း အနက်ပေးရမည် ဖြစ်နေ ရာတွင် ဘာကို ပြုစေမည်နည်းဟု လေ့လာသူတို့ သိရန်မလွယ်သော ကြောင့်— ရာဇာ၊ ဓမ္မာသောကမင်းသည်။ အာဏာယ၊ အာဏာ ဖြင့်။ (ဥပေါသထံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ပဝါရဏံ ဝါ၊ ကိုရင်း။) ကာရေ-ဿာမိ၊ ပြုစေအံ့—

ဟူ၍ ပါဠိသေသထည့်ပြ အနက်ပေးထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

ဤသို့သော လိုရာရာ၌ ပါဠိသေသခေါ် ပါဠိကြွင်း ပါဠိကျန်ထည့်၍ အနက်ယောဇနာထားသည်ကိုလည်း နေရာများစွာ တွေ့နိုင်ပေသည်။

၅။ ကျမ်းညွှန်းပြခြင်း။ ။အချို့သော နေရာတို့၌ သိဖွယ် မှတ်ဖွယ်များကို ထည့်သွင်းပြရန် လိုအပ်လာသည်။ ယင်းတို့ကို ထည့်သွင်းရေးသားပြဆိုနေပါကလည်း ဂန္ထဂရုခေါ် ကျမ်း ကြီးမား လေးလံ ခြင်း ဖြစ်မှာ စိုးရသည်။ ယင်းသို့သော အရာဌာနမျိုး၌ မည်သည့်ကျမ်း မည်သည့်နေရာကြည့်ပါဟု ကျမ်းညွှန်းပြဆိုတော်မူသည်။ ပုံစံအဖြစ် ပြဆိုရ ပါမူ ဤကျမ်းစာမျက်နှာ ၁၂-၌ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်များကို ရဟန်းဆိုး ရဟန်းယုတ်တို့၌ အတူ ဥပုသ်ပဝါရဏာပြုရန် မလိမ္မာသော အမတ်ကို ခိုင်းသည်။ ရဟန်းကောင်းတို့က ပစ္စယသမ္ဘောဂ ဓမ္မသမ္ဘောဂ အဖြစ်မှ ကြောက်သောကြောင့် မပြုပဲ နေကြသောအခါ အမတ်မိုက်က အာဏာဖီဆန်သည်ဟု ယူဆပြီး သတ်ဖြတ်သည်။ ဤအကြောင်းကို ဤ၌ အကျယ်မပြသာသောကြောင့်—

[ဤသို့ အမတ်က သတ်ပုံကို ပါရာဇိကဏ် အဌကထာ တတိယ သံဂါယနာခဏ်းကို ကြည့်ပါ။]

ဟူ၍ ဒေါင့်ကွင်းဖြင့် စာသားထဲညှပ်၍ ပြဆိုထားပေသည်။

ဤသို့ စသည့် ကျမ်းညွှန်ပြချက်များကိုလည်း ဤကျမ်း လိုရာလိုရာ၌ ပြဆိုပေသည်။

၆။ သုတ်ညွှန်းပြခြင်း။ ။ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်၌ သကပက္ခခေါ်သော ထေရဝါဒဂိုဏ်းသားတို့နှင့် ပရပက္ခခေါ် အခြား ဂိုဏ်းသားများ ငြင်းခုံကြရာ၌ မိမိတို့ အနိုင်ရရှိရေးအတွက် ဘုရားဟော ပါဠိတော်သုတ်များကို အကိုးအကားပြု၍ ရေးသားရွတ်ဆိုပြကြသည်။ ယင်း အကိုး ပါဠိများကား ပါဠိသာ ရွတ်ပြ၍ မည်သည့်ကျမ်း မည်သည့်သုတ်ဟု

ဖော်ပြထားခြင်း မရှိချေ။ သမုဒ္ဒရာထဲမှာ အပ်တချောင်းရှာရသလို ခက်ခဲလှ သည်။ ယုင်းသို့သော ခက်ခဲမှုကိုလည်း ဤကျမ်းဌ ဆရာတော်သည် ထည့်သွင်း ထုတ်ဖော်၍ သုတ်ညွှန်း ရေးပြထားပေသည်။ ဥပမာပြုရလျှင် ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၂၆-ကို ရှုပါ။

ယံ တံ သုတ္တံ၊ အကြင်သုတ်သည်။ (စတုတ္ထဂုံတွင်ရှိ ဒုတိယပဏ္ဏာ, အသုရဝဂ် ရာဂဝိနယသုတ်။) အာဂတံ၊ လာပြီ။

ဟူ၍ စာသားထဲ၌ လက်သည်းကွင်းဖြင့် သုတ်ညွှန်းထားသည်ကို တွေ့ရပါ လိမ့်မည်။

ဤသို့ စသည့် သုတ်ညွှန်းများကို လိုအပ်သလို ဤကျမ်း၌ ညွှန်းပြထား ပေသည်။

၂။ ဝိဂြိုဟ်ပြုပြခြင်း။ ။ဝေါဟာရပုဒ်တခု၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် အရကောက်ကို နှိုင်ရန်အတွက် ဝိဂြိုဟ် ပြုပြခြင်းသည် အလွန် အရေးပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဓမ္မာစရိယတန်း ဖြေဆိုသူ စာသင်သားတို့ အတွက် ပုဒ်တခုကို ဝိဂြိုဟ်ပြုနိုင်လျှင် စာမေးပွဲအောင်မှတ်ရရန် နီးစပ်နေပြီ ဖြစ်၏။ သို့ကလောက် စာပေလောကတွင် အရေးကြီးသည့် ဝိဂြိုဟ်အတွက် ဤကျမ်း၌ လိုအပ်သလို ဖော်ပြထားပေသည်။ သာဓကအဖြစ် ဖော်ပြရမည် ဆိုလျှင် ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၂၉-၌—

နိဂ္ဂဏှာတိ ဘေနှာတိ နိဂ္ဂဟော - နှိပ်ကြောင်းဖြစ်သော အပြစ်၊ အပြစ်ရှိသည့်အတွက် နှိပ်နှိုင်သောကြောင့် အပြစ်ကို နှိပ်ကြောင်း ဟု ဆိုသည်။ (တနည်း) နိဂ္ဂယှတိ ဘေနှာတိ နိဂ္ဂဟော—နှိပ်အပ်ကြောင်း အပြစ်၊ အပြစ်ရှိသည့်အတွက် အနှိပ်ခံရသောကြောင့် အပြစ်ကို နှိပ်အပ် ကြောင်းဟု ဆိုသည်။

ဟု နိဂ္ဂဟပုဒ်ကို ဝိဂြိုဟ်ဆို၍ အဓိပ္ပါယ်ရှင်းဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

ဤသို့ စသည့် ဝိဂြိုဟ်ပြု ဖွင့်ပြချက်များကိုလည်း လိုအပ်ရာရာ၌ များစွာ ဖတ်ရှုတွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ပုဒ်ဓာတ်ပစ္စည်း ခွဲပြခြင်း။ ။ဝေါဟာရတခု၏ပုဒ်ဓာတ်ပစ္စည်းပေါင်း စပ်တည်နေပုံကို သိရခြင်းသည် အနက် အဓိပ္ပါယ် အရကောက် အာဘော်တို့ကို သိရှိနိုင်ရန် အကြောင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျမ်း၌ လိုအပ်ရာပုဒ်များကို ပုဒ်ဓာတ်ပစ္စည်း ခွဲခြမ်းဝေဖန် ပြဆိုထားပေသည်။ သာဓကထုတ်ပြပါအုံ—

ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၁၃၇-၌—

ဩမိသော။ ။အဂ-ရှေးရှိသော ဓာ-ဓာတ်, ဣ-ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ဩမိ-သဒ္ဒါသည် အဖို့အစု အပိုင်းအခြားအနက်ကို ဟောရ။ သော-ကား နှာ-ဝိဘတ်၏ ကာရိယသည်း။ သို့မဟုတ် သော-ပစ္စည်း တည်း။ ထို အဖို့အစု ဟူသည်လည်း အလုံးစုံ အကုန်မဟုတ်ပဲ တစိတ် တဒေသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဩမိသောကို "ကေဒေသေန"ဟု ဖွင့်သည်။

စသည်ဖြင့်, ရေးသားဖော်ပြထားပေသည်။

ဤသို့ စသည့်ပုဒ် ဓာတ် ပစ္စည်း ဝေဖန်ချက် ခွဲပြချက်များကိုလည်း ဤကျမ်း၌ ဖတ်ရှုမှတ်သားဖွယ်မှာ တွေ့ရှိရပါလိမ့်မည်။

၉။ မူလဋီကာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ကို ပြခြင်း။ ။အဋ္ဌကထာ၌ လိုအပ်သည့် အဓိပ္ပါယ်ကို သိရန် ခက်ခဲ၍ နေရာ၌ မူလဋီကာဖွင့်ပြချက်ကို ကိုးကား၍ ဤဘာသာဋီကာ၌ ဖော်ပြထားသည်မှာ ဘုတောသီတို့အတွက် လက်မြောက်သည့် အကူအညီကို ရရှိစေနိုင်ပေသည်။ ယင်းသို့ မူလဋီကာ၏ အဖွင့်ကို ဖော်ပြ၍ ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၁၄၇-၌ အောက်ပါအတိုင်း ရေးပြထားပေသည်။

ယဒေတံကို "အနာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ"နှင့်တွဲ။ ထို အတွဲကို ဋီကာ၌ "အနာဂတံ အနာဂတံ ဟုတ္တာ ။ပေ။ ဟောတိတိ"ဟုရင်း၊ တထာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောန္တံ ။ပေ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောတိတိ"ဟုရင်း၊ အနာဂတံ ဝါ အတွက် တမျိုး၊ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ အတွက် တမျိုး၊ ဤသို့ ၂-မျိုးခွဲ၍ ဖွင့်၏။ ထို အဖွင့်များကို ပါဠိတော်လာ ရှေ"ဟုတ္တာ ဟောတိ"၏ အဖွင့်များဟု မှတ်ပါ။

ဤသို့ စသည့် မူလဋီကာလာ အဓိပ္ပါယ်များကိုလည်း နေရာများစွာ ဤကျမ်း၌ ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

၁၀။ အနုဋီကာအဖွင့်ကို ပြခြင်း။ ။ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့ရှိ ပါဠိ ဝေါဟာရ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အသိခက်ရာ၌ မူလဋီကာလာ စကားဖြင့် ရှင်းပြသည်၊ ယင်းသို့မှ မရှင်းသေးလျှင် အနုဋီကာလာ စကားဖြင့်လည်း ရှင်းပြပြန်သည်။ ဥပမာထုတ်ပြပါအုံး။

ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်၌ ၎င်း, အဋ္ဌကထာ၌ ၎င်း, မူလဋီကာ၌ ၎င်း ပုစ္ဆာစောဒနာ စသည်ကိုပြုရာ ဝိသဇ္ဇနာကိုပြုရာတို့၌ ပရဝါဒီ ပရဝါဒီဟု အကြိမ်ကြိမ်သုံးစွဲထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ယင်းပရဝါဒီဟူသည် အာဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်

မျှား ဖြစ်ပါလေမည်နည်း။ သာသနိကပရဝါဒီလော, အညတိတ္ထိယ ပရဝါဒီလောဟု ခွဲခြားသိရန် ခက်ခဲ၏။ ဤသည်ကို ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၅၅-၌-

မှတ်ချက်။ ။ဤသို့ သာသနာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်မည်ကို စိုးရိမ်သော ပရဝါဒီဟူသည် သာသနာတော်တွင်းက ပရဝါဒီတည်း။ အညတိတ္ထိယ ပရဝါဒီမဟုတ်။ အယဉ္စအတ္ထော (ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို)သာသနိကဿ ပရဝါဒီနော ဝသေန ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။—အနု။

ဟူ၍ သာသနိက ပရဝါဒီဖြစ်ကြောင်း အနုဋ္ဌီကာကို ကိုးကား၍ ပြဆို ထားပေသည်။

သည်သို့ စသည်ဖြင့် အနုဋ္ဌီကာလာ အနက်အဓိပ္ပါယ် စကားမျှားကိုလည်း ဤကျမ်းတွင် လိုအပ်သလို ယူငင်ဖွင့်ပြထားပေသည်။

ဤသို့လျှင် ဤကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာကျမ်း၌ သိမှတ်စဖွယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် ရေးခြယ်စီစဉ်ထားပေရာ ဖတ်ရှု မှတ်သားလောက်ပါပေသည်။

ကထာဝတ္ထုနှင့် စပ်ဆိုင်သည့် အဋ္ဌကထာနိဿယ အဆုံး အဖြတ်များကို အထည် ကိုယ်ပခဏပြု၍ ပါဠိတော်နိဿယမူလဋီကာနိဿယများထည့်စွက်ကာ အနုဋ္ဌီကာ အဓိပ္ပါယ် အဆုံးအဖြတ်များလည်း ပါဝင်စေလျက် ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာကျမ်းကို စီစဉ်ပြုစုထားပေရာ 'ကထာဝတ္ထု အနက်ခု'ဟူသော မြန်မာဆိုရိုးစကားအဖြောင့်ကိုလည်းပြေပျောက်စေနိုင်ပါသည်။'ကထာဝတ္ထု အနုခက်' ဟူသော စကားလိမ် မြန်မာဆိုရိုးစကားကိုလည်း လွယ်ကူသည့် ဘဝသို့ ရောက်စေနိုင်ပါသည်။

ဤမျှ ရေးသား ဖော်ပြခဲ့သော စကားအစဉ်ဖြင့် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးကို သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး ဖြစ်ပေါ်စဉ်အကျဉ်းချုပ် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူခဲ့၍—

သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်သည့် တတိယသံဂါယနာတင်တွင် အပြည့်အစုံ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ က ဟော တော်မူပြီး—

ယခုပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်ခိုက်၌မြန်မာဘာသာအဓိပ္ပါယ် အဖွင့် အဆုံးအဖြတ်စုံလင်စွာဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော ကထာဝတ္ထုဘာသာ ဋီကာကျမ်း ပေါ်ထွက်လာကြောင်းကို စာရှုသူ သုတေသီတို့ သိနိုင်လောက် ပြီဟု ထင်မြင်ပါသည်။

ယင်းသို့ သိရှိရလျှင် နိဒါန်းအစဉ်အလာအတိုင်း ဤကျမ်းကြီးကို ကြိုးစားလေ့လာကြရန် တိုက်တွန်း၍ နိဂုံးအုပ်ရပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ဤနိဒါန်း၌ကား ဤသို့မအုပ်လိုပါ။ နိဂုံးအဖြစ် နတ်ကျောင်းစံပျော် ဤကျမ်းပြုဆရာတော်ကိုသာလျှင်—

"သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို လိုလားမျှော်ကိုး၍ ကြိုးစားဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သော ကထာဝတ္ထုဘာသာဋီကာကျမ်းပြု အရှင်မဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်ဘုရား—

သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး မော်ကွန်းကျောက်စာတိုင်ကြီး တဆူဖြစ်သော ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်အဋ္ဌကထာကျမ်း၏ အဖွင့်ဖြစ်သော အရှင်ဘုရား၏ ဤကထာဝတ္ထုဘာသာဋီကာ ကျမ်းကြီးသည် အရှင်ဘုရား လိုလားတော်မူသော သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်နေချိန်၌ မိုက်မှောင် ပယ်တွန်း ဥဒယ်စွန်းမှ နေဝန်းကြီးပမာ ထွက်ပေါ်လာပါပြီ ဘုရား" ဟူ၍ လျှောက်ထားလိုပါသတည်း။

ဦးထွန်းလှိုင်–ဝိနယပါရဂူ

ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ ဝဋ္ဌံသကာ။
သာသနဓဇသိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယသိရောမဏိ။
စေတိယင်္ဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစက။
လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး
သာသနာရေး ဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာအေး။

သာသနာ-၂၅၂၄-ခု
၁၃၄၂-ခု တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀-ရက်
(၂-၁၂-၈၀) အမျိုးသားနေ့

မှတ်ချက်။ ။ဤနိဒါန်း- စာမျက်နှာ ၁၂း ကြောင်းရေ ၂၁-၌ "အခြေခံမူ ၈-ချက်မျှသာ ဟောသည်" ဟူသော စာပိုဒ်ကို "အခြေခံမူ ၈-ချက်နှင့် အကျဉ်းချုပ် တဘာဏဝါရမျှသာ ဟောသည်" ဟု ပြင်ဆင်ဖတ်ရှုပါရန်။ ။

ကထောဝတ္ထု ဘာသာဋ္ဌီကာ

ရှိုက် နှိပ် ထုတ် ဝေ သူ များ ၏

ကျမ်းဦးအမှာ

သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
သာမီစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ၊
သေ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
အာဟုနေယ္ယော။ ။ပါဟုနေယ္ယော၊
ဒက္ခိဏေယ္ယော။ ။အဉ္ဇလိကရณီယော၊
အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။

ဧဝံ နဝဟိဂုဏေဟိ၊ လောကမ္မိ ဝိသုတံ ဂဏံ။
သာသနံ စိရဓာတာရံ၊ ဝန္ဒာမိ တီဟိ သာဓုရံ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာပေါ်ထွန်းတော်မူခြင်း

လောကဌ် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာတဆူပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာဖို့ရာ တိုင်းတာခြင်း ၄၂ လွန်စွာ ခဲယဉ်းလောက်အောင် ကြာမြင့်လှပါသည်။ ထိုဗုဒ္ဓ ပွင့်ပေါ်မှပင် လောကဌ် အေးငြိမ်းသော တရားလမ်းစဉ်ကို အမှန် သိရပါသည်။ "ထို အေးငြိမ်းသော တရားလမ်းစဉ်ကို သိရ, ကျင့်ရ, ကိုယ်တွေ့သုခ ကြုံရလျက် ထိုလမ်းစဉ် မပျောက်ပျက်ရအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူကြသော သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ကို ဖူးမြင်ရ ပူဇော်ဆီးကပ်ရ၏။ ထို သံဃာတော်များ အမှီပြုကာ တရားသိရ ကျင့်ရ၍တရားတွေ့ရကာ လွန်စွာ ကျေးဇူးများ ခဲ့ကြရ ပါပေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သက်တော် ၂၉-တွင် တရားစတင်ရှာဖွေ၍ သက်တော် ၃၅-နှစ်တွင် (ဗုဒ္ဓ) ဘုရားအဖြစ်ရောက်ရှိ (ရရှိ) တော်မူပါသည်။ ဤ အချက်ကို ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားများ မည်သူမျှ ငြင်းဆိုခြင်း မရှိ၊ အားလုံးသဘောတူ လက်ခံသောအချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်တော်မူသည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုအချိန်တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သည် တရားအားလုံးတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူပါသည်။

၂။ မိမိ သိရှိတော်မူသော တရားတော်များမှ သတ္တဝါ အများ အားပြိုမ်းမှုရအောင်သတ္တဝါတဦးစီနှင့် ထိုက်တန်အောင်အသိပေး တရားဟောတော်မူပါသည်။

၃။ သတ္တဝါတဦးစီသိအောင် ဟောရာ၌လည်း သတ္တဝါများ အကျိုး ရမှုကိုသိ၍ သိသင့် သိထိုက် သိနိုင်သည့် သတ္တဝါကိုသာ ရွေးချယ် ဟောကြားတော်မူပါသည်။

၄။ ထိုသို့ ဟောကြားနိုင်လောက်အောင်လည်း သတ္တဝါ တဦးစီ၏ အတွင်း အလိုဆန္ဒ (အဇ္ဈာသယ) ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူပါ သည်။

၅။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ဘုရား ဖြစ်တော်မူသည်မှ စ၍ ၁၄၈-ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည့် အချိန်အထိ တနှေ့လျှင် ၂၄-နာရီ ရှိသည့်အနက် တနေ့လျှင် တနာရီ မိနစ် ၂၀-မျှသာနားတော်မူ၍ ၂၂-နာရီ မိနစ် ၄၀-ကို ကိုယ်တော်အကျိုးအတွက်သုံးမှု လုံးဝမပါ။ သူတပါး အကျိုး အတွက်သာ အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ၄၅ (နှစ်) ဝါ ပတ်လုံး အများဝေနေယျအတွက် ဆောင်ရွက် အားထုတ်တော် မူခဲ့ပါသည်။

၆။ ၄၅-ဝါ လုံးလုံး ဗုဒ္ဓဖြစ်တော်မူသည့်နေ့မှ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ သည့် နေ့အထိ ဟောကြားတော်မူခဲ့သော တရားတော်မှန်သမျှ သည်လည်း အမှားမရှိ အားလုံး အမှန်ချည်းသာ ဖြစ်တော်မူ ပါသည်။

၇။ ထိုဟောသမျှ တရားတော်တို့ကို မည်သည့် ရသေ့, ရဟန်း, ပုဏ္ဏား, သဘော်, မင်း, နတ်, ဗြဟ္မာမှ စ၍ တစုံတဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ကမျှ တလွဲ တချော် မှားယွင်းအောင် ချေဖျက် ပြောဆို နိုင်သူ မရှိခဲ့ပါ။

၈။ ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူသည့်နေ့မှ ယနေ့တိုင်အောင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဟော ကြားသော တရားတော်ကို နာယူ ကျင့်သုံးသူ တဦးတယောက် သည် အားပြိုမ်းချမ်းသာမှု မရရှိသည်ဟု မတွေ့မကြုံရပါ။ အတိုင်း အတာ အားဖြင့် လက်တွေ့ ချမ်းသာကြသည်ချည်းသာ ဖြစ်ပါ သည်။

အတုမဲ့ တရားတော်

ဤမျှဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓတရားတော်မှာ မှန်ကန်ကောင်းမြတ်သော တရား ဖြစ်ခြင်း, ကိုယ်တိုင်ကျင့်လျှင် ကိုယ်တွေ့ပင် မြင်ရသော တရားဖြစ်ခြင်း, တရားတွေ့ရလျှင် အေးမြငြိမ်းချမ်းသောသုခရရှိနိုင်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် သာသနာ ပြင်ပ ဘယ်မမှကမျှ ပြိုင်မရ ယှဉ်မရသော အတုမဲ့တရားတော်ဖြစ်ပါပေသည်။ ထိုအတုမဲ့ တရားတော်တို့ကို ရရာရကြောင်း သိစရာ ကျင့်စရာတွေအပြည့်အစုံ ရှိနေသော ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာကို ဤ မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ယနေ့တိုင် အထင်အရှား တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

အတုမဲ့ သံဃာတော်

တရားတော်မြတ်ကို အဆင့်အတန်း အမျိုးမျိုးဖြင့် မိမိတို့ သဒ္ဓါတရားအား ရှိသလောက် ကျင့်ကြံအားထုတ်တော်မူကြသဖြင့် မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ်နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုတော်မူကြသော သံဃာတော် အရှင်မြတ်များ အဆက်မပြတ် ထင်ရှားပေါ်ပေါက်တော် မူလာကြသည်မှာလည်း ရှေးရှေးမှယနေ့တိုင်အောင် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများ မငြင်းနိုင် သာသနာ့ သမိုင်းက အထင်အရှား ပြနေလျက် ရှိနေခဲ့ပါသည်။

အဆက်မပြတ်သော သံဃာတော်

ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ပင် ဘုရားရှင်သာသနာကို တိုးတက်ပြန့်ပွားလာအောင် သာသနာပြု ဆောင်ရွက်ရာ၌ သံဃာတော်၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အရေးပါလှပါ၏။ ဘုရားရှင် မရှိသည့်နောက် ဘုရားနှင့်တရားကို သိရခြင်းမှာ သံဃာနှင့် စပ်နေ၏ ဟူသော အဋ္ဌကထာများအဆိုအရ မိမိတို့ဘုရားကို သိရခြင်း, တရားတွေ့ သိရ, ကျင့်နေရခြင်းမှာ အဆက်ဆက် မပျက်အောင် သင်ယူပို့ချ ဆောင်ရွက်တော်မူလာကြသော သံဃာတော်များ၏ကျေးဇူးပင်။ ထိုသို့ကျေးဇူးပြုတော်မူခဲ့ကြသော အရိယာသူတော်တောင်း အရှင်မြတ်တို့နှင့် အရိယာနှယ်ဝင် သူတော်စင်ဖြစ်ကြသော သမ္မုတိ သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ကို ယနေ့တိုင်အောင် စာရေးသူတို့ကြည်ညိုဖွယ် ကြုံတွေ့နေရဆဲပင် ဖြစ်ပါသည်။

သံဂါယနာတင် ပုဂ္ဂိုလ်များ

ဘုရားရှင် ၄၅-နှစ်တိုင် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါများအတွက် ဟောကြားသွားတော်မူသော အဆုံးအမ တရားတော်တို့သည် အကယ်၍သာ အရှင်မဟာကဿပ, အရှင်အနုရုဒ္ဓါ, အရှင်ဥပါလိ, အရှင်အာနန္ဒာတို့ ဦးဆောင်သော ပဌမသံဂါယနာတင် ရဟန္တာ မထေရ်မြတ်တို့ကိုရင်း၊ အရှင်

ယသ, အရှင်ရေဝတ, အရှင်သဗ္ဗကာမီ အစရှိသော ဒုတိယသံဂါယနာတင် မ ထေရ် မြတ် တို့ ကို ၎င်း၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ မထေရ် မြတ် နှင့် အာသောကဘုရင်တို့ကဲ့သို့ တတိယသံဂါယနာတင် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ကိုဂုဏ်နှုတ်လိုက်လျှင် ရှိနေကြပါဦးမည်လော။ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့၏ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာမှာသန့်ရှင်းသော ပိဋကတ်စာပေများ ကျန်ရစ်နိုင်ဖွယ်ပင် မရှိတော့ပါ။

ကထာဝတ္ထုနှင့် သာသနာ့အညစ်အကြေး

ပဌမ,ဒုတိယ,တတိယသံဂါယနာ ၃-တန်သည် သာသနာတော်တွင် မသန့်မရှင်း အနှောင့် အယှက်များ တိုက်ရိုက် ဖျက်ဆီးခြင်း ခံရသည်များကို သန့်ရှင်းအောင် နည်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြေရှင်းအားထုတ်ထားတော် မူခဲ့ကြ၍ ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တတိယ သံဂါယနာမှာ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏ အယူဝါဒမှန်များ အားနည်းအောင် ဖောက်ပြန် ဖျက်ဆီးကြသူများ အားရှိလာသဖြင့် ၎င်းအယူဝါဒတို့ကို အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တ မထေရ်မြတ်သည် အမှန်ဖြစ်အောင် ထိုအချိန်က ဖြစ်ပေါ်နေသော အယူဝါဒတို့ကို ဖြေရှင်းပေးတော်မူခဲ့ခြင်းကို အမှီပြု၍ ကထာဝတ္ထု ကျမ်းတကျမ်း ထင်ရှားစွာ ပိဋကတ်တော်တွင် ပါဝင်ထင်ရှားလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စတုတ္ထ သံဂါယနာ

တတိယ သံဂါယနာတင်ပြီးနောက် သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ ပိဋကတ်တော်ကို နှုတ်ဝှံဆောင်ထားလျက်ပင်ရှိခဲ့ရာမှ သီဟိုဠ်တွင် သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့ အာဟာရပြည့်စုံအောင်မရသော ဝတ်မှုတ်ခေါင်းပါးသည့်ဘေးကြီးနှင့် ကြုံကြိုက်လာခဲ့ရာ မထေရ်ကြီးအများပင် အာဟာရ ပြည့်စုံအောင် မရ၍ ခန္ဓာကိုယ် မခံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေသဖြင့် သဲအစိုများကို ပုံ၍ သဲများကို အမှီပြုပြီးလျှင် ပိဋကတ်တော်တို့ကို အလွတ်ပင် နှုတ်မှုပြန်ဆိုရွတ်ဖတ်၍ ထိုကပ်ဆိုးကြီး လွန်မြောက်အောင် ကြိုးစားလာခဲ့ကြရပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ဘေးအန္တရာယ်ပေါက်ခြင်းကိုပင် သံဝေဂရကြသဖြင့် နောင်လာသာသနာ့ဝန်ထမ်း သံဃာတော် အရှင်မြတ်များ ဤဘေးကြီးမျိုးနှင့် တွေ့ကပိဋကတ်တော်များကို ဆောင်ထားခြင်းငှါ လွယ်ကြမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ယခုကပင် ပေထက်အကွာရာတင်ကြမှ သင့်တော်မည်ဟု ပိဋကတ်တော်များကို ပေပေါ်တွင် ရေးသား၍ မထေရ်ကြီးများ စုပေါင်းပြီး စတုတ္ထ သံဂါယနာတင်တော်မူခဲ့ကြပါသည်။

သံဃာတော်များ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး

ပဌမသံဂါယနာမှ အရှင်မဟာကဿပ အဦးထား၍ စတုတ္ထသံဂါယနာအထိ သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်သွားကြသော သံဃာတော်မထေရ်

မြတ်တို့ဂုဏ်ကျေးဇူး ၎င်းတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်တို့သာ နှုတ်လိုက်လျှင် ယနေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့၏သမိုင်းသည် ဘာမျှအနှစ်သာရ ရနိုင်ဖွယ် မရှိတော့ပါ။ ဘုရားရှင် မည်မျှအပင်ပန်းခံ၍ ၄၅-ဝါပတ်လုံး ဟောကြားတော်မူခဲ့စေကာမူ သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့သာ မထိန်းသိမ်း မစောင့်ရှောက်လျှင် ယနေ့ ပိဋကတ်တော်များ အစဉ်အဆက် ကျင့်သုံးကြမှုများမှာ တွေ့ရတော့ မည်မဟုတ်ပါ။

ကထာဝတ္ထုဘာသာဋီကာနှင့် သာသနာ့တာဝန်

အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသသည်သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရန်ကိုသာ အဓိက ရည်ရွယ်တော်မူသဖြင့် ပိဋကတ်သင်ရိုးပါဠိတော် အဋ္ဌကထာများကို ကုန်စင်ဇောင် ဘာသာဋီကာနာမည်ဖြင့် အဖွင့်များ ရေးသားခဲ့ရာ ယနေ့ ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာကိုလည်း သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရန်ကိုသာ ရွယ်တော်မူရင်း ဖြစ်သဖြင့် အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၊ မူလဋီကာနိဿယ၊ ပါဠိတော်နိဿယ ပါဠိတော် မြန်မာပြန် နမူနာများအထိ ရေးသားပြီးလျှင် အသက်ရှည်မှုကို ပဓာနမထား သာသနာ့တော်အလုပ်များ ပြီးရန်ကိုသာ ဦးထား၍ ဆောင်ရွက်တော်မူသွားခဲ့ပါသည်။ ထို ကထာဝတ္ထုဘာသာဋီကာ အောက်ပါ မှတ်ချက်များနှင့်ပင် ဆရာတော်၏ သာသနာတော်ဘ၌ ခံယူချက်မှာ ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမကို ရိုသေလေးစားစွာ ကျင့်သုံးမှုမရှိကြပဲ သာသနာတော်အတွက် ဆောင်ရွက်နေပါသည် ဆိုသူများကို သာသနာအကျိုးအတွက် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဘယ်ခါမှ ယုံကြည်မှုမရှိခဲ့ပါ၊

> ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာ, စာမျက်နှာ (၈) ဒုဗ္ဗလပက္ခံ၊ အသိဉာဏ်အားမရှိသော အသင်းအပင်းကို။ လဘိတ္ဌာ၊ ရ၍။ ဆိုသော စကားဌ ဒုဗ္ဗလပက္ခံ။ ။ဒုတိယသံဂါယနာတင်ရာအခါဌ ဒါယကာ ဖြစ်သော ကာဠာသောကမဟာရာဇာကဲ့သို့အားမရှိပဲ တဝန်းတလျားကိုသာ အစိုးရသော ရာဇာဖြစ်သောကြောင့် "ဒုဗ္ဗလ-အားမရှိ"ဟု ဝဒန္တိ ဝါဒရှိ၏။ သို့သော် ထိုဝါဒကို ဋီကာဆရာ မနှစ်သက်သောကြောင့် "ဓမ္မဝါဒီ အဓမ္မဝါဒီ" အထူးကို သိနိုင်သောဉာဏ်ပညာရှိလျှင်ထိုအဓမ္မဝါဒီတို့ကိုအားမပေးရာ။ ယခုသော် ထိုကဲ့သို့ဉာဏ်ပညာအားမရှိ။ ထိုသို့ဉာဏ်ပညာအားမရှိခြင်းကို "ဒုဗ္ဗလ" ဆိုသည်ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ (ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ အဓမ္မဝါဒီတို့ကို အားပေးနေကြသော ဒုဗ္ဗလလူတွေ အများအပြားပင် ရှိမနေကြသေး၏။)

စာမျက်နှာ-၉။ ။ဘိန္နကာ။ ။မူလသင်္ဂီဟိမှ သို့မဟုတ် မူလနိုကာယမှ ကွဲပြားကြသည်ကို "ဘိန္န"ဟု ဆိုရသည်။ ထိုသို့ ကွဲပြားခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ—ဝိနည်းတော်ကို အလေးမပြုခြင်းတည်း။ ဝိနည်းတော်ကို အလေးမပြုသည့်အတွက် ခပ်ပေါ့ပေါ့နေရခြင်းကိုပင် သဘာဝကျသည်ဟု ထင်ကာ အဆင့်ဆင့် သဒ္ဓါတရား ပျက်ပြားမှု သုတ္တန်တရားတော်များကိုပင် အပြောင်းအလဲ ပြုရလာကြလေသည်။

စာမျက်နှာ-၁၀။ ။ထေရဝါဒေါ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော ထေရ်တို့၏ ဝါဒကို "ထေရာနံ+ဝါဒေါ"အရ ထေရဝါဒဟု ခေါ်၏။ ထိုထေရဝါဒသည် ဝိနည်းတော်ကို မူထားရကား ထို ဝိနည်းတော်၌ လာသည့်အတိုင်း အဆက်ဆက် ကျင့်လာကြသောကြောင့် အဘိန္နက (မကွဲမပြားပဲ) တသားထဲ ရှိရပေသည်။

ယခုအခါ၌ မိမိတို့ လုပ်ချင်ရာကို လုပ်နေကြသော်လည်း ဝိနည်းတော် အလိုအားဖြင့် မအပ်ဟု အယူရှိရကား ဝိနည်းကိုမူ လေးစားကြသည်သာ။

စာမျက်နှာ-၂၀။ ။သာသနမလံ ဝိသောဓေတွာ။ ။သံဂါယနာ တင်တိုင်း တင်တိုင်း သာသနာတော်၌ အညစ်အကြေး ဖြစ်နေသောကြောင့် ထို အညစ်အကြေးကို သုတ်သင်ဖို့ရာ သံဂါယနာတင်ရရှိးထုံးစံ ဖြစ်သည်။ သို့သော် စတုတ္ထ ပေထက်အက္ခရာ တင်ရာ၌ကား သာသနမလကို သုတ်သင်ဖယ် မလိုသောကြောင့် သာသနမလ သုတ်သင်ပုံကို ပြတော်မမူပဲ နောက်နောင်အခါ နှုတ်တက် မဆောင်နိုင်မည့်အရေးကို တွေးမိ ပေထက်၌ အက္ခရာရေးသောအားဖြင့် သံဂါယနာတင်ခဲ့ကြရသည်။

ပဌမသံဂါယနာ။ ။မြန်မာနိုင်ငံဝယ် ပေထက်အက္ခရာကို အားကျသောအားဖြင့် သာ၍ ခိုင်မြဲလိမ့်မည်ဟု ယူဆကာ ကျောက်ထက်အက္ခရာတင်ကြသော်လည်း ယနေ့တိုင် အသုံးပြုသူ မများသေးချေ။ ထိုအချိန်၌ ဒေါင်းဒင်ဂါးဌေများကို ဆွမ်းဆန်တော်အဖြစ်ဖြင့် လှူဒါန်း၍ နေကြသော်လည်း ထို သာသနမလကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့ကြ။ သုတ်သင်လိုသော ဆရာတော် အချို့ကလည်း အားပေးသူ မရှိ၍ အားမရှိခဲ့ကြသောကြောင့်—

"မိုးချုပ်လို့ ပြန်ချိန်တော် မြတ်လေးစွယ်တော်ပေါ်သည့်ချောင်းမှာ ဒေါင်းတွေက အော်။

ဒေါင်းပေါ်လျှင် ကြိုသူလွှတ်ပါ၊ ပျိုတို့မောင် စ,ါ၀ါ၀တ်ကို ဒေါင်းခွပ်ခြည့်လေး"ဟု စောင်းချိတ်၍သာ ရေးဝှံတော့သည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ။ ။ဆဋ္ဌသံဂါယနာဟု သမုတ်အပ်သော သံဂါယနာ အချိန်ဌာနား ဒေါင်းဒင်္ဂါး၏ အဆက်ဖြစ်သော ဌေစက္ကူတွေကို အမျှားစုက ရဲတင်းစွာ ကိုင်တွယ် ခံယူနေကြလေပြီ။ ထိုသာသနမလကို မည်သူကမျှ သုတ်သင်ဖို့ရာ မစဉ်းခဲ့၊ လွယ်ကူသော စာအုပ်ရိုက်မှုကိုသာ ဝိုင်းဝန်း၍ ကြိုးစား တော်မူခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအချိန်ဌာ အတုအယောင်ရဟန်းတွေနှင့် တကွ သာသနမလသည် ကြီးကျယ်၍ နေလေပြီ။ မည်သို့ သုတ်သင်ကြ မည်နည်း။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို အစဉ် လိုလားတော်မူသည့်အတိုင်း ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်စဉ်ကလည်း ဌေကုန်ကြေးကျ သိပ်မမျှားပဲ အကျိုးသက်ရောက်ရန် သာသနာတော်အတွက် အစီအစဉ်တခုကို ရေးဆွဲ တင်ပြတော်မူခဲ့ပါသေးသည်။ ထို အစီအစဉ်တင်ခဲ့ပုံ အသေးစိတ်ကို (တဘဝ သံသရာ) အမည်ဖြင့် ဆရာတော် သာသနာပြုခဲ့ပုံများ စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ကထာဝတ္ထု၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး

ကထာဝတ္ထုသည် ခရာဇ်တော် မပေါ်မီ (၂၄၀) သာသနာတော်နှစ် ၃၀၄-ခုတွင် တတိယသံဂါယနာတင်စဉ်အခါ သာသနာတော်တွင် မှားယွင်း ဖောက်ပြန်သော အယူဝါဒဆိုးများ ဝင်ရောက် နှောင့်ယှက်ခံနေရသဖြင့် ထို ဝါဒများကို ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့်အညီ ချေဖျက်ရှင်းလင်း သုတ်သင်တော်မူခဲ့ရာ သာသနာ့ဘေးရန် တွန်းလှန်ရာ၌ လက်နက်ကောင်းပမာ လွန်စွာ အရေးပါ လှပါသည်။ အမှန်က နောင်အခါ မိမိ သာဝက မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ် အကျယ်တဝင့် ဟောလိမ့်မည်ဟူသော မြော်မြင်သိရှိချက်အရ တာဝတိံသာ မှာ ဟောတော်မူစဉ်က အကျဉ်းသခေါ်ပမျှသာ ဟောတော်မူခဲ့၏။ ထိုအကျဉ်း မှာ ပဌမ ဒုတိယ သံဂါယနာဌာပင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအကျဉ်းကိုပင် ဘုရားရှင် အလိုတော်ကျအောင် အကျယ်ချဲ့ ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်ရာ ဘုရား ဟော အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းတွင် စာရင်းဝင် ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

အလိုတော်ကျ မပြီးခဲ့

အဘိဓမ္မာသင်တန်းပြဆရာ ဦးလှမောင် (နိုင်ငံတော်ကောင်စီလူကြီး)သည် ပုဂ္ဂလပညတ်၊ ဓာတုကထာ–အထူးသဖြင့် ကထာဝတ္ထုကို သုတေသီပုဂ္ဂိုလ်များ နားလည်ခင့်ရအောင် ဆရာတော်အား ရေးသား ဖွင့်ဆိုပေးတော်မူရန် အကြိမ်ကြိမ် လျှောက်ထားခဲ့သဖြင့် ရေးပေးရန်လည်း ဆရာတော် ရည်ရွယ် တော်မူခဲ့သည်ကို စာရေးသူကိုယ်တိုင် သိခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်ရန် အချိန်နီးလာသဖြင့် မိမိရည်မှန်းထားသည့်တိုင်အောင် ရေးသား

ဖွင့်ဆိုနိုင်ခြင်း၊ သီးခြား မပြုနိုင်ခဲ့ပဲ ယခု ရိုက်နှိပ်ပြီး စာမူများ ပြီးရုံမျှသာ ကြိုးစားသွားတော်မူနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာတော်၏ ပိဋ္ဌကတ်တော် သင်ရိုးကျမ်းစာများကို အမြန်ဆုံး စာအုပ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိရန် ကြိုးစားကြရသော ကျွန်တော်တို့သည် တာဝန် သိရှိကြသော ဆရာဦးလှမောင်ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကူအညီဖြင့် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး အတွက် ကြိုးစားရိုက်နှိပ် ဖြန့်ချိလိုက်ရပါကြောင်း အစီရင်ခံအပ်ပါသည်။

၉၀ နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ ဤ သုပ္ပဋိပန္နတာ အစလာသည့် ကိုးဖြာသော ဂုဏ်တော်အပေါင်းတို့ဖြင့်။ လောကမှိ၊ ဘဝဂ်ဆုံးအောင် ဘုံသုံးဆောင်၌။ ဝိဿုတံ၊ တိတ္ထိတို့ဘောင် လွန်မြားမြောင်သည့် ဟန်ဆောင်သံဃာ အဖြာဖြာ ထက် အရာရာဖြင့် ဂုဏ်ရည်တင့်၍ ကြီးမြင့်ထင်ရှားပေထသော။ သာသနံ၊ ကမ္ဘာ့ကမ္ဘာ လွန်လေပါလည်း တခါတဖန် ကြုံရန်ခဲကပ် အမြတ်ရတနာ ဤသာသနာတော်မြတ်ကြီးကို။ စိရဓာတာရုံ၊ ဘုရားလက်ထက် အဆက်ဆက်မှ မပျက်ရအောင် ပို့ချသင်ယူ ဆောင်ရွက်တော်မူလာပေထသော။ ဂဏံ၊အတွင်း စိတ်ဓာတ် မြင့်မြတ်ကြည်လင် သူတော်စင်ကောင်း အရိယာသံဃာတော် အပေါင်းကို။ တိဟိ၊ လက်အုပ်အဥ္ဇလီ နှုတ်သံချီ၍ ရှင်ကြည်မနော သုံးပါး သော ဒွါရတို့ဖြင့်။ သာဒရံ၊ လေးမြတ်ကြည်ညို ရှိသေခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ထုံမွှမ်း ပုံတော်မှန်းလျက် ချီးမွမ်းထောမနာ ပဏာသ္ဌတ်ကြိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု

မှန်ကန်ကောင်းမြတ် တရားဓာတ် လွှမ်းပတ်ကမ္ဘာတည်ရမည်။

ထိန်ဝင်း

၁၃၄၂-မှ၊ တော်သလင်းလကွယ်နေ့။
(၉-၁၀-၈၀)

ပဋ္ဌပကရဏာ အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋ္ဌီကာကို အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် သုတ်မဟာဝါဘာသာဋ္ဌီကာနှင့်အတူ ပို့ချခဲ့ရာ ဘုဝနတ်ထံ ပို့လွှန် တော်မူသည့် နှစ်တွင်မှ ရေးသားပြီးဆုံးစေခဲ့ပါသည်။ ထိုကျမ်းများကိုဆရာတော်သည် အခေါ်ပြုပြင်နိုင်ခွင့်လည်း မရခဲ့။ နိဒါန်းအမှာများပင် ရေးသားနိုင်ခဲ့ခြင်းလည်း မရှိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်၏ ဘာသာဋ္ဌီကာကျမ်းများတွင် မှာထားတော်မူသည့် အတိုင်း ချို့ယွင်းမှုရှိခဲ့သော် ပြင်ဆင်ကြည့်ရှုတော်မူကြပါရန် ခွင့်ပန်အင်ပါသည်။

စဉ်ဆက် သာသနာ တည်စေသောစ်

အကယ်၍သာ—

မြတ်ဗုဒ္ဓါသည် လူ့ရှာထင်ရှား မပွင့်ပြားက ဤကား ကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ထိုထိုဘုံဘဝ မသိရ မျှားလှ အပြစ်တွေ့။

ယခုသော်ကား—

ဘုရား ရှင်တော် ပွင့်ထွန်း ပေါ်၍ ဟောဖော် ညွှန်ကြား မြတ်တရားကြောင့် ဤကား ကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ထိုထို ဘုံဘဝ သိကြရ မျှားလှ ကျေးဇူးပေ။

ဂန္ဓာရုံရှင် ဒီသခင်သည်—

ထွင့်တင်ဗုဒ္ဓ ဟောညွှန်ပြသည့် ဓမ္မဒေသနာ အဖြာဖြာကို မျှားစွာဗိုလ်လူ သိစိမ့်ဟူ၍ ဆူဆူကျမ်းစာ ကိုယ့်ဘာသာဖြင့် ဖွင့်ရာ ပြရာ မျှားဦးကာဟု စာဝါအမျိုးမျိုး ကမ္ဘည်းထိုးခဲ့ နောင်ကျိုးကိုမျှော် ဆရာတော်၏ ဉာဏ်တော်စေစား နှလုံး သားမှ ကိုးစားလောက်ဖွယ် ကျမ်းသွယ်သွယ်ကို မကွယ် မပျောက် စဉ်ထွန်းတောက်ဖို့ မြှားမြောက်ကျေးဇူး အထူးထူး ကို ညွှတ်နူးရည်လျက် ဒီဆောင်ရွက်သည်—

စဉ်ဆက် သာသနာ တည်စေသောစ်။

ဣဒံ နော ပုညံ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။

သမ္ဘည္ဘဥ္ဏ်ာတော်

အစ္ဓမ်းတော် ၃-ပါး

၁။ သိရန်မှန်က၊ မကျန်ရအောင်၊ လုံးဝစုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သမ္ဘဉ်ဥာဏ်တော် အစ္ဓမ်းတည်း။

၂။ သိသည့်တရား၊ မျှားအပြားခ၌၊ ဟောထားစဖွယ်၊ နည်းသွယ်သွယ်ကို၊ ခြယ်လှယ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သမ္ဘဉ်ဥာဏ်တော် အစ္ဓမ်းတည်း။

၃။ ကျွတ်ထိုက်ကြပေ၊ မျှားဝေနေ၏၊ လူ့ခြေစရိုက်၊ သူ့အကြိုက်ကို၊ နှိုက်ချွတ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သမ္ဘဉ်ဥာဏ်တော် အစ္ဓမ်းတည်း။

သမ္ဘဉ်ဥာဏ်အား၊ စ္ဓမ်း ၃-ပါးကြောင့်၊ အမျှားဝေနေ၊ ကျွတ်လွတ်စေဖို့၊ မနေမနား၊ သက်တော်အားဖြင့်၊ ကြီးမားလေဘိ၊ ရှစ်ဆယ်ရှိ၍၊ ပရိနိဗ္ဗာန်၊ စံသည့်တိုင်အောင်၊ သယ်ယူဆောင်၊ ဘုန်းခေါင်ငါတို့ဘုရားတည်း။

ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ

ဘာသာဋီကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘအဖွင့်

ဒေဝသံဃ ပုရက္ခံတော၊ နတ်ပြဟ္မာ အပေါင်းသည် ရှေ့ဦးပြုအပ်သည်။ (ဟုတ္တာ၊၍။) ဒေဝလောကသို့၊ တာဝတိံမည့်, နတ်တို့ပြည်၌။ နိသိန္နော၊ ပဏ္ဍုကမ္မလာ မြကျောက်ဖျာဝယ် ကောင်းစွာဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေတော်မူသော။ သဒေဝကဿ၊ နတ်ပြဟ္မာနှင့် တကွဖြစ်သော။ လောကဿ၊ သတ္တလောက၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာတဆူ ဖြစ်တော်မူသော။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊ ပြိုင်ဘက်ရည်တူ, ပုဂ္ဂိုလ်ရှိတော်မမူသော။ သမ္ဗုဒ္ဓပညတ္တိကုသလော၊ အလုံးစုံသောပညတ်၌ ကျွမ်းကျင်တော်မူသော။ လောကေ၊ သတ္တလောက ဩကာသလောက၌။ ဥတ္တမပုဂ္ဂလော၊ အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော။ (ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။) ပညတ္တိ ပရိဒီပနံ၊ ပညတ်အမျိုးမျိုးကို ပြရာပြကြောင်းဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလ ပညတ္တိံ၊ ပုဂ္ဂလပညတ် ပါဠိတော်မြတ်ကို။ ဝတ္တာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ပုဂ္ဂလကထာဒီနံ၊ ပုဂ္ဂလကထာ အစရှိကုန်သော။ ကထာနံ၊ အစိတ်ဖြစ်သော ကထာတို့၏။ ဝတ္ထုဘာဝတော၊ တည်ရာအပေါင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယံ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံ၊ အကြင် ကထာဝတ္ထုမည်သော ကျမ်းကို။ သခ္ခေပေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ အဒေသယိ၊ ဟောတော်မူပြီ။

၁။ **ကထာနံ ဝတ္ထုဘာဝေတော**။ ။ဤဟိတ်သည် "ကထာဝတ္ထု" အမည်ရခြင်း၏ အကြောင်း "သဒ္ဒဗ္ဗဝတ္ထိနိမိတ်" ကို ပြသော နာမလာဘဟိတ်တည်း၊ ဤဟိတ်အရ "ကထာနံ+ဝတ္ထု ကထာဝတ္ထု" ဟု ဝစနတ္ထပြုရသည်၊ "ကထာနံ" အရ ပါဠိတော်၌ လာသော ပုဂ္ဂလကထာ, ပရိဟာနိကထာ, ဗြဟ္မစရိယကထာ စသော အစိတ်အစိတ် ကထာတို့ကိုယူ၍ "ဝတ္ထု" အရ ထိုကထာတို့၏ တည်ရာ (ကထာအပေါင်း) ဖြစ်သော ဤပါဠိတော်ကျမ်းကို ယူရသည်၊ [ကြွင်းသော မှတ်ဖွယ်ကို ဋီကာနိဿယ၌ ရှုပါ။]

[ဆောင်] အစိတ်များစွာ၊ ထိုကထာ၏၊ တည်ရာမှန်စွာ၊
ကျမ်းခမ္ဓ၊ ခခါ၊ ကထာဝတ္ထုတည်း။

သုရာလယော၊ နတ်တို့၏နေရာ တာဝတိံသာ၌။ မာတိကာ ဌပနေနေဝ၊ မာတိကာကို ထားခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဌပိတသ္မာ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ထားတော်မူအပ်သော။ ဝါ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ မဟိတလေ၊ ဇမ္ဗူသောင်းခွင် မြေအပြင်၌။ မောဂ္ဂလိပုတ္တေန၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တ အမည်ရသော ထေရ်သည်။ ဝိဘတ္တာသု၊ အကျယ်ဝေဘန်တော်မူအပ်သော။ တသ္မ (ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏသ္မာ)၊ ထိုကထာဝတ္ထုကျမ်း၏။ အတ္ထ သံဝဏ္ဏနာဂ္ဂမော၊ အနက်၏ အဖွင့်အစည်သည်။ ဝါ၊ အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဌကထာ အစည်သည်။ ဣဒါနိ၊ ပုဂ္ဂလပညတ် ပါဠိတော်မြတ်ကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မတ္တော၊ ကောင်းစွာရောက်လာပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ အစည်၏ ကောင်းစွာရောက်လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နံ၊ ထိုကထာဝတ္ထုကျမ်းကို။(အဟံ။) ဝဏ္ဏယိဿာမိ၊ ဖွင့်ပြပေအုံ့။ တံ၊ ထိုကထာဝတ္ထု အဌကထာကို။ (တုမ္မေ၊ သောတုအပေါင်း အသင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။) သမာဟိတာ၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သော စိတ်ရှိကြကုန်သည်။ ဝါ၊ တည်ကြည် ကြကုန်သည်။ (ဟုတ္မာ။) သုဏာထ၊ နာယူလေ့ကျက် ဆောင်ရွက် မှတ်သားကြကုန်လော။ ဣတိ၊ ကာလ, ဒေသ, ဒေသကနှင့် ပဒ္ဓိညာဉ် စသည်ကို ဆိုရာစကားရပ် အပြီးသတ်သတည်း။

၁။ **မာတိကာဌပနေနေဝ။** ။အဋ္ဌသာလိနီ နိဒါနကထာ၌ ပြအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဤပါဠိတော်ကို အပြည့်အစုံ ဟောတော်မမူပဲ အားလုံးသော ကထာတို့၌ မာတိကာ အကျဉ်း ဥဒ္ဒေသမျှကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ဤ မာတိကာဟူသည် ခေါင်းစဉ်မဟုတ်၊ အကျဉ်းချုပ် ဥဒ္ဒေသတည်း၊ ထို့ကြောင့် "မာတိကာဌပနေနေဝါတိ ဥဒ္ဒေသ ဒေသနာယ ဧဝ" ဟု အနုဋ္ဌီကာမိန့်သည်။

၂။ **ဌပိတသ္မာ။** ။"ဌပိတ=ထား"ဟူသည် တရားနာကြသော ဝိနေယျတို့၏ စိတ်အစဉ်၌ ထားခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဟောတော်မူခြင်းကိုပင် "ဝိနေယျတို့၏ သန္တာန်၌ ချထားခြင်း" ဟု ပါဠိထုံးစံအတိုင်း သုံးစွဲသည်ဟု မှတ်ပါ၊ [ဌပိတသ္မာတိ ဒေသိတသ္မာ၊ ဒေသနာ ဟိ ဒေသေတဗ္ဗမတ္ထံ (ဟောတော်မူထိုက်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို) ဝိနေယျ သန္တာနေသု ဌပနတော နိက္ခိပနတော ဌပနံ, နိက္ခေပေါ တိစ ဝုစ္စတိ၊ အနု။]

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ အဖွင့်ပြီး၏။

နိဒါနကထာ အဖွင့်

ဟိ၊ ခ့ဲ့။ (ဝဏ္ဏယိသောမိအရ အကျယ်ခ့ဲ့၍ ဖွင့်ပြဦးအုံ့။) ယမက ပါဠိဟီရာဝသာနသို့ံ၊ ရေမီးအစုံဖြစ်သောတန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မူရာ ကာလ၏ အဆုံးခ့ဲ့။ [ယမက ပါဠိဟီရပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌသာလိနီ ဘာသာဋီကာ ဂန္ဌာရမ္ဘအဖွင့်ခ့ဲ့ ပြခ့ဲပြီ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ တိဒသပုရေ၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ခ့ဲ့။ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အနီးအောက်ခ့ဲ့။ ပဏ္ဍုကမ္ဗလသိလာယံ၊ ပဏ္ဍုကမ္ဗလာ, မြကျောက်ဖျာခ့ဲ့။ (ဖျော့တော့ ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိသော ကမ္ဗလာနှင့်တူသော ကျောက်နေရာခ့ဲ့။) ဝဿံ၊ ဝါသို့။ ဥပဂန္တွာ၊ ကပ်ရောက်တော်မူ၍။ မာတရံ၊ မယ်တော်ကို။ ဝါ၊ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသော သန္တုသိတ နတ်သားကို။ ကာယသက္ခိံ၊ ကိုယ်တော်၏ မျက်မှောက်ကို။ ကတ္မာ၊ ၍။ ဒေဝပရိသာယ၊ နတ်ပြည်ဟူသော ပရိသတ်အား။ အဘိဓမ္မကထံ၊ အဘိဓမ္မကထာကို။ ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူလသော်။ ဓမ္မသင်္ဂဏိဝိဘင်္ဂ-ဓာတုကထာပုဂ္ဂလပညတ္တိပ္ပကရဏာနိ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း, ဝိဘင်းကျမ်း, ဓာတုကထာကျမ်း, ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်းတို့ကို။ ဒေသယိတ္မာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ကထာဝတ္ထု ဒေသနာယ၊ ကထာဝတ္ထု ဒေသနာတော်၏။ ဝါရေ၊ အလှည့် အကြိမ်သည်။ သမ္ဘတ္တေ၊ ရောက်လသော်။ (ကရောန္တော ကတ္မာ ဌပေသိတ္ပိုဒ်စပ်။)

အနုဂဏေ၊ နောင်အခါ၌။ မမ၊ ၏။ သာဝကော၊ သာဝကဖြစ်သော။ မဟာပညော၊ ကြီးသော ပညာရှိသော။ မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿတ္ထေရော နာမ၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿ မည်သောမထေရ်သည်။ [မြတ်စွာဘုရား၏ မြင်တော်မူရာ၌ "ထေရော" ဟု မသုံးသင့်။ "မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿောနာမ" ဟု သာ သုံးသင့်သည်။] ဥပဇ္ဈံ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ သာသနမလံ၊ သာသနာတော်၏ အညစ်အကြေးကို။ သောဓေတ္မာ၊ သုတ်သင်၍။ တတိယသင်္ဂီတိံ၊ တတိယသင်္ဂါယနာကို။ ကရောန္တော၊ သော်။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေလျက်။ သကဝါဒေ၊ မိမိ၏ အယူဝါဒ၌။ ပဋ္ဌသုတ္တ သတာနိ၊ ဝါးရာသော သုတ်တို့ဌင်း။ ပရဝါဒေ၊ သူတပါးတို့၏ အယူဝါဒ၌။ ပဋ္ဌ (သုတ္တသတာနိ) တို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တသဟဿံ၊ သုတ်ပေါင်းတထောင်ကို။ သမောဓာနေတ္မာ၊ ပေါင်း၍။ ဣမံ ပကရဏံ၊ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းကို။ ဘာဇေသိတိ၊ အကျယ် ဝေဘန်လိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မြင်တော်မူ၍။

တယ၊ ထိုအရှင် မောဂ္ဂလိပုတ္တတိသထေရ်၏။ သြကာသံ၊ အကျယ်ဝေဘန် ခွင့်ကို။ ကရောန္တော၊ပြုတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။တာဝ၊ပရိဟာနိကထာ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။) ပုဂ္ဂလဝါဒေ၊ ၌။ စတူသု၊ လေးရပ်ကုန်သော။ ပဠေသု၊ ပြဿနာတို့၌။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ပဠကာနံ၊ ပဠကတို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌမုခါ၊ ရှစ်ပါးသော အဦးအစ စကားပါရှိသော။ ယာ သော ဝါဒယုတ္တိ၊ အကြင်ဝါဒဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း နည်းလမ်းသည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုဝါဒယုတ္တိကို။ အာဒိ ကတ္တာ၊ အစပြု၍။ သမ္ဘကထာ မဂ္ဂေသု၊ အလုံးစုံသော ကထာအစဉ်တို့၌။ အသမ္ပုဏ္ဏ ဘာဏဝါရမတ္တာယ၊ ပြည့်သော တစ်ဘာဏဝါရ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝါ၊ တစ်ဘာဏဝါရ မပြည့်သော်။ တန္တိယာ၊ ပါဠိတော်ဖြင့်။ မာတိကံ၊ မာတိကာကို။ (အကျဉ်းဥဒ္ဒေသကို။) ဌပေသိ၊ ထားတော်မူပြီ။ ဝါ၊ ဟော တော်မူပြီ။ [စတူသု ပဠေသု စသည်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌသာလိနီ ဘာသာ ဋီကာ နိဒါနကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ဤ၌ကား ပါဠိတော်ဝယ် တိုက်ရိုက်တွေ့ ရပါလိမ့်မည်။]

(၅) အထ၊ မာတိကာကို ထားတော်မူပြီးရာ ထိုအခါမှနောက်၌။ အဝသေသံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး ကျမ်းတို့မှ ကြွင်းသော။ အဘိဓမ္မကထံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရနယေ နေဝ၊ အကျယ်ဖြစ်သော နည်းဖြင့်ပင်။ (ဓမ္မသင်္ဂဏီစသည်ကို ဟောတော်မူ သကဲ့သို့ အကျယ်ဖြစ်သော နည်းဖြင့်ပင်။) [နည်းချင်း တူသောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာနဝေဖြင့် ဆိုသည်၊] ကထေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္ထဝသော၊ ဝါလပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူပြီးသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ သုဝဏ္ဏရဇတ သောပါနမဏ္ဍေ၊ ရွှေစောင်းတန်း ငွေစောင်းတန်းတို့၏ အလယ်၌။ ဝါ၊ ရွှေလှေခါး ငွေလှေခါး တို့၏ အလယ်၌။ မဏိမယေန၊ ပဒမြားဖြင့် ပြီးသော။ သောပါနေန၊ စောင်းတန်းဖြင့်။ ဝါ၊ လှေခါးဖြင့်။ ဒေဝလောကတော၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှ။ သက္ကဿ ဂရေ၊ သက်ဿမြို့၌။ သြရုယ၊ သက်ဆင်းတော်မူ၍။ သတ္တာဟိတံ၊ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို။ သမ္ပာဒေန္တော၊ ပြီးစီးစေတော် မူလျက်။ ယာဝတာယုကံ၊ အကြင် အကြင် အသက်အပိုင်းအခြားအတိုင်း။ ဌတ္ဝာ၊ တည်တော်မူ၍။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါက်နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရူပ် အကြွင်းအကျန်မရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ ၁၊ ပရိဗွာန်စံတော်မူပြီ။ ဝါ၊ သန္ဓေနောက်ထပ်,မဆက်စပ်ပဲ, ဝဋ္ဋဇာတ်ရှုပ်သိမ်း ၍, ချုပ်ငြိမ်းတော်မူပြီ။

၁။ အနုပါဒိ။ပေ။ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ။"ပရိနိဗ္ဗာယိ" အရ တုရားရှင်၏ ဝဋ္ဋဇာတ် သိမ်း၍ အေးငြိမ်းခြင်းဟူသော စုတိစိတ်တော်ရ၏။ "အနုပါဒိ သေသာယ နိဗ္ဗာန ဓာတုယာ" အရလည်း ထိုစုတိစိတ်တော်ပင်ရ၏၊ ဤသို့ အရမကွဲပြားသော်လည်း

အထ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။ အသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ (ဓမ္မဝိနယ သရီရံ၌ စပ်၊) မဟာကဿပပွမုခေါ၊ အရှင်မဟာကဿပ အမှူးရှိသော။ ဝသီဂဏော၊ ဝသီဘော် ငါးပါးရှိသော ရဟန္တာအပေါင်းသည်။ အဇာတသတ္တုရာဇာနံ၊ အဇာတသတ်မင်းကို။ သဟာယံ၊ အပေါင်းအဖော်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ (အဖော်အဖြစ်ဖြင့်ယူ၍။) ဓမ္မဝိနယသရီရံ၊ တရားအထည်ကိုယ်ဖြစ်သော သုတ်,အဘိဓမ္မာ,ဝိနည်းကို။ သင်္ဂဟံ၊ သိမ်းယူကြောင်း သင်္ဂါယနာသို့။ အာရောပေသိ၊ တက်ရောက်စေပြီ။ ဝါ၊ တင်ပြီ။ တတော၊ ထိုပဌမသင်္ဂါယနာတင်ပြီးရာကာလမှ နောက်၌။ ဝဿသတဿ၊အနှစ်တရာ၏။ အစ္စယေန၊ လွန်ရာအခါ၌။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ၊ ဝဇ္ဇိတိုင်း၌ အမျိုးတို့၏ သားဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဒသဝတ္ထူနိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သောဝတ္ထုတို့ကို။ ဒီပယိံသု၊ ပြကြကုန်ပြီ။ [ဒသဝတ္ထု၏ သရုပ်ကို၊ စူဠဝဂ္ဂပါဠိတော် သတ္တသတိကဂ္ဂန္ဓ၌ ကြည့်ပါ။] တာနိ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ဝတ္ထုတို့ကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြား၍။ ကာကဏ္ဍကဿ၊ ကာကဏ္ဍကမည်သော။ ဗြာဟ္မဏဿ၊၏။ ပုတ္တော၊ သားဖြစ်သော။ ယသတ္တေရော၊ အရှင်ယသထေရ်သည်။ သုသုနာဂပုတ္တံ၊ သုသုနာဂမင်း၏ သားတော် ဖြစ်သော။ ကာလာသောကံနာမ၊ မည်သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ သဟာယံ၊ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊၍။ ဒ္ဝါဒသန္နံ၊ တဆယ့်နှစ်လီ ကုန်သော။ ဘိက္ခုသတသဟဿာနံ၊ ရဟန်းအသိန်းတို့၏။ (တနည်း) ဒ္ဝါဒသန္နံ ဘိက္ခုသတသဟဿာနံ၊ တသန်းနှစ်သိန်း ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။ သတ္တထေရသတာနိ၊ ခုနစ်ရာသောထေရ်တို့ကို။ ဥစ္စိနိတ္ဝာ၊ ရွေးချယ်၍။ တာနိ ဒသ ဝတ္ထူနိ၊တို့ကို။ မဒ္ဒိတ္ဝာ၊ နှိမ်နင်း၍။ ဓမ္မဝိနယ သရီရံ၊ ကို။ သင်္ဂဟံ၊ သို့။ အာရောပေသိ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ တေဟိ ဓမ္မသင်္ဂါဟတ္ထေရေဟိ၊ ထို သုတ်အဘိဓမ္မာဝိနည်းကို သိမ်းယူကြသော ထေရ်တို့သည်။နိဂ္ဂဟိတာ၊နှိမ်အပ်ကုန်သော။ ဒသသဟဿာ၊ တသောင်း အတိုင်းအရည်ရှိကုန်သော။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊

သဉ္ဇာတိဒေသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်မှ အထူးပြုခြင်း အကျိုးငါ "အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ" ဟု ဝိသေသနပြုရသည်၊ ဆိုလိုရင်းမှာ ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမျိုးကိုလိုက်၍ စုတိစိတ်ကိုပင် ကွယ်လွန်ခြင်း,သေဆုံးခြင်း, နတ်ရွာစံ ကံတော်ကုန်ခြင်း, ပျံ့လွန်တော်မူခြင်း စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး သုံးစွဲသကဲ့သို့ ရဟန္တာတို့၏ ပစ္ဆိမစိတ်ကိုလည်း "ပရိနိဗ္ဗာန်" ဟု သုံးစွဲသည်" ဟူလို၊ [ဤအနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို "ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်" ဟု ခေါ်၍ ဘုရားရှင်၏ အရဟတ္တမဂ်ဓာတ်၌ ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းခြင်းကို ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာန်, သဉ္ဇာတိဒေသေသ ပရိနိဗ္ဗာန်ဟု ခေါ်ရသည်၊ ပရိနိဗ္ဗာန မေဝါတိ ပရိနိဗ္ဗာနကိရိယာ သခ်ါတံ စုတိပရိနိဗ္ဗာနမေဝ။ ပေ။ ပရိနိဗ္ဗာနန္တရတော ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာနတောတိ အတ္ထော။ မရု ဌိကာ၊ အခြားတနည်းကို ဋီကာနိဿယ၌ ရှုပါ။]

တို့သည်။ ပက္ခံ၊ အသင်းအပင်းကို။ ပရိယေသမာနာ၊ ရှာမှီးကုန်လသော်။ အတ္တနော၊ အား။ အနုရူပံ၊ လျော်သော။ ဒုဗ္ဗလပက္ခံ ၊ အသိဉာဏ်အားမရှိသော အသင်းအပင်းကို။ လဘိတ္မာ၊ ရ၍။ ဝိသုံ၊ သီးခြား။ မဟာသံဃိကာ-စရိယကုလံ နာမ၊ မျှားသောသံဃာရှိသော ဆရာ၏အမျိုးအနွယ် မည်သည်ကို။ အကံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ [သူတို့အထံ၌ သံဃာအမျှား ပါသောကြောင့် မဟာသံဃိကာစရိယကုလဂိုဏ်းဟုဆိုသည်။] တတော၊ ထိုမဟာသံဃာစရိယကုလဂိုဏ်းမှ။ ဘိဒ္ဒိတ္မာ၊ ကွဲပြား၍။ အပရာနိ၊ အခြားကုန်သော။ ဧကဝေါကုလိကာ စ၊ ဧကဝေါကုလိကာစရိယဂိုဏ်းတို့ဝင်း။ ဧကမ္ပြောဟာရိကာ စ၊ ဧကမ္ပြောဟာရိကာစရိယဂိုဏ်းတို့ဝင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒ္ဝေ၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ အာစရိယကုလာနိ၊ ဆရာတို့၏ အမျိုးအနွယ်တို့သည်။ ဇာတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ဧကဝေါကုလိကနိကာယတော၊ ဧကဝေါကုလိက၏ ဆရာတို့ဂိုဏ်းမှ။ ဘိဒ္ဒိတ္မာ၊ ၍။ အပရာနိ၊ ကုန်သော။ ပဏ္ဏတ္တိဝါဒါ စ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝါဒဂိုဏ်းဝင်း။ ဗာဟုလိယာ စ၊ ဗာဟုလိယဂိုဏ်းဝင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ ဗာဟုဿုတိက အာစရိယကုလာနိ၊ တို့သည်။ ဇာတာနိ၊ ကုန်ပြီ။ ဗာဟုဿုတိကာတိပိ၊ဗာဟုဿုတိကဟူသောအမည်သည်လည်း။ တေသံ ယေဝ၊ ထိုဗာဟုလိယ ဆရာတို့၏ပင်။ နာမံ၊ တည်း။ တေသံ ယေဝ၊ ထိုဗာဟုလိယ ဆရာတို့၏ပင်။ အန္တရေ၊ အတွင်း၌။ စေတိယဝါဒါနာမ၊ စေတိယဝါဒတို့ မည်သော။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါ၊ ဆရာတို့၏ ဝါဒတို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဧवं၊ သို့။ မဟာသံဃိကာစရိယကုလတော၊မှ။ ဒုတိယော၊ နှစ်ပါးမြောက်သော။ ဝဿသတေ၊ နှစ်အရာ၌။ ပဋ္ဌ၊ကုန်သော။ အာစရိယ-ကုလာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ကုန်ပြီ။ တာနိ၊ ထိုင်းပါးသော ဆရာတို့၏ အမျိုးတို့သည်။ မဟာသံဃိကေဟိ၊ မဟာသံဃိကာစရိယကုလတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ ၊ တကွ။ ဆ၊ ခြောက်ဂိုဏ်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဒုတိယော၊ သော။ တသ္မိံ ယေဝ ဝဿသတေ၊ ထိုအနှစ်တရာအတွင်း၌ပင်။ (ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးနောက် အနှစ် နှစ်ရာ အတွင်း၌ပင်။)

၁။ ဒုဗ္ဗလပက္ခံ။ ။ဒုတိယ သင်္ဂါယနာတင်ရာအခါ၌ ဒါယကာဖြစ်သော ကာဠာသောက မဟာရာဇာကဲ့သို့ အားမရှိပဲ တဝန် တလျားကိုသာ အစိုးရသော ရာဇာဖြစ်သောကြောင့် ''ဒုဗ္ဗလ–အားမရှိ''ဟု ဝဒန္တိဝါဒရှိ၏။ သို့သော် ထိုဝါဒကို ဋီကာဆရာ မနှစ်သက်သောကြောင့် ''ဓမ္မဝါဒီ အဓမ္မဝါဒီ အထူးကို သိနိုင်သော ဉာဏ်ပညာရှိလျှင် ထိုအဓမ္မဝါဒီတို့ကို အားမပေးရာ၊ ယခုသော် ထိုကဲ့သို့ ဉာဏ်ပညာ အားမရှိ၊ ထိုသို့ ဉာဏ်ပညာ အားမရှိခြင်းကို ''ဒုဗ္ဗလ'' ဆိုသည်ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ [ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၌ အဓမ္မဝါဒီတို့ကို အားပေးနေကြသော ဒုဗ္ဗလလူတွေ အများအပြားပင် ရှိနေကြသေး၏။]

ထေရဝါဒတော၊ ထေရဝါဒဂိုဏ်းမှ။ ဘိဇ္ဇိတ္ထာ၊ ၍။ မဟိသာသကာ စ၊ မဟိသာသကဝါဒတို့ဝင်း။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝါဒတို့ဝင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွေ၊ ကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဝါဒတို့တွင်။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝါဒတော၊မှ။ ဘိဇ္ဇိတ္ထာ၊ ၍။ အပရေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မုတ္တရိယာ၊ ဓမ္မုတ္တရိယဝါဒတို့ဝင်း။ ဘဒ္ဒြယာနိကာ၊ တို့ဝင်း။ ဆန္နာဂါရိကာ၊တို့ဝင်း။ သမိတိယာ၊ တို့ဝင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) စတ္တာရော အာစရိယဝါဒါ ဥပ္ပန္နာ။ ပုန၊ တဖန်။ ဒုတိယော၊ သော။ တသ္မိံ ယေဝ ဝဿသတေ၊ ၌ပင်။ မဟိသာသကဝါဒတော၊မှ။ ဘိဇ္ဇိတ္ထာ၊၍။ သမ္ဘတ္ထိဝါဒါ၊ တို့ဝင်း။ ဓမ္မဂုတ္တိကာ၊ တို့ဝင်း။ ဣတိ၊သို့။ဒွေ အာစရိယဝါဒါ ဥပ္ပန္နာ။ ပုန၊ တဖန်။ သမ္ဘတ္ထိဝါဒကုလတော၊ သမ္ဘတ္ထိဝါဒ ဆရာတို့၏ အမျိုးအနွယ်မှ။ ဘိဇ္ဇတ္ထာ၊ ၍။ ကဿပိကာ နာမ၊ ကဿပိက ဆရာ တို့၏ ဝါဒတို့ မည်သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်ပြီ။ ကဿပိကေသု၊ ကဿပိကဆရာ တို့၏ ဝါဒတို့သည်။ ဘိန္နေသု၊ ကွဲပြားကုန်လသော်။ အပရေ၊ ကုန်သော။ သက်န္ဓိကာ နာမ၊ သက်န္ဓိကဝါဒတို့မည်သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်ပြီ။

သက်န္ဓိကေသု၊ တို့သည်။ ဘိန္နေသု၊ ကုန်လသော်။ သုတ္တံဝါဒါ နာမ၊ တို့ မည်သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ထေရဝါဒတော၊ မှ။ ဘိဇ္ဇိတ္ထာ၊ ၍။ ကောဒသ၊ တဆယ်တစ်ပါးကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထို တဆယ့်တစ်ပါးသော အာစရိယဝါဒ တို့သည်။ ထေရဝါဒေဟိ၊တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဒ္ဒါဒသ၊ တဆယ့် နှစ်ပါးသော ဝါဒ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဒ္ဒါဒသ၊ ကုန်သော။ ဣမေ (အာစရိယဝါဒါ)စ၊ တို့ဝင်း။ မဟာသံဃိကာနံ၊ မဟာသံဃိက ဆရာတို့၏။ ဆ၊ကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါစ၊တို့ဝင်း။ဣတိ၊သို့။သဗ္ဗေဝ၊အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အဌာရသ၊ တဆယ့် ရှစ်ပါးကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါ၊ တို့သည်။ ဒုတိယော၊ သော။ ဝဿသတေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ အဌာရသ နိကာယာတိပိ၊ တဆယ့်ရှစ်ဂိုဏ်းဟူသော အမည်သည်ဝင်း။ အဌာရသာ စရိယကုလာနိပိ၊ တဆယ့် ရှစ်ပါးသော ဆရာတို့၏ အမျိုးအနွယ် ဟူသော အမည်သည်ဝင်း။ ဧတေသံ ယေဝ၊ ဤအဌာရသာစရိယဝါဒတို့၏ သာလျှင်။ နာမံ၊ တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ ဧတေသု၊ ဤ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဝါဒ တို့တွင်။ သတ္တရသ၊ တဆယ့်ခုနှစ်ပါးကုန်သော။ ဝါဒါ၊ တို့သည်။ ဘိန္နကာ[1]၊

---

[1] **ဘိန္နကာ။** ။မူလသင်္ဂီတိမှ, သို့မဟုတ် မူလနိကာယမှ ကွဲပြားကြသည်ကို "ဘိန္န" ဟု ဆိုရသည်၊ ထိုသို့ကွဲပြားခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ ဝိနည်းတော်ကို အလေးမပြုခြင်းတည်း၊ ဝိနည်းတော်ကို အလေးမပြုသည့်အတွက် ခပ်ပေါ့ပေါ့ နေရခြင်းကိုပင် သဘာဝကျသည်ဟု ထင်ကာ အဆင့်ဆင့် သဒ္ဓါတရားပျက်ပြား၍ သုတ္တန်တရားတော်များကိုပင် အပြောင်းအလွဲ ပြုရဲလာကြလေသည်။

ကဲ့ပြား ကုန် ၏။ ထေရဝါဒေါ ၁၊ သည်။ အသမ္ဘိန္နကော၊ မ ကဲ့ ပြား။ ဤတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

စ၊ သာဓကကား။ ဒီပဝံသေပိ၊ ဒီပဝံသကျမ်း၌လည်း။ တေ၊ ဤဂါထာ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်ပြီ။ (တနည်း)၊ ဒီပဝံသေ၊၌။ (ပေါရာဏေဟိ)ပိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်လည်း။ တေ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ (ကိ ၊နည်း။)

ထေရေဟိ၊ အရှင် ယသ အစရှိသော ထေရ်တို့သည်။ နိကစ္စိတာ၊ ဓမ္မဝါဒီ ဘက်မှ နှင်ထုတ်အပ်ကုန်သော။ ပါပဘိက္ခူ၊ ယုတ်မာသောရဟန်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ၊ ကုန်သော။ အဓမ္မဝါဒီ၊ အဓမ္မကို ပြောဆိုလေ့ ရှိကြကုန်သော။ ဗဟူ၊ မျှားစွာကုန်သော။ ဒသသဟဿာ၊ တသောင်းအတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော။ ဇနာ၊ ရဟန်းတို့သည်။ အညံ၊ ကာလသောကမင်းမှ အခြားသော။ ပက္ခံ၊ အားမရှိသော အသင်းအပင်းကို။ လဘိတ္မာန၊ ရ၍။ ဝါ၊ကြောင့်။ သမာဂန္တွာ၊ အညီအမျှ လာရောက်ကြကုန်၍။ ဓမ္မသင်္ဂီ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို သိမ်းယူကြောင်း သင်္ဂါယနာကို။ အကံသု၊ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ တသောင်းသောရဟန်းတို့၏ ဓမ္မသင်္ဂီဟကို ပြုကြကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ ဤ ဓမ္မသင်္ဂီတိကို။ မဟာသင်္ဂီတိ၊ မဟာသင်္ဂီတိဟူ၍။ ဝါ၊ မျှားစွာသော ရဟန်းတို့၏ သင်္ဂါယနာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ မဟာသင်္ဂီတိကာ၊ မဟာသင်္ဂီတိကို ပြုကြကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ အဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းတို့သည်။ သာသနေ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်၌။

၁။ ထေရဝါဒေါ။ ။အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော ထေရ်တို့၏ ဝါဒကို "ထေရာနံ+ဝါဒေါ" အရ "ထေရဝါဒ" ဟု ခေါ်၏၊ ထိုထေရဝါဒသည် ဝိနည်းတော်ကို မူထားရကား ထိုဝိနည်းတော်၌ လာသည့်အတိုင်း အဆက်ဆက် ကျင့်လာကြသောကြောင့် အဘိန္နက (မကွဲမပြားပဲ) တသားထဲ ရှိရပေသည်၊ ယခုအခါ၌ မိမိတို့လုပ်ချင်ရာကို လုပ်နေကြသော်လည်း ဝိနည်းတော်အလိုအားဖြင့် မအပ်ဟု အယူရှိရကား ဝိနည်းကိုမူ လေးစားကြသည်သာ။

ဝါဒ။ ။"ထေရဝါဒ" စသည်၌ ဝါဒဟူသည် အဘယ်နည်းဟု မေးဘွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား– "ဝဒန္တိ ဧတေနာတိ ဝါဒေါ" အရပြောဆိုကြောင်းဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိ (အယူ)ကို "ဝါဒ"ဟု ခေါ်၏။ ထိုအယူအတိုင်း (အမှန်ဟုယူ၍) သင်ယူပို့ချ အဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်အပ်သော ပါဠိတော်ကိုလည်း, ထိုပါဠိတော်အတိုင်း ပြုကျင့်အပ်သော အကျင့်ကိုလည်း ကာရဏူပစာရအားဖြင့် "ဝါဒ" ဟု ခေါ်ရသည်၊ ဥပမာ– ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ စသည်ဖြင့် လာရာ၌ အယူဝါဒအတိုင်း ပြောဆိုအပ်သော စကားဝါကျ ပါဠိမျှားကို "ဝါဒ"ဟု ခေါ်သကဲ့သို့တည်း၊ ထိုဝါဒအတိုင်း လိုက်နာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို နိကာယ (ဂိုဏ်း) ဟု ခေါ်ရသည်။

ဝိလောမံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ မူလသင်္ဂီဟံ၊ အရင်းမူလ အစဖြစ်သော ပဌမသင်္ဂီယနာကို။ ဘိန္ဒိတ္ဝာ၊ ဖျက်ဆီး၍။ အညံ၊ ပဌမ သင်္ဂီယနာမှ အခြားသော။ သင်္ဂဟံ၊ ကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ [အရှင်မဟာယသ တို့၏ ဒုတိယသင်္ဂီယနာကိုကား နဂိုကပင် အသိအမှတ်မပြုလိုကြ။]

တေ၊ ထိုအဓမ္မဝါဒီရဟန်းတို့သည်။ အညတြ၊ ဒီသနိကာယ် အစရှိသည် တို့တွင် အမှတ်မထား တပါးပါးသော အခြားနိကာယ်၌။ သင်္ဂီတာ'၊ သိမ်းယူအပ်သော သုတ်အပေါင်းမှ။ သုတ္တံ၊ ထိုထို သုတ်ကို။ နိကၡိတ္ဝာ၊ ဆဲ၌ ၍။ အညတြ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော အခြား နိကာယ်၌။ အကရိ ံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ထားကြကုန်ပြီ။ (တနည်း)တေ၊ တို့သည်။ သင်္ဂီတာ၊ မူလသင်္ဂီတိဝယ် သင်္ဂီယနာတင်အပ်သော သုတ်အပေါင်းမှ။ အညတြ(အညံ)၊ အခြားသော။ သုတ္တံ၊ သင်္ဂီယနာ မတင်အပ်သောသုတ်ကို။ အညတြ၊ အခြားတစုံတခုသော နိကာယ်၌။ (တနည်း) အညတြ၊ အခြားတစုံ တခုသော သုတ်ဟူ၍။ အကရိ ံသု၊ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ကုန်ပြီ။တေ ဘိက္ခဝေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်းပါဠိတော်၌ရင်း။ ပဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ နိကာယေသု၊ ဝိနည်းပါဠိတော်မှ တပါးသော နိကာယ်တို့၌ရင်း။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုရင်း။ဓမ္မဋ္ဌ၊ပါဠိတော်ကိုရင်း။ဘိန္ဒိ ံသု၊ ဖျက်ဆီးကြကုန်ပြီ။ တေ ဘိက္ခဝေ၊တို့သည်။ ပရိယာယဒေသိတဋ္ဌာပိ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟော တော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကိုရင်း။ အထော၊ ထိုမှတပါး။ နိပ္ပရိယာယ- ဒေသိတံ စ၊ ပရိယာယ် မဟုတ် မုချအားဖြင့် ဟောတော် မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကိုရင်း။ နိတတ္ထဥ္စေဝ၊ ဆောင်ယူအပ်ပြီးသော အနက်အဓိပ္ပါယ် ရှိသော သုတ်ကိုရင်း။ နေယျတ္ထဥ္စ၊ အဓိပ္ပါယ်မစုံသေး၍ ဆောင်ပြထိုက်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှိသောသုတ်ကိုရင်း။ အဇာနိတ္ဝာန၊ မသိမူ၍။ ဝါ၊မသိခြင်း ကြောင့်။(အတ္ထံ၊ ကိုရင်း။ ဓမ္မဋ္ဌ၊ ကိုရင်း။ ဘိန္ဒိ ံသု၊ ကုန်ပြီ။)

ဝ။ အညတြ သင်္ဂီတာ။ ။''ဒီယာဒီသု အညတြ သင်္ဂီတာတော သုတ္တန္တ ရာသိသော'' ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ''သင်္ဂီတာ'' ပါ၌သည် ရှေးပါ၌တည်း။ ''သုတ္တံ အညတြ''ဟု ''တံတံ သုတ္တံ နိကၡိတ္ဝာ အညတြ အကရိ ံသု'' ဟု ဋီကာဖွင့် အတိုင်း အနက်ပေးရသည်။

တနည်း။ ။''သင်္ဂီတာတော ဝါ အညတြ'' ဟု တနည်းဖွင့်၏။ အညတြကို ''အညံ''ဟု ဓမ္ဓဖွင့်၍ ''အသင်္ဂီတံ သုတ္တံ'' ဟု အတိဓေယျလည်း ဖွင့်သည်။ အညတြ ကတ္ထစိတိ ယထာရုစိတော ကိသ္မိ ံစိ နိကာယေ၊ အကရိ ံသူတိ ဌပယိ ံသု၊ အညံ ဝါ သည် အညတြ၏ တနည်း အဖွင့်တည်း။ အညံဝါတိ ဗြဟ္မဇာလာဒိ နာမကေသု အညတရံ ဝါ သုတ္တနာမကန္တိ အဓိပ္ပာယော၊ မဓု။ [ပရိယာယ ဘာသိတံ စသော ပုဒ်တို့ကို ဋီကာ၌ ဖွင့်ထားသည်။ နိတတ္ထ နေယျတ္ထတို့၏ အနက်ကို သမ္မောဟဝိနောဒနီ အာယ တနဝိဘင်း ဘာသာဋီကာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တေ၊ ထိုအဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းတို့သည်။ အည်း၊ အခြားသော အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်တော်မူ၍။ ဘဏိတံ၊ ဟောတော် မူအပ်သော သုတ်ကို။ (တတော၊ ထိုဟောတော်မူအပ်သောသုတ်မှ။ အည်း၊ အခြားသောအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊၍။ ဘဏိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ပြု၍။ ဌပယိ သု၊ ကုန်ပြီ။ တဿ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်သောသုတ်၏။) အတ္ထဋ္ဌ၊ အနက်ကိုလည်း။ အည်း၊ တပါးသောအနက်ကို။ (ကတ္တာ၊၍။) ဌပယိ သု၊ ကုန်ပြီ။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာယ၊ သဒ္ဒါ၏ အရိပ်အရောင်ဖြင့်။ ဗဟု၊ များစွာသော။ အတ္ထံ၊ သဏှ သုခုမဖြစ်သော သုညတ စသော အနက်ကို။ ဝိနာသယုံ၊ဖျက်ဆီး ကြကုန်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကိုရှင်း။ ဝိနယဂမ္ဘီရံ၊ ဝိနည်းဌ နက်နဲသော မဟာပဒေသ ပရိဝါရ အစရှိသော။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖို့ ကိုရှင်း။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာန၊ စွန့်ပစ်၍။ (တနည်း) ဝိနယဂမ္ဘီရံ၊ ကိလေသာကို ပယ် ဖျောက်နိုင်ခြင်းကြောင့် နက်နဲသော။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖို့သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာန၊ ၍။ ပဋ္ဌရူပံ၊ မိမိတို့ အလိုအား လျော်သော။ ဝါ၊ အတုအယောင်ဖြစ်သော။ အည်း၊ တမျိုးတခြားသော။ တဋ္ဌ သုတ္တံ၊ ထိုသုတ် ကိုရှင်း။ (တဋ္ဌ) ဝိနယံ၊ ထိုဝိနည်းကိုရှင်း။ ကရိ သု၊ ကုန်ပြီ။

တေ၊ တို့သည်။ ပရိဝါရံ၊ ဝိနည်းငါးကျမ်းတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော ပရိဝါရကိုရှင်း။ အတ္ထုဒ္ဒါရံ၊ အနက်ကို ထုတ်ဆောင်ရာ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ ဟူသော။ အဘိဓမ္မံ၊ အဘိဓမ္မာ တစိတ်ကိုရှင်း။ ဆပ္ပကရဏံ၊ အဘိဓမ္မာ ခြောက်ကျမ်းလုံးကိုရှင်း။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒဋ္ဌ၊ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါ ပါဠိတော်ကိုရှင်း။ နိဒ္ဒေသံ၊ နိဒ္ဒေသပါဠိတော်ကိုရှင်း။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖို့သော။ ဇာတကံ (စ)၊ ဇာတ်တော်ကိုရှင်း။ ဇွေကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိအစုကို။ ဝိဿဇ္ဇိတ္ဝာန၊ စွန့်လွှတ်၍။ အညာနိ၊ အခြားသော အဘိဓမ္မာကျမ်း အစရှိသည် တို့ကို။ အကရိ သု၊ ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ နာမံ၊ အမည်ကို ရှင်း။ လိင်္ဂံ၊ အသွင်သဏ္ဌာန် အထူးကိုရှင်း။ ပရိက္ခာရံ၊ ဆိုင်းစသော ပရိက္ခရာကိုရှင်း။ အာဂေါ၊ ပဋ္ဌကရဏာနိ စ၊ လက်ခြေစသည်ကို ထားခြင်းဟူသော အမှုအရာ သက်နှံးချုပ်ပုံ အစရှိသော ကိစ္စအထူးတို့ကိုရှင်း။ ပကတိဘာဝံ၊ ပင်ကိုယ်ရိုးရာ၏ အဖြစ်ကို။ ဇဟိတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ တဋ္ဌ၊ ထိုနာမစသည်ကိုလည်း။ အည်း၊ တမျိုးတဖုံကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။

မဟာသင်္ဂီတိကာရကာ၊ မဟာသင်္ဂါယနာကို ပြုကြကုန်သော ဝဇ္ဇိပုတ္တက ရဟန်းတို့သည်။ ဘိန္နဝါဒါ၊ ကွဲပြားသော ဝါဒ ရှိကြကုန်သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝါဒကွဲရာ၌ ရှေသွားခေါင်းဆောင်တို့သည်။ (အဟု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။) [ဝဇ္ဇိပုတ္တက ရဟန်းတို့သည် ထေရဝါဒမှ စ၍ ကွဲခဲ့ကြပြီးလျှင် သူတို့နောက်လည်း အုံ့ဆက်

ဆက် ကွဲကြ သောကြောင့် "ပုဗ္ဗဂ်မ"ဟု ဆိုသည်၊] စ၊ ဆက်။ တော်၊ ထိုမဟာသဒ္ဓိတိကာရက ရဟန်းတို့၏ (ဂိုဏ်းခွဲမှုကို)။ အနုကာရေန၊ အတုလိုက်၍ ပြုခြင်းကြောင့်။ ဗဟု၊ ကုန်သော။ ဘိန္နဝါဒါ၊ ကွဲပြားသောဝါဒတို့သည်။ အဟု၊ ကုန်ပြီ။ [ဂိုဏ်းကွဲပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "တတော အပရကာလမှိ"စသည်ကိုမိန့်၊] တတော၊ မဟာသဒ္ဓိတိဂိုဏ်း၏ ထေရဝါဒမှ ကွဲခဲ့ရာ အခါမှ။ အပရကာလမှိ၁၊ နောက်ကာလ၌။ တသ္မိံ၊ ထိုမဟာသဒ္ဓိတိဂိုဏ်း၌။ ဘေဒေ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ ဇာယထ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့သည်။ ဂေါကုလိကာ၊ ဂေါကုလိက ဝါဒတို့ဌင်း။ ကေဠေါဟာရိ၊ ကေဠေါဟာရိက ဝါဒတို့ဌင်း။ (ဣတိ၊သို့။) ဒ္ဝိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဘိဇ္ဇိတ္ထ၊ ကွဲကုန်ပြီ။ ဂေါကုလိကာနံ၊တို့၏။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ ဘေဒါ၊ ကွဲပြားခြင်းတို့သည်။ ဇာယထ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊တို့သည်။ ဗဟုဿုတိကာ စ၊ ဝါဒတို့ဌင်း။ ပညတ္တိ၊ ဝါဒတို့ဌင်း။ (ဣတိ၊သို့။)ဒ္ဝိဓာ၊အားဖြင့်။ဘိဇ္ဇိတ္ထ၊ကုန်ပြီ။စေတိယာ စ၊စေတိယဝါဒီတို့သည်လည်း။ ပုနဝါဒီ၊ ဗဟုဿုတိကဝါဒမှ တဖန်ဝါဒရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ)။ မဟာသဒ္ဓိတိဘေဒကာ၊ မဟာသဒ္ဓိတိဂိုဏ်းကို ခွဲသောဂိုဏ်းတို့တည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စ ဝါဒါ၊ ဤငါးပါးသောဝါဒတို့သည်။ မဟာသဒ္ဓိတိမူလကာ၊ မဟာသဒ္ဓိတိဂိုဏ်းလျှင် အရင်းမူလရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုမဟာသဒ္ဓိတိဂိုဏ်းမှ ခွဲထွက်လာသူတို့သည်။ အတ္ထံ၊ ပါဠိတော်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုဌင်း။ ဓမ္မဉ္စ၊ ပါဠိတော်ကိုဌင်း။ ကေဒေသံ၊ သော။ သင်္ဃံ စ၊ သင်္ဃယနာတင်အပ်သောသုတ်ကိုဌင်း။ ဘိန္ဒိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကေဒေသံ၊သော။ ဂန္ထဉ္စ၊ ကျမ်းစာကိုလည်း။ ဆဠေတ္ဝာ၊ ၍။ အညံ၊ အခြားကျမ်းကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ နာမံ၊ ကိုဌင်း။ လိင်ံ ၊ ကိုဌင်း။ ပရိက္ခာရံ၊ ကိုဌင်း။ အာဂမပဋိဂရဏာနိ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ ပဂတိဘာဝံ၊ ကို။ ဇဟိတ္ဝာ၊ ၍။ တဉ္စ၊ ထိုနာမ စသည်ကိုလည်း။ အညံ၊ တမျိုးတဖုံကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ကုန်ပြီ။

၁။ တတော အပရကာလမှိ။ ။ဤပုဒ်မှစ၍ "ပဂတိဘာဝံ ဇဟိတ္ဝာ, တဉ္စ အညံ အကံသု တေ"တိုင်အောင် မဟာသဒ္ဓိတိဂိုဏ်း၌ ခြောက်ဂိုဏ်းကွဲပုံကို ပြသည်။ ရှေ့အကျယ်၌ ပြအပ်ခဲ့သော စုဏ္ဏိယကိုကြည့်၍ (၁) ဂေါကုလိက, ကေဠောဟာရိက ဟူ ပဌမ ၂-ဂိုဏ်းကွဲ၏၊ (၂) ဂေါကုလိက ဂိုဏ်းမှလည်း ဗဟုဿုတိကဂိုဏ်း ပညတ္တိဂိုဏ်း ဟူ ၂-ဂိုဏ်းကွဲ၏၊ စေတိယဝါဒဂိုဏ်းကား ဗဟုဿုတိကဂိုဏ်း၏ အစိတ်အမျှာ ဖြစ်သော ဂိုဏ်းတည်း။ ဤသို့လျှင် မဟာသဒ္ဓိတိ ဂိုဏ်းကြီးနှင့်တကွ နောက်ထပ်ကွဲသော ၅-ဂိုဏ်းကိုပေါင်း၍ ၆-ဂိုဏ်းရှိပြီဟု မှတ်ပါ။

ဝိသုဒ္ဓတ္တေရဝါဒမ္ပိ ၁၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ထေရဝါဒ၌။ ပုန၊ တဖန်။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ အဇာယထ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေါ၊ တို့သည်။ မဟိသာသကာ၊ ဝါဒတို့ဝင်း။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ၊ ဝါဒတို့ဝင်း။ (ဣတိ၊သို့။) ဒ္ဒိဓာ ဘိဇ္ဇိတ္ထ။ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝါဒမ္ပိ၊ ၌။ဓမ္မုတ္တရိကာ၊ ဝါဒတို့ဝင်း။ ဘဒ္ဒယာနိကာ၊ ဝါဒတို့ဝင်း။ ဆန္နာဂါရိကာ စ၊ ဝါဒတို့ဝင်း။ သမိတိ၊ ဝါဒတို့ဝင်း။ (ဣတိ)။ စတုဓာ၊ လေးပါးအပြားအားဖြင့်။ ဘေဒေါ အဇာယထ။ မဟိသာသကာနံ၊ ဝါဒတို့၏။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ ဘေဒါ၊ တို့သည်။ အပရကာလမ္ပိ၊၌။အဇာယထ၊ [ထို ၂-နှစ်ပါးကို ပြလို၍ သမ္ဗတ္ထိဝါဒါ စသည်ကိုမိန့်၊] ဘိက္ခဝေါ၊ တို့သည်။ သမ္ဗတ္ထိဝါဒါ၊ တို့ဝင်း။ ဓမ္မဂုတ္တာ၊ ဝါဒတို့ဝင်း။ (ဣတိ)။ ဒ္ဒိဓာ ဘိဇ္ဇိတ္ထ။ သမ္ဗတ္ထိဝါဒါနံ၊ တို့၏။ ကဿပိကာ၊ ကဿပိကာဝါဒတို့ဝင်း။ ကဿပိကေန၊ ကဿပိကဂိုဏ်းမှ။ဝါ၊ ကဿပိကဝါဒမှ။(ဘိန္နာ၊ ကွဲပြားသော။)သက်န္ဓိ စ၊ သက်န္ဓိဝါဒဝင်း။ သက်န္ဓိကာနံ၊ ဝါဒတို့၏။ သုတ္တဝါဒီ၊ သုတ္တဝါဒီတို့ဝင်း။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဘိဇ္ဇထ၊ ကွဲကုန်ပြီ။ ကောဒသ၊ တဆယ့်တပါး ကုန်သော။ ဣမေ ဝါဒါ၊ တို့သည်။ ထေရဝါဒတော၊မှ။သမ္ဘိန္နာ၊ကွဲကုန်ပြီ။

တေ၊ ထို တဆယ့်တမျိုးသော ဂိုဏ်းတို့သည်။ အတ္ထံ၊ ကိုဝင်း။ ပေ။ ဘိန္ဒိ ံသု၊ ဖျက်ဆီးကြကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဂန္ဓဋ္ဌ၊ ကိုလည်း။ ကေဒေသံ၊ ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ ၍။ အညံ၊ ကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ နာမံ၊ ကိုဝင်း။ ပေ။ အညံ၊ ကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။

သတ္တရသ၊ တဆယ့်ခုနစ်ပါးသောဝါဒတို့သည်။ ဘိန္နဝါဒါ၊အချင်းချင်း ကွဲပြားသောဝါဒတို့သည်။(ဟောန္တိ)။[ရှေးနိဿယ၌“သတ္တရသ၊ ကုန်သော။ ဝါဒါ၊ မဟာသံဃိက ဧကဝေါဟာရိက စသောအယူတို့သည်။ ဘိန္နာ၊ ပြားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟု ပေး၏။]ကေဝါဒေါ၊ ထေရဝါဒ တဝါဒတည်းသည်။ အဘိန္နကော၊ မကွဲမပြားသည်။ (ဟောတိ)။ သဗ္ဗေဝ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုဝါဒတို့သည်။ ဘိန္နဝါဒေန၊ ကွဲပြားသောဝါဒရှိသော အရင်းမူလ ထေရဝါဒနှင့်။ ဝါ၊ ဝါဒတို့၏ ကွဲပြားခဲ့ရာ အရင်းမူလထေရဝါဒနှင့်။သဟ၊

၁။ **ဝိသုဒ္ဓတ္တေရဝါဒမ္ပိ။** ။ဤပါဒမှစ၍“တဠ္ဓ အညံ အကံသု တေ” တိုင်အောင် ထေရဝါဒမှ ဂိုဏ်း (၁၁)ပါး ကွဲပြားပုံကိုပြ၏၊ ထိုကွဲပြားပုံကို အကျယ်စုဏ္ဏိယကြည့်၍ အဓိပ္ပါယ် သိနိုင်ပြီ။

၂။ **သက်န္ဓိ ကဿပိကေန စ။** ။ဤပုဒ်တို့သည် တပုဒ်တည်း မဟုတ်၊ သက်န္ဓိ တပုဒ်၊ ကဿပိကေန တပုဒ်တည်း၊ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ “သက်န္ဓိ ကဿပိကေန နိကာယေန ဝါဒေန ဝါ ကိန္နာ” ဟု မိန့်သည်၊ သက်န္ဓိကာတိ အတ္ထောကား အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်တည်း။

တက္ခ။ (ဂဏီယမာနာ၊ ရေတ္ထက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။) (အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ။ (တနည်း)သဗ္ဗေ၀၊ ကုန်သော။တေ၊ ထို ၀ါဒတို့သည်။ ၀ါ၊ တို့ကို။ သဟ၊ တက္ခ။ (ဂဏီယမာနာ၊သော်။) ဘိန္နဝါဒေန၊ ကွဲပြားသောအယူ၀ါဒအားဖြင့်။ အဋ္ဌာရသ၊ တို့သည်၊ ဟောန္တိ။ နိဂြောဓော၊ ပြည်ညောင်ပင်ဟူသော။ မဟာရုက္ခော၊သစ်ပင်ကြီးသည်။ (ရုက္ခာနံ၊ သစ်ပင်တို့တွင်။ ဥတ္တမော၊ အမြတ်ဆုံးသည်။ ဟောတိ) ဣ၀၊ကဲ့သို့။ (တထာ၊တူ။) ထေရ (ထေရော)၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော ထေရ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ၀ါဒသည်။ ၀ါဒါနံ၊ တို့တွင်။ ဥတ္တမော၊သည်။(ဟုတ္ဝာ)။အနုနံ၊ ယုတ်လည်းမယုတ်လျော့သော။ အနမိကဋ္ဌ၊ ပိုလည်းမပိုလွန်သော။ ကေ၀လံ၊ တခြားသာသနာတို့နှင့် မဖက် သက်သက်။ ဇိနသာသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်သည်။ (ဟောတိ)။[ထေရ၌ ထေရောဟု ဆိုလိုလျက် အ၀ိဘတ္တိကနိဒ္ဒေသဟု ဋီကာဖွင့်သည်။] ၀ါဒသေသကာ၊ ထေရ၀ါဒမှ ကြွင်းသော ၀ါဒတို့သည်။ ရုက္ခမှ၊ ပြည်ညောင်ပင်ကြီး၌။ သန္တကာ ဝိယ၊ ကျီးပေါင်းတို့ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်ပြီ။ ဇိနသာသနေ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်၌။ ပဌမေ ၀ဿသတေ၊ ပဌမအနှစ်တရာ အတွင်း၌။ ဘိန္နာ၊ ကုန်သော။ ၀ါဒါ၊တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယဖြစ်သော။ ၀ဿသတန္တရေ၊ အနှစ်တရာတို့၏ အတွင်း၌။ ဘိန္နာ၊ ကုန်သော။ သတ္တရသ၊ ကုန်သော။ ၀ါဒါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊သို့။(ဒီပ၀ံသေ၊၌၊တေ၊ဤ၇ါထာစကားကို။ ၀ုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။) [၀ုတ္တမို့ စေတံ ဒီပ၀ံသေကို ပြန်၍ အုပ်သည်။]

ပန၊ ဆက်။ အ၀ရုပရံ၊ အဆက်ဆက်။ ဟေမ၀တိကာ၊ ဟေမ၀တိက အာစရိယ၀ါဒတို့ဝင်း။ ရာဇဂိရိကာ၊ တို့ဝင်း။ သိဒ္ဓတ္ထိကာ၊ တို့ဝင်း။ ပုဗ္ဗသေလိယာ၊တို့ဝင်း။ အ၀ရသေလိယာ၊တို့ဝင်း။ ၀ါဇိရိယာ၊တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အညေပိ၊ ဂေါကုလိက စသော အာစရိယ၀ါဒတို့မှ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ အာစရိယ၀ါဒါ ဥပ္ပန္နာ။ တေ၊ ထို ခြောက်ပါးသော ၀ါဒတို့ကို။ ဣဒါ၊ ဤ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ၀ါဒတို့ကို ပြုရာ၌။ အနမိပ္ပေတာ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်။ ပန၊ ဆက်။ ပုရိမိကာနံ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌာရသန္နံ၊ ကုန်သော။ အာစရိယ၀ါဒါနံ၊ တို့၏။ ၀သေန၊ အပြားအားဖြင့်။ သာသနေ၊ သည်။ ပ၀တ္တမာနေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သော သဒ္ဓါရှိသော။ ဓမ္မရုစာ၊ တရားမင်းသည်။ အသောကော၊ အသောက မည်သော။ ဒီ၀သေ ဒီ၀သေ၊ တနှေ့တနှေ့၌။ ၀ါ၊ တနှေ့တနှေ့လျှင်။ ဗုဒ္ဓပူဇာယ၊ ဘုရားရှင်ကို ပူဇော်ခြင်းငှါ။ သတသဟဿံ၊ တသိန်းသော အသပြာဝင်း။ ဓမ္မပူဇာယ၊ တရားတော်ကို ပူဇော်ခြင်းငှါ။ သတသဟဿံ၊ ဝင်း။ သံဃပူဇာယ၊ သံဃာတော်ကို ပူဇော် ခြင်းငှါ။

သတသဟဿံ၊ ၎င်း။ အတ္ထနော၊ ၏။ အာစရိယဿ၊ ဆရာတော် ဖြစ်သော။ နိဂြောဓတ္ထေရဿ၊ နိဂြောဓထေရ်အတွက်။ သတသဟဿံ၊ ၎င်း။ စတ္တာသု ဒ္ဒါရေသု၊ မြို့တံခါးလေးပေါက်တို့၌။ ဘောဇ္ဇတ္ထာယ၊ ဆေးအကျိုးငှါ။ သတသဟဿံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စသတသဟဿာနိ၊ ငါးသိန်းသော အသပြာတို့ကို။ ပရိစ္စဇေန္တော၊ စွန့်လွှတ်လျက်။ သာသနေ၊ ၌။ ဥဋ္ဌာရံ၊ မွန်မြတ်သော။ လာဘသက္ကာရံ၊ လာဘသက္ကာရကို။ ဝါ၊ ရအပ်သော သာမညလာဘ်, ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ဝိသေသလာဘ်ကို။ ပဝတ္တေသိ၊ ဖြစ်စေပြီ။

တိတ္ထိယာ၊ တိတ္ထိတို့သည်။ ဟတလဒ္ဓသက္ကာရာ၊ ပျက်စီးသော လာဘသက္ကာရရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ)။ အန္ဓမသော၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်။ ဃာသစ္ဆာဒနမတ္တမ္ပိ၊ စားလောက်ရုံ ဝတ်လောက်ရုံမျှကိုလည်း။ အလဘန္တာ၊ မရကုန်လသော်။ လာဘသက္ကာရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ပတ္ထယမာနာ၊ တောင့်တကြကုန်လျက်။ ဘိက္ခူသု၊ တို့၌။ ပဗ္ဗဇိတ္တာ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်၍။ သကာနိ သကာနိ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန် မိမိဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ မိစ္ဆာအယူတို့ကို။ (ဒီပေန္တိ၌ စပ်။) အယံ၊ ဤအယူသည်။ ဓမ္မော၊ ဟုတ်မှန်သော တရားတည်း။ အယံ၊ သည်။ ဝိနယော၊ ဝိနည်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤ အဆုံးအမသည်။ သတ္ထုသာသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေန္တိ၊ ပြကြကုန်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို။ အလဘမာနာပိ၊ မရသော တိတ္ထိတို့သည်လည်း။ (ရဟန်းတို့အထံမှ မရသော် တိတ္ထိတို့သည်လည်း။) သယမေव၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ကေသေ၊ ဆံပင်တို့ကို။ ဆိန္ဒိတ္တာ၊ ဖြတ်၍။ ကာသာယာနိ၊ ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ အစ္ဆာဒေတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ဝိဟာရေသု၊ ကျောင်းတို့၌။ ဝိစရန္တာ၊ လှည့်လည်ကုန်လျက်။ ဥပေါသထကမ္မာဒိကရဏကာလေ၊ ဥပုသ်ကံ အစရှိသော ကံတို့ကို ပြုရာအခါ၌။ သံဃမဇ္ဈေ၊ သံဃာ့အလယ်သို့။ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကြကုန်၏။

တေ၊ ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့သည်။ (သမုဋ္ဌာပေန္တိ၌ စပ်။) ဝါ၊ တို့ကို။ (နိဂ္ဂယ္ဟမာနာပိ၌ စပ်။) ဘိက္ခုသံဃေန၊ သည်။ ဓမ္မေန၊ ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့်။ ဝိနယေန၊ စောဒနာ သာရဏာဝိနည်းဖြင့်။ သတ္ထုသာသနေန၊ မြတ်စွာဘုရား၏အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်။ နိဂ္ဂယ္ဟမာနာပိ၊ နှိပ်အပ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဓမ္မဝိနယာနုလောမာယ၊ ဓမ္မဝိနယ အားလျော်သော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်၌။ အသဏ္ဌဟန္တာ၊ ကောင်းစွာ မတည်ကြကုန်ဘဲ။ အနေကရူပံ၊ တပါးမကမျှားသော သဘောရှိသော။ သာသနဿ၊ ၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ဘေးရန်ကိုရင်း။ မလေ၊ အညစ်အကြေးကိုရင်း။ ကဏ္ဏကေ၊ ဆူးငြောင့်ကိုရင်း။ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။

[ဖြစ်စေပုံကို ပြလိုသောကြောင့် ကေစိ စသည်ကိုမိန့်။] ကေစိ၊ အချို့သော ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့သည်။ အဂ္ဂိ၊ မီးကို။ ပရိစရန္တိ၊ပြုစုလုပ်ကျွေးကြကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ပဠာတပေ၊ ငါးမျိုးသော အပူ၌။ တပန္တိ၊အပူခံကြကုန်၏။[မီးဖိုလေးဖို ပတ်ပတ်လည်ဖို၍ အပေါ်ကနေပူနှင့်တကွ ငါးမျိုးသောအပူကို "ပဠာတပ" ဟုခေါ်၏။ ထိုအပူ ငါးမျိုးအလယ်၌ နေ၍ မိမိကိုယ်ကို ပူစေကြသည်။ ရှေးနိဿယ၌ တပန္တိ နေရာဝယ် တပ္ပေန္တိ ဟု ရှိသည်။] ကေစိ၊ တို့သည်။ အာဒိစ္စံ၊ နေကို။ (နေသွားရာ ဘက်ကို။) အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လှည့်လည်ကြကုန်၏။ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝေါ၊သင်တို့၏။ ဓမ္မဠု၊ ကိုဌင်း။ ဝိနယဠု၊ ကိုဌင်း။ ဘိန္ဒိဿာမ၊ ဖျက်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ တထာ တထာ၊ ထိုထို အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပဋိဏ္ဍိ သု၊ မိမိတို့အယူကို ချီးမြှောက်ကြကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ တေဟိ၊ ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ကပ်။ဥပေါသထံ ဝါ၊ ဥပုသ်ကံကိုဌင်း။ ပဝါရဏံ ဝါ၊ ပဝါရဏာကံကိုဌင်း။နှ အကာသိ၊ မပြုတော့။ အသောကာရာမေ၊ အသောကာရုံကျောင်းတိုက်၌။ သတ္တာဝသာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇိ၊ ပြတ်စပြီ။

ရာဇာ၊ ဓမ္မာသောကမင်းသည်။အာဏာယ၊အာဏာဖြင့်။(ဥပေါသထံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ပဝါရဏံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။)ကာရေသာမိ၊ ပြုစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ဝါယမန္တောပိ၊ အားထုတ်ပါသော်လည်း။ ကာရေတုံ၊ ပြုစေခြင်းငှါ။ နာသက္ခိ၊ မဲစွမ်းနိုင်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်ကား။ ဒုဋ္ဌဟိတဂါဟိနာ၊ မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်သည် မည်လောက်အောင် ယူသော။ ဗာလေန၊ ညံ့ဖျင်းသော။ အမစ္စေန၊ အမတ်သည်။ အနေကေသု၊ တပါးမက မျိုးစုကုန်သော။ ဘိက္ခုသု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပိတေသု၊ ကျစေအပ်ကုန်လသော်။ ဝါ၊ ခွင်းအပ်ကုန်လသော်။ ဝိပွဋ္ဌိသာရီ၊ နှလုံးမသာမယာရှိခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ [ဤသို့ အမတ်က သတ်ပုံကို ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ တတိယသင်္ဃာဒိသေသာတင်ခဏ်း၌ ကြည့်ပါ။] သော၊ ထိုဓမ္မာသောကမင်းသည်။ တဋ္ဌ ဝိပွဋ္ဌိသာရံ၊ ထိုနှလုံးမသာမယာခြင်းကိုဌင်း။ သာသနေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ တဋ္ဌ အဗ္ဗုဒံ၊ ထို ဘေးရန်ကိုဌင်း။ ဝူပသမေတုကာမော၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ (ဟုတ္တာ)။ ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤကိစ္စ၌။ (နှလုံးမသာမယာခြင်းဘေးရန်ကို ငြိမ်းစေခြင်းကိစ္စ၌။) ပဋ္ဌိဗလော နုခေါ၊ စွမ်းနိုင်ပါမည်နည်း။ ဣတိ၊သို့။ သံဃံ၊ကို။ ပုစ္ဆိတ္ဝာ၊ မေးလျှောက်၍။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော၊ သည်။ (ပဋ္ဌိဗလော၊ စွမ်းနိုင်၏။) ဣတိ၊

ဤအဖြေကို။ သုတ္တာ၊ ကြားရ၍။ သံဃသ၊ ၏။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ (သံဃာ၏ ပင့်ခေါ် ခြင်းဖြင့်။) အဟောဂင်္ဂါပဗ္ဗတတော၊ အဟောဂင်္ဂါ တောင်မှ။ ထေရံ၊ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တထေရ်ကို။ ပင်္ကော်သာပေတ္တာ၊ ပင့်ခေါ်စေ၍။ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယဒဿနေန၊ တန်ခိုးပြာဋိဟာရ်ကို မြင်ရခြင်း ကြောင့်။ [တန်ခိုးပြာဋိဟာပြုပုံကို ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ တတိယသင်္ဂါယနာ တင်ခဏ်းဌ်ကြည့်ပါ။] ထေရသ၊ ၏။ အာနုဘာဝေ၊ တန်ခိုးအာနုဘော်ဌ။ နိမ္မိစိကိစ္ဆော၊ ယုံမှားခြင်းမရှိသည်။ (ဟုတ္တာ)။ အတ္တနော၊ ၏။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကုက္ကုစ္စကို။ ပုစ္ဆိတ္တာ၊ ၍။ ဝိပ္ပဋိသာရံ၊ ကို။ ဝူပသမေသိ၊ ငြိမ်းစေပြီ။

ထေရောပိ၊ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်သည်လည်း။ တံ၊ ထိုဓမ္မာ သောကမင်းကို။ ဧာဇယျာနေယေဝ၊ မင်းဥယျာဉ်ဌ်ပင်။ ဝသန္တော၊နေလျက်။ သတ္တာဒိဝသာနိ၊ ခုနစ်ရက်တို့ ပတ်လုံး။ သမယံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အယူကို။ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ၊ သင်ယူစေပြီ။ သော၊ ထို ဓမ္မာသောကမင်းသည်။ ဥဂ္ဂဟိတသမယော၊ သင်ယူအပ်ပြီးသော အယူရှိသည်။(ဟုတ္တာ)။ သတ္တမေ၊ ခုနစ်ရက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဒိဝသေ၊ဌ်။ အသောကာရာမေ၊ဌ်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ကို။ သန္ဓိပါတာပေတ္တာ၊ စည်းဝေးစေ၍။ သာဏိပါကာရံ၊ တင်း တိမ်ကန့်လန့်ကာကို။ ပရိက္ခိပါပေတ္တာ၊ ကာရံစေ၍။ သာဏိပါကာရန္တရေ၊ တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာ၏အတွင်းဌ်။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေလျက်။ ကေလဒ္ဓိကေ ဇကေလဒ္ဓိကေ၊ တူသော အယူရှိကုန်, တူသော အယူရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဇကေတော ကေတော၊ တပေါင်း တပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ တခုစီ တခုစီ။ကာရေတ္တာ၊ ၍။ကေမေကံ၊ တစု တစုသော။ ဘိက္ခုသမ္ဘဟံ၊ ရဟန်း အပေါင်းကို။ ပင်္ကော်သာပေတ္တာ၊ ၍။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြီ။(ကိံ၊ နည်း။) ဘန္တေ၊ အရှင်တို့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကိံ ဝါဒီ၊ အဘယ်ဝါဒ ရှိပါသနည်း။ (ဤတိ၊သို့။ပုစ္ဆိ၊ပြီ။)

ဘဘော၊ ထိုသို့မေးခြင်းကြောင့်။ သဿတဝါဒီနော၊ သဿတဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊သည်)။ သဿတဝါဒီ၊ သဿတဝါဒရှိ၏။ ဤတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။ ကေစ္စသဿတိကာ၊ ကေစ္စသဿတ အယူ ရှိသူတို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကေစ္စသဿတိကော၊ ဇကေစ္စသဿတ ဝါဒရှိ၏။ ဤတိ အာဟံသု။) အန္တာနန္တိကာ၊ အန္တာနန္တ အယူရှိသူတို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အန္တာနန္တိကော၊၏။ ဤတိ အာဟံသု။) အမရာဝိက္ခေပိကာ၊ အမရာဝိက္ခေပ အယူရှိသူတို့သည်။(သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊သည်။ အမရာဝိက္ခေပိကော၊၏။ ဤတိ အာဟံသု။)အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္န အယူရှိသူတို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကော၊ ၏။ ဤတိ

အာဟံသု။)သညီဝါဒါ၊ သညီဝါဒ ရှိသူတို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုद्ध၊ သည်။ သညီဝါဒီ၊၏။ဤတို့ အာဟံသု။) အသညီဝါဒါ၊ အသညီဝါဒရှိသူတို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုद्ध အသညီဝါဒီ၊ ဤတို့ အာဟံသု။)နေဝသညီနာသညီဝါဒါ၊ တို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုद्ध နေဝသညီနာသညီဝါဒီ၊ ဤတို့ အာဟံသု။) ဥစ္ဆေဒဝါဒါ၊ တို့သည်။(သမ္မာသမ္ဗုद्ध ဥစ္ဆေဒဝါဒီ၊ ဤတို့ အာဟံသု။) ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ၊ တို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုद्ध)။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒီ၊ ဤတို့ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ [ဤဝါဒတို့ကို ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ အကျယ် ဟောတော်မူသည်။]

ရာဇာ၊ ဓမ္မာသောကမင်းသည်။ ပဌမမေဝ၊ မမေးမီ ရှေးဦးစွာသာလျှင်။ သမယသ၊ အယူအမျိုးမျိုး၏။ ဝါ၊ကို။ ဥဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ သင်ယူအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဤမေ၊ ဤသူတို့သည်။ နိ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းမဟုတ်ကုန်။ ဤမေ၊ ဤသူတို့သည်။ အညတိတ္ထိယာ၊ သာသနာတော်၏အယူမှ တပါးသော အယူ ရှိသူတည်း။ဤတို့၊သို့။ဥ တ္ထာ၊သိ၍။တေသံ၊ထိုအညတိတ္ထိတို့အား။သေတကာနိ၊ ဖြူကုန်သော။ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ ဒတ္ဝာ၊ ပေး၍။ ဥပ္ပဗ္ဗာဇေသိ၊ လူထွက်စေ ပြီ။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော လူထွက်တို့သည်လည်း။ သဠာယတနာ၊ ခြောက်သောင်းအတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ရှိကုန်ပြီ။

အထ၊ ထိုအခါ၌။ အညေ၊ အညတိတ္ထိယတို့မှ အခြားကုန်သော။ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ပဏ္ဏောသာပေတ္ဝာ၊၍။ ပုစ္ဆိ၊ပြီ။(ကိံ၊နည်း။)ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သမ္မာသမ္ဗုद्ध၊သည်၊ သည်။ ကိံ ဝါဒီ၊နည်း။ ဤတိ(ပုစ္ဆိ)။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ (သမ္မာသမ္ဗုद्ध၊သည်။)ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ၊ ခွဲခြားဝေဘန်၍ ဟော တော်မူလေ့ရှိ၏။ဤတိဝေါ၊သို့။ဝုတ္တေ၊မိန့်တော်မူအပ်သော်။ရာဇာ၊သည်။ထေရံ၊ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ထေရ်ကို။ ပုစ္ဆိ၊ပြီ။ (ကိံ)။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သမ္မာသမ္ဗုद्ध၊သည်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ၊, ခွဲခြားဝေဘန်၍ ဟောတော်မူလေ့ ရှိပါ သလော။ ဤတိ(ပုစ္ဆိ)။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။အာမ၊ အိမ်း။ ဤတိ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူပြီ။ တတော၊ထိုအခါ၌။ရာဇာ၊သည်။ဘန္တေ၊အရှင်ဘုရားတို့။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သာသနံ၊သည်။ သုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်ပါပြီ။ ဘိက္ခု၊သံဃော၊ သည်။ ဥပေါသထံ၊ကို။ ကရောတု၊ ပြုတော်မူပါ။ ဤတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၍။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဒတ္ဝာ၊ ၍။ နဂရံ၊ မြို့သို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ပြီ။

သမဂ္ဂေါ၊ ညီညွတ်သော။ သံဃော၊ သည်။သန္နိပတိတ္ဝာ၊ စည်းဝေး၍။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ တသ္မိံ သန္နိပါတေ၊ ထိုအစည်းအဝေး၌။ သဒ္ဓိဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းတော် ခြောက်သန်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ရှိကုန်ပြီ။တသ္မိံ သမာဂမေ၊ထိုအစည်းအဝေး၌။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော၊

သည်။(အတာ့သိ၌ စပ်။) ယာနိ(ဝတ္ထုနိ)စ၊ အကြင်ဝတ္ထုတို့ သည်လည်း။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ယာနိ ဝတ္ထုနိ စ၊ အကြင်ဝတ္ထု တို့သည်လည်း။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဖြစ်ပြီးဖြစ်လတ္တံ့သော်ဝတ္ထုတို့ကို။ ပဋိဗာဟနတ္ထံ၊ တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒိန္နနယဝသေနေဝ၊ ပေးတော်မူအပ်သော နည်း၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဌပိတမာတိကံ၊ တားတော်မူအပ်သော အကျဉ်းဥဒ္ဒေသမာတိကာကို။ ဝိဘဇန္တော၊ ဝေဘန်လျက်။ သကဝါဒေ၊ ၌။ ပဌမသုတ္တသတာနိ၊ ငါးရာသောသုတ်တို့ဌင်း။ ပရဝါဒေ၊ ၌။ ပဌမ(သုတ္တသတာနိ)၊ တို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တသဟဿံ၊ သုတ်ပေါင်းတထောင်ကို။ အာဟရိတ္ဝာ၊ ဆောင်၍။ ပရပ္ပဝါဒမထနံ၊ သူတပါးတို့၏ အယူဝါဒကို နှိမ်နင်းကြောင်း ဖြစ်သော။ အာယတိလက္ခဏံ၊ နောက်နောင်ဝါဒတို့ကို တားမြစ်ကြောင်း အမှတ်လက္ခဏာလည်းဖြစ်သော။ ဣမံ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံ၊ ကို။ အဘာသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။

တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ သင်္ဂီသတသဟဿသမ်ခေါ်သို့၊ ခြောက်သန်း အရေအတွက်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့တင်။ ဘိက္ခူ၊ အလိုရှိအပ်သော ရဟန်း တို့ကို။ ဥစ္စိနိတ္ဝာ၊ ရွေးချယ်၍။ တိပိဋကပရိယတ္တိဓရာနံ၊ ပိဋကသုံးပုံဟူသော ပရိယတ်ကို ဆောင်နိုင်ကုန်သော။ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒါနံ၊ အတ္ထ, ဓမ္မ, နိရုတ္တိ, ပဋိဘာန်နအားဖြင့် ကွဲပြားသော ပဋိသम्भိဒါဉာဏ် ရှိကုန်သော်။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ဧကံ သဟဿံ၊ တထောင်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ မဟာကဿပတ္ထေရော၊ သည်ရင်း။ ယသတ္ထေရော၊ သည်ရင်း။ ဓမ္မဒိန္နာ၊ ကိုရင်း။ ဝိနယဒိန္နာ၊ ကိုရင်း။ ဣဒါ်ယိ သု ယထာ၊ သင်ကိယနှာတင်ကုန်ဆက်သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ သင်ကိယန္တော၊ သင်ကိယနှာတင်လျက်။ သာသနမလံ၊ သာသနာတော်၏ အညစ်အကြေးကို။ ဝိဓေသောဧတ္ထ၊သုတ်သင်၍။တတိယသင်ကိတိ၊တတိယသင်ကိ ယနှာကို။ အကာသိ၊ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသင်ကိယနှာတင်ရာ၌။ အဘိဓမ္မံ၊ ကို။ သင်ကိယန္တော၊သင်ကိယနှာတင်လသော်။ယထာဘာသိတံ၊ အကြင် အကြင်ဟော

၁။ သာသနမလံ ဝိဓေသာဧတ္ထ။ ။သင်ကိယနှာ တင်တိုင်းတင်တိုင်း သာသနာ တော်၌ အညစ်အကြေး ဖြစ်နေသောကြောင့် ထိုအညစ်အကြေးကို သုတ်သင်ဖို့ရာ သင်ကိယနှာတင်ရရှိ ထုံးစံဖြစ်သည်။ သို့သော် စတုတ္ထ ပေထက် အကွာရာတင်ရာ၌ကား သာသနမလကို သုတ်သင်ဘွယ်-- မလိုသောကြောင့် သာသနမလ , သုတ်သင်ပုံကို ပြုတော်မမူပဲ နောက်နောင်အခါ နှုတ်တက် မဆောင်နိုင်မည့် အရေးကိုတွေး၍ ပေထက်၌ အကွာရာ ရှေးသောအားဖြင့် သင်ကိယနှာ တင်ခဲ့ကြရသည်။

တော်မူအပ်ပြီးသော။ ဤမဲ့ ပကရဏ၊ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းကို။ သင်ဟု၊ သိမ်း ယူကြောင်း သင်္ဂါယနာသို့။ အာရောပေသိ၊ တက်ရောက်စေပြီ။ ဝါ၊ တင်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ယံ ပုဂ္ဂလကထာဒီနံ။ ပေ။ တံ သုဏာထ သမာဟိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (ဆိုခဲ့ပြီ။)

နိဒါနကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ပဌမ သံဂါယနာ။ ။မြန်မာနိုင်ငံဝယ် ပေထက်အက္ခရာကို အားကျသော အားဖြင့် သာ၍ခိုင်မြဲလိမ့်မည်ဟု ယူဆကာ ကျောက်ထက်အက္ခရာတင်ကြသော်လည်း ယနေ့တိုင်အောင် အသုံးပြုဆဲ မများသေးချေ။ ထိုအချိန်၌ ဒေါင်းဒင်္ဂါး ဌေများကို ဆွမ်းဆန်တော်အဖြစ်ဖြင့် လှူဒါန်း၍နေကြသော်လည်း ထိုသာသနမလကို မသုတ်သင် နိုင်ခဲ့ကြ။ သုတ်သင်လိုသော ဆရာတော်အချို့ကလည်း အားပေးသူမရှိ၍ အားမရှိ ခဲ့ကြသောကြောင့်၊

"မိုးချုပ်လို့ ပြန်ချိန်တော်၊ မြလေးစွယ်ဧော် ပေါ်သည့် ချောင်းမှာ၊ ဒေါင်းတွေက အော်။

ဒေါင်းပေါ်လျှင် ကြိုသူလွှတ်ပါ၊ ပျိုတို့မှောင် ဝါဝါဝတ်ကို၊ ဒေါင်းခွပ် ချည့်လေး။"

ဟု စောင်းချိတ်၍သာ ရေးဝဲ့တော့သည်။

ဒုတိယ သံဂါယနာ။ ။ဒုတိယသံဂါယနာဟု သမုတ်အပ်သော သံဂါယနာ အချိန်၌ ကား ဒေါင်းဒင်္ဂါး၏ အဆက်ဖြစ်သော ဌေစက္ကူတွေကို အများစုက ရဲတင်းစွာ ကိုင်တွယ် ခံယူနေကြလေပြီ။ ထိုသာသနမလကို မည်သူကမျှ သုတ်သင်ဖို့ရာ မစဉ်းခဲ့။ လွယ်ကူသော စာအုပ်ရိုက်နှိပ်မှုကိုသာ ဝိုင်းဝန်း၍ ကြိုးစားတော် မူခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအချိန်၌ အတုအယောင် ရဟန်းတွေနှင့်တကွ သာသနမလသည် ကြီးကျယ်၍ နေလေပြီ။ မည်သို့ သုတ်သင်ကြမည်နည်း။

နိဒါနကထာ ပြီး၏။

(မဟာဝဂ္ဂ)

၁ -ပုဂ္ဂလကထာ

၁-သုဒ္ဓ သစ္စိကဋ္ဌ

၁-အနုလောမပစ္စနီကအဖွင့်

ဝ။ တတ္ထ၊ ထိုကထာဝတ္ထုကျမ်းဌ်။ [ကျမ်း၏ အစဌ် တတ္ထ ဟူသမျှသည် နိဒါနုကထာဌ် ပါခဲ့သော ကျမ်း၏အမည်ကို စွဲရရှိ ထုံးစံတည်း။ ထို့ကြောင့် ဤဌ် ကထာဝတ္ထု ပဏာရဏံကို ပြန်၍စွဲရသည်။ တတ္ထသည် အပေါင်း အာဝေရ, ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ စသည်ကား အစိတ် အာဓေယ်တည်း။] ပုဂ္ဂလော ။ပေ။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထောနာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤဝါကျသည်။ ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆာတည်း။ ဝါ၊ မေးကြောင်းစကားရပ်တည်း။ အာမန္တာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤဝါကျသည်။ ပဋိဝါနနာ၊ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ဝန်ခံကြောင်း စကားရပ်တည်း။ [တပုဒ်တည်းပင် ဖြစ်သော်လည်း စကားတရပ်ဖြစ်၍ တဝါကျဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။] ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှ တပါး စောဒကပက္ခ ကား။ အယံ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုစ္ဆာ၊ နည်း။ (အယံ၊ ဤဝန်ခံခြင်းသည်။) ကဿ၊ ၏။ ပဋိဝါနနာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အဓိပ္ပာယ်တည်း။ အသုကဿ၊ ဤမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ အသုကဿ၊ ၏။ ပဋိဝါနနာ၊ တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ နု ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မရှိထိုက်။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ချေ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ပဏာရဏေ၊ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းဌ်။ နာနပ္ပကာရာနံ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သော။ လဒ္ဓိနံ၊ အယူတို့ကို။ ဝိသောဓနတ္ထံ၊ သုတ်သင်တော်မူခြင်း အကျိုးငှါ။ တန္တိ ဝသေန၊ ပါဠိတော်အစဉ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မာတိကာ၊ အကျဉ်းဥဒ္ဒေသ မာတိကာကို။ ဌပိတာ၊ ထားတော်မူ အပ်ပြီ။ သာ၊ ထို မာတိကာကို။ ထေရေန၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿ ထေရ်သည်။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေ၊ ပေးတော်မူအပ်သော နည်းဌ်။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ တန္တိ ဝသေန၊ ပါဠိတော် အစဉ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဘတ္တာ၊ အကျယ်ဝေဘန်တော်မူအပ်ပြီ။

ဟိ၊ မှန်။ ထေရော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ထေရ်သည်။ (နကထေသိ၊ ဌ် စပ်။) ဣတ္ထေ၊ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းဌ်။ ယတ္ထကာ၊ အကြောင်းမျှ

အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဝါဒမဂ္ဂါ၊ ဝါဒ၏လမ်းကြောင်းတို့ကို။ (ဘဂဝတာ)။ ဒသိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တတ္ထကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဝါဒီဟိ၊ ဝါဒရှိသူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ ၊ ကွ။ ဝါဒေန၊ ဝါဒအားဖြင့်။ ဝိဂ္ဂါဟိက-ကထံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ယူကြောင်းစကားကို။ ဝါ၊ ငြင်းခုံကြောင်း စကား ကို။ နိ ကထေသိ၊ ဟောသည်မဟုတ်။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော် လည်း။ [ဧဝံသန္တေပိနှင့် ပနသည် ဤနေရာ၌ အနက်တူ။] တာသံ တာသံ ကထာနံ၊ ထိုထိုကထာတို့၏။ အတ္ထသာ၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ သုခါဝဟာ-ရဏတ္ထံ၊ လွယ်ကူစွာ၊ ဆောင်ရွက်မှတ်သားနိုင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ သကဝါဒီ-ပုဒ္ဓေ၊ သကဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပုဒ္ဓေဝုင်း။ ပရဝါဒီပုဒ္ဓေ၊ ဝုင်း။ သကဝါဒီ-ပဋ္ဌိသော၊ သကဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဋ္ဌိသောဝဉ်ဝုင်း။ ပရဝါဒီ ပဋ္ဌိသော၊ ဝုင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဘာဝံ၊ ဝေဘန်အပ်သော အထူးအပြားကို။ ဒသ္သေတ္မာဝ၊ ပြ၍သာ။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ အနက်၏ အဖွင့်ကို။ ဝါ၊ အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်း ဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။

ဟိ၊ ခဲ့။ (အတ္ထဝဏ္ဏနံ ကရိဿာမ-အရ ခဲ့ပြဦးအံ့။) ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ သကဝါဒီပုစ္ဆာ၊ သကဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တာယ၊ ထိုသကဝါဒီ ပုစ္ဆာဖြင့်။ (ဒီပေတိ၊ ဦ စပ်။) အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ ဟူ၍။ ဧဝံလဒ္ဓိကာ၊ ဤသို့ အယူ ရှိကုန်သော။ ယေ ပုဂ္ဂလဝါဒိနော၊ အကြင် ပုဂ္ဂလဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် ရှိ၏ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သန္တိ)။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂလဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဟူ၍။) ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ မေးထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒက ပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ပုဂ္ဂလဝါဒိနော၊ တို့သည်။ ကေ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ သာ သနေ ၂ ၌။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ စေဝ၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တက ဂိုဏ်းသားတို့ဝင်း။ သမိတိယာ စ၊ သမိတိယ ဂိုဏ်းသားတို့ဝင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ သာသနာတော်မှ အပ၌။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ အညတိတ္ထိယာ စ၊ အညတိတ္ထိယတို့ဝင်းတည်း။ [ဝဇ္ဇိပုတ္တက ဂိုဏ်း, သမိတိယဂိုဏ်းတို့ကို နိဒါနကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။ ဗဟိဒ္ဓါ အညတိတ္ထိယ ဟူသည် ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ ပြအပ်သော မိစ္ဆာအယူရှိသော တိတ္ထိတို့တည်း။] တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဟူသော ပါဋိ၌။ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ကား။ အတ္တာ၊ အတ္တကိုဝင်း။ ဝါ၊ မိမိကိုဝင်း။ သတ္တော၊

သတ္တဝါကိုရင်း။ ဇီဝေါ၊ အသက်ကောင်ကိုရင်း။ (ဥပလဗ္ဘတိ ၁ - ၌ စပ်။) ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ကား။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဥပဂန္ဓာ၊ ကပ်ရောက်၍။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ် ရနိုင်ပါသလော။ ဥယတိ၊ သိအပ် သိနိုင်ပါသလော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထောနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ သစ္စိကဋ္ဌောတိ၊ ကား။ မာယာမရီစိ အာဒယောဝိယ၊ မျက်လှည့်အတတ်ဖြင့် လှည့်ပတ်အပ်သော အရာဝတ္ထု, တံလျှပ် အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့ကဲ့သို့။ အဘူတာကာ-ရေန၊ မဟုတ်မမှန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဂ္ဂဟေ-တမ္ပေါ၊ ယူထိုက်သည် မဟုတ်သော။ ဘူတဋ္ဌော၊ ဟုတ်မှန်သော အနက်သဘောတည်း။ ပရမတ္ထောတိ၊ ကား။ အနုဿဝါဒိဝသေန၊ တဆင့်စကား

၁။ **ဥပလဗ္ဘတိ**။ ။ဥပကို "ပညာယ ဥပဂန္ဓာ" ဟုဖွင့်၏။ ပုဂ္ဂလဟူသော အရာဝတ္ထုကို ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ (အာရုံပြု၍ ကြည့်သောအခါ) ဉာဏ်ထည်း၌ ရအပ်ရနိုင်ပါသလောဟု- မေးသည်။ "ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ရအပ်" ဟူသည် သိအပ် သိနိုင်ခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ပညာယ ဥပဂန္ဓာ လဗ္ဘတိ" ကို "ဉယတိ" ဟု အကျဉ်းချုပ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။ [စိတ်၏သိပုံကို ပြုရာ၌ "ဇာနနံ နာမ ဥပလဒ္ဓိ - အာရုံကို သိခြင်းမည်သည် အာရုံကို ရခြင်းပင်တည်း" ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း ဥပလဗ္ဘတိကို ဉယတိ ဟု ဖွင့်သည်။]

၂။ **မာယာမရီစိ အာဒယောဝိယ**။ ။သမ္မရ အသုရာ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကြံဆအပ်သော အတတ်တမျိုးကိုရင်း, ထိုအတတ်ဖြင့် စီရင်အပ်သော ဆေးတို့ကိုရင်း "မာယာ"ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ မြန်မာတို့က "မျက်လှည့်အတတ်"ဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုအတတ်ဖြင့် လှည့်ပတ်အပ်သော ပတ္တမြားမဟုတ်ပဲလျက် ပတ္တမြားဟု လုပ်ပြအပ်သော အရာဝတ္ထုတို့ကို ဤနေရာ၌ မာယာဟုခေါ်ပါ။ ရေ၏ အရောင်ကို တံလျှပ်ဟု ခေါ်ရကြောင်းကို ရေးခဲ့ပြီ။

ထိုမာယာမရီစိ အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့ကို မဟုတ်မမှန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ မဟုတ်မမှန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည် မဟုတ်သော ဟုတ်မှန်သော အနက်သဘောသည် "သစ္စိကဋ္ဌ" မည်၏။ မာယာမရီစိ အာဒယော ဝိယသည် ဝိသဒိသူပမာတည်း၊ အာဒိဖြင့် ထိုကဲ့သို့ သူတပါး အထင်မှားအောင် လှည့်ပတ်ထားအပ်သော အရာဝတ္ထုများကို ယူပါ။ ဥပမာ- ချိန်ခွင်အတုလုပ်၍ ထားခြင်း ချင့်တောင်း ချင့်ခွက် အတုလုပ်၍ထားခြင်း အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။

၃။ **ပရမတ္ထော**။ ။တဆင့်စကား ကြားအပ်သော အကြောင်းအရာသည် မှန်သည်လည်းရှိ၏။ မမှန်သည်လည်းရှိ၏။ ဤသို့ မသေချာသော အနက်ကို "ပရမတ္ထ" ဟု မခေါ်ရ။ ရုပ်ဆိုလျှင် ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိ၏။ ဝေဒနာဆိုလျှင် ခံစားခြင်း သဘောရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့ မဖောက်မပြန် မပြောင်းမလဲနိုင်သော လက်တွေ့မျက်မြင် အနက်သဘောကိုသာ "ပရမတ္ထ"ဟု ခေါ်ရသည်။ အနုဿဝါဒိ၌ အာဒိဖြင့်

ကြားရခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတမ္ပေါ၊ သော။ ဥတ္တ မတ္ထော၊ မြတ်သော အနက်သဘောတည်း။ ဥဘယေနာပိ၊ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဟူသော ၂—ပါးစုံဖြင့်လည်း။ ပရတော၊ နောက်၌။ (သုဒ္ဓိက သံသန္ဒန ၌) ပုဂ္ဂလော ။ပေ။ ရှုပဋ္ဌ ဥပလဗ္ဘတိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်။ ခန္ဓာယတနဓာတု ဣန္ဒြိယဝသေန၊ခန္ဓာအာယတနဓာတ်ဣန္ဒြေတို့၏အပြားဖြင့်။ သတ္တပညာသဝိဓော၊ ၈ါးဆယ့်ခုနစ်ပါး အပြားရှိသော။ ယော ဓမ္မပ္ပဘေဒေ၊ အကြင်အထူးအပြားကို။ (ထေရေန၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿထေရ်သည်။) ဒဿိတော၊ အပ်ပြီ။ သော၊ ထိုဂါးဆယ့်ခုနစ်ပါး အပြားရှိသော တရားကို။ဘူတေန၊ဟုတ်မှန်သော။သဘာဝဌေန၊သဘာဝအနက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ ယထာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်ရနိုင်သကဲ့သို့။ ဧवံ၊ တူ။ တဝ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာ ဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်အပ်သည်ရှိသော် ရအပ်နိုင်ပါသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။

ဟိ၊မှန်။ပဋိဇာနုနံ၊ ဝန်ခံခြင်းသည်။ ကတ္ထစိ၊ အခွဲ့ကိုလောအရာ၌။ အာမ ဘန္တေတိ၊ဟူ၍။ အာဂစ္ဆတိ၊လာ၏။ ကတ္ထစိ၊၌။ အာမေဘတိ၊ ဟူ၍။ပဋိဇာနနံ၊ သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊၏။[ပဋိဇာနနံ၏နောက်၌ အာဂစ္ဆတိဟုပါ၏။ ရှေ့စကား နှင့်ထပ်သောကြောင့် မကောင်း။ သိဟိုဠ်မှုအတိုင်း "ပဋိဇာနနန္တိ" ဟု ရှိခြင်း က ကောင်းသည်။] ဣဒ ပန၊ ဤပါဠိတော်၌ကား။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတံ၊ လာပြီ။ တတြ၊ ထို အာမန္တာဟု ဝန်ခံရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုတည်း။

ဟိ၊ခဲ့။သော၊ ထိုပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ပဋိဇာနာတိ၌ စပ်။)ပရတော၊၌။ (အာဂတံ၌ စပ်။)ဘဂဝတာ၊သည်။အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္ထဟိတာယ ပဋိပန္နော-တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ယံ တံ သုတ္တံ၊ အကြင်သုတ်သည်။ (စတုက္ကဂုတ္တရ ဒုတိယပဏ္ဏာသ, အသုရဝဂ်၊ ရာဂဝိနယသုတ်။) အာဂတံ၊လာပြီ။ တံ၊ ထိုသုတ်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ဘဂဝါ၊ သည်။သစ္စဝါဒီ၊ အမှန်ကို ဟောတော်မူလေ့ရှိ၏။ ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရော၊ ခွဲ့ယွင်းစေခြင်း၌ ရှေးရှုပြုသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ဝါစံ၊ စကားတော်ကို။ နဘာသတိ၊ ဟောတော် မမူ။ အနုဿဝါဒီဝသေနပိ၊ တဆင့်စကားကြားရခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း ဖြင့်လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ နဒေသေတိ၊ ဟောတော်မမူ။ ပန၊ အနှယကား။

အာကာရ ပရိဝိတက္က (အခြင်းအရာကို ကြံဆခြင်း) ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ (စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့် ကြံဆခြင်း) စသော အရာဝတ္ထုတို့ကို ယူပါ။

သဒေဝကံ၊ နတ်ဗြဟ္မာနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဘိညာ(အဘိညာယ)၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ သစ္ဆိကတ္ဝာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တေန၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ အပ်ပြီ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနေ'ဝ၊ မှန်သောအနက် မဖောက်မပြန် မြတ်သောအနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ(အယံ၊ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိပ္ပါယော၊တည်း။) (ဣတိ၊သို့။) လဒ္ဓိ၊ အယူကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊၍။ အာမန္တာတိ၊ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။

အထ၊ ထိုသို့ ဝန်ခံရာအခါ၌။အသ၊ထိုပရဝါဒီအား။(အဒဒမာနောဘ၌စပ်။ ဝါ၊၏။ သြကာသံ၌စပ်။)တာဒိသဿ၊ ထိုကဲ့သို့ရှိအပ်သော။ လေသဝစနဿ၊ အမြွှက်ထောင်သော စကားဖြစ်သော။ ဝါ၊ကတ်သီးကတ်သပ်စကားဖြစ်သော။ ဆလဝါဒဿ၊ မူလအနက်ကို ဖုံးလွှမ်း၍ သဒ္ဒါကို ဖျက်ဆီးကြောင်းဝါဒ၏။ သြကာသံ၊ ဝင်ခွင့်ကို။ အ ဒဒမာနော၊ မပေးလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အာဟာ၌စပ်။) (တနည်း)အ ဒဒမာနော၊ မပေးလိုသော။ သကဝါဒီ၊သည်။ ယော သစ္စိကဋ္ဌောတိ အာဒီ၊ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတြ၊ ထို ယော သစ္စိကဋ္ဌော အစရှိသော စကားရပ်၌။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုတည်း။ ပရတော၊ ၌။ (နောက်လက္ခဏ ယုတ္တိ၌။) သပ္ပစ္စယော ။ပေ။ အံနိမိတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိဒီပိတော၊ ထင်ရှား ပြအပ်သော။ သမ္မုတိသစ္စဝသေန၊ သမ္မုတိသစ္စာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ နှ (ဂဟေတဗ္ဗော)၊ယူထိုက်သည် မဟုတ်သော။ [သစ္စိကဋ္ဌကို ရည်ရွယ်သည်။] အနုဿဝါဒိဝသေနပါ၊ တဆင့်စကား ကြားရခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ နှ ဂဟေတဗ္ဗော၊

၁။ **လေသ, ဆလ**။ ။ဤ၂-ပုဒ်ကိုအဘိဓာန်(၁၁၀ဂ)ဝါထာ၌"လေသေ တု ခလိတေ ဆလ"ဟု ပရိယာယ်အဖြစ်ဖြင့်ဆို၏။ ထို့ကြောင့် "လေသဝစနဿ ဆလဝါဒဿ"ဟု အရတူ ဆိုသည်။ ထိုတွင် "လေသ" ဟူသည် မူလ အနက်မှ အခြားအနက်သို့ ဦးတည်တတ်သော သာမညစကားတည်း။ မှန်၏၊-ရုပ် ဝေဒနာ စသော ပရမတ္ထသည်သာ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ၏ မူလအနက်တည်း။ သို့သော် သမ္မုတိသစ္စာဖြစ်သော ပုဂ္ဂလ အတ္တ သတ္တ ဇီဝ စသော အနက်များ၌လည်း ဦးတည်တတ်သေး၏။

ဆက်ဦးအုံ၊-မူလအနက်ရင်းမှ အခြားအနက်ကိုယူ၍ ပြောသောအခါ "အမြွှက်ထောင်သည်,စကားကပ်သည်,ကတ်သီး ကတ်သပ်ပြောသည်"ဟု ဆိုကြ၏။ထိုအဆိုသည် "လိသ်တိ သိလိသ်တိ၊ အခြားအနက်သို့ ဦးတည်တတ်၏။ ဣတိ လေသော" ဟူသော ဝိဂ္ဂဟနှင့် လိုက်လျောပါ၏။ [ဆလသဒ္ဒါ၏အနက်ကို ဋီကာနိဿယ ဂန္ထာရမ္ဘ အဖွင့်၌ဝင်း ဤနေရာ၌ဝင်း ကြည့်ပါ။]

ယူထိုက်သည် မဟုတ်သော။ [ပရမတ္ထကို ရည်ရွယ်သည်။]ပန်၊ အဟုတ်ကား။ အတ္တနော၊ ရူပ်ဝေဒနာ စသော မိမိ၏။ ဘူတတာယ ဝေ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ။သစ္စိကဋ္ဌော၊မှန်သောအနက်ဖြစ်သော။ အတ္တပစ္စက္ခတာယ၊ မိမိ၏မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (မိမိ၏ မျက်မှောက်ဖြစ်သောကြောင့်။) ပရမတ္ထော စ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်တည့်မတ် မြတ်သော အနက်လည်း ဖြစ်သော။ ရူပါဒိသတ္တပညာသင်္ခေါ၊ ရူပ်အစရှိသော ငါးဆယ့်ခုနစ်ပါးအပြား ရှိသော။ယ္ဟာယံ (ယောအယံ) ခမ္မပ္ပဘေဒေါ၊ အကြင်တရား အထူးအပြား သည်။ အာဂတော၊ လာပြီ။တံ၊ ထို ငါးဆယ့် ခုနစ်ပါးသော တရား အထူး အပြားကို။သန္ဓာယ၊၍။ယော၊ သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော။ပေ။သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထော-နာတိ၊ ဟူ၍။(ထေရော၊သည်။)အာဟ၊ပြီ။(ဣတိအယံ၊ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။)

တတောတိ တေ၊ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိယာ်းအနက်ကို ဟောသောသဒ္ဒါတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေန သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ထိုသို့ သော မှန်သောအနက်,မဖောက်မပြန် မြတ်သောအနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သော-ပဋိဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိအယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ တ္တော၊ ဤ တတော သော ပဋိဂ္ဂလော စသောပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ဝါ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်သည်။ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ဟောတိ၊ ၏။ (ကိုဝုတ္တံဟောတိ၊နည်း။) ရူပွနာဒီဘေဒေန၊ ရူပွနအစရှိသော အပြား ဟူသော။(အာကာရေန) ဝါ၊အခြင်းအရာအားဖြင့်ရင်း။သပ္ပစ္စယာဒီဘေဒေန၊ သပ္ပစ္စယ အစရှိသော အပြားဟူသော။ အာကာရေန ဝါ၊ ရင်း။ ယော-သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထော။ အကြင်မှန်သောအနက် မဖောက်မပြန် မြတ်သောအနက် သဘောကို။ဥပလဗ္ဘတိ၊အပ်၏။တေ၊၏။ ပဋိဂ္ဂလောပိ၊ကိုလည်း။တေနာကာရေ-နု၊ထိုရူပွနအစရှိသောအခြင်းအရာ,သပ္ပစ္စယအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ ကိုး၊ လော။ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)။

နု ဟေတံ ဝတ္တမ္ဗေတိ၊ နဟေတံ ဝတ္တမ္ဗေ ဟူ၍ ပယ်ရှားခြင်းသည်။ ပရဝါဒီဿ၊ ပရဝါဒီ ပဋိဂ္ဂိုလ်၏။ အဝဇာနနာ၊ ပယ်ရှား ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုပရဝါဒီပဋိဂ္ဂိုလ်သည်။ တထာရူပံ၊ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝါ၊ ထိုသို့ ရူပွန စသော အခြင်းအရာ, သပ္ပစ္စယစသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရထိုက်သော သဘောရှိသော။ ပဋိဂ္ဂလံ၊ ကို။ အနိစ္စန္တော၊ အလိုမရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။) အဝဇာနာတိ၊ ပယ်ရှား၏။ တတြ၊ ထို နု ဟေတံ ဝတ္တမ္ဗေ ဟူသောပါဠိ၌။ အယံ၊ ကား။ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်း

တည်း။ နှ ဟိ ဧဝံ ဝတ္တမ္ဘေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ နှ ဟ ဧဝံ(ဝတ္တမ္ဘေ)တိပိ၊ ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းသည်လည်း။ ဝဋ္ဌတိ၊ သင့်၏။ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ၊ နှစ်နည်းလုံးတို့၏လည်း။ဧဝံ၊သို့။ နှ ဝတ္တမ္ဘော၊ မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊သို့။ အတ္ထော၊ ကို။(ဒဋ္ဌမ္ဘော၊၏။) [ဟိအနက်မရှိ။ တနည်း(ဟ)အနက်မရှိ။ ဝတ္တမ္ဘေ၌လည်း "ပဌမာသိဒ္ဓိတတ်ကို ဖြေသည်"ဟု ပြသည်။]

အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ၊ ဟူသောစကားသည်။ သကဝါဒိဝစနံ၊သကဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားတည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ပုရိမာယ၊ ရှေးဦးဖြစ်သော။ ဝတ္တမ္ဘပဋိညာယ၊ ဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ဝန်ခံကြောင်း စကားနှင့်။ (အာမန္တ္တာဟူသော စကားနှင့်။) ပစ္ဆိမာ၊ နောက်ဦးဖြစ်သော။ နဝတ္တမ္ဘပဋိညာ၊ မဆိုထိုက်ဟု ဝန်ခံကြောင်း စကားသည်ရင်း။ (နှ ဟေဝံ ဝတ္တမ္ဘေ ဟူသော စကားသည်ရင်း။) ပစ္ဆိမာယ၊ သော။ (နဝတ္တမ္ဘ ပဋိညာယ၊ နှင့်။) ပုရိမာ၊ သော။(ဝတ္တမ္ဘပဋိညာ)စ၊ သည်ရင်း။နှ သန္ဓိယတိ၊ ရှေနောက်မဆက်စပ်။ တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ (ရှေစကား၏ နောက်စကားနှင့် မဆက်စပ်ခြင်း, နောက်စကား၏လည်း ရှေစကားနှင့် မဆက်စပ်ခြင်း ကြောင့်လည်း။ ပိဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ ဟူသော မူလ အယူဝါဒကို ပေါင်းပါ။) နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်သို့။ ပတ္တောဟောက်ပြီ။ နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ကြောင်းဖြစ်သော။ တံ ဒေါသံ၊ ထိုအပြစ်ကို။ (တံ)အပရာဓံ၊ ထိုချိုယွင်းချက်ကို။ သမ္ပဋိစ္ဆာဟိ၊ လက်ခံပါလော။ ဝါ၊ ဝန်ခံပါလော။ ဣတိ(အယံ)၊ ကား။ အတ္ထော၊ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ ဟူသောဝါကျ၏အနက်တည်း။

ဧဝံ၊သို့။နိဂ္ဂဟံ၊ကို။ အာဇာနာပေတ္တာ၊ နှာ်းလည်စေပြီး၍။ဝါ၊ လက်ခံစေပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ဌ်။တံ၊ ထိုနှိပ်ကြောင်း အပြစ်ကို။ (ပါဂဋ္ဌ် ကရောန္တော၊ဌ်စပ်။) ဌပနာယစေဝ၊ ဌပနာ၏ရင်း။ဝါ။သ္ဘူအယူကို တည်ထားကြောင်းဖြစ်သောစကား၏ရင်း။ အနုလောမ ပဋိလောမတော၊ အနုလောမ ပဋိလောမ

၁။ **နိဂ္ဂဟံ။** ။နိဂ္ဂဏှာတိ ဧတေနာတိ နိဂ္ဂဟော-နှိပ်ကြောင်း ဖြစ်သော အပြစ်၊ အပြစ်ရှိသည့်အတွက် နှိပ်နှိုင်သောကြောင့် အပြစ်ကို နှိပ်ကြောင်းဟုဆိုသည်။(တနည်း) နိဂ္ဂယှတိ ဧတေနာတိ.နိဂ္ဂဟော-နှိပ်အပ်ကြောင်းအပြစ်၊ အပြစ်ရှိသည့်အတွက်အနှိပ်ခံရသောကြောင့် အပြစ်ကို နှိပ်အပ်ကြောင်းဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် နိဂ္ဂဟံကို "ဒေါသံ" ဟု ဖွင့်သည်။ ဒေါသအရ ဒေါသစေတသိက်ကို ယူမည်စိုး၍ "အပရာဓံ"ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ-နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကို သိပါလော"ဟူရာ၌ အပြစ်ကို လက်ခံပါလောဟု ဆိုလိုသောကြောင့် " သမ္ပဋိစ္ဆာဟိတိ အတ္ထော"ဟု အဓိပါယ်ဆို ဖွင့်သည်။

အားဖြင့်။ ပါပနာ ရောပနာနဟု၊ ပါပနာ,ရောပနာတို့၏ရင်း။ ဝါ၊အပြစ်သို့ ရောက်စေကြောင်းစကား, အပြစ်ကို တင်ကြောင်းစကားတို့၏ရင်း။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ပါကဋ်၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟဠိ ပုဂ္ဂလောတိအာဒိ ၊ကို။အာဟ၊သကဝါဒီဆိုပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုဟဠိ ပုဂ္ဂလော အစရှိသော စကားရပ်၌။ ဟဠိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ယဒိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် အကယ်၍ ရအပ် ရနိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ဖြင့်။ သစေ ဥပလဗ္ဘတိ၊အံ့။ဤတိ အတ္ထော၊ကို။(ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။)[ဟစ္စိကို ယဒိဟု ဖွင့်၍ ယဒိကို သစေဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ "သစေ" စသော ဝါကျသည် ရှေ့ဝါကျ၏အဖြောင့်အနက်ကို ပြသော ဝါကျတည်း။] တာဝ၊ နိဂ္ဂဟ,ပါပနာ, ရောပနာတို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိန္ဒိဋ္ဌာ၊ သော။) အယံ၊ ဤ ဟဠိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနဟူသော စကားသည်။ ပရဝါဒီပက္ခဿ၊ ပရဝါဒီ၏အဖို့ကို။ ဌပနတော၊ တည်စေခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ တည်တံ့အောင်ထားခြင်းကြောင့်၊ နိဂ္ဂဟပါပနာရောပနာနံ၊ နိဂ္ဂဟ,ပါပနာ, ရောပနာတို့၏။ လက္ခဏဘူတာ [1]၊ မှတ်သားကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အနုလောမဌပနာ နာမ [2]၊ အနုလောမဌပနာမည်၏။ တေန ဝတ ရေတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ အနုလောမပက္ခေ၊ အနုလောမအဖို့၌။ နိဂ္ဂဟဿ၊၏။ ဝါ၊သို့။ ပါပိတတ္တာ၊ရောက်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုလောမပါပနာ နာမ [3]၊ မည်၏။

၁။ **လက္ခဏဘူတာ။** ။သူတပါးကို အပြစ်တင်လို နှိပ်လိုသောအခါ ရှေးဦးစွာ ဌပနာစကားကို ဆိုရ၏။ ဌပနာစကားကိုဆိုလျှင် "အပြစ်တင်တော့မည် နှိပ်တော့မည် ၏"ဟု သိရ၏။ ထို့ကြောင့် ဌပနာသည် နိဂ္ဂဟ, ပါပနာ, ရောပနာတို့၏ အမှတ် လက္ခဏာ ဖြစ်သည်။

၂။ **အနုလောမဌပနာ။** ။စောဒက ဧသော တဖက် ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ စကားကို အပြစ်တင်သောအခါ၌ "မိမိစကားမဟုတ်"ဟုရင်း "ဒီလိုမဆိုရပါ"ဟုရင်း ပြောင်းလွှဲ၍ မဆိုနိုင်အောင် သူ၏ စကားကို အတည် ထားကြောင်းစကားကို ဌပနာဟု ခေါ်၏။ ထိုသို့ ဌပနာ မထားလျှင် နောက်၌ အပြစ်တင်သောအခါ "ဒီလိုမဆိုပါဘူး"ဟု သူ့စကားကို တမျိုးပြောင်းလွှဲတတ်၏။ ထို့ကြောင့် နှိပ်လိုလျှင် ဌပနာ ထားရသည်။ [လဒ္ဓိ ဟိ အပ္ပတိဋ္ဌာပေတွာ နိဂ္ဂယှမာနာ လဒ္ဓိတော လဒ္ဓိ သက်မန္တိ ။ပေ။ လဒ္ဓိယာ ပန ပတိဋ္ဌာပိတာယ သက်မိတုံ အလဘန္တာ သုနိဂ္ဂဟီတာ ဟောတိ၊ –ဒုတိယပဏ္ဏာ, မဟာဝဂ္ဂ, ၁–သုတ်၊ အဂ်ုတ္တရဋ္ဌကထာ။] အနုလောမပက္ခ၏ ဌပနာ ဖြစ်သောကြောင့် "အနုလောမဌပနာ"ဟု ခေါ်သည်။

၃။ **ပါပနာ ရောပနာ။** ။ပါပိယတိ ဘောယာတိ ပါပနာ–အပြစ်သို့ ရောက်စေ ကြောင်း (အပြစ်ပြကြောင်း) စကားကို "ပါပနာ" ဟုရင်း၊ ရောပိယတိ ဘောယာတိ

တတ္ထ၊ ထိုတေန ဝတ ရေ အစရှိသောစကားရပ်၌။ တေနာတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ ကာရဏဝစနံ၊ အကြောင်းကိုဆိုကြောင်း စကားတည်း။ ဝတာတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ သြကပ္ပနဝစနံ၊ (အဝကပ္ပနဝစနံ)၊ ပိုင်းခြား သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်မှုကို ပြုကြောင်း စကားတည်း။ [ထို့ကြောင့် နောက်၌ "ဝေ"ဟု ဖွင့်လိမ့်မည်။] ရေတိ၊ ရေ ဟူသောစကားသည်။ အာမန္တနဝစနံ၊ ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း စကားတည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ 'ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်သည်။ ဝါ၊သည်။ ဟောတိ၊ (ကိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊နည်း။)ရေ၊ အို ပရဝါဒီ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ (ထိုသို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရှုအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။) ဝတ္ထုဗေ ဝတ၊ ဆိုထိုက် သည်သာတည်း။ ရေ အမ္ဘော ဘဒ္ဒမုခ၊ အိုကောင်းသော မျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ။ တေန ကာရဏေန၊ ထို အကြောင်းကြောင့်။ ဝတ္ထုဗေဟောယေဝ၊ ဆိုထိုက်သည်သာတည်း။ ဣတိ (ဣဒံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဟောတိ။) [ဝတကို ရေဟု ဖွင့်၍ ရေကို"အမ္ဘော-ဘဒ္ဒမုခ"ဟု ဖွင့်သည်။]ယံ တတ္ထ ဝဒေယျတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ အနုလောမပက္ခေ၊ ၌။ နိဂ္ဂဟာ၊ ၏။ ဝါ၊ ဆို။ အာရောပိတတ္တာ၊ တင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုလောမရောပနာ နာမ၊ မည်၏။ တသာ၊ ထိုယံ တတ္ထ ဝဒေယျ အစရှိသော စကား၏။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ မိစ္ဆာတိ၊ မိစ္ဆာဟူသော။ ယံ ပဒံ၊ အကြင်ပုဒ်သည်။ (အတ္ထိ။) တသာ၊ ထိုပုဒ်၏။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဣဒံ တေတိ၊ ဣဒံ တေ ဟူသော နှစ်ပုဒ်ကို။ အာဟရိတဗ္ဗံ၊ ဆောင်ထိုက်၏။ ဟိ၊မှန်။ဣဒံ၊ ဤအဖြေစကားသည်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ မိစ္ဆာ၊ ပုဗ္ဗာပရ ဝိရောဓိ ဒေါသ မကင်းသဖြင့် မှားယွင်းသော အဖြေစကားတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဣတ္ထေ၊ ဤ မိစ္ဆာဟူသောပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပရတော စ၊ နောက်၌လည်း။ (နိဂ္ဂဟစတုက္ကဉ္စ ဥပနယနစတုက္ကဉ္စ တို့၌လည်း။) ပါဠိယံ၊ပါဠိတော်၌။ တေ၊ ဤ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာဟူသောပါဠိသည်။ အာဂတမေဝ၊ တိုက်ရိုက် လာသည်သာ။ [တိုက်ရိုက်လာသောကြောင့် အာဂတမေဝဟု သန္ဓိဌာနာဝခာရဏာဝေဖြင့် ဆိုသည်။]

နော ဧေ ပန ဝတ္ထုဗေတိအာဒိ၊ သည်။ (ပဋိလောမဌပနာ နာမ-၌ စုပ်။) နု ဟေ ဝတ္ထုဗေတိ၊ဟူ၍။ ပဋိကို့တ္ထပက္ခသ၊ ပယ်မြစ်အပ်သောအဖို့၏။ ဝါ၊ ကို။ ဌပိတတ္တာ၊ တည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အတည်ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိလောမတော၊ ပဋိလောမအားဖြင့်။ နိဂ္ဂဟပါပနာ-

---

ရောပနာ - ထိုအဖြစ်ကို တင်ကြောင်း စကားကို "ရောပနာ' ဟုဝင်း ခေါ်၏။ အနုလောမပက္ခဖြစ်၍"အနုလောမပါပနာ, အနုလောမရောပနာ"ဟု ခေါ်သည်။

ရောပနာနံ၊တို့၏။လက္ခဏာဘူတာ၊သော။ပဋ္ဌိလောမဌပနာ နာမ၊မည်၏။ဝါ၊ ပဋ္ဌိလုံအားဖြင့် သူ၏စကားကိုတည်စေကြောင်းစကားမည်၏။ နော် စ ဝတ ရေတိအာဒိ၊သည်။ပဋ္ဌိလောမပက္ခေ၊ဌ်။ နိဂ္ဂဟဿ၊၏။ ဝါ၊သို့။ ပါပိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ပဋ္ဌိလောမပါပနာ နာမ၊မည်၏။ဝါ၊ပဋ္ဌိလုံအားဖြင့် အပြစ်သို့ရောက် စေကြောင်းစကားမည်၏။ပုန၊ တဖန်။[ရှေ့၌ "ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ"ဟု ပါပြီး ဖြစ်သောကြောင့် "ပုန"ဟု ဆိုသည်၊] ယံ တတ္ထ ဝဒေသိတိအာဒိ၊ သည်။ ပဋ္ဌိလောမပက္ခေ၊ဌ်။နိဂ္ဂဟဿ၊၏။ဝါ၊သို့။ အာရောပိတတ္တာ၊ တက်ရောက်စေ အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌိလောမ-ရောပနာ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ပဋ္ဌိလုံအားဖြင့် အပြစ်ကို တင်ကြောင်း စကားမည်၏။ ''ဣဝပိ၊ ဤပဋ္ဌိလောမပက္ခ၌လည်း။ ပရိယောသာနေ၊ အာဆုံး၌။ မိစ္ဆာတိပဒဿ၊ မိစ္ဆာဟူသောပုဒ်၏။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဣဒံ တေတိ၊ဣဒံ တေ ဟူသော ၂-ပုဒ်ကို။အာဟရိတဗ္ဗမေဝ၊ ဆောင်ထိုက်သည် သာ။ပရတောပိ၊ နောက်၌လည်း။ ဝေဝ၊ရှုပေသု၊ ဤသို့၊သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ သေဝ(ဧသော ဝေ)၊ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီရင်သည် ပင်။ နယော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။

တတြ၊ ထို ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော အစရှိသော စကားရပ်၌။ [ရှေးနိဿယဝယ် "တတြ၊ ထိုအနုလောမပဋ္ဌာန်၌"ဟု ပေး၏၊ တ-သဒ္ဒါသည် အတိတ်ကို ပြန်၍ ညွှန်ပြရိုးတည်း၊ အတိတ်၌ကား "ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော"စသော စကားတို့သာ ပါ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုစကားကို စွဲရသည်၊] အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဌာယ၊၍။သခေါ်ပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သောအနက်တည်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္ဈိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ဖြင့်။ ယဒိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ် သည်ရှိသော် အကယ်၍ ရအပ်ငြားအံ့။ သော၊အို ပရဝါဒီ။ တေန၊ ထို့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္ဈိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော ဝတ၊ ဆိုထိုက်သည်သာ။ပန၊ဆက်။ တတ္ထ၊ထိုပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ ပုရိမပဒ္ဓေ၊ ရှေဖြစ်သော် ပြဿနာ၌။သစ္ဈိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဘတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော ခေါ၊ဆိုထိုက်သည်သာ။ စ၊ဗျဉ်တိရိုက်ကား။ ဒုတိယပဒ္ဓေ၊ဌ်။တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ၊ဟူ၍။ နော် ဝတ္တဗ္ဗော၊မဆိုထိုက်။ (ဣတိ၊သို့။) ယံ၊အကြောင်းစကားကို။ဝဒေသိ၊ အသင် ပရဝါဒီဆို၏။ တေ၊အသင် ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံ၊ ဤရှေနောက် ၂-ရပ် မဆက်စပ်သော စကားသည်။ မိစ္ဆာ၊ပုဗ္ဗာပရ-ဝိရောဓိဒေါသ မက်ငြားသဖြင့် မှားယွင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ တာဝ၊ ပဋ္ဌိလောမဌပနာ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ အနုလောမတော၊အားဖြင့်။ ဌပနာပါပနာရောပနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။

ဒုတိယပဋ္ဌေ၊ ဌ်။ တတော သော ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူ၍။ အထ နု ဝတ္တဗ္ဗော၊ အကယ်၍ မဆိုထိုက်သည်ဖြစ်အုံ့။ (ဝေ်သတိ၊ သော်။) ပုရိမပဋ္ဌေပိ၊ ဌ်လည်း။ နဝတ္တဗ္ဗောဝ၊ (သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဘတိဟု) မဆိုထိုက်သည်သာ။ ပန၊ ဆက်။ တ္ထေ၊ ဤပြဿနာ ၂ရပ်ဌ်။ ပုရိမပဋ္ဌေ၊ ဌ်။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော ခေါ၊ သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိက်ကား။ ဒုတိယပဋ္ဌေ၊ ဌ်။ တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုထိုက်။ ဤတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြောင်းစကားကို။ ဝဒေသိ၊ အသင် ပရဝါဒီဆိုး၏။ တေ၊ ၏။ ဤဒံ၊ ဤ၌ကြောက် ၂-ရပ်မဆက်စပ်သောစကားသည်။ မိစ္ဆာ၊ ၏။ ဤတိ ဝေ၊ သို့။ ပဋ္ဌိလောမတော၊ အားဖြင့်။ ဌပနာ ပါပနာရောပနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤတိအယံ၊ ကား။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ သခ်ေပတ္ထော၊ တည်း။) [ဟောန္တိတိဟု ဤတိ ပါလျှင်ကောင်း၏၊ မပါလျှင် ထည့်ပေးပါ။] [နိဂုံးကိုပြလို၍ ဝေမေတံ စသည် မိန့်။] ဝေ၊ လျှင်။ နိဂ္ဂဟာသ စ၊ နှိပ်ကြောင်း အပြစ်၏ဌင်း။ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ အနုလောမ ပဋ္ဌိလောမတော၊ အားဖြင့်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ပါပနာရောပနာနဉ္စ၊ တို့၏ဌင်း။ ဝါ၊ တို့ကိုဌင်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပလဗ္ဘတိတိ အာဒိကံ၊ အစရှိသော။ တေ၊ ဤစကားရပ်သည်။ အနုလောမပဋ္ဌကံနာမ၁၊ မည်၏။ ဝါ၊ အနုလုံအားဖြင့် နိဂ္ဂဟစသော ငါးပါး သော အနက်တို့၏ အပေါင်းမည်၏။

စ၊ ဆက်။ ဤ၊ ဤအနုလောမ ပဋ္ဌကဌ်။ အနုလောမတော၊ အားဖြင့်။ ပါပနာရောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧကော၊ တပါးသော နိဂ္ဂဟဌင်း။ ပဋ္ဌိလောမ-တော၊ အားဖြင့်။ ပါပနာ ရောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧကော၊ တပါးသော နိဂ္ဂဟ ဌင်း။ ဤ၊ ကုန်သော။ နိဂ္ဂဟာ၊ တို့ကို။ ကိဉ္စာပိ ကတာ၊ အကယ်၍ကား ပြုအပ်ပါပေကုန်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ပြုအပ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဤ၊ ဤအနုလောမ ပဋ္ဌကဌ်။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူသော။ ပဌမံ၊ သော။ ဝါဒံ၊ ဝါဒကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ၊ ဟူသော။ ပဌမယော၊ သော။ ဘေသော ဝ နိဂ္ဂဟယော၊ ဤနှိပ်ကြောင်းအပြစ်၏ပင်။ ဝါ၊ သို့ပင်။ ဒ္ဝိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အနုလောမ, ပဋ္ဌိလောမ အခြင်း အရာတို့ဖြင့်။ အာရောပိတတ္တာ၊ တက်ရောက်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

၁။ **အနုလောမပဋ္ဌက**။ ။နိဂ္ဂဟနှစ်ပါးရှိသော်လည်းနောက်လာမည့်အကြောင်း ပြုအတိုင်း တပါးတည်းသာယူ၍ ၁-နိဂ္ဂဟ စကား, ၂-အနုလောမ ပါပနာ, ၃-အနု-လောမရောပနာ, ၄-ပဋ္ဌိလောမ ပါပနာ, ၅-ပဋ္ဌိလောမ ရောပနာအားဖြင့် အနု-လောမအတွက် စကားအဂိတ် ငါးမျိုးကိုသိပါ။ နောက် ပဋ္ဌိလောမ ပဋ္ဌကဌ်လည်း နည်းတူ။

ဝါ၊တင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကောဝ၊တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။အယံ နိဂ္ဂဟော၊ ဤနှိပ်ကြောင်းအပြစ်သည်။ (ဟောတိ)။ [အနုလောမ, ပဋိလောမ ၂-မျိုးဖြင့် နိဂ္ဂဟ ပြုပါသော်လည်း အပြစ်မှာ ရှေ့နောက်မစပ်သော အပြစ် တမျိုးသာတည်း။ ထို့ကြောင့် နိဂ္ဂဟအတွက် ၁-ပါးသာ ဖြစ်သည်။ ဟူလို။] ဣတိ (အယံ) ကား။ ပဌမော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ တည်း။ [ရှေးနိဿယ၌ ဣတိ-မပါ။]

၂။ ဣဒါနိ၊ အနုလောမ ပဋ္ဌာန်ကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ပစ္စနီကနယော၊ ပစ္စနီကနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ။ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုပစ္စနီကနယ၌။ပုစ္ဆာ၊ သည်။ပရဝါဒီဿ၊ ပရဝါဒီ၏ပုစ္ဆာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နောတိ၊ ဟူသော ပါဠိတော်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ထိုပါဠိတော်က အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ ဟု ဟောတော်မူသည့်အတွက် ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ဟု ယူအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။) နုပလဗ္ဘတိတိ၊ နုပလဗ္ဘတိ ဟူသော အယူကို။ အသမ္ဘဝဋ္ဌန္ဓော၊ လက်မခံလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤသို့ "ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန" ဟူ၍။) ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ရူပါဒိမှာ၊ ရုပ်အစရှိသော တရားတို့ကို။ ဥပလဗ္ဘန္တိ ယထာ၊ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်ရနိုင်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧवံ၊ တူ။ (ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။) အနုပလဗ္ဘနီယတော၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ အတ္ထေနာ၊ သည်။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ သစ္စိကဋ္ဌံ ယေဝ၊ သမ္မုတိသစ္စာဖြစ်သော သစ္စိကဋ္ဌကိုပင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ယော သစ္စိကဋ္ဌောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။

ဝါ၊ တနည်း၊ သမ္မုတိသစ္စ ပရမတ္ထသစ္စာနံ၊ သမ္မုတိသစ္စာ, ပရမတ္ထသစ္စာ တို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္တာပိ၊ ပြု၍လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤသို့ "ယော သစ္စိကဋ္ဌော ။ပေ။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန" ဟူ၍။) အာဟ၊ ပြီ။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ပုဂ္ဂလော ဟူ၍။ ဥပါဒါပညတ္တိ သဘ္ဘာဝ-တောပိ၊ ဥပါဒါပညတ်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒ္ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနံ၊ သမ္မုတိသစ္စာ ပရမတ္ထသစ္စာတို့၏။ (တွ— ၌ လှမ်းစပ်။) ဝါ၊ တို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပုစ္ဆိတတ္တာပိ၊ မေးအပ် ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ နဟေဝန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဤသို့ မရအပ်ဟု မဆိုထိုက်ဟူ၍။) ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်ဖြစ်၏။

ဣဒါနိ၊ ဘိက္ခု။ တေန၊ ထိုသကဝါဒီသည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ (ပဌမပြဿနာ တုန်းက၊) ပရမတ္ထသစ္စဝသေန၊ ပရမတ္ထသစ္စာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။) နုပလဗ္ဘနီယတာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် မရအပ် မ့ရနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ကိဉ္စာပိ သမ္ဘဒ္ဓိစ္ဆတာ၊ အကယ်၍ကား လက်ခံအပ်ပါပေပြီ။ (အာမန္တာဟု လက်ခံအပ်ပါပေပြီ။) ပစ္ဆာ၊ နောက် ဒုတိယ ပြဿနာ၌။ သမ္မုတိသစ္စဝသေန၊ သမ္မုတိသစ္စာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝေါမိဿကဝသေန၊ ပရမတ္ထသစ္စာ သမ္မုတိသစ္စာ ၂-မျိုးရောနှောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။(ကိဉ္စာပိ)ပဋိက္ခိတ္တာ၊ အကယ်၍ကား ပယ်အပ်ပါပေပြီ။ (နု ဟေဝံ ဝတ္တမ္ဗေ ဟု ပယ်အပ်ပါပေပြီ။) ပန၊ ထိုသို့ပင် လက်ခံအပ် ပယ်အပ်ပါ သော်လည်း။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ နုပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူသော။ ဝစနသာမညမတ္တံ၊ စကားသာမညမျှဖြစ်သော။ (သမ္မုတိသစ္စာ ပရမတ္ထသစ္စာ ၂-မျိုးလုံးနှင့် ဆိုင်သော စကားမျှဖြစ်သော။) ဆလဝါဒံ၊ မူလအနုက်ကို ဖုံးလွှမ်း၍ သဒ္ဒါကို ဖျက်ဆီးကြောင်း စကားကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ (ကရောန္တော အာဟတ္ထိ၌ စပ်။) ယံ၊ အကြင် ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ ဟူသော စကားကို။ တယာ၊ အသင် သကဝါဒီသည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဋိညာတံ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံအပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ (ဒုတိယပြဿနာ၌။) ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဏ္ဍနဿ၊ ငြင်းခုံခြင်းကို။ ပဋိဘဏ္ဍနံ ဝိယ၊ တဖန် ပြန်၍ ငြင်းခုံခြင်းကိုကဲ့သို့။ (ဝေါ၊ တူ။) အတ္တနော၊ မိမိ၏အပေါ်၌။ ကတဿ၊ သကဝါဒီသည် ပြုအပ်ခဲ့သော။ နိဂ္ဂဟကမ္မဿ၊ နှိပ်ကြောင်း အပြစ်တင်မှုကို။ (အနုလောမ နယတုန်းက ပြုအပ်ခဲ့သော နိဂ္ဂဟကမ္မကို။) ပဋိကမ္မံ[1]၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင်မှုကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာစာနာဟိ- ပဋိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပရဝါဒီဆိုပြီ။

ဣဒါနိ၊ ဘိက္ခု။ အဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏ အပေါ်၌။ အနုလောမပဋ္ဌကေ၊ အနုလောမပဋ္ဌာန်၌။ (အနုလောမပဋ္ဌာနတုန်းက။) သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ဝါဒဋ္ဌပနံ၊ အယူကို အတည်ထားခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ပြုပြီး၍။ အနုလောမ ပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ ပါပနာ ရောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟော၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကို။

---

[1] **နိဂ္ဂဟကမ္မဿ ပဋိကမ္မံ။** ။ထောမနိဓိ၌"ပဋိကာရ"ပုဒ်၏ အနက်ကို ပြရာ ဝယ် "ကြိတသ္ဓ အပကာရဿ (သူပြုအပ်သော ကျေးဇူးမဲ့ကို) တုလျရူပ အပကာရ ကရဏေန (အလားတူ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြုခြင်းအားဖြင့်) သောဓနေ-သုဒ္ဓိသင်ခြင်း၌" ဟု ပြ၏။ ဤ အနက်သည် "ဘဏ္ဍနဿ ပဋိဘဏ္ဍနံ ဝိယ အဏ္ဍနော ကတဿ နိဂ္ဂဟ ကမ္မဿ ပဋိကမ္မံ ကရောန္တော" ဟူသော အဋ္ဌကထာ စကားနှင့် သဘောတူ၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏ နှိပ်မှုကို အတုန့်ပြန်၍ ပြုသောအားဖြင့် သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို "ပဋိကမ္မ" ခေါ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ နောက်၌ "နိဂ္ဂဟ စတုက္ကံ" ဟု သီးခြားလာဦးမည် ဖြစ်သောကြောင့် ပြန်၍နှိပ်ခြင်းကို "ပဋိကမ္မ" ဟု မဆိုသင့်။

ပါကဋ္ဌော၊ ကို။ ကတော ယထာ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ပဋိကမ္မံ၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလို သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလောတိအာဒိ။ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ပရဝါဒီဆိုပြီ။ တံ၊ ထို ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော အစရှိသော စကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ (အောက်ဖြစ်သော အနုလောမပဋ္ဌာန်၌။) ဝိတ္ထာနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ အတ္ထတော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်။ ဝေဒိတမ္ပံ၊ သိထိုက်၏။

,ပန၊ ဆက်၊ တွေ့၊ ဤ ပဋိကမ္မစတုက္ကာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌပနာ နာမ၊ အတည်ထားကြောင်း စကားမည်သည်။ (ဌပနမတ္တမေဝ ဟောတိ နု ပါကဋ္ဌဘာဝကရဏံ--တို့၌ စပ်။) ပရပက္ခဿ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖို့ကို။ ဌပနတော ၁၊ အတည်ထားခြင်းကြောင့်။ အယံ၊ ဤအပြစ်သည်။ တဝ၊ အသင်၏။ (အသင်သကဝါဒီ, သို့မဟုတ် ပရဝါဒီ၏။) ဒေါသော၊ အပြစ် တည်း။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဌပနမတ္တမေဝ၊ အတည်ထားကြောင်း စကားမျှသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဂ္ဂဟဿ ဝါ၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကိုရင်း။ ပဋိကမ္မဿ ဝါ၊ တဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်း မှုကိုရင်း။ ပါကဋ ဘာဝကရဏံ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုကြောင်း စကားသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ပန၊ အနွယကား။ ပါပနာရောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုနိဂ္ဂဟကို။ ဝါ၊ ထိုပဋိကမ္မကို။ ပါကဋကရဏံ၊ ထင်ရှား အောင် ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤပဋိကမ္မ စတုက္ကသည်။ အနုလောမ ပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ ပါပနာရောပနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဋိကမ္မဿ၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှု၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိကမ္မ စတုက္ကံ နာမ၊ ပဋိကမ္မ စတုက္ကမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေ၊ တမျိုးသော။ စတုက္ကံ၊ ကို။ ဝေဒိတမ္ပံ၊ ၏။

ဝ။ ပရပက္ခဿ ဌပနတော။ ။စာအုပ်တို့၌"ပရဝါဒီပက္ခဿ ဌပနတော"ဟု တွေ့ရသော်လည်း သကဝါဒီတက်က ဌပနာပြုသောအခါ ပရဝါဒီ ဟူသော အခြား တဖက်၏ အဖို့ကို ဌပနာပြုရ၏။ ပရဝါဒီက ပဋိကမ္မပြုဖို့ ဌပနာထားသောအခါ သကဝါဒီဟူသော အခြားတဖက်၏ အဖို့ကို ဌပနာပြုရ၏။ "ပရပက္ခဿ"ဟုဆိုလျှင် ပရဝါဒီပက္ခလည်း ပါဝင်, သကဝါဒီပက္ခလည်း ပါဝင်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် "ပရ ပက္ခဿ" ဟု ပါဠိမှန်ရှိပါစေ။ ဋီကာ နောက်နား၌လည်း "ပက္ခဌပနေန" ဟု ဤထက်ကျဉ်းသော စကားကို သုံးစွဲထားလိမ့်မည်။ ဤသို့ရှိမှ နောက်၌လာသော "နိဂ္ဂဟဿ ဝါ ပဋိကမ္မဿ ဝါ"ဟု ၂-ထပ်ပြု စကားနှင့် လျော်ပါသည်။ ပဌမနှိပ်ရာ၌ "နိဂ္ဂဟ" ဟု သုံးစွဲ၏။ ပြန်၍ကုစားသောအားဖြင့် ရှင်းလင်းရာ၌ "ပဋိကမ္မ"ဟု သုံးစွဲသည်။

၃။ ဧဝံ၊ သ္မိ။ (ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။) ပဋိကမ္မံ၊ တဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏ အပေါ်၌။ အနုလောမ ပဋ္ဌကေ၊ ၌။ (အနုလောမ ပဋ္ဌကတုန်းက။) သက-ဝါဒိနာ၊ သည်။ ယော နိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်နှိပ်ကြောင်း အပြစ်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုနှိပ်ကြောင်း အပြစ်၏။ တမေဝ ဆလဝါဒံ၊ ထိုမူလ အနက်ကို ဖုံးလွှမ်း၍ သဒ္ဒါကို ဖျက်ဆီးကြောင်း ဝါဒကိုပင်။ နိဿာယ၊ ၍။ ဒုက္ကဋဘာဝံ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုဏ္ဍေ ပန မည္ဃသိတိ အာဒိ ၊ ကို။ အာဟ၊ ပရဝါဒီ ဆိုပြီ။ တတ္ထ၊ ထို တုဏ္ဍေ ပန မည္ဃသိ အစရှိသော စကားရပ်၌။ တုဏ္ဍေ ပန မည္ဃသိတိ၊ ကား။ တုံ၊ အသင် သကဝါဒီသည်။ ယဒိ မည္ဃသိ၊ အကယ်၍ မှတ်ထင်အုံ။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) [ဝတ္ထုဗေ ခေါ နော ဝတ္ထုဗေ တိုဋ္ဌ စပ်။ စေ-ကို ယဒိ-ဟု ဖွင့်၍ ပန-ကို မဖွင့်သောကြောင့် ပန အနက်မရှိဟု ပြသည်။] ဝတ္ထုဗေ ခေါတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ပစ္စနီကေ။ ပစ္စနီက နယဌ်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူသော။ ပဋိညံ၊ ဝန်ခံခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရဝါဒီနာ၊ သည်။)ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ပန၊ ကား။ နော စ ဝတ္ထုဗေတိ ဣဒံ၊ ကို။ န ဟေဝါတိ၊ ဟူသော။ အဝဇာနနံ၊ ပယ်ရှားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရဝါဒီနာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တေန တုဝ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေန ကာရဏေန၊ထိုအကြောင်း ကြောင့်။ တုံ ယေဝ၊ အသင်သကဝါဒီကိုပင်။(နိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗေ၌ စပ်။)နုပလဗ္ဘ-တိတိ၊ ဟူသော။ တသ္မိံ ပက္ခေ၊ ထိုအဖို့၌။ (နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၌စပ်။) ဟေတုံ ပဋိဇာနန္တန္တိ၊ ကား။ [ဤသို့ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့် ရှိပါစေ။] အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သ္မိ။ ပဋိဇာနန္တော၊ ဝန်ခံသော။ (တဝဌ် စပ်။) [တဝဟူသော ဆဋ္ဌိယန္တကို တုံ ဟု ပဌမန္တဖြင့် ဖွင့်ခြင်းကိုရင်း, ပဋိဇာနန္တံ ဟူသော ဒုတိယန္တ ကို ပဋိဇာနန္တောဟု ပဌမန္တဖြင့် ဖွင့်ခြင်းကိုရင်း သတိပြုခဲ့ပါ၊ ဋီကာ၌ ဖွင့်လိမ့်မည်။ ထို ၂—ပုဒ် အရတူဖြစ်သောကြောင့် "ပဋိဇာနန္တော တုံ ယေဝ" ဟု ပြန်၍ လှည့်ရသည်။]

ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ပုန၊ တဖန်။ န ဟေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဝဇာနန္တော၊ ပယ်ရှားသော အသင်သကဝါဒီကို။ ဧဝံ၊ သ္မိ။ နိဂ္ဂဟေ-တဗ္ဗော၊ နှိပ်ထိုက်၏။ အထတံ နိဂ္ဂဏှာမာတိ၊ ကား။ အထ၊ ထိုသို့နှိပ်ထိုက် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သ္မိ။ နိဂ္ဂဟာရဟံ၊ နှိပ်ခြင်းကိုထိုက်သော။ တံ၊ အသင်သကဝါဒီကို။ နိဂ္ဂဏှာမ၊ ငါတို့ နှိပ်ကုန်၏။ သုနိဂ္ဂဟီတော စ ဟောသီတိ၊ ကား။ သကေန၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ မတေန၊ အလိုဖြင့်။ နိဂ္ဂဟီ-တတ္တာ၊ နှိပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုနိဂ္ဂဟီတော စ၊ ကောင်းစွာ နှိပ်အပ်သည်လည်း။ ဘဝသိ၊ ဖြစ်၏။

ဧ၀ံ၊ သ္မိ။ အဿ၊ ထိုသကဝါဒီ၏။ နိဂ္ဂေါတမ္ဘာ၀ံ၊ နှိပ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒယော တ္ဝာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ဘ္ဒ။ တံ၊ ထိုသကဝါဒီကို။ နိဂ္ဂဏှန္တော၊ နှိပ်လိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟဘ္ဒိတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ပရ၀ါဒီဆိုပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဟဘ္ဒိ အစရှိသော စကားရပ်ဌ။ ဌပနာ ပါ၊ ပနာ ရောပနာ၊ တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ (အောက် အနုလောမပဋ္ဌာန်ဌ။) ဝုတ္တနယေနေ၀၊ သာလျှင်။ ဝေဒီတမ္ဘာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ပရိယောသာနေ၊ ဌ။ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ (အတ္ထောဌ် စပ်။) တ၀၊ အသင်သကဝါဒီ၏။ ဣဒံ ၀စနံ၊ ဤစကားသည်။ မိစ္ဆာ၊ ပုဗ္ဗာပရ၀ိရောဓိ ဒေါသ မကင်းသဖြင့် မှားယွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ 'နက်။ ဣဒံ၊ ဤစတုက္ကသည်။ ဆလ ၀ါဒေန၊ ဖြင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အာ၀ကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟဿ၊ ၏။ ၀ါ၊ ကို။ ဂ်တတ္တာ၊ ကြောင့်။ နိဂ္ဂဟ စတုက္ကံနာ၃မ၊ မည်၏။

၄။ ဧ၀ံ၊ သ္မိ။ (ဤသို့ နိဂ္ဂဟစတုက္ကဌ် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။) နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာပိ၊ ပြုပြီး၍လည်း။ ဣဒါနိ၊ ဌ။(ဒယော နှော အာဟဌ် စပ်။) မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ တ၀၊ အသင်သကဝါဒီ၏။ မတေန၊ အလိုဖြင့်။ (ဒုန္ဒိဋ္ဌဟောဌ် စပ်။)ကတော၊ ပြုအပ်သော။အယံ နိဂ္ဂဟော၊ ဤနှိပ်ခြင်းသည်။ ဒုန္ဒိဋ္ဌဟော၊ မှားယွင်းသောနှိပ်ခြင်းသည်။ ယဒိ(ဟောတိ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်အုံ့။ (ဧ၀ံသတိ၊ သော်။) မမ၊ အကျွန်ုပ်၏အပေါ်ဌ်။ တယာ၊ အသင်သကဝါဒီ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော။ အနုလောမပဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ (အနုလောမ ပဋ္ဌာနတုန်းက။)ကတော၊ အပ်သော။ ယော နိဂ္ဂဟော၊ အကြင်နှိပ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ သောပိ၊ ထိုနှိပ်ခြင်းသည်လည်း။ ဒုန္ဒိဋ္ဌဟော၊မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်း သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒယော နှော၊ ပြလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧသေ စေ ဒုန္ဒိဋ္ဌဟိတေတိ အာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ပရ၀ါဒီဆိုပြီ။

၁။ တ၀ မတေန ကတော။ ။ဤစာရှိအတိုင်းဆိုလျှင် "ပြုအပ်ခဲ့သော နိဂ္ဂဟကို သကဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့် ပြုအပ်" ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ **အမှန်မှာ** တ၀ မတေန ကို ဒုန္ဒိဋ္ဌဟောဌ် စပ်၍ "အကျွန်ုပ်၏ နှိပ်ခြင်းသည် အသင်သကဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့် ဒုန္ဒိဋ္ဌဟဖြစ်အုံ့" ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် "မယာ ကတော နိဂ္ဂဟော တ၀ မတေန ဒုန္ဒိဋ္ဌဟော" ဟု ရှိလျှင် အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်။

တ နည်း။ ။တ၀ မတေန ကို ကတောဌ်စပ်၍ အကျွန်ုပ်ပြုအပ်သော နှိပ်ခြင်းသည် အနုလောမ ပဋ္ဌာနတုန်းက အသင်နှိပ်သလို ပြုအပ်သောကြောင့် "တ၀ မတေန ကတော" ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့သော်လည်း ကြံပ'ါ။ ဆက်ဦးအုံ့။ ဣဒါနိ-စသော အနု သန္ဓေတက်ဌ် "ဧသေ စေ ဒုန္ဒိဋ္ဌဟိတေ" ကို ရည်ရွယ်၍ "ယဒိ အယံ မယာ ။ပေ။ ဒုန္ဒိဋ္ဌဟော" ဟု ဆိုသည်။ "ဟေ၀မေ၀ံ တတ္ထ ဒက္ခ" ကို ရည်ရွယ်၍ "ယော မမ။ပေ။ သောပိ ဒုန္ဒိဋ္ဌဟော" ဟု ဆိုသည်။

တတ္ထ၊ ထို သေ စေ ဒုန္ဒိုဂ္ဂဟိတေ အစရှိသော စကားရပ်၌။ သေ စေ ဒုန္ဒိုဂ္ဂဟိ တေတိ ၊ကား။ တ ၀၊ အသင်သက ၀ါဒီ၏။ သော ၀ါ ဒေါ ၊ ဤ ၀ါ ဒသည်။ ၀ါ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဒုန္ဒိုဂ္ဂဟိတော၊ မှားယွင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အုံ့။ (ဝေ်သတိ၊ သော်။ တတ္ထ ဒကွ-ဒ္ဒ် စပ်။) အထ ၀ါ ၊ ထို့ပြင် တနည်း ကား။ တ ၀၊ အသင်သက ၀ါဒီ၏ အပေါ်၌။ မယာ၊ သည်။ ကတော၊ အပ်သော။ သော နိဂ္ဂဟော၊ သည်။ ဒုန္ဒိုဂ္ဂဟော၊ မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်း သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အုံ့။ (ဝေ်သတိ၊ သော်။) ဟေ ၀ မေ ၀ တတ္ထ ဒကွာ-တိ၊ ကား။ တယာ၊ အသင် သက ၀ါဒီသည်။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏ အပေါ်၌။ ဟေ ဌ ၊ အောက်၌။ (အနုလောမပဋ္ဌာန်၌။) ကတော၊ အပ်သော။ တတ္ထာပိ နိဂ္ဂဟော၊ ထိုနှိပ်ခြင်း၌လည်း။ ဧ ၀ မေ ၀ ၊ ဤအတူ။ ပဿ၊ ရှုပါလော။ (ဒုန္ဒိုဂ္ဂဟ ဟု ရှုပါလော။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုပရ ၀ ါဒီ၏ အပေါ်၌။ ဟေ ဌ ၊ ၌။ (အနုလောမ ပဋ္ဌာန်၌။) သက ၀ ါဒီနာ၊ သည်။ ယော နိဂ္ဂဟော၊ ကို။ ကတော၊ အပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုနှိပ်ခြင်းကို။ ဝတ္ထုမ္ဘေ ခေါ တိ အာဒိ ၀ စနေန၊ အစရှိသော စကားဖြင့်။ ဒဿေတ္မာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ တံ နိဂ္ဂဟံ၊ ထို သက ၀ ါဒီ၏ နှိပ်ခြင်းကို။ အနိဂ္ဂဟာဘာ ၀ ံ၊ နှိပ်ခြင်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ (နှိပ်ရာမရောက်သည့် အဖြစ် သို့။) ဥပနေန္တော၊ ကပ်ဆောင်လိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နော စ မယံ တယာတိအာဒိ ၊ ကို။ အာဟ ၊ ပရ ၀ ါဒီဆိုပြီ။ တတ္ထ၊ ထို နော စ မယံ တယာ

၁။ **သေ စေ ဒုန္ဒိုဂ္ဂဟိတေ။** ။သေကို "သော တ ၀ ၀ ါ ဒေါ" ဟု ၎င်း, ဒုန္ဒိုဂ္ဂဟိတေကို "ဒုန္ဒိုဂ္ဂဟိတော" ဟုဆင်း ပဌမဖွင့်၏။ ဆိုလိုရင်းကား-ပြအပ်ခဲ့သော နိဂ္ဂဟစတုက္ကသည် ပရ ၀ ါဒီက သက ၀ ါဒီ၏ ၀ ါဒကို နှိပ်ပုံကို ပြသော စတုက္ကတည်း။ ထိုပြအပ်သည့်အတိုင်း "အသင်သက ၀ ါဒီ၏ ထို ၀ ါဒကို အကျွန်ုပ် ပရ ၀ ါဒီက အကယ်၍ မှားယွင်းစွာ နှိပ်သည်ဖြစ်အုံ့၊" ဟု ဆိုလိုသည်။

၂။ **အထ ၀ ါ။** ။ဤနည်းဖွင့်ကား "ဧသော ၀ ါ ဒေါ" ဟု ၀ ါဒကို မစွဲပဲ "ဧသော နိဂ္ဂဟော" ဟု နှိပ်ခြင်းကြိယာကို စွဲခြင်းသာထူး၏။ ဤသို့ ၂-နည်း ဖွင့်ရခြင်းမှာလည်း "ဒုန္ဒိုဂ္ဂဟိတ" အရ ကံဟော တ-ပစ္စည်းအတွက် ၀ ါဒကို အရကောက်သင့်သော ကြောင့် ပဌမနည်းကိုဝင်း, နိဂ္ဂဟစတုက္ကနှင့် စကားဆက်သွယ်နေရကား နှိပ်ခြင်းကို ညွှန်းသင့်သောကြောင့် ဒုတိယနည်းကိုဝင်း ဖွင့်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဒုတိယနည်းအလို "ဒုန္ဒိုဂ္ဂဟိတေ" ၌ တ-ပစ္စည်းကို ဘော-အနက်ဟောကြ၏။

၃။ **ဣဒါနိ။ ပေ။ တယာတိ အာဒိမာဟ။** ။ဤစကားသည် "နော စ မယံ" စသော ပါဠိတော်၏ အနုသန္ဓေ ကျမ်းတက်စဲကားတည်း။ ပါဠိတော်၌ "ဝတ္ထုမ္ဘေ ခေါ ။ပေ။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထောနာတိ" ဟူသော စကား ၂-ရပ်သည် အနုလောမပဋ္ဌာန်တုန်း က သက ၀ ါဒီက ပရ ၀ ါဒီ၏ အပေါ်၌ နှိပ်ပုံကိုပြသော စကားတည်း။ ထို့နောက်

အစရှိသော စကားရပ်၌။ နော စ။ပေ။ ပဋိညာယတိ အာဗီသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ အယံ၊ ကား၊ အတ္ထော၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တယာ၊ အသင်သကဝါဒီသည်။ မမ၊ ၌။ ကတော၊ အပ်သော။ သော နိဂ္ဂဟော၊ သည်။ဒုန္နိဂ္ဂဟော၊ မှားယွင်းစွာနှိပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တယာ၊ အသင်သကဝါဒီသည်။ တတ္ထ အနုလောမပဋ္ဌကေ၊ ၌။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ တောယ ပဋိညာယ၊ ဤဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိဇာနန္တာ၊ ဝန်ခံကုန်သော။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်တို့ကို၊ (နှ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာယေဝ၌ စပ်။) ပုန၊ တဖန်။ နှ ဟေဝါတိ၊နှ ဟေဝံဟူ၍။(နှဟေဝံ ဝတ္တေ ဟူ၍။)ပဋိဂ္ဂေပေါယ်ခြင်းကို။ ကတေပိ၊ ပြုအပ်သော်လည်း။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ နှ နိဂ္ဂ-ဟေတဗ္ဗာယေဝ၊ မနှိပ်ထိုက်ကုန်သည်သော်။ [ယခုစာအုပ်၌ နှ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော-ယေဝ- ဟု ရှိသည်။ မယံ နှင့် ဝုစ် မလျော်ပေ။] ဧဝံ သို့။ အနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗမ္မိ၊ မနှိပ်ထိုက်သည်လည်းဖြစ်သော။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ (တွံ၊ အသင်သကဝါဒီသည်။) နိဂ္ဂဏှာသိ၊ နှိပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် နှိပ်ပါသော်လည်း။ ဤဒိသေန၊ ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ နိဂ္ဂဟေန၊ နှိပ်ခြင်းဖြင့်။ မယံ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာ၊ မှားယွင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောမ၊ ကုန်၏။(ဤတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဤသို့ ရှေပြန်အုပ်ပါ။)

ဤဒါနိ၊၌။ ယံ နိဂ္ဂဟံ၊ ကို။သန္ဓာယ၊ ၍။ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာ စ ဟောမာတိ၊ဟူ၍။ အဝေါစ၊ ပရဝါဒီဆိုပြီ။ တံ၊ ထိုနှိပ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဟဉ္စိ ပဋ္ဌလော။ ပေ။ မိစ္ဆာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပရဝါဒီဆိုပြီ။ [စာအုပ်တို့၌ "ဤဒံ တေ မိစ္ဆာတိ" ဟု ရှိ၏။ သို့သော် အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက နှိပ်ပုံကို ပြန်၍ညွှန်ပြသော စကားဖြစ်သောကြောင့် ထိုနိဂ္ဂဟ၌ "ဤဒံတေ" ဟု မရှိရ ကား ဤ၌လည်း "ဤဒံ တေ" ဟု မပါသင့်။] ဧဝံ၊ သို့။ ဤ၊ ဤစတုက္ကသည်။(ဥပနယနစတုက္ကံ နာမ ဟောတိ၌ စပ်။)အနုလောမ ပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ပါပနာရောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ကတသ၊ ပြုအပ်သော။) နိဂ္ဂဟသ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဥပနိတတ္တာ၊ မိမိနိဂ္ဂဟနှင့်အတူ

"နော စ မယံ။ပေ။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိကာ စ ဟောမ" ဟူသော စကားသည် အနုလောမပဋ္ဌက တုန်းက မိမိ (ပရဝါဒီ) ကို နှိပ်အပ်သော်လည်း နှိပ်အပ်ရာ မရောက်ပါ" ဟု ရှေက နှိပ်ခြင်းကို ပယ်သောစကားတည်း။

၁။ **နိဂ္ဂဟသ ဥပနိတတ္တာ။** ။"နိဂ္ဂဟသ" အရ နိဂ္ဂဟဟူသည် အနုလောမ ပဋ္ဌကတုန်းက သကဝါဒီသည် ပြုအပ်သော နိဂ္ဂဟတည်း။ ထိုသကဝါဒီ နိဂ္ဂဟ၏ ဒုန္နိဂ္ဂဟဖြစ်ပုံကို မိမိ ယခုပြုအပ်ခဲ့သော နိဂ္ဂဟနှင့်အတူ (မိမိနိဂ္ဂဟကို ဥပမာပြု၍) ကပ်ဆောင်အပ်သည်ကို "ဥပနိတ" ဆိုသည်။ [ကတသ နိဂ္ဂဟသ တေန နိယာမေန ဒုက္ကဋတာဝသ အတ္တနော ကတနိဂ္ဂဟေန သဟ ဥပနိတတ္တာ။ ဋီကာ။]

ကပ်ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပနယနစတုက္ကံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅။ ဣဒါနိ၊ ဥပနယနစတုက္ကကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ နဟေ၀ံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေတိအာဒိကံ၊ အစရှိသော။ နိဂ္ဂမနစတုက္ကံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ၀ါ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုနိဂ္ဂမနစတုက္ကဋ္ဌ။ နဟေ၀ံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ တယာ၊ အသင်သကဝါဒီသည်။ နိဂ္ဂဟိတော၊ နှိပ်အပ်ပြီ။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နဟိ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ မနှိပ်ထိုက်ပါ။ ဟိ၊ မှန်။ တေဿ နိဂ္ဂဟဿ၊ ဤနှိပ်ခြင်း၏။ ဒုန္နိဂ္ဂဟတာ၀ေါ၊ မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်း၏ အဖြစ်ကို။ မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သာဓိတော၊ ဥပနယနစတုက္ကဋ္ဌ ပြီးစေအပ်ပြီ။ [ယံ ၀ဒေသိ၊ တံ မိစ္ဆာဟု ပြီးစေခဲ့ပြီ။] တေနဟိတိ၊ ကား။ တေန ကာရဏေန၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ [ယသ္မာ တသ္မာဖြင့် တေန ကာရဏေန၏အနက်ကို ထပ်ဖွင့်လိမ့်မည်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-နိဂ္ဂဟော၊ ဤနှိပ်ခြင်းသည်။ ဒုန္နိဂ္ဂဟော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊

မှတ်ချက်။ ။ရှေ့၌ အနုဋ္ဌီကာ၀ယ် "ပဋိညာ၀ယ၀,ဟေတာ၀ယ၀,ဒိဋ္ဌန္တာ၀ယ၀, ဥပနယ, နိဂ္ဂမနဟု စကားအစိတ် ၅-မျိုးကို ပြခဲ့၏။ ထို့တွင် ဥပနယကို ပြရာ၌ "ယထာ ရူပါဒိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ တထာ ပုဂ္ဂလော၊ ယထာ စ သသဝိသာနံ နု ဥပလဗ္ဘတိ၊ နု တထာ ပုဂ္ဂလောတိ ဥပနယော" ဟု ဥပမာစကားရပ်ဖြင့် ဆောင်ပြခြင်းကို "ဥပနယ" ဟု ဆိုထား၏။ ထို့အတူ ဤ၌လည်း "သကဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့် မိမိ၏ နှိပ်ခြင်းသည် ဒုန္နိဂ္ဂဟဖြစ်သကဲ့သို့ သကဝါဒီ၏ နှိပ်ခြင်းသည်လည်း ဒုန္နိဂ္ဂဟ ဖြစ်၏" ဟု ဆိုရာရောက်သောကြောင့် သကဝါဒီ၏ နှိပ်ခြင်းကို မိမိ၏ နှိပ်ခြင်းနှင့်ဇာတူ ပြု၍ ကပ်ဆောင်ခြင်းကို "ဥပနယ" ဟု ခေါ်သည်။

၁။ **ဥပနယနစတုက္ကံ။** ။ဤအဖွင့်အရ "ဥပနီယတေ၊ သကဝါဒီ၏ နှိပ်ခြင်းကို မိမိနှိပ်ခြင်းနှင့်အတူ ကပ်ဆောင်ခြင်း။ ဥပနယနံ၊ ခြင်း" ဟု အနက်မှတ်ပါ။(တနည်း) ဥပနီယတေ၊ **မိမိ**အပေါ်၌ မနှိပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို (မိမိ၏ နှိပ်ခြင်းနှင့်အတူ) ကပ်ဆောင်ခြင်း။ ဥပနယနံ၊ ခြင်း။ ဥပနယနေန၊ ဥပနယနဖြင့်။ ဇဏ္ဍိတံ စတုက္ကံ ဥပနယနစတုက္ကံ။

မှတ်ချက်။ "ဥပနယနစတုက္ကံ" ဟူရာ၌ ဥပနယပြုပုံ ၄-မျိုး ရှိသည်ဟု မမှတ်ရ။ အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက သကဝါဒီသည် ပါပနှာ ရောပနှာ ၄- မျိုးတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော နိဂ္ဂဟကို မိမိပြုအပ်သော နိဂ္ဂဟနှင့်အတူ ကပ်ဆောင်သောကြောင့် ထိုနိဂ္ဂဟတုန်းက ပါပနှာ ရောပနှာ ၄-မျိုးကို တင်စား၍ ဥပနယနစတုက္ကံ (ဥပနယနဖြင့် မှတ်အပ်သော ၄-မျိုးအပေါင်း) ဟု ဆိုထားသည်ဟု မှတ်ပါ။ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ "အနုလောမပဋ္ဌကေ စတူဟိ ပါပနှာရောပနှာဟိ ကတသဿ နိဂ္ဂဟဿ" ဟု ကတသဿပုဒ်ကို ထည့်၍ဖွင့်သည်။

ကြောင့်။ (ထိုသို့မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။) ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော ။ပေ။ မိစ္ဆာတိ ၁၊ ဟူ၍။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ယံ နိဂ္ဂဏှာသိ၊ အကြင်နှိပ်၏။ (အနုလောမ ပဋ္ဌကတုန်းက နှိပ်သည်ကို ဆိုသည်။) ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ၂၊ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာဟူသော ပါဠိ၏။ (အတ္ထောဋ္ဌ စပ်)။ တဝ၊ အသင်သကဝါဒီ၏။ ဣဒံ နိဂ္ဂဏှာနံ၊ ဤနှိပ်ခြင်းသည်။ မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

တေန ဟိ ယေ ကတေ နိဂ္ဂဟေတိ၊ တေန ဟိ ယေ ကတေ နိဂ္ဂဟေ အစရှိသည်ကား။ ယေန ကာရဏေန ?၊ ကြောင့်။ ဣဒံ (နိဂ္ဂဏှနံ)၊ သည်။ မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တေန ကာရဏေန။ ကြောင့်။ တယာ၊ အသင် သကဝါဒီသည်။ ယော နိဂ္ဂဟော၊ ကို။ ကတော၊ အပ်ပြီ။ ["တေန ဟိ ယေ ကတေ နိဂ္ဂဟေ" ၏ အဖွင့်။] သော (နိဂ္ဂဟော)၊ ကို။ ဒုက္ကဋော၊ မကောင်း သဖြင့် ပြုအပ်ပြီ။ ["သေ နိဂ္ဂဟေ ဒုက္ကဋေ" ၏ အဖွင့်။] မယာ၊သည်။ ယံ ပဋိကမ္မံ၊ အကြင် တဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို။ ကတံ၊ အပ်ပြီ။ တဒေဝ၊ ထိုတဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကိုသာ။ သုကတံ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီ။ ["သုကတေ ပဋိကမ္မေ" ၏ အဖွင့်။] စ၊ သည်သာမကသေး။ ပဋိကမ္မစတုက္ကာ-ဒိဝသေန၊ ပဋိကမ္မစတုက္ကအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယာပိ သော ကထာ-

---

၁။ ။မိစ္ဆာတိ။ ။"ယံ နိဂ္ဂဏှာသိ ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ မိစ္ဆာတိ" ဟူ ရှိသင့်ပါလျက် ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာစာအုပ်တို့၌ "မိစ္ဆာတိ" ဟူသော ပါဠိမပါ။ ဤစကားသည် အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက ဌပနာ အနုလောမ ပဋ္ဌိလောမ ပါပနာ ရောပနာတို့ကို ယူ၍ ထပ်မံပြုအပ်သော စကားဖြစ်သောကြောင့် ထို အတိုင်းရှိမှ ကောင်းသည်။ ပါဠိတော် ရှေးနိဿယ၌ ထို"မိစ္ဆာတိ" ဟူသော ပါဠိ၏ နိဿယကို တွေ့ရပါသည်။

၂။ ။ဣဒံ တေ မိစ္ဆာ။ ။မိစ္ဆာတိဟု ရှိပြီးနောက်မှ ပါဠိတော်၌ "ဣဒံ တေ မိစ္ဆာ"ဟု နိဂုံးဝါကျ သီးခြားရှိရပါသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ "ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ" သည် ထိုပါဠိတော် နိဂုံးဝယ်ရှိသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗတည်း။ ထို့ကြောင့် ထို သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗ၏ သံဝဏ္ဏနာ၌ "ဣတိ အတ္ထော"ဟု အတ္ထောသဒ္ဒါ ပါရပါသည်။ [ဣဒံ တေ မိစ္ဆာ" ဝါကျကို နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယန စတုက္ကတို့၌လည်း ပါဠိတော် စာအုပ်ဝယ် တွေ့ရ၏။ ထိုတွင် နိဂ္ဂဟစတုက္က၌ တွေ့ရသောပါဠိသည် ပါဠိမှန်တည်း။ ဥပနယန စတုက္က၌ကား ဣဒံ တေ မလို။ "မိစ္ဆာ" ဟု သာ ရှိရမည်။

၃။ ။ယေန ကာရဏေန။ပေ။ သုကတာ။ ။"တေန ဟိ ယေ ကတေ နိဂ္ဂဟေတိ"ဟု သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကို ဤမျှသာ တည်ထားသော်လည်း ဖွင့်သောအခါ "သေ နိဂ္ဂဟေ ဒုက္ကဋေ၊ သုကတေ ပဋိကမ္မေ၊ သုကတာ ပဋိပါဒနာ" တိုင်အောင် ဖွင့်သောကြောင့် "နိဂ္ဂဟေတိ" ၌ အာဒိအနက်ဟော ဣတိသဒ္ဒါနှင့် ပဒတ္ထဝိပလ္လာသ ဧာတက ဣတိသဒ္ဒါ, ဟု ဣတိ ၂-လုံး ရှိသင့်သော်လည်း။ တလုံးကို ချေးထားသည် ဟု ကြံပါ။

မဂ္ဂ သမ္မဒ္ဓိပါဒနာ၊ အကြင် စကားအစဉ်ကို ကောင်းစွာဖြစ်စေခြင်းကိုလည်း။ ကတာ၊ အပ်ပြီ။ သာပိ (ကထာမဂ္ဂသမ္မဒ္ဓိပါဒနာ)၊ ကိုလည်း။ သုကတာ၊ အပ်ပြီ။ ["သုကတာ ပဒ္ဓိပါဒနာ" ၏ အဖွင့်။]

[နိဂုံးကို ပြလိုရှိ "ဧဝမေတံ" စသည်ကို မိန့်။] ဧဝံ၊ လျှင်။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိတိ အာဒိကဿ၊ အစရှိသော။ အနုလောမပဋ္ဌာနဿ၊ ၏ ၎င်း။ နုပလဗ္ဘတိတိ အာဒိကာနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဒ္ဓိကမ္မ နိဂ္ဂဟောပနယန နိဂ္ဂမန စတုက္ကာနံ၊ ပဒ္ဓိကမ္မ စတုက္က, နိဂ္ဂဟစတုက္က, ဥပနယနစတုက္က, နိဂ္ဂမနစတုက္ကတို့၏ ၎င်း။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဧတံ အနုလောမပစ္စနီကပဋ္ဌာနံ ၁ နာမ၊ ဤ အနုလောမပစ္စနီက ပဋ္ဌာန မည်သည်ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ ဧဝဒိတဗ္ဗံ။

[အဋ္ဌကထာ၏ နိဂုံးကို ပြလိုရှိ' 'တ္တောဝတာ" စသည်ကို မိန့်။] တ္တောဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ သကဝါဒိနော၊ ၏။ ပုဗ္ဗပက္ခေ-ရှေသွား ရှိသော အဖို့သည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ ပရဝါဒိနော၊ ၏။ ဝစနသာမညမတ္တေန၊ စကား၏တူမျှသည်၏ အဖြစ်မျှဖြစ်သော။ ဆလဝါဒေန၊ ဆလဝါဒဖြင့်။ (မလိုအပ်သောအနက်ကို ဖုံး၍ လိုအပ်သောအနက်ကို ဆွဲယူခြင်းအားဖြင့် သဒ္ဒါကိုဖျက်ကြောင်း စကားဖြင့်။) ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အနိုင်ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁။ အနုလောမပစ္စနီကပဋ္ဌာန။ ။"ဇယော ဟောတိ" ဟု ဆုံးသောအခါ အောက်၌ "အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ" ဟု နိဂုံးရှိလျှင် ကောင်း၏။ မရှိသောကြောင့် ထည့်ရသည်။ "အနုလောမပစ္စနီက" ဟု အမည်ပြုရာ၌ ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။ အနုလောမပဋ္ဌာန, ပဋ္ဌာနမှစတုက္က, နိဂ္ဂဟစတုက္က, ဥပနယနစတုက္က, နိဂ္ဂမနစတုက္ကဟူ ၅-ပိုင်းရှိရာဝယ် အနုလောမပဋ္ဌာန တပိုင်းသာ အနက်အဓိပ္ပါယ်မှန်သော သကဝါဒီ၏ စကားဖြစ်၍ အနုလောမ အမည်ရ၏။ နောက်လေးပိုင်းမှာ ပရဝါဒီ၏ ပစ္စနီက ဆန့်ကျင်ဘက် စကားချည်းသာတည်း။ ဤသို့ အနုလောမ ရှေ့သွားရှိ၍ ပစ္စနီက နောက်လိုက်ရှိသောကြောင့် ဤ အပိုင်း ၅-ရပ်ကို "အနုလောမ ပစ္စနီက ပဋ္ဌာန" ဟု ခေါ်ရသည်။

၂—ပစ္စနီကာနုလောမအဖွင့်

၆။ ဣဒါနိ၊ အနုလောမ ပစ္စနီကကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ (အာရုဒ္ဓံ ဌ္ဌ စပ်။) ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရဝါဒိနော၊ ၏။ ပုဗ္ဗပက္ခေ၊ ရှေသွားရှိသောအဖို့သည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ သကဝါဒိနော၊ ၏။ ဓမ္မေနေဝ၊ တရားသဖြင့်သာလျှင်။ တထေန၊ ဟုတ်မှန်သော အောင်ခြင်းဖြင့်။ သုဇယော၊ ကောင်းစွာ အောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါဒုပ္ပတ္တိ၊ ဝါဒ၏ဖြစ်ပုံကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌ ၊။ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိတိ၊ အစရှိသော။ ပစ္စနီကာနုလောမပဉ္စကံ၊ ကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) အာရုဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ပစ္စနီကာနုလောမပဉ္စကဌ်။ ပစ္စနီကေ၊ ပစ္စနီကဌ်။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ရူပါဒိဘေဒံ၊ ရူပ်အစရှိသော အပြားရှိသော။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထံ၊ မှန်သောအနက် မဖောက်မပြန်မြဲတ်သောအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိညာ၊သည်။ သကဝါဒိဿ၊ သက-ဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ သုဒ္ဓသမ္မုတိသစ္စံ ဝါ၊ ပရမတ္ထသစ္စာမဖက် သက်သက်သော သမ္မုတိသစ္စာကိုသော်ငင်း။ ပရမတ္ထမိဿကံ၊ ပရမတ္ထနှင့်ရောသော။ သမ္မုတိသစ္စံ ဝါ၊ ကိုသော်ငင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယော သစ္စိကဋ္ဌောတိ၊ ယော သစ္စိကဋ္ဌော အစရှိသော။ ပုန၊ တဖန်။ အနုယောဂေါ၊ မေးစိစစ်ခြင်းသည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။

သမ္မုတိဝသေန၊ သမ္မုတိသစ္စာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ နုပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ရှုမှတ်သည်ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။) နဝတ္ထမ္ဘတ္ထာ၊မဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နှ ဟောဝန္တိ ပဋိက္ခေပေါ၌ စပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ မိဿကဝသေန၊ သမ္မုတိသစ္စာ ပရမတ္ထသစ္စာ ၂-မျိုးရောသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနုယောဂဿ၊ မေးစိစစ်ခြင်း၏။ သံကိဏ္ဏတ္တာ၊ ရောပြွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နှ ဟောဝန္တိ၊ နှ ဟောဝံဟူ၍။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ပဋိညာတံ၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနသာမညမတ္တေန၊ စကား သာမညမျှကြောင့်။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိအာဒိဝစနံ၊ အစရှိသော စကားသည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ စကားတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဂ္ဂလော-'နုပလဗ္ဘတိတိ၊ အစရှိသော။ ဒုတိယဝါဒံ၊ကို။ နိဿာယ၊မှီ၍။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အယံ နိဂ္ဂဟော၊ ဤနှိပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ လျှင်။ တေန၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ ဆလေန၊ ဆလဝါဒဖြင့်။ (မလိုအပ်သော အနက်ကိုဖုံး၍, လိုအပ်သောအနက်ကို ဆွဲယူခြင်းအားဖြင့် သဒ္ဒါကို

ဖျက်ဆီးကြောင်း ဝါဒဖြင့်။) နိဂ္ဂဟော၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကို။ အာထော-ပိတော၊ သကဝါဒီ၏ အပေါ်၌ တင်အပ်ပြီ။

[2] ၂—၁၀။ ဣဒါနိ၊ ပစ္စနီကပဋ္ဌကကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယဒုအခါ၌။ ဧမေန၊ တရားသဖြင့်။ သမေန၊ မျှမျှတတဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ ဟူသော သကဝါဒီ၏။ဝါဒေ၊၌။ဇယံ၊အောင်ခြင်းကို။ဒယေတုံ၊ဌ၊။ အနုလောမနယေ၊ အနုလောမနည်း၌။ (ပဋ္ဌိကမ္မစတုက္ကဿ စသော အနုလောမနည်း၌။) ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒီသ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသော ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူကို။ နိသာယ၊ ၍။ ပဋ္ဌိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒီသ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအား။ ဝါ၊ ၏။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ အ ဒတ္ဝာ၊ မပေးမူ၍။ ပရမတ္ထဝသေန၊ ပရမတ္ထ သစ္စာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ အနုယောဂေ၊ သည်။ သကဝါဒီသ၊၏ စီစစ်ခြင်းတည်း။ ပရမတ္ထ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ အ ဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌိကွေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒီဿ၊၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ တတော၊ ထို ပယ်ရာအံ့ခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဧမေန၊ ဖြင့်။ သမေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသော သကဝါဒီ၏။ ဇယဒဿနတ္ထံ၊ အောင်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အာဇာနာဟိ ပဋ္ဌိကမ္မန္တိ-အာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောစကားသည်။ သကဝါဒီ ဝစနမေव၊ သကဝါဒီ၏ စကားချည်းသာ။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အာဇာနာဟိ ပဋ္ဌိကမ္မံ အစရှိသော သကဝါဒီ၏ စကားရပ်၌။ သမ္ဘေသံ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌိကမ္မ-နိဂ္ဂဟောပနယန နိဂ္ဂမနစတုက္ကာနံ၊ တို့၏။ (အတ္ထော ၌ စပ်။) ဟေတ္မာ၊ ၌။ (အနုလောမ ပစ္စနီကပဋ္ဌက အဖွင့်၌။) ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ အတ္ထော၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ (ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။) ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိတိ အာဒိကဿ၊ အစရှိသော။ ပစ္စနီက-ပဋ္ဌကဿ၊ ပစ္စနီကပဋ္ဌက၏ရင်း။ ဥပလဗ္ဘတိတိ အာဒိနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌိကမ္မ နိဂ္ဂဟောပနယန နိဂ္ဂမနစတုက္ကာနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဣဒံ ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌကံ နာမ၊ ဤ ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌက မည်သည်။ ဝါ၊ မည်သည်ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ။

---

[1] ၁။ **အတ္တနော လဒ္ဓိ။ပေ။ ပရဝါဒီသ။** ။ပဋ္ဌိကမ္မစတုက္ကဿ သကဝါဒီက "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ" ဟု မေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် သူ၏ ဝါဒ အတိုင်း "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံ၏။ ထို့နောက် သကဝါဒီက "ယော သစ္စိကဋ္ဌော။ ပေ ။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ"ဟု စစ်ဆေးသောအခါ ပရမတ္ထအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရနိုင်သောကြောင့် ပရဝါဒီက "နု ဟေဝံ ဝတ္တေ"ဟု ပယ်သည်။ [ဤစကား၌ ပရဝါဒီ၏ ပယ်မြစ် ရာဝယ် "မိမိ၏ဝါဒအတိုင်း ပယ်သလော, သို့မဟုတ်-မိမိဝါဒကို လျှို့ဝှက်၍ သကဝါဒီ၏ အယူအတိုင်း ပယ်သလော"ဟု ဋီကာ၌ စောဒနာ ထုတ်လိမ့်မည်။]

ဝေါ၊ သို့။ (ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။) ပဌမသစ္စိကဌေ၊ ပဌမ ဖြစ်သော သစ္စိကဋ္ဌာ။ ဒေ့၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ တောနိ ပဋ္ဌာနိ၊ ဤ အနုလောမ-ပစ္စနီကပဋ္ဌာန၊ ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌာနတို့ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌာန နှစ်ပါးတို့တွင်။ ပုရိမ ပဋ္ဌာနေ၊ ရှေဖြစ်သော အနုလောမ ပဋ္ဌာနဋ္ဌာ။ ပရဝါဒီဿ၊ ၏ အပေါ်ဌာ။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ကတော၊ အပ်သော။ နိဂ္ဂဟော၊ နှိပ်ခြင်းသည်။ သုနိဂ္ဂဟော၊ ကောင်းစွာ နှိပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ အပေါ်ဌာ။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ဆလဝါဒံ၊ ကို။ ဝုါ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဋ္ဌိကမ္မံ၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင် ရှင်းလင်းမှုကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ သာဓိတော၊ ပြီးစေအပ်သော။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အနိုင်ယူခြင်းသည်။ ဒုဇ္ဇယော၊ မကောင်းသော အောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ မကောင်းသော အနိုင်ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဒုတိယပဋ္ဌာနေ၊ ဒုတိယ ဖြစ်သော ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌာနဋ္ဌာ။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ အပေါ်ဌာ။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ကတော၊ အပ်သော။ နိဂ္ဂဟော၊ သည်။ ဒုန္နိဂ္ဂဟော၊ မှားယွင်းသော နှိမ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏အပေါ်ဌာ။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ဓမ္မဝါဒံ၊ တရားသဖြင့် ဖြစ်သောဝါဒကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဋ္ဌိကမ္မံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အတ္တနာ၊ သည်။ သာဓိတော၊ အပ်သော။ ဇယော၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ သုဇယော၊ ကောင်းသော အောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အနိုင်ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ပဌမသစ္စိကဌော၊ တည်း။ [နောက်လာမည့် ဩကာသ သစ္စိကဌ စသည်ကို ထောက်၍ "ပဌမသစ္စိကဌ"ဟု ဆိုသည်။]

ဝတ္ထု၊ ထို ပဌမသစ္စိကဌာ။ ဧတံ (ဂါထာဝစနံ)၊ ဤ ဂါထာစကားကို။ (ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (ကိံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။)

ပဌမပဋ္ဌာနေ၊ ပဌမဖြစ်သော အနုလောမ ပစ္စနီက ပဋ္ဌာနဋ္ဌာ။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ အပေါ်ဌာ။ နိဂ္ဂဟော၊ သကဝါဒီ ပြုအပ်သော နှိပ်ခြင်းသည်။ သုဒ္ဓေါ၊ အပြစ်ကင်းသဖြင့် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည်။ (ဟောတိ)။ တဟိံ၊ ထို ပဌမ အနုလောမ ပဋ္ဌာနဋ္ဌာ။ တသော၊ ကို ပရဝါဒီ၏ပင်။ ပဋ္ဌိကမ္မဇယော ပန၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင် ရှင်းလင်းမှုကို ပြုသောအားဖြင့် အောင်ခြင်းသည်ကား။ အ သုဒ္ဓေါ၊ အပြစ်မကင်းသဖြင့် မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်သည်။ (ဟောတိ)။

ဒုတိယ ပဋ္ဌကေ၊ ဒုတိယဖြစ်သော ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌာန်။ သကဝါဒီသား၏ အပေါ်၌။ နိဂ္ဂဟော၊ ပရဝါဒီ ပြုအပ်သော နှိပ်ခြင်းသည်။ အ သုဒ္ဓေါ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တဟိं၊ ထို ဒုတိယ ပစ္စနီက ပဋ္ဌာန်။ တသ္မေ၀၊ ထို သကဝါဒီ၏ပင်။ ပဋိကမ္မဇယော ပန၊ သည်ကား။ ဝိသုဒ္ဓေါ၊ အပြစ်ကင်း၍ အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည်။ (ဟောတိ)။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဒီသုပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အနုလောမ ပစ္စနီက ပဋ္ဌာန်, ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌာန် ဟူသော အရာတို့၌။ သကဝါဒီနော၀၊ ၏သာလျှင်။ ဇယောအောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အနိုင်ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ဇယော နာမ၊ အောင်ခြင်း မည်သည်။ (ဟောတိ)။ အဓမ္မေန၊ မတရားသဖြင့်။ ဇယော၊ သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။

စ၊ ဆက်။ ပဋ္ဌာနဒ္ဒယမဏ္ဍိတေ၊ အနုလောမပစ္စနီက ပဋ္ဌာန်, ပဋ္ဌနီကာနုလောမ ပဋ္ဌာန် ဟူသော ပဋ္ဌာန် နှစ်ပါး အပေါင်းဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဇွေ သစ္စိကဒ္ဒေ၊ ဤသုဒ္ဓသစ္စိကဒ္ဒ၌။ ဓမ္မာ-ဓမ္မ၀သေနေ၀၊ ဓမ္မ အဓမ္မနှင့် စပ်သဖြင့် သာလျှင်။ ဇယ ပရာဇယော၊ အောင်ခြင်း ရှုံးခြင်းကို။ ဝါ၊ နိုင်ခြင်း ရှုံးခြင်းကို။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။

ဇေ၀မေ၀၊ သာလျှင်။ ဣတော၊ ဤ သုဒ္ဓသစ္စိကဒ္ဒမှ။ ပရေသု၊ နောက်ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ သစ္စိကဒ္ဒေသု၊ ဩကာသ သစ္စိကဒ္ဒ စသော သစ္စိကဒ္ဒတို့၌။ ဥဘော၊ နှစ်မျိုး ကုန်သော။ ဇယပရာဇယေ၊ တို့ကို။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ ဝိဘာ၀ေယျ၊ ထင်စွာဖြစ်စေရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ပေါရာဏေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သုဒ္ဓသစ္စိကဒ္ဒအဖွင့် အပြီးတည်း။ ဣတိ တလုံး အကြေ ကြုံပါ။)

သုဒ္ဓသစ္စိကဒ္ဒအဖွင့် ပြီး၏။

၂-သြကာသ သစ္စိကဋ္ဌ

၁-အနုလောမပစ္စနီကအဖွင့်

ဝ၁။ ဝေ၊ သို့။ (ဤဆိုအပ်ပြီးသော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန စသောနည်းဖြင့်။) သုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌံ၊ သုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌကို။(သြကာသ စသည် မဖက် သက်သက်သော သစ္စိကဋ္ဌကို။) ဝိတ္ထာရေတ္မာ၊ ခွဲပြီး၍။ ဤဒါနိ၊ ဌ။ တမေဝ၊ ထိုသုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌကိုပင်။ အပရေဟိ၊ တပါးကုန်သော။ သြကာသာဒီဟိ၊ သြကာသ အစရှိကုန်သော်။ နယေဟိ၊ နည်းတို့ဖြင့်။ ဝိတ္ထာ ရေတုံ၊ ဌ။ ပုန၊ တဖန်။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိ ပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ အစရှိသော စကားရပ်ဌ။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒီဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ပုန၊ တဖန်။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဟူသော ပါဋိဖြင့်။ သရီရံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ ရူပသ္မိံ၊ ရူပကွန္ဓာဌ။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ဝါ၊ အတ္တဟူသော အသက်ကောင်ကို။ သမနုပဿနာ ဒေါသဋ္ဌ၊ အဖန်ဖန် ရှုခြင်းဟူသော အပြစ်ကိုဌင်း။ ဧဝံ၊ အသက်ကောင်သည်။ အညံ၊ သရီရမှ တမျိုးတခြားတည်း။ သရီရံ၊ သရီရသည်။ အညံ၊ အသက်ကောင်မှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဤတိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇန ဒေါသဋ္ဌ၊ ရောက်သော အပြစ်ကိုဌင်း။ ဒီသ္မာ၊ မြင်၍။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဏ္ဍော၊ ဤ သြကာသ သစ္စိကဋ္ဌ ဌ။ အနုလောမ ပစ္စနီက ပဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီအရင်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် သုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌ ဌ။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပါဠေါ ပန၊ ပါဠိတော်ပါဌ်ကိုကား။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းချုံးအပ်ပြီ။ (ပေယျာလမြှုပ်၍ အကျဉ်းချုံး အပ်ပြီ။)

တတ္ထ၊ ထိုအကျဉ်းချုံးအပ်သောပါဌ်ဌ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရီရံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သဗ္ဗတ္ထ နဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုအပ်ရာဌ။ သရီရတော၊ မှ။ ဗဟိ၊ အပဋ္ဌ။ (ပုဂ္ဂလော၊ ကို။) ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်၏။ ဤတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ သရီရမှ အပဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ် ရနိုင်၏ ဟူသော် အနက်အဓိပ္ပါယ်၏ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ပစ္စနီကေ၊ ပစ္စနီကနည်းဌ။

ပဋိကွေ့ပေါ်၊ သည်။ သကဝါဒီသာ ၁၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ (ပဌမပြဿနာတုန်းက။) အနုဇာနိတ္ဘာ၊ အာမန္တာဟု ခွင့်ပြုပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ (ဒုတိယပြဿနာ၌။) အဝဇာနာတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တမ္ဗေ ဟု ပယ်၏။ ဤတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဆလဝါဒသာ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစ်ဖ

်းဖြင့်။ ပဋိကမ္မံ၊ တဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုသည်။ ပရဝါဒီသာ၊ ၏ ပဋိကမ္မ တည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော့ပုဒ် အစီအရင် အပေါင်းသည်။ ပါကဋမေव၊ ထင်ရှားသည်သာ။ (ဤတို့ သြကာသ သစ္စိကဋ္ဌ အဖွင့် အပြီးတည်း။)

၃-ကာလသစ္စိကဋ္ဌ

၁-အနုလောမ ပစ္စနီက အဖွင့်

၁၂။ ဒုတိယနယေ၊ ဒုတိယဖြစ်သော ကာလသစ္စိကဋ္ဌနည်း၌။ သဗ္ဗဒါတိ၊ သမ္ဗဒါဟူသော ပါဠိဖြင့်။ (အနုယောဂေါ ၌ စပ်။)ပုရိမ ပစ္ဆိမ ဇာတိကာလဋ္ဌ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဖြစ်ရာဘဝဟူသော အတိတ်ကာလ, နောက်၌ဖြစ်သော ဖြစ်ရာ ဘဝဟူသော အနာဂတ်ကာလကိုရင်း။ ဓရမာန ပရိနိဗ္ဗုတကာလဋ္ဌ၊ ထင်ရှား ရှိသော ပစ္စုပ္ပန် ဘဝဟူသော ကာလ, ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးရာ ကာလကိုရင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍၊ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒီသာ၊ ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ သော့ဝ (သော-ဧဝ)၊ ထိုပြာဟ္မဏ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ ခတ္တိယော၊ ခတ္တိယတည်း။ သော(ဧဝ)၊ ထို ခတ္တိယဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ ပြာဟ္မဏော၊ ပြာဟ္မဏတည်း။ ဤတို့ အာဒီနှ၊ ဤသို့ အစရှိသော အနက် အဓိပ္ပါယ်တို့၏။ အာပဇ္ဇနဒေါသဋ္ဌ၊ ရောက်ခြင်းဟူသောအပြစ်ကိုရင်း။ ဓရမာန ပရိနိဗ္ဗုတာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်,ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိသေသာဘာဝ ဒေါသဋ္ဌ၊ အထူး မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အပြစ်ကိုရင်း။ ဒီသ္ဝာ၊

၁။ ဘတ္တ။ ဧ ။သကဝါဒီသ။ ။ပရဝါဒီက မေး၍ သကဝါဒီက ဖြေသော ဝဘားရပ်သည် ချုံးအပ်သောပါဠိတွင် ပါဝင်သွား၏။ထို့ကြောင့် "ဘတ္တ-ထို ချုံးအပ်သော ပါဠိ၌"ဟု စွဲ၍ ထိုသံခိတ္တပါဠိတွင် ပါဝင်သော"သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ" ဟူသော ပရဝါဒီ၏ အမေးဖြစ်သော ပစ္ဆိမကဝယ် "သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ. အလုံးစုံသော ခန္ဓာကိုယ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်သလော" ဟူသော ဒုတိယအမေး၌ "အာမန္တာ"ဟု ဖြေလျှင် "အလုံးစုံသော ခန္ဓာကိုယ်၌ မရအပ်,ကိုယ်၏ အပြင်ပ ဗဟိဒ္ဓတ္ထကား ရအပ်၏"ဟု အဓိပ္ပါယ်ရောက်နေ၏။ ထိုသို့ မရောက်စေလိုသောကြောင့် "နု ဟေဝံ ဝတ္တမ္ဗေ"ဟု သကဝါဒီက ပယ်ရသည်။ ထိုသို့ ပယ်လိုက်သဖြင့်"ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌သာ မရအပ်ဟု မဆိုနိုင်။ မည်သည့် နေရာ၌မဆို ကိုယ်တွင်း,ကိုယ်ပ ၂-ဌာန၌ မရအပ်"ဟု ပယ်ရာရောက်သည် ဟူလို။

မြင်၍။ ဝါ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒီယာ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီရင်သည်။ ပဌမနယေ၊ သဗ္ဗတ္ထ-ဟုလာသော ပဌမသြကာသသစ္စိကဋ္ဌနည်းခ်ိ။ ဝုတ္တာသဒိသမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းနှင့် တူသည်သာ။ [သြကာသသစ္စိကဋ္ဌ, ကာလသစ္စိကဋ္ဌ တို့ဝယ် ပါဠိချုံးပုံချင်း အဓိပ္ပါယ်ချင်း အတူပင် ဖြစ်သည် ဟူလို။] (ဤတို၊ ကာလသစ္စိကဋ္ဌ အဖွင့် အပြီးတည်း။)

၄—အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ

၁—အနုလောမပစ္စနိက အဖွင့်

၁၃။ တတိယနယေ၊ တတိယ ဖြစ်သော အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ နည်းခ်ိ။ သဗ္ဗေသူတိ။ သဗ္ဗေသုဟူသောပါဠိဖြင့်။ ခန္ဓာယတနာဒီနိ၊ ခန္ဓာ,အာယတန အစရှိသည်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒီယာ၊ ၏ မေးစီစစ်ခြင်းတည်း။ ရူပသ္မိံ၊ ရူပကွန္ဓာ၌။ အတ္ထာ၊ အတ္ထသည်။ ဝါ၊ အတ္ထ ဟူသော အသက်ကောင်သည်။ (အတ္ထိ)။ စက္ခုသ္မိံ၊ စက္ခုဌာန်း။ အတ္ထာ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ ဤတို အာဒိဒေါသဘယေန၊ ဤသို့ အစရှိသော အပြစ်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒီယာ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီအရင်ကို။ တာဒိသမေဝ ၂၊ ထို ပဌမ-

---

၁။ ပဋိက္ခေပေါ။ ။"သဗ္ဗဒါ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ၊ အခါခပ်သိမ်း ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်ပါသလောဟု" မေးရာဝယ် မပယ်ပဲ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံလိုက်လျှင် ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော အရာဝတ္ထုက အခါခပ်သိမ်းရှိနေသောကြောင့် ထို ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ထည်း သည်ပင် ခတ္တိယဖြစ်လိုက်, ဗြာဟ္မဏဖြစ်လိုက်, ဝေဿဖြစ်လိုက်, သုဒ္ဒြဖြစ်လိုက် ဤသို့ အမျိုးမျိုးဖြစ်ခြင်းဟူသော အပြစ်ရောက်ရာသည်ကိုလည်း, ထင်ရှားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တို့ တဦးတည်းဖြစ်နေ၍ အထူးမရှိခြင်း ဟူသော အပြစ်သို့ ရောက်နေပုံကိုလည်း ဉာဏ်ဖြင့် မြော်မြင်မိ၍ "နေ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပရဝါဒီက ပယ်လေသည်။

၂။ တာဒိသမေဝ။ ။"သဗ္ဗေသု နူပလဗ္ဘတိ-လော"ဟု ပရဝါဒီက မေးရာ၌ ဝန်ခံလျှင် "အလုံးစုံတို့၌ ပုဂ္ဂလကို မရအပ်, တခုသောခန္ဓာ, သို့မဟုတ် တခုသော အာယတန စသည်၌ ရအပ်၏" ဟု အဓိပ္ပါယ် ရောက်နေသောကြောင့် "နေ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု သကဝါဒီက ပယ်ခြင်း၏ သြကာသသစ္စိကဋ္ဌတုန်းက ပယ်ခြင်းနှင့် တူသည်ကို "တာဒိသမေဝ"ဟု ဆိုသည်။ ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။ သြကာသသစ္စိကဋ္ဌတုန်းက ပယ်ပုံနှင့်တူသော ယောဇနာနည်းကို ပြထားသည်။

သြကာသ သစ္စိကဋ္ဌ် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာ။ ဝါ၊ ထို ပဌမသြကာသသစ္စိကဋ္ဌ် ဆိုအပ်ပြီးဖြစ်သော နည်းနှင့်တူသည်သာ။ ဤတို၊ အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ အဖွင့်အပြီးတည်း။

၂-သြကာသာဒိသစ္စိကဋ္ဌ

၂-ပစ္စနိကာနုလောမ အဖွင့်

ခ ၁၄။ ဝေ၊ သို့။ (ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။) တိဏိ ၁၊ သုံးပါးကုန်သော။ တောနိ မုခါနိ၊ ဤ ဝါဒဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို။ တာဝ၊ ပစ္စနိကာ နုလောမ ပဋ္ဌာနမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ၊ သော။) အနုလောမ-ပစ္စနိကပဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ အနုလောမ မတ္တဝသေနေဝ၊ အနုလောမ ပဋ္ဌာန မျှ၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၊ အကျယ်ဝေဘန်ပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပစ္စနိကာနုလောမ ပဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ပစ္စနိက မတ္တ-ဝသေနေဝ၊ ပစ္စနိက မျှ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဘာဇေတုံ ၂၊ ၄ါ။ ပဋ္ဌာနလော နုပလဗ္ဘတိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တ-တိဿထေရေန)။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ပဋ္ဌာနလော နုပလဗ္ဘတိ အစရှိသော စကားရပ်ဌ။ အနုလောမ ပဋ္ဌာနဿ ?၊ ၏။ (ပစ္စနိကာ နုလောမဝယ်

၁။ **ဝေ ဝေတာနိ တိဏိ။** ။ဝါဒမုခါနိကို ငဲ့၍ "တိဏိ" ဟု နုတ်ုးလင်ထားသည်။ ထို ၃-ပါးဟူသည် သြကာသ, ကာလ, အဝယဝတည်း။ ထိုပုဒ်တို့ကို "ဘာဇေ-တွာ, ဘာဇေတုံတို့ဌ် စပ်။ ထိုသုံးပါးတို့ကို ဝေဖန်ရာဝယ် အနုလောမပစ္စနိကပဋ္ဌာန်ဌ် အနုလောမပဋ္ဌာနမျှကိုသာ ပြု၏။ ဝေဖြင့် ပစ္စနိကဆိုင်ရာ ပဋိကမ္မစတုက္က, နိဂ္ဂဟစတုက္က, ဥပနယနစတုက္က, နိဂ္ဂမန စတုက္ကတို့ကို မဝေဖန်တော့ ဟု ကန့်ပါ။ (ပေယျာလ မြှုပ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။)ပစ္စနိကာနုလောမပဋ္ဌာနဌ်လည်း ပဋ္ဌာနိကပဋ္ဌာနမျှကိုသာ ဝေဖန်၏။ ပဋိကမ္မစတုက္ကစသည်တို့ကို မဝေဖန်တော့ဟု ကန့်သည်။

၂။ **ဝေ ဝေတာဒိ။ ဝေ ။ ဘာဇေတုံ။** ။ဤစကားသည် သြကာသာဒိ သစ္စိကဋ္ဌ ပစ္စနိကာနုလောမအတွက် အနုသန္ဓေဖြစ်သော်လည်း "အနုလောမပစ္စနိက ပဋ္ဌာနေ အနုလောမမတ္တဝသေနေဝ။ ပေ။ ဘာဇေတွာ" အရ ဝေဖန်ပုံကိုရင်း, "ပုန ပစ္စနိကာ-နုလောမပဋ္ဌာနေ ပစ္စနိက မတ္တာဝသေနေဝ ဘာဇေတုံ" အရ ဝေဖန်ပုံကိုရင်း သိထိုက်၏။ ထို့မကြာင့် ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။

၃။ **အနုလောမ ပဋ္ဌာနဿ။** ။ဤပုဒ်ကို "သဗ္ဗတ္ထ ပဋ္ဌာနလော နုပလဗ္ဘတိတိ-အာဒိကဿ" ဟု ဋီကာ၌ သရုပ်ဖော်သည်။ သြကာသ သစ္စိကဋ္ဌ-ပစ္စနိကနုလောမဌ် ပါသော ပါဠိပင်တည်း။ ထိုပါဠိ၏အနက်ကို "သဗ္ဗတ္ထ ပဋ္ဌာနလော နုပလဗ္ဘတိ" ဟု ချုံးအပ်သော ပါဠိတွင် ပါဝင်သော ပစ္စနိက (ပဋိကမ္မ) ဌ် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်း

နိဂ္ဂဟ ပဋ္ဌာန ကို ဆိုသည်။) ပါဠိ၊ ပါဠိတော်ကို။ သံခိပိတ္တာ၊ ချုံးမ်ား။ အာဂတေ၊ လာသော။ ပစ္စနိကေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်ရင်း။ (အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော ၌ စပ်။) ပစ္စနိကဿ ၁ ၊ ပစ္စနိက ၏လည်း။ (ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဆိုသည်။ အတ္ထော ၌ စပ်။) ပါဠိ၊ ပါဠိတော်ကို။ သံခိပိတ္တာ ၂ ၊ ၍။ အာဂတေ၊ သော။ အနုလောမေ၊ အနုလောမ၌။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်ရင်း။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဤသို့ဝတ္တာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ သုဒ္ဓိကဿ ဧစ၀၊ သြကာသ စသည်မဖက် သက်သက်သော သုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌ ရင်း။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေသဗ္ဗေ၊ ဤ သြကာသသစ္စိကဋ္ဌ, ကာလသစ္စိကဋ္ဌ, အ၀ယ၀သစ္စိကဋ္ဌတို့ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ သစ္စိ-ကဋ္ဌာနံ၊ တို့တွင်။ ဧကေကဿ ၊ တပါးတပါးသော။ သစ္စိကဋ္ဌေ၊ ၌။ အနုလောမပစ္စနိကဿ၊ အနုလောမပစ္စနိက နည်းရင်း။ ပစ္စနိကာနုလောမ ပဋ္ဌာနဿ စ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝိန္နံ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန် နှစ်ပါးကုန်သော။ ပဋ္ဌာနာနံ၊ ပဋ္ဌာနတို့၏။ ဝ၀ေန၊ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌမုခ၊ နှာမ၊ ရှစ်ပါးသော ၀ါဒ၏ အဦးအစ အ၀င်၀မည်သော။ အယံ ၀ါဒယုတ္တိ၊ ဤ၀ါဒဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ (ဘဂ၀တာ)။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယာ၊ ယင်း အဋ္ဌမုခ၀ါဒယုတ္တိကို။ ဧကေကဿ ၊တပါးတပါးသော။ မုခေ၊ ၀ါဒတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း၌။ ၀ါ၊ ၀ါဒတို့၏ အဦးအစ အ၀င်၀၌။ ဧကေကဿ၊ တပါးတပါးသော။ နိဂ္ဂဟဿ၊ နှိပ်ခြင်း၏။ ၀ဝေန၊ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟောတိ၊ အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟ ဟူ၍။ (ရှစ်ပါး

အတိုင်းသိပါ။ [ထိုဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဟူသည် "ယသ္မာ သရီရံ သန္ဓာယ သဗ္ဗတ္ထ ဥပလဗ္ဘတိတ် ဝုတ္တော" စသည်ဖြင့် ရှေ့သြကာသ သစ္စိကဋ္ဌ-အနုလောမ ပစ္စနိက အဖွင့်ဝယ် ဆိုအပ်ခဲ့သော နည်းတည်း။]

၁။ ပစ္စနိကဿ စ။ ။ဋီကာ၌ "သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိတိ အာဒိကဿ ပဋိကမ္မ ကရဏ၀ေသန ဝုတ္တဿ" ဟု ပစ္စနိကဿကို သရုပ်ဖော်သည်။ ထိုပစ္စနိက၏ အနက်ကို ပါဠိတော်ကို ချုံးမ်ားလာသော "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ" အစရှိသော အနုလောမ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သိပါ။ ["ထို ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း" ဟူသည် "သဗ္ဗတ္ထာ၀တိ သရီရံ သန္ဓာယ အနုယောဂေါ သက၀ါဒိဿ" စသည်ဖြင့် ရှေ့၌ဆိုအပ်ခဲ့သော နည်းတည်း။]

၂။ ပါဠိ သံခိပိတ္တာ။ ။စာအုပ်တို့၌ "ပါဠိယံ သံခိပိတ္တာ" ဟု ရှိသော်လည်း "သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိတိ အာဒိပါဠိ သံခိပိတ္တာ" စသည်ဖြင့် ဋီကာ၌ရှိသော ကြောင့် သံခိပိတ္တာ၏ ကဲ့အဖြစ်ဖြင့် "ပါဠိ" ဟု ရှိသော ပါ၌သာ ပါ၌မှန်" ·ဟု မှတ်ပါ။ [ရှေးနိဿယ၌လည်း "ပါဠိ" ဟုပင် ရှိသည်။]

တို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော နိဂ္ဂဟ ဟူ၍။) ပါဠိယံ၊ ပါဠိစာအုပ်၌။ လိခိယတိ၊ ရေးအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုအဌကနိဂ္ဂဟ၌။ ဝါ၊ ထို အဌမုခဝါဒယုတ္တိ၌။ တေ (ဂါထာ ဝစနံ)၊ ကို။ (ပေါရာဏေဟိ၊ တို့သည်။) ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ (ကိံ၊ နည်း။)

ဧဝံ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓေ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ပဋ္ဌေ၊ ပြဿနာ၌။ ပဋ္ဌကဒ္ဒယဘေဒတော၊ ပဋ္ဌကနှစ်ပါးအပေါင်း၏ အပြားအားဖြင့်။ အဌမုခါနာမ၊ အဌမုခါမည်သော။ သော ဝါဒယုတ္တိ၊ ဤဝါဒ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ (ဘဂဝတာ)။ ပကာသိတာ၊ ထင်ရှား ပြတော်မူအပ်ပြီ။ [အဌမုခဝါဒယုတ္တိသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဘုရား ဟောတော်မူစဉ်က ပါခဲ့၏။]

တတ္ထ၊ ထိုအဌမုခဝါဒယုတ္တိ၌။ အဌေဝ၊ ရှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန် သော။ နိဂ္ဂဟာ၊ နှိပ်ခြင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ တေသု၊ ထို ရှစ်ပါး သော နိဂ္ဂဟတို့တွင်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးသော နိဂ္ဂဟတို့သည်။ ခမ္မိကာ၊ တရားခံ ယှဉ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တရားရှိကုန်၏။ စတ္တာရော စ၊ လေးပါးသော နှိပ်ခြင်းတို့သည်ကား။ အခမ္မိကာ၊ တရားခံမယှဉ်ကုန်။ ဝါ၊ တရားမရှိကုန်။ သမ္ဘတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပဋ္ဌကတို့၌။ သကဝါဒိ-နော၊ ၏။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ နိုင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ သမ္ဘတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပဋ္ဌကတို့၌။ ပရဝါဒိနော၊ ၏။ ပရဇယော စေဝ၊ ရှုံးခြင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ (ပေါရာဏေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။)

သြကာသာဒိ သစ္စိကဒ္ဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၅—သုဒ္ဓိက သံသန္ဒန အဖွင့်

၁၇—၂၇။ ဣဒါနိ၊ သြကာသာဒိ သစ္စိကဒ္ဒကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခု အခါ၌။ ရူပါဒီဟိ၊ ရူပ်အစရှိသည်တို့နှင့်။ [အာဒိဖြင့် ဝေဒနာ အစ အညာတာ-ဝိန္ဒြေ အဆုံးရှိသော ပါဠိတော်၌လာသည့် တရားတို့ကို ယူပါ။] သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သစ္စိကဒ္ဒ သံသန္ဒနံ [1]၊ သစ္စိကဒ္ဒ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှီးနှောခြင်းသည်။ ဝါ၊

၁။ ရူပါဒီဟိ။ ဧပ ။သံသန္ဒနံ။ ။သစ္စိကဒ္ဒ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂလကို ရူပဝေဒနာ အစရှိသည်တို့နှင့်တကွ ရောနှောခြင်း,(တနည်း)သမ္ဘုတိ-ပရမတ္ထ ၂-မျိုးလုံးနှင့် ဆိုင်သော သစ္စိကဒ္ဒ ဟူသော သာမည စကားကြောင့် (သစ္စိကဒ္ဒ အရာ၌) ရုပ်ဝေဒနာ စသည်တို့နှင့်တကွ ပုဂ္ဂလကို ရောနှောခြင်း။ ဤသို့ ဋီကာ၌ ဖွင့်၏။

သစ္စိကဋ္ဌကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုးနှောခြင်းသည်။ ဝါ၊ သစ္စိကဋ္ဌ အရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုးနှောခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဒနဋ္ဌ။ ရူပဠာတိ၊ ကား။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ ယထာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရှုအပ် ရနိုင်သကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ ကိုလည်း။ ဥပလဗ္ဘတိကိုံ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒီဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ အတ္ထိ-ပုဂ္ဂလောတိ၊ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော ဟူသော။ ဝစနမတ္တံ၊ ပါဠိတော်စကားမျှကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ယူ၍။ ပဋိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ရူပံ ဝိယ၊ ရုပ်ကဲ့သို့။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအုံ့။ (ဧဝံသတိ။) ရူပတော၊ ရုပ်မှ။ ဝေဒနာဒီနံ၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၏။ အညတတ္တံ၊ တမျိုးတခြား တပါးသော အပြားမ်ား၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။) ပုဂ္ဂလဿာပိ၊ ၏လည်း။ အညတတ္တံ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစီစစ်ခြင်းတည်း။ သမယသုတ္တဝိရောဓံ ၁၊ အယူ, သုတ်ပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကို။ ဒိဿ၊ မြင်၍။ ပဋိဇ္ဈေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်။ ပါကဋမေव၊ ထင်ရှားသည်သာ။

အနုဋ္ဌကာ။ ॥သစ္စိကဋ္ဌသ(သစ္စိကဋ္ဌ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂလကို)၊ သစ္စိကဋ္ဌေ ဝါ (တနည်း-သစ္စိကဋ္ဌ ဟူသော သာမညစကားကြောင့်, ဝါ-သစ္စိကဋ္ဌ အရာ၌) သံသန္ဒနံ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဒနဋ္ဌ သမာသဒ္ဓယံ ဘဝတိတိ ဒဿေန္တော သစ္စိကဋ္ဌဿာတိအာဒိမာဟ၊ တတ္ထ သစ္စိကဋ္ဌသ ပုဂ္ဂလဿာတိ သစ္စိကဋ္ဌ သဘာဝသ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာန-သဘာဝသ(ပရဝါဒီ၏အလိုအရ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော သဘောရှိသော) ပုဂ္ဂလဿ၊ ရူပါဒီဟိ သဒ္ဓိ သံသန္ဒနဋ္ဌ-သစ္စိကဋ္ဌတာ သာမညေန ရူပါဒီဟိ သမီကရဏံ (ပင်ကိုယ်အားဖြင့် မတူသော်လည်း တူသကဲ့သို့ ပြုခြင်း)။ သစ္စိကဋ္ဌေတိ သစ္စိကဋ္ဌဟေတု၊ တတ္ထ ဝါ တံ အဓိဋ္ဌာနံ ကတ္တာ (ထို သစ္စိကဋ္ဌကို တည်ရာပြု၍)။

၁။ သမယသုတ္တ ဝိရောဓံ။ ॥သမယဝိရောဓ, သုတ္တဝိရောဓ ဟု ၂-မျိုးခွဲပါ။ ထိုတွင် ပုဂ္ဂလဟူသည် ရုပ် ဝေဒနာ စသော ခန္ဓာ ၅-ပါးကိုစွဲ၍ ပညတ်ရသော ဥပါဒါ ပညတ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ထို ပုဂ္ဂလကို ရုပ် ဝေဒနာ စသည်တို့မှ တမျိုးတခြား ဟုဆင်း, ရုပ်ဝေဒနာ စသည်တို့မှ တမျိုးတခြားမဟုတ်ဟုဆင်း မဆိုနိုင်။ ဤကား သမယ (သာသနာတော်၏ ထုံးစံဖြစ်သော အယူ)တည်း။ သကဝါဒီက "အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးရာ၌ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံလိုက်လျှင် ထို သမယနှင့် ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်၏။ အညံ ဇီဝံ (ဇီဝ,ပုဂ္ဂလ သည် သရီရမှ တမျိုးတခြားလော) အညံ သရီရံ

ပန၊ ကား။ တ္ထေ၊ ဤ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဒနဋ္ဌ။ ဓမ္မတော၊ ပါဋိတော်အား ဖြင့်။ သတ္တပညာသဘေဒဿ၊ ငါးဆယ့်ခုနစ်ပါး အပြားရှိသော။ သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထာဿ၊ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထတရားနှင့်။ ဝါ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ သကဝါဒီပဋ္ဌမုလကေ၊ သကဝါဒီပဋ္ဌ အရင်းမူလရှိသော။ အနုလောမ ပစ္စနီကေ၊ အနုလောမပစ္စနီကနည်းဌ။ သတ္တပညာသ၊ ငါးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော။ အနုလောမ ပဋ္ဌကာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ပဋ္ဌိကမ္မစတုက္ကာဒီနိ၊ ပဋ္ဌိကမ္မစတုက္က အစရှိသည်တို့ကို။ သံခိတ္တာနိ၊ အကျဉ်းချုံးတော် မူအပ်ကုန်ပြီ။ ပရဝါဒီ ပဋ္ဌမုလကေ၊ ပရဝါဒီပဋ္ဌ အရင်း မူလ ရှိသော။ ပစ္စနီကာနုလောမေပိ၊ ပစ္စနီကာနုလောမနည်းဌလည်း။သတ္တပညာသ၊ သော။ ပဋ္ဌိလောမပဋ္ဌကာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ပဋ္ဌိကမ္ম-စတုက္ကာဒီနိ၊ တို့ကို။ သံခိတ္တာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ [သံခိတ္တာနိ ပဋ္ဌိကမ္မစတုက္ကာဒီနိ ဟု ဆိုသော်လည်း ယခု ပါဋိတော်စာအုပ်တို့ဌ ပဋ္ဌိကမ္မ စတုက္က ပါနေသည်။ အဋ္ဌကထာ ရေးစဉ်က "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ"ဟု ရှိဟန်တူသည်ဟု ဋီကာ ဆိုသည်။] တတ္ထ၊ ထိုပစ္စနီကာနုလောမဌ။ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာတိ၊ အစရှိသော။ ဝစနမတ္တေန၊ ပါဋိတော်စကားမျှဖြင့်။ (ဒဿေတ္မာ အနုယောဂေါတို့ ဌ စပ်။) ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အတ္ထိတံ၊ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ဝါ၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဘနီယတံ စ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ဒဿေတ္မာ၊ ပြု၍။ ဥတိန္ဒ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်, ရုပ် ၂-ပါးစုံတို့၏။ အညတ္ထံ၊ တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို။ ပဋ္ဌိဇာနာပနတ္ထံ ၊ ဝန်ခံစေခြင်းအကျိုး

(ကိုယ်ခန္ဓာသည် ဇီဝမှ တမျိုးတခြားလော) ကွာတိ၊ ဤသို့မေးရာ၌။ "အဗျာကတ-မေတံ ဘဂဝတာ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ ပြဿနာကို ဖြေတော်မမူအပ်) ကွာတိ-အာဒိက် သုတ္တံ (ဤသို့အစရှိသည်က ; သုတ်တည်း)"အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံလိုက်လျှင် ထို သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤသို့ ဘုရားတရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်မည်ကို စိုးရိမ်သော ပရဝါဒီ ဟူသည် သာသနာတော်တွင်းက ပရဝါဒီတည်း။ အညတိတ္ထိယပရဝါဒီ မဟုတ်။ အယဉ္စ အတ္ထော (ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို) သာသနိကဿ ပရဝါဒိနော ဝသေန-ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော-အနု။

၁။ **အညတ္ထံ ပဋ္ဌိဇာနာပနတ္ထံ။** ။"ပဋ္ဌိဇာနာပန-ဝန်ခံစေခြင်း" ဟူသည် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံအောင် စောဒနာခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် စောဒနာခြင်းသည် အကြောင်း, "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံခြင်းသည် အကျိုးတည်း။ "ဝန်ခံခြင်း ဟူသော အကျိုးဖြင့် အကြောင်း စောဒနာကို ဖလုပစာရအားဖြင့် ပြသည်"ဟု မှတ်ပါ။ [စောဒနာပုဗ္ဗကံ ဟိ တဿ (ထို သကဝါဒီကို) ပဋ္ဌိဇာနာပနံ၊ တေန ဖလဝေါဟာ-ရေန ကာရဏံ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။-အနု။]

ဌ၊။ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာတိ၊ အစရိတ္ဌသော။ အနုယောဂေ၊ သည်။ ပရဝါဒီဿ၊ ၏ မေးစီစစ်ခြင်းတည်း။ သမ္မုတိ ပရမတ္ထာနံ၊ သမ္မုတိသစ္စာ, ပရမတ္ထသစ္စာ တို့၏။ ကေတ္တနာနတ္ထပဋ္ဌသ၊ တခုတည်း၏အဖြစ်, အသီးအခြား၏ အဖြစ်ကို မေးကြောင်း ပြဿနာ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဌပနီယတ္တာ၊ မဖြေပဲ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား မဖြေပဲ ထားတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေ၊ သည်။ သကဝါဒီဿ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဣဓာပိ၊ ဤ သုဒ္ဓိက သံသန္ဒနဌ္ဌလည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပါကဋမေव၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၆—သြပမ္မသံသန္ဒန ၏ အဖွင့်

၂၀—၃၆။ ဣဒါနိ၊ သုဒ္ဓိက သံသန္ဒနကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခု အခါ၌။ ရူပါဒီဟေဝ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့နှင့်ပင်။ [ရှေ့၌ ရူပ စသည်တို့ကို ပြုပြီး၍ သန္ဓိဌာနာဝဓာရဏ ဝေဖြင့် ဆိုသည်။] သဒ္ဒိံ၊ တကွ။ သြပမ္မဝသေန၊ ဥပမာနှင့် စပ်သဖြင့်။ သစ္ဓိကဌသံသန္ဒနံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ တို့ သြပမ္မသံသန္ဒနဌ်။ ရူပဝေဒနာနံ၊ ရုပ်ဝေဒနာတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို၊ ဥပလဒ္ဓိသာမညေန၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်ရန်ခြင်းအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အညတ္ထ ပုစ္ဆာ စ၊ တမျိုး တခြား တပါးစီ၏ အဖြစ်ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာရင်း။

၁။ **သြပမ္မသံသန္ဒန**။ ။ရုပ်နှင့်ဝေဒနာတို့၏ သစ္ဓိကဌ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရခြင်းနှင့် ရုပ်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သစ္ဓိကဌ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရခြင်းသည် တူ၏။ ထို တူပုံကို ဥပမာပြု၍ ရုပ်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တူပုံကို ဥပမေယျအဖြစ်ဖြင့် ပြု၏။ ထို့နောက် ရုပ်နှင့် ဝေဒနာသည် တမျိုးတခြားစီဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်နှင့်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း တမျိုးတခြားစီလောဟု မေးရာ၌ကား ပြအပ်ခဲ့သော သမယ, ဘုတ္တာနှင့် ဆန်ကျင်မည်စိုး၍ "ဒု ဟေတံ ဝတ္တေ" ဟု ပရဝါဒီ ဖြေသည်။ ဤသို့ ရုပ်နှင့် ဝေဒနာကို ဥပမာ ပြု၍ ရှုပ်စသည်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုင်းနှောခြင်းကို "သြပမ္မသံသန္ဒန" ဟု ခေါ်သည်။

၂။ **ဥပလဒ္ဓိ သာမညေန အညတ္ထပုစ္ဆာ**။ ။ဤပုစ္ဆာသည် "ရူပံ ဥပလဒ္ဓတိ။ ပေ။ ဝေဒနာ စ ဥပလဒ္ဓတိ" ဟု ဥပလဒ္ဓိ အားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို ရှေးဦးစွာ ပြပြီးမှ "အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာတိ" ဟု အညအဖြစ်ကို မေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ ထို့ကြောင့် ရူပဝေဒနာနံ ဥပလဒ္ဓိသာမညေန အညတ္ထပုစ္ဆာ စ" ဟု ဆိုသည်။

ပုဂ္ဂလရူပါနံ၊ ပုဂ္ဂလရူပတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဥပလဒ္ဓိသာမညပုစ္ဆာ ၁ ၊ ပညာ ဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်ခြင်းအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆာဒ္ဒယမ္ပိ၊ ပုစ္ဆာနှစ်ပါး အပေါင်း သည်လည်း။ သကဝါဒိယာ၊ ၏ ပုစ္ဆာနှစ်ပါး အပေါင်းတည်း။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋိညာ၊ အာမန္တာ ဟု ဝန်ခံခြင်းတို့သည်။ ပရဝါဒိယာ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတို့တည်း။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ အနုညာတေန၊ အာမန္တာ ဟု ခွင့်ပြုအပ်သော။ ဥပလဒ္ဓိသာမညေန၊ ကြောင့်။ ရူပဝေဒနာနံ-ဝိယ၊ တို့၏ကဲ့သို့။ ရူပပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ အညတ္ထာနုယောဂေါ၊ တမျိုးတခြား တပါးစီ၏အဖြစ်ကိုမေးစိစစ်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိယာ၊၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ ပဋိက္ခေပေါ၊ နှ ဟေတုံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ဟုပယ်ခြင်းသည်။ ဣတရယာ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဣဓာပိ၊ ဤ ဩပမ္မသံသန္ဒနဥ္စ်လည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပါကဋမေव၊ သည်သာ။

ပန၊ ကား။ ဏ္ဍေ၊ ဤ ဩပမ္မသံသန္ဒနဥ္စ်။ ဓမ္မတော၊ ပါဠိတော်အား ဖြင့်။ ရူပမူလကာဒီနံ၊ ရူပမူလက အစရှိကုန်သော။ စက္ခာနဉ္စ၊ စက်တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ သကဝါဒီပက္ခေ၊ သကဝါဒီ၏ အဖို့၌။ ဝိသာခိ-ကာနိ၊ နှစ်ဆယ် အပိုအလွန် ရှိကုန်သော။ နဝ နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကသတာနိ၊ ကိုးလီသော နိဂ္ဂဟ ပဋ္ဌက အရာတို့ကို။ ဝါ၊ ကိုးရာသော နိဂ္ဂဟ ပဋ္ဌက တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန် သနည်း။) တာဝ၊ အာယတန စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒေသေ၊ အပ်ကုန် သော။) ခန္ဓေသု၊ တို့တွင်။ ရူပမူလကေ၊ ရူပ်ဟူသော အရင်းမူလရှိသော။ စက္ခေ၊ စက်၌။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကတို့ဝင်း။ ဝေဒနာဒိ-မူလကေသု၊ ဝေဒနာ အစရှိသော အရင်းမူလရှိသော စက်တို့၌။ တထာ၊ ထို့အတူ လေးပါးစီသော နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကတို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ် သော။ (နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အာယတနေသု၊ အာယတနတို့တွင်။ စက္ခာယတနမူလကေ၊ စက္ခာယတန အရင်းမူလရှိသော။ စက္ခေ၊ ၌။ ကောဒသ၊ တဆယ့်တစ်ပါးသော နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကတို့ဝင်း။ သေသေသု၊ စက္ခာယတန အရင်း မူလရှိသော စက်မှ ကြွင်းသော စက်တို့၌။ တထာ၊ ထို့အတူ တဆယ့်တစ်ပါးစီသော နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကတို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒတ္တိ ံသ-

---

၁။ ဥပလဒ္ဓိ သာမညပုစ္ဆာ။ ။"ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ။ ပေ ။ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန"ဟူသော ပုစ္ဆာသည် ပုဂ္ဂလနှင့် ရူပတို့ တူမျှခြင်း သာမညကို မေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ ထို့ကြောင့် "ပုဂ္ဂလ ရူပါနံ ဥပလဒ္ဓိသာမညပုစ္ဆာ"ဟု ဆိုသည်။

သတိ၊ တရာ့သုံးဆယ့် နှစ်ပါးသော။ (နိဂ္ဂဟပစ္စကာနိဟောဘွဲ့)။ ဓဝတ္ထုသု၊ ဓာတ်တို့တွင်။ စက္ခုဓာတုမူလကော၊ စက္ခုဓာတ်အရင်းမူလရှိသော။ စကြော၊ ဘ္ဍ။ သတ္တရသ၊ တဆယ့်ခုနစ်ပါးသော နိဂ္ဂဟပဋ္ဌာနတို့ဟု။ သေသေသု၊ စက္ခုဓာတ် အရင်းမူလ ရှိသောစက်မှ ကြွင်းသောစက်တို့ဘ္ဍ။ တထာ၊ ထို့အတူ တဆယ့် ခုနစ်ပါးစီသော နိဂ္ဂဟပဋ္ဌာနတို့ဟု။ ဣတိ၊သို့။ ဆာဓိကာနိ၊ ခြောက်ပါး အပို အလွန်ရှိကုန်သော။ တီဏိသတာနိ၊ သုံးရာကုန်သော။(နိဂ္ဂဟပဋ္ဌာနိ-ဟောဘွဲ့)။ ဣန္ဒြိယေသု၊ ဣန္ဒြေတို့တွင်။ စက္ခုန္ဒြိယမူလကော၊ စက္ခုန္ဒြေ အရင်း မူလရှိသော။ စကြော၊ ဘ္ဍ။ ကေဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့် တပါးသော နိဂ္ဂဟပဋ္ဌာန ဟုဟု။ သေသေသု၊ စက္ခုန္ဒြေအရင်းမူလရှိသော် စက်မှ ကြွင်းသော စက်တို့ဘ္ဍ။ တထာ၊ ထို့အတူ နှစ်ဆယ့်တပါးစီသော နိဂ္ဂဟပဋ္ဌာနတို့ဟု။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒါသဋ္ဌာဓိကာနိ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးအပိုအလွန်ရှိကုန်သော။ စတ္တာရိသတာနိ၊ လေးရာကုန်သော။ (နိဂ္ဂဟပဋ္ဌာနာနိ ဟောဘွဲ့)။ဝေါ၊သို့။ သဗ္ဗာနိပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိသာဓိကာနိ၊ နှစ်ဆယ်အပို အလွန်ရှိကုန်သော။ နဝနိဂ္ဂဟပဋ္ဌာန-သတာနိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဟောဘွဲ့။

၃၇–၄၅။ ပရဝါဒီပဏ္ဍေပိ၊ ဘ္ဍလည်း။ ရူပံ ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ (အညတ္ထာနုယောဂေါ ကတောဘ္ဍ စပ်။)အနုလောမဝသေနေဝ၊ အနုလောမနှင့် စပ်သဖြင့်ပင်။ ရူပဝေဒနာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ အညတ္ထ-ပဋ္ဌိညံ၊ တမျိုးတခြား တပါးစီ၏အဖြစ်ကို ဝန်ခံခြင်းကို။ ကာရေတ္ဝာ၊ ပြုစေ ပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ၊ အစရှိသော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဆလဝသေန၊ ဆလဝါဒ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ရူပါဒီဟိ၊ ရူပါဒီတို့ ရှုပ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဥပလဒ္ဓိသာမညံ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်ခြင်းအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်သို့။ အာရောပေတ္ဝာ၊တင်၍။ အညတ္ထာနုယောဂေါ၊ ကို။ (ပရဝါဒီနာ၊ သည်။)ကတောဘ္ဍ၊

၁။ **အညတ္ထ ပဋ္ဌိညံ ကာရေတ္ဝာ။** ။ပါဠိတော်ဘ္ဍ ပရဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာဝယ် "ရူပံ ဥပလဗ္ဘတိ။ ပေ ။အည် ရူပံ အညာဝေဒနာတိ"ဟု မေး၏။ သကဝါဒီက "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံ၏။ ဤ ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာ ၂-ရပ်သည် အနုလောမတုန်းက အတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "အနုလောမ ဝသေနေဝ ရူပဝေဒနာဒီနံ အညတ္ထ ပဋ္ဌိညံ ကာရေတ္ဝာ" ဟု ဆိုသည်။

၂။ **ပုန အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ။ပေ။ ကတောဘ္ဍ။** ။ထို့နောက် "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော" စသော ဘုရားစကားတော်ကို မှီ၍ ပုဂ္ဂလနှင့် ရူပ စသည်တို့ ရအပ်ချင်း တူသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း, "ရူပဿ ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကတ္ဌ ပရမတ္ထေန"ဟု တင်ခြင်းကိုလည်း ရူပါဒီတို့ ဥပလဒ္ဓိ သာမည် အာရောပေတ္ဝာ"ဟု ဆိုသည်။ ထို့နောက် "အည် ရူပံ အညော-ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးခြင်းကို "အညတ္ထာနုယောဂေါ"ဟု ဆိုသည်။

အပ်ပြီ။ ဣဓဝါ ပရ၀ါဒီပ်ကွဲ့ဆ်လည်း။ သေသံ၊ သဲ့ည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဥတ္တာနမေ၀၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်သာ။ ဓမ္မတောပါ၊ ပါဠိတော်အားဖြင့်လည်း။ သကဝါဒီပကွေ့၊ ဆ်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိသာခိကာနံ၊ ကုန်သော။ နံ၀ ပဒ္ဓိကမ္မပဋ္ဌကသတာနိ[1]၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။

ရူပါဒီဟိ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ တကွ။ သြပမ္မ၀သေန၊ ဖြင့်။ သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဒနံ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။)

၇-စတုက္ကနယသံသန္ဒနံ[2] အဖွင့်

၄၆-၅၂။ ဣဒါနိ၊ သြပမ္မသံသန္ဒကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ယံ(အတ္ထဇာတံ)၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော အနက် သဘောကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရ-ဓတ္ထေန၊ သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ တေန(အတ္ထဇာတေန)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောအနက်သဘောသည်။ယသ္မာ၊ကြောင့်၊ရူပါဒီသု၊ရုပ်အစရှိကုန်သော။ သတ္တပညာသာယ၊ ဝါးဆယ့် ခုနစ်ပါးသော။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေသု၊ တို့တွင်။ အညတရေန၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသည်။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ၀ါ၊ သို့မဟုတ်။ ရူပါဒိနိဿိတေန၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့၌ မှီသည်။ (ဘ၀ိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ၀ါ၊ သို့မဟုတ်။ ရူပါဒီဟိ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ (ဘ၀ိတဗ္ဗံ)။ ၀ါ၊ သို့မဟုတ်။ ရူပါဒိနံ၊ တို့၏။ နိဿယေန[3]၊ မှီရာသည်။ (ဘ၀ိတဗ္ဗံ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ စတုက္ကနယေန၊ ဤ စတုက္က နည်းဖြင့်။

၁။ **ပဒ္ဓိကမ္မ ပဋ္ဌကသတာနိ။** ။ပါဠိတော်၀ယ် ပရ၀ါဒီပကွဲ့ "အာဇာနာဟိ-ပဒ္ဓိကမ္မံ"ဟု ရှိသောကြောင့် "ပဒ္ဓိကမ္မ ပဋ္ဌက သတာနိ"ဟု ဆိုသည်။ နိဂ္ဂဟ-နရုဝယ် "ပဒ္ဓိကမ္မ"-ဟု သုံးစွဲထားသောကြောင့်, နိဂ္ဂဟပဋ္ဌာဏ်ကဲ့သို့ ပဒ္ဓိကမ္မလည်း ပဋ္ဌကပင် ရှိရသည်။

၂။ **စတုက္ကနယ သံသန္ဒနံ။** ။ရူပံ ပုဂ္ဂလော, ရူပသို့ ပုဂ္ဂလော, အညတြ ရူပါ ပုဂ္ဂလော, ပုဂ္ဂလသို့ ရူပံ ဤသို့ နည်း၄လေးမျိုးဖြင့် သစ္စိကဋ္ဌ ပုဂ္ဂလကို နှီးနှောရှုပြရာ အခန်းကို "စတုက္ကနယ သံသန္ဒန"ဟု ခေါ်သည်။ ["စတုက္ကနယေန ရူပါဒီဟိ သဒ္ဓိ-ပုဂ္ဂလဿ သံသန္ဒနံ စတုက္ကနယ သံသန္ဒနံ"ဟု သြပမ္မသံသန္ဒနကို မှီ၍ သမာသ်တွဲပါ။]

၃။ **တေန ယသ္မာ။ ပေ။ နိဿယေန။** ။တေန ယသ္မာ စသောပါဌ်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော လေးနည်းကို ပြ၏။ မှန်၏။ ပါဠိတော်၌ "ရူပံ ပုဂ္ဂလော"ကို ရည်ရွယ်၍ "တေန အညတရေန ဘ၀ိတဗ္ဗံ"ဟုလင်း, ရူပသို့ ပုဂ္ဂလော"ကို ရည်ရွယ်၍ "ရူပါဒိ-နိဿိတေန ၀ါ"ဟုလင်း, "အညတြ ရူပါ ပုဂ္ဂလော"ကို ရည်ရွယ်၍ "အညတြ ၀ါ ရူပါဒီဟိ"ဟုလင်း, ပုဂ္ဂလသို့ ရူပံ"ကို ရည်ရွယ်၍ "ရူပါဒိနံ ၀ါ နိဿယေန" ဟုလင်း ၄-မျိုးပြသည်။ [တေန ယသ္မာ-မှ တေနနှင့် ဘ၀ိတဗ္ဗံကို နောက် "နိဿယေန"တိုင် ဇအောင် လိုက်ပါစေ။]

သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဒနံ၊ သစ္စိကဋ္ဌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရုပ်အစရှိသည်တို့နှင့်တကွ ဦးနှောရာအခဏ်းကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုစတုက္ကနယ သံသန္ဒနဌာ။ ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူသော။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒီဿ၊ ၏ မေးစီစစ်ခြင်းတည်း။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ-ဘယေန၁၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ နဟေဝါတိ၊ နဟေဝ ဝတ္တမ္ဗေ ဟူ၍။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ နိဂ္ဂဟာရောပနံ၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်သို့ တင်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ တင်ခြင်းတည်း။ ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမ္ပတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ဧတံ၊ ဤ နိဂ္ဂဟာရောပန သည်။ ယုတ္တံ ကိံ၊ သင့်ပါသလော။ ရူပံ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမ္မိ၊ ဆိုအပ်သော ပြဿနာသည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗမေဝ၄၊ ပယ်သင့်သည်သာ။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ အာမ၊ အိမ်း။ (ရူပံ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဆိုအပ်သော ပြဿနာ သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။) ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ပယ်သင့်သည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ပယ်သင့်ပါသော်လည်း။ တံ၊ ထိုသို့ ပယ်ခြင်း သည်။ ရူပတော၊ မှ။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။အညသဘာဝ သဘ္ဘာဝတော၁၊

၁။ **ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတယေန။** ။ရုပ်ဝေဒနာစသော ပရမတ္ထတရားတို့သည် ဘင်ခဏာ၌ ပျက်ကြ၏။ "ရူပံ ပုဂ္ဂလော-ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်လော" မေးရာ၌ အာမန္တာဟု ဝန်ခံလိုက်လျှင် ပုဂ္ဂလလည်း ရုပ်နှင့်အတူ ပျက်ရတော့မည်။ ထိုသို့ပျက်လျှင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝ ဟူသော ပုဂ္ဂလသည် နိစ္စ ဓုဝ သဿတ မဟုတ်ပဲ ဥစ္ဆေဒဖြစ်၏။ ဤသို့ ဥစ္ဆေဒ-ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မည်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တမ္ဗေ-ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်တည်းဟု မဆိုလိုပါ"ဟု ပယ်လေသည်။

၂။ **ကိံ ပနေတံ ယုတ္တံ။ ပေ ။မေဝါတိ။** ။ဧတံဖြင့် ရှေ့ဝါကျ၌ ရှိသော "နိဂ္ဂဟာရောပနံ"ကို စွဲပါ။ "ရုပ်သည် ဝေဒနာလော"ဟု မေးလျှင် "နဟေ-ဝတ္တမ္ဗေ"ဟု ပယ်ရမည်သာ မဟုတ်ပါလော။ ထို့ကြောင့် "ရူပံ ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးရာ၌ "နဟေဝံ ဝတ္တမ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်းသည် ပယ်ထိုက်သည်ကို ပယ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် သကဝါဒီက "နိဂ္ဂဟာရောပန (နှိပ်ကြောင်းအပြစ်သို့ တင်ခြင်းသည်) သင့်ပါမည်လော"ဟု ပုစ္ဆာထုတ်သည်။ [အပြစ်မတင်သင့်"ဟု စောဒက ပုဂ္ဂိုလ်က ဆိုလိုသည်။]

၃။ **အာမ။ ပေ ။သ ဘ္ဘာဝတော။** ။"နနု။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗမေဝ" ဟူသော အာဘောဂဝါကျကို "အာမပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ" ဟု ဝန်ခံ၍ ထိုသို့ ပယ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြသိုသောကြောင့် "အညသဘာဝသ ဘ္ဘာဝတော"ဟု မိန့်သည်။ရုပ်သည် ရုပ္ပန သဘောရှိ၏၊ ရုပ်မှ တပါးသော ဝေဒနာသည် ဝေဒိယနသဘောရှိ၏။ ဤသို့ ရုပ်၏ သဘောမှ တမျိုးတခြားသော သဘော၏ ဝေဒနာ၌ ထင်ရှားရှိသောကြောင့် "ရူပံ ဝေဒနာ-ရုပ်သည် ဝေဒနာလော" မေးရာ၌ ပယ်မှု ပြုသင့်၏။

ရှပ္ပနဿ သဘောမှ တပါးသော ဝေဒိယနသဘော၏ ထင်ရှား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ပယ်သင့်သည်။ ဟောတိ။) အညတ္တာသာဝတော[1]၊ ရုပ်မှ တမျိုးတခြား အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ သည်။) နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။

စ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤ ပရဝါဒီသည်။ ရူပါဒီသု၊ ရုပ်အစရှိသော ငါးဆယ့် ခုနစ်ပါးသော တရားတို့တွင်။ ကေဝမ္မတောပိ၊ တပါးသော တရားမှ လည်း။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အညတ္တံ၊ တမျိုးတခြားတပါးစီ၏အဖြစ်ကို။ နု ဣစ္ဆတိ[2]၊ အလိုမရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တေ နိဂ္ဂဟာ-ရောပနံ၊ သည်။) ယုတ္တံ[3]၊ သင့်၏။

စ၊ ဆက်။ အယံ အနုယောဂေါ၊ ဤ ရူပံ ပုဂ္ဂလော စသော မေးစီစစ်ခြင်းကို။ ရူပံ ပုဂ္ဂလော ဝေဒနာ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူသော။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ ပရမတ္ထသစ္စံ၊ ငါးဆယ့် ခုနစ်ပါးသော ပရမတ္ထသစ္စာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တ-တိဿထေရေန)၊ အာရဒ္ဓေါ[4]၊ အပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အလုံးစုံသော ပရမတ္ထသစ္စာကို ရည်ရွယ်၍ အားထုတ်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော ပရမတ္ထသစ္စာကို။ ပစ္စတ္တလက္ခဏဝသေန၊ အသီးသီးသော မိမိ

၁။ နု အညတ္တာဘာဝတော။ ။"ရူပံ ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးရာ၌ကား ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပရဝါဒီ အလိုအားဖြင့် အညတ္တမဟုတ်။ "ရူပ်စသော ပရမတ္ထမှတပါး ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မရှိ"ဟု ပရဝါဒီက ယူလိုသည်။ထိုသို့ ပုဂ္ဂလက ရူပ်မှ အညတ္တ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်"ရူပံ ပုဂ္ဂလော"ဟုမေးရာ၌"နု ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု မပယ်ထိုက်။"အာမန္တာ" ဟုသာ ဝန်ခံထိုက်သည်-ဟူလို။

၂။ အယဉ္စ။ ပေ ။နု ဣစ္ဆတိ။ ။"အညတ္တ+အဘာဝတော"၏ ဒဋ္ဌီတည်း။ပရဝါဒီသည် ရူပ်စသော ပရမတ္ထမှတပါး ပုဂ္ဂိုလ်ဟု သီးခြားအဖြစ်ကို အလိုမရှိ။ ထို့ကြောင့် "နအညတ္တ+အဘာဝတော"ဟူသော ဟိတ်သည် ပရဝါဒီ၏ အလိုအတိုင်း ဖြစ်သော ကြောင့် မှန်သည်-ဟူလို။

၃။ တသ္မာ ယုတ္တံ။ ။တသ္မာဖြင့် "အာမ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ"မှစ၍"နု ဣစ္ဆတိ"တိုင်အောင် စကားစုကို ပြန်၍ ညွှန်းသည်။ သကဝါဒီ၏ ပရဝါဒီအပေါ်၌ နိဂ္ဂဟာ-ရောပန(အပြစ်တင်ခြင်း)သည် အသင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် "တသ္မာ ယုတ္တံ"သည် "ကိံ ပနေတံ ယုတ္တံ"ကို ပြေသော စကားဟု မှတ်ပါ။

၄။ အယဉ္စ။ ပေ ။အာရဒ္ဓေါ။ ။ပြတ်ပြီးသော စကားကို ပြန်၍ ဆက်သော ဝါကျာရမ္ภဝါကျတည်း။ ပါဠိတော်၌ "ရူပံ ပုဂ္ဂလော အမေးသည် သကဝါဒီ၏ မေးလိုရင်းဖြစ်လျှင် ပရမတ္ထအားလုံးကို "ပုဂ္ဂိုလ်"ဟု ယူနေသော် ပရဝါဒီအတွက် "ရူပ်တစိတ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်လော"ဟု မေးရာ၌ "နု ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်းသည် အသင့်ပင်ဖြစ်၏"ဟု ဝတ္ထုတယောက်ကာ ပြောစရာ ဖြစ်သောကြောင့် "အယဉ္စ။ ပေ ။

မိမိ၏ ရုပ္ပနလက္ခဏာ ဝေဒိယနလက္ခဏာ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကေ၊ တော၊ တပေါင်းတည်း။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တန္တိဝသေန၊ ပါဠိတော်အစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ အနုယောဂ-လက္ခဏ မတ္တံ၊ ဤ မေးစိစစ်ကြောင်း လက္ခဏာမျှကို။ ထပိတံ၊ ထားတော်မူ အပ်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ အနုယောဂ လက္ခဏာမျှကို ထားတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိညူ၊ အကျယ် သိမြင် ပညာရှင်တို့သည်။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိဘာဝေန္တိ၊ ထင်စွာ ဖြစ်စေနိုင်ကြကုန်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဝါဒကာမေန၊ ဝါဒကို အလိုရှိသော သကဝါဒီသည်။ (ဝတ္ထုမ္ဘီဒ္ဒ စပ်။) ဣမံ လက္ခဏံ၊ ဤ အနုယောဂလက္ခဏာကို။ ဂဟေတ္မာ၊ ယူ၍။ ယထာ ယထာ၊ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောဆိုလသော်။ ပရဝါဒီဿ၊ ၏။ သြကာသော၊ စောဒနာခွင့်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ပရဝါဒီ အခွင့်မရနိုင်ဝံလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) ဝတ္ထုမ္ဘီ၊ ဆိုထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တန္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုယောဂလက္ခဏဿ၊ မေးစိစစ်ကြောင်း လက္ခဏာ၏။ ဝါ၊ ကို။ ထပိတတ္တာ၊ ထားတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဧတံ နိဂ္ဂဟာရောပနံ၊ သည်။) ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာ။ ဣမိနာ နယေန၊

အာရဒ္ဓေ'' ဟု မိန့်သည်။ သကဝါဒီသည် ''ရူပံ ပဋိက္ခလော'' ဟု ပုစ္ဆာထုတ်ရာ၌ တဆက်တည်း ''ဝေဒနာ ပဋိက္ခလော။ ပေ ။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ပဋိက္ခလော'' ဟု ပရမတ္ထ ၅၂-ပါးလုံးကို ရည်ရွယ်၍ ပုစ္ဆာထုတ်လိုရင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မပယ်ထိုက်သည်ကို ပယ်သော ပရဝါဒီ အပေါ်၌ နိဂ္ဂဟ တင်ခြင်းသည် သင့်သည်သာ။

၁။ **သကလံ ပန။ ပေ ။ ထပိတံ။** ။''ပရမတ္ထ အားလုံးကို ပဋိက္ခိပ်လော'' ဟု မေးလိုလျှင် ဘာကြောင့် တပေါင်းတည်း မမေးပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် ''သကလံ ပန'' စသည်ကို မိန့်။ ကိုယ့်လက္ခဏာနှင့်ကိုယ် ရှိနေကြသော ပရမတ္ထတရား အားလုံးကို ပေါင်း၍ မေးခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် (ပေါင်း၍ မေးလျှင် အသီးအသီး လက္ခဏာ မထင်ရှားနိုင်သောကြောင့်) ''ရူပနလက္ခဏာရှိသော ရုပ်သည် ပဋိက္ခိပ်လော'' စသည်ဖြင့် တရားအစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့် မေးပုံလက္ခဏာကို ထားရသည်—ဟူလို။

၂။ **တေန ဝိညူ။ ပေ ။ ဝိဘာဝေန္တိ။** ။ထိုသို့''ရူပံ ပဋိက္ခလော ဝေဒနာ ပဋိက္ခလော'' စသောအစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့် မေးစိစစ်ပုံလက္ခဏာကို ထားခြင်းကြောင့် ဝိညူ။ ပဋိက္ခိပ်မှာ (တွေးဝခြင်းမရှိပဲ) ''ပရမတ္ထအားလုံးကို ပဋိက္ခိပ်လော'' ဟူသော အမေး၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှားအောင် ဖွင့်ပြနိုင်ကြပါသည်။

၃။ **ဣတိ။ ပေ ။ ယုတ္တမေဝ။** ။ဤသို့ ပရမတ္ထအားလုံးကို အစဉ်အားဖြင့် မေးပုံလက္ခဏာကို ထားခြင်းဖြစ်သောကြောင့် မပယ်ထိုက်ပဲလျက် ပယ်သော ပရဝါဒီ အပေါ်၌ နိဂ္ဂဟာရောပနသည် ယင့်သည်သာ။

ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗာနုယောဂေသု၊ အလုံးစုံသော မေးစိစစ်ခြင်းတို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ အနည်းငယ် ဆိုဘွယ်အထူးကား။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဝိသေသော[1]၊ အထူးတည်း။ ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော[2]တိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ (ဝတ္တုံ ဝန္ဒတိ၌ စပ်။) ဧကံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ တယော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဝတ္ထုရူပံ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ရူပသ္မိံ၊ ၌။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝန္ဒတိ ယထာ၊ သင့်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ တေ၊ အသင်၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ရူပသ္မိံ၊ ၌။ (ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ ဝန္ဒတိ ကိံ၊ သင့်သလော။ စ၊သည်သာမဂေသေး။ သဘာဝဝိနိဗ္ဘောဂတောဿ၊ရူပနသဘောမှ တပါးသော ဝေဒိယန စသော သဘောတို့၏ အသီးအခြားဖြစ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒန အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗမမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို။ (ရူပါ၊ ရူပ်ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ ဝန္ဒတိယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။) ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ အရူပါ၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ (ရူပါ၊ ကို။ အညတြ၊ ၍။ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ ဝန္ဒတိ ယထာ၊

၁။ **အယံ ပန ဝိသေသော။** ။"ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗာနုယောဂေသု (ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော စသော အလုံးစုံသော အနုယောဂတို့၌) အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော" ဟု ဆိုသောကြောင့် "အနည်းငယ်မျှ အထူးမရှိတော့ပြီလော"ဟု မေးဘွယ်ရှိရကား "အယံ ပန ဝိသေသော"ဟု မိန့်သည်၊ "အနည်းငယ် ထူးသေးသည်"ဟူလို။

၂။ **ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော။ ဧဝ ။ဝိညာဏသ္မိံ ရူပံ။** ။ကြွင်းသော အနုယောဂ ၃-မျိုးတို့တွင် "ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော"နှင့်စပ်၍ မဟာဘုတ်တပါးကို မှီသော မဟာဘုတ် ၃-ပါးသည် "ရူပသ္မိံ မဟာဘူထာ-ရုပ်၌ ဖြစ်သော မဟာဘုတ်တို့"ဟု ဆိုထိုက်သကဲ့သို့ဝင်း, ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို မှီသော ဝိညာဉ်ကို "ရူပသ္မိံ ဝိညာဏံ"ဟု ဆိုထိုက်သကဲ့သို့ဝင်း, ထို့အတူ သင်၏ ပုဂ္ဂလကို "ရုပ်၌ ရအပ်ပါသလော"ဟု မေးသည်။ ထို့အတူ "အညတြ ရူပါ"နှင့်စပ်၍ မေးပုံကိုဝင်း, "ပုဂ္ဂလသ္မိံ ရူပံ"နှင့်စပ်၍ မေးပုံကိုဝင်း ဥပမာပြု၍ ဖွင့်ပြသည်။

၃။ **သဘာဝဝိနိဗ္ဘောဂတောဿ။** ။ပရမတ္ထ သဘောတရားတို့၏ ရူပနသဘော ဝေဒိယနသဘော စသောအားဖြင့် အသီးအသီးဖြစ်နိုင်သည်ကို "သဘာဝဝိနိဗ္ဘောဂ" ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့သဘောအားဖြင့် အသီးသီးဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့် "ဝေဒနာ စသော တရားတို့သည် ရုပ်ကိုကြဉ်၍ ရအပ် ရနိုင်ကုန်သကဲ့သို့"ဟု ဆိုသည်။ [စာအုပ်တို့၌ "သဘာဝဝိနိဗ္ဘောဂတော"ဟု ပါ၍ပျက်၏။ အနုဋ္ဌီကာ၌ "သဘာဝေန ဝိနိဘုဇိ-တဗ္ဗတော, သဘာဝတိန္နော ဟိ"စသည်ဖြင့် သဘာဝပုဒ်ကို ဖွင့်သည်။]

ကဲ့သို့ရင်း။) ဝါ၊ တနည်းကား။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော နာမ်တရားကိုပင်။ (ရူပါ အညတြ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ ယထာ)။ ဧဝံ၊ တူ။ တေ၊ အသင်၏။ ပဋ္ဌလော၊ ကို။ (ရူပါ အညတြ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ) ကိံ၊ လော။ စ၊ သည်သာမကသေး။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ နိဿယဝသေန၊ မှီရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ပေ ။ ဝိညာဏသ္မိံ ရူပံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ၎။ ဝဋ္ဋတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ [ကျန် ၅၅-ပါးကို ပေယျာလမြှုပ်သည်။] ဧဝံ၊ တူ။ တေ၊ ၏။ ပဋ္ဌလော၊ ကို။ (ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ) ကိံ၊ လော။ ဣတိ (အယံ။ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။)

ပန၊ ကား။ သဗ္ဗာနုယောဂေသု၊ အလုံးစုံသော မေးစိစစ်ခြင်းတို့၌။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဘယေနစေဝ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သမယ-ဝိရောဓေနစ ၁၊ မိမိအယူနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပဋိက္ခေပေ၊ သည်။ ပရဝါဒီဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ တ္ထေ၊ ဤစကားကိုနယသံသန္ဓနခ္ခန်ဓာ။ သေသံ၊ သည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပါကဋမေဝ၊ သည်သာ။ ပန၊ ကား။ ဣဒေ၊ ဤ စကားကိုနယသံသန္ဓနခ္ခန်ဓာ။ ဓမ္မတော၊ ပါဠိတော်တရားအားဖြင့်။ သတ္တပညာသာယ၊ ငါးဆယ့်ဥနစ်ပါးသော။ သစ္စိကဋ္ဌေသု၊ သစ္စိကဋ္ဌတရား တို့တွင်။ ကေဝလသ္မိံ၊ တပါးတပါးသော သစ္စိကဋ္ဌတရားခ္ခန်ဓာ။ စတ္တာရိ စတ္တာရိ၊ လေးပါး လေးပါးတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ (ရူပံ ပဋ္ဌလော, ဝေဒနာ ပဋ္ဌလော စသည်အားဖြင့် လေးပါး လေးပါးစီ ပြု၍။) နိဗ္ဗာ-ဝသေန၊ နိဗ္ဗာန၏ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌဝီသာဓိကာနိ၊ နှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး အပိုအလွန်ရှိကုန်သော။ ဒွေ ပဗ္ဗကသတာနိ၊ နှစ်ရာသော နိဗ္ဗာနပဗ္ဗကတို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ပရဝါဒီပဏ္ဍိပ၊ ဤလည်း။ ပဋိကမ္မဝသေန၊ ပဋိကမ္မ၏ အပြားအားဖြင့်။ တတ္ထကာနေဝ၊ ထိုမှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပဋိကမ္မပဗ္ဗကတို့ကိုပင်။ (ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ "နှစ်ရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော နိဗ္ဗာနပဗ္ဗကတို့ကိုပင် ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ" ဟူလို။)

၁။ သမယဝိရောဓေန။ ။"ရူပါဒီဟိ အညော အနညောစ ပဋ္ဌလော နဝတ္တမ္ဗောတိ လဒ္ဓိသမယော" ဟု သုဒ္ဓိကသံသန္ဓနခ္ခန်ဓာ ဋီကာဖွင့်သည့်အတိုင်း "ရုပ်ခ္ခန်ဓာ ပဋ္ဌိုလ်ကို ရအပ်သလော" ဟု မေးရာဝယ် "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံလျှင် "ရုပ်တခြား ပဋ္ဌိုလ်တခြား" ဟု ယူရာရောက်သောကြောင့် အယူနှင့် ဆန့်ကျင်၏။ ဤသို့ ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့် ဝန်ဖခံပဲ ပရဝါဒီ ပယ်သည်။ "အညတြ ရူပါ, ပဋ္ဌလသ္မိံ ရူပံ" ဟူသော ပြဿနာကို ပယ်ရာ၌လည်း နည်းတူ။ [ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဘယကို ဤ၌ ဋီကာဖွင့်အတိုင်း ရှုခ္ခ ရေးခဲ့ပြီ။]

ပန၊ ကား။ တ္ထေ၊ ဤ ပရ၀ါဒီပကွဲ့။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူ၍။ ၀ုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော်။ ၀ါ၊ ဆိုအပ်ရာ၏။ သကဝါဒီသ၊ ၏။ ယာ ပဋိညာ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သာ၊ ထိုဝန်ခံခြင်းသည်။ သုတ္တေ၊ သုတ်၌။ အာဂတေန၊ လာသော။ သမ္မုတိ၀သေန၊ သမ္မုတိသဒ္ဒါ၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ပဋိညာ၊ တည်း။) ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ယော ပဋိဿေ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ထိုပယ်ခြင်းသည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာယ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပြဿနာ၏။ ၀ါ၊ ကို။ ဌပနီယတ္တာ၊ မဖြေပဲ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သကဝါဒီသ၊ ၏။ ပဋိဿေ၊ တည်း။) ["ရူပံ ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးခြင်းသည် "ရူပံ အတ္တာတော သမနုပဿတိ"နှင့် သဘောတူ၏။ ထို့ကြောင့် "သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာယ"ဟု ဆိုသည်။] ပရ၀ါဒီသ၊ ၏။ ပဋိကမ္မံ၊ တဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုသည်။ ဆလ၀ေသေနေ၀၊ ဆလ၀ါဒနှင့် စပ်သဖြင့်သာ လျှင်။ (ပဋိကမ္မံ၊ တည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စတုက္ကနယသံသန္ဒနံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

သံသန္ဒနကထာ စ၊ သစ္ဓိကဋ္ဌ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို နှီးနှောရာအခက်းကို ဆိုကြောင်းစကားသည်လည်း။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၈-လက္ခဏယုတ္တိအဖွင့်

၅၃။ ဣဒါနိ၊ သံသန္ဒန ကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ လက္ခဏယုတ္တိ နာမ၊ လက္ခဏပုတ္တိကထာညော်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ၀ါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုလက္ခဏယုတ္တိ ကထာ၌။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဧ၀ံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒီတဗ္ဗော၊ ၏။)ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဌပေတ္မာ၊ ထား၍။ သေသော၊ နိဗ္ဗာန်မှကြွင်းသော။ သစ္ဓိကဋ္ဌ ပရမတ္ထော၊ သစ္ဓိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထ တရားသည်။ ပစ္စယပဋိဗဒ္ဓတာယ၊ ကံ စသော အကြောင်း၌ ဆက်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ကံ စသော အကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) သပ္ပစ္စယော၊ ကံ စသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။

၁။ "လက္ခဏယုတ္တိ"။ ။သပ္ပစ္စယ သခ်ာ စသည်တို့၏အဖြစ် (အကြောင်းရှိခြင်း, ပြုစီမံအပ်ခြင်း စသော အခြင်းအရာ)သည် သစ္ဓိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်သော ရူပ်နာမ် ဟူသော သခ်ာ တရားတို့၏ အမှတ်လက္ခဏာဖြစ်၏။ အပ္ပစ္စယ အသခ်ာ ၀သည်၏ အဖြစ်(အကြောင်းမရှိခြင်း, မပြုစီမံအပ်ခြင်း ၀သော အခြင်းအရာ)သည် အသခ်ာ နိဗ္ဗာန်၏ အမှတ်လက္ခဏာဖြစ်၏။ အသင်၏ ပုဂ္ဂလသည် သစ္ဓိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်လျှင် သပ္ပဒုယ စသော လက္ခဏာ ရှိရမည်။ ထို လက္ခဏာ ရှိပါ၏လော-ဟု လက္ခဏာ အားဖြင့် ပုဂ္ဂလ၏ ရသင့်-မရသင့်ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းရာ ကထာကို "လက္ခဏ-ယုတ္တိကထာ"ဟု ခေါ်သည်။

ပစ္စယေဟိ၊ ကုံ စသောအကြောင်းတို့သည်။ သမာဂမ္မ၊ ကောင်းစွာ ရောက်၍။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သခ်ံတော၊ သခ်ံတ မည်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈနတော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ (ချုပ်သည့်အတွက်။) သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အသယတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားမရှိ။ ဥပ္ပတ္တိကာရဏသခ်ံ ဟုတ်ယု၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဆိုအပ်သော။ နိမိတ္တယု၊ အကြောင်း၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သနိမိတ္တော၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ [နိမိတ္တ သဒ္ဒါ၏ ဝိဂ္ဂဟ=ကိုယ်ဟူသော အနက်ကိုလည်း ဟောသောကြောင့် ထို အနက်ကို တားမြစ်လို၍ "ဥပ္ပတ္တိကာရဏသခ်ံ ဟုတယု" ဟု ဆိုသည်။]

နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဘာဝတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ပစ္စယ-ပဋိဗဒ္ဓတာ စသော အပြားမရှိခြင်းကြောင့်။အပ္ပစ္စယံ၊ ကံ စသော အကြောင်းမရှိ။ အသခ်ံတံ၊ သခ်ံတ မဟုတ်။ သယတံ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိ၏။ အနိမိတ္တံ၊ အကြောင်းမရှိ။ ဣဒံ၊ ဤ အကြောင်း စသည်တို့၏ ရှိခြင်း မရှိခြင်းသည်။ သစ္ဘိကဒ္ဒယု၊ သစ္ဘိကဒ္ဒတရားမ်ား။ လက္ခဏံ၊ အမှတ်အသားတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဂ္ဂလောပိ၊ သည်လည်း။ သစ္ဘိကဒ္ဒ ပရမတ္ထောဝ၊ သစ္ဘိကဒ္ဒ-ပရမတ္ထ တရားသည်သာ။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အုံ့။ (ဧဝံသတိ)။ တဿာပိ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ ဣမိနာ လက္ခဏေန၊ ဤ သပ္ပစ္စယတာ အစရှိသော လက္ခဏာသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပုဂ္ဂလော သပ္ပစ္စယောတိအာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ အဋ္ဌပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနုယောဂါ၊ မေးစိစစ်ခြင်းတို့သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏။ (အနုယောဂါ၊ တို့တည်း။) ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဣဒေ၊ ဤ လက္ခဏယုတ္တိ ကထာဋ္ဌ။ အာဇာနာဟိ-နိဂ္ဂဟဋ္ဌိ အာဒိ၊ အစရှိသော ပါဠိတော်စကားကို။ သံခိတ္တံ ၊ သင်္ခေပယနာတင် ယေရ်တို့သည် ချုံးအပ်ပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ သကဝါဒိပက္ခေ၊ ၌။ အနုလောမ-ပစ္စနိကေ၊ ၌။ အနုလောမမတ္တဝသေန၊ အနုလောမမျှ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ တောနိ ပဋ္ဌကာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ [မတ္တ ဖြင့် အနုလောမ ပဋ္ဌက နောက်ဝယ် ပဋိကမ္မစတုက္က စသည်တို့ကို မပြတော့ဟု သိစေသည်။]

၁။ ပနေတ္ထ သံခိတ္တံ။ ။ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။ "နေ ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ" နောက်၌ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ" စသည်ကို မပြတော့ပဲ ချုံးထားသည်။

၂။ **အဋ္ဌပဋ္ဌကာနိ**။ ။သပ္ပစ္စယောနှင့်စပ်၍ အနုလောမပဋ္ဌက ၁-ပါး, အပ္ပစ္စ-ယောနှင့် စပ်၍ အနုလောမ ပဋ္ဌက ၁-ပါး ဤသို့အားဖြင့် "သခ်ံတ အသခ်ံတ, သယတ အသယတ, သနိမိတ္တ အနိမိတ္တ"တို့နှင့်စပ်၍ ပဋ္ဌက ၂-ပါးစီ ရှိသောကြောင့် "အဋ္ဌပဋ္ဌကာနိ"ဟု ဆိုသည်။

၅၄။ ပရ၀ါဒီပကွေပိ၊ ဌ္ဌလည်း။ ပစ္စနီကာနုလောမေ၊ ဌ္ဌ။ ပစ္စနီက-မတ္တ၀သေန၊ ပစ္စနီက မျှ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဌ္ဌေ၀၊ ရှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ (ပဋ္ဌကာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒီတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။) တတ္ထ၊ ထို ပရ၀ါဒီပကွဋ္ဌ။. ပရ၀ါဒီနာ၊ သည်။ သုတ္တ၀သေန၊ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော စသော သုတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မုတိသစ္စံ၊ ကို။ သာဓိတံ၊ ပြီးစေအပ်ပြီ။ [သုတ်ကို သာ၀က ပြု၍ ပုဂ္ဂလ၏ သမ္မုတိသစ္စာ အဖြစ်ကို ပြီးစေအပ်ပြီ။] စ၊ ဆက်။ သမ္မုတိယာ၊ သမ္မုတိ ပညတ်၏။ သပ္ပစ္စယာဒီဘာ၀ေါ၊ သပ္ပစ္စယ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ သမ္မုတိ ပညတ်၏ သပ္ပစ္စယ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။) ယာထာ၀တောဝ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့် သာလျှင်။ ပဋိကွေပေါ၊ သည်။ သကဝါဒိယာ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ (ရှေးနိသယဝဋ္ဌ "ယာထာ၀တောဝ"ဟု ရှိသည်။) ပန၊ ကား။ ဆလ ၀သေန၊ ဆလ ၀ါဒ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ပရ၀ါဒီ ဆိုထိုက်သော။ အာဇာနာဟိ ပဋ္ဌိကမ္မန္တိအာဒီ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ပါဠိတော်စကားကို။ ဣဓ၀ပိ၊ ဤ ပရ၀ါဒီပကွ ဌ္ဌလည်း။ (သဂ်ီတိကာရေဟိ)။ သံခိတ္တမေ၀၊ အပ်သည်သာ။

လက္ခဏယုတ္တကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၉-၀စနသောဓနေ[1] အဖွင့်

၅၅-၅၉။ ဣဒါနိ၊ လက္ခဏယုတ္တိ ကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခု အခါ၌။ ၀စနသောဓနံ၊ သဒ္ဒါကို သုတ်သင်ကြောင်း စကားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ၀ါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို ၀စနသောဓန ကထာ၌။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူသော။ ယဒေတံ(ယံ ဧတံ)၀စနံ၊အကြင်သဒ္ဒါသည်။(အတ္ထိ)။ တံ၊ထို သဒ္ဒါ

၁။ **အာဇာနာဟိ ပဋ္ဌိကမ္မန္တိအာဒိ။** ။ရှေ့၌"ပစ္စနီက မတ္တ၀သေန အဌ္ဌေ၀" ဟု ဆိုခဲ့၏၊ ထို ပဋ္ဌနိကဋ္ဌ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ"ဟု ဆိုရိုးရှိသော်လည်း မပြတော့။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီကာနုလောမေ စသော ဤ စကားသည် နောက်ဋ္ဌ "အာဇာနာဟိ-ပဋ္ဌိကမ္မံ" ဟူသော စကားနှင့်မညီ-ဟု ဋီကာ၌ ကောက်ချက် ချသည်။ အနုဋီကာ ဋ္ဌလည်း "အာဇာနာဟိ ပဋ္ဌိကမ္မံ" ကို ပယ်၍ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိပါဌော-ဂဟေတဗ္ဗော"ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် "အာဇာနာဟိ ပဋ္ဌိကမ္မံ"ကို ပမာဒလေခပါဋ္ဌ ဟု ယူစေလိုသည်။

၂။ **၀စနသောဓနံ။** ။ပုဂ္ဂလော ဟူသော သဒ္ဒါ,ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော သဒ္ဒါ ၂-ခု တို့၏ အနက်အရ တူ-မတူကို စိစစ်၍ သဒ္ဒါကို သုတ်သင်ကြောင်း ပါဠိတော်စကားရပ်ကို"၀စနသောဓန"ဟု ခေါ်သည်။

ကို။သောဧတေ့ံ၊သုတ်သင်ခြင်းငှါ။ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ,ဥပလဗ္ဘတိ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒီဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တဿ၊ ထိုသဒ္ဒါ၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂလော ဟူသောပုဒ်ရင်း။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသောပုဒ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယဒေတံ (ယံ + ဧတံ) ပဒဒ္ဒယံ၊ အကြောင်ပုဒ် ၂-ပါး အပေါင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုပုဒ် ၂-ပါး အပေါင်း သည်။ ကေတ္ထ ဝါ၊ တူသော အနက် ရှိသည်သော်ရင်း။ နာနတ္ထ ဝါ၊ အထူး ထူးသော အနက် ရှိသည်သော်ရင်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တာဝ၊ ဧကတ္ထမ္မ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ အပ်သော။) နာနတ္ထံ၊ အထူးထူးသော အနက် ရှိသည်။ ယဒိ (ဘဝေယျ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်အုံ့။ (ဝေ)သတိ)။ ရှပ်၊ သည်။ အည်၊ ဝေဒနာမှ တမျိုးတခြားသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ ရူပ်မှတမျိုးတခြားသည်။(ဟောတိယထာ၊ကဲ့သို့ရင်း)ဝေ၊ တူ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂလော ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ အညော၊ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော သဒ္ဒါမှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ အညော၊ ပုဂ္ဂလော ဟူသော သဒ္ဒါမှ တမျိုးတခြားတည်း။ဣတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အထ၊ သို့မဟုတ်။ ကေတ္ထ၊ တူသော အနက်ရှိသည်။ (ယဒိဘဝေယျ၊ အုံ့။ ဝေ)သတိ။) ယံ၊ အကြောင်သဘောသည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်တည်း။ တံ၊ ထို သဘောသည်။ မနော၊ မနသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ယ္ဟေ ဝ (ယော+ဧ ဝ)၊ အကြောင်အနက်သည်ပင်။ ပုဂ္ဂလော[1]၊ ပုဂ္ဂလတည်း။ သော၊ (ဧ ဝ၊) အနက်ကိုပင်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ဣတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ အသင် ပရဝါဒီကို။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။(ကိံ)။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ယဒိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ အုံ့။ ဝေ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်လသော်။ ယော ယော၊ အကြောင်အကြောင်အနက်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ သော သော၊ ထိုထိုအနက်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ။ ၏။ ကိံ၊ အသို့ပါနည်း။ ဧတံ၊ ဤ ဥပလဗ္ဘတိနှင့် ပုဂ္ဂလ၏ အရတူသည်၏ အဖြစ်ကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆသိ၊ လက်ခံပါသလော။ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒါမိ၊ ၏။ဣတိ အယံ၊ ကား။တဿ၊ ထိုသဒ္ဒါ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။)

တတော၊ ထိုသို့ မေးခြင်းကြောင့်။ (တနည်း) တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ပုဂ္ဂလဝါဒီ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပရဝါဒီသည်။ (အာဟ ၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတံ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍

၁။ ယ္ဟေ ဝ(ယ္ဟေ ဝ)ပုဂ္ဂလော။ ။"ယံ စိတ္တံ တံ မနော"ဟု ရှေ့ဝါကျ၌ "ယံ-စိတ္တံ"ဟု ဆို၍ နောက်ဝါကျ၌ "တံ မနော"ဟု ဆိုသကဲ့သို့ ထို့အတူ ရှေ့၌ "ယ္ဟေ-(ယော+ဧ ဝ)ပုဂ္ဂလော"ဟု ဆို၍ နောက်ဝါကျ၌ "သော"ဟု ဆိုသင့်မည် ထင်သည်။

ရူမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ဥပလဿ-
မာနုဝနမ္မိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရူမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်ပါကုန်သော်လည်း။
၀ါ၊ ရအပ် ရနိုင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနံ၊ ရုပ် အစရှိသော တရား
တို့၏။ ပုဂ္ဂလဘာ၀ံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို။ နု ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဿတိ။ ပေ ။ နု ပုဂ္ဂလောတိ အာဒိ၊ အစရှိသော
စကားရပ်ကို။ အာဟ၊ ဆိုပြီ။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂလော ဥပလဿတိ အစရှိသော
စကားရပ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ (ဥပလဿတိ-
ဌ် စပ်။) အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူသော။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝစနတော၊
စကားတော်ကြောင့်။ ဥပလဿတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ရအပ် ရနိုင်ပါသော်လည်း။
ယော၊ အကြင်အနက်ကို။ ဥပလဿတိ၊ ၏။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော။ သော၊
ထို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရူမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သော အနက်သည်။
နု ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော
အနက်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ တည်း။ ကေဟိစိ၊ သည်။ နု ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်
မဟုတ်။ ဣတိ (အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။) တတ္ထ၊ ထိုကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော
အစရှိသော စကားရပ်၌။ ကေ-ကာရော၊ ကေ သဒ္ဒါသည်။ ကော-ကာရတ္ထော၊
ကော သဒ္ဒါ၏ အနက်၌။ (ဟောတိ)။ ဟိ-ကာရော စ၊ ဟိသဒ္ဒါသည်ကား။
နိပါတမတ္တော[1]၊ အနက်မရ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ကောစိ၊ အချို့သော
ဥပလဿတိ အနက်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ တည်း။ ကောစိ၊ သည်။ နု ပုဂ္ဂလော၊
ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဣတိ အယံ ပန၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဣတ္ထ၊ ဤ ကေဟိစိ
ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ နု ပုဂ္ဂလော ဟူသော ပါဋ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣဒံ၊ သည်။ ၀ါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်သည်။ ၀ါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
(ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ နည်း။) ဟိ၊ ခဲ့။ ပုဂ္ဂလောပိ[2]၊ ကိုလည်း။ ရူပါဒီသုပိ၊
ရုပ်အစရှိသည်တို့ တွင်လည်း။ ယော ကောစိ ဓမ္မော၊ အကြင် အမှုတ် မထား
တပါးပါးသော တရားသည်။ (ဟုတ္တာ)။ ဥပလဿတိယေ၀၊ သည်သာ။ တတ္ထ၊
ထို ရုပ် အစရှိသော တရားတို့တွင်။ ပုဂ္ဂလော၀၊ ပုဂ္ဂလသည်သာ။ ပုဂ္ဂလော၊
မည်၏။ ရူပါဒီသု ပန၊ ရုပ်အစရှိသော တရားတို့တွင်ကား။ ကောစိပိ၊ တစုံ

---

[1] ကော ကာရတ္ထော။ ပေ ။ နိပါတ မတ္တော့။ ။ကေဟိစိ၌ ကေ သဒ္ဒါ
သည် "နု ဟေ၀ံ ဝတ္တဗ္ဗေ"၌ကဲ့သို့ သိ-ကို ဧ-ပြုထားသော သဒ္ဒါတည်း။ ဟိ-ကား
အနက် အထူးမရှိသော နိပါတ်မျှသာ။ စိ-နိပါတ်အတွက်မူ ကိ သဒ္ဒါနှင့် တွဲ၍ အပ-
အနက် (အချို့ဟူသောအနက်)ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် "ဥပလဿတိ၊ သော။ ကောစိ၊
အချို့သော အနက်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ မည်၏။" စသည်ဖြင့် ပါဋ်ဆိုတော်၌ အနက်ပေး
ရသည်။

[2] ပုဂ္ဂလောပိ။ ပေ။ နု ပုဂ္ဂလော။ ။ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော အနက်ကို ရုပ်ဝေဒနာ
အစရှိသည်တို့တွင် အမှတ်မထား တပါးပါးသော အနက်ဖြစ်၍ ရအပ် ရနိုင်သည်သာ။

တခုသော တရားသည်လည်း။ နှ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်၏။ ဣတိ(ဣဒံ ဝုတ္တံ-ဟောတိ)။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ တံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ နှ ဥပလဗ္ဘတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ အစရှိသော စကားရပ်၏။ အတ္ထော ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂလော ဟူသောပုဒ်ရင်း။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသောပုဒ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဒဒ္ဒယဿ၊ ပုဒ် ၂-ပါးအပေါင်း၏။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ကေဘော၊ တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဥပလဗ္ဘတီတိ၊ ဟူ၍။ အနုညာတော၊ ခွင့်ပြုအပ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားဟူသည်။ ပုဂ္ဂလတော၊ မှ။ အနညော၊ တမျိုးတခြား တပါးမဟုတ်သည်။ (သမာနော) အပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ကောစိ၊ အချို့သော ဥပလဗ္ဘတိ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂလ မည်သည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အုံ့။ ကောစိ၊ အချို့သော ဥပလဗ္ဘတိ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ယဒိ နှ (ဟောတိ)၊ အုံ့။ (ဝေ သတိ)။ တော၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ ကိုလည်း။ ကောစိ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂလသည်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂလသည်။ နှ ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ် မရနိုင်။ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ ၊ နည်း။ တေ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သမ္ဘဒ္ဓိစ္ဆသိ၊ လက်ခံပါသလော၊ ဣတိ (အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။)

သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အနုပလဒ္ဓိ ၊ ကို။ အနိစ္ဆန္တော၊ အလို မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နှ ဟေဝန္တိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တေ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဣတော၊ ဤ နှ ဟေဝံ ဝတ္တေ ဟူသော ပုဒ်မှ။ ပရံ၊

ထို့ကြောင့် ပရဝါဒီ အလိုအားဖြင့် "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ ဝေ"ဟု အဝဓာရဏာ အနက်ကို ရနိုင်၏။ ဥပလဗ္ဘတိ ပုဂ္ဂလောဠ္ဍကား ဥပလဗ္ဘတိ အနက် ဟူသမျှသည် "ပုဂ္ဂလော ဝေ"ဟု အဝဓာရဏာ အနက် မရနိုင်။ ထို့ကြောင့် "ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ နှ ပုဂ္ဂလော" ဟု ဖြေရသည်-ဟူလို။

၁။ တဿ ဘော။ ။"ပုဂ္ဂလော ကေဟိ စိ ဥပလဗ္ဘတိ ကေဟိစိ နှ ဥပလဗ္ဘတိ" ကို အနက် ဖွင့်လို၍ "တဿ ဘော"ဟု မိန့်သည်။ "ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ ကေဘော၊ ပုဂ္ဂလောနှင့် ဥပလဗ္ဘတိ ၂-ပုဒ် အပေါင်း၏ အနက်အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ် ဖြစ်လသော်။ ဥပလဗ္ဘတီတိ အနုညာတော ဓမ္မော၊ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ ဟု ခွင့်ပြုအပ်သော တရားသည်။ ပုဂ္ဂလတော အနညောပိ၊ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ ၌ ပြုအပ်သော ပုဂ္ဂလမှ တမျိုးတခြား မဟုတ်ပါသော်လည်း။ ယဒိ ကောစိ ပုဂ္ဂလော ကောစိ နှ ပုဂ္ဂလော၊ အကယ်၍ အချို့ ဥပလဗ္ဘတိ သည် ပုဂ္ဂလ, အချို့ ဥပလဗ္ဘတိ သည် ပုဂ္ဂလ မဟုတ်သည်ဖြစ်အုံ့။ ပုဂ္ဂလောပိ။ ပေ ။ အာပဇ္ဇတိ၊ သင်၏ ပုဂ္ဂလသည်လည်း အချို့ ပုဂ္ဂလကို ရအပ်၏။ အချို့ ပုဂ္ဂလကို မရအပ်ဟု ဤ အနက်သည် ဖြစ်နေ၏။ ကိံ-သမ္ဘဒ္ဓိစ္ဆသိ ဧတံ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အသင် ဝန်ခံပါသလော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နှက်။"ဟု တဿ အတ္ထောကို ပြန်လှည့်ပါ။

နောက်၌။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို။ သံခိတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ အကျဉ်းချုံးအပ်ပါသော်လည်း။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌောတိ-အာဒိသုပိ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တောနိ၊ ဤ သစ္စိကဋ္ဌော အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်။ ဥပလဗ္ဘတိ ဝေဝစနာနေဝ၊ (သစ္စိကဋ္ဌော, ဝိဇ္ဇမာနော, သံဝိဇ္ဇမာနော, အတ္ထိ ဟူသော ပုဒ်တို့သည်။) ဥပလဗ္ဘတိ ပုဒ်၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်စကားလှယ်တို့သာတည်း။ အပိစ ၊ စိုးစဉ်း အနည်းငယ် ဆိုဖွယ် အထူးကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤ ဝန်ခံခြင်းသည်။ပုဂ္ဂလဝါဒီနော၊ ၏။ ပဋိညာ[2]၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ (ဟောတိ) ယထေဝ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ မှန်ကန်သော အနက်တည်း။ ဣတိ၊ ဤ အယူသည်။ အာပဇ္ဇတိ[3]၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ကား။ အယ၊ ထို ပုဂ္ဂလ ဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယာ လဒ္ဓိ[4]၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တယာ၊

၁။ **အပိစ**။ ။"သဗ္ဗာနိ ဟေတာနိ ဥပလဗ္ဘတိ ဝေဝစနာနေဝ"ဟူသော ရှေ့စကားဝယ် စိုးစဉ်းအနည်းငယ်အထူးကို ပြလိုသောကြောင့် "အပိစ" စသည်ကို မိန့်သည်။ ဤ အပိစ ၏ နယ်သည် "တသ္မာ။ ပေ ။ သောဓိတာနိ"တိုင်အောင်တည်း။

၂။ **ယသ္မာ။ပေ။ ပဋိညာ**။ ။"ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန" ဟု ပုဂ္ဂလ ကထာ အစတုန်းက မေးအပ်သော ပြဿနာကို "အာမန္တာ"ဟု ပရဝါဒီက ဝန်ခံခဲ့၏။ ထိုသို့ ဝန်ခံခဲ့သည်ကို ရည်ရွယ်၍ "အယံ ပုဂ္ဂလဝါဒီနော ပဋိညာ"ဟု ဆိုသည်။

၃။ **တသ္မာ။ပေ။ အာပဇ္ဇတိ**။ ။ထိုသို့ ဝန်ခံခဲ့သောကြောင့် "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏" ဟူသော အယူသည် ပရဝါဒီအတွက် ခိုင်မြဲသော အယူဖြစ်သကဲ့သို့ "သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန"ဟု ဝန်ခံခဲ့သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏သစ္စိကဋ္ဌ အဖြစ်ဟူသောအယူသည်လည်း ပရဝါဒီအတွက် ခိုင်မြဲသော အယူပင်ဖြစ်၏ဟု အနက် အဓိပ္ပါယ် ရောက်သည်။ ဤ စကားရပ်ဖြင့် ဤ ဝစနသောဓန အခက်ဆုံးလာသော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ စသော စကား, ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌော စသော စကား၏ ဝစနသောဓန ဖြစ်ပုံကို ပြသည်။

၄။ **ယာ ပန ယ။ ပေ ။ လဒ္ဓိ**။ ။"အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နော" ဟူသော ပါဠိတော်ကို သာဓကပြု၍ "ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏" ဟူသော အယူသည်လည်း ထို ပရဝါဒီ၏ ခိုင်မြဲသော အယူပင် ဖြစ်၏။ တယာ ဝိဇ္ဇမာနောတိ ဝေဝစနမေဝ-ဝိဇ္ဇမာနော ဟူသော စကားသည် ထို အတ္ထိ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်ဖြစ်၏။ ဤ စကားရပ်ဖြင့် ဤ ဝစနသောဓန အခက်ဆုံးလာသော "ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ" စသော စကား, "ပုဂ္ဂလော ဝိဇ္ဇမာနော"ဟူသော စကား၏ ဝေဝစန ဖြစ်ပုံကို ပြသည်။

ထို ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ ဟူသော အယူ၏။ ဝိဇ္ဇမာနောတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဝေဝစနမေဝ၊ သည်သာတည်း။ (တနည်း) တဿ၊ ကို။ (ဒီပကံ၊ ပြတတ်သော။ အတ္ထိတိဝစနံ၊ အတ္ထိ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။) ဝိဇ္ဇမာနောတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ဝေဝစနမေဝ၊ သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘာနိပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတောနိဝစနာနိ၊ ဤ ဥပလဗ္ဘတိ, သစ္စိကဋ္ဌော, ဝိဇ္ဇမာနော, အတ္ထိ ဟူသော ဤ သဒ္ဒါတို့ကို။ သောဓိတာနိ၊ သုတ်သင်အပ်ကုန်ပြီ။

၆၀။ တတ္ထ၊ ထို ဝစနသောဓန ·အခဏ်းဌ်။ အဝသာနေ၊ အဆုံးဌ်။ ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ အတ္ထိ နု သဗ္ဗော ပုဂ္ဂလောတိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ၊ အကြောင်စကားရပ်ကို။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။ တနည်း၊ အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိ-ပုတ္တတိသ္ဿတ္ထေရေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တတြ၊ ထို စကားရပ်ဌ်။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ။ ပေ ။ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူသော။ ယံ ဧတံ (ဝစနံ)၊ အကြောင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တံ၊ ထို စကားသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အတ္ထိ၊ ရှိသော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော အနက်သည်။ နု ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဣတိ-

---

မှတ်ချက်။ ။"တဿ။ ပေ ။ ဝေဝစနမေဝ"ဟူသော စကားရပ်ဌ် တဿာဖြင့် ရှေ့ဝါကျဌ် ရှိသော "ယာ လဒ္ဓိ"ကို စွဲရသည်။ သို့သော် ထို တဿာ အတွက် စပ်ပုဒ် မရှိ။ ထို့ကြောင့် "တဿာ၊ထို အယူကို။ ဒီပကံ၊ ပြတတ်သော။ အတ္ထိတိဝစနံ၊ အတ္ထိ ဟူသော သဒ္ဒါသည်"ဟု ထည့်၍ အနက်ပေးမှ "ဝိဇ္ဇမာနောတိ ဝေဝစနမေဝ"နှင့် အဓိပ္ပါယ် စပ်မိသည်။ စာကျနေဟန်တူသည်။

၁။ **တဿ။ ပေ ။ သောဓိတာနိ။** ။တသ္မာဖြင့် "ယသ္မာ။ ပေ ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ယာ ပနသ။ ပေ ။ ဝေဝစနမေဝ"ဟူသော စကား ၂-ရပ်ကို ပြန်၍ ညွှန်သောကြောင့် ဤ ဝါကျကို ထိုစကား ၂-ရင်း၏ နိဂုံးဝါကျဟု မှတ်ပါ။ ထို ဆိုအပ်ခဲ့သော အကြောင်း ကြောင့် "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ, ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌော,ပုဂ္ဂလော ဝိဇ္ဇမာနော,ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ" ဟူသော ဤ သဒ္ဒါတို့ကို အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တထေရ်သည် ဤ ဝစနသောဓန အခဏ်းဌ် အနက် အဓိပ္ပါယ်အမှန်ရအောင် သုတ်သင် ရှင်းလင်းတော်မူအပ်ပါသည်-ဟူလို။ [ပါဠိတော် စာအုပ်ဌ် "ပုဂ္ဂလော သံဝိဇ္ဇမာနော"ဟု ရှိသေး၏။ ဝိဇ္ဇမာနောနှင့် တူသောကြောင့် အဋ္ဌကထာဌ် အထူးမပြပဲ ထားဟန်တူသည်။ သို့မဟုတ် သံဝိဇ္ဇမာနော စသော ဝါကျသည် ရှေးက ရှိဟန်မတူ။]

၂။ **ယံ အဝသာနေ။ ပေ ။ ဝုတ္တံ။** ။ဤ ဝစနသောဓန အခဏ်းဝယ် အဆုံးဌ် "ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ၊ အတ္ထိ နု သဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော"ဟု ဆိုး၏။ (ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။) တတြာယံ ဓိပ္ပါယော- ထို စကားရပ်ဌ် ဆိုလိုရင်းကား-ပရဝါဒီသည် "ပုဂ္ဂလော-အတ္ထိ, အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ"ဟု ရှေ့ပြသနာကို မေးသောအခါ"ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ၊ အတ္ထိ ကေဟိ စိ ပုဂ္ဂလော, ကေဟိ စိ နု ပုဂ္ဂလော?"ဟု ဖြေဆိုး၏။

ဇွေကံ[1]၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့် (ဤမျှလောက်သာ အနက် အဓိပ္ပါယ် ရှိသောကြောင့်။) နံ၊ ထိ ပရ၀ါဒီကို။ သက၀ါဒီ၊ သည်။ သမ္မင္ဒိစ္ဆာပေတ္ဝာ၊ အာမန္တာဟု ၀န်ခံစေပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ နံ၊ ထိ ပရ၀ါဒီကို။ ဧ၀ံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ အနုယုဇ္ဇတိ[2]၊ စစ်ဆေး၏။ (ကိ၊ နည်း။)

ဟိ၊ ခ္ဝေ။ တယာ၊ အသင် ပရ၀ါဒီသည်။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နောတိ၊ ဟူသော။ ၀စနမတ္တံ၊ စကားတော်မျှကို။ နိဿာယ၊ အားကိုး တခု မှီခြေမ်းပြု၍။ ပုဂ္ဂလော အတ္ထိတိ၊ ဟူသော။ လဒ္ဓိ၊ ကို။ ဂဟိတာ[3]၊ ယူ အပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ တေ၊ ဤ၊ ဤစကားတော်ကို။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သုညတော၊ ပေ ။ သဒါ သတောတိ- အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နတ္ထိတိပိ၊ နတ္ထိ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ[4]၊ အပ်ပြီ။ [မောဃရာဇာ၊ မောဃရာဇာ။ သဒါ၊ အခါပေါ်သိမ်း။ သတော၊ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ သုညတော၊ သုညမ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ၀၊ သုညချည်းဟူ၍။ ၀၊ ဘာမျှမရှိ ဟူ၍။ အ၀ေက္ခဿု၊ ရှုလော။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏။ (လဒ္ဓိ ဌ္ဌ စပ်။) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အတ္ထိ၊ ရှိသော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသောအနက်သည်။ နု ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊

---

[1]။ တံ ယသ္မာ။ ပေ ။ ဇွေကံ။ ။ထိုအဖြေ၌ "ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ၊အတ္ထိ ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော, ကေဟိစိ နု ပုဂ္ဂလော"ဟု စကားရှည်နေသော်လည်း ဆိုလိုရင်းအနက်မှာ- ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ-ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာရှိ၏။ အတ္ထိ နု သဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော-ရှိသော အနက်သည် အားလုံးကား ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဤမျှသာဖြစ်သည်။

[2]။ တသ္မာ နံ။ပေ။ အနုယုဇ္ဇတိ။ ။ထိုသို့ "ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ, အတ္ထိ နု သဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော"ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သောကြောင့် ထို အဆိုအတိုင်း နှောက်ဆုံး ပြဿနာကို မေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု ၀န်ခံစေပြီးလျှင် "ပုဂ္ဂလော နတ္ထိ, နတ္ထိ နု သဗ္ဗော-ပုဂ္ဂလောတိ"ဟု စစ်ဆေး မေးမြန်း ပြန်သောအခါ "နု ဟေ၀ံ ၀တ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်လေသည်။

[3]။ တယာ ဟိ။ ပေ ။ ဂဟိတာ။ ။အသင် ပရ၀ါဒီသည် "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နော" ဟူသော ပါဠိတော်တရပ်ကို အားကိုးတခု မှီခြေမ်းပြု၍ "ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏"ဟူသော အယူကို ယူထား၏။

[4]။ ယထာ စ။ ပေ ။ တထာ ဝုတ္တံ။ ။"အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော"စသော ပါဠိတော်ကို ဘုရားဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့ "သုညတော လောကံ အ၀ေက္ခဿု=သတ္တလောက တခုလုံးကို ဘာမျှမရှိသော သုညဟု ရှုပါလော" ဟူသော ပါဠိတော်ဖြင့် "နတ္ထိ" ဟူလည်း ဟောတော်မူအပ်ပြီးဖြစ်သည်။ [သုညဟု ရှုလော-ဟု ဟောတော်မူခြင်းသည် "နတ္ထိ-ဘာမျှမရှိ။ (ပုဂ္ဂိုလ်လဲမရှိ")ဟု ဟောတော်မူရာ ရောက်သည်။]

သည်။ (ဟောတိ) ယထေဝ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နတ္ထိ၊ မရှိသော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော အနက်သည်။ နပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ (လဒ္ဓိ၊ သည်။) အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အသို့ပါနည်း။ (ဘယ်နှယ်ပါလဲ။) ဘော၊ ဤ အယူကို။ သမ္မဒ္ဓိစ္ဆသိ၊ လက်ခံပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အနုယုဉ္ဇတိ၊ ၏။) အထ၊ ထိုသို့ မေးရာ အခါ၌။ နံ၊ ထို ပုဂ္ဂလော နတ္ထိ ဟူသော အယူကို။ အသမ္မဒ္ဓိစ္ဆန္တော၊ လက်မခံလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နု ဟေဝါတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တမ္ဗေ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ဣတ္ထ၊ ဤ ဝစနသောဓနေ အခေါ်း၌။ သော့သံ၊ ကြင်းသော။ နိဂ္ဂဟာဒိ-ဝိဓာနံ၊ နိဂ္ဂဟ အစရှိသော အစီအရင်ကို။ ဥတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၀-ပညတ္တာနုယောဂ[1] အဖွင့်

၆၁-၆၆။ ဣဒါနိ၊ ဝစနသောဓနကို ဟောတော်မူရာ ယခုအခါ၌။ ပညတ္တာနုယောဂေ ၊ နာမ၊ ပညတ္တာနုယောဂ မည်သည်။ ဝါ၊ နာမည်ပညတ်ကို စိစစ်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ ဟိ၊ ခဲ့။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်၌။ ဝါ၊ ရူပဘုံ၌။ ပုဂ္ဂလဝါဒီ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပရဝါဒီသည်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ရူပိံ၊ ရူပ်ရှိ၏ဟူ၍။ ပညပေတိ၊ ပညတ်၏။ တထာ၊ တူ။ အရူပဓာတုယာ၊ အရူပဓာတ်၌။ ဝါ၊ အရူပဘုံ၌။ (ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။) အရူပိံ၊ ရူပ်မရှိဟူ၍။ (ပညပေတိ၊ ၏။) တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ တံ လဒ္ဓိံ၊ ထို အယူကို။ ဘိန္ဒိတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ သမ္ဘာပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိညာစ၊ သည်ရင်း။ ပဋိက္ခေပေါစ၊ သည်ရင်း။ ဣတိ ဤ ရင်း။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်း, ပယ်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ ရူပိ၊ ရူပ်ရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။)ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော်။ ဝါ၊ မေးအပ်ရာ၌။ ရူပကာယ-

---

၁။ **တဿ ယထေဝ။ ပေ ။ သမ္ဘဒ္ဓိစ္ဆသိ ဟိ။** ။ထို့ကြောင့် "ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ, အတ္ထိ နံ သဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော"ဟု အယူရှိသကဲ့သို့ ထို့အတူ "သုညတော လောက-အဝေက္ခသု"ဟူသော ပါဠိတော်ကို ထောက်လျှင် "ပုဂ္ဂလော နတ္ထိ, နတ္ထိ, နံ သဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော"ဟုလည်း အယူရှိရာ ရောက်သည်။ ဘယ်နှယ်လဲ, ဒီ အယူကို ဝန်ခံ နိုင်သည် မဟုတ်လော-ဟု စစ်ဆေး မေးမြန်းလည်။

၂။ **ပညတ္တာနုယောဂ။** ။ရူပိ အရူပိ စသော နာမည်ပညတ်နှင့်တကွ ပုဂ္ဂလကို စုံစမ်းဆေးမေးမြန်းရာ အခေါ်းကို "ပညတ္တာနုယောဂ"ဟု ခေါ်သည်။

သဗ္ဗာ၀တော စေ၀၊ ရူပကာယ၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ တထာရူပါယ၊ ထိုသို့ ရုပ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော။ ပညတ္တိယာ၊ ရူပီ ဟူသော နာမည် ပညတ်၏။ အတ္ထိတာယ စ။ ပါဠိတော်၌ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဋိဇာနာတိ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံ၏။ ကာမီ၊ ကိလေသာ ကာမ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ ဝါ၊ အပ်ရာ၌။ ဝိတရာဂသဗ္ဗာ၀တော စေ၀၊ ကင်းသော ရာဂရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ကာမဘုံ၌ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ တထာရူပါယ၊ ထိုသို့ ကိလေသာ ကာမကို စွဲ၍ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော။ ပညတ္တိယာ၊ ကာမီ ဟူသော နာမည် ပညတ်၏။ နတ္ထိတာယ စ၊ ကာမဘုံ၌ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဋိက္ခိပတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တေ့ဟု ပယ်၏။ အရူပီ၊ ရူပ်မရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တေပိ၊ အပ်သော်လည်း။ ဝါ၊ အပ်ရာ၌လည်း။ အရူပကွန္ဓ သဗ္ဗာ၀တော စေ၀၊ အရူပကွန်ဓာ၏ အရူပဘုံ၌ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ တထာရူပါယ၊ ထိုသို့ အရူပကွန်ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော။ ပညတ္တိယာ၊ အရူပီ ဟူသော နာမည်ပညတ်၏။ အတ္ထိတာယ စ၊ အရူပဘုံ၌ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ဒ္ဒိသုပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နယေသု၂၊ နည်းတို့၌။ သတ္တောတိ၊ သတ္တော ဟူသောပုဒ်ကို။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝေ၀စနဝသေန၊ ဝေ၀စ်ပရိယာယ် စကားလှယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။ တနည်း အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။

၆၇။ ဣဒါနိ၊ ရူပီ ပုဂ္ဂလော ဥပစ္ဆိန္နော, အရူပီ သတ္တော ဇာတောဟု ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုပရဝါဒီ သည်။ ကာယေ ကာယာနုပဿီတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာရာပါဠိရပ်၌။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ အညော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားတည်း။ ပုဂ္ဂလော၊

၁။ **ကာမိတိ ဝုတ္တေ**။ ဧ ။ ပဋိက္ခိပတိ။ ။ပါဠိတော်၌ "ကာမဓာတုယာ-ကာမီ ပုဂ္ဂလောတိ"ဟု ဒုတိယ မေးရာ၀ယ် ကာမဓာတ်ဟူသော ကာမတုံ၌ ကာမ ရှိသူ မဟုတ်သော ဝိတရာဂ ရဟန္တာများလည်း ထင်ရှားရှိသည့်အတွက် ကာမီ နာမည်က ကေန္ဓ မဟုတ်သောကြောင့်ရင်း, ကာမီကို နာမည်ပညတ်အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ် သော ပါဠိတော်၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း "နဟေဝံ ဝတ္တေ့မ္ဟ"ဟု ပရ၀ါဒီ ပယ်သည်။

၂။ **ဒ္ဒိသုပိ နယေသု**။ ။ပါဠိတော်၀ယ် "သတ္တာ" ဟူသော ပြဿနာသည် "ရူပီနော သတ္တာ, ကာမီနော သတ္တာ"ဟု ၂-နည်းပါ၏။ ထို ၂-နည်းကို "ဒ္ဒိသုပိ နယေသု သတ္တောတိ"ဟု ဆိုဟန်တူသည်။

သည်။ အညော၊ ကိုယ်မှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒ္ဓတိ[1]၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ လဒ္ဓိံ၊ ကို။ (ကာယနှင့် ပုဂ္ဂလသည် တမျိုးတခြားစီ ဖြစ်၏ ဟူသော ထိုအယူကို။) ဘိန္ဒိတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ ကာယောတိ ဝါ သရီရန္တိ ဝါတိ အာဒိ။ အစရှိသော ပုစ္ဆာသည်။ သကဝါဒီပုစ္ဆာ၊ သကဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာသည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ပုစ္ဆာ၌။ ကာယံ အပ္ပိယံ ကရိတ္မာတိ[2]၊ ဟူသောပါဠိ၏။ (အတ္ထော ၌ စပ်။) ကာယံ၊ ကိုယ်သို့။ အပ္ပေတဗ္ဗံ၊သရီရသည် ကပ်ရောက်အပ်သည်ကို။ အလ္လီယာပေတဗ္ဗံ၊ သရီရကို ငြိကပ် စေထိုက်သည်ကို။ [အာပုဗ္ဗ လီဓာတ်+ဏာပေပစ္စည်း။ ဤကို ဣယပြု,လဒ္ဓေဘော်လာ, အာကို ရဿပြု။] ဧကီဘာဝံ၊ ကာယနှင့် သရီရတို့ တခုတည်း၏ အဖြစ်သို့။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ကပ်ဆောင်ထိုက်သည်ကို။ အဝိဘာဝိတဗ္ဗံ၊ မခွဲခြား မဝေဘန်ထိုက်သည်ကို။ ကတ္မာ၊ ပြု၍။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေး၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဧသေသေတိ[3]၊ ကား။ ဧသော၊ ဤ ကာယသည်။ သောယေဝ၊ထို သရီရ ပင်လော။ ဧသေ ဧသေတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဋိတော်ပါဋ္ဌသည်။ (အတ္ထိ)။ ဧသော၊ ဤ ကာယသည်။ သောယေဝ၊ ဤ သရီရပင်လော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကေဒ္ဓေတိ၊ ကား။ ကေဒ္ဓော၊ တူသော အနက်ရှိသလော။ သမေ သမတာဂေ ဝဇ္ဇာတေတိ၊ ကား။ သမော၊ တူသလော။ သမတာဂေါ၊ တူသော အဖို့ရှိသလော။ ဝဇ္ဇာတိကော၊ ထို ကာယသည် သရီရ သဘော ရှိသလော။ ဝါ၊ ထို သရီရ သည် ကာယ သဘောရှိသလော။ ဣတ္ထ၊ ဤ

---

[1]။ ယဿ ဓော ဓော။ ဓေ ။ဣဒ္ဓတိ။ ။"ကာယေ ကာယာနုပဿီ"၌"ကာယေ" အရသည် ရှုအပ်ရာ ခန္ဓာကိုယ်ရ၍, "ကာယာနုပဿီ"အရကား ရှုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ထို့ကြောင့် "အညော ကာယော, အညော ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးရာ၌ ပရဝါဒီက ကာယနှင့် ပုဂ္ဂလကို တခြားစီဟု အလိုရှိသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

[2]။ ကာယံ အပ္ပိယံ ကရိတ္မာ။ ။အပ္ပိယံ ၌ ရောက်ခြင်း အနက်ဟော အပ္ပဓာတ်, ဏျပစ္စည်း ဣအာဂုံ၊ အပ္ပေတဗ္ဗောတိ အပ္ပိယော၊ သရီရသည် ကပ်ရောက် ထိုက်သော ကာယ။ "ကာယံ အပ္ပိယံ ကရိတ္မာ၊ ကာယသို့ သရီရသည် ကပ်ရောက် ထိုက်သည်ကိုပြု၍" ဟူရာ၌ "ကာယနှင့် သရီရကို မကွဲမပြားတသားထည်းပြု၍"ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် အပ္ပေတဗ္ဗံကို "အလ္လီယာပေတဗ္ဗံ"ဟုလည်း, အလ္လီယာပေတဗ္ဗံကို "ဧကီဘာဝံ ဥပနေတဗ္ဗံ"ဟုလည်း ဖွင့်၍ အဝိဘာဝိတဗ္ဗံ (ကာယနှင့် သရီရကို မခွဲမခြား ထိုက်သည်ကိုဟု အဓိပ္ပါယ်တူ ဖွင့်သည်။

[3]။ ဧသေသေ။ ။"ကာယောတိ ဝါ သရီရန္တိ ဝါ ။ပေ။ ဧသေသေ"ဟု ပါဋိ တော် ရှိသောကြောင့် ဧသော-ဖြင့် ကာယကို စွဲလျှင် သော-ဖြင့် သရီရကို စွဲပါ။ ထို့ကြောင့် နောက်၌ "ကာယောဝ ဧသော"ဟု ဆိုသည်။ [ဧသေသေ စသည်တို့ကား ဣ-ကို ဧ-ပြုထားသော ပုဒ်များတည်း။

သေသေ အစရှိသောပါဠိ၌။ ဝစနမတ္တေယေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသာ။ ဘေဒေါ၊ အထူးသည်။ (ဟောတိ)။ အတ္ထတော ပန၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်ကား။ ကာယောဝ၊ ကာယသည်ပင်။ သေသာ၊ ဤ သရီရ ပင်လော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ၊ သည်။) ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ နာနုတ္တံ၊ ကာယနှင့် သရီရ၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္စာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။) အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလောတိ ဝါ ဇီဝေါတိ ဝါတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာယပိ၊ ဥ်လည်း။ သေသံ နယော၊ ပင်တည်း။

ပန၊ ကား။ အညော ကာယောတိ၊ အစရှိသည်ဟူ၍။ ပုဒ္ဓေ၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ကာယာနုပဿနာယ၊ ကာယာနုပဿနာ ဒေသနာတော် ကြောင့်။ ဝါ၊ ကာယာနုပဿနာ ဘာဝနာကြောင့်။ ဧဝံ လဒ္ဓိကတ္တာ၁ ဤသို့ ကာယတခြား ပုဂ္ဂလတခြားဟု အယူရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ အာမန္တာ ဟု ဝန်ခံ၏။ ပန၊ ကား။ အညံ ဇီဝန္တိ၊ အစရှိသည်ဟူ၍။ ပုဒ္ဓေ၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ အာဟစ္စ၊ ဌာန် ကရိုဏ်းတို့ကို ထိခိုက်၍။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော် မူအပ်သော။ သုတ္တံ၂၊ ပါဠိတော်သုတ်ကို။ ပဋိက္ခိပိတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ (ဟုတ္စာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။)

၁။ ကာယာနုပဿနာယ ဧဝံ လဒ္ဓိကတ္တာ။ ။"ကာယာနုပဿနာ ဒေသနာ-ယ" ဟုဎင်း၊ "ကာယာနုပဿနာယ ဧဝဝါ"ဟုဎင်း အနုဋ္ဌိကာ၌ ၂-နည်း ဖွင့်၏။ ဆိုလိုရင်းကား ကာယာနုပဿနာ ဒေသနာတော်ကြောင့် "အညော ကာယော, အညော ပုဂ္ဂလော"ဟု အယူရှိသည်ဟုလို။ မှန်၏-ထို ဒေသနာတော်၌ "ကာယေ ကာယာနုပဿီ"ဟု ဟောတော်မူရကား "ကာယေ" အရ ကာယသည် ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြား, အနုပဿီ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ကာယမှ တမျိုးတခြားဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ (တနည်း) ကာယာနုပဿနာ ဘာဝနာကြောင့်လည်း ဤသို့ ကာယတခြား, ပုဂ္ဂလ တခြားဟု အယူရှိသည်။

၂။ အာဟစ္စ ဘာသိတံ သုတ္တံ။ ။"အညော ကာယော, အညော ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးတုန်းက "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံခဲ့သော်လည်း အညံ ဇီဝံ, အညံ သရီရံ"ဟု မေး ရာ၌မူ သီလက္ခန္ဓ ဝဂ္ဂ မဟာလိသုတ် စသည်၌ "အညံ ဇီဝံ, အညံ သရီရံ"ဟု ဘုရား ဖြေတော်မမူ"ဟု ပါဠိတော်ရှိရကား "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံလျှင် ထိုပါဠိ တော်ကို ပယ်ရာ ရောက်သောကြောင့် "နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ဆိုသည်။

အနုဋ္ဌိကာ။ ။အာဟစ္စ ဘာသိတန္တိ ဌာနကရဏာနိ အာဟန္တာ (ညွှန်းပန်းနှိပ်စက်၍) ကထိတံ၊ ဘဂဝတာ သာမံ ဒေသိတန္တိ အတ္ထော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒအဖွင့်၊ ဋီကာ ကျော်၌ကား "အာဟစ္စ"ကို ဝိသေသေတွာ ဟု ဖွင့်၍ ဤ၌ ပြအပ်သော အနက်ကို ကေစိဝါဒဟု ဆိုသည်။ [ဋီကာကျော် အဖွင့်သည် ထိုနေရာ၌ သင့်၏။ ဤနေရာ၌ကား ဤအနုဋ္ဌိကာ အဖွင့်သာ သင့်ပါသည်။]

အဝဇာနာတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိ ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော နေ ဟောံ ဝတ္တေ ဟူသော စကားမှ။ ပရံ၊ ၌။ ဝါ၊ နောက်ဖြစ်သော။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ-အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေव၊ သည်သာ။

၆၈။ ပန၊ ကား။ ပရဝါဒီပက္ခေ၊ ၌။ အညော ကာယော အညော ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူ၍။ ပုဒ္ဓော၊ မေးအပ်သော။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ဌပနီယ-ပညတ္တာ၊ မဖြေပဲ ထားထိုက်သော ပြဿနာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ဆလဝသေန၊ ဆလဝါဒ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိကမ္မံ၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထို ပဋိကမ္မသည်လည်း။ ဥတ္တာနတ္ထမေव၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၁—ဂတိအနုယောဂအဖွင့်

၆၉-၇၂။ ဣဒါနိ၊ ပညတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဂတိပရိဝတ္တန မုခေန၊ ဂတိ၏ ပြောင်းလဲမှုကို အဦးပြုသဖြင့်။ စုတိ ပဋိသန္ဓိ-အနုယောဂေ၊ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေကို မေးစိစစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ [ဤ အဖွင့်ကို ကြည့်၍ "ဂတိယာ၊ ပြောင်းလဲသော ဂတိအားဖြင့်။ အနုယောဂေ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ ဂတိအနုယောဂေ၊ ခြင်း"ဟု ဝစနတ္ထ ပြုပါ။] တတ္ထ၊ ထို ဂတိ အနုယောဂ၌။ (အတ္ထော ဧဝံ-ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဝါဒီ၊ သည်။ (ဝေါဟရတိ ၌စပ်။) သ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ သန္ဓာဝိတ္ဝာန ပုဂ္ဂလောတိ အာဒိနိ၊ အစရှိကုန်သော။ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ အားကိုးတခု မှီခြေမ်းပြု၍။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သန္ဓာဝတိ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွား၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ ဝေါဟရတိ၊ ပြောဆို၏။ [သ(သော) ပုဂ္ဂလော၊ ထို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ၊ ခုနစ်ကြိမ် အလွန်အတိုင်း အရှည် ရှိအောင်။ သန္ဓာဝိတ္ဝာန၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားပြီး၍။ "ဒုက္ခဿန္တ-ကရော ဟောတိ" ၌စပ်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ တံ-လဒ္ဓိ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတုံ၊ ၎။ သန္ဓာဝတိတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ပုစ္ဆာ၌။ သန္ဓာဝတိတိ၊ ကား။ သံသရတိ၊ ဆက်၍သွားသလော။ ဝါ၊ ကျင်လည်သလော။ ဂမနာဂမနံ၊ သွားခြင်းလာခြင်းကို။ကရောတိ၊ပြုသလော။ ("ဣတိ အတ္ထော"ဟု ရှိသင့်၏။) အတ္တနော၊ ၏။ လဒ္ဓိဝသေန၊ အယူ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ သော ပုဂ္ဂလောတိ အာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ အနုယောဂါပိ၊ တို့သည်လည်း။ သကဝါဒိဿ၊ ၏။ (အနုယောဂါဟောန္တိ)။

ပဋိကွေပေါ၊ သည်။ ဣတရသာ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထို သော ပုဂ္ဂလော အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ သောတိ၊ သော ဟူသောပုဒ်၏။ သော ယေဝ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ (သန္ဓာဝတိ၊ လော, ၌ စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ [သဗ္ဗပဒံ သာဝဓာရဏံ နှင့်အညီ သော ကို ဧဝ ထည့်၍ "သောယေဝ"ဟု ဖွင့်သည်။]

ပန၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။) အနုယုတ္တော၊ စစ်ဆေး မေးမြန်းအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ သဿတဒိဋ္ဌိဘယေန၊ သဿတ-ဒိဋ္ဌိ မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ အညောတိ၊ အစရှိသည်ဟူ၍။ ပုဒ္ဓော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိ ဘယေန၊ ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိ မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ (ပဋိက္ခိပတိ)။ သော စ အညော စာတိ၊ အစရှိသည် ဟူ၍။ ပုဒ္ဓော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ကေစ္စသဿတဒိဋ္ဌိဘယေန၊ ကြောင့်။(ပဋိက္ခိပတိ)။နေဝ သော နအညောတိ၊ အစ ရှိသည် ဟူ၍။ ပုဒ္ဓော၊ သည်။ အမရာဝိက္ခေပ ဒိဋ္ဌိဘယေန၊ အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိ မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ (ပဋိက္ခိပတိ)။ ပုန၊ တဖန်။ စတ္တာရောပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဠေ၊ တို့ကို။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ (ကတ္တာ)။ ပုဒ္ဓော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ (ပဋိက္ခိပိတ္တာ အာဟ တို့ ၌ စပ်။) စတုန္နမ္ပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိန်၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့မှ။ ဘယေန၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ၏။ ပုန။ အာသ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ (လဒ္ဓိ ၌ စပ်။) ယာနိ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီ။ တာနိ (သုတ္တာနိ)၊ တို့ကို။ ဒယောန္ဟော၊ ပြလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန ဟိ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ["ဒယောန္ဟော။ ပေ ။ အာဟ"ကို ဋီကာ၌ အပြစ် ပြထားသည်။]

၂၆-၂၇။ ပုန၊ တဖန်။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ (နိယာမေတ္တာ-ပုဒ္ဓော ၌ စပ်။) ယ္ဟာယံ (ယော၊ အယံ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တဝ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အားဖြင့်။ သန္ဓာဝတိ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွား၏။ သော (ပုဂ္ဂလော)၊ သည်။ အသ္မိံ လောကေ စ၊ ဤ လောက၌ရင်း။ ပရသ္မိံ (လောကေ) စ၊ တမလွန်လောက၌ရင်း။ ဧကောယေဝ၊ တယောက်တည်းသာ။ (ဟောတိ)ကိုး၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ သ္ဝေဝါတိ၊ သ္ဝေဝဟူ၍။ နိယာမေတ္တာ၊ ဧဝ သဒ္ဒါဖြင့် မြစေ၍။ ပုဒ္ဓော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော၊ သော်။) သဿတဘယာ၊

၁။ **သ္ဝေဝါတိ နိယာမေတ္တာ။** ။(ပါဠိတော်ဝယ် ပုဒ်ရေ ၂၆-၌) အာမန္တာ ဟု ဝန်ခံပြီးသောအခါ "သ္ဝေ"ဟု ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် ခိုင်မြဲစေ၍ "သ္ဝေ ပုဂ္ဂလော-သန္ဓာဝတိ ။ ပေ ။ ဣမံ လောကံ"ဟု မေးသောအခါ "နု ဟေဝံ ဝတ္တမ္ဗေ"ဟု ပယ်၏။ [ဤ ပဋိက္ခိပိတ္တာကို ပဋိဇာနာတိ ၌ စပ်။] (ဆဋ္ဌမ္ပိ ၌ နိယာမေတ္တာဟု ရှိသည်။)

သဿတ ဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ပယ်ပြီး၍။ (ပဋိဇာနာတိ-ဌ စပ်။) ပုန္ဒ၊ တဖန်။ ဒဋ္ဌဲ၊ ခိုင်မြဲသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တထေဝ၊ ထိုရှေး အတိုင်းပင်။ ပုဗ္ဗော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ (ပဋိဇာနာတိ ဌ စပ်။) ယသ္မာ၂၊ ကြောင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၀၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ပင်တည်း။ အညော၊ တမျိုး တခြားသော။ ဘာဝေါ၊ အနက်သဘောသည်။ နိ၊ မဟုတ်။ သော တတော-စုတော ဣဓူပ ပန္နောတိ အာဒိ သုတ္တမ္ပိ၊ အစရှိသောသုတ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၂။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ၁၊ ၏။ သ္မေ၀ မနုဿောတိ၊ အစရှိသည် ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ မနုဿသော၀၊ လူ၏ပင်။ ဒေ၀တ္တာ-ဘာ၀တော၊ နတ်အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၂၇။ ပုန။ ပုဗ္ဗော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ အဟံ၊ ငါ ဘုရားသည်။ တေန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ သုနေတ္တော နာမ၊ မည်သော။ သတ္ထာ၊ ဆရာသည်။ အဟောသိံ၊ ဖြစ်တော်မူခဲ့ပြီ။ ဣတိအာဒိသုတ္တ၀သေန၊ ဤသို့ အစရှိသော သုတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ [သတ္တကဏ္ဍတ္တရ,မဟာ၀ဂ် သတ္တသူရိယသုတ်။] ပဋိဇာနာတိ၊၏။ အထ၊ ဝန်ခံပြီးရာ ထိုအခါမှ နောက်၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ (၀စနံ ဌ စပ်။) သကဝါဒီ၊ သည်။ ဒေ၀ မနုဿုပပတ္တိနံ၊ နတ်အဖြစ် ဟူသော ဥပပတ္တိ, လူအဖြစ်ဟူသော ဥပပတ္တိတို့၏။ နာနတ္တတော၊ ထူးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ၀စနံ၊ စကားကို။ မိစ္ဆာတိ၊ မှားယွင်း၏ဟူ၍။ ပကာသေန္တော၊ ထင်ရှားပြလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနုဿော ဟုတ္ဝာတိ၃ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊

၁။ ပုန ဒဋ္ဌဲ ကတ္တာ ။ ပေ ။ ပဋိဇာနာတိ။ ။ထိုသို့ ပယ်ပြီးသောအခါ (ပုဒ်ရေ ၂၂-ဌ) "သ္မေ၀ ပုဂ္ဂလော ။ ပေ ။ ဣမံ လောကံ"ဟု ရှေးအာဘိုင်းပင် ထပ်မံ၍မေး၏။ ဤသို့ နောက်တခါ ထပ်၍ မေးသောကြောင့် "ပုန ဒဋ္ဌဲ ကတ္တာ"ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ မေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၂။ ယသ္မာ သော ပုဂ္ဂလော ။ ပေ ။ အတ္ထိ။ ။ထိုသို့ ဝန်ခံရာ၌ ပရဝါဒီ ဘက်က အကြောင်းပြချက်မှာ-တဘ၀မှ တဘ၀သို့ သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ် တမျိုးတည်းပင်ဖြစ်၏။ နိ အညော ဘာ၀ေါ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်မှ အခြားသော သဘာ၀ တမျိုးမဟုတ်။ ထို့ပြင်-"သော တတော စုတော ဣဓူပပန္နော"ဟူသော ပါဠိတော်လည်းရှိ၏။ ထိုသို့သော ယုတ္တိ,သာဓက ၂-ဌာနကို ထောက်၍ အာမန္တာဟု ပရဝါဒီ ဝန်ခံသည်။

၃။ ပုန ပုဗ္ဗော ။ ပေ ။ မနုဿော ဟုတ္ဝာ။ ။(ပုဒ်ရေ ၂၂-တုန်းက) မေးအပ်ပြီးသော "သ္မေ၀ မနုဿော, သော ဒေ၀ေါ"ဟူသော ထို ပြဿနာကိုပင် (၂၀) ဌ ထပ်၍ သကဝါဒီ မေးသောကြောင့် "ပုန ပုဗ္ဗော"ဟု ဆို၏။ ပရဝါဒီက "အာမန္တာ"ဝန်ခံသောအခါ-ဒေ၀ အဖြစ်နှင့် မနုဿ အဖြစ်က မတူသောကြောင့် ပရဝါဒီ၏စကား၌ "အမှား"ပြလိုရ၍ "မနုဿော ဟုတ္ဝာ ဒေ၀ေါ ဟောတိ"စသည် ဖြင့် နှိပ်ပြီးလျှင် မိစ္ဆာဟု အပြစ်ပြသည်။

ပြီ။ တတ္တ၊ ထိုမနုဿော ဟုတ္ဝာ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ဟေဝံ မရဏံ-နဟေဟိတီတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၏။ ဧဝံ သန္တေ၊ လသော်။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်။ နဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်တော့လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော။ ဣတောဝ၊ ဤ မိစ္ဆာဟု ပြုပြီးရာ အခါမှ။ ပရံ၊ ၌။ ယက္ခော ပေတောတိ၊ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ အတ္တဘာဝ နာနတ္တဝသေန၊ အတ္တဘောဝ၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်နှင့် စပ်သဖြင့်။ အနုယောဂ နာနတ္တံ၊ မေးစိစစ်ခြင်း၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၁။ ခတ္တိယောတိအာဒိနိ၂၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့ကို။ ဇာတိဝသေန-စေဝ၊ အမျိုးဇာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ အင်္ဂဝေဒလ္လာဒိဝသေန စ၊ အင်္ဂါကြီး ငယ်တို့၏ ချို့တဲ့ကုန်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ (သဂ၀ါ-ဒိနာ၊ သည်။ (တနည်း)အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) ဝုတ္တာနိ၂၊ အပ်ကုန်ပြီ။

ဤ ၈၇-၈၈။ ပုန၊ တဖန်။ နဝတ္တမ္ဗန္တိ?၊ နဝတ္တမ္ဗံ သ္ဝေ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ အစရှိသည် ဟူ၍။ ပရ၀ါဒိနာ၊ သည်။ ပုဗ္ဗော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော)။ ဣဓဗ္ဗကာသ၊ ဤ ဘ၀၌ ဝတ္ထုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပပတ္တိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ-ဇနခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရလောကာသ၊ တမလွန် လောကသို့။ ဂမနာ-ဘာ၀တော၊ သွားနိုင်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိညာ?၊ သည်။ သကဝါဒီသ၊

၁။ ဇာတ္ထ ။ ပေ ။ နဘ ဝိဿတီတိ အတ္ထော။ ။ပုဂ္ဂိုလ် တယောက် တည်းသည်ပင် လူဖြစ်လိုက် နတ်ဖြစ်လိုက်အားဖြင့် ရုပ်ကြောင်း ရုပ်လွဲဖြစ်လျှင် သေခြင်းပင် ရှိတော့မည်မဟုတ်-ဟူလို။

၂။ ခတ္တိယောတိ အာဒိနိ ။ ပေ ။ ဝုတ္တာနိ။ ။၈၁-၌ "အတ္ထိ-ကောစိ ခတ္တိယော ဟုတ္ဝာ" မှ စ၍ ၈၅-၌ "အတ္ထိ ကောစိ သုဒ္ဓေါ" စသည် တိုင်အောင် ရည်ရွယ်၍"ဇာတိဝသေန စေ၀"ဟုဝင်း၊၈၆-၌"ဟတ္ထစ္ဆိန္နော ဟတ္ထစ္ဆိန္နော၀ ဟောတိ"မှစ၍ "မဟိ'သော၀ ဟောတိ"တိုင်အောင် ရည်ရွယ်၍ "အင်္ဂဝေကလ္လာ-ဒိ၀သေနစ"ဟုဝင်း ဆိုသည်။ ဝေကလ္လာဒိ၌ အာဒိဖြင့် "ကုဋ္ဌိယော ဂဏ္ဍိယော" စသော အနာရောဂါရှိခြင်းကိုဝင်း, "သြဠော ဂေါဏော" စသော တိရစ္ဆာနဂတိ ကိုဝင်း ယူပါ။

၃။ ပုန နဝတ္တမ္ဗန္တိ ။ ပေ ။ ပဋိညာ။ ။၈၆-တုန်းက "သ္ဝေ ပုဂ္ဂလော-သန္ဓာ၀တိ"စ သော ပြဿနာကိုပင် ပရ၀ါဒီက "နဝတ္တမ္ဗံ"ဟု ထည့်၍ မေးသော ကြောင့် "ပုန-နောက်ထပ်"ဟု ဆိုသည်။ ပရ၀ါဒီက "ထို ပုဂ္ဂိုလ် တယောက်တည်း သည်ပင် ဤ လောကမှ နောက်လောကသို့ဝင်း, နောက်လောကမှ ဤ လောကသို့ဝင်း ပြေးသွား၏ဟု မဆိုထိုက်ပါသလော"ဟု မေးရာ၌ "ဤ လောကဌ် တည်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ် သည်' ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့် နောက်လောကသို့ မသွားနိုင်သောကြောင့် "အာမန္တာ" ဟု သကဝါဒီ ဝန်ခံသည်။

၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ပုန်။ သောတာပန္နဿ ။ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘ'ဝန္တရေပိ၊ ဘဝတပါးဌိလည်း။ သောတာပန္နဘာဝါ'ဝိဇဟနတော၊ သောတာပန်၏ အဖြစ်ကို မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဒုတိယပဋိညာပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက် ဝန်ခံခြင်းသည်လည်း။ တဿဝ၊ ထို သကဝါဒီ၏ပင်။ (ပဋိညာ၊ သည်။ ဟောတိ။) ဟဋ္ဌိတိ အာဒိဝစနံ၊ ဟဋ္ဌိ သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော အစရှိသော စကားသည်။ပရဝါဒီဿ၏ စကားတည်း။ ပုန်။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ ဥပပန္နဿ၊ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မနုဿတ္တာဘာ'ဝဒဿနေန၊ လူ၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကို ပြခြင်းအားဖြင့်။ အနုယောဂေ ၊ သည်။ 'သကဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစီစစ်ခြင်းတည်း။

၇၉-၉၀။ တတော၊ ထိုသို့ မေးစီစစ်ရာ အခါမှ။ ပရံ၊ ၌။ အနုညော အဝိဂတောတိတ္ထေ၊ ဤ ပါ၌၌။ (အတ္ထော-၌ စပ်။) အနုညောတိ၊ ကား။ သမ္ဘာကာရေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကေသဒိသော၊ တထပ် တည်း တူသည်။ (ဟုတ္ဝာ သန္ဓာ'ဝတိ-၌ စပ်။) အဝိဂတောတိ၊ ကား။ ကေနာပိ၊ တခုလည်း ဖြစ်သော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝိဂတော ၎၊ မကင်းသည်။ (ဟုတ္ဝာ သန္ဓာ'ဝတိ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နု ဟေ'ဝန္တိ၊ နု ဟေ'ဝ ဝတ္တမ္ဗေ ဟူသော စကားကို။ ဒေ'ဝလောကေ၊ ၌။ ဥပပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မနုဿဘာ'ဝါဘာ'ဝတော၊ လူ့အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝေ'၊ ဤသို့ နု ဟေ'ဝ ဝတ္တမ္ဗေ ဟူ၍။ (ပရ'ဝါဒီ၊သည်။) အာဟ၊ ပြီ။ ပုန်။ ဒဋ္ဌံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ[2]၊ ၍။ အနုယုတ္တော၊ မေးစီစစ်အပ်သော ပရ'ဝါဒီသည်။ သ္မေ'ဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာ'ဝတိတိ၊ ဟူသော။ လဒ္ဓိယာ၊ မိမိ အယူအားဖြင့်။ အနုဇာနာတိ၊ အာမန္တာ ဟု ခွင့်ပြု၏။

၁။ **ပုန သောတာပန္နဿ ။ ဧပ ။ တဿ'ဝ ။** ။"ထိုပုဂ္ဂိုလ် တယောက်တည်း သည်ပင် တဘ'ဝမှ တဘ'ဝသို့ ပြေးသွား၏ဟု မဆိုထိုက်သလော"ဟု မေးရာ၌ "အာမန္တာ၊ အိမ်း မဆိုထိုက်"ဟူသော အဖြေကို မကျေနပ်သောကြောင့် "လူဘ'ဝတ သောတာပန်သည် နောက်ဘ'ဝသို့ ရောက်လျှင်လည်း သောတာပန်ပင် ဖြစ်သည်မဟုတ် လော"ဟု ပရ'ဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု သကဝါဒီ ဝန်ခံသည်။

၂။ **အနုညော အဝိဂတော။** ।ပါဠိတော်'ဝယ် ရှေ့ပြဿနာမှ "သ္မေ'ဝ-ပုဂ္ဂလော"ကို လိုက်စေ၍ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် "အနညော-အခြားသူ မဟုတ်သည်" ဟူရာ၌ အလုံးစုံအခြင်းအရာအားဖြင့် တထပ်တည်းတူသည်"ဟု ဆိုလို၏။"အဝိဂတော၊ မကင်းသည်" ဟူရာ၌လည်း"နဂိုရှိနေသောအခြင်းအရာတို့တွင် တစုံတခုသော အခြင်း အရာအားဖြင့် မကင်း"ဟု ဆိုလိုသည်။

၃။ **ပုန ဒဋ္ဌံ ကတ္ဝာ။** ။၇၉-၌ မေးအပ်ပြီးသော ဒုတိယပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးသောကြောင့် "ပုန ဒဋ္ဌံ ကတ္ဝာ"ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ထပ်၍ မေး သောအခါ "သ္မေ'ဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာ'ဝတိ"ဟူသော သူ့အယူနှင့် လျော်သည်ကို စဉ်း စားမိ၍ ၇၉-၌ ပယ်အပ်ပြီးကိုပင် "အာမန္တာ"ဟု ခွင့်ပြု ပြန်သည်။

ဟတ္ထစ္ဆိန္နောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ၌ လှမ်း၍) အာကာရာဝိဂမနဒဿနေန ၁၊ အခြင်းအရာနှင့် မကင်းခြင်းကို ပြခြင်းအား ဖြင့်။ အဝိဂတော၊ မကင်းသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ သန္ဓာဝတိ၊ တဘာဝမှ တဘာဝသို့ ပြေးသွား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ လဒ္ဓိဘိန္ဒနတ္ထံ၊ အယူကို ဖျက်ဆီးခြင်း အကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဟတ္ထစ္ဆိန္နော အစရှိသော သကဝါဒီ၏ စကားရပ်၌။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဂ်ဋ္ဌကာ၊ ခြေမ လက်မ တို့သည်။ ဆိန္နာ၊ ပြတ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အဋ္ဌစ္ဆိန္နော၊ မည်၏။ ယဿ၊ ၏။ မဟာနာရု၊ အကြောကြီး တို့သည်။ ဆိန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ကဏ္ဏရစ္ဆိန္နော၊ မည်၏။

၉၁။ သရူပေါတိ အာဒိသု၎၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမေ၊ ပဌမ ဖြစ်သော။ ပဋ္ဌေ၊ ၌။ ဣမိနာ ရူပကာယေန၊ ဤ ရူပကာယနှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ ကို။ အဂမနံ၊ တဘာဝသို့ မသွားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိက္ခိပတိ၊ နှ ဟေတံ ဝတ္တေဗ္ဗဟု ပယ်၏။ ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ (ပဋ္ဌေ၊ ၌။ အန္တရာ-ဘဝပုဂ္ဂလံ၊ အန္တရာ ဘဝပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝါ၊ အကြားဘဝ၌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိဇာနာတိ ၂၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို အန္တရာဘဝ

၁။ **အာကာရာဝိဂမနဒဿနေန**။ ။"အာမန္တာ" ဟု ခွင့်ပြု ပြီးသောအခါ "ဟတ္ထစ္ဆိန္နော ဟတ္ထစ္ဆိန္နောဝ ဟောတိ ရေးဘဝ၌ ဟတ္ထစ္ဆိန္န ဖြစ်သူသည် နောက်ဘဝ သို့ ဟတ္ထစ္ဆိန္န အဖြစ်ဖြင့်ပင် ပြေးသွားသလော" စသည်ဖြင့် မေးခြင်းသည် "အဝိဂတော သန္ဓာဝတိ" ဟူသော သူ့အယူကို ဖျက်ခြင်းအကျိုးငှါ မေးခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ မေးသော အခါ "နှ ဟေတံ ဝတ္တေဗ္ဗေ" ဟု ပယ်ရှားသောကြောင့် သူ့အယူပျက်လေသည်။ စာအုပ်တို့၌ "အာကာရဝိဂမနဒဿနေန" ဟု ရှိသော်လည်း "အာကာရာဝိဂမန(အာကာရ+အဝိဂမန) (ဟတ္ထစ္ဆိန္နဖြစ်သူ၏ လက်ပြတ်နေခြင်းဟူသော အခြင်းအရာမကင်းပဲ နောက်ဘဝ၌ ဟတ္ထစ္ဆိန္န အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပုံကို) ဒဿနေန" ဟု ရှိမှ အဓိပ္ပါယ် မှန်သည်။

၂။ **သရူပေါတိ အာဒိသု**။ ။"သရူပေါ"ကို ဣမိနာ ရူပကာယေန သဒ္ဒိံ ဟု ဖွင့်သည်။ သွေ့ ပုဂ္ဂလောကို လိုက်စေ၍ "ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် ဤရူပကာယနှင့်တကွ (ဤရူပကာယ အတိုင်း) တဘာဝမှ တဘာဝသို့ ပြေးသွားသလော" ဟု ပဌမ မေးရာ၌ "နှ ဟေတံ ဝတ္တေဗ္ဗေ" ဟု ပယ်သည်။

၃။ **ဒုတိယေ ။ ဝေ ။ ပဋိဇာနာတိ**။ ။ထိုပြဿနာကိုပင် ဒုတိယထပ်၍ မေးရာ၌ကား ဝန်ခံ၏။ တာ့ကြောင့်နည်း ပရဝါဒီသည် ဤ ဘဝနှင့် နောက်ဘဝ၏အကြား၌ "ကြားဘဝ တမျိုး ရှိသေး၏" ဟု အယူ ရှိနေသောကြောင့်တည်း။ ဆက်ဦးအုံ၊- "အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေပြီးနောက် အမိလောင်း၏ သန္ဓေယူနိုင်လောက်ရာ ကာလကို စောင့်ဆိုင်း၍ ကြားဘဝ၌ နေရသေး၏။ အမိက သန္ဓေယူနိုင်လောက်အော့င် အကြောင်းစုံသောအခါ ထို ကြားဘဝ၌ ဖြစ်သော ရုပ်အတိုင်းပင် အမိဝမ်းထဲသို့ ဝင်ရောက်၏။ ဝင်ရောက်ပြီးမှ ထို မုပ်ပျက်သည်" ဟု အယူရှိသတဲ့။

ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အားဖြင့်။ သ၌ရှိပေါ၀၊ မိမိ၏ရုပ်နှင့်တကွသာလျှင်။ ၀ါ၊ မိမိရှိပကာယအတိုင်းသာလျှင်။ (ဟုတ္တာ)။ ဂန္ဓာ၊ သွားရ။ မာတုကုစ္ဆိံ၊ အမိ၀မ်းသို့။ ပဝိသတိ၊ ၀င်၏။ အထ၊ အမိ၀မ်းသို့ ၀င်ပြီးရာ ထို အခါ၌။ အဿ၊ ထိုအန္တရာဘ၀ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံ ရှေ့၊ ထို ဘ၀ဟောင်းက၊ ပါလာသော ရုပ်သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ တံ ဇီ၀န္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။) ရူပသခ်ါတေန၊ ရုပ်ဟူ ဆိုအပ်သော။ ယေန၊ သရီရေန၊ အကြင်ကိုယ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဂစ္ဆတိ၊ တဘ၀မှ တဘ၀သို့ သွား၏။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ အဿ၊ ထို အန္တရာဘ၀ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တဒေ၀၊ ထို ရုပ်ဟူသော ကိုယ်သည်ပင်။ ဇီ၀ံ၊ ဇီ၀လော။ တံ၊ ထိုဇီ၀သည်။ သရီရံ၊ သရီရလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ၊ သည်။) ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ပရ၀ါဒီ၊ သည်။ ဣဒ၊ ဤဘ၀၌။ သရီရနိဿိတော၊ ရုပ်ဟူသော ကိုယ်ကို ပစ်ချရခြင်းကြောင့်ရင်း။ သုတ္တ၀ိရောဓာ၂စ၊ သုတ်ပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပဋိက္ခိပတိ၊- ၏။

သ၀ေဒနောတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ အသညူပပတ္တိံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရ၀ါဒီ၊ သည်။)

၁။ တံ ဇီ၀ံ တံ သရီရံ။ ။"ယေန ရူပသခ်ါတေန သရီရေန"ဟု သရီရအတွက် အနိယမ ထည့်၍ ဆိုသောကြောင့် တံ ဇီ၀ံ၌ တံ ဖြင့် ထို-ရုပ်ခန္ဓာ ဟူသော သရီရကို စွဲရသည်။ ထို ရုပ်ခန္ဓာဟူသော သရီရသည် ဇီ၀ (အသက်ကောင်)လော။ "ထို ဇီ၀(အသက်ကောင်) သည် သရီရ လော"ဟု-သကဝါဒီ မေးသည်။["ရူပသခ်ါ-တေန "ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် သတ္တ-အတ္တ ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော သရီရကို တားမြစ်သည်။]

၂။ သရီရ နိဿိတော သုတ္တ၀ိရောဓာ။ ။"ရုပ်ခန္ဓာဟူသော သရီရသည် ဇီ၀-လော"ဟု မေးသောအခါ ဇီ၀သည် သဿတ(မြဲ)၏။ ရုပ်ခန္ဓာ ဟူသော သရီရကား ဤ ဘ၀၌ ပစ်ချခဲ့ရ၍ မမြဲ။ ထို့ကြောင့်ရင်း, "တံ ဇီ၀ံ တံသရီရန္တိ အဗျာကတမေတံ မယာ"ဟူသော သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့်ရင်း ပယ်သည်။

၃။ သ၀ေဒနောတိ အာဒီသု။ ။ပါဠိတော်၌ "သွေ၀ ပုဂ္ဂလော"ကို လိုက်စေ၍ "သရှေပါ"နေရာ၀ယ် "သ၀ေဒနော သန္ဓာ၀တိ အသ္မာလောကာ"စသည်ဖြင့် ရှိ၏။ ထိုသို့ မေးရာ၀ယ် "အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ "နု ဟေ၀ं-၀တ္တေ"ဟု ပရ၀ါဒီ ပယ်၏။ ထိုသို့ ပယ်ပြီးနောက် "သွေ၀ ပုဂ္ဂလော သ၀ေဒနော-သန္ဓာ၀တိ" ဟု ထပ်၍ မေးသောအခါ အသညသတ်ဘုံမှ တပါးသောဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ "အာမန္တာ"၀န်ခံသည်။ ထို့နောက် တံ၊ ထို ဝေဒနာနှင့်တကွ ဖြစ်သော ကိုယ်သည်။ ဇီ၀ံ၊ လော။ တံ၊ ထို ဇီ၀သည်။ သရီရံ၊ လော"ဟု မေးသောအခါ သုတ္တ-ဝိရောဓဖြစ်သောကြောင့် ပယ်သည်။ဤသို့ သညာ သခ်ါရ ဝိညာဏကွန္ဓာတို့ကို အပြည့်အစုံ မေး၍ အပြည့်အစုံ ဖြေသည်။ ပါဠိတော်၌ကား ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။

ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ တဒတ္ထံ၊ ထိ အသညသတ် ပဋိသန္ဓေမှ တပါးသော။ ဥပပတ္တိ၊ စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ တံ ဇီ၀န္တိ၊ ကား။ ဝေဒနာဒိ သခ်ါတေန၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယေန သရီရေန၊ အကြင်သရီရနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကဋ္ဌ။ ဂစ္ဆတိ၊ တဘ၀မှ တဘ၀သို့ သွား၏။ ကိံ၊ နည်း။ အသာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ တဒေ၀၊ ထို ဝေဒနာ ဟူသော သရီရသည်ပင်။ ဇီ၀ံ၊ ဇီ၀လော၊ တံ၊ ထို ဇီ၀သည်။ သရီရံ၊ သရီရလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သက၀ါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို သရီရသည်။ ဇီ၀ံ၊ တည်း။ တံ၊ ထို ဇီ၀သည်။ သရီရံ၊ တည်း။ ဇီ၀ံ၊ သည်။ အညံ၊ သရီရမှ တမျိုးတခြားတည်း။ သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ ဇီ၀မှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေသာ လဒ္ဓိယာ၊ ဌ်။ ပဋိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ သရီရန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ပရ၀ါဒီသည် အလိုရှိအပ်ကုန်ပြီ။ ပရ၀ါဒီ၊ သည်။ သုတ္တ-ဝိရောဓေ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၉၂။ အရူပေါတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမေ၊ သော။ ပဋေ၊ ဌ်။ အန္တရာဘ၀ံ၊ ကြားဘ၀ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ဒုတိယေ၊ သော။ ပဋေ၊ ဌ်။ အရူပါ၊ အရူပဘုံမှ။ (စ၀ိတ္တာ၊ စုတေ၍။) ရူပံ၊ ရုပ်ရှိသောဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ အညံ ဇီ၀န္တိ၊ ကား။ ရူပသခ်ါတံ၊ ရုပ်ဟုဆိုအပ်သော။ ယံ သရီရံ၊ အကြင်ကိုယ်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ အရူပေါ၊ ရုပ်မရှိသည်။ (ဟုတ္တာ)။ သန္ဓာ၀တိ၊ ၏။ ကိံ၊ နည်း။ တေ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏။ တံ သရီရံ၊ ထို ရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော သရီရသည်။ အညံ၊ ဇီ၀မှ တမျိုးတခြားလော။ ဇီ၀ံ၊ သည်။ အညံ၊ ရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော သရီရမှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သက၀ါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတရော၊ သက၀ါဒီမှ တပါးသော ပရ၀ါဒီသည်။ သုတ္တ၀ိရောဓော၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ အ၀ေဒနောတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ သညီဘ၀ံ၊ သညာရှိသော ဘုံ၀ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ တဒတ္ထံ၊ ထို သညီဘ၀မှ အခြားသော။ ဥပပတ္တိ၊ အသညသတ်ဘုံ, နေ၀သညာနာသညာယတနဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ အညံ ဇီ၀န္တိ၊ ကား။ ဝေဒနာဒိ သခ်ါတံ၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်ဟု

---

[1] ၁။ **အရူပေါတိ အာဒီသု**။ ။ဤပြဿနာတို့၀ယ် နောက်ဆုံးဖြစ်သော "အညံ-ဇီ၀ံ, အညံ သရီရံ"ဟူသော ပြဿနာ၌ "အရူပေါ"ဟု စတည်လျှင် "အညံ-ရုပ်မှတပါး ဝေဒနာ စသည်ကို သရီရ"ဟု ယူပါ။ "အ၀ေဒနော"ဟု စတည်လျှင် "အညံ၊ ဝေဒနာမှ တပါး ရုပ်စသည်ကို သရီရ"ဟု ယူပါ။

ဆိုအပ်သော။ ယံ၊ သရီရံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အဝေဒနော၊ ဝေဒနာ မရှိသည်။(ဟုတ္တာ)။ သန္ဓာဝတိ၊ ၏။ အဝိညာဏော၊ ဝိညာဉ်မရှိသည်။ (ဟုတ္တာ)။ သန္ဓာဝတိ၊ ၏။ ကိံ၊ နည်း။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ တံ သရီရံ၊ ထို ဝေဒနာ အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော သရီရသည်။ အည်ံ၊ ဇီဝမ္ပ တမ္ပိုး တခြားလော။ ဇီဝံ၊ သည်။ အည်ံ၊ ဝေဒနာ အစရှိသော သရီရမ္ပ တမ္ပိုးတခြားလော။ ဣတိ။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ သည်။ သုတ္တဝိရောဓော၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [ပါဠိတော်နှင့် တိုက်၍ ကြည့်ပါ။ အဓိပ္ပါယ် မခက်တော့။]

၉၃။ ရူပံ သန္ဓာဝတီတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ရူပါဒယော၊ ရူပ်အစရှိကုန်သော။ ယေ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ (ပရဝါဒီ)။ ပညပေတိ၊ ပညတ်၏။ ကိံ၊ နည်း။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန္ဓာဝန္တေ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားလသော်။ တမ္မိ ရူပံ၊ ထို ရူပ်သည်လည်း။ သန္ဓာဝတိ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ (ပဋိက္ခိပတိ-၌ စပ်။) အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော နိဝရဏရှိကုန်သော။ တဏှာ သံယောဇနာနံ၊ တဏှာဟူသော သံယောဇဉ်ရှိကုန်သော။ သန္ဓာဝတံ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားကြကုန်သော။ သံသရတံ၊ ကျင်လည်ကြကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ (ပုဗ္ဗကောဋိ၊ ရှေအစွန်းသည်။ နှ ပညာယတိ၊ မထင်ရှား။) ဣတိ၊ သို့။ သတ္တသော၊ သတ္တဝါ၏သာလျှင်။ သန္ဓာဝန ဝစနတော၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားခြင်းကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ပုန။ ပုဒ္ဓော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ရူပါဒိဓမ္မေ၊ ရူပ်အစရှိသော တရားတို့ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန္ဓာဝန္တေ၊ လသော်။ တေန ရူပေနပိ၊ ထို ရူပ်သည်လည်း။ သန္ဓာဝိတမ္ပိ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားထိုက်၏။ ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ဝေဒနာဒီသုပိ၊ ဝေဒနာ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ သေသံ နယော၊ ပင်တည်း။

၁။ ရူပံ သန္ဓာဝတီ။ ။သကဝါဒီက "ရူပ်သည် ပြေးသွား သလော" ဟု မေးရာ၌ ပရဝါဒီသည် "အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ သန္ဓာဝတံ" စသော ပါဠိတော်ဝယ် "ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် ပြေးသွား၏"ဟူသော စကားတော်ကို ထောက်၍ "ရူပ်သည် ပြေးသွား၏"ဟု မဆိုထိုက်ဟု ပယ်ပြီးလျှင် ထပ်၍ မေးသောအခါ ရူပ်စသည်ကို ကြဉ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု သီးခြားမရှိသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၉၄။ ရူပံ နု သန္ဓာ၀တိတိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ယံသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏။ ရူပံ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ စ၊ ထိုသို့ပင် ရူပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ပါသေ၁်လည်း။ သေ့၀၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ သန္ဓာ၀တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (တုံ့၊ အသင် ပရ၀ါဒီသည်။) ၀ဒေသိ၊ ဆို၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ အသင် ပရ၀ါဒီကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကိं၊ နည်း။ တေ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏။ ရူပံ၊ သည်။ နု သန္ဓာ၀တိ၊ တဘ၀မှ တဘ၀သို့ မပြေးသွားသလော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣတရော၊ သက၀ါဒီမှ တပါးသော ပရ၀ါဒီသည်။ (ပဋ္ဌိကွဲပတိ-၌ စပ်။) သန္ဓာ၀ဿေန၊ သော။ ပုဂ္ဂလေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပါဒါနဘူတေန၊ စွဲမှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ရူပေန၊ သည်။ သန္ဓာ၀ိတုံ၊ ၄ါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့သောအမှတ်ဖြင့်။ ပဋ္ဌိကွဲပတိ၊ ၏။ [“ပုဂ္ဂလေ၊ သည်။ သန္ဓာ၀ဿေ၊ သော်။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပါဒါနဘူတေန၊သော။ရူပေန၊သည်။သန္ဓာ၀ိတုံ၊ ၄ါ။ နု သက္ကာ၊မတတ်ကောင်းသည်။ နု၊ မဟုတ်။ “ဣတိ သညာယ ပဋ္ဌိကွဲပတိ”ဟု ရှေးမူအတိုင်း အနက်ပေးလျှင်လည်း အဓိပ္ပါယ်မှန်ရသည်။] ပုန၊ တဖန်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရ၀ါဒီသည်။ သတ္တာနုညော၀၊ တို့၏ သာလျှင်။ သန္ဓာ၀နေ ၀စနတော၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ဤ ဂတိအနုယောဂ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီအရင်သည်။ ဥတ္တာနမေ၀၊ သည်သာ။

ပန၊ဆက်။ အယံ၊ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဂါထာနံ၊ဂါထာတို့၏။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အာယသ္မတော၊ ၀ါရှင် ပရ၀ါဒီ၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။

၁။ ရူပံ နု သန္ဓာ၀တိ။ ။ဤ ပြဿနာသည် သက၀ါဒီ၏ ပြဿနာပင်တည်း။ “ရူပ်သည် မပြေးသွားသလော”ဟု မေးရာ၌ “နု ဟေ၀ံ ၀တ္တဗ္ဗေ၊ မပြေးသွားဟု မဆိုလို”ဟု ပယ်၏။ ထိုသို့ ပယ်ခြင်းနှင့် လျော်အောင် အဋ္ဌကထာ၀ယ် “ဣတရော ပုဂ္ဂလေန သန္ဓာ၀ဿေန(ပြေးသွားသော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် =ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်အတူ) သက္ကာ တဿ ဥပါဒါနဘူတေန ရူပေန သန္ဓာ၀ိတုံတိ သညာယ ပဋ္ဌိကွဲပတိ”ဟု သိတိုင်ဋ္ဌမှ အတိုင်း စာရှိမှ အဓိပ္ပါယ်မှန် ရနိုင်ပါသည်။ “နု သက္ကာ”ဟု ရှိသော ပါဠိမှာ အဖြေနှင့် မလျော်ပါ။ [ပုဂ္ဂလေ သန္ဓာ၀ဿေန နု သက္ကာ ။ ပေ ။ သန္ဓာ၀ိတုံတိ”ဟု ပဋ္ဌိသေ၁-ချက်ရှိသော ရှေးမူအတိုင်းလည်း အဓိပ္ပါယ်မှန် ရနိုင်ပါသည်။]

၂။ ပုန ပုဋ္ဌော။ ၁ပ ။ပဋိဇာနာတိ။ ။“ရူပံ နု သန္ဓာ၀တိ”ဟူသော ပြဿနာကို နိဂ္ဂဟ စသည် ပြုပြီးနောက် ထပ်၍ မေးသောအခါ “အာမန္တာ၊ အိမ်း ရူပ်သည် မပြေးသွားပါ”ဟု ၀န်ခံ၏။ ထိုသို့ ၀န်ခံရာ၌ “သတ္တာနံ သန္ဓာ၀တံ”ဟူသော ပါဠိတော်၀ယ် “သတ္တ၀ါတို့ ပြေးသွားကုန်လသော်”ဟူသော စကားတော်ကိုထောက်လျှင် “သတ္တ၀ါ ဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြေးသွားကုန်လသော်”ဟု ဟောတော်မူသဖြင့် ရူပ်၀ေဒနာ စသည်တို့က မပြေးသွား”ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်ဟု ပရ၀ါဒီ ယူသည်။

ရက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊ စွဲမြဲ၍။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဣန္ဒန်၊ ထင်းစသော လောင်စာကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။(ဟောတိ)ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ရင်း။(တထာ၊ တူ။) ယေခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ရူပါဒီနံ၊ ရူပ်အစရှိသည်တို့၏။ သန္ဓာဝန္တေ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားခြင်းသည်။ အ သတိ၊ မဖြစ်လသော်။ တေသု ခန္ဓေသု၊ ထိုခန္ဓာတို့သည်။ ဘိဇ္ဇမာနေသု၊ ပျက်ကုန်လသော်။ တဝ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ စေ ဘိဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ပျက်အုံ့။ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ ပျက်လသော်။ ဥစ္ဆေဒါ၊ ဥစ္ဆေဒ မည်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ဘဝတိ။ ဖြစ်၏။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကတရာ၊ အဘယ်သို့သော။ (ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သနည်း။) ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဝိဝဇ္ဇိတာ၊ ရှောင်ကြဉ်တော်မူအပ်သော။ ယာ အကုသလဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် အကုသိုလ် ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိသည်။ (အတ္ထိ။ သာ၊ ထို အကုသိုလ် ဖြစ်သော ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ပန၊ ကား။ ဥစ္ဆေဒဝါဒီ သမဏောဗြာဟ္မဏောတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ပရိယာယဘာသိတာ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော။ ယာ၊ အကြင် ဥစ္ဆေဒသည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထို ဥစ္ဆေဒကို၊ နဝဒါမ၊ မဆိုလိုပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

တေသု ခန္ဓေသု၊ တို့သည်။ ဘိဇ္ဇမာနေသု၊ ပျက်ကုန်လသော်။ သော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အထာပိ နု ဘိဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍မူလည်းမပျက်အုံ့။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဿတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသည်။ ဝါ၊ မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာရောက်၏။ တတော၊ ထိုသို့ ပုဂ္ဂိုလ်၏ မြဲခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိဗ္ဗာနေန၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်။ သမသမော၊ အလွန်တူသည်။ ဝါ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာရောက်၏။ သမ သမောတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်အကဲ သာလျှင်။ သမော၊ တူသည်။(အာပဇ္ဇတိ)။ [သဒ္ဒါတူ ၂-ချက်ဖြစ်၍ အတိ-သယ အနက်ကို ဖွင့်သည်။] ဝါ၊ တနည်း။ သမေန၊ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမော၊ တူသည်။(အာပဇ္ဇတိ)။ သမ ဘာဝေနေဝ၊တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။ သမော၊ တူသည်။ (အာပဇ္ဇတိ)။ [သမေန ကို သမဘာဝေနေဝ-ဟု ထပ်ဖွင့်သောကြောင့် သမေနှင့် ဘာဝပွားဓာန ကြံပါ။]နိဗ္ဗာန်၊သည်။ နုပဇ္ဇတိ ယထေဝ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့ သာလျှင်ရင်း။ နု ဘိဇ္ဇတိ ယထေဝ၊မပျက်သကဲ့သို့သာလျှင်ရင်း။ ဧဝံ၊ တူ။တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ သည်လည်း။ တေန၊ ထို နိဗ္ဗာန်နှင့်။ သမသမော၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ (အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာရောက်

၏။) ဣတိအယံ၊ ကား။ (၇ါထာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထော၊ တည်း။) ၇တိပရိဝတ္တန-မုခေန၊ ၇တိ၏ ပြောင်းလဲခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်။ စုတိ ပဋိသန္ဓာနုယောဂေါ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို မေးစိစစ်ခြင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

အနုယောဂ ဝဏ္ဏနာ၊သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၂–ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂအဖွင့်

၉၅။ ဣဒါနိ၊ ၇တိ အနုယောဂ ကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂေါ၊ ဥပဒါပညတ်ကို မေးစိစစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ၌။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒီဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိညာ၊ သည်ရင်း။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ သည်ရင်း။ ပရဝါဒီဿ၊၏ ဝန်ခံခြင်း ပယ်ခြင်းတည်း။[ပဋိညာ ပဋိက္ခေပေါသည် သမာဟာရဒွန္ဒမဟုတ်။ ဒွန္ဒမဟုတ်လျှင် "ပဋိညာ ပဋိက္ခေပေါ စ" ဟုသော်ရင်း, "ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပေါ စ" ဟုသော်ရင်း ရှိသင့်သည်။] ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ (ဣစ္ဆတိ-၌ စပ်။) ရက္ခံ၊သစ်ပစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊၍။ ဝါ၊၍။ဆာယာယ၊အရိပ်ကို။(ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဣန္ဒနံ၊ ထင်းစသောလောင်စာကို။ ဥပါဒါယ။ အဂ္ဂိဿ၊ မီးကို။ (ပညတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ) ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ (တထာ၊ တူ။) ရူပါဒီနိ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ဝါ၊၍။ပုဂ္ဂလဿ၊ကို။ ပညတ္တိ[၂]၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းကို။ ပညာပနံ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းကို။ အဝဗောဓနံ၊ သိစေခြင်းကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပံ ဥပါဒါယာတိ၊ ဟူ၍။ (ရုပ်ကိုစွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း ဖြစ်သလောဟူ၍။) ပုဗ္ဗေ၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ပဋိဇာနာတိ။ ၏။ ပုန။ ရက္ခဥပါဒါနာ၊ သစ်ပင် ဟူသော

၁။ **ဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂေါ။** ။"ရူပံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိ-ရုပ်ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂလ ဟူသော နာမည်ပညတ်သည် ဖြစ်သလော" စသည်ဖြင့် ရုပ်စသည်ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂလ ဟူသော ပညတ်ကို မေးစိစစ်ရာ အခေါ်းကို "ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ" ဟု ခေါ်သည်။

၂။ **ပညတ္တိ**။ ။ပ+ဉာဓာတ်+ကာရိတ်ကြောင့် သိစေလို၍"ပညာပန" ဟုဝင်း, ဉာဓာတ်၏ သိခြင်း အနက်ကို ယူစေလို၍ "အဝဗောဓနံ"ဟုဝင်း ဖွင့်သည်။ ပုဂ္ဂလ ဟူသော နာမည်ပညတ်သည် ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော အနက်ကို သိစေတတ်သောကြောင့် "ပညတ္တိ"မည်၏။ ထိုသို့ ပညတ်ရာ၌ ရုပ်စသော ခန္ဓာ ၅-ပါးကို စွဲ၍ ပညတ်ရသောကြောင့် "ဥပါဒါယ+ပညတ္တိ" အရ "ဥပါဒါပညတ္တိ"အမည်ရသည်။

စဲ့မ့ီရာရ့ှိသော။ ဆာယာ၊သစ်ပင်ရိပ်သည်။ ရ့ကွော ဝိယ၊ကဲ့သ့ို(အနိစ္စာဒိဧမ့ွော၊ အနိစ္စ အစရ့ှိသော သဘောရ့ှိသည်။ ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သ့ိုဂင်း။ ဣန္ဒနုပါ-ဒါနော၊ ထင်းစသော လောင်စာဟူသော စဲ့မ့ီရာ ရ့ှိသော။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ ဣန္ဒနံ ဝိယ၊ ကဲ့သ့ို။ (အနိစ္စာဒိဧမ့ွော၊ သည်။ ဟောတိယထာ)၊ ကဲ့သ့ိုဂင်း။ ဧဝံ၊ တူ၊ တော၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ရူပါဒိ ဥပါဒါနော၊ ရုပ်အစရ့ှိသော စဲ့မ့ီရာရ့ှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရူပါဒယောဝိယ၊ ရုပ်အစ ရ့ှိသည်တို့ကဲ့သ့ို။ အနိစ္စော၊ မမြဲသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ဣတိ ဣမံ-အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ အတ္ထနော၊ ၏။ လဒ္ဓိယံ၊ ၌။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [ပါဠိတော်၌ "ရူပံ-အနိစ္စံ သခ်ံတံ၊" စသည်ဖြင့် အကျယ်လာသော်လည်း မေးလိုရင်းမှာ "ရူပါဒီ-ဥပါဒါနော ပုဂ္ဂလော ရူပါဒယောဝိယ အနိစ္စော" ဟုသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအနက် အခိုပ္ပါယ်ကို မေးအပ်သော်" ဟု ဆိုသည်။]

၉၂။ နိလံ ရူပံ ဥပါဒါယ နိလောတိ အာဒီသု၊ အစရ့ှိသော ပြဿနာတို့၌။ [အာဒိ ဖြင့် "ပီတံ ရူပံ ဥပါဒါယ ပီတကသာ ပုဂ္ဂလသာ ပညတ္တိ" မှ စ၍ "အပ္ပဋိဃံ ရူပံ ဥပါဒါယ အပ္ပဋိဃသာ ပုဂ္ဂလသာ ပညတ္တိ" တိုင်အောင်ယူပါ။] နီလရူပေန၊ ညီသောရုပ်နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ ကဲ့။ ပုဂ္ဂလသ၊ ညီသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကေတ္တံ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်ကိုဂင်း။ ကေသရိရေ၊ တခုတည်းသောကိုယ်၌။ (တကိုယ်တည်း၌။) နီလာဒီနံ၊ နီလ အစရ့ှိကုန်သော။ ဗဟူနံ၊ များစွာသော ရုပ်တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဗဟုဘာဝဋ္ဌ၊ များသည်၏ အဖြစ်ကိုဂင်း။ အနိစ္စဋ္ဌော၊ အလိုမရ့ှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။) ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [အာဒိ ဖြင့် နီလ ပီတ ။ ပေ ။ အပ္ပဋိဃတို့ကို ယူပါ။]

၉၃။ ကုသလံ ဝေဒနန္တိ၊ အစရ့ှိကုန်သော။ ဣဒ္ဓာပိ၊ ဤပြဿနာတို့၌လည်း။ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ ကဲ့။ ကေတ္တံ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်ကိုဂင်း။ ကေသန္တာနေ၊ တခုတည်းသော ခန္ဓာအစဉ်၌။ ဗဟူနံ၊ ကုန်သော။ ကုသလ-ဝေဒနာနံ၊ ကုသိုလ်ဝေဒနာတို့နှင့်။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ ဗဟုဘာဝဋ္ဌ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ များသည်၏ အဖြစ်ကိုဂင်း။ အနိစ္စဋ္ဌော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။

၁။ **နိလံ ရူပံ ဥပါဒါယ ။ ပေ ။ နိလောတိ အာဒီသု။** ။ပါဠိတော်၌ ဤအတိုင်း ပါ၌ရ့ှိသည်မဟုတ်။ "နိလံ ရူပံ ဥပါဒါယ နိလကသာ ပုဂ္ဂလသာ ပညတ္တိ" ဟုသာ ရ့ှိ၏။ ထို့နောက် "ပီတံ ရူပံ ဥပါဒါယ" စသည်ဖြင့် ရ့ှိ၏။ အဋ္ဌကထာဆရာသည် ထိုအားလုံးကို ချုံး၍ ယူလိုသောကြောင့် "နိလံ ရူပံ ဥပါဒါယ နိလောတိ အာဒီသု" ဟု ဆိုထားသည်။

ဝါ၊ ကြောင့်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။) ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ဒုတိယနယေ၊ ဒုတိယ နှုတ်ခွန်း။ (ဒုတိယပြဿနာ၌။) မဂ္ဂ ကုသလောတိ အာဒိ၀စန သဗ္ဗာ၀တော၊ "လမ်းခွဲ ကျွမ်းကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်" ဤသို့ အစရှိသော စကား၏ ထင်ရှား ရှိခြင်းကြောင့်။ ဆေကင်္ခံ၊ ဆေက အနက်ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ သဖလောတိ အာဒိနိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ကို။ ပုဗ္ဗော၊ မေးအပ်သော ပရ၀ါဒီသည်။ တထာရူပဿ၊ ထိုသို့ သဖလော အစရှိသော သဘောရှိသော။ ဝေါဟာရဿ၊ အခေါ် အ၀ေါ်၏။ အ ဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။

. ၉၉။ အကုသလပက္ခေ၊ အကုသလပက္ခ၌။ အဆေကင်္ခံ၊ အဆေက်ခ ဒုတ် အနက်ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။

. ၁၀၀။ အဗျာကတပက္ခေ၊ ၌။ သဿတာဒိ၀သေန၊ သဿတ အစ ရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဗျာကတဘာ၀ံ၊ ဟောတော် မမူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ ဣတိ၊ ဤ ကုသလပက္ခ, အကုသလပက္ခ, အဗျာကတပက္ခတို့၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီအရင်ကို။ ဟေ၌ာ၊ အောက်၌။ ဥတ္တာနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

☞၁၀၄။ စက္ခုံ ဥပါဒါယာတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ စက္ခုမာ ဝိသမာနိ ၀ ။ ပေ ။ ပါပါနိ ပရိ၀ဇ္ဇယေတိအာဒိ ဝေါဟာရ-သဗ္ဗာ၀တော၊ ဤသို့ အစရှိသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ [စက္ခုမာ၊ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိသမာနိ၊ မညီမညွှတ်သော အရာ၀တ္ထုတို့ကို။ (ပရိ၀ဇ္ဇတိ) ကျ၀၊ ရှောင်ကြဉ် သကဲ့သို့။ (ဧ၀ံ၊ တူ။) ပါပါနိ၊ မကောင်းမှုတို့ကို။ ပရိ၀ဇ္ဇယေ၊ ရှောင်ကြဉ် ရာ၏။] စက္ခုမတ္တာဒီ နိရောဓေန၊ စက္ခုမျှ အစရှိသည်၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလနိရောဓံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ချုပ်ခြင်းကို။ အနိစ္စန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။) ပဋိက္ခိပတိ။ [စက္ခုမတ္တာဒီ ၌ အာဒိဖြင့် "သောတ ဃာန ။ ပေ ။ သမ္မာသမာဓိ"တို့ကို ယူပါ။]

၁။ **ဆေကင်္ခံ သန္ဓာယ။** ။ဆေက အနက်ကို ရည်ရွယ်၍ဟု ဆိုပြီးနောက် ဝန်ခံ အပ်သောအနက်ကို ပြသင့်သေး၏။ ထို့ကြောင့် "ကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယာတိ-မညမာနော"ဟု ဋီကာ၌ ထည့်၍ ပြထား၏။ ဆိုလိုရင်းကား ကုသလသဒ္ဒါ၏ အာရောဂျ, ဂုဏ်ပေါ်ပါက, အနဝဇ္ဇ, ဆေက အနက်တို့တွင် ဆေကအနက်ကို ဟောသော ကုသလ သဒ္ဒါကို ရည်ရွယ်၍ "ကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ ကုလသဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ"ဟူသော ပြဿနာကို ဝန်ခံသည် ဟူလို။

၁,၁ ၂။ ရူပံ ဥပါဒါယ ဝေဒနံ ဥပါဒါယာတိ ဧတ္ထ၊ အစရှိသော ဤ ပါဠိတို့။ အညေပိ၊ ဝေဒနာမှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပမူလကာ၊ ရူပ်ဟူသော အရင်းမူလရှိကုန်သော။ ဒုက ဘိက စတုက္ကာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ ပဋ္ဌလယ်ယ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဝေပိ၊ ၂-ပါးသော ခန္ဓာတို့ကိုဟု။ တယောပိ၊ တို့ကိုဟု။ စတ္တာရောပိ၊ တို့ကိုဟု။ ပဉ္စပိ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကိုဟု။ ဥပါဒါယ။ ပညတ္တိ ၊ ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတိ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဝန်ခံပါသော်လည်း။ ကေ သန္ဓာနေ၊ တခုတည်းသော ခန္ဓာ အစဉ်၌။ ဒ္ဝိန္နံ ဝါ၊ ၂-ပါးသော ခန္ဓာတို့၏ဟု။ တိဏ္ဏံ စတုန္နံ တို့ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]ပဉ္စန္နံ ဝါ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့၏ဟု။ အတ္ထာဝ ၊ ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ အာယတနာဒီဆုပိ၊ , အာယတန ,အစရှိသော ပြဿနာတို့ကိုပင်လည်း။ ဧသေव နယော၊ ပင်တည်း။

'၁,၁ ၂။ ကုဒါနိ'ိ ' ၌။' ယံ၊ အကြင် သစ်ပင်,လောင်စာအရှိသော အရာ ဝတ္ထုကို။ ဥပါဒါယ၂၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။' ယဿ၊ အကြင်သစ်ပင်ရိပ်,မီး အစ ရှိသော အရာဝတ္ထုကို။ ပညတ္တိ၂၊ သည်။ (ဟောတိ)။တဿ၊ထို သစ်ပင်,လောင်စာ အစ ရှိသော် အရာဝတ္ထု၏။' အနိစ္စတာယ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿာပိ၊ ထို သစ်ပင်ရိပ်,' မီးအစရှိသော အရာဝတ္ထု၏လည်း။ အနိစ္စတာ၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ တတော စ၊ထို သစ်ပင်,လောင်စာအစရှိသော အရာဝတ္ထုမှ။ အညတ္ထဉ္စ၊ တမျိုးတခြား၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ' သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီးသည်။' (ဟောတိ) ယ'ထာ၊ ကဲ့သို့။ ' ဝေ'ဝ ' ' '

ရှေးရှုရောက်၍။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ တံ၊ ထို ရူပ် အစရှိသည်ကို။ နဝိနာ၊ မကြည်မူ၍။ (ပညတ္တိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ကား။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ တထာ၊ ထို အခြင်း အရာအားဖြင့်။ (ရူပ်အစရှိသည်၏ အနိစ္စ၏ အဖြစ်ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အနိစ္စ အဖြစ် ဟူသော အခြင်းအရာ, ရူပ်အစရှိသည်မှ ပုဂ္ဂိုလ်၏ တမျိုး တခြား၏ အဖြစ် ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) အနိစ္စန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္စာ)။ လဒ္ဓိယံ၊ မိမိအယူဌ်။ ဌတ္စာ၊ တည်၍။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၁၁၅။ နိဂဏ္ဌောတိ [1]၊ ကား။ သဒ်လိက ဗန္ဓနံ၊ သံခြေကျဉ်း အနှောင် အဖွဲ့တည်း။ ဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း သံခြေကျဉ်းတည်း။ နေဂဋ္ဌကောတိ၊ ကား။ တေန၊ ထို သံခြေကျဉ်းဖြင့်။ ဗန္ဓကော၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် တည်း။ ယသ ရူပံ သော ရူပဝါတိ [2]၊ ဟူသောပါဠိ၏။ (အတ္ထော-ဌ် စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ။ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပဝါ၊ ရူပ်ရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဂဏ္ဌော၊ သံခြေကျဉ်းသည်။ နေဂဋ္ဌကော၊ သံခြေကျဉ်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နှ (ဟောတိ) ယထာ၊ မဟုတ်သကဲ့သို့။ (ယသ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ နိဂဏ္ဌော၊ သည်။ (အတ္ထိ)။သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ နေဂဋ္ဌကော၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ နိဂဏ္ဌော၊ သည်။ အညော၊ နေဂဋ္ဌက ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားသည်။ (ဟောတိယထာ၊ ကဲ့သို့။) နေဂဋ္ဌကော၊ သည်။ အညော၊ သံခြေကျဉ်းမှ တမျိုးတခြားသည်။ (ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။) ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ရူပံ၊ သည်။ ရူပဝါ၊ ရူပ်ရှိသူသည်။ နှ (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ယသ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပဝါ၊ ရူပ်ရှိသူသည်။ နှ(ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ယသ၊ ၏။

၁။ နိဂဏ္ဌော။ ။နိဝတ္တော ဂ၊လော (လျှောကျခြင်း) ယသ္မာတိ နိဂဏ္ဌော= ဖွဲ့ချည်ရာ၌ အလွန်ခိုင်မြဲသောကြောင့် လျှောကျခြင်းမှ ဆုတ်နစ်ရာ ဖြစ်သော သံခြေ ကျဉ်း အနှောင်အဖွဲ့သည် "နိဂဏ္ဌ" မည်၏။ လ နှင့် ဌ သည် အနက် တူသောကြောင့် လ ကို ဌပြု၊ (ထောမနိမိ)။ ဤ သဒ္ဒါနည်း အရ သံကြိုး အနှောင်အဖွဲ့ကို ရသော ကြောင့် "သဒ်လိက ဗန္ဓနံ"ဟု ဖွင့်သည်။ နိဂဏ္ဌော ယသ အတ္ထိတိ နေဂဋ္ဌကော= သံခြေကျဉ်း အနှောင် အဖွဲ့ရှိသူ။ (သဒ္ဒတ္ထ)။ သံခြေကျဉ်းဖြင့် ဖွဲ့ထား အပ်သူ၊ (အဓိပ္ပါယတ္ထ)။ ထို့ကြောင့် "တေန ဗန္ဓကော"ဟု အဓိပ္ပါယတ္ထ ဖွင့်သည်။ ဗန္ဓကောဌ် ကံဟော ဏ္ဍ ပစ္စည်းဟု ကြံပါ။

၂။ ယသ ရူပံ သော ရူပဝါ။ ။ဤ ဝါကျသည် ပါဠိတော်၌ ၂-ထပ်ပါ၏။ ထိုတွင် ပုဗ္ဗပက္ခ၌ ပါသော ဝါကျကား အမေးဝါကျ မဟုတ်သေး။ အခြေခံပြု ဝါကျ သာဖြစ်၏။ နောက် ပက္ခ၌ ပါသော "ယသ ရူပံ" စသော ဝါကျသာ အမေး ဝါကျ တည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "ယသ ရူပံ သော ရူပဝါတိ ဥတ္တရပက္ခေ ဝုတ္တံ ဝစနံ ဥဒ္ဒရိတ္စာ"ဟု ဆိုသည်။

၄ ၁၃၁

၉၄ ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ [မဟာ

ဝါ၊ မှာ။ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပဝါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ရူပံ၊ သည်။ အည်ံ၊ ရူပဝါ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားလော။) ရူပဝါ၊ သည်။ အဲညော၊ ရူပ်မှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [ဤသို့ ပါဠိတော်ကို ဖော်၍ ပေးရသည်။]

၁၁၆။ စိတ္တေ စိတ္တေတိ အာဒိသု။ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ သရာဂါဒိ-စိတ္တံဝသေန၊ သရာဂ အစရှိသော စိတ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ သရာဂါဒိတံ၊ သရာဂ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ ၍။ စိတ္တာနုပဿနာဝံသေန၊ စိတ္တာနုပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ ဇာယတိတိ-အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော)။ ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ ခဏိက ဘာဝံ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အနိစ္စန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္မာ)၊ ပဋိက္ခိပတိ။ သောတိဝါ၊ သော ဟူ၍သော်၎င်း။ အညောတိဝါ၊ ဟူ၍သော်၎င်း။ ပုဗ္ဗော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ သဿတုစ္ဆေဒ ဘယေန၊ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ [သော ဟုဆိုလျှင် သဿတဒိဋ္ဌိ, အညောဟုဆိုလျှင် ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သည်။] ပုန၊ တဖန်။ နု ဝတ္တမ္ဘံ ကုမာရော်တိ-ဝါ ကုမာရိကာတိ ဝါတိ၊ နဝတ္တမ္ဘံ ။ ပေ ။ ဝါ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ လောကဝေါဟာရ သမုစ္ဆေဒ ဘယေန၊ လောက ပြောရိုးဆိုစဉ်ကို ဖြတ်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝတ္တမ္ဘန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဆိုထိုက်၏ ဟူ၍။) ပဋိဇာနာတိ။ [ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။] ဇ္ဇေ၊ ဤ စိတ္တေ စိတ္တေ အစရှိသော ဝါရ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ပါကဋမေव၊ သည်သာ။

၁၁၇။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ အညေန၊ အခြားသော်။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ လဒ္ဓိ ၊ မိမိအယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုကာမော၊ တည်စေခြင်းငှါ၊ အလိုရှိသည်။ (ဟုတ္မာ)။ နု ဝတ္တမ္ဘံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ-အာဒိ ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို နု ဝတ္တမ္ဘံ ပုဂ္ဂလော-ဥပလဗ္ဘတိ အစရှိသော ပရဝါဒီ၏ စကားရပ်၌။ နဝတ္တမ္ဘန္တိ၊ ကား။ တေ၊ အသင် သကဝါဒီ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (သို့ကလောက်။) ဗဟုနာ၊ များစွာသော။ ဣမိနာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂေန၊ ဤ ဥပါဒါပညတ်ကို မေးစိစစ်ခြင်းဖြင့်။ ကိ ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ပြဿနာကို။ တာဝ ဝဒေဟိ၊ ဖြေဆိုပါဦးလော။ ပုဂ္ဂလော၊ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဝတ္တမ္ဘံ ကိ ၊ မဆိုထိုက်ပါသလော။ တတော၊ ထိုသို့ မေးခြင်းကြောင့်။ သကဝါဒီနာ၊ သည်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဖြေဆိုအပ်သော်။ (ဖြေဆိုအပ်ရာ၌။) နနု ယော ပဿတိတိ အာဒိ ၊ ကို။ (ပရဝါဒီ)။ အာဟ၊

ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိ နနု ယော ပဿတိ အစရှိလော ပရ၀ါဒီ၏ စကားရပ်၌။ ယောတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (ပဿတိ၊ မြင်၏။) ယန္တိ၊ ကား။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ (ပဿတိ၊ ကြည့်၏။) ယေနာတိ ၁၊ ကား။ စက္ခုနာ၊ စက္ခု ပသာဒဖြင့်။ (ပဿတိ-၌ စပ်။) သောတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တန္တိ ကား။ ရူပံ၊ ကို။ တေနာတိ၊ ကား။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ (ပဿတိ-၌ စပ်။)

ဣဒံ၊ သည်။ ၀ါ။ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်သည်။ ၀ါ၊ သည်။ ဟောတိ။ (ကိုယ် ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ ဟော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယံ ရူပံ၊ အကြင် ရူပါရုံကို။ ယေန စက္ခုနာ၊ အကြင် စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တံ ရူပံ၊ ကို။ တေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿန္တော၊ မြင်သော၊ သော၊ ထိုသို့ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟောတိ)။ နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ (ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ သကဝါဒီ၊ သည်။ (ပဋိဇာနာတိ-၌ စပ်။) စက္ခုဝိညာဏသ စက္ခုဝိညာဉ်၏။ နိဿယဘာ၀ံ၊ မှီရာ၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ ရောက်သော။ စက္ခုမေ၀၊ စက္ခု ပသာဒ သည်သာ။ (ဧ၀ဖြင့်— ပုဂ္ဂလ်ကို ကန့်။) ရူပံ၊ ကို။ ကိဠာပိ ပဿတိ၊ အကယ်၍ကား မြင်ပါပေ၏။ တထာ၊ တူ။ (သောတ၀ိညာဏသ၊ ၏။ နိဿယ ဘာ၀ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သော။) သောတမေ၀၊ သောတပသာဒသည်သာ။ သဒ္ဒံ၊ သဒ္ဒါရုံကို။ (ကိဠာပိ)သုဏာတိ၊ အကယ်၍ကား ကြားပါပေ၏။ ["ဃာနဝိညာဏသ နိဿယဘာ၀ံ ဂစ္ဆန္တံ ဃာနမေ၀ ဂန္ဓံ ကိဠာပိ ဃာယတိ၊ ဇိဝှါ၀ိညာဏသ နိဿယဘာ၀ံ ဂစ္ဆန္တိ ဇိဝှါ၀ေ ရသံ ကိဠာပိ သာယာတိ၊ ကာယ၀ိညာဏသ နိဿယဘာ၀ံ ဂစ္ဆန္တော ကာယော‌ယေ၀ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ကိဠာပိ ဖုသတိ" ဟူသော ဤ ၃-၀ါကျကို ဖော်ပေးပါ။] (ဝိညာဏသ၊ ၏။ နိဿယဘာ၀ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သော။) ဝိညာဏမေ၀၊ မနောဝိညာဉ်သည်သာ။ ဓမ္မံ၊ ဓမ္မာရုံကို။ (ကိဠာပိ) ဝိဇာနာတိ၊ အကယ်၍ကား သိပါပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ၀ါ၊ မှာ။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ အတ္ထိ။ အရဟာ၊ သည်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ- သမ္မုတိ၀သေန၊ ဤသို့ အစရှိသော သမ္မုတိပညတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။

၁။ **ယေနာတိစက္ခုံ**။ ။ယခုစာအုပ်တို့၌"ယေနာတိ စက္ခုနာ"ဟု ရှိသော်လည်း ဋီကာ၌ "ယေနာတိ စက္ခုံ"ဟု သံ၀ဏ္ဏေတဗ္ဗပြု၍ ယေန ဟူသောပါဋ်ဖြင့် ဆိုအပ်သော ကရိယာ်းသည် စက္ခုတည်းဟု အနက်ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာဆရာ၏ လက်ထက်တုန်းက "ယေနာတိ စက္ခုံ"ဟု ရှိဟန်တူသည်။ စက္ခုံ၌ နိဂ္ဂဟီတ်ကား ၀ါစာ-သိလိဋ္ဌ အလို့ငှါ အပို လာထားသော အက္ခရာတည်း။ ဋီကာနိဿယ၌လည်း "ယေနာတိ စက္ခုံတိ"ဟုပင် ရှိသည်။

၁၂၀။ တတော၊ ထိုသို့ သကဝါဒီ ဝန်ခံပြီးသည်မှနောက်၌။ ဆလဝါဒံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝတ္တွေ့ဝတာယ၊ ဆိုထိုက်သည်အဖြစ်ကို။ သာဓိတာယ၊ ပြီးစေအပ်ပြီးသော်။ (သူမေးသည့်အတိုင်း ဝန်ခံအပ်သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေအပ်ပြီးသော်။) တမေဝဝါဒံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ဟူသောဝါဒ ကိုပင်။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်လည်စေ၍။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ "သကဝါဒီဆိုပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ အစရှိသော သကဝါဒီ၏စကားရပ်၌။ ယော နု ပဿတိတိ၊ ကား။ အန္ဓော၊ ပင်္ဂုသည်နှင့် အားဖြင့်။ ကန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ရင်း။ အသညသတ္တော၊ အသညသတ် ဗြဟ္မာသည်ရင်း။ အရူပီ၊ အရူပဘုံ၌။ ဥပပန္နော၊ ဖြစ်သောဗြဟ္မာသည်ရင်း။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသမာပတ်သို့။ သမာပန္နော၊ ကောင်းစွာ ရောက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်ရင်း။ ဒဿနသမယာ၊ မြင်ချိန်အခါကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ အနန္ဓောပိ စ၊ မကုန်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ရင်း။ နု ပဿတိ နာမ၊ မမြင်သည်မည်၏။ သေသဝါရေသုပိ၊ ကြွင်းသောဝါရတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းကို။ ပါဠိ-ဝသေနေဝ၊ ပါဠိတော်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၂၂။ သုတ္တသံသန္ဒနာယံ၊ သုတ္တသံသန္ဒနာပြဿနာ၌။ ဒိဗ္ဗဿ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော။ စက္ခုနော၊ စက္ခု၏။ (တနည်း) ဒိဗ္ဗဿ၊ သော။ စက္ခုနော၊ အဘိညာဉ်စက္ခု၏။ ရူပဂေါစရတ္တာ၊ ရူပါရုံဟူသော ကျက်စားရာ အာရုံ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ (ပရဝါဒီ) အာဟ၊ ပြီ။ ဒုတိယဝါရေ၊ ၌။ သတ္တော ပဿာမီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော် မူခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလံ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ (ပရဝါဒီ)။ အာဟ။ တတိယဝါရေ၊ ၌။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိဿာ၊ မြင်၍။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိတော၊ ဤသို့သောအယူကြောင့်။ ဥဘော ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ (ပရဝါဒီ)။ အာဟ။ ပန၊ ဆက်။ ယဿ၊ ကြောင့်။ ပဿိတဗ္ဗံ နာမ၊ မြင်ထိုက်သောအာရုံမည်သည်။ [ရူပါယတနမေဝ-၌ စပ်။] ဒိဋ္ဌံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်ထိုက်သော ရူပါရုံရင်း။ သုတံ၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့် ကြားထိုက်သော သဒ္ဒါရုံရင်း။ မုတံ၊ ဃာနဝိညာဉ်, ဇိဝှါဝိညာဉ်, ကာယ ဝိညာဉ်ဟူသော သုံးပါးသောဝိညာဉ်ဖြင့် ရောက်၍ သိထိုက်သော အာရုံ ၃-မျိုးရင်း၊ ဝိညာတံ၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိထိုက်သော အာရုံရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓေ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ရူပသင်္ဂဟေ၊ သိမ်းယူရေတွက် အပ်သောရုပ်၌။ ရူပါယတနမေဝ၊ ရူပါယတနကိုသာ။ သင်္ဂဟိတံ၊ သိမ်းယူ

ရေတွက်အပ်ပြီ။ တသွာ၊ ကြောင့်။ သကဝါဒီ၊ သည်။ (ကရောတိ-၌ စပ်။) ရှိပံ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရှိပံ၊ လော။ ဥဘော၊ ပုဂ္ဂိုလ် ရှိပါရုံ ၂-ပါးစုံသည်။ ရှိပံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးစိစစ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ တဿ၊ ထိုအနုယောဂ၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ပါကဋော်ယေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။)

၁၃—ပုရိသကာရာနုယောဂ အဖွင့်

၁၂၃။ ဣဒါနိ၊ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခု အခါ၌။ ပုရိသကာရာနုယောဂေါ၊ ယောကျားတို့ ပြုအပ်သော ကံ ကမ္မ-ကာရက ကို မေးစိစစ်ရာ အခက်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို ပုရိသကာရာနုယောဂ၌။ ကမ္မေ၊ ကံသည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ နိယမတော၊ မြဲသောအားဖြင့်။ တဿ၊ ထို ကံကို။ ကာရကေနပိ၊ ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိလဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သော အယူအားဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တထာ ရှိ,ပါနံ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ကတ္တာ ကာရေတာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တတ်ထ၊ ထို ကတ္တာ ကာရေတာဟူသောပါဋ်၌။ ကတ္တာတိ၊ ကား။ တေသံ ကမ္မာနံ၊ ထိုကံတို့ကို။ ကာရကော၊ ကိုယ်တိုင် ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ --(ဥပလဇ္ဇတိ၊ လော။) ကာရေတာတိ၊ ကား။အာဏတ္တိဒေသနာဒီဟိ၊စေခိုင်းခြင်း ဟောပြောခြင်းအစ ရှိကုန်သော။ဥပါယေဟိ၊ ကပ်၍ သိကြောင်း နည်းလမ်းတို့ဖြင့်။ကာရာပကော၊ သူတပါးကို ပြုစေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဥပလဇ္ဇတိ၊ လော။) ဣဒါနိ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကတ္တာတိ၊ ကတ္တာ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ကရဏမတ္တံ၊ ကိုယ်တိုင် ပြုကြောင်း, သူတပါးကို

၁။ ပုရိသကာရာ နုယောဂ။ ။ပုရိသကာရ - ယောကျားတို့ ပြုအပ်သော ကံ စသည်ကို+ အနုယောဂ - မေးစိစစ်ရာအခက်း။ ကမ္မာနိ ဥပလဇ္ဇန္တိ - ကံ,တို့ကို ရအပ် ကုန်သလော။ ကမ္မာနံ ကတ္တာ ကာရေတာ ဥပလဇ္ဇတ်-ကံတို့ကို ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်တတ်သူ, သူတပါးကို ပြုလုပ်စေတတ်သူကို ရအင်ပါသလော။ ဤသို့စသည်ဖြင့် မေးစိစစ်ရာ အခက်း။

၂။ နှ ကရဏမတ္တံ။ ။"ကရဏမတ္တံ-ပြုခြင်း ကိရိယာမျှကို"ဟု အနက်ယူမည် စိုး၍ ဦးကာ၌ "နိပ္ဖါဒက(ကိုယ်တိုင်ပြီးစေတတ်)ပယောဇက (တိုက်တွန်းတတ်သည်၏)

ပြုစေကြောင်းဖြစ်သော ခန္ဓာမျှကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) နှ (ပုစ္ဆတိ)၊ မေး သည် မဟုတ်။ (တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ သကဝါဒီသား၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

၁၂၄။ တသ ကတ္တာ ကာရေတာတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိတော်။ ယံယံ၊ အကြင် အကြင် ကလျာဏ ပါပက ဖြစ်သောကံကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ တသ တသ၊ ထိုထိုကံကို။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်သော။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ယဒိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် အကယ်၍ ရအပ် ရနိုင်သည်ဖြစ်အုံ။ (ဧဝံသတ္တိ)။ တသာပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ကာရကော စ၊ ပြုလုပ်တတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ကာရာပကော စ၊ ပြုလုပ် စေတတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အညော၊ အခြားသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ ကိံ၊ လော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နုတ်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနိစ္စန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ)။ ဣဿရနိမ္မာနဝါဒ-တယေန၊ ဣဿရနိမ္မာနဝါဒမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၁၂၅။ ပုန၊ တဖန်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ (ပဋိဇာနာတိ-ဠ္ဍ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ မာတာပိတရော၊ အမိအဘ တို့သည်။ ဇနေန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ (အမည် မှည့်ပေးကြကုန်၏။) ပေါသေန္တိ၊ မွေးမြူကြကုန်၏။ [ဇနေန္တိ ပေါသေန္တိ ဖြင့် တသ ကတ္တာ၏ အရကို ပြသည်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသ၊ ထို သားဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကား။ တေ၊ ထို အမိအဘတို့သည်။ ကာရကာ၊ ပြုလုပ်တတ်သူတို့ မည်၏။ ပန၊ သည်သာမကသေး။ ကလျာဏမိတ္တာ ဝါ၊ ကောင်းသော မိတ်ဆွေသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အာစရိယာ ဝါ၊ ဆရာသော်လည်း ဖြစ်ကုန် သော။ ယေ စ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တာနိတာနိ ဝိဇာဝဏာန သိပ္ပါယတနာနိ၊ ထိုတို့ အသက် မွေးခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ် သော နှုတ်မှုအတတ်, အသက်မွေးခြင်း၏ တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်သော လက်မှု အတတ်တို့ကို။ သိက္ခာပေန္တိ၊ သင်စေကြကုန်၏။ တေ၊ ထို ကလျာဏမိတ္တ အာစရိယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကာရာပကာနာမ၊ ပြုလုပ်စေတတ် သူတို့ မည်၏။ [ဤစကားဖြင့် တသ ကာရေတာ၏ အရကို ပြသည်။] ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။

ဘာဝေန ပဝတ္တာ ခန္ဓာ"ဟု ဖွင့်သည်။ ထို့ကြောင့် "ကရဏမတ္တံ-ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ် တတ်, သူတပါးကို ပြုလုပ်စေတတ်သော ခန္ဓာမျှကို"ဟု အနက်မှတ်ပါ။ မတ္တဖြင့် ခန္ဓာမှ တပါးသော ပြုလုပ်တတ်, ပြုလုပ်စေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မယူဖို့ရန် တား မြစ်သည်။

သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ပဋိဇာနာတိ[1]၊ ၏။ ပုရိမ ကမ္မမေ၀[2]၊ ရှေးကံသည်သာ။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကတ္တာ စေ၀၊ ပြုလုပ်တတ်သည်ရင်း။ ကာရာပေတာ စ၊ ပြုလုပ်စေတတ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။) အဓိပ္ပေတံ၊ အပ်၏။

တဿ တသ္မာ၀ါတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤ အနုက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ (ကိံ၊ နည်း။) ကမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ကာရကဿ[3]၊ ပြုလုပ်တတ်သော ပဌမပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကတ္တာ၊ ပြုလုပ်တတ်သော ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်သည်ရင်း။ တဿာပိ၊ ထို ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ကတ္တာ၊ ပြုလုပ်တတ်သော တတိယပုဂ္ဂိုလ်သည်ရင်း။ တဿာပိ၊ ထို တတိယပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ကတ္တာ၊ ပြုလုပ်တတ်သော စတုတ္ထ ပုဂ္ဂိုလ်သည်ရင်း။ ယဒိ[4] အတ္ထိ၀ေ၊ အကယ်၍ ရှိမြဲဖြစ်အုံ့။ ဝေံ သန္တေ၊ သော်။ ပုရိမေန ပုရိမေန၊ ရှေးရှေး ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အ၀ဿံ၊ မချွတ်ကေန်။ ပစ္ဆာ ပစ္ဆာ၊ နောက်နောက် ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏။ ကမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ကာရကေန၊ ပြုလုပ်တတ်သော။ ဣမိနာပိ-ပုဂ္ဂလေန၊ ဤ ပဌမပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အာယတိ[5]၊ နောင်အခါ၌။ အညော၊

---

[1] ပုန ပုဗ္ဗော ။ ပေ ။ ပဋိဇာနာတိ။ ။ "တဿ ကတ္တာကာရေတာ ဥပလဗ္ဘတိ" ဟူသော ပြဿနာသည် (၁၂၄) အပိုဒ် ၌လည်း ပါ၏။ ထို အမေးတုန်းက ဣသိရနိမ္မာန ၀ါဒမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့် "နဟေ၀ं ၀တ္တေဗ္ဗေ" ဟု ပယ်သည်။ ထပ်၍မေးရာ အပိုဒ်ကား (၁၂၅)တည်း။ ထို အမေး၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မိဘတို့က ဖြစ်စေကြသောကြောင့် ကတ္တာလည်းရှိ၏။ ကလျာဏမိတ္တ အာစရိယတို့က အတတ်သင်ပေးကြသောကြောင့် ကာရေတာလည်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံသည်။

[2] ပုရိမကမ္မမေ၀ ။ ပေ ။ ကာရာပေတာ၀ စ။ ။မိဘ တို့က ဖြစ်စေရာ၌ရင်း, ကလျာဏမိတ္တ အာစရိယတို့က အတတ်သင်ပေးရာ၌ရင်း အမှန် အမှား ကွဲပြားတတ်သေး၏။ ထိုသို့ ကွဲပြားမှု၌ ရှေး ကံသာ ပခေါနု ဖြစ်ရကား "ပုရိ၊ကမ္မမေ၀ ။ ပေ ။ ကာရာ၊ပေတာ၀ စ" ဟု အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။ မှန်၏။ ယခု မျက်မြင်အားဖြင့် ကံကောင်းမှ မိဘ ဆရာကောင်းရ၍ ကံညံ့လျှင် မိဘ ဆရာညံ့ကိုရ၏။ ဆရာ မိဘကောင်းသလောက် ကောင်းသောအကျိုးများကို ရ၍ မကောင်းသလောက်လည်း ညံ့သောအကျိုး, မှားသော အကျိုးများကို ရကြလေသည်။

[3] ယဒိ ကမ္မာနံ ကာရကဿ။ ။ဤပါဠိမှစ၍ "တေနာပိ အညော" တိုင်အောင်သောပါဠိဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြုသော ကာရက အဆက်ဆက် မပြတ်ပုံကို တိုက်ရိုက်ပြ၏။ ကာရက အဆက်ဆက် မပြတ်လျှင် ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြုအပ်သော ကံလည်း အဆက်မပြတ်ဟု ဆိုရာ ရောက်သောကြောင့် "နတ္ထိ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာ၊ နတ္ထိ-ပဏ္ဍိတဿ ဥပမ္ဘေဒေါ" စသည်ကို ပါဠိတော်အတိုင်း ဆိုသည်။

အခြားသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကာတမ္ဘော၊ ၏။ တေနာပိ၊ ထို ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အညော၊ အခြားသော တတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ကာတမ္ဘော၊ ၏။)ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏။ အန္တကိရိယာ၊ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့သည် မဟုတ်လော။ ဝဋ္ဋဿ၊ တေဘူမက ဝဋ္ဋ ဒုက္ခ၏။ ဥပဓ္ဓေဒေါ၊ ပြတ်စဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ အပစ္စယပရိဗ္ဗာနံ၊ ကံ စသော အကြောင်းမရှိသော ပရိနိဗ္ဗာန်သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ပစ္စယာဘာဝေန၊ ကံ စသော အကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မရှိသည့်အတွက်။ (ဝုတ္တံ-ဠ် စပ်။) ပစ္စယပဋိဗဒ္ဓဿ၊ ကံ စသော အကြောင်းဠ်စပ်သော။ ဝါ၊ ကံစသော အကြောင်းနှင့်စပ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ယံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင် နိဗ္ဗာန်ကို။ (ဘဂဝတာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ (မတိယာ၊အလို အားဖြင့်။) တံ၊ ထို နိဗ္ဗာန်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ (ဣဒံ၊ ကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။)

အထဝါ၊ ထို့ပြင် တနည်းကား။ တဿ တဿေ ဝါတိ၊ ကား။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ကမ္မမတ္တံ၊ ကံမျှသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ တဿ၊ ထို ကံကို။ ကာရကော၊ ပြုလုပ်တတ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပဌမပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ တဿာပိ၊ ထို ပဌမပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ကာရကော၊ ပြုလုပ်တတ်သော ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ တဿာပိ၊ ထို ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ကာရကော၊ ပြုလုပ်တတ်သော တတိယပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဂ္ဂလပဌရမ္ဘရာ၊ ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ် အစဉ် အဆက်သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအုံ့။ ဧवं သန္တေ၊ သော်။ ကမ္မဝဋ္ဋဿ၊ ကမ္မဝဋ္ဋ၏။ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မဖြစ်အောင်ပြုခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ တေဘူမက ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။ ယာသော-အန္တကိရိယာ၊ အကြင်အဆုံးကို ပြုခြင်းကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တာ၊ အပ်ပြီ။ သာ၊ ထို ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ-အတ္ထော၊ နက်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ တံ၊ ထို ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ အနိစ္ဆန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၁၂၆။ ဣတော၊ ဤ ပြဿနာမှ၊ အပရသုပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပလဗ္ဘတိ သာမညေန၊ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော သာမည စကားဖြင့်။ ကာရကပုဗ္ဗာသု၊ ကာရက ပုဗ္ဗာတို့၌။ ပုဂ္ဂလံယေဝ၊ ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကတ္တာ ကာရေတာတိ၊ ဟူ၍။ (သကဝါဒိနာ)။

၁။ အထဝါ။ ။ဤ နည်းဒ္ဒကား "ကမ္မံ ကမ္မမတ္တံ နဟောတိ၊ တဿ ပန ကာရကော" ဟု ရှိသောကြောင့် "ပုဂ္ဂလပဌရမ္ဘရာ" အရ ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ် အဆက်ဆက်" ဟု မှတ်ပါ။ ဤသို့ ကံ အဆက် မပြတ်သောကြောင့် "ကမ္မဝဋ္ဋဿ အပ္ပဝတ္တိ ကရဏေန ဒုက္ခဿ ။ ပေ ။ နတ္ထိ" ဟု ဆိုသည်။

ဝုတ္တံ။ အပ်ပြီ။ ပစ္စယေ၊ အကြောင်း တို့ကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။ ကတ္တာ ကာရေတာတိ၊ ဟူ၍။) နု (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ မဟာ ပထဝီအာဒီနံ၊ မြေကြီး အစရှိသည်တို့၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ နုတ္ထိ၊ မရှိကုန်သည်ကား။ နု၊ မဟုတ်။ (အတ္ထိ ဧဝ၊ ရှိကုန်သည်သာ။)

၁၃၅။ အညော ကလျာဏပါပကာနံ ကမ္မာနံ ကတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ပဠော၊ ပြဿနာကို။ (ပဋိက္ခိတ္တော-၌ စပ်။) အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ သခ်ါရဝန္တံ ဝါ၊ သခ်ါရ ရှိ၏ဟူ၍လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှု၏။) ဣတိ အာဒိ ဒိဋ္ဌိဘယာ၊ ဤသို့အစရှိသော ဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ (ပရဝါဒိနာ)။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်မြစ်အပ်ပြီ။ [မပယ်ပဲ "အာမန္တာ"ဟု ဖြေလိုက်လျှင် ကံ နှင့် ကံ ပြုသူ ကတ္တာကို တခြားစီဟု ဝန်ခံရာ ရောက်၏။ တခြားစီဟု ဝန်ခံလိုက်လျှင် ကတ္တာ အရ "အတ္တ"ဖြစ်၍ ကမ္မ အရ "သခ်ါရ"ဖြစ်သောကြောင့် "သခ်ါရ ဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ"ဟူသော သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိနှင့် ထပ်မိနေ၏။ ထို ဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်-သောကြောင့် "တခြားစီဟု မဆိုလိုပါ"ဟု ပယ်သည်။]

၁၃၆။ ဝိပါကော ဥပလဗ္ဘတိတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဝိပါကပဋိသံဝေဒီဝသေန၊ အကျိုးကို ခံစားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒသေန္တေသု၊ ပြသော ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိဘိန္နနတ္ထံ၊ အယူကို ဖျက်ဆီးခြင်း အကျိုးငှါ။ (အာယသသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဝိပါကော ဥပလဗ္ဘတိ အစရှိသော စကား ရပ်၌။ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒီတိ၊ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒီ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစီစစ်ခြင်းတည်း။ ဝိပါက-ပဝတ္တိတော၊ အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းမှ။ အညဿ၊ အခြားသော။ ဝေဒကဿ၊ အကျိုးကို ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

၁၃၇။ ပုန၊ တဖန်။ ပုစ္ဆာ[1]၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိညာ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်း တည်း။ တဿ ပဋိသံဝေဒီတိ၊ ကား။ တဿ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒကဿ၊ ထို အကျိုးကို ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဋိသံဝေဒီ၊ ခံစားလေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော-၌ စပ်။) ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသံဝေဒီတမ္ဘောနာမ၊ ခံစားထိုက်သော တရားမည်သည်။ ဝိပါကော၊

---

[1] ပုန ပုစ္ဆာ။ ။၁၃၆-၌ "ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ ဥပလဗ္ဘတိ"ဟု မေးတုန်းက သကဝါဒီ ပယ်ခဲ့၏။၁၃၇-၌ ထိုပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ သကဝါဒီက မေးသည်။ထိုအခါ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။ ထို့ကြောင့် "ပုန ပုစ္ဆာ"ကို ၁၃၇-၌ ပါသော ပုစ္ဆာဟု မှတ်ပါ။

အကျိုးတည်း။ စ၊ ဗျတိရိုက်ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒီသာ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

၁၃၈။ ပုန။ ပုဗ္ဗော၊ မေးအပ်သည် (သမာနော)၊ သော်။ (ပဋိ-ဇာနာတိ-၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုညဝိပါကေ၊ ကောင်းမှု၏ အကျိုး၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒီ၊ အကျိုးကို ခံစားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုတ္တံ ဝါ၊ သားကိုသော်၎င်း။ ပတိံ ဝါ၊ လင်ကို သော်၎င်း။ မာတရံ ဝါ၊ အမိကိုသော်၎င်း။ ဇာယံ ဝါ၊ မယားကိုသော် ၎င်း။ ပရိမုစ္စတိ၎၊ ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်၏။ ပရိသဇ္ဇတိ၊ ထက်ဝန်း ကျင် ငြိကပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာရူပံ၊ သော။ ပဋိသံဝေဒိတံ၊ ခံစားလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ တသ္မာ တသ္မောဝါတိ၊ ကား။ ဝိပါကော၊ သည်။ ဝိပါကမတ္တံ၊ အကျိုး မျှသည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ တသ္မာ၊ ထို အကျိုးကို။ ပဋိသံဝေဒီ၊ ခံစားလေ့ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပဌမပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ တသ္မာပိ၊ ထို ပဌမပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ပဋိသံဝေဒီ၊ သော။ (ပုဂ္ဂလော၊ ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ် ရင်း။) တသ္မာပိ၊ ထို ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ပဋိသံဝေဒီ၊ သော။ (ပုဂ္ဂလော၊ တတိယပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဂ္ဂလပဋိရူပကာ၊ ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် အစဉ်အဆက်သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိမြဲဖြစ်အုံ့။ ဧवं သန္တေ၊ သော်။ ဝိပါကဝန္ဓယာ၊ ဝိပါကဝဋ်၏ အပွဝတ္ထိကုရဏေန၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုခြင်းအား ဖြင့်။ ဝါ၊ မဖြစ်အောင် ပြုခြင်းအားဖြင့်။ ဒုက္ခယာ၊ တေဘူမကဝဋ်ဒုက္ခ၏။ ယာ သော အန္တကိရိယာ၊ အကြင် အဆုံးကို ပြုခြင်းကို။ (ဘဂဝတာ)။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ပြီ။ သာ၊ ထို ဝဋ်ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣတောပိ၊ ဤ ပုစ္ဆာမှ။ ပရံ၊ ၌။ ဥပလဇ္ဇတိ သာမညေန၊

၁။ ပုန ပုဗ္ဗော။ ။၁၃၇-၌ မေးအပ်ပြီးသော ပြဿနာကိုပင် ၁၃၈-၌ ထပ်၍ "တသ္မ ပဋိသံဝေဒီ ဥပလဇ္ဇတိ"ဟု မေးသောကြောင့် "ပုန ပုဗ္ဗော"ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် "ပုန ပုဗ္ဗော" အရ ပုစ္ဆာသည် ၁၃၈-အစဉ်ပါသော ပုစ္ဆာဟု မှတ်ပါ။ ထို ပုစ္ဆာ၏ရှေ့၌ "၁၃၈"ဟု နံပါတ်ရှိပါစေ။

၂။ ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ ။ ဧव ။ ပရိမုစ္စတိ။ ။ဝိပါကပဋိသံဝေဒီအရ ပုတ္တ, ပတိ, မာတာ, ဇာယာ တို့ကို ရနိုင်၏။ ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ ပုဂ္ဂိုလ်က ပုတ္တဖြစ်လျှင် မာတာ ကို ပရိမုစ္စတိ။ ပတိဖြစ်လျှင် ဇာယာကို ပရိမုစ္စတိ။ ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ ပုဂ္ဂိုလ်က မာတာ ဖြစ်လျှင် ပုတ္တကိုရင်း, ဇာယာဖြစ်လျှင် ပတိ ကိုရင်း ပရိမုစ္စတိ။ ဤသို့ ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ ကတ္တားရှိပြီး ဖြစ်ရကား "မာတာ ဇာယာ"ဟု ကတ္တားမရှိသင့်။ "မာတရံ ဝါ ဇာယံ ဝါ"ဟု ရှေးနိဿယအတိုင်း ကံပုဒ်သာ ရှိသင့်၏။ ပရိစုမ္ဘတိလည်း မကောင်း "ပရိမုစ္စတိ" ဟူသော မူကွဲသာ ကောင်း၏။ ပရိသဇ္ဇတိကား ပရိယာယ်တည်း။

ဥပလဗ္ဘတိနှင့် တူသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒီ ပုဗ္ဗာသု၊ ပဋိသံဝေဒီ-ပုဗ္ဗာတိ၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့် သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒီတမ္ဘော၊ ၏။

၁၄၂။ အညော ကလျာဏပါပကာနံ ကမ္မာနံ ဝိပါကော ပဋိသံဝေဒီတိ၊ ဟူသော။ ပညော၊ ကို။ အတ္ထာနံ၊ အတ္ထကို။ ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ၊ ဝေဒနာ ရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန် ရှု၏။) ဣတိအာဒိ ဒိဋ္ဌိဘယာ၊ ဤသို့ အစရှိသော ဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ (ပရဝါဒိနာ)။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ အပ်ပြီ ၁။

၁၄၃။ ဒိဗ္ဗံ သုခဉ္စ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ကလျာဏ-ပါပကာနံ၊ အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဘာဇေတွာ၊ အကျယ်ဝေဖန်၍။ ဒဿနဝသေန၊ ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။ တံ တမ္ဘံ၊ ထို အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တ နယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝေဒီတမ္ဘော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ဤပြဿနာ၌။ သကဝါဒိနော၊ ၏။ ပုဂ္ဂလဝသေနေဝ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိသံဝေဒီ ပဋိက္ခေပေါ၊ ခံစားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝေဒီတမ္ဘော။ ဝေဒယိတဝသေန၊ ခံစားတတ်သော ဝေဒနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ပဋိသံဝေဒီပဋိက္ခေပေါ၊ ကို။) နှ (ဝေဒီတမ္ဘော)၊ မသိထိုက်။

၁၄၄။ ဟိ၊ မှန်။ (ပုဂ္ဂလဝသေနေဝ ပဋိသံဝေဒီ ပဋိက္ခေပေါ ဝေဒီ-တမ္ဘော၊ ဟူသော စကားသည်မှန်၏။) မဟာ ပထဝီ အာဒိနိ၊ မြေကြီး အစ ရှိသည်တို့ကို။ အာရမဏံ၊ အာရုံကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝေဒယိတာနံ၊ ခံစားတတ်သော ဝေဒနာတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ အပ္ပဋိသိဒ္ဓါ၊ မတားမြစ်အပ်။ [နှ ဟေဝံ ဝတ္တမ္ဘော ဟု ခံစားသောပုဂ္ဂိုလ်ကို တားမြစ်သော်လည်း မဟာ ပထဝီ စသည်ကို အာရုံပြု၍ ခံစားသော ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ခြင်းကိုကား မတားမြစ်ပါ။ ဟူလို။]

၁။ ဤ၌ ပါသော ပြဿနာသည် ၀၃၅-၌ ပါသော ပြဿနာနှင့် အသွား တူ၏။ ထို့ကြောင့် ထို ပြဿနာ၌ "သခ်ါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ" ဟူသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း "ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ=အတ္တကို ခံစားတတ်သော ဝေဒနာ ရှိ၏" ဟူသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့် "နှ ဟေဝံ ဝတ္တမ္ဘော"ဟု ပရဝါဒီ ပယ်သည်။ [ဤ ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် သာသနာ တော်၏ အယူကို ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ထို့ကြောင့် သာသနာတော်၏ အယူနှင့် မဆန့်ကျင်လိုသည့်အတွက် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မည်မှ ကြောက်သည်။]

၁၇၀။ 'ကတ္တာ ကာရေတာ' ဝိပါကပဋိသံဝေဒီတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဝေါမိဿကနယ်ဝ'သေန'၊ ရောနှောသောနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ကတ္တာ ကာရေတာ ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ အစရှိသော စကားရပ်၌။ သော-ကရောတိတိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြောင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တံ၊ အသင် ပရဝါဒီသည်။ ကတ္တာတိစ၊ ဟူ၍ရှင်း။ ပဋိသံဝေဒီတိစ၊ ဟူ၍ရှင်း။ ဝဒေသိ၊ ပြောဆို၏။ ကိံ။ နည်း။ သော ,ယေဝ၊ ,ထိုပုဂ္ဂိုလ်တယောက်တည်းသည်ပင်။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ သော ဧဝ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ် တယောက်တည်းသည်ပင်။ ပဋိသံဝေ-ဒေတိ၊ ခံစားသလော။ အယံ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒီသ၊ ၏ မေးစိ စစ်ခြင်းတည်း။ သုတ္တဝိရောဓ ဘယေန၊ ပါဠိတော်သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒီသ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

(၁၇၁)။ ပုန။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော)။ ဣဒ နန္ဒတိ ပေစ္စ နန္ဒတိတိ အာဒိသုတ္တံ ဝသေန၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိတော်သုတ်၏ အစွမ်း ဖြင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ တယော ဝ၊ ထို ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းပင်တည်း။ [ကုတ္တပုညော၊ ပြုအပ်ပြီးသောကောင်းမှုရှိသူသည်။ ဣဒ၊ ဤဘဝ၌။ နန္ဒတိ၊ နှစ်သက်ရ၏။ ပေစ္စ၊ တမလွန် ဘဝသို့ ရောက်၍။ နန္ဒတိ၊ ၏။] အထ၊ ဝန်ခံပြီးရာ ထိုအခါ၌။ အသ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ ဝစနောကာသံ၊ ပြောဆို ခွင့်ကို။ ပဋိဗာဟန္တော၊ တားမြစ်လိုသော။ သကဝါဒီ၊ သည်။ သယံ ကတံ-သုခ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ အဟ၊ ပြီ။ [ထိုသို့ သကဝါဒီက မေးသောအခါ "ကိံ-နုခေါ ဘောဂေ ကတမ သယံ ကတံ သုခံ ဒုက္ခန္တိ။ မာဟေဝံ ကဿပ"ဟူသော သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်မည်မှု စိုးသောကြောင့် ပရဝါဒီ ပယ်သည်။]

(၁၇၂)။ တတ၊ ထိုမှ တပါး။ အညော ကရောတိတိ၊ အစရှိသော စကား ကို။ ကာရက ဝေဒကာနံ၊ ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်, ကံ၏အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အညတ္ထပုစ္ဆာ ဝ'သေန၊ တမျိုးတခြားတို့၏ အဖြစ်ကို မေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။ တနည်း၊ သကဝါဒီနာသည်၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ [စာအုပ်တို့၌ တတ္ထ ဟု ရှိ၏။

၁။ ဝေါမိဿကနယ။ ။ရှေ့ပြဿနာများ၌ "ကတ္တာ ကာရေတာ" ကို တခြား, ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ"ကို တခြား ဤသို့ ခွဲခြားခဲ့သော်လည်း ဤ၌ ထို ၂-ပါး စုံကို ရောရှိ မေးသောကြောင့် "ဝေါမိဿကနယဝ'သေန အာရဒ္ဓံ"ဟု ဆိုသည်။

၂။ သုတ္တဝိရောဓ ဘယေန။ ။"သော ကရောတိ (ထို သူသည် ပြု၏။) သော-ပဋိသံဝေဒယတိ (ထို သူသည်ပင် ခံစား၏။) ဣတိ ခေါ ဗြဟ္မဏ, အယံ ဧကော-အန္တော" အစရှိသော သုတ်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်မည်မှ ကြောက်သောကြောင့် ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

တတ္ထ၊ "ထိ သယံကတံ သုခံဒုက္ခံ စသော စကားဌ" ဟုလည်း ရှေးနိဿယ ပေး၏။ သို့သော်၊ "အညော ကရောတိ" စသော စကားသည် "သယံကတံ သုခံ ဒုက္ခံ"၏ နံပါတ်တူ စကားမဟုတ်။ ထို့ကြောင့်၊ "တထာ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည် ထင်သည်။]

၁၇၃။ တတော၊ ထိုမှနောက်ဌ။ ပရ၀ါဒီ၊ သည်။ သုတ္တ၀ိရောဓဘယေန၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိတ္မာ၊ ပယ်မြစ်ပြီး၍။ ပုန။ ပုဗ္ဗေ၊ အညော ကရောတိ, အညော ပဋိသံ၀েဒေတီ ဟု မေးအပ်သည်။ (သမာနော)။ မနုဿာ ဘူတော၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္မာ)။ တနည်း၊ မနုဿ ဘူတော ဟုတ္မာ၊ လူ အဖြစ်ဖြင့်။ ကတ္မာ၊ ကုသိုလ်ကိုပြု၍။ ဒေ၀ဘူတော၊ နတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္မာ၊ ၍)။ တနည်း၊ ၀েဒဘူတော ဟုတ္မာ၊ နတ် အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိ-သံ၀েဒေတိ၊ ကုသိုလ်၏အကျိုးကို ခံစား၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သော ပရ၀ါဒီသည်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧ၀ं ၀ါဒိနော၊ ဤသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပရ၀ါဒီ၏။ (မတိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။) သုခ-ဒုက္ခံ၊ သုခဒုက္ခသည်။ ပရံကတံ၊ သူတပါးတို့ ပြုအပ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို ပရံကတ သုခဒုက္ခ၏။ ၀သေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ မေးအပ်သော ပရ၀ါဒီသည်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၁၇၄။ သော စ အညောစာတိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ကာရက-၀েဒကာနံ၊ တို့၏။ ကေတ္တ အညတ္တ ပုစ္ဆာ၀သေန၊ တယောက်တည်း၏ အဖြစ်, တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို မေးခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ (အာယသ္မတာ-မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။ တနည်း၊ သကံ ၀ါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်ဌ။ ပရ၀ါဒီ၊ သည်။ သုတ္တ၀ိရောဓ-ဘယေနေ၀၊ ကြောင့်ပင်။ ပဋိက္ခိပိတ္မာ၊ ပယ်ပြီး၍။ (ပုန ပဋိက္ခိပတိ-ဌ စပ်။)

၁၇၅။ ပုန။ ပုဗ္ဗေ၊ မေးအပ်သော ပရ၀ါဒီသည်။ ပုရိမေ၊ ရှေ့ဌ ဖြစ်သော။ ဒ္ဒေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ နယောပိ၊ နည်းတို့ကိုလည်း။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္မာ၊ ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ၀န်ခံပါ သော်လည်း။ ဧ၀ं ၀ါဒိနော၊ ဤသို့ ပြောလေ့ဆိုလေ့ရှိသော ပရ၀ါဒီ၏။ (မတိယာ)။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ သယံကတဉ္စ၊ ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်ရင်း။ ပရံကတဉ္စ၊ သူတပါးတို့ပြုအပ်သည်ရင်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထို သယံကတ ပရံကတသုခဒုက္ခ၏။ ၀သေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော)။ ပုန၊ ပဋိက္ခိပတိ။

၁၇၆။ နေ၀ သော ကရောတိတိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ကာရက-၀েဒကာနံ၊ တို့၏။ ကေတ္တ အညတ္တ ပဋိက္ခေပ၀သေန၊ တယောက်တည်း၏

အဖြစ်, တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို ပယ်မြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ သုတ္တဝိရောဓဝသေနေဝ၊ သုတ်ပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ပင်။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ၍။ (မညမာနော-ပဋိဇာနာတိ-၌ စပ်။)

၁၂၂။ ပုန။ ပုဗ္ဗော၊ သည်။ (သမာနော)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မနုဿော၊ သည်။ ဒေဝလောကူပပတ္တိယာ၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ မနုဿဘူတောဝ၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်စဉ်ပင်။ နပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားသည်မဟုတ်။ ယေန၊ အကြင်လူသည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကတံ၊ အပ်ပြီ။ တတော၊ ထို ကံပြုသောလူမှ။ အညော၀၊ အခြား သူသည်သာ။ (ဟုတ္တာ)။ နာပိ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားသည်လည်း မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာရကတော၊ ကံပြုသောပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ဝေဒကော၊ ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သော၊ ထို ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေ၀ ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ အညော၊ ကံ ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေ (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္တာ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤအယူသည်။ ("တယောက်တည်းဖြစ်၍ ပြုသူလည်း သူ မဟုတ်, ခံစားသူလည်း သူ မဟုတ်, ပြုသူမှ တခြားလည်း မဟုတ်, ခံစားသူမှ တခြားလည်းမဟုတ်" ဟူသော ဤ အယူသည်။) လဒ္ဓိမတ္တမေဝ၊ အယူမျှသာတည်း။ [ဤ အယူမျိုး မရှိနိုင်ပါဟူလို။] ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ ဝါဒိနော၊ ဤသို့ အယူရှိသော ပရဝါဒီ၏။ (မတိယာ)။ သုခဒုက္ခံ၊ သုခ, ဒုက္ခသည်။ အသယံကာရံ၊ ကိုယ်တိုင်မပြုအပ်သည်ဝင်း။ အပရံကာရံ၊ သူတပါးသည် မပြုအပ်သည်ဝင်း။ အဓိစ္စ သမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်း မရှိပဲ ဖြစ်ပေါ်လာ သည်ဝင်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တသ္မာ၊

၁။ လဒ္ဓိ မတ္တ မေ၀ တံ။ ။ပါဠိတော်"၁၂၂"၌ "နေ၀ သော ကရောတိ နသော ပဋိသံ၀ေဒေတိ၊ နအညော ကရောတိ, နအညော ပဋိသံ၀ေဒေတိ"ဟု ရှိ၏။ ထို ကို ကောက်ချက်ချလျှင်"သောယေ၀ ကော-သူသည်ပင် တယောက်တည်းဖြစ်၍ ပြုသူလည်းသူ, ခံစားသူလည်း သူ မဖြစ်နိုင်။ ပြုသူမှတခြား ခံစားသူ, ခံစားသူမှ တခြား ပြုသူလည်း မဖြစ်နိုင်"ဟု အနုက်အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ထို အဖြစ်မျိုးသည် အမှန်အားဖြင့် မရှိနိုင်ရကား သူ၏အယူမျှသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့်-"အသယံကာရံ, အပရံ ကာရံ, အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ သုခဒုက္ခံ–သုခဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်လည်း မပြုအပ်, သူတပါးလည်း မပြုအပ်, အကြောင်းမရှိပဲဖြစ်၏"ဟု ဘိုရာရောက်သောကြောင့် ပါဠိတော်၌ ထို အတိုင်းမေးသောအခါ ပယ်သည်။

အမှာ။ ။၁၂၂-၌ ပုန ပုဗ္ဗော သည် ၁၂၃-၌ ပါ၏။ ၁၂၄-၌ ပုန ပုဗ္ဗော သည် ၁၂၅-၌ ပါ၏။ ၁၂၆-၌ ပုန ပုဗ္ဗော သည် ၁၂၂-၌ ပါ၏။ ဤသို့ ဂဏန်းမှန်အောင် ကြည့်၍ အဓိပ္ပါယ်ကို သိပါ။

ထို အသယံကာရ, အပရံကာရ၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နေ သုခဒုက္ခေ၏။ ဝသေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ပုဗ္ဗော, (သမာနော) ပုန ပဋိက္ခိပတိ။

အပိစ၊ နောက်တနည်းကား။ ဣမသ္မိं ဝေါမိဿကနယော၊ ဤဝေါမိဿကနည်းခု။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ (၁၇၀-ပြဿနာမှ စ၍။) ဣမိနာပိ နယေနပိ၊ ဤ နည်းဖြင့်လည်း။ အတ္ထော, ဝေဒိတမ္ဘော။ ဟိ၊ ခဲ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤ ပရဝါဒီသည်။ ပုဂ္ဂလဝါဒီ၊ ပုဂ္ဂလဝါဒီတည်း။ ကမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ တို့ကို။ ကာရကဘော၊ ပြုတတ်သူကိုဝင်း။ ဝေဒကဘော၊ ခံစားတတ်သူကိုဝင်း။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထို ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ တို့ကို ပြုတတ်သူကိုဝင်း, ခံစားတတ်သူကိုဝင်း အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) အသေ၊ ထို ကံကို။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာရကော၊ ပြုတတ်၏။ တေနေဝ ဝါ၊ ထို ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်မူလည်း။ ဝေဒကေန၊ ခံစားတတ်သူသည်။ ဘဝိတမ္ဘံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ [သော ကရောတိ, သော ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ကို ဆိုသည်။] အညေန ဝါ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မူလည်း။ (ကံပြုသူမှ တပါးသော ခံစားသူသည် မူလည်း။) ဘဝိတမ္ဘံ။ [အညော ကရောတိ, အညော ပဋိသံဝေဒေတိ။ ကို ဆိုသည်။] ဥဘောဟိ ဝါ၊ ၂-ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မူလည်း။ (ကံပြုသူ ခံစားသူ ၂-မျိုးလုံး သည်ပင် မူလည်း။ ဘဝိတမ္ဘံ။) [သော စ အညော စ ကရောန္တိ, သော စ အညော စ ပဋိသံဝေဒေန္တိကို ဆိုသည်။] ဥဘောဟိ ဝါပိ၊ ၂-ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်မူလည်း။ နဘဝိတမ္ဘံ၊ မဖြစ်ရာ။ [နေဝ သော ကရောတိ, နဘ သော ပဋိသံဝေဒေတိ, နဘ အညော ကရောတိ, နဘ အညော ပဋိသံဝေဒေတိ။ ကို ဆိုသည်။] ဣတိ ဣဒံ၊ ဤ အပြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ။ ဧဝံ၊ သို့။ အာပန္နမေဝ၊ ဖြစ်သော အပြစ်ကို။ အနုယောဂံ၊ မေးစီစစ်ခြင်းကို။ အနုယုဇ္ဇန္တော၊ မေးစီစစ်လိုသော။ သကဝါဒီ၊ သည်။ သော ကရောတီတိ အာဒယော၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ စတ္တာရောပိ၊ ၄-မျိုးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိကပ္ပေ၊ ဝိကပ်တို့ကို။ အာဟာ၊ ပြီ။

၁။ **အပိစ ဣမသ္မိं ဝေါမိဿက နယော။** ။ပုဒ်ရေ ၁၇၀-၌ "သော ကရောတိ သော ပဋိသံဝေဒေတိ"ဟု ကံပြုသူနှင့် ခံစားသူကို ရောရှု မေး၏။ ထိုသို့ ရောရှု မေးသောကြောင့် "ဝေါမိဿက နယ"ဟု ဆိုခဲ့၏။ ထို နည်းတို့ကား ၁၃၉-နံပါတ် တိုင်အောင်တည်း။ ထို၌ လာသော ပြဿနာကိုပင် "ပရိယောသာနေ ပန-စတ္တာရောပိ ပဏ္ဍာ ဧကတောပုဗ္ဗာ"ဟု ဆိုသည်။

ထို ၁၃၉-၏နောက် ၁၈၀-ပြဿနာ၌ကား "ကမ္မံ အတ္ထိတိ အာမန္တာ"စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ၁၂၃-မှ စ၍ "ကလျာဏ ပါပကာနိ ကမ္မာနိ ဥပလဗ္ဘန္တိ။ ပေ ။ ကတ္တာ ကာရေတာ ဥပလဗ္ဘတိ"နှင့် "ကမ္မံ အတ္ထိ ကမ္မ ကာရကော အတ္ထိ"သည် အနက်အဓိပ္ပါယ်တူသောကြောင့် "ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာဝေ"ဟု ဆိုသည်။

သေသံ၊ ကြွင်းသောအစီရင်သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာ။

ပန၊ ဆက်။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံးနှင့်၌။ စတ္တာရောပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဌာ၊ ပြဿနာတို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ (ကတ္တာ၊ ၍။) သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ပုဗ္ဗာ၊ မေးအပ်ကုန်ပြီ။ [၁၇၉-နံပါတ်၌ လာသော ပြဿနာတို့ကို ဆိုသည်။] တတ္ထ၊ ထိုနှောက်ဆုံး ပြဿနာတို့၌။ ပဋ္ဌိကွေပေါ စ၊ ကိုဝင်း။ ပဋ္ဌိဇာနနာ စ၊ ဝန်ခံခြင်း ကိုဝင်း။ သယံကတာဒိဒေါသပဋ္ဌိ စ၊ သယံကတ အစရှိသော အပြစ်သို့ ရောက်ခြင်း ကိုဝင်း။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတော၊ ဤပြဿနာမှ။ ပရံ၊ ၌။ ကလျာဏ-ပါပကာနီတိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့ကို။ အဝတ္ဝာ၊ မဆိုမူ၍။ (မဆိုပဲ။) ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာ ဧဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းတို့ကိုသာ။ ကမ္မံ အတ္ထိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ဝိကပ္ပေန၊ ဝိကပ်အားဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ [ကမ္မံ အတ္ထိတိ အာမန္တာ။ "ကမ္မကာရကော အတ္ထိတိ နု ဟေတုံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဤသို့ တမျိုးပြီးတမျိုး ပြခြင်းကို "ဝိကပ္ပန=ဝိသုံ+ကပ္ပန" ဟု ဆိုသည်။] တေသမ္မိ၊ ထို ပြဿနာတို့၏လည်း။ (အတ္ထော-၌စပ်။) ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပုရိသကာရနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။)

ကလျာဏဝဂ္ဂေါ တိပိ၊ ဟူသော အမည် သုည်လည်း။ တဿော၊ ထို ပုရိသကာရနုယောဂ၏ပင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။

၁၄-အဘိညာနုယောဂ အဖွင့်

၁၉၃။ ဣတော၊ ဤ ပုရိသကာရနုယောဂမှ။ ပရံ၊ ၌။ အဘိညာ-နုယောဂါဒိဝသေန၊ အဘိညာဉ်ကို မေးစိစစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အရဟတ္တသာဝနာ[၂]၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြီးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁။ အဘိညာ။ ပေ ။ ၁သေန။ ။"အဘိညာနုယောဂ"ဟူသည် "နနု အတ္ထိ ကေစိ ဣဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗတိ"စသည်ဖြင့် အဘိညာဉ်ကို မေးခြင်းတည်း၊ အနုယောဂါဒိ၌ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော "ဟဒ္ဓိ အတ္ထိ ကောစိ ဣဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗတိ"ဟူသော ဌပနာစကားကိုဝင်း, "တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ"စသော ပါဠိနာကိုဝင်း ယူပါ။

၂။ အရဟတ္တသာဝနာ။ ။အာသဝက္ခယ အဘိညာဉ် ဟူသည် အရဟတ္တမဂ်တည်း။ "ယော အာသဝါနံ ခယံ သစ္ဆိကရောတိ"ဟု ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်သော ရဟန္တာတည်း။ ထို ရဟန္တာသည်သာ အရဟတ္တမဂ်ကို

တတ္ထ၊ ထိ အဘိညာနုယောဂ၌။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ပဋိညာတေ၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးသော်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ (မညမာနော အာဟ-တို့၌ စပ်။) ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဖြစ်သော။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပေ၊ ဣန္ဒြေနှင့် မစပ်သော သက်မဲ့ရုပ်၌။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိ ဝိသေသာဓိဂမော၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ အစရှိသော တရားထူးကို ရခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဗ္ဗတ္ထံ၊ အဗ္ဗတ္ထ ဖြစ်သော ဣန္ဒြိယ ဗဒ္ဓရုပ်၌။ (ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဝိသေသာဓိဂမော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓါဒိနိဗ္ဗတ္တကေန၊ တန်ခိုး အစရှိသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သူသည်။ ပုဂ္ဂလေန၊ သည်။ ဘဝိတမ္ပံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ)။ နနု အတ္ထိ ကောစိ ဣဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တံ သမ္ပံ၊ ထို အလုံးစုံသော စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေव၊ သည်သာ။

အဘိညာနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၅-၁၈။ ဉာတကာနုယောဂါဒိ အဖွင့်

၁၉၇။ ဣဒါနိ၊ အဘိညာနုယောဂကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ မာတာတိ အာဒိကော၊ မာတာ အစရှိသော။ ဉာတကာနုယောဂေါ၊ ဉာတကတို့ကို မေးစီစစ်ရာ အခက်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။) ခတ္တိယောတိ-အာဒိကော၊ ခတ္တိယော အစရှိသော။ ဇာတိအနုယောဂေါ၊ အမျိုးဇာတ်ကို မေးစီစစ်ရာအခက်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဂဟဋ္ဌော ပဗ္ဗဇိတောတိ၊ အစရှိသော။ ပဋိပတ္တိအနုယောဂေါ၊ အကျင့်ကို မေးစီစစ်ရာ အခက်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဒေဝေါ မနုဿောတိ၊ အစရှိသော။ ဥပပတ္တိအနုယောဂေါ၊ ပဋိသန္ဓေကို မေးစီစစ်ရာ အခက်းသည်။ (ဟောတိ)။ သောတာပန္နောတိ အာဒိကော၊ သောတာပန္နော အစရှိသော။ ပဋိဝေဓာနုယောဂေါ၊ ပဋိဝေဓကို မေးစီစစ်ရာ အခက်းကို။ အရိယာနုယောဂေါတိပိ၊ အရိယာကို မေးစီစစ်ရာ အခက်းဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တေ သမ္ဗေ၊ ထို အလုံးစုံသော အနုယောဂတို့သည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေव၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိကုန်သည်သာ။

ဖြန့်၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသည်။ ထို့ကြောင့် "အတိညာနုယောဂါဒိဝသေန (အတိညာဉ်အစရှိသည်ကို မေးစီစစ်ခြင်း၏ဒေ,စွမ်းဖြင့် (၁-နံပါတ်မှာ) အတိညာဉ်ရသော ရဟန္တာကို ပြီးစေ၏။ ထိုသို့ ပြီးစေခြင်းအားဖြင့် (၂-နံပါတ်မှာ) အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြီးစေသည်။ [အာသဝက္ခယဉာဏ် ပနေတ္ထ အတိညာ ဝုတ္တာ-(ဣတိ - ထို့ကြောင့်) တဒတိညာဝတော အရဟတော သာဓနံ အရဟတ္တ-သာဓနာတိ အာဟ၊ အရဟတော ဟိ သာဓနာ တဗ္ဘာဝသိဒ (ထို ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်း) သာဓနာ ဟောတိ ယေဝါတိ၊—ဋီကာ။]

ပန္၊ ကား။ ဘွေ့၊ ဤ အရိယာနုယောဂတွင်။ အရဟာ ဟုတ္တာ နှ အရဟာတိ၊ ဟူသော ပြဿနာကို။ မောဃပဉ္ဇတ္တာ ၁၊ မောဃပဉ္ဇ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ နှ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော် မမူအပ်။

၂၀၆။ စတ္တာရော ပုရိသယုဂါတိ အာဒိ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်သည်။ သံဃာနုယောဂေါ၊ သံဃာကိုမေးစိစစ်ကြောင်း စကားရပ်သည်။ (ဟောတိ)။ သောပိ၊ ထို သံဃာနုယောဂသည်လည်း။ ဥတ္တာနတ္ထောယေव၊ သည်သာ။

၂၀၉။ သခ်ိတောတိ အာဒိ၊ အစရှိသော . ပါဠိရပ်သည်။ သစ္ဓိကဋ္ဌ-သဘာဝါနုယောဂေါ၊ သစ္ဓိကဋ္ဌ သဘောကို မေးစိစစ်ကြောင်း စကားရပ်သည်။ (ဟောတိ)။ တတ္ထ၊ ထို သစ္ဓိကဋ္ဌ သဘာဝါနုယောဂ၌။ တတိယာ ကောဋ္ဌိတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တထာရူပဿ၊ ထိုသို့ တတိယ ကောဋ္ဌိ သဘော ရှိသော။ သစ္ဓိကဋ္ဌဿ၊ မှန်သော အနက် သဘော၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

၂၁၀။ ပုန၊ တဖန်။ ပုဗ္ဗော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ပုဂ္ဂလံ၊ သစ္ဓိကဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိညာ၊ သည်။ တသော၊ ထို ပရဝါဒီ၏ပင် ဝန်ခံခြင်းတည်း။

(ရှေ့) ၂၁၁။ အညော ပုဂ္ဂလောတိပဋ္ဌေပိ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌လည်း။ သခ်-တေဟိ၊ သခ်တ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။ အညတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလ၏ တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို။ အနိစ္ဆန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ)။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ တသော၊ ထို ပရဝါဒီ ၏ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။

၂၁၂။ ခန္ဓာ သခ်တာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) သခ်တာ သခ်တာနှိ၊ သခ်တ အသခ်တ တို့ကို။ သရူပေန၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ အညတ္တ ပုစ္ဆနတ္ထံ၊ ပုဂ္ဂလ၏ တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို မေးခြင်းအကျိုးငှါ။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ["ခန္ဓာ သခ်တာ, နိဗ္ဗာနံ အသခ်တံ, ပုဂ္ဂလော နေဝသခ်တော နာသခ်တော"ဟု သရုပ်သကောင်အားဖြင့် ပြပြီးမှ "အညော ခန္ဓာ, အညံ နိဗ္ဗာနံ, အညော ပုဂ္ဂလော"ဟု အည အဖြစ်ကို မေးသည်။]

၁။ **မောဃပဉ္ဇတ္တာ**။ "အနာဂါမိ ဟုတ္တာ နှ အနာဂါမိ ဟောတိ"ဟု မေးရာ၌ ရဟန္တာ ဖြစ်သောအခါ အနာဂါမ် မဟုတ်တော့ သကဲ့သို့, ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးသောအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသည့် တိုင်အောင် ရဟန္တာ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိတော့။ ထို့ကြောင့် "အရဟာ ဟုတ္တာ နှ အရဟာ"ဟူသော နောက်ပုစ္ဆာအတွက် အဖြေ ပရနိုင်ရကား **မောဃပဉ္ဇ**"ဟု ဆိုသည်။

၂၁၃။ ရှေ့ သခ်ၤတန္ဓိအာဒီ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဂတော၊ ဝေဖန်အပ်သော အပြားအားဖြင့်။ ဒသေတ္ဝာ၊ ၍။ အညတ္တ-ပုဒ္ဓန္တိ၊ ၄ ၊။ ဝုတ္တံ။ အ်ပ်ပြီ။

၂၁၄။ ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပါဒေါတိ၊ အစရှိသော။ ပုဒ္ဓာ၊ သည်။ သကဝါဒီဿ၊ ၏ ပုဒ္ဓာတည်း။ (သတ္တာ၊ တို့သည်။) ဇာတိမမ္မာ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နေရခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။ ဇရာမမ္မာ၊ အိုရခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။ အထော၊ ထိုမှ တပါး။ မရဏ မမ္မိနော၊ သေရခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။ ဣတိ အာဒီသုတ္တ-ဝသေန၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိတော်သုတ်၏ အစွမ်းကြောင့်။ ပဋ္ဌိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒီဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ ဝန်ခံပါသော်လည်း။ အဿ၊ ထို ပုဂ္ဂလ၏။ သခ်ၤတ ဘာဝံ၊ သခ်ၤတ၏အဖြစ်ကို။ သော၊ ထို ပရဝါဒီ သည်။ နု ဣဒ္ဓတိ၊ အလိုမရှိ။ တဿ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [ဤစကား အရ ပါဠိတော်စာအုပ်တို့၌ "နု ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ရှိရမည်။ ယခု၊ စာအုပ် တို့၌ ကျနေသည်။]

၂၁၅။ ပုန။ နု ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတီတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ဒုက္ခမေဝ၊ ဒုက္ခ သည်သာ။ သမ္ဘောတိ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဝေတိ စ၊ ပျက်လည်းပျက်၏။ ဣတိ အာဒိဝစနတော၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိတော်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါဒယော နာမ၊ ဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ မည်သည်။ နု ယုဇ္ဇန္တိ၊ မသင့်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။

၂၁၆။ အတ္ထတ္ထမ္ပိတိ(ဇ္ဇော)၊ ဤ ပါဠိ၌။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အတ္ထံ၊ အတ္ထ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို နိဗ္ဗာန်၌။ (ပုဂ္ဂလော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတ္ထိတာယ၊ နိဗ္ဗာန်၌ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) သဿတံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သဿတ ၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (တဿ၊ ၏။) နတ္ထိတာယ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဥစ္ဆေဒေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြတ်စဲခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ [ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် နိဗ္ဗာန်ရောက် သောအခါ ပုဂ္ဂိုလ်က ပြတ်နေရစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သည်။] တဒုဘယမ္ပိ၊ ထို သဿတ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ၂-ပါးစုံ ကိုလည်း။ အနိစ္ဆန္တော၊ အလိုမရှိသော ပရဝါဒီသည်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဣတကာနုယောဂါဒိဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၉-၂၁။ ပဋိဝေဝေနုယောဂါဒိ အဖွင့်

၂၁၇။ ဘဝံနိဿာယ ပဋ္ဌေ၊ ဘဝံ နိဿာယ ပြဿနာ၏။ ဘဝန္တိ၊ ကား။ ဥပပတ္တိဘဝံ၊ ဥပပတ္တိဘဝကို။ (နိဿာယ တိဋ္ဌတိ-၌ စပ်။)

၂၁၈။ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနပဋ္ဌေ၊ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာန ပြဿနာ၏။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ဝေဒိယမာနော၊ ခံစားလသော်။ ပရိဂ္ဂဟိတ ဝေဒနော၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဝေဒနာရှိသော။ ဝါ၊ ဝေဒနာကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားပြီးသော။ ယောဂါဝစရော၊ အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ သက်ဝင်ကျက်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဗာလပုထုဇ္ဇနော၊ ဗာလပုထုဇဉ်သည်။ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် မသိ။ [ဤနေရာ၌ ဝေဒနာကို မသိမ်းဆည်းနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဗာလ"ဟု ဆိုသည်။]

၂၂၄။ ကာယာနုပဿနာဒိပဋ္ဌာ၊ ကာယာနုပဿနာ အစရှိသော ပြဿနာတို့သည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေव၊ ကုန်သည်သာ။

💬 ၂၂၆။ ပါရာယနဂါထာယ၊ ပါရာယနဝဂ်ဝယ် လာသော ဂါထာ၌။ သုညတော လောကံ အဝေက္ခသူတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ သတ္တသုညတာဝသေန၊ သတ္တဝါတို့မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ခန္ဓလောကံ၊ ခန္ဓာတည်းဟူသော လောကကို။ ဩလောကေဟိ၊ ရှုပါလော။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ [သတ္တလောကကိုပင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်အောင် ရှုရမည် ဖြစ်သော ကြောင့် "သတ္တလောက"ဟု နာမည် မတပ်ပဲ "ခန္ဓလောက"ဟု နာမည် တပ်သည်။]

၂၂၇။ ပုဂ္ဂလော အဝေက္ခတိတိ၊ အစရှိသော ပုစ္ဆာသည်။ သကဝါဒိ-ပုစ္ဆာ၊ သကဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏။ (လဒ္ဓိ-၌ စပ်။)သုညတော လောကံ အဝေက္ခသူတိ ဂါထာယ၊ ဟူသော ဂါထာ၌။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အဝေက္ခတိ၊ ရှု၏။ သော။ ထို သူသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ဝေါ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ သဟ ရှုပေနာတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ ရှုပကာယေန၊ ရှုပကာယနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကို။ (အဝေက္ခတိ-၌ စပ်။) တတော၊ ထို ရှုပကာယမှ။ အနိဿဋ္ဌော၊ မထွက်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ (အဝေက္ခတိ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣဒံ၊ ဤပြဿနာကို။ (ပဋိက္ခိပတိ-၌ စပ်။) ပဋ္ဌဝေါကာရ-ဝသေန၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံနှင့်စပ်သဖြင့်။ အနုဇာနိတ္ဝာ၊ ခွင့်ပြုပြီး၍။ ပုန၊

တံဇီဝန္တိ၊ အစရှိသည်ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ သုတ္တ-ဝိရောဓဘယေန၊ ကြောင့်။ (တံဇီဝံ တံသရီရန္တိ အဗျာကတမေတံ မယာ ဟူသောသုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။) ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၂၂၇။ အဗ္ဘန္တရဂတောတိ စ၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ နိက္ခ-မိတ္ဌာတိ စ၊ ဟူသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဣဒံ၊ ဤ စကား ၂-ရပ်သည်။ သဟ-ရူပေန ဝိနာ ရူပေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌား အောက်၌။ ဝုတ္တသ္မာ၊ ဟောတော် မူအပ်သော စကား၏။ ဝါ၊ ကို။ လက္ခဏဝစနံ ၁၊ မှတ်သားကြောင်းစကား တည်း။ တတ္ထ၊ ထို စကားရပ်၌။ အဗ္ဘန္တရဂတောတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ရုပ် ခန္ဓာ၏။ အန္တောဂတော၊ အတွင်း၌ တည်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။ အဝေက္ခတိ-၌ စပ်။) ဣတော ဝါ၊ ဤဘက်ရုပ်မှရင်း။ ဧတ္တော ဝါ၊ ဟိုဘက်ရုပ်မှရင်း။ အနိက္ခမိတ္ဌာ၊ မထွက်မူ၍။ ရူပပရိစ္ဆေဒဝသေနေဝ၊ ရုပ်အပိုင်းအခြားနှင့် စပ် သဖြင့်သာလျှင်။ ဌိတော၊ တည်သည်။ ဟုတ္ဌာ၊ ၍။ (အဝေက္ခတိ-၌ စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ နိက္ခမိတ္ဌာတိ၊ ကား။ ရူပပရိစ္ဆေဒံ၊ ရုပ်အပိုင်း အခြား ကို။ အတိက္ကမိတ္ဌာ၊ ကျော်လွန်၍။ ရှုပုံ၊ ကို။ အနိဿိတော၊ မမှီသည်။ ဟုတ္ဌာ။ ၍။ (အဝေက္ခတိ-၌ စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

၂၃၁။ အနတ္တာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ အတ္တမှ။ ဇီဝေန၊ ဇီဝမှ။ ပုဂ္ဂလေန၊ ပုဂ္ဂလမှ။ (အသက်ကောင် လိပ်ပြာကောင် ဝိညာဉ်ကောင်မှ။) ရဟိတော၊ ကင်း၏။ [“သဗ္ဗေဓမ္မာအနတ္တာ”ဟူသော ပါဠိ၏ အဖင့် ဖြစ်သောကြောင့် “ရဟိတာ”ဟု ဗဟုဝုစ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ကေဝမ္မေပိ၊ တခုသော တရား ၌လည်း။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝေါ၊ သို့။ သဗ္ဗသုတ္တာနံ၊ အလုံးစုံသော သုတ္တန်ပါဠိတို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ အဂမဗ္ဗ-ကထာသု၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌။ ဝုတ္တ နယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ-

---

၁။ ဣဒံ ။ ပေ ။ လက္ခဏဝစနံ။ ။ရှေ့၌ “သဟရူပေန အဝေက္ခတိ, ဝိနာ ရူပေန အဝေက္ခတိ”ဟု ပုစ္ဆာရှိခဲ့၏။ ဤ၌ “အဗ္ဘန္တရဂတော အဝေက္ခတိ ဗဟိဒ္ဓါ နိက္ခမိတ္ဌာ အဝေက္ခတိ”ဟု ပုစ္ဆာထုတ်ပြန်၏။ ထိုပုစ္ဆာ ၂-ရပ်သည်။ အဘယ်သို့သော စကားဖြစ်ပါသနည်း-ဟု မေးတွယ်ရှိသောကြောင့် “ဣဒံ ။ ပေ ။ လက္ခဏဝစနံ”ဟု မိန့်သည်။ ဆိုလိုရင်းကား အဗ္ဘန္တရဂတောသည် သဟရူပေန၏ အမှတ်အသားဖြစ်၏။ “ရုပ်နှင့်တကွ ကြည့်၏” ဟူရာ၌ “ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်ခန္ဓာ၏ အတွင်း၌ တည်လျက် ကြည့်၏”ဟု ဆိုလိုသည်။ ဗဟိဒ္ဓါ နိက္ခမိတ္ဌာသည် “ဝိနာ ရူပေန”၏ အမှတ်အသား ဖြစ်၏။ “ရုပ်နှင့် ကင်းမဲ့ ကြည့်၏”ဟူရာ၌ “ရုပ်ခန္ဓာ၏ အပြင်ပသို့ထွက်၍ ကြည့်၏” ဟု ဆိုလိုသည်။

၂။ အနတ္တာတိ။ ။“သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”ဟူသော ပါဠိတော်၌ “အတ္တ” ဟူသည် ဇီဝ ပုဂ္ဂလပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် အနတ္တာကို “ဇီဝေန ပုဂ္ဂလေန”ဟု ဖွင့် သည်။ [ဇီဝကို “အသက်ကောင်, ဝိညာဉ်ကောင်, လိပ်ပြာကောင်”ဟု အမျိုးမျိုး ခေါ်ကြသည်။]

တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣမမ္ပန၊ ဤ အဋ္ဌကထာဋီကား။ သန္ဓာယ ဘာသိတ မတ္တမေဝ၊ ရည်ရွယ်၍ ဟောတော် မူအပ်သော် အနက်မျှကိုသာ။ ဝက္ခာမ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်အံ့။

၂၃၇။ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ သပ္ပိကုမ္ဘောတိ အာဒီ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (အာဘတ်-၅ စပ်။) သဗ္ဗာဝ၊ သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်တို့ကို။ ယထာရုတ်ဝသေနေဝ၊ အကြင်အကြင် ဟောတော်မူအပ်တိုင်းသော ပါဠိတော်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ နဂဟေတဗ္ဗာ၊ မယူထိုက်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ။ (အယသ္ဓတော မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ အာဘတံ၊ ထုတ်ဆောင်တော် မူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအံ့။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေကို။ ဂဟေတ္မာ၊ ယူ၍။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ သုဝဏ္ဏဝိကာရော၊ ရွှေ၏ အထူး ပြုအပ်သော။ ဝါ၊ ရွှေဖြင့် အထူး ပြုအပ်သော။ ကုမ္ဘော၊ အိုးကို။ သုဝဏ္ဏကုမ္ဘောတိ၊ ရွှေအိုးဟု၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ် ဆိုနိုင်သကဲ့သို့။ ဧवံ၊ တူ။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်ကို။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ ကတော၊ အပ်သော။ သပ္ပိ ဃ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဝိကာရော၊ အထူး ပြုအပ်သော။ သပ္ပိကုမ္ဘောနာမ၊ ထောပတ်အိုးမည်သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အနုယောဇနာ။ ယသ္မိ ကုမ္ဘေ၊ အကြင်အိုး၌။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်ကို။ ပက္ခိတ္တံ၊ ထည့်အပ်ပြီ။ သော၊ ထို အိုးသည်။ သပ္ပိကုမ္ဘောနာမ၊ ထောပတ်အိုးမည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဣဒါနိ၊ ဤ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ သပ္ပိကုမ္ဘော အစရှိသော ပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေလကုမ္ဘာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ပင်တည်း။

စ၊ ဆက်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ ဓုဝံ၊ ခိုင်ခံ့သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧवံ၊ တူ။ (နိစ္စံ၊ သော။ ဓုဝံ၊ သော။) ဘတ္တံ ဝါ၊ ဘတ်သည်သော်ရင်း။ ယာဂု ဝါ၊ ယာဂုသည်သော်ရင်း။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုသို့ မြဲသော ဘတ္တ ယာဂု မရှိပါသော်လည်း။ ကာလပရိစ္ဆေဒံ၊ ကာလ အပိုင်းအခြားကို။ အကတ္မာ၊ မပြုမူ၍။ ["ဝ၊လပတ်လုံး ဆွမ်းဝတ်တည်မည်" စသည်ဖြင့် "ကာလကို မပိုင်းခြား မသတ်မှတ်မူ၍" ဟူလို။] ဒီဝသေ ဒီဝသေ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ ဒဿာမ၊ ပေးလှူကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပညတ္တ-ဝသေန၊ ဝတ်တည်အပ်သော ဆွမ်းနှင့် စပ်သဖြင့်။ နိစ္စ ဘတ္တံ၊ မြဲသောဆွမ်း။ ဝါ၊ နိစ္စဘတ်။ ဓုဝယာဂု၊ မြဲသော ယာဂု။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ဤ နိစ္စဘတ္တံ ဓုဝယာဂု ဟူသော ပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ အတ္ထိ ပဋ္ဌလော အတ္ထဟိတာယ ပဋိပန္နောတိ အာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌လည်း။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ရူပါဒယော။ ရုပ်အစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္စတ္တလက္ခဏ သာမညလက္ခဏဝသေန၊

ကကၠဋ ဖုသန အစရှိသော မိမိ မိမိ၏ လက္ခဏာ, အနိစ္စတာ အစရှိသော သာမညလက္ခဏာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထိယထာ၊ ရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဝေါ၊ တူ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။

ပန၊ ကား။ ရူပါဒီသု၊ ရူပ်အစရှိသည်တို့သည်။ သတိ၊ ရှိကုန်လတ္တံ့။ ဧဝံ နာမော၊ ဤ အမည်ရှိသူတည်း။ ဧဝံဂေါတ္တော၊ ဤ အနွယ်ရှိသူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟာရော၊ အခေါ်အဝေါ်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ, လောကဝေါဟာရေန၊ ဤ လောက အခေါ် အဝေါ် အားဖြင့်။ ဣမာယ လောက သမ္မုတိယာ၊ ဤ လောက သမ္မုတိ ပညတ်အားဖြင့်။ ဣမာယ လောကနိရုတ္တိယာ၊ ဤ လောကဒ္ဒ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းအားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဣတ္ထေ၊ ဤ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္ထ-ဟိတာယ ပဋိပန္နော အစရှိသောပါ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ သာဓုကား။ ဘဂဝတာပိ၊ သည်လည်း။ ဣမာခေါ ။ ပေ ။ လောကပညတ္တိယောတိ၊ ဟူသော။ တေ၊ ဤ စကားတော်ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ပန၊ ကား။ ရူပါဒိဓမ္မာ၊ ရူပ်အစရှိသော တရားတို့သည်။ လောကသမ္မုတိ ။ လောကသမ္မုတိ ပညတ်ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ပစ္စတ္တ သာမညလက္ခဏ ဝသေန၊ ကကၠဋ ဖုသန အစရှိသော မိမိ မိမိ၏ လက္ခဏာ, အနိစ္စတာ အစရှိသော သာမညလက္ခဏာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပညာပနတော၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဣတ္ထေ၊ ဤ အတ္ထိပုဂ္ဂလော အစရှိသောပါ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပန၊ကား။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ သမ္မုတိကထာ စ၊ သမ္မုတိကထာဝင်း။ (အမျှားသမုတ်အပ်သော ပညတ်အနက်ကို ပြောဟောကြောင်းတရားဝင်း။) ပရမတ္ထကထာ စ၊ ပရမတ္ထကထာဝင်း။ (မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်ကို ဟောပြောကြောင်း တရားဝင်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ကထာ၊ ဟောပြောကြောင်း တရားတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ တတ္ထ၊ ထို ၂-မျိုးသော ကထာတို့တွင်။ သတ္တော၊ သတ္တဝါ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဒေဝေါ၊ နတ်။ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာ။ ဣတိ အာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော ကထာသည်။ သမ္မုတိ-ကထာနာမ၊ မည်၏။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့။ ပေ ။သမ္မပ္ပဓာနာ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့။ ဣတိ အာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော ကထာသည်။ ပရမတ္ထကထာနာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော ကထာတို့တွင်။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (သဏ္ဌာတိ-ဌ် စပ်။) သမ္မုတိ-ဒေသနာယ၊ သမ္မုတိဒေသနာတော်ဖြင့်။ (ပညတ်ကို ဟောကြောင်း တရား တော်ဖြင့်။) သတ္တောတိ ဝါ၊ သတ္တဝါဟူ၍ဝင်း။ ပေ ။ဗြဟ္မာတိ ဝါ၊ ဝင်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော် မူအပ်သော်။ (ဟောတော်မူအပ်မှ။) ဇာနိတုံ၊ အနက်

အဓိပ္ပါယ်ကို သိခြင်းငှါ၎င်း။ ပဋ္ဌိဝိစ္ဆိတုံ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်းမျှ သိခြင်းငှါ၎င်း။ နိယျာတုံ၊ ဝဋ္ဋမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ၎င်း။ အရဟတ္တ-ဇယဂ္ဂါဟံ၊ အရဟတ္တဖိုလ် အောင်လံကို ယူခြင်းကို။ ဝါ၊ ယူအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အောင်လံကို။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ၎င်း။ သင်္ကြောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဒိတောဝ၊ ဦးသာ။ သတ္တောတိ ဝါ၊ သတ္တဝါ ဟူ၍၎င်း။ ပေ။ ဗြဟ္မာတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ကထေတိ၊ ၏။

ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရမတ္ထဒေသနာယ၊ ပရမတ္ထ ဒေသနာတော် ဖြင့်။ အနိစ္စန္တိ ဝါ၊ အနိစ္စ ဟူ၍၎င်း။ ဒုက္ခန္တိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဣတိ အာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော တရားတို့တွင်။ အညတ္ထရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါး သော တရားကို။ သုတ္တာဝ၊ ကြားနာရ၍သာ။ (ကြားနာရမှသာ။) ဇာနိတုံ၊ ၎င်း။ ပဋ္ဌိဝိစ္ဆိတုံ၊ ၎င်း ။ ပေ ။ ဂဟေတုံ၊ ၎င်း။ သင်္ကြောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနိစ္စန္တိ အာဒီသု၊ အနိစ္စ အစရှိသော တရားတို့တွင်။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသောတရားကို။ ကထေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမှ တပါး။ သမ္မုတိကထာယ၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေနက သတ္တာဿ၊ သိလတ္တံ့သော သတ္တဝါအား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပရမတ္ထ ကထံ၊ ကို။ နကထေတိ၊ ဟောတော်မမူ။ ပန၊ အနှယ ကား။ သမ္မုတိ ကထာယ၊ ဖြင့်။ ဗောဓေတွာ၊ အနုက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ ဌ။ (နောက်မှ။) ပရမတ္ထ ကထံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ၏။ ပရမတ္ထကထာယ၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေနက သတ္တာဿာပိ၊ အားလည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ သမ္မုတိ ကထံ၊ ကို။ နကထေတိ၊ မမူ။ ပန၊ အနှယ ကား။ ပရမတ္ထကထာယ၊ ဖြင့်။ ဗောဓေတွာ၊ ၍။ ပစ္ဆာ သမ္မုတိကထံ ကထေတိ။

ပန၊ ဆက်။ ပကတိယာ၊ ပင်ကိုယ်အားဖြင့်။ (ရိုးရှုထုံးစံအားဖြင့်။) ပဌမမေဝ၊ သာလျှင်။ ပရမတ္ထကထံ၊ ကို။ ကထေန္တသ၊ ဟောတော် မူလ သော်။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်သည်။ လူခါကာရာ၊ ခြောက်ကပ်သော အခြင်းအရာ ရှိသကဲ့သို့။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ သမ္မုတိကထံ၊ ကို။ ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ ဌ။ (နောက်မှ။) ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တိ။ တေ၊ ထိုဘုရားရှင်တို့သည်။ သမ္မုတိ-ကထံ၊ ကို။ ကထေန္တာပိ၊ ဟောတော်မူကုန်သော်လည်း။ သစ္စမေဝ၊ မှန်သော အနုက်ကိုသာ။ သဘာဝမေဝ၊ ထင်ရှား ရှိသော အနုက်ကိုသာ။ အမုသာဝ၊ မုသားမဟုတ်သော အနုက်ကိုသာ။ ကထေန္တိ။ ပရမတ္ထကထံ၊ ကို။ ကထေန္တာပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ သစ္စမေဝ။ ပေ ။ ကထေန္တိ။ ဟိ၊ မှန်။ ဝဒတံ၊ ပြောဟောကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဝရော၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော် မူသော။ အယံ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဤ ကြွင်းမဲ့ညီသုံ အလုံးစုံကို အကုန်သိမြင် ဘုရား ရှင်သည်။ သမ္မုတိ၊ သမ္မုတိ သစ္စာကိုဝင်း။ ပရမတ္ထဌ၊ ပရမတ္ထ သစ္စာ

ကိုဝင်း။ ဒုဝေ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနှိ၊ အမှန်တရားတို့ကို။ အကျွာသိ၊ ဟော တော်မူပြီ။ တတိယ၊ ၃-ခုမြောက် သစ္စာကို။ နုဟလဇ္ဇတိ၊ မရအပ် မရနိုင်။

တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော သစ္စာတို့တွင်။ (ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။) လောကသမ္မုတိ၊ လောကဌ် သမုတ်အပ်သောအနက်သည်။ ကာရဏံ၊ မချုတ် မယှင်းခြင်း၏အကြောင်းတည်း။ (တသ္မာ၊ကြောင့်။)သဗ္ဗေတဝစနံ၊လောကဌ် အသိအမှတ်ပြုအပ်သော အနက်ကို ဟောကြောင်း တရားစကားတော်သည်။ သစ္စံ၊မှန်၏။(ယသ္မာ၊ကြောင့်။)ပရမတ္ထဝုစနံ၊ပရမတ်ကို ဇဟောကြောင်း တရား စကားသည်။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထ တရားတို့၏။ တထလက္ခဏံ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောကို သိကြောင်း အမှတ်အသားသည်။ (ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။) ပရမတ္ထဝစနံ၊ သည်။ သစ္စံ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိတမ္ပံ၊ ၏။)

အပရောနယော၊ တပါးသောနည်းကား။ ဘဂဝတော။ ၏။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်သည်။ ခန္ဓာဒိဝသေန၊ ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ပရမတ္ထဒေသနာ စ၊ ပရမတ္ထ ကိုဟောကြောင်း တရားတော်ရင်း။ သပ္ပိကုဇ္ဇာ-ဒိဝသေန၊ ထောပတ်အိုး အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မုတိဒေသနာ ဂ၊ သမ္မုတိ ကို ဟောကြောင်း တရားတော်ရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။)ဒ္ဝေ၊ ၂-ပါးတို့ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သမည်ံ၊ လူအပေါင်းတို့ အညီအမျှ အသိအမှတ် ပြုအပ်သော နာမည်ပညတ်ကို။ နာတိဓာဝတိ၊ လွန်၍ ပြေးသွား သည် မဟုတ်။ (လွန်၍ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်။) [သမံ ညာယတေတိ သမညာ-လူအများတို့ အညီအမျှ သဘောတူ သိအပ်သော နာမည်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ ဝစနမတ္တတော၊ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော ဟူသော စကား တော်မျှကြောင့်။ အဘိနိဝေသော၊ မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ နကာတမ္ဘော၊ မပြုထိုက်။

ဟိ၊ မှန်။ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပညတ္တိ၊ နာမည် ပညတ်ကို။ အနတိက္ကမ္မ၊ မကျော်လွန်မူ၍။ ပရမတ္ထော၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သောအနက် ကို။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပြီ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) သမည်ံ ကို။ နာတိဓာဝေယ္ယ၊ လွန်၍ မပြေးသွားရာ၊ [ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ အတွင် ရှိ၏ သတ္တဝါ ရှိ၏ဟု လွန်၍ မပြေးသွားရာ။] ပဏ္ဍိတော၊ ကြောင်းကျိုး မြင်သိ ပညာရှိ သည်။ ပရမတ္ထံ၊ ကို။ ပကာသန္တော၊ ထင်ရှားပြလသော်။ သမည်ံ၊ ကို။ နာတိဓာဝယေ၊ လွန်၍ မပြေးသွားရာ။

သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ သမ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပါဠိ ဋီကာ။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပုဂ္ဂလကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၂-ပရိဟာနိကထာ

၁—ဝါဒယုတ္တိ ပရိဟာနိ အဖွင့်

၂၃၉။ ဣဒါနိ၊ ပုဂ္ဂလကထာကို ဟောတော် မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ပရိဟာနိကထာ၊ ပရိဟာနိကထာသည်။ (ရဟန္တာ၏ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်း စသည်ကို ဆိုရာဖြစ်သော ကထာသည်။) ဟောတီ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ ဟိ၊ ခဲ့။ ပရိဟာနိဓမ္မော၊ ယုတ်လျော့ခြင်းရှိသော တရားသည်ရင်း။ အပရိဟာနိဓမ္မော၊ ယုတ်လျော့ခြင်း မရှိသော တရားသည်ရင်း။ (အတ္ထိ)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ဣမေ၊ ဓမ္မာ၊ ဤ ကောဓ ဥပနာဟ တရားတို့သည်။ သေက္ခဿ၊ သေခ ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ပရိဟာနာယ၊အထက်အထက်ဖြစ်သောဂုဏ်တို့မှ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ [ဒုက္ခဂုံတွေရ-ကောဓပေယ္ယာလ။] ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဌ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမယဝိမုတ္တာ[1]၊ ဝင်စား အပ်ရာ ဝင်စားအပ်ရာ အခါ၌ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော စိတ်ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပရိဟာနာယ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ [ပဌဓမ္မကို ပဌကဂုံတွေရ, တတိယပဏ္ဏာ, တိကဏ္ဍကီဝဂ် ပဌမသမယဝိမုတ္တ သုတ် ၌ ကြည့်ပါ။] ဣတိ ဧဝမာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ အားကိုး တခု မှီခြေမ်းပြု၍။ သမ္မိတိယာ၊ သမ္မိတိယ ဂိုဏ်းသားရဟန်းတို့သည်ရင်း။ ဝဇ္ဇီ-ပုတ္တကာ၊ ဝဇ္ဇီပုတ္တက ရဟန်းတို့သည်ရင်း။ [ရှေနိဒါနကထာ၌ သမိတိယာ ဟု ရှိ၏။ သမ္မိတိယဂိုဏ်းသည် ဝဇ္ဇီပုတ္တကဝါဒမှ ကွဲလာသောဂိုဏ်း ဖြစ်သောကြောင့် ခွဲ၍ အနက်ပေးသည်။] သဗ္ဗတ္ထဝါဒိနော၊ သဗ္ဗတ္ထဝါဒီ ဂိုဏ်းသား ရဟန်းတို့သည်ရင်း။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ မဟာသံဃိကာ စ၊

၁။ **သမယဝိမုတ္တာ**။ ။သမယဝိမုတ္တာသောတိ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ (ဝင်စားလိုအပ် ဝင်စားလိုအပ်ရာခဏ၌) ဝိဝဋ္ဋမ္ဘိတေဟိ ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ သမယ-ဝိမုတ္တိသင်္ခါတာယ (အလိုရှိရာ အခါတိုင်း၌ ခွါအပ်သော ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော သမာပတ်ဟု ဆိုအပ်သော) လောကိယဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တစိတ္တာ (လွတ်သော ဈာန်သမာပတ် စိတ်ရှိသော)။ တို့ သုတ်အဖွင့်။

မဟာသံဃိကဂိုဏ်းသားရဟန်းတို့သည်ဌင်း။ အရဟတောပိ၊ ရဟန္တာ၏လည်း။ [ပိ-ဖြင့် အနာဂါမ် သကဒါဂါမ်ကိုပေါင်း။] ပရိဟာနိ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဝါ၊ ထို သမ္မိတိယ-စသော ရဟန်းတို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ အညေယေ ဝ ဝါ၊ ထို ရဟန်းတို့မှ အခြားရဟန်းတို့မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ ယေသံ ၊အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အယံ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ လဒ္ဓိ-ဘိန္ဒနတ္ထံ၊ အယူကို ဖျက်ဆီးခြင်း အကျိုးငှါ။ ပရိဟာယတိ ၊အရဟာ-အရဟတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒီသ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။

တတြ၊ ထို ပုစ္ဆာ၌။ ပရိဟာယတိတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤ ပါဋိ၌။ (လဗ္ဘမာနာ၊ ကုန်သော။) ပရိဟာနိယော၊ ယုတ်လျော့ခြင်း တို့သည်။ ပတ္တပရိဟာနိ စ၊ ရအပ် ရောက်အပ်ပြီးသော တရားမှ ယုတ်လျော့ခြင်းရင်း။ အပ္ပတ္တပရိဟာနိ စ၊ မရအပ် မရောက်အပ်သော တရားမှ ယုတ်လျော့ခြင်းရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွေ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ပရိဟာနိ ၂-ပါးတို့တွင်။ အာယသ္မာ ဧဂါဓိကော၊ သည်။ ဒုတိယမ္ပိ၊ ၂-ကြိမ် မြောက်လည်း။ သာမယိကာယ၊ ဝင်စားလိုရာ အခါ အခါ၌ ဖြစ်သော။ တမ္မာ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ ထို စေတောဝိမုတ္တိမှ။ (ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော စျာန်သမာပတ်စိတ်မှ။) ပရိဟာယိ၊ ယုတ်လျော့ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဂတာ၊လာသော။) အယံ၊ ဤ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်။ ပတ္တပရိဟာနိနာမ၊ မည်၏။ [သမယေ သမယေ (ဝင်စားလိုရာ အခါအခါ၌) လဒ္ဓတ္တာ သာမယိကာ။ သဂါထာဝဂ္ဂ-သံယုတ်ဋီကာ, ဧဂါဓိကသုတ်။] သာမည္ယတ္ထိကာနံ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ လောကုတ္တရာမဂ်ဖိုလ်ကို အလိုရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ သတံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ သာမည္ယတ္ထော၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ လောကုတ္တရာမဂ်ဖိုလ်အစီးအပွါးသည်။ မာ ပရိဟာယိ၊ မယုတ်လျော့စေနှင့်။ ဣတိ (အာဂတာ)။ အယံ၊ ဤ ယုတ်လျော့ ခြင်းသည်။ အပ္ပတ္တပရိဟာနိ (နာမ)၊ မည်၏။ [ဣမသ္မိံ ပနဋ္ဌာနေ မဂ္ဂံပိ ဖလံပိ ဂေတော ကတ္တာ သာမည္ယတ္ထော ကထိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ မူလပံ ဌ, မဟာ အဿပုရိသ-သုတ်။] တာသု၊ ထို ပရိဟာနိ ၂-ပါးတို့တွင်။ ဣဓ၊ ဤ ပရိဟာယတိ အာရဟာ အရဟတ္တာ ဟူသောပါဋိ၌။ ပတ္တပရိဟာနိ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တုံ၊ ထို ပတ္တပရိဟာနိကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒီသ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။

ပန၊ ထိုသို့ ပတ္တဟာနိကိုအလိုရှိ အပ်ပါသော်လည်း။ သကသမယေ၊ မိမိတို့၏ အယူ၌။ ဣမံ ပတ္တပရိဟာနိ နာမ၊ မည်သည်ကို။ လောကိယသမာ-ပတ္တိယာဝ၊ လောကီသမာပတ်အတွက်သာ။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အရဟတ္တာဒီဟိ၊

အရဟတ္တဖိုလ် အစရှိကုန်သော။ သာမညဖလေဟိ၊ သမဏ၏ အကြောင်း ဖြစ်ရာ ဖိုလ်တို့မှ။ (ဣမံ ပတ္တပရိဟာနိံ နာမ၊ မည်သည်ကို။) နှ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလို မရှိကုန်။ ပရသမယေပိ၊ သူတပါးတို့၏ အယူ၌လည်း။ နံ၊ ထို ပတ္တပရိဟာနိ ကို။ သမ္ဘသာမညဖလေသု၊ အလုံးစုံသော သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ဖိုလ်တို့၌ရင်း။ သမ္ဘဘဝေသု၊ တို့၌ရင်း။ သမ္ဘဝါလေသုတို့၌ရင်း။ သမ္ဘေသံ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ စ၊ တို့၏အတွက်ရင်း။ နဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အနွယ ကား။ တံ၊ ထို လောကုတ္တရာ သာမညဖလမှ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်။ တေသံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ လဒ္ဓိမတ္တမေव၊ အယူမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ လဒ္ဓိဇာလံ၊ အယူ တည်းဟူသော ကွန်ယက်ကို။ ဘိန္ဒိတ္မာ၊ ၄ ၊။ ပုန။ သဗ္ဗတ္ထာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ကို။ (အာ၃ယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန ။ ဝစိုတာ၊ တိုးပွါးစေတော် မူအာပ်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို သဗ္ဗတ္ထ အစရှိသော ပါဠိ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပရိဟာယိတ္မာ၊ ယုတ်လျော့၍။ (အစဉ် အတိုင်း အရဟတ္တဖိုလ် အနာဂါမိဖိုလ် သကဒါဂါမိဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့၍။) သောတာပတ္တိဖလေ၊ ၌။ ဌိတသ၊ တည်သော။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏။ ပရိဟာနိ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းကို။ နဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ဥပရိဖလေသု၊ အထက်ဖိုလ်တို့၌။ ဌိတသ္သေव၊ တည်သော ရဟန္တာ၏သာ။ (ပရိဟာနိ၊ ကို။) ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ ရူပဘဝ-အရူပဘဝ တို့၌။ ဌိတသ၊ တည်သော ရဟန္တာ၏။ (ပရိဟာနိ)။ နဣစ္ဆတိ။ ပန၊ ကား။ ကမ္မာရာမတာဒီနံ၊ အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ် အစရှိ ကုန်သော။ ပရိဟာနိယမမ္မာနံ၊ ယုတ်လျော့ကြောင်း တရားတို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဌိတသ္သ၊ တည်သော ရဟန္တာ၏သာ။ (ပရိဟာနိ)။ ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [အလုံးစုံသော ဘဝ၌ ရဟန္တာသည် အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့သလောဟု မေးသောအခါ "ပယ်သည်"ဟူလို။] ပုန။ ဒဋ္ဌံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ကာမဘဝံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိဇာနာတိ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသ္မိံမှိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ကာမ-ဘဝေ၊ ၌။ ပရိဟာနိကရာ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို အလုံးစုံသော ကာမဘဝ၌။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်လျော့နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။

[1] တတိယပုစ္ဆာယ ၁၊ သမ္ဗတ္ထ အရဟတော ပရိဟာနိ ဟူသော တတိယ ပုစ္ဆာ၌။ ပရိဟာနိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပရိဟာနိ ကရေ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ။ [ပရိဟာနိအရ "ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကြီယာကို မေးသည်မဟုတ်။ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အကြောင်းအရာတို့ကို မေးသည်" ဟူလို။] တတ္ထ၊ ထိုတတိယပုစ္ဆာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိဟာနိ နာမ၊ ယုတ်လျော့ကြောင်း မည်သည်။ ကမ္မာရာမတာဒီ ဓမ္မာ၊ ကမ္မာရာမတာ အစရှိသော တရားတို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ကာမရာဂ ဗျာပါဒ ၂ဝ၊ ကာမရာဂ ဗျာပါဒ တို့ပင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုကမ္မာရာ-မတာ အစရှိသော တရားတို့သည်။ ဝါ၊ ထိုကာမရာဂ ဗျာပါဒ တို့သည်။ ရူပါရူပဘဝေ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိ ဟေဝန္တိ၊ နိ ဟေဝံ ဝတ္တမ္ဘေ ဟူ၍။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒီသာ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

သမ္ဗဒါတိ၊ သမ္ဗဒါ ဟူသော ပုစ္ဆာသည်။ ကာလပုစ္ဆာ၊ ယုတ်လျော့ရာ ကာလကို မေးကြောင်းပုစ္ဆာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုကာလ ပုစ္ဆာတို့တွင်။ ပဌမ ပဉ္စေ၊ ၌။ ယောနိသော မနသိကာရကာလေ၊ သင့်သော အကြောင်း အားဖြင့် နှလုံးသွင်းရာ အခါ၌။ အပရိဟာယနတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ မယုတ်လျော့ခြင်းကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယ ပြဿနာ၌။ အယောနိသော မနသိ ကရောတော၊ မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ရဟန္တာ၏။ ရတ္တိ ဘာဂေ ဝါ၊ ညဉ့်အဖို့၌ သော်၎င်း။ ဒိဝသ-ဘာဂေ ဝါ၊ နေ့အဖို့၌သော်၎င်း။ သမ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပရိဟာယနတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ နိုင်ခြင်းကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ တတိယေ၊ တတိယ ပြဿနာ၌။ ပရိဟာနိကရဓမ္မသမာယောဂေ၊ ပရိဟာ-နိကရဓမ္မ တို့နှင့် ပေါင်းယှဉ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ မုဟုတ္တမေဝ၊ တမုဟုတ်ချင်းသာ။ ပရိဟာနိနာမ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်း မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ပရိဟာနိကရဓမ္မတို့နှင့် ပေါင်းယှဉ်ရာ ထိုအခါမှ။ ပဋ္ဌေ၊ ၌။ အပရိဟီနသာ [2]၊ ယုတ်လျော့ခြင်းမရှိသော ရဟန္တာ၏ရင်း။

၁။ **တတိယ ပုစ္ဆာယ။** ။ပါဠိတော် ၂၃၉-နံပါတ်၌ "သမ္ဗတ္ထ"ဟု လာသော ပုစ္ဆာ ၃-ရပ်ရှိ၏။ ထိုတွင် "သမ္ဗတ္ထ အရဟတော ပရိဟာနိ"ပုစ္ဆာကို တတိယ ပုစ္ဆာဟု ဆိုသည်။ "ပရိဟာယတိ ဘောယာတ် ပရိဟာနိ"ဟု ဝစနတ္ထ ပြု၍ ရဟန္တာ၏ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း "ကမ္မာရာမတာ ဘဿာရာမတာ" စသည်ကို ယူပါ။

၂။ **ပုဋ္ဌေ အပရိဟီနသာ။** ။ပရိဟာနိကရဓမ္မတို့နှင့် မပေါင်းဆုံရသည် ဖြစ်၍ ပရိဟီန မဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို "အပရိဟီန"ဟု ဆိုသည်။ ထို့ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပရိဟာနိ မည်သည် မရှိ။

၆ ၁၄၂

၁၂၅ ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ [မဟာ

ပစ္ဆာ၊ ၌။ (နောက်မှ။) ပရိဟီနဿ စ၊ ယုတ်လျော့ပြီးသော ရဟန္တာ ၏ဝင်း။ ပရိဟာနိ နာမ၊ နောက်ထပ် အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်း မည်သည်။ နတ္ထိ ၁ တော့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။

သဗ္ဗေ၀ အရဟန္တောတိ ပဌာနံ၊ ဟူသော ပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမသို့၊ ပဌမပြဿနာ၌။ တိက္ခိန္ဒြိယေ၊ ထက်မြက်သော ဣန္ဒြေရှိသော ရဟန္တာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယသို့၊ ၌။ မုဒိန္ဒြိယေ၊ နုံ့သော် ဣန္ဒြေရှိသော ရဟန္တာတို့ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ တတိယ-သို့မို့၊ တတိယ ပြဿနာ ၌လည်း။ တိက္ခိန္ဒြိယာ၀၊ တို့ကိုသာ။ အဓိပ္ပေတာ၊ အပ်ကုန်၏။ [ဤနေရာ၌ "တတိယသို့မို့ မုဒိန္ဒြိယာ၀ အဓိပ္ပေတော"ဟု ရှေးက ပါ၌ ရှိသည်ဟု ဋီကာဆို၏။] ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗေသမ္မိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို တိက္ခိန္ဒြိယရဟန္တာတို့၏။ ပရိဟာနိ၊ သည်။ နတ္ထိ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထို ပရ၀ါဒီ ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။

သေဋ္ဌိ ဥဒါဟရုဏေ၊ သူဌေး ဥဒါဟရုဏ်၌။ ပဌမပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရ၀ါဒီသား ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ဒုတိယာ၊ ဒုတိယပုစ္ဆာသည်။ သက၀ါဒီသား ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တတြ၊ ထို ပုစ္ဆာတို့၌။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ၀ေါ၊ ပရ၀ါဒီ သက၀ါဒီ တို့၏ အလိုတည်း။ တုမှေ၊ အသင် သက၀ါဒီတို့သည်။ အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယန္တော၊ ယုတ်လျော့လသော်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ ဖိုလ်တို့မှ။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်လျော့သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်ပြဿနာကို။ မံ၊ အကျွန်ုပ် ပရ၀ါဒီကို။ ပုစ္ဆထ၊ မေးကုန်၏။ တတြ၊ ထိုပြဿနာ၌။ ဝေါ၊ အသင် သက၀ါဒီတို့ကို။ ပရိပုစ္ဆာမိ၊ ပြန်၍ မေးပါ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) စတူဟိ သတသဟဿေဟိ၊ လေးသိန်းတို့ဖြင့်။ သေဋ္ဌိ၊ သူဌေးသည်။ သေဋ္ဌိတ္တံ၊ သူဌေး၏ အဖြစ်ကို။ ကာရေန္တော ၄ ပြုစေလသော်။

၁။ ပစ္ဆာ ။ ပေ ။ ပရိဟာနိ နာမ နတ္ထိ။ ။ပရိဟာနိကရဓမ္မနှင့် ပေါင်းဆုံမိ၍ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ပစ္ဆာပရိဟီနဿ"ဟု ဆိုသည်။ ဟီန-ဌ္ဌ ဝ-ပစ္စည်းသည် အတိတ်ဟောတည်း။ ထို့ကြောင့် "ဆုတ်ယုတ်ပြီး"ဟု ဆိုသည်။ ထို ဆုတ်ယုတ်ပြီး ရဟန္တာအတွက် ပရိဟာနိ (ထပ်၍ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း မည်သည်) မရှိ တော့ရကား ပရ၀ါဒီ ပယ်သည်။

၂။ စတူဟိ ။ ပေ ။ သေဋ္ဌိတ္တံ ကာရေန္တော။ ။ဖိုလ်လေးပါးကို ရည်ရွယ်၍ လေးသိန်းဟု ဥဒါဟရုဏ်ပြုသည်။ လေးသိန်းရှိမှ သူဌေးရာထူးကို ရသကဲ့သို့ ထို့အတူ ဖိုလ်လေးပါးကို ရပြီးမှ ရဟန္တာရာထူး ရသည်။ ထို လေးသိန်းတွင် "တသိန်းမှ ယုတ်လျော့လျှင် သူဌေးရာထူးပြုတ်သလော"ဟု မေးသည်။ "ရဇ္ဇုံ ကာရေတိ"၌ မင်း အဖြစ်ကို တိုင်းသူပြည်သား၊တို့က ပြုစေရသကဲ့သို့ ထို့အတူ သူဌေးရာထူး ကိုလည်း ရှင်ဘုရင်က ပြုလုပ်ပေးရ၏။ ရှင်ဘုရင်သည် ပြုစေသူတည်း။ ထို့ကြောင့် "သေဋ္ဌိတ္တံ-ကာရေန္တော"ဟု ပါ၌ရှိပါစေ။]

သတသဟဿောဟိ၊ တသိန်းတို့မှ။ ပရိဟီနေ၊ ယုတ်လျော့လသော်။ သေဋ္ဌိ၊ သည်။ သေဋ္ဌိတ္တာ၊ သူဌေး၏ အဖြစ်မှ။ ပရိဟီနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပဋိပုစ္ဆာမိ၊ ၏။) တတော၊ ထိုသို့မေးခြင်းကြောင့်။ သကဝါဒီနာ၊ သည်။ ကေဒေသေန၊ တစိတ်တဖို့အားဖြင့်။ ပရိဟာနိ ၊ ကို။ သန္ဓာယ။ အာမန္တာတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တော၊သော်။(ဆိုအပ်ရာ၌။) သဗ္ဗသာပတေယျာ၊ အလုံးစုံသော ဥစ္စာနှစ်မှ။ ပရိဟီနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပရဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ (အလုံးစုံသော ဥစ္စာနှစ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်း ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။) အပရိဟီနတ္တာ၊ မယုတ်လျော့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကဝါဒီ၊ သည်။ နု ဟေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ အရဟာပိ၊ သော်မှလည်း။ ပရိဟာယတိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့နိုင်၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့ဌင်း။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ တို့မှ။ နု (ပရိဟာယတိ)၊ မယုတ်လျော့နိုင်။ ဣတိစ၊ ဌင်း။ ဥပဂန္ဓလဒ္ဓိကံ ၊ ဖြစ်သော အယူရှိသော။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဘဗ္ဗပဠိ၊ ဘဗ္ဗပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။

ပရဝါဒီ၊ သည်။ သေဋ္ဌိနော၊ သူဌေး၏။ အဘဗ္ဗတာယ၊ သူဌေးအဖြစ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ မထိုက်သည်၏ အဖြစ်၌။ နိယမံ၊ အမြဲသတ်မှတ်ခြင်းကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္တာ)။ ပဋိဇာနိတ္တာ ၂၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံပြီး၍။ အရဟတော၊ ၏။ စတူတိဖလေဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဟာနိဘဗ္ဗတံ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ နိယတော သမ္ဘောဓိပရာယဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော် စကားရပ်၏။ (အတ္ထံ- ၌ စပ်။) အယောနိသော၊ မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ (မမှန်သောအားဖြင့်။) အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတ္တာ ၃၊ ယူ၍။

၁။ **အထ နံ ။ ပေ ။ လဒ္ဓိကံ။** ။ပရဝါဒီသည် "ရဟန္တာသော်မှလည်း ဆုတ်ယုတ်နိုင်၏" ဟု ဌင်း "သို့သော် ဖိုလ်လေးပါးလုံးမှ မဆုတ်ယုတ်နိုင် (သောတာပတ္တိဖိုလ်လောက်တော့ ကျန်သေး၏) ဟုဌင်း အယူရှိ၏။ ထို ပရဝါဒီကို "တဗ္ဗော သဗ္ဗ-သာပတေယျာ ပရိဟာယိတုံ"ဟု သကဝါဒီ မေးသည်။

၂။ **ပရဝါဒီ ။ ပေ ။ ပဋိဇာနိတ္တာ။** ။လေးသိန်း ရှိမှ သူဌေး ဖြစ်နိုင်သည်။ တသိန်းလျော့သွားလျှင် သူဌေးမဖြစ်နိုင်ဟု အယူရှိ၍ တသိန်းလျော့သော်လည်း သူဌေးရာထူးမှ မယုတ်လျော့နိုင်ပဲ အမြဲ သတ်မှတ်ထားမှုကို မမြင်သောကြောင့် ပရဝါဒီ ဝန်ခံသည်။

၃။ **အယောနိသော အတ္ထံ ဂဟေတ္တာ။** ။သောတာပန်၏ ဂုဏ်ကို ပြောရာ၌ "နိယတော သမ္ဘောဓိပရာယဏော" ဟူသော ပါဠိတော်ဝယ် နိယတော အတ္တက်

လဒ္ဓိယံ၊ မိမိအယူဌာ။ (သောတာပန်သည်မြတ်၏ ဟူသော မိမိအယူဌာ။) ဌိတောပိ၊ တည်သော ပရဝါဒီသည်။ သောတာပတ္တိဖလတောပိ၊ မှ။ ပရိဟာယိတုံ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ။ အဘာဗတံ၊ မထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိပက္ခိတိ။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထို အယူသည်။ အသ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိမတ္တမေव၊ အယူမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ဧတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ဝါဒယုတ္တိ နာမ၊ ဝါဒယုတ္တိ မည်သည်။ ဝါ၊ ဝါဒ၏ သင့်မသင့်ကို စိစစ်ကြောင်းမည်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးဆုံးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၂-အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒန ပရိဟာနိ အဖွင့်

(၅) ၂၄၀။ ဣဒါနိ၊ ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ ကထာကို အားထုတ်ပြီးရာ ယခုအခါ ၌။ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနာ၊ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနကထာကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ အာရဒ္ဓါ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို အရိယပုဂ္ဂလ-သံသန္ဒန ကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေစိ၊ အချို့သော ပရဝါဒီ တို့သည်။ [ရှေပရိဟာနိ ကထာ၌ ပြုအပ်ခဲ့သော သမိတိယ, ဝဇ္ဇိပုတ္တက, သမ္ဘတ္ထ ဝါဒီ, ကေစ္စ မဟာသံဃိကတို့ကို "ကေစိ" ဟု ဆိုသည်။] အရဟတောဝ၊ ရဟန္တာ၏သာ။ ပရိဟာနိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏၊ ကေစိ၊ တို့သည်။ အနာဂါမိနောပိ၊ ၏လည်း။ (ပရိဟာနိ ဣစ္ဆန္တိ)။ ကေစိ၊ တို့သည်။ သကဒါဂါမိဿပိ၊ ၏လည်း။ (ပရိဟာနိ ဣစ္ဆန္တိ)။ ပန၊ ကား။ သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်၏။ (ပရိဟာနိ ကို။) သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော ပရဝါဒီတို့သည်လည်း။ န ဣစ္ဆန္တိယေव၊ အလိုမရှိကြကုန်သည်

"အထက်မဂ် ၃-ပါး အလို့ငှါ မြတ်"ဟူသော အနက်ကို မယူတတ်သောကြောင့် "နိုယတော-သောတာပန် အဖြစ်၌ မြတ်"ဟု ဒုနက်ကိုယူ၍ "ရဟန္တာသည် ဖိုလ်လေးပါးလုံးမှ မယုတ်လျော့, သောတာပတ္တိ ဖိုလ်တော့ ကျန်သေး၏"ဟု ယူဆ၏။ ထို့ကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ-ဖိုလ်လေးပါးလုံးမှ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ, မထိုက်"ဟု ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

၁။ **အရိယပုဂ္ဂလ သံသန္ဒနာ**။ ။အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ချင်း ရောနှောမှု မိမိ ဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်းရှိ-မရှိကို စိစစ်ရာအခေါ်းကို "အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိကထာ" ဟု ခေါ်၏။ [**အရိယပုဂ္ဂလာနံ**၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ **သံသန္ဒနာ**၊ ရောနှောခြင်း။ ဝါ၊ ရောနှောရာ ကထာ။ **အရိကပုဂ္ဂလသံသန္ဒနာစ+သာ+ပရိဟာနိ-ဆုတ်ယုတ်ခြင်း** မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ဆိုရာ ကထာလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ **အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိ**။] ကထာကို ငဲ့၍ **အဋ္ဌကထာ**၌ "**သံသန္ဒနာ**"ဟု ထားတန်တူသည်။

သာ။ ဟိ၊ မှန်။ ယေ၊ အကြောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယိတ္ဝာ၊ ယုတ်လျော့၍။ အနာဂါမိ သကဒါမိ ဘာဝေ၊ အနာဂါမ်သကဒါဂါမ်၏ အဖြစ်၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပရိဟာနိ၊ ကို။ (ပရဝါဒီနော၊ တို့သည်။) ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေသံ၊ တပါးကုန်သော။ (အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့၍ အနာဂါမ် သကဒါဂါမ် အဖြစ်၌ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးကုန်သော။) အနာဂါမိ သကဒါဂါမိနံ၊ ရိုးရာအနာဂါမ် သကဒါဂါမ်တို့၏။ (ပရိဟာနိ)။ နေ (ဣစ္ဆန္တိ)၊ ကုန်။ ပန၊ ကား။ သောတာပန္နဿ၊ ပကတိ သောတာပန်၏။ (ပရိဟာနိ)။ တေပိ၊ ထို ပရဝါဒီထို့သည်လည်း။ သဗ္ဗထာပိ၂၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် လည်း။ နေ ဣစ္ဆန္တိယေဝ၊ ကုန်သည်သာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပေယျာလမုခေန၊ ပေယျာလကို အဦးပြုသဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၊ ကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တ-တိဿတ္ထေရေန)။ ကတာ၊ အပ်ပြီ။

ကတ္ထ၊ ထို ပုစ္ဆာ၌။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိဝသေန၊ အယူနှင့် စပ်သဖြင့်။ ပဋိညာ စ၊ ကိုရင်း။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ ကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပရိဟာယတိ အနာဂါမိ အနာဂါမိ ဖလာတိ၊ ဟူသော။ ပဋ္ဌာ ဿ ၊ ၌။ ယေ၊ အကြောင် ပရဝါဒီ တို့သည်။ အနာဂါမိနော၊ ၏။ ပရိဟာနိ၊ ကို။ နေ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီ တို့၏။ ဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ယေ၊ အကြောင် ပရဝါဒီ တို့သည်။ ပကတိ အနာဂါမိနော ဝါ၊ ပကတိ အနာဂါမ်၏ သော်၎င်း။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိတ္တာယိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတ အနာဂါမိနော ဝါ၊ တည်သော အနာဂါမ်၏ သော်၎င်း။ ပရိဟာနိ၊ ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီ တို့၏။ ဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိဣဒံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓန ကထာ၌။

၁။ ဧယ ဟိ အရဟတ္တာ။ ။စာအုပ်တို့၌ ဟိ-နိပါတ်မပါပဲ "ယေ အရဟတ္တာ" ဟုသာရှိ၏။ ရှေးနိသယယ်၌ "ယေ ဟိ"ဟု ပါ၍ရှိစေလိုသည်။ ဘာ့ကြောင့်နည်း "ယေ အရဟတ္တာ"မှ စ၍ နေ ဣစ္ဆန္တိယေဝ တိုင်အောင် ရှေ့စကားနှင့် ထပ်တူ ကျနေသောကြောင့်တည်း။ ထပ်တူကျလျှင် ဒဋ္ဌိ, ဝိတ္ထာရ, တပ္ပါဏဋ္ဌိကရဏ တမျိုးမျိုး ဖြစ်ရသည်။ ဤ၌ ရှေးနိသယယဝယ် တပ္ပါဏဋ္ဌိကရဏ ဟု စွဲသော်လည်း ယခုခေတ်၌ ဒဋ္ဌိသာ စွဲကြသည်။ နောက်၌ တသ္မာ ရှိသောကြောင့် "ဟိ ယသ္မာ"ဟုလည်း စွဲနိုင်၏။

၂။ သဗ္ဗထာပိ။ ။"အလုံးစုံသော အပြား"ဟူသည် အရဟတ္တဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်၍ အနာဂါမ် သကဒါဂါမ် ဖြစ်ပြီးနောက် သောတာပန်အဖြစ်၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ပင်ကိုယ်အားဖြင့် သောတာပန်သာ ဖြစ်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ် ဤသို့သော အပြားတည်း။ သဗ္ဗဒါပိ မူကွဲကား ကာလကို မဆိုလိုသောကြောင့် သဗ္ဗထာပိ ပုဒ်လောက် အဓိပ္ပါယ် မကျယ်ဝန်းပါ။

နယမုခံ၊ နည်းအမြွက်တည်း။ 'တဿ၊ ထို နယမုခကို။ အနုသာရေန၊ အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ သဗ္ဗပေယျာလာ၊ အလုံးစုံသော ပေယျာလတို့ကို။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၂၄၁။ ပန၊ ဆက်။ ဣဒေ၊ ဤ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနကထာ၌။ သောတာပတ္တိဖလဿ ။ ပေ ။ သစ္ဆိကရောတိတိ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင် စကားကို။ (သကဝါဒီနာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ (ပါဠိတော်၌ ဆိုအပ်ပြီ။) တံ၊ ထို စကားကို။ ပရိဟီနဿ၊ ယုတ်လျော့ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါယမတော၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်သော ရဟန္တာ၏။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣဒေ၊ သကဝါဒီမှ တပါး သော ပရဝါဒီ သည်။ သောတာပတ္တိဖလာနန္တရံ၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်၏ အခြားမဲ့၌။ အရဟတ္တဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏။ 'အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

၂၄၂။ တတော၊ ထို ပရပါဒီ ပယ်ပြီးရာ အခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သောပရိဟာနိနာမ၊ ဤ ယုတ်လျော့ခြင်းမည်သည်။ ကိလေသပဟာနဿ၊ ကိလေသာကို ပယ်ကြောင်း သတ္တိ၏။ မန္ဒတာယ ဝါ၊ နုံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်လည်း။ ဝါ၊ နည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်လည်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မဂ္ဂဘာဝနာဒီနံ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ အနုဓိ-မတ္တတာယ ဝါ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်း အရှည် မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်လည်း။ (ဘဝေယျ၊ ရာ၏။) သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့ကို။ အဒဿနေန ဝါ၊ မမြင် ခြင်းကြောင့် သော်လည်း။ (ဘဝေယျ)။ ဣတိ ဧဝမာဒီနံ၊ ဤသို့ ကိလေသပဟာန အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အနုယုဇ္ဇိတုံ၊ မေးစီစစ်ခြင်းငှါ။ ကဿ ဗဟုတရာ ကိလေသာ ပဟီနာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (သကဝါဒီနာ)။ ဝုတ္တံ။ တံ သမ္ဘံ၊ ထို အလုံးစုံသော သကဝါဒီ၏ စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနာမိုပ္ပါယမေဝ၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားသော အနက်

၁။ ။"သောတာပတ္တိဖလဿ အနန္တရာ အရဟတ္တံယေဝ သစ္ဆိကရောတိ-မဂ္ဂက်မှောက်ပြုသလော" ဟူသောပြဿနာသည် ပါဠိတော် ၂၄၁-နံပါတ်၌ ပါ၏။ ထို စကားသည် "အရဟတ္တဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်ခဲ့သော သောတာပန်၏ ထပ်မံအားထုတ်သောအခါ သောတာပတ္တိဖိုလ်၏ အခြားမဲ့၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရနိုင်-မရနိုင်ကို မေးသော သကဝါဒီ၏ စကားတည်း။ သောတာပတ္တိဖိုလ်၏အခြားမဲ့၌ အရဟတ္တဖိုလ် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

၂။ **ကိလေသပဟာနဿ စသည်။** ။"ကဿ ဗဟုတရာ ကိလေသာ-ပဟီနာ"စသည်ကို ရည်ရွယ်၍"ကိလေသပဟာနဿ ဝါ"ဟုဆင်း, ပါဠိတော် ၂၄၄-နံပါတ်၌"ကဿ အဓိမတ္တာ မဂ္ဂဘာဝနာ"စသည်ကို ရည်ရွယ်၍"မဂ္ဂဘာဝနာဒီနံ ဝါ" ဟုဆင်း, (၂၄၇) ၌ "ဒုက္ခံ ဒိဋ္ဌံ" စသည်ကို ရည်ရွယ်၍ "သစ္စာနံ အဒဿနေန ဝါ" ဟုဆင်း ဆိုသည်။

အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်သာ။ ပန၊ ဆက်။ သုတ္တာနံ၊ ပါဠိတော်သုတ်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ အာဂမဋ္ဌကထာသု၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၂၆၂။ သမယဝိမုတ္တော အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယတိတိ တ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ မုဒိန္ဒြိယော၊ နုံ့နှေးသော ဣန္ဒြေရှိသော ရဟန္တာသည်။ သမယဝိမုတ္တော၊ သင့်လျော်ရာ အခါခါ၌ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ရဟန္တာ သည်။ (ဟောတိ)။ တိက္ခိန္ဒြိယော၊ ထက်မြက်သော ဣန္ဒြေရှိသော ရဟန္တာသည်။ အသမယဝိမုတ္တော၊ အချိန်မရွေး ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ရဟန္တာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ သကသမယေ၊ မိမိတို့၏ အယူ၌။ အဝသိပ္ပတ္တော၊ ဝသီဘော်သို့ မရောက်သော။ စျာနုလာဘီ၊ စျာနလာဘီသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်။ [သေက္ခော ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဋီကာ။] သမယဝိမုတ္တော၊ သင့်လျော်ရာ အခါခါ၌ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဝသိပ္ပတ္တော၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်သော။ စျာနုလာဘီစေဝ၊ စျာနလာဘီပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် သည်ရင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ (စျာန်ရ၊ မရကုန်သော။) အရိယပုဂ္ဂလာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ အရိယေ၊ အရိယဖြစ်သော။ ဝိမောက္ခေ၊ ဝိမောက္ခ အရာ၌။ ဝါ၊ ဝိမောက္ခကြောင့်။ အသမယဝိမုတ္တာ၊ အချိန်မရွေး ကိလေသာတို့မှ လွတ်ကုန်လည်း။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ သို့။ သန္ဓိဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ တံလဒ္ဓိ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ သမယဝိမုတ္တော၊ သမယဝိမုတ္တ ရဟန္တာသည်။ ပရိဟာယတိ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ယုတ်လျော့နိုင်၏။ ဣတရော၊ သမယဝိမုတ္တမှ တပါးသော အသမယဝိမုတ္တရဟန္တာသည်။ နပရိဟာယတိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ မယုတ်လျော့နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤ အရိယပုဂ္ဂလ သံသန္ဒနပရိဟာနိ ကထာ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။

အရိယပုဂ္ဂလသံသသန္ဒနပရိဟာနိဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၃-သုတ္တသာဓနပရိဟာနိ အဖွင့်

၂၆၅။ ဣဒါနိ၊ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိကထာကို အားထုတ်တော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ သုတ္တသာဓနာ၊ ပါဠိတော်သုတ်ဖြင့် ပြီးစေရာ ကထာ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို သုတ္တသာဓန ကထာ၌။ -ဥစ္စာဝစာတိ၊ ကား။ ဥတ္တမ ဟီနဘေဒတော၊ မြတ်သောအကျင့်, ယုတ်သော

အကျင့်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဥစ္စာ စ၊ မြင့်မြတ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အဝစာ စ၊ ယုတ်ညံ့သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော့။ (ပဋ္ဌိပဒါ-၌ စပ်။) ပဋ္ဌိပါဒါတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိပဒါ၊ အကျင့်တို့ကို။ (ပကာသိတာ-၌ စပ်။) သမ္ဘေဏေန-ပကာသိတာတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓသမဏေန၊ ကိလေသာခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းတော်မူပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇောတိတာ၊ ထွန်းပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ [ပကာသိတာ-ထင်ရှား ပြုအပ်ကုန်သည်ကိုပင် "ဇောတိတာ-ထွန်းပြုအပ်ကုန်" ဟု ဖွင့်သည်။] ဟိ၊ ခဲ့။ သုခါပဋ္ဌိပဒါ၊ လွယ်ကူသော် အကျင့် ဖြစ်သော။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသောအကျင့်သည်။ ဥစ္စော၊ မြင့်မြတ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဒုက္ခာပဋ္ဌိပဒါ၊ ခဲယဉ်းသော အကျင့်ဖြစ်သော။ ဒန္ဓာဘိညာ၊ နှေးနှေး လေးလံသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်သည်။ အဝစာ၊ ယုတ်ညံ့သည်။ (ဟောတိ)။ ဤတရာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော်အကျင့်တို့မှ တပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ ၂-ပါးသော အကျင့် တို့သည်။ [သုခပဋ္ဌိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခပဋ္ဌိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ အကျင့်တို့သည်။] ဧကေန၊ တပါးသော။ အဂ်ေန၊ အင်္ဂါဖြင့်။ [သုခပဋ္ဌိပဒါ, သို့မဟုတ် ခိပ္ပါဘိညာ အင်္ဂါအားဖြင့်။] ဥစ္စော၊ မြင့်မြတ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဧကေန၊ သော။ (အဂ်ေန၊ ဖြင့်။) [ဒန္ဓာဘိညာ, သို့မဟုတ် ဒုက္ခပဋ္ဌိပဒါ အင်္ဂါအားဖြင့်။] အဝစာ၊ ညံ့ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။

ဝါ၊ တနည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တာဧဝ၊ ဟောတော် မူအပ်သော် အကျင့်သည်သာ။ ဥစ္စော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ [သုခါပဋ္ဌိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ အကျင့်ကို ဆိုသည်။] ဤတရာ၊ ပဌမ အကျင့်မှ တပါးကုန်သော။ တိသော်ပါ၊ သုံးပါးသော အကျင့်တို့သည်လည်း။ အဝစာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။ စ၊ ဆက်။ ဥစ္စာဝစာယ၊ မြင့်မြတ်သည် ယုတ်ညံ့သည် ဖြစ်သော်။ တာယ ဧတ်ာယ-ပဋ္ဌိပဒါယ၊ ထို အကျင့်ဖြင့်။ ပါရံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ဟိုဘက်ကမ်းသို့။ ဒီဂုဏံ၊ ၂-ထပ်။ ဝါ၊ ၂-ခေါက်။ နယန္တိ၊ မသွားကုန်။ ကေမဂ္ဂေန၊ တပါးတည်းသောမင်ဖြင့်။ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ၊ ၂-ကြိမ်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ နှ ဂစ္ဆန္တိ၊ မသွားကုန်။ ဤတို့ အတ္ထော၊ နက်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ယေနမဂ္ဂေန၊ အကြင်အာရိယာမင်ဖြင့်။ ယေကိလေသာ၊ အကြင်ကိလေသာတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေန၊ ထို အရိယာမင်သည်။ တေသံ၊ ထို ပယ်အပ်ပြီး ကိလေသာတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပုန။ အပ္ပဟာတဗ္ဗတော၊ မပယ်ထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ဤ နှ ပါရံ ဒီဂုဏံ ယန္တိ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပဲရိဟာနိဓမ္မာဘာဝံ၊ ယုတ်လျော့ကြောင်း တရားတို့၏ မရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ [ယုတ်လျော့ကြောင်းတရားရှိလျှင် ယုတ်လျော့သောမင်ကို ရအောင် နှောက်ထပ် အားထုတ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို တမင်ထည်းဖြင့် ၂-ခေါက် "သွားရလိမ့်မည်" ဟူလို]

နယိဒံ ကေဂုဏံ မုတန္တိ၊ ကား။ တဋ္ဌ ဣဒံ ပါရံ၊ ထိ နိမ္ဗာန် တည်းဟူသော ဟိုဘက်ကမ်းသည်လည်း။ ကေ ဝါရံယေ ဝ၊ တကြိမ်သာ။ ဖုံသနာရဟံ၊ တွေ့ထိခြင်းကို ထိုက်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ကေနမဂ္ဂေန၊ တမဂ်တည်းဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟာနတော၊ မပယ်နိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧတေန၊ ဤ နယိဒံ ကေဂုဏံ မုတံ ဟူသော ပါဋ်ဖြင့်။ ကေမဂ္ဂေနေ ဝ၊ 'တမဂ်တည်းဖြင့်ပင်။ အရဟတ္တာဘာဝံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏ မဖြစ်နိုင်ခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ အတ္ထိ ဆိန္နသ ဆေဒီယန္တိ၊ 'ဟူသော ပါဋ်ဖြင့်။ ဆိန္နသ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော။ ကိလေသဝဋ္ဋသ၊ ကိလေသာဝဋ်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ၊ ဖြတ်ထိုက်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောဝဋ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေးသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ တိက္ခိန္ဒြိယံ၊ တိက္ခိန္ဒြိယရဟန္တာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ပြီး၍။ ပုန။ ပုဒ္ဓော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ မုဒိန္ဒြိယံ၊ မုဒိန္ဒြိယ ရဟန္တာကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိဇာနာတိ။ သကဝါဒီ၊ သည်။ သုတ္တံ၊ ကို။ အာဟရိတ္တာ၊ ဆောင်ယူ၍။ နတ္ထိဘာဝံ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (မဂ်ဖြင့် ဖြတ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာဝဋ်ကို တဖန် ဖြတ်ဘွယ် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။) ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တတ္ထ၊ ထို သကဝါဒီ ဆောင်ပြအပ်သော သုတ်၌။ ဩဃပါသောတိ၊ ကား။ ကိလေသောဃောစေ ဝ၊ ကိလေသာ ရေ အယဉ်ကို ၎င်း။ ကိလေသ ပါသော စ၊ ကိ လေ သာ ကျော့ကွင်းကို ၎င်း။ (သမ္ပယုတ္တတော၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ)။

၂၆၆။ ကတဿ ပဋိစယောတိ၊ ကား။ ဘာဝိတဿ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော။ မဂ္ဂဿ၊ အထက်မဂ်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေရခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိသလော။) ဣဟ ဝါပိ၊ ဤ သကဝါဒီ ပုစ္ဆာ၌လည်း။ ပဋိဋ္ဌေပ-ပဋိဇာနနာနိ၊ ပယ်ခြင်းဝန်ခံခြင်းတို့ကို။ ပုရိမနယေနေ ဝ၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

၂၆၇။ ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ၊ ကား။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ အာဘတော၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော။ သုတ္တေ၊ ၌။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ယုတ်လျော့ကြောင်း တရားတို့သည်။ အပ္ပတ္တပရိဟာနာယ စေ ဝ၊ မရောက်အပ်သေးသော လောကုတ္တရာ တရားတို့မှ ယုတ်လျော့ခြင်း အကျိုးငါ၊ ၎င်း။ လောကိယသမာပတ္တိပရိဟာနာယ စ၊ လောကီဈာန်သမာပတ်တို့မှ ယုတ်လျော့ခြင်းအကျိုးငါ၊ ၎င်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုန၊ ဆက်။သော၊ ထို ပရဝါဒီ သည်။ ပတ္တဿ၊ ရောက်အပ်ပြီးသော။ အရဟတ္တ ဖလဿ၊ ၏။ ပရိဟာနာယ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းငါ။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်ထင်၏။ တေနေ ဝ၊ ထိုသို့ အထင်မှားခြင်းကြောင့်ပင်။ အတ္ထိ အရဟတော ကမ္မာရာမတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊

သကဝါဒီ ဆိုပြီ။ ဣတရော့ပိ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်လည်း။ အသမယဝိမုတ္တံ၊ အသမယဝိမုတ္တ ရဟန္တာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ပြီး၍။ ဣတရံ၊ အသမယဝိမုတ္တ ရဟန္တာမှ တပါးသော သမယဝိမုတ္တ ရဟန္တာကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိဇာနာတိ။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာမရာဂဝသေန၊ ကာမရာဂ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုရဟန္တာကို။ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ ဣတရထာ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ (တံ၊ ထိုရဟန္တာကို။) ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ပန၊ ကား။ ရာဂါဒီနံ၊ ရာဂ အစရှိသည်တို့၏။ အတ္ထိတံ၊ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပုဒ္ဓော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ပဋိဇာနိတုံ၊ ဝန်ခံခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်တော့။

၂၆၇။ ကိံ ပရိယုဋ္ဌိတောတိ၊ ဟူသော၁ပါဒ်၏။ ကေန၊ အဘယ် တရားသည်။ ပရိယုဋ္ဌိတော၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွလုယူအပ်သည်။ အနုပဒ္ဒေါ၊ အစဉ်ဖွဲ့အပ်သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ အဗ္ဘောဋ္ဌတော၊ လွှမ်းမိုးအပ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ (ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်လျော့သနည်း။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနုသယ-ပုစ္ဆာ၁ယပိ၊ အနုသယ ပုစ္ဆာ၌လည်း။ တိက္ခိန္ဒြိယ မုဒိန္ဒြိယဝသေနေ ဝ၊ တိက္ခိန္ဒြိယ ရဟန္တာ, မုဒိန္ဒြိယ ရဟန္တာတို့နှင့် စပ်သဖြင့်သာ။ ပဋိက္ခေပပဋိဇာန-နာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကလျာဏာနုသယော၊ ကောင်းသော အနုသယတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဝစနမတ္တ-သာမညေန၊ အနုသယ ဟူသော သဒ္ဒါမျှ၏ တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ [“ရဟန္တာမှာ အနုသယရှိသလော”ဟု မေးရာ၌ အနုသယ ဟူသော သဒ္ဒါအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကောင်းသော အနုသယကို ရည်ရွယ်၍ အာမန္တာဟု ဝန်ခံသည်။] ရာဂေ ဥပစယံ ဂစ္ဆတိတိ၊ ဟူသော စကားရပ်ကို။ ဘာဝနာယ၊ အထက်မဂ် ဟူသော ဘာဝနာဖြင့်။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ရာဂကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (သကဝါဒီ)။ အာဟ၊ ပြီ။ ပရတောဃောသောက်၌။ ဒေါသမောဟေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒီနံ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဿနေန၊ သစ္စာ၃လေးပါးကို ရှေးဦးစွာ သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစယံ၊ ထပ်၍ တိုးဝှါးခြင်းကို။ နဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

သုတ္တသာဓနာ၊ ပါဠိတော်သုတ်ဖြင့် ပြီးစေရာ အခဏ်းသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ပရိဟာနိကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၃–ဗြဟ္မစရိယကထာ

၁–သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ အဖွင့်

၂၆၉။ ဣဒါနိ၊ ပရိဟာနိကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဗြဟ္မစရိယကထာ၊သည်။ဟောတိ၊ ၏။ဝါ၊လတ္တံ့။တတ္ထ၊ထိုဗြဟ္မစရိယကထာ၌။ (လဗ္ဘမာနာ၊ ကုန်သော။) ဗြဟ္မစရိယဝါသာ၊ ဗြဟ္မစရိယဝါသ တို့သည်။ မဂ္ဂဘာဝနာ စ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငင်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ၊ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ငင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒ္ဝေ၊ တို့တည်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်။ သမ္ဘဒေဝေသု၊ အလုံးစုံသော နတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ ကို။ အသညသတ္တေ၊ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော နတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ အပ္ပဋိသိဒ္ဓါ၊ မတားမြစ်အပ်၊ တတ္ထ၊ ထို ဗြဟ္မစရိယကထာ၌။ [ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ-၌ စပ်။ ရှေးနိဿယဝယ် "တတ္ထ၊ ထို နတ်တို့တွင်။ ဝါ၊ တို့ ၂-ပါးသော ဗြဟ္မစရိယဝါသတို့တွင်"ဟု ပေး၏။] ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့သည်။ (နဗ္ဗဟ္မတ္တိ-၌ စပ်။) ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီဒေဝေ၊ ပရနိမ္မိတ-ဝသဝတ္တီနတ်တို့ကို။ဥပါဒါယ၊ဉာဏ်ဖြင့် ယူ၍။ဝါ၊အစပြု၍။တဒုပရိဒေဝေသု၊ တို့ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီနတ်တို့မှ အထက် နတ်တို့၌။ မဂ္ဂဘာဝနမ္ပိ၊ မဂ္ဂဘာဝနာ ကိုလည်း။ သမ္မိတိယာ_သေယျထာပိ၊ သမ္မိတိယဂိုဏ်းသားရဟန်းများကဲ့သို့။ နဗ္ဗဟ္မတ္တိ၊ ကုန်။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ။ နတ္ထိ ဒေဝေသူတိ၊ အစ ရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။တိဟိ၊ ကုန်သော။ဌာနေဟိ၊အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဇမ္ဗုဒီပကာ၊ ဇမ္ဗုဒီပ်၌ ဖြစ်ကြကုန်သော။ မနုဿေ စ၊ လူတို့ကိုငင်း။ တာဝတိံသေ၊ တာဝတိံသာဘုံ၌ ဖြစ်ကြကုန်သော။ ဒေဝေ စ၊ နတ်တို့ကိုငင်း။ အဓိဂဏှန္တိ၊ လွှမ်းမိုး၍ ယူနိုင်ကုန်၏။ ကတမေဟိ တိဟိ၊ အဘယ်သုံးပါးတို့ဖြင့်နည်း။ သူရာ၊ ရဲရင့်ကုန်၏။ သတိမန္တော၊ ကောင်းသော သတိ ရှိကုန်၏။ ဣဓ၊ ဤ ဇမ္ဗုဒီပ်၌။ ဗြဟ္မစရိယ ဝါသော၊ ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဒ္ဝေပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မစရိယ ဝါသာ၊ တို့သည်။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပ္ပန္နလဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြစ်သော အယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိညာ-ပရဝါဒိဿ။ ပုန၊ တဖန်။ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ၊ ၂-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မစရိယာနံ၊ မြတ်သောအကျင့်တို့၏။ အန္တရာယိကဓမ္မဝသေနေဝ၊ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်

သော တရားတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်။ သဗ္ဗေ ဒေဝါ ဇဋ္ဌာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ တတ္ထ၊ ထိ သဗ္ဗေ ဒေဝါ ဇဋ္ဌာ အစရှိသော ပုစ္ဆာဌာ။ ဟတ္ထ-သံဝါစိကာတိ၊ ကား။ မှဂါ ဝိယ၊ လူအ-တို့ကဲ့သို့။ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ၊ လက်ချောင်း ချီးခြင်းဖြင့်။ ဝတ္တာရော၊ ပြောဆိုကြကုန်သလော။ (ပါးစပ်ဖြင့် စကား မပြောနိုင်သည်ဖြစ်၍ လက်ဟန်ပြု၍ စကားပြောကြကုန်သလော။) ပရတောဌ။ အတ္ထိ ဒေဝေသူတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒီဿ။ မဂ္ဂဘာဝနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိညာ သကဝါဒီဿ။ ပဋ္ဌိညာယ၊ ဝန်ခံခြင်းဌ။ အဓိပ္ပါယံ၊ သကဝါဒီ၏ အလိုကို။ အသလ္လက္ခေတ္ဝာ၊ မမှတ်သားမူ၍။ ဝါ၊ မမှတ်သားခြင်းကြောင့်။ ပဋိဇာနာဝသေန၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုယောဂေါ ပရဝါဒီဿ။

၂၇၀။ ယတ္ထ နတ္ထိ ပဋိဇာနာတိ၊ အစရှိသော။ ပဋ္ဌေ၊ ဌ။ ဂိဟိနုဏ္ဍေ၊ လူတို့၏ရင်း။ ကေစ္စာနံ၊ အချို့ကုန်သော။ ဒေဝါနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ မဂ္ဂပဋိ-လာဘံ၊ မဂ်ကို ရခြင်းကို။ သန္ဓာယ။ ပဋ္ဌိဏ္ဍေ ပေါ၊ သည်။ တသ္မာ ဝ၊ ထို ပရဝါဒီ၏ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။ ပုန။ ပုဗ္ဗေ၊ အပ်သည်။ (သမာ်နော)။ ပစ္စန္တဝါသိနော စေဝ၊ ပစ္စန္တရစ် အရပ်ဌနေသူ လူတို့ကိုရင်း။ အသညသတ္တေ စ၊ တို့ကိုရင်း။ သန္ဓာယ။ ပဋ္ဌိညာ၊ သည်။ တသ္မာ ဝ၊ ထို ပရဝါဒီ၏ပင် ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ယော ပဗ္ဗဇိတိတိအာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ ပုစ္ဆာသုပိ၊ တို့ဌ လည်း။ သေသ နယော၊ ပင်တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အတ္ထိ ဒေဝေသူတိ၊ အစရှိသော။ ပဋ္ဌေပိ၊ ဌ်လည်း။ မဂ္ဂဘာဝနံ၊ ကို။ သန္ဓာယေဝ၊ ရှိသော။ ပဋ္ဌိညာ သကဝါဒီဿ၊ သဗ္ဗဒေဝေသူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ အပ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုအပ်ရာ၏။ အသညသတ္တေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋ္ဌိဏ္ဍေ ပေါ၊ သည်။ တသ္မာ ဝ၊ ထို သကဝါဒီ၏ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။

၂၇၁။ ပုန၊ တဖန်။ အတ္ထိ ဒေဝေသူတိ၊ အစရှိသော။ ပဋ္ဌေပိ၊ ဌ်လည်း။ မဂ္ဂဘာဝနံ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ သန္ဓာယေဝ၊ သော။ ပဋ္ဌိညာ သကဝါဒီဿ။ သဗ္ဗဒေဝေသူတိ၊ ဟူ၍။ (ပရဝါဒီနာ)။ ဝုတ္တော၊ အပ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုအပ်ရာ၏။ အသညသတ္တေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋ္ဌိဏ္ဍေ ပေါ၊ သည်။ တသ္မာ ဝ၊ ထို သကဝါဒီ၏ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။ မနုယော သုတိ၊ ဟူသော။ ပဌဒ္ဒယေ၊ ပြဿနာ ၂-ပါးအပေါင်းဌ။ ဇမ္ဗုဒီပကေ၊ ဇမ္ဗုဒီပ်ဌနေသူ လူတို့ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋ္ဌိညာ၊ ကို။ (ဝေဒီတမ္ဗာ၊ ၏။) ပစ္စန္တဝါသိနော၊ ဇမ္ဗုဒီပ်ကျန်း၏ အစွန် အဖျားအရပ်ဌ နေသူတို့ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋ္ဌိဏ္ဍေ ပေါ၊ ကို။ ဝေဒီတမ္ဗော၊ ၏။

၁။ ။ ပုန အတ္ထိ ဒေဝေသု။ ။ဤ ပြဿနာသည် ၂၇၀- အတွင်းဌ မပါ။ ၂၇၁-ဌ်သာ ပါသော ပရဝါဒီ၏ ပြဿနာတည်း။ ထို့ကြောင့် "ပဋ္ဌိညာ-သကဝါဒီဿ"ဟု ဆိုသည်။

အတ္ထိ ယတ္ထ အတ္ထီတိ ၁၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင် နတ်ပြဟ္မာတို့၌။ ဝါ၊ အကြင်အာရပ်၌။ (ပြဟ္မစရိယ ဝါသော၊ ပြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်။) အတ္ထိ၊ ၏။ တေ ဒေဝါ၊ ထို နတ်ပြဟ္မာတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သောပဒေသော၊ ထို အရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တပဒေသ ဝိဘာဂမုခေန၊ သတ္တဝါကို ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်း၊ အရပ်ကို ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်။ ဝိယဇ္ဇနံ၊ ဖြေဆိုခြင်းသည်။ သကဝါဒီသား ၏ ဖြေဆိုခြင်းတည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ကေန္ဒရိကပဠာ၎၊ တခုအကြားရှိသော ပြဿနာတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

[၂၇]။ သုတ္တာနုယောဂေ၎၊ ပါဠိတော်သုတ်ဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်၏ ဖြစ်ပုံကို မေးစီစစ်ရာ အခဏ်း၌။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ကုဟိं ဖလုပ္ပတ္တိတိ၊ ကား။ တဿ အနာဂါမိနော၊ ထို အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၏။ အရဟတ္တဖလုပ္ပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကုဟိं၊ အဘယ်အရပ်၌။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊သို့။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ တတ္ထ ဝါတိ၊ဟူသော ပုဒ်၏။ သုဒ္ဓါဝါသေသု၊ သုဒ္ဓါဝါသ ဘုံတို့၌။ (အရဟတ္တဖလုပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ-အတ္ထော၊ နက်။

ဟန္ဒ ဟိတိ၊ ဟန္ဒ ဟိ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ကာရဏတ္ထေ၊ အကြောင်းဟူသော အနက်၌။ (ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။) နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ (ပရဝါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊၏။ (ကိုဝုတ္တံ ဟောတိ)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနာဂါမိပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣဓ လောကေ၊ ဤ ကာမဘုံ၌။

၁။ အတ္ထိ ယတ္ထ (အတ္ထိ)။ ။"အတ္ထိ တေ ဒေဝါ, အတ္ထိ ဝါ သော ပဒေသော" ၂-နည်းလုံးသည် ရှေ့အတ္ထိပုဒ်၏ အဖွင့်တည်း။ "ယတ္ထ အတ္ထိ"၌ ယတ္ထ ကိုလည်း ထို ၂-နည်းအတိုင်း "အကြင်နတ်တို့၌, (တနည်း) အကြင်အရပ်၌"ဟု စွဲရသည်။ ယတ္ထ-အတ္ထိ"၌ အတ္ထိ၏ကတ္တားကား ပုစ္ဆာ၌ပါသော ပြဟ္မစရိယဝါသော ပုဒ်တည်း။ [ဤသို့ "ဒေဝါ"ဟုဝင်း, "ပဒေသော"ဟုဝင်း ၂-မျိုးအဖွင့်ကို ရည်ရွယ်၍ "သတ္တ+ပဒေသ-ဝိဘာဂမုခေနဝိယဇ္ဇနံ"ဟု ဆိုသည်။]

၂။ ကေန္ဒရိကပဠာ။ ။သကဝါဒီ၏ ပြဿနာအကြား၌ ပရဝါဒီ၏ ပြဿနာ ခြားနေသည်ကိုဝင်း, ပရဝါဒီ၏ပြဿနာအကြား၌ သကဝါဒီ၏ ပြဿနာ ခြားနေသည်ကိုဝင်း "ကေန္ဒရိကပဠာ"ဟု ဆိုသည်။

၃။ သုတ္တာနုယောဂ။ ။"အနာဂါမိသ ပုဂ္ဂလသ ပဠောရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ"စသည်ကို သုတ္တ-ဟု ဆို၏။ ထို သုတ်ဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ဧတ် ဖြစ်ပုံကို မေးစီစစ်ခြင်းကို "သုတ္တာနုယောဂ"ဟု ခေါ်သည်။

ဘာဝိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ ဝါ၊ မဂ်ကြောင့်။ တတ္ထ သုဒ္ဓါဝါသေသ၊ ထိ သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့၌။ ဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။ တတ္ထ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့၌။ အညံ၊ သော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ နဘာဝေတိ၊ မဖြစ်စေတော့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေဝေသု၊ အလုံးစုံသော နတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ ဗြဟ္မစရိယ ဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ (ဣဒံ သကဝါဒိနာ ဝုတ္တံ ဟောတို့။)

၂-သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာ အဖွင့်

၂၃၃။ ဣဒါနိ၊ သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာကို ပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ (ဒသောတုံ-၌ စပ်။) အညတ္ထ၊ အခြားဘုံ၌။ ဘာဝိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော။ မဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်ကြောင့်။ အညတ္ထ၊ အခြားဘုံ၌။ ဖလ သစ္ဆိကိရိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အုံ။ (ဝေံသတိ၊ သေခ်။) သောတာပန္နာဒီနမ္ပိ၊ သောတာပန် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ [ပိ-ဖြင့် အနာဂါမ်ကိုပေါင်း။] (အညတ္ထ၊ ၌။ ဘာဝိတေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ ကြောင့်။ အညတ္ထ၊ ၌။ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းသည်။) သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေ အတ္ထံ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဟု။ ပုန၊ တဖန်။ အနာဂါမိတိအာဒိ၊ အနာဂါမိ အစရှိသော။ သံသန္ဒန ပုစ္ဆာ၊ နှီးနှောခြင်းအားဖြင့် မေးကြောင်း ပုစ္ဆာသည်။ သကဝါဒိယား၏ ပုစ္ဆာတည်း။ [ရှေးနှိုင်းယှဉ်၌ "အနာဂါမိတိအာဒိ သံသန္ဒန ပုစ္ဆာ" ဟုရှိ၏။ ကောင်းသည်။ ယခုစာအုပ်တို့၌ "အနာဂါမိတိအာဒိနိ" ဟု ရှိ၏။]

" တတ္ထ၊ ထို အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော အစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ အနာဂါမိယား၏။ ဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ ပဋိညာ၊ သည်ရင်း။ သေသဒုံ၊ အနာဂါမ်မှကြွင်းသော သောတာပန် သကဒါဂါမ်တို့၏။" ဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းကို။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်ရင်း။ ပရဝါဒိယား၏ ဝန်ခံခြင်း ပယ်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။

၁။ **သံသန္ဒနပုစ္ဆာ**။ ။"အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤကာမဘုံ၌ အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်ကို ရပြီး၍ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ (အရဟတ္တမဂ်ကို ဖြစ်စေတွယ်မလို) သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရတော့၏" ဟု ပရဝါဒီသည် အယူရှိ၏။ ထို အတိုင်းဖြစ်နိုင်လျှင် သောတာပန် သကဒါဂါမ်တို့လည်း "အခြားဘုံ၌ ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်ဖြင့် အခြားဘုံ၌ ထို အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်စရာ ရှိသင့်၏။ "ထိုသို့ ပြုနိုင်သလော" ဟု သောတာပန် စသည်တို့နှင့် ရောနှောမေးခြင်းကို "သံသန္ဒနပုစ္ဆာ" ဟု ဆိုသည်။

ဣမ၊ ဣ၏, ကာမဘုံ၌။ ဘာဝိတ မဂ္ဂေါ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော မဂ်ရှိသော။ အနာဂါမိ၊ သည်။ ဣမဝိဟာယနိဗ္ဗောနာမ၊ ဣ၌ ကာမဘုံကို စွန့်၍ ပြီးစီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထို အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမ၊ ဣ၌ ကာမဘုံ၌။ အနာဂါမိ မဂ္ဂံ၊'ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ သြပပါတိကောတတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ ဟူ၍။ (ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေ နေလျက် ထို ပြဟ္မာဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းရှိ၏ ဟူ၍။) ဝစနတော၊ ဟောတော် မူခြင်းကြောင့်။ ပုန။ မဂ္ဂ ဘာဝနံ၊ ။(အရဟတ္တမဂ်ကို ဖြတ်စေခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ဥပပတ္တိ-ဝသေနေဝ၊ ပြဟ္မာဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်။ အရဟတ္တ ဖလံ၊ ကို။ သစ္ဆိ ဟရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ။)

ပန၊ ဆက။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော၊ တို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို ဖြစ်ရာ ဘုံ၌။' မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ တတြ၊ ထို ပြဟ္မာဘုံ၌။ ဥပပတ္တိကာ နာမ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းရှိလူတို့မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ သောတာပန် သကဒါဂါမ်တို့၏။ ဣမ၊ ဣ၌ ကာမဘုံသို့၊ အာဂမ-နညောဝ၊ ပဋိသန္ဓေ အစွမ်းဖြင့် ပြန်လာခြင်းသည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ အနာဂါမိယ၊ ၏။ ဖလ-သစ္ဆိကိရိယံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ ပုဗ္ဗေ၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ပဋိဇာနာတိ ၊ ၏။ ဣတရေသံ၊ အနာဂါမ်မှ တပါးသော သောတာပန် သကဒါဂါမ်တို့၏။ (ဖလသစ္ဆိကိရိယံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို–မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ ပုဗ္ဗေ၊ အပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။) ပဋိက္ခိပတိ ၊ ၏။ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော တတ္ထ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေနာတိ၊ အစရှိသော။ ပဒေ၊ ၌။ အနာဂါမိနော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသတုံ၌။ မဂ္ဂဘာဝနာဝ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဣသို့ သောအယူကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ စ ဘာဝိယတိ, နစ ကိလေသာ ပယိယန္တိတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ။ ရူပါဝစရမဂ်၊ ရူပါဝစရ ဈာန်ဟူသော မဂ်ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိညာ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ

စ။ ပဋိဇာနာတိ ပဋိက္ခိပတိ။ ။ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော ဣဒ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေန တတ္ထ ဖလံ သစ္ဆိကရောတီတိ အာမန္တာ''ကို ရည်ရွယ်၍ "ပုဗ္ဗော ပဋိဇာနာတိ" ဟုဝင်း ''သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော တတ္ထ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေန ဣဒ ဖလံ သစ္ဆိ-ကရောတီတိ ။ ပ ။ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂလော ဣဒ ပရိနိဗ္ဗာယိပုဂ္ဂလော တတ္ထ ဘာဝိ-တေန မဂ္ဂေန ဣဒ ''ဖလံ သစ္ဆိကရောတီတိ နဟေဝ ဝတ္တဗ္ဗေ''ဟူသော ပယ်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ ''ဣတရေသံ ပဋိက္ခိပတိ''ဟုဝင်း ဆိုသည်။

တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပါဝစရမဂ္ဂေန[1]၊ ဖြင့်။ သော၊ ထို အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒေဝိဟာယနိဋ္ဌော နာမ၊ ဤ ကာမတဏှာကို စွန့်၍ ပြီးစီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော ကတကရဏီယောတိ၊ အစရှိသော။ ပဒ္ဓေ၊ ၌။ သြပပါတိကော တတ္ထပရိဗ္ဗာ-ယီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိယာဝ၊ သုဒ္ဓါဝါသတုံ၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း အားဖြင့်ပင်။ အဃ၊ ထို အနာဂါမ်၏။ ကတကရဏီယာဒီဘာဝံ၊ ကတကရဏီယ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ပဋိဇာနာတိ။ [အာဒိ-ဖြင့် ဘာဝိတ ဘာဝနာ စသည်ကို ယူ။]

အရဟာတိ၊ ဟူသော။ ပဒ္ဓေ၊ ၌။ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယိနော[2]၊ ဤ ကာမတဏှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းရှိသော။ အရဟတော၊ ရဟန္တာနှင့်။ ဝသေနေ၊ စပ်သဖြင့်ပင်။ (ပရဝါဒီ)။ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန။ပုဒ္ဓော၊ အပ်သည်။(သမာနော)။ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသတုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်း ရှိသော။ (အရဟတော၊ နှင့်။) ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ အတ္ထိ အရဟတော ပုနဗ္ဘဝေါတိ အာဒိသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ တတ္ထပရိနိဗ္ဗာယိ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယိနံ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသတုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်း ရှိ ရသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဤ ကာမတုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေနေ၊ စပ်သဖြင့်ပင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အပ္ပဋိဋိသုဒ္ဓါကုပ္ပေါ[3] တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဒ္ဓော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ဣဓေဝ၊ ဤ ကာမတုံ၌သာ။ ဘာဝိတေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊

၁။ ရူပါဝစရမဂ္ဂေန ဟိ။ ။ရူပါဝစရစျာန်ကိုပင် ရူပဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်"မဂ္ဂ"ဟု ဆိုသည်။ ထို ရူပါဝစရစျာန်ကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် လည်း သောတာပန် စသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ မှန်၏။ – စျာန်ကိုလည်းရ, သောတာပန်လည်း ဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဗြဟ္မလောကဂတာ ဟေဌာ,အရိယာ နော-ပပဇ္ဇရေ" နှင့်အညီ အောက်အောက်တုံသို့ မပြန်တော့ရကား ထို ဗြဟ္မာဘုံ၌သာ နိဋ္ဌ (ပြီးစီးသော) ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ [ဣဓ စျာနာနာဂါမိ သောတာပန္နာဒိကောတိ အဓိပ္ပါယော။ဋီကာ။]

၂။ ဣဓ ။ ပေ ။ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော။ ။ ဤ ကာမဘုံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဖြစ်စေ၍အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယိ"ဟုဆို၏။ ဤ ကာမဘုံ၌ အနာဂါမ် ဖြစ်ပြီး၍ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို "တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ"ဟု ဆိုသည်။

၃။ အပ္ပဋိဋိသုဒ္ဓါကုပ္ပေါ။ ။ပါဠိတော် စာအုပ်၌ "အပ္ပဋိဋိသုဒ္ဓါကုပ္ပေါစ"ဟု ရှိ၏။ "ကုပ္ပေါ"ဟု ရှိသော ပါဌ်သာ "ပရိနိဗ္ဗာယီ"ဟူသော နောက်ပုဒ်နှင့် အစပ် တဲ့၏။ "အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍မသိပဲ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသလော"ဟု သတဝါဒီ မေး သည်။ထို့နောက်"ယထာ မိဂေါ"စသော ပဌမဥဒါဟရဏ်သည် "နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"

အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အကုပ္ပပဋိဝေဓံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္စာ။ ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ယထာ မိဂေါတိ၊ အစရှိသော။ ပဌမံ၊ သော။ ဥဒါဟရဏံ၊ ဥဒါဟရဏ်သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဥဒါဟရဏ်တည်း။ ဒုတိယံ၊ သော။ (ဥဒါဟရဏံ၊ သည်။) သကဝါဒိဿ၊ ၏ ဥဒါဟရဏ်တည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေव၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဗြဟ္မစရိယကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၃-သြဓိသောကထာ အဖွင့်

၂၃၄။ ဣဒါနိ၊ ဗြဟ္မစရိယကထာကို ပြတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ သြဓိသော ကထာနာမ၊ သြဓိသော ကထာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို သြဓိသောကထာ၌။ ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့သည်။ သောတာပန္နာဒီနံ၊ သောတာပန် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ နာနာဘိသမယ-ဝသေန၊ အမျိုးမျိုးသော သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုက္ခဒဿနာဒီဟိ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို သိမြင်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သြဓိသော သြဓိသော၊ တဘို့စီ တဘို့စီအားဖြင့်။ ကိလေသပဟာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကေ ဝိယ၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကဲ့သို့နည်း။) ဧတရဟိ၊ ၌။ သမ္မိတိယာဒယော သေယျထာပိ၊ သမ္မိတိယ ဂိုဏ်း

ဟု ဖြေပြီးနောက် ပရဝါဒီသည်ပင် ဆောင်ပြအပ်သော ဥဒါဟရဏ်ဖြစ်၏။ "ယထာ မိဂေါ ။ ပေ ။ သသလ္လောဝ" စသော ဒုတိယ ဥဒါဟရဏ်ကား သကဝါဒီ၏ဥဒါဟရဏ်တည်း။

၁။ **သြဓိသော။** ။အဝ+ဓာဓာတ်,ဏ ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော သြဓိသဒ္ဒါတည် အဖို့အစု အပိုင်းအခြားအနက်ကို ဟောတ်။ သော-ကား နာဝိဘတ်၏ ကာရိယတည်း။ သို့မဟုတ် သော-ပစ္စည်းတည်း။ ထို အဖို့ အစု ဟူသည်လည်း အလုံးစုံ အကုန်မဟုတ်ပဲ တစိတ် တဒေသတည်း။ ထို့ကြောင့် သြဓိသောကို "ကေဒေသေန" ဟု ဖွင့်သည်။ ဆိုလိုရင်းကား–ပရဝါဒီသည် သောတာပတ္တိမဂ်က ကိလေသာကို ပယ်ရာ၌ သစ္စာ ၄-ပါးကို လေးကြိမ်တိုင်တိုင်မြင်ရသည်ဟု အယူရှိသောကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ်ပယ်ထိုက်သော ကိလေသာတို့တွင် ဒုက္ခ သစ္စာကို မြင်ခြင်းအားဖြင့် တချို့ကိုသာ ပယ်၏။ သမุဒယသစ္စာကို မြင်ခြင်းအားမြင့် တချို့ကိုပယ်၏။ ဤသို့လျှင် နိရောဓ သစ္စာကို မြင်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း, မဂ္ဂသစ္စာကို မြင်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း တချို့တချို့ ကိုသာ ပယ်၏ဟု အယူရှိလေသည်။

သား ။ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ ။ ဟေသံ ။ ထို ပရိဝါဒီတို့၏။ တံ လဒ္ဓိံ ။ ကို။ ဘိန္ဒိတုံ ။ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ ပြုသြဒိ ။ သောတိ ။ အစရှိသော်ငြား။ ပုစ္ဆာ ။ ထကိုဝါ ဒိဿာ ။ ပဋ္ဌိသာ ။ ပရဝေ ဒါ ဒိဿ။ ပုန ။ ထာ ။ ဖန်။ အနုယောဂေ ။ ကိ ။ ကဝါ ဒိဿ။ ကေ ။ ဒေ ။ ကေ ။ ပ ။ ။ ။

၄–ဇာတိကထာ

၁–နသုတ္တာဟရဏကထာ အဖွင့်

၂၇၉။ ဣဒါနိ၊ ဩမိသော ကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယနေ့အခါ၌။ ဇာတိကထာ နာမ၊ ဇာတိကထာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တဲ့။ တတ္ထ၊ ထို ဇာတိကထာ၌။ ယေသံ၊ အကြောင်းပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ–၌ စပ်။) စျာနလာဘီ၊ စျာန်ကို ရခြင်းရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ သစ္စာဘိသမယ်ပါ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိရာ ကာလနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အနုဘုတ္တိ၊ နာမ၊ အနုဘဝခြင်း မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တော့၏။ တဿ၊ ထို စျာနလာဘီ အနုဘဝ၏။ ဝါ၊ သည်။ ပုထုဇ္ဇနကာလေ ယေဝ၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်ရာ အခါ၌ပင်။ (ပုထုဇဉ်ဖြစ်တုန်းကပင်။) ကာမရာဂ ဗျာပါဒါ၊ ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ [ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်သော်ကြောင့် သစ္စာ ၄-ပါးကို သိသည်နှင့် တပြိုင်နက် အနာဂါမ် အဖြစ်သို့ ရောက်သည် ဟူလို။] ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ ရဟိ၊ ၌။ သမ္မိတိယာနံ၊ သမ္မိတိယ ဂိုဏ်းသားတို့၏။ လဒ္ဓိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဧတေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ တံ လဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတုံ၊ ၌။ ဇဟာတိ၊ ပယ်ထုတ်နေ၏။ ပုထုဇ္ဇနော ဇဟာတိ၊ အစ ရှိသော။ ပုဗ္ဗော သုက္ခဝါဒီသာ။ ပန၊ ကား။ စျာနဝိက္ခမ္ဘိတာနံ၊ စျာန်ဖြင့် ခွါအပ်ပြီးကုန်သော။ ဧတေသံ၊ ထို ကာမရာဂ, ဗျာပါဒတို့၏။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွခြင်းကို။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ မပြတ်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိသန္ဓိ ပရဝါဒီသာ။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စျာနဝိက္ခမ္ဘိတာနမ္ပိ၊ စျာန်ဖြင့် ခွါအပ်ပြီးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ၊ ထို ကာမရာဂ, ဗျာပါဒတို့ကို။ အနုဘဝါမိ မဂ်ဖြင့်သာ။ အစ္စန္တံ၊ စင်စစ်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုန။ အစ္စန္တန္တိ အာဒိအနုပယောဂေ၊ အစရှိသော မေးစိစစ်ခြင်းသည်။ သကဝါဒီသာ။ တတ္ထ ရဂ္ဂပသာ သော။ ပဟာနဿ၊ ပယ်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

၁။ ‘ဇာတိကထာ’။ ။ဤ‘ဇာတိကထာ’၌ ပါဠိတော်သုတ်ပုဒ်ကို ဆောင်ပြခြင်း မရှိရာ ဖြစ်သော နသုတ္တာဟရဏကထာ, ပါဠိတော်သုတ်ပုဒ်ကို ဆောင်ပြရာ ဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏကထာဟု ၂-မျိုးရှိ၏။ သုတ္တာဟရဏကထာအတွက် အထူးမဖွင့်တော့ပဲ နသုတ္တာဟရဏကထာကိုသာ ဖွင့်ပြသည်။

ဝိကၽမ္ဘေတိတိ၊ ဟူ၍။ အစ္စန္တဝိကၽမ္ဘနမေဝ၊ စင်စစ်ပယ်ခွါခြင်းကိုသာ။ (အပြီး အပြတ်ပယ်ခွါခြင်းကိုသာ။) သန္ဓာယ။ ပုစ္ဆာသကဝါဒီဿ။ တတော၊ ထိုသို့ မေးရာအခါမှ။ ပရံ၊ ဌ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ္ဂ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကမ္ဘ။ ပုထုဇ္ဇန သံသန္ဒနံ၊ ပုထုဇဉ်ကို နှီးနှောခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တံ၊ ထို ပုထုဇ္ဇန သံသန္ဒနသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။

၂၀၀။ တတော၊ ထို ပုထုဇ္ဇန သံသန္ဒန ပြဿနာမှ။ ပရံ၊ ဌ။ အနာဂါမိ-ဖလေ သဏ္ဌာတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ စျာနာနာဂါ-မိတံ၊ စျာန်အားဖြင့် အနာဂါမ်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာ-နာတိ။ အရဟတ္တေ သဏ္ဌာတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။(သမာနော)။ ဒဿနမဂ္ဂေန၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ရှေးဦးစွာ သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိ မဂ်သည်။ ဥဒ္ဒမ္ဘာဂိယာနံ၊ အထက်ဗြဟ္မာတို့၌ ကပ်ရောက်ခြင်း အစရှိသော သံယောဇဉ် တို့ကို။ ပဟာနာဘာဝတော၊ ပယ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ တယော မဂ္ဂေ ဘာဝေတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ တထာရူပါယ၊ သော။ (ထိုသို့မဂ် ၃-ပါး ကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်း သဘောရှိသော။) ဘာဝနာယ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန၊ တဖန်။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ တိဏ္ဏံ၂၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါနံ၊ အောက်မဂ်တို့၏။ ကိစ္စသင်္ဂဟဝံ[1]၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။

၁။ **စျာနာနာဂါမိတံ**။ ။စျာန်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမရာဂ,ဗျာပါဒဟူသော နီဝရဏတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ပုထုဇ္ဇနော ကာမေသု ဝီတရာဂေါ"ဟု ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။ ထို ပုထုဇဉ်သည် တရားထူးရသောအခါ သောတာ ပန် သကဒါဂါမ် ဖြစ်နေတွယ်မလို။ အနာဂါမိဖိုလ်၌ တခါတည်း တည်တော့၏-ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် "အနာဂါမိဖလေ သဏ္ဌာတိ"ဟု မေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၂။ **တိဏ္ဏံ ။ ပေ ။ သင်္ဂဟဝံ**။ ။"အပုဗ္ဗံ အစရိမံ (တပြိုင်နက်) တယော-မဂ္ဂေ ဘာဝေတိ-ဖြစ်စေနိုင်သလော"ဟု ပဌမ မေးတုန်းက ထိုသို့ ဖြစ်စေနိုင်သော ဘာဝနာမရှိသောကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"တဲ့ ပယ်၏။ ဒုတိယထပ်၍ မေးသော အခါ အနာဂါမိမဂ် တပါးတည်း ဖြစ်သော်လည်း သောတာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိမဂ် နှင့် မိမိပြုထိုက်သော ကိလေသာပယ်ခြင်း ကိစ္စကို အနာဂါမိမဂ်က ပြီးစေခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၃။ **ကိစ္စသင်္ဂဟဝံ**။ ။ကိစ္စသ-ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ၏+သင်္ဂဟဝေါ-ထင်ရှား ရှိသည်၏ အဖြစ်။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိစသော ၃-ပါးကို ပယ်ခြင်းသည် သောတာပတ္တိ မဂ်၏ ကိစ္စတည်း။ ထို ကိစ္စကိုလည်း အနာဂါမိမဂ်က ပြီးစေနိုင်၏။ ကာမရာဂ,ဗျာပါဒ တို့ကို နည်းပါးအောင် ပြုခြင်းသည် သကဒါမိမဂ်၏ ကိစ္စတည်း။ ထို ကိစ္စကိုလည်း

သန္ဓာယ။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋ္ဌိဇာနာတိ။ သာမညဖလပုစ္ဆာသုပိ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မဂ်၏ အာကျိုးဖိုလ်ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတို့ ၌လည်း။ ဇသေ၀ နယော၊ ပင်တည်း။

ကတမေန မဂ္ဂေနာတိ ၊ဟူ၍။ပုဗ္ဗော၊အပ်သည်။ (သမာနော)။အနာဂါမိ-မဂ္ဂေနာတိ၊ ဟူ၍။ ,စျာနာနာဂါမိတံ၊ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရ၀ါဒီ)။ ၀ဒတိ၊ ,ဖြေဆို၏။ ပုန၊ တ၀ဖန်။ သံယောဇနပ္ပဟာနံ၂၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၀ိစိကိစ္ဆာ ,သီလဗ္ဗတ်ပရာမာသ,ဟူသော သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ခြင်းကို။ ပုဗ္ဗော၊အပ်သည်။ (သမာနော)။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ သည်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ တေသံ·ကိလေ-သာနံ၊ ထို ကိလေသာတို့၏။ ၀ါ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟေယ္ယုတ္တာ၊ မပယ်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋ္ဌိကွိပတိ။ ဒုတိယံ၊ ၂-ကြိမ်မြောက်။ ပုဗ္ဗော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ပဌမမဂ္ဂသေ၀၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏ပင်။ စျာနာနာဂါမိမဂ္ဂဘာ၀ံ၊ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋ္ဌိဇာနာတိ?။ [ဤ၌ "ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော" အရ ပြဿနာသည် ပါဠိတော်၌ သုတ္တာဟရဏကထာ ၀ယ် ပါ၀င်သော ဒုတိယ ပြဿနာတည်း။] ဇွေ၊ ဤ ဇာတိကထာ၌။ သေသံ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေ၀၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီး တည်း။

ဇာတိကထာ၊ ၀ဏ္ဏ။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

အနာဂါမိမဂ်က ပြီးစေနိုင်၏။ မိမိပြုရမည့် ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့ကို အကြွင်း မရှိ အောင် ပယ်ခြင်းကိုလည်း ပြီးစေနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် "တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ ကိစ္စသဒ္ဒါ၀ံ"ဟု ဆိုသည်။

၁။ **ကတမေန မဂ္ဂေန။** ။"ပုထုဇ္ဇနော ကာမေသု ၀ီတရာ၀ေါ(စျာန်ရပုထုဇဉ်သည်) သဟဓမ္မာဘိသမယာ (သစ္စာလေးပါးကို သိသည်နှင့်တပြိုင်နက်)အနာဂါမိ-ဖလေ သဏ္ဌာတိ-လော"ဟု မေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု ပရ၀ါဒီ၀နှစ်ခု၏။ ထို့နောက် "အဘယ် မဂ်ကြောင့် တည်သနည်း"ဟု မေးသောအခါ" အနာဂါမိ မဂ်ကြောင့်"ဟု ဖြေသည်။

၂။ **ပုန သံယောဇနပ္ပဟာနံ။** ။"အနာဂါမိမဂ်က သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စသော သံယောဇဉ်သုံးပါးကို ပယ်သလော"ဟု မေးသောအခါ ထို သုံးပါးသည် အနာဂါမိ မဂ် ပယ်ထိုက်သော သံယောဇဉ်များ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် "နေ ဟေ၀ံ ၀တ္တဗ္ဗေ"ဟု ဖြေသည်။

၃။ **ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော ။ ဧ၀ ။ ပဋ္ဌိဇာနာတိ။** ။သုတ္တာဟရဏ ကထာ အတွင်းရောက်မှ "အနာဂါမိမဂ္ဂေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ။ ဧ ။ ပဇဟတိ"ဟူ မေးအပ်သည်ကို "ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော"ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ မေးရာ၌ကား စျာန်ရ အနာဂါမ် ဖြစ်၍ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စသည်တို့ကိုလည်း ပယ်နိုင်၏- ဟု ယူဆသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ၀နှစ်ခုသည်။

၅-သမ္မမတ္ထိတိကထာ

၁-ဝါဒယုတ္တိ အဖွင့်

(၂၇) ။ ဣဒါနိ၊ ဇဟတိကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ သမ္မမတ္ထိတိဝါဒကထာ နာမ၊ သမ္မမတ္ထိတိ ဝါဒကထာ မည်သည်။ (အလုံးစုံ ရှိ၏ ဟူသော ဝါဒကို ပြောဆိုရာ အခက်း မည်သည်။) ဟောတိ။ တတ္ထ၊ တို့ သမ္မမတ္ထိတိဝါဒ ကထာ၌။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ-၌ စပ်။) ယံကိဉ္စိရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ ။ ပေ ။ အယံ ဝုစ္စတိ ရူပက္ခန္ဓောတိ အာဒိ-ဝစနတော၊ အစရှိသော စကားတော်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အတီတာဒိဘေဒါ၊ အတိတ် အစရှိသော အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ခန္ဓ သဘာဝံ၊ ခန္ဓာ၏ သဘောကို။ နုဝိဇဟန္တိ၊ မစွန့်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြင်သော တရားအားလုံးသည်။ အတ္ထိ ယေဝ နာမ၊ ရှိသည်သာမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကာဝိယ၊ အဘယ်အယူကဲ့သို့နည်း။) ဘေရဟိ၊ ၌။ သမ္ဗမတ္ထိ ဝါဒါနံ ၁ အလုံးစုံ အကုန်ရှိ၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိသော ရဟန်းတို့၏။ (လဒ္ဓိ) သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဘေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ-ဝိသောဓနတ္ထံ၊ အယူကို သုတ်သင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သမ္ဗမတ္ထိတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ လဒ္ဓိယာ၊ ၌။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ ပဋိညာ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။

သမ္ဗတ္ထာတိ ၂ ၊ အစရှိသောပါ၌ဖြင့်။ [စာအုပ်တို့၌ "သမ္ဗတာ"ဟု ပါ၌ပျက်ရှိ၏။] သမ္ဗတ္ထိ ၊ အလုံးစုံသော။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ [သမ္ဗတ္ထ၏ အဖွင့်။]

၁။ **သမ္ဗမတ္ထိ ဝါဒါနံ။** ။ရုပ်ဖြစ်စေ နာမ်ဖြစ်စေ စင်စစ်အားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် တရားသာ ထင်ရှားရှိ၏။ အတိတ်တရား အနာဂတ်တရားတို့ကား ထင်ရှားမရှိ။ သို့သော် ပရဝါဒီကား "ရုပ်ဆိုလျှင် ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် ထင်ရှား သကဲ့သို့ အတိတ်အနာဂတ် ရုပ်တို့လည်း ယခုအချိန်၌ ထင်ရှားရှိလျက်ပင်" ဟု ယူဆ၏။ ထို ပရဝါဒီကို "သမ္ဗမတ္ထိ ဝါဒရှိသူ" ဟု ခေါ်သည်။ ဝဒန္တီ ဘေနာဟိ ဝါဒေါ- ပြောဆိုကြောင်း အယူ။ သဗ္ဗံ အတ္ထိတိ+ ဝါဒေါ ဘေသံတိ သမ္ဗမတ္ထိ ဝါဒါ။

၂။ **သမ္ဗတ္ထာတိ။** ။"ခန္ဓာကိုယ် တခုလုံး၌ အလုံးစုံ ရှိသလော။ ဥပမာ- ခန္ဓာကိုယ်၏ ဦးခေါင်းပိုင်း၌ ခြေထောက်များ ရှိကြသလော, ခန္ဓာကိုယ်၏ နောက်ကျောဘက်၌ မျက်လုံးရှိသလော" စသည်တည်း။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် "သဗ္ဗဒါ, သဗ္ဗေန, သဗ္ဗေသု" တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဦးကာ ကြည့်၍ သိပါ။

သမ္ပဲ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ သဗ္ဗဒါတိ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ သမ္ဘသ္မိံ၊ သော။ ကာလေ၊ အခါ၌။ သမ္ပဲ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။ သပ္ပေန သမ္ပန္နိ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ သပ္ပေန၊ သော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္ပဲ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊သို့။ ပုစ္ဆတိ။ သပ္ပေသူတိ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ သပ္ပေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ သမ္ပဲ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။

☰ အယောဂန္တိ၊ ကား။ အယုတ္တံ၊ ယှဉ်ဘက် မဟုတ်သည်ကို။ (ကတ္တာ သမ္ဘမတ္ထိတိ-ဌ်စပ်) ဟိ၊ ချဲ့။ နာနာသဘာဝါနံ၊ အမျိုးမျိုးသော သဘောရှိသော အရာဝတ္ထုတို့၏။ ယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ကေ သဘာဝဿ၊ တခုသော သဘောရှိသော အရာဝတ္ထု၏။ (ယောဂေါ၊ သည်။) နု (ဟောတိ)၊ မရှိ။ ဣတိ။ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ ပဒေ၊ ဌာ်။ ရှပ်၊ ကို။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာနှင့်။ ဝါ၊ မှ။ (အ နာနံ၊ မထူးသည်ကို။ ကေလက္ခဏ-မေဝ၊ တူသော လက္ခဏာရှိသည်ကိုသာ။ ကတ္တာ၊ ပြု၍ဝင်း။) ဝေဒနံ၊ ကို။ ရူပေန၊ ရုပ်နှင့်။ ဝါ၊ မှ။အ နာနံ၊ ကို။ ကေလက္ခဏမေဝ၊ ကိုသာ။ကတ္တာ ဝါ၊ ပြု၍ဝင်း။ သမ္ပဲ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။ ယမ္ပိ နတ္ထိ တမ္ပတ္ထိတိ၎၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-ဌ် စပ်။) ဆဋ္ဌခန္ဓာဒိုက်၊ ခြောက်ခုမြောက် ခန္ဓာအစရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ သသ ဝိသာဏာဒိုက် ဝါ၊ ယုန်ချို အစရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ၊ အကြင် အရာဝတ္ထုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိဒ္ဓံ၊ ထင်ရှား၏။

၁။ ☰ အယောဂန္တိ အယုတ္တိ။ ။ပါဠိတော်၌ "အယောဂန္တိကတ္တာ-ယှဉ်ဘက်မဖိုး, တခုတည်းသာပြု၍။ သမ္ဘံ အတ္ထိ-အလုံးစုံရှိသလော"ဟု သကဝါဒီ မေး၏။ ဆိုလိုရင်းကား-"ရုပ်၌ အလုံးစုံရှိသလော"ဟု မေးရာ၌ ရုပ် တခြား ဝေဒနာ တခြား စသည်ဖြစ်၍ "နု ဟေ၊ ဝတ္ထုဒ္ဒေ"ဟု ဖြေခဲ့ပြီ။ ဤအမေးကား ရုပ်တခြား ဝေဒနာ တခြား စသည်ဖြင့် (ပူးတွဲဘက်ဟု သဘောမထားပဲ) ရုပ်နှင့် ဝေဒနာ စသည်ကို မကွဲမပြား တသားတည်းဟု သဘောထား၍ မေးအပ်သော အမေးတည်း။ ထိုသို့လည်း မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "နု ဟေ၊ ဝတ္ထုဒ္ဒေ"ဟုပင် ပရဝါဒီ ဖြေသည်။ သည်ဘာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တို့နှင့် တခုတည်း ပြုရာ၌လည်း နည်းတူ သိပါ။

၁။ ယမ္ပိ နတ္ထိ, တမ္ပတ္ထိတိ။ ။ပရဝါဒီသည်"သမ္ဘံအတ္ထိ-အားလုံး, ရှိ၏"ဟု ဆိုသောကြောင့် "မရှိတာမရှိ-အားလုံးအရှိချည်း"ဟု ဆိုရာ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် "မရှိတာလည်းရှိသလော"ဟု သကဝါဒီ မေးသည်။ ဥပမာ-ခြောက်ခုမြောက် ခန္ဓာ မည်သည် မရှိနိုင်။ အသင် ပရဝါဒီ အလိုအားဖြင့် "၆-ခုမြောက် ခန္ဓာတမျိုးရှိသလော" ဤသို့ စသည်ဖြင့်ရင်း, "ယုန်ချိုရှိသလော" စသည်ဖြင့်ရင်း မေးလိုရင်း ဖြစ်သည်။

ဝေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ (မတိယာ၊ အားဖြင့်။) တမ္မိ၊ ထိ မရှိသော အရာ ဝတ္ထုသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။

သဗ္ဗမတ္ထိတိ ယာ ဒိဋ္ဌိ ။ပေ။ ဟေဝ မတ္ထိတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဋ်ဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤ အနုဂ်အဓိပ္ပါယ်ကို။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ (ကိ၊ နည်း။) ဝေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ သဗ္ဗမတ္ထိတိ၊ အလုံးစုံရှိ၏ဟူသော။ ယာ သော ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် အယူသည်။ (အတ္ထိ)။ သာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အယာထာဝကတ္တာ၊ မဟုတ်မမှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသော အယူတည်း။ ဣတိ ဝေါ၊ ဤသို့ရင်း။ အမှာကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ယာထာဝကတ္တာ၊ ဟုတ်မှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သောအယူတည်း။ ဣတိ ဝေါ၊ ဤသို့ရင်း။ တဝ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ သမယော၊ အယူဟု ဋ္ဌ။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ သဗ္ဗေသု၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသု နယေသု၊ ဤ နည်းတို့ဌ။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ သော။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗေသုပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသု နယေသု၊ တို့ဌ။ အ၁ဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဒိ ကတ္တာ၊ အစပြု၍။ သဗ္ဗော၊ သော်ဌ။ ကထာမဂ္ဂဘေဒေါ၊ စကားလမ်းကြောင်း၏ အထူးအပြားကို။ ဝိတ္ထာရံ ဟောတိ၊ အားဖြင့်။ ဝေဒီတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆို အပ်ပြီးကား။ ဇ္ဇ၊ ဤ သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာ ဌ။ တာဝ၊ ကာလသံသန္ဒန စသည်မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အပ်သော။) ဝါ၊ ဝါဒယုတ္တိ၊ တည်း။ ဝါ ဝါဒ၏ သင့်မသင့်ကို မေးစိစစ်ရာ ကထာတည်း။

၂-ကာလ သံသန္ဒန အဖွင့်

၂၇၃-၂၇၄။ ဣဒါနိ၊ ဝါဒယုတ္တိ ကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ အတီတံ အတ္ထိတိ၊ အတီတံ အတ္ထိ အစရှိသော။ ကာလသံသန္ဒနံ၊ ကာလကို နှိုးနှောခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ကာလ သံသန္ဒန ကထာ ဌ။ အတီတံ-အတ္ထိတိ အာဒိကံ၊ အစရှိသော သံသန္ဒန သည်။ သုဒ္ဓိက သံသန္ဒနံ၊ ခန္ဓာ စသည် မဖက် သက်သက်သော ကာလသံသန္ဒန တည်း။ အတီတံ ရှပ် အတ္ထိတိ အာဒိကံ၊ အစရှိသော သံသန္ဒန သည်။ ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာနှင့် စပ်သဖြင့်။ ကာလသံသန္ဒနံ၊ ကာလသံသန္ဒန တည်း။

၂၀၅။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ရူပံ အပ္ပိယံ ကရိတ္ဝာတိ၊ ကား။အတီတာနာဂတံ၊ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သောရုပ်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နရူပမေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် ကိုသာ။ အပ္ပိယံ၊ မခွဲမခြား တသားတည်း အားဖြင့် သက်ရောက် စေထိုက် သည်ကို။ အဝိဘဇိတမ္ပိ၊ မခွဲခြား မဝေဖန် အပ်သည်ကို။ ကရိတ္ဝာ၊ ပြု၍။ (သေသေ, စသည်–ဌ် စပ်) ရူပဘာဝံ ဇဟတိတိ ပဇ္ဇေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ နိရုဒ္ဓဿာပိ၊ ချုပ်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ရူပက္ခန္ဓသင်္ခါတတ္တာ၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ၊သည်။) ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ရူပဘာဝံ နဇဟတိတိ၊ အစရှိသော။ ပဋိလောမ ပဇ္ဇေပိ၊ ပဋိလောမ ပြဿနာ၌လည်း။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါတတ္တာဝ၊ သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ဩဒါတံ ဝတ္ထုံ အပ္ပိယံ ကရိတ္ဝာတိ ဇဋ္ဌေ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ သမ္ဘံ၊ သော။ ဝတ္ထုံ၊ အဝတ် သည်။ ဩဒါတံ၊ ဖြူသည်။ ကိဉ္စာပိ နု (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား မဟုတ်ပါ ပေ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဣမိနာ၊ ဤ ပရဝါဒီသည်။ ဝတ္ထုန္တိ၊ ဝတ္ထုံ ဟူ၍။ အဝတ္ဝာ၊ မဆိုပဲ။ ဩဒါတံ ဝတ္ထုံ အပ္ပိယံ ကရိတ္ဝာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ် သော်။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ကေတ္ထတာ၊ တူသော အနက် ရှိသည်၏ အဖြစ် ကို။ အနုညာတာ၊ အာမန္တာဟု ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ ဩဒါတဘာဝံ ဇဟတိတိပဇ္ဇေ၊ ၌။ ဝဏ္ဏဝိဂမံ၊ အဆင်း၏ ကင်းခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ, သကဝါဒီသာ။ ပန၊ ကား။ ဝတ္ထုဘာဝံ ဇဟတိတိ ဇဋ္ဌေ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ ပညတ္တိယာ၊ အဝတ်ဟူသော ပညတ်၏။ အဝိဂတတ္တာ၊ မကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထိုသကဝါဒီ၏ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။ ပဋိလောမေပိ၊ ပဋိလောမပြဿနာ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော။

၁။ အပ္ပိယံ ကရိတ္ဝာ။ ။အပ္ပိယံ ကို အနုဋ္ဌီကာ၌ "ပစ္စုပ္ပန္နရူပဘာဝါနံ (ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်, ရုပ်အဖြစ်တို့၏) သမာနာဓိကရဏတ္တာ ကေသို့ယေဝ ဝိသယေ (ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် ဟူသော တခုတည်းသော အနက်၌ပင်) ဩပေတဗ္ဗံ (သက်ရောက် စေထိုက်သည်ကို)။ ဝစီဂေါစရံ (ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် ဟူသော စကားလုံး၏ ကျက်စားရာ အနက် အဖြစ်သို့) ပါပေတဗ္ဗံ"ဟု ဖွင့်၏။ ထို အဖွင့်ကို ကြည့်၍ "အပ္ပိယံ ၌ ရောက်ခြင်း အနက်ဟော အပ္ပဓာတ်, ဏျ ပစ္စည်း, ကာရိတ်ကြေ"ဟု သိရ၏။ "ပစ္စုပ္ပန် ရုပ်" ဟူသော အနက် တမျိုးတည်းကို နှုတ်ဖြင့် ပြောစရာ အဖြစ်သို့ ရောက်စေထိုက်" ဟု ဆိုသဖြင့် "ပစ္စုပ္ပန် တခြား, ရုပ် တခြားဟု မခွဲခြားထိုက်"ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် "အဝိဘဇိတဗ္ဗံ"ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။ [ရှေ့ ပညတ္တာနုယောဂ အဖွင့်၌လည်း ဤပုဒ်ကို ဖွင့်ခဲ့ပြီ။]

၂။ ဩဒါတံ ဝတ္ထုံ။ ။အဖြူရောင် တခြား အဝတ် တခြားဟု မခွဲခြားပဲ "ဖြူ သောအဝတ် (အဝတ်ဖြူ)"ဟု စကားတလုံးတည်းဖြင့် သုံးစွဲ နိုင်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေအပ်သည်ကို "အပ္ပိယံ ကရိတ္ဝာ"ဟု ဆိုသည်။

၂၇၆။ အတီတံ အတီတဘာဝံ နု ဇဟတီတိ၊ အတီတံ။ ပေ ။ နု ဇဟတိ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော။ (သမာနော၊သော်။ 'အတီတံ၊ အတိတ်သည်။ အတီတဘာဝံ၊ အတိတ်၏အဖြစ်ကို။)ယဒိ ဇဟေယျ၊အကယ်၍စွန့်အုံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ အနာဂတံ ဝါ၊ အနာဂတ်သည်သော်ရင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ၊ သည်သော်ရင်း။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္စာ)။ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ကား။ အနာဂတံ အနာဂတဘာဝံ နု ဇဟတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော။ (သမာနော။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ အနာဂတဘာဝံ၊ အနာဂတ်၏ အဖြစ်ကို။) ယဒိ နုဇဟေယျ၊ အုံ့။ (ဧဝံ သတိ)။အနာဂတမေဝ၊ အနာဂတ်ချည်းသာ။ အသ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝံ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်သို့။ နု ပါပုဏေယျ၊ မရောက်တော့ရာ။ ဣတိ, မညမာနော ပဋိက္ခိပတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နပဋ္ဌေပိ၊ ပစ္စုပ္ပန္န ပြဿနာဌာနလည်း။ အတီတ ဘာဝံ၊ အတိတ်၏အဖြစ်သို့။ အနာပဇ္ဇနဒေါသော၊ မရောက်ခြင်း ဟူသော အပြစ်သည်။ သိယာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်ထင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ အနုလောမပဋ္ဌေသုပိ၊ တူဌာနလည်း။ ဣမိနာဝ နယေန၊ ဖြင့်သာ။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၇၇။ ဧဝံ၊ သို့။ သုဒ္ဓိကနယံ၊ ခန္ဓာ စသည် မဖက် သက်သက်သော ကာသသံသန္ဒနနည်းကို။ ဝတ္စာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ပုန,ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာနှင့် စပ်သဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ဌ ါ။ အတီတံ ရူပံတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဘဂဝတာ)။ ဧတ္ထ။ ကံသမ္ဘံ၊ ထို အလုံးစုံသော စကားရပ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပါဠိအနုသာရေနေဝ၊ ပါဠိတော်ကို အစဉ် လျှောက်သဖြင့်ပင်။, ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။

ဝစနသောဓန အဖွင့်

၂၇၈။ ဣဒါနိ၊ ကာလ သံသန္ဒနကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယဒုဒ္ဓရဒါ။ အတီတံ-နွတ္ထိတိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ ဝစန သောဓနာ၊ သဒ္ဒါကို သုတ်သင်ကြောင်း စကားသည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဝစန သောဓန ကထာ၌။ ဟဋ္ဌိ အတီတံ-နွတ္ထိတိ၊ ဟူသောပါဋ်၏။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ ယဒိ နော အတ္ထိ၊ အကယ်၍ မရှိအုံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အတီတံ အတ္ထိတိ-မိစ္ဆာတိ၊ ကား။ အတီတံ စ၊ အတိတ်လည်း ဟုတ်၏။ တံ၊ ထို အတိတ်တရား ဟူသည်။ အတ္ထိ စ၊ ရှိဆဲလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ဤ စကားသည်။ မိစ္ဆာဝေ၊ အမှားသာတည်း။ တသ္မာ ဝ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော။ (သမာနော။) အနာဂတက္ခဏေယေဝ၊ အနာဂတ် ခဏ၌သာ။ အသ၊ ထို အနာဂတ်တရား၏။ပစ္စုပ္ပန္နတာယ၊ပစ္စုပ္ပန်၏အဖြစ်၏။အဘာဝံ၊မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကာလနာနတ္တေန၊ ကာလတို့၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ ၂-ကြိမ်မြောက်။ ပုဗ္ဗော။ (သမာနော)။ ယံ၊ အကြောင်တရားသည်။ ဥပ္ပါဒေတော၊ ဥပါဒိသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ့၌။ အနာဂတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထို အနာဂတ်တရား၏။ ဥပ္ပန္နကာလေ၊ ဖဿတ္တယ သို့ရောက်ရာအခါ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။

ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိတိ၊ ကား။ ["ယဒေတံ"[1]ကို နောက်မှ "အနာဂတံ ဝါ, ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ"တို့နှင့် တွဲမည်။] အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတာ[2]၊ ပြောဆိုသော။ တယာ၊[3] အသင် ပရဝါဒီသည်။ တညေव၊[4]ထို တရားသည်ပင်။ အနာဂတံ၊ တည်း။ တံ(ဧဝ)၊ ထိုအနာဂတ်တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တည်း။ ဣတိလဒ္ဓိဝသေန[5]၊ ဤသို့သောအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနာဂတံ ဝါ၊ အနာဂတ်မူလည်းဖြစ်သော်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန် မူလည်းဖြစ်သော။ ယဒေတံ(ယံ ဧတံ)၊ အကြောင်တရားကို။ [ဝုတ္တံ- ၌စပ်။] ဝါ၊ အကြောင် တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍။ ဟောတိ[1]၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် တဖန်ဖြစ်၏။

၁။ **ဟုတ္ဝာ ဟောတိ။** ။ပါဠိတော်၌ ဤဝါကျသည် ၂-ထပ်ဆက်လျက်ရှိ၏။ ၂-ထပ်ဆက်သော်လည်း အနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ တမျိုးတည်းမဟုတ် ပဌမ ဝါကျအတွက် "ယဒေတံ ။ ပေ ။ အနာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ ဟုတ္ဝာ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ"ဟု အနိယမအဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်၍, ဒုတိယဝါကျအတွက် "ကိံ တေ တမ္မိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိတိ"ဟု နိယမအဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်သည်။

၂။ **ယဒေတံ ။ ပေ ။ ဝုတ္တံ ။** ။ယဒေတံကို "အနာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ"နှင့် တွဲ၊ ထို အတွဲကို ဦးကာ၌ "အနာဂတံ အနာဂတံ ဟုတ္ဝာ ။ ပေ ။ ဟောတိတိ"ဟုရင်း၊ "တထာပစ္စုပ္ပန္နံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောန္တံ ။ ပေ ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောတိတိ"ဟုရင်း အနာဂတံ ဝါ အတွက် တမျိုး၊ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ အတွက် တမျိုး၊ ဤသို့ ၂-မျိုးခွဲ၍ ဖွင့်၏။ထို အဖွင့်များကို ပါဠိတော်လာ ရှေ့" ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"၏ အဖွင့်များ ဟု မှတ်ပါ။

၃။ **တယာ ။ ပေ ။ ဝဒတာ။** ။ပါဠိတော်၌ "အနာဂတံ ဟုတ္ဝာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောတိ-လော"ဟု မေးတုန်းက "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသောကြောင့် တိုက်ရိုက် မဆိုသော်လည်း ဆိုရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် "တယာ ဝဒတာ-ထိုသို့ ဆိုသော အသင် ပရဝါဒီ"ဟု သုံးနှုန်းသည်။

၄။ **တညေဝ ။ ပေ ။ လဒ္ဓိဝသေန။** ။ဤအယူလည်း တိုက်ရိုက်မပါ "တညေဝ အနာဂတံ, တံပစ္စုပ္ပန္နံတိ"ဟု မေးတုန်းက"အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသောကြောင့်"ထို အယူ၏ အစွမ်းဖြင့်"ဟု သုံးနှုန်းသည်ဟု မှတ်ပါ။ ထို အယူအားဖြင့် "ထိုအနာဂတ် တရားသည် ထို ပစ္စုပ္ပန်တရားဖြစ်၏"ဟု အနာဂတ်တရားနှင့် ပစ္စုပ္ပန်တရားကို တပါးတည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူသည်။

၅။ **ပဌမ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ။** ။ဤ အဖွင့်များကို ထောက်၍ ပဌမ ဟုတ္ဝာ ဟောတိကို "ယံ၊ အကြောင်အနာဂတ်တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် တဖန်ဖြစ်လာ၏၊ (တနည်း) ယံ၊ အကြောင် ပစ္စုပ္ပန် တရား

ကိ။ အသို့နည်း။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏အလိုအားဖြင့်။ တမ်ပို့၊ ထို အနာဂတ် တရားသည်လည်း။ ဟုတ္တာ၊ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။

ဣတရော၊ သကဝါဒီမှတပါးသော ပရဝါဒီသည်။ ဟုတ္တာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍။ ဘူတသာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော တရား၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ထပ်၍။ ဟုတ္တာ၊ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ အဘာဝတော၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ နု ဟေဝန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ဒုတိယံ၊ မြောက်။ ပုဗ္ဗော။ (သမာနော။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို တရား သည်။ အနာဂတံ၊ သည်။ ဟုတ္တာ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်လသော်။ ဟုတ္တာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ [ဤ အဋ္ဌကထာ အဖွင့်ဖြင့် နောက် "ဟုတ္တာ ဟောတိ" အတွက် အဓိပ္ပါယ်မထင်ရှားသေး။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ ဖွင့်လိမ့်မည်။]

သည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှေ့၌ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၏။ ဤသို့ အနာဂတ် ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ ကို ကြည့်၍ ပါဠိတော် ၂-နည်း အနက် ပေးပါ။

၁။ **ကိ တေ စမ္မိ ဟုတ္တာ ဟောတိ။** ။ဤ အဖွင့်သည် ပါဠိတော်၌ လာသော နောက် "ဟုတ္တာ ဟောတိ"၏ အဖွင့် ဖြစ်သော ပုစ္ဆာ စကားတည်း။ တမ်ပို့ ကိုလည်း "ယဒေတံ အနာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ" နှင့်ထပ်မိအောင် ၂-နည်းစွဲပါ။ တမ်ပို့၌ ပိ-ဖြင့် "ယဒေတံ အနာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ ဟုတ္တာ ဟောတိ"ကို ပေါင်းသည်။

၂။ **ဣတရော ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပတိ။** ။ဣတရော ပဋိက္ခိပတိ - ပရဝါဒီသည် တပါးတည်းက အနာဂတ်၌ ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဖြစ်ပြီးသည့်နောက်၌ "ထပ်၍ အနာဂတ် ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန် မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့် (တရား တပါးတည်းက ၂-ခါ မဖြစ်နိုင်ခြင်း ကြောင့်") ပယ်သည်။ ဤ အလို "ပဌမ ဟုတ္တာ ဟောတိ"အရနှင့် ဒုတိယ ဟုတ္တာ-ဟောတိ အရသည် တမျိုးတည်းသာဟု မှတ်ပါ။

၃။ **ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော။** ။ပါဠိတော်ဝယ် "ဟုတ္တာ ဟောတိ,ဟုတ္တာ ဟောတိ"ဟု ပဌမမေးရာ၌ "နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ပြီးနောက် ထိုပြဿနာ ထပ်လာပြန်၏။ ဤ ပြဿနာ၌ကား ပဌမ ဟုတ္တာ ဟောတိ" အရနှင့် "ဒုတိယ ဟုတ္တာ ဟောတိ" အရကို အနိယမ-နိယမ အားဖြင့် မခွဲတော့ပဲ အနာဂတ်၌ ဖြစ်ပြီး၍ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဖြစ်ဆဲ တရားကို "ဟုတ္တာ ဟောတိ ဟုတ္တာ ဟောတိ"ဟု ဆိုသည်။

ဒုတိယံ ဟုတ္တာ ဟောတိ။ ။ဤသို့ အနိယမ, နိယမ မခွဲပဲ တမျိုးတည်း အဖြစ်ဖြင့်သုံးနှုန်းလျှင် အဘယ်ကြောင့် "ဟုတ္တာ ဟောတိ,ဟုတ္တာ ဟောတိ"ဟု ၂-ထပ် ဆိုရပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ မူလဋီကာ၌ "တံ ဟုတ္တာ ဘူတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ။ ပေ ။ သခ်ံ ဂတံ၊ တသ္မာ ဒုတိယမ္မိ ဟုတ္တာ ဟောတီတိ ဝစနံ အရဟတိ"ဟု ဖွင့်သည်။

အထ၊ ဝန်ခံပြီးရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။, တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ အနာဂတံ၊ သည်။ ဟုတ္တာ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ သော်။ ဟုတ္တာ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ သစ်၊ သို့။ ဂတံ၊ သော။ တံ၊ ထို တရားသည်။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ နောက်ထပ်။ ဟုတ္တာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်၍။ ယဒိ ဟောတိ၊ အကယ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်အံ။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။ နု ဟုတ္တာ နု ဟောတိ-၌ စပ်။) အနာဂတံ၊ သည်။ နု ဟုတ္တာ။ မဖြစ်မူ၍။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ နု ဟောန္တိ၊ သော်။ နု ဟုတ္တာ၊ မဖြစ်မူ၍။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သစ်၊ သို့။ ဂတံ၊ သော။ ယံ သသဝိသာဏံ၊ အကြောင် ယုန်ချိုသည်။ (အတ္ထိ)။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ တမ္မိ၊ ထို ယုန်ချိုသည် လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ နု ဟုတ္တာ၊ ကြောင့်။ နု ဟောတိ ကိံ၊ လော။ ဣတိ-အဓိပ္ပါယေန၊ အားဖြင့်။ နု ဟုတ္တာ နု ဟောတိ, နု ဟုတ္တာ နု ဟောတိတိ၊ ဟူသော။ ပဠဲ၊ ကို။ ပုစ္ဆတိ။

ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ ယံ၊ အကြောင် ယုန်ချိုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထို ယုန်ချိုသည်။ နတ္ထိတာယ ဝေ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ အနာဂတံ၊ သည်။ နု ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ နု ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နု ဟုတ္တာ နု ဟောတိ နာမ၊ မည်သည်။ တာဝ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေဦးတော့။ ဝါ၊ ရှိပါစေဦးတော့။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ အဿ၊

အနုဋ္ဌီကာ။ ။ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ တဿာ ပုန ဟုတ္တာ ဘူတဿ (အနာဂတ်ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန်ဝယ် ထပ်၍ ဖြစ်ပြီးသော ထို တရားမှာ) ပုန ဟုတ္တာ ဟောတိ-ဘာဝေါ နတ္ထိ (နောက်ထပ် အနာဂတ်ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်စရာ မရှိတော့) ပုနပ္ပုန် ဥပ္ပေတဗ္ဗတာယ ပန (သို့သော် ထပ်၍ ထပ်၍ သိစေထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဒုတိယံ တတောပရံပိ တထာဝတ္ထုတ်အရဟတိ(၂-ကြိမ်မြောက်ဝင်း, ထို့ထက်ပိုလွန်၍ ဝင်း ထိုဟုတ္တာ ဟောတိအတိုင်း ဆိုသင့်သည်၏အဖြစ်ကိုထိုက်သည်။)ဣတိ အာမန္တာတိ ပဋိဇာနာတိ (ထို့ကြောင့် ဟုတ္တာ ဟောတိ-၂-ထပ်အတွက် အရ-မကွဲသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံနိုင်သည်။

၁။ **အထ နံ သကဝါဒီ။** ။ဤသကဝါဒီပုဒ်သည် ပဠဲ ပုစ္ဆတိ၏ ကတ္တားတည်း။ "ယဒိ တေ တံ"၌ ယဒိ သည် "ပုန ဟုတ္တာ ဟောတိ"ဝယ် ဟောတိ-၌ စပ်ရသော ပရိကပ္ပနိပါတ်တည်း။ တံ-သည် သစ် ဂတံ နှင့် အရတူသော "ပုန ဟုတ္တာ ဟောတိ" ၏ ကတ္တားတည်း။ စာအုပ်တို့၌ သစ် ဂတံ နောက်ဝယ် ပိုဒ်-မရှိစေသင့်။ ယဒိ၏ စပ်ရာ ဟောတိ ကြိယာရောက်မှ ပိုဒ်ရှိပါစေ။ ဤ "ယဒိ ။ ပေ ။ ဟောတိ"ကို "ပရိကပ္ပဝါက္ယ"ဟု သီးခြားခွဲပါ။

၂။ **ယံ အနာဂတံ ။ ပေ ။ နု ဟောတိ။** ။ဤ ၂-ဝါက္ယကို ပရိကပ္ပဝါက္ယ၏ တွဲဘက် နိဿယဝါက္ယဟု ခွဲပါ။ ထိုတွင် "ယံ ။ ပေ ။ သသဝိသာဏံ"သည် အနိယမဝါက္ယ, "ကိ ံ တေ ။ ပေ ။ နု ဟောတိ"သည် နိယမဝါက္ယတည်းဟု ခွဲပါ။ဤသို့ဝါက္ယခွဲ၍ အနက်ပေးမှ အဓိပ္ပါယ်နားလည်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ထို ယုန်ချေ၏။ ပုန၊ တဖန်။ နဟုတ္တာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။ နော်ဟောတိဘာဝေ ၀ါ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္တာ။) ပဋိက္ခိပတိ၁၊ ၏။

တညေ၀ ၂ ။ ပေ ။ အတီတန္တိပညေပိ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌လည်း။ အသ၊ ထို တရား၏။ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခဏေယေ၀၊ ပစ္စုပ္ပန်ခဏ၌ပင်။ အတီတတာယ၊ အတိတ်နှာမည်၏ အဖြစ်၏။ အဘာ၀ံ၊ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကာလနာနတ္တာ၊ ကာလအားဖြင့် ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုတိယပညေ၊ ၌။ ပုဗ္ဗော။ မေးအပ်သော ပရ၀ါဒီသည်။ (ပဋိဇာနာတိ-၌ စပ်။) ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အတီတ ဘာ၀တော၊ အတိတ်၏အဖြစ်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တသေ၀ ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောတရား၏ပင်။ အတီတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ဟုတ္တာ ဟောတိ, ဟုတ္တာ ဟောတီတိ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အတီတံ ၂ ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ၀ဒတာ၊ ဆိုသော။ တယာ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ သည်။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) တညေ၀ ၊ ထို တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တည်း။ တံ (၉၀) ထို ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော တရားသည်ပင်။ အနာဂတံ၊ တည်း။ ဣတိ-လဒ္ဓိ ၀ သေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ၀ ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ အတီတံ ၀ ၊ မူလည်း ဖြစ်သော။ ယဒေတံ (ယံ တေံ)၊ အကြင်တရားကို။ [ဝုတ္တံ-၌ စပ်။] ၀ ၊ အကြင်တရားသည်။ [ဟောတိ-၌ စပ်။] ဟုတ္တာ၊ ရှေး၌ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး ၍။ ဟောတိ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် တဖန်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ တမ္မိ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်လည်း။ ၀ ၊ ထို အတိတ်

၁။ **ဣတရော ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပတိ။** ။ဣတရောကိုပဋိက္ခိပတိ-၌စပ်။ထိုအတွင်း၌ "ယံ နတ္ထိ ။ပေ။ တာ၀ ဟောတု"ကို အနိယမ-နိယမ ၀ါကျဟု ခွဲ၍ "တာ၀ ဟောတု" တိုင်အောင် ထို ၂-၀ါကျလုံးသည် (အနုညာ အနက်ဟော တာ၀ကို ထောက်၍) အနုညာ၀ါကျ(ခွင့်ပြုစကား) တည်းဟု နာမည်တပ်ပါ။ "ပုန ဟုတ္တာ နော ဟောတီ-ဘာ၀ေ ၀ါ စသော ၀ါကျကို (ကုတော ထောက်၍) ပဋိက္ခေပ ၀ါကျဟု နာမည်တပ်ပါ။ ဤသို့ ခွဲပြီး၍ အနက်ထင်သောအခါ အဓိပ္ပါယ် ရှင်းလင်း ပါလိမ့်မည်။

၂။ **တညေ၀ ပစ္စုပ္ပန္နံ, တံ အတီတံ။** ။ပါဠိတော်၀ယ် အနာဂတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်ကို တွဲ၍ တခဏ်း (တ၀ါရ), ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အတိတ်တွဲ၍ တခဏ်း (တ၀ါရ), အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အတိတ်တွဲ၍ တခဏ်း (တ၀ါရ),ဟု ၄-၀ါရရှိ၏။ ထိုတွင် ဒုတိယ ၀ါရ၀ယ် "ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟုတ္တာ အတီတံ ဟောတိ" ဟူသော ပဌမ ပြဿနာကို အာမန္တာ ဟု ဖြေပြီး၍ "တညေ၀ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတံ" ဟူသော ဤ ဒုတိယ ပြဿနာကို ရှေးဦးစွာပယ်၏။နောက်ထပ်မေးသောအခါ ၀န်ခံ၏။အားလုံး ပါဠိသွားပုံ အဓိပ္ပါယ် ယူရပုံကို အနာဂတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန် တွဲ၍ ပြဋ္ဌာ ပဌမ၀ါရကို နည်းမှီး၍ သိနိုင်လောက်ပြီ။

တရားသည်လည်း။ ဟုတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍။ ဟောတိ, ကိ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ ဣတိ, ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍။ ဘူတသာ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော တရား၏။ ပုန်, တဖန်။ ဟုတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်၍။ အဘာဝတော၊ အတိတ်အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နု ဟေတုတိ, ဟူ၍။ ပဋိက္ခိပတိ, ဒုတိယပဋိညာ၌, ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ, ထို တရားသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ဟုတ္တာ။ အတီတံ။ ဟောန္တံ, သော်။ ဟုတ္တာ ဟောတီတိ, ဟူ၍။ သခ်ံ။ ဂတံ, ၏။ တသ္မာ။ ပဋိဇာနာတိ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ, ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ, သည်။ တေ, သင်၏ အလို အားဖြင့်။ တညေव, ထို တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ, သည်။ ဟုတ္တာ, ၍။ အတီတံ, သည်။ ဟောန္တံ, သော်။ ဟုတ္တာ ဟောတီတိ, ဟူ၍။ သခ်ံ။ ဂတံ။ (တံ, ထိုတရားသည်။) ပုန။ ဟုတ္တာ, ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍။ ယဒိ ဟောတိ, အကယ်၍ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်အုံ့။ (ဧဝံ သတိ, သော်။ နု ဟုတ္တာ နု ဟောတိ-၌ စပ်။) ပစ္စုပ္ပန္နံ, သည်။ နု ဟုတ္တာ, မူ၍။ အတီတံ, သည်။ ဟောန္တံ, လသော်။ နု ဟုတ္တာ, နု ဟောတီတိ, ဟူ၍။ သခ်ံ, သို့။ ဂတံ, သော။ ယံ သသဝိသာဏံ, အကြင်ယုန်ချိုသည်။ (အတ္ထိ)။ တေ, အားဖြင့်။ တမ္ပိ, ထို ယုန်ချိုသည်လည်း။ ပုန, တဖန်။ ဝါ, ထပ်၍။ နု ဟုတ္တာ, မဖြစ်မူ၍။ နု ဟောတိကိ, မဖြစ်သလော။ ဣတိအဓိပ္ပါယေန, ဖြင့်။ နု ဟုတ္တာ နု ဟောတိ, နု ဟုတ္တာ နု ဟောတီတိ, ဟူသော။ ပဋိ။ ပုစ္ဆတိ။

ဣတရော, သည်။ ယံ, အကြင်တရားသည်။ နတ္ထိ။ တံ, ထို တရားသည်။ နတ္ထိတာယ ဧဝ, မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ, သည်။ နု ဟုတ္တာ, မူ၍။ အတီတံ, သည်။ နု ဟောတိ။ ဣတိ, ကြောင့်။ နု ဟုတ္တာ နု ဟောတိ-နာမ, မည်သည်။ တာဝ ဟောတု, ဖြစ်ပါစေဦးတော့။ ဝါ, ရှိပါစေဦးတော့။ ပန, သို့သော်လည်း။ အဿ, ထို ယုန်ချို၏။ ပုန။ နု ဟုတ္တာ, ပစ္စုပ္ပန်၌ မဖြစ်မူ၍။ နု ဟောတိ ဘာဝေ, အတိတ်၌ မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကုတော, အဘယ်မှာ ရှိနိုင်အုံ့နည်း။ ဣတိ, သို့။ မညမာနော, (ဟုတ္တာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဣဘယံ, ပစ္စုပ္ပန်, အတိတ် ၂-ပါးစုံကို။ ဧကတော, တပေါင်းတည်း။ ကတ္တာ, ပြု၍။ အာဂတော, လာသော။ တတိယပဋိပေါ, ၌လည်း။ ဣမိနာဝ ဥပါယေန, ဤနည်းဖြင့်သာ။ ယောဇနာ, ပုဒ်အနက်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ။

၁။ ဣဘယံ ဧကတော ကတ္တာ။ ။ပါဠိတော် ဝယ် "အနာဂတံ ဟုတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောတိ, ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟုတ္တာ အတီတံ ဟောတိ"ဟူ လာသော တတိယဝါရရှိ၏။

အပရော နယော၊ ထိုပြင် တနည်းကား။ တညေ၀၊ ထို တရားသည်ပင်။ အနာဂတံ၊ သည်။ (ယဒိ ဟောတိ၊ အုံ။) တံ (ဧ၀)၊ ထို အနာဂတ်တရား သည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အုံ။ (ဧ၀ံ သတိ၊ ဧသော်။) အနာဂတသ္မိ၊ အနာဂတ်တရား၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဟောတိ-ဘာ၀ေ၀ါ၊ ဟောတိ၏အဖြစ်ဌာန်း။ ပစ္စုပ္ပန္နသ္မိ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား၏။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ဧသော။ ဟုတ္ဝာ ဘာ၀ေ၀ါ စ၊ ဟုတ္ဝာ၏ အဖြစ်သည်ဌာန်း။ အာ၀ဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်နေ၏။ ဧ၀ံ သန္တေ၊ သော်။ အနာဂတမ္ပိ၊ အနာဂတ်တရား သည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိနာမ၊ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံပိ၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိယေ၀ နာမ၊ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ပင် မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ၀ါ၊ ထိုသို့ အနာဂတ်တရား၏လည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိ မည်သည်၏အဖြစ်, ပစ္စုပ္ပန်တရား၏လည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိပင် မည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တံ၊ အသင် ပရ၀ါဒီကို။ ပုစ္ဆာမ၊ မေးပါကုန်၏။ (ကိုဏ်း နည်း။) တေ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ ဧတေသု၊ ဤ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါးပါးသော တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ,

---

ထို တတိယ၀ါရ၀ယ် "တညေ၀ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ, တံ အတီတန္တိ" ဟူသော ပြဿနာကို တတိယ ပြဿနာဟု ဆိုသည်။ တတိယ ဖြစ်ရခြင်းမှာလည်း ရှေ့ ၂-၀ါ ရဒ္ဓ ဤပြဿနာမျိုး လာခဲ့၏။ ' ထိုပြဿနာ ၂-ရပ်ကို ထောက်သောကြောင့်တည်း။

၁။ ယဒိ ။ ပေ ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ။"တညေ၀ + တံ" ဟူသော စကားသည် (ကမ္မ၀ေရည်းသမာသ်ပြုရာ၌ ကဲ့သို့) အရတူရာ၌ သုံးစွဲ အပ်သော စကားတည်း။ ထို့ကြောင့် "ယဒိ ။ ပေ ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ- အကယ်၍ အနာဂတ် တရားသည်ပင် ပစ္စုပ္ပန် တရား, ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်ပင် အနာဂတ်တရားဖြစ်အုံ"ဟု ပရိကပ္ပ ပြုသည်။

၂။ အနာဂတသ္မိ ။ ပေ ။ အာ၀ဇ္ဇတိ ။ ။ ဤသို့ အနာဂတ် တရားနှင့် ပစ္စုပ္ပန် တရားသည် အရတူ ဖြစ်နေလျှင် ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟူသောပါဠိ၌ "ဟုတ္ဝာ သည် အနာဂတ်တရားအတွက်ဖြစ်၍ ဟောတိသည် ပစ္စုပ္ပန် တရားအတွက် ဖြစ်၏"ဟု ခွဲခြားထားသော်လည်း အနာဂတ်တရားနှင့် ပစ္စုပ္ပန် တရားက တခုတည်းသာ ' ဖြစ်နေ သောကြောင့် အနာဂတ်တရားလည်း ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆိုအပ်သော ဟောတိ အဖြစ် ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်လည်း အနာဂတ်၌ ဆိုအပ်သော ဟုတ္ဝာ အဖြစ် ဖြစ်နေ၏။

၃။ ဧ၀ံ သန္တေ ။ ပေ ။ယေ၀ နာမ ။ ။ ဤသို့ ဖြစ်လျှင် အနာဂတ် တရား လည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိ အမည်ရ၍, ပစ္စုပ္ပန် တရားလည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိပင် အမည် ရနေသည်။

၄။ တေန တံ ပုစ္ဆာမ ။ ပေ ။ ဟောတိတိ။ ။ "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"ဟု ကေ၀စ်ဖြင့် ဆိုသောကြောင့် အနာဂတ်တရား ပစ္စုပ္ပန် တရား ၂-မျိုးလုံး" ဟုတ္ဝာ-ဟောတိ"မဖြစ်နိုင်။ ထို ၂-မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးသော တရားသာ "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ-ဟုတ္ဝာ ဟောတိ" ဖြစ်သလော။ ဤသို့ တံ ပုစ္ဆာမ = အသင့်ကို မေးပါကုန်၏ဟု သကဝါဒီ ဆိုသည်။

ဟုတ္တာ ဟောတိ ကိ၊ ဟုတ္တာ ဟောတိ ဟုတ္တာ ဟောတိ မည်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆာမ)။ ,ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ တညေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသော။ ပဋ္ဌေ၊ ၌။ ပဋိက္ခိတ္တနုယေ-နေဝ၊ ပယ်အပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ ဗန်။ ပုဋ္ဌော၊ သည်။ (သမာနော)။ ဒုတိယေ၊သော။ ပဋ္ဌေ၊ ၌။ ပဋိညာတနယေနေဝ၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်။ ပဋိဇာနာတိ ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထို အခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ (ပုစ္ဆတိ–၌ စပ်)။ တညေဝ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသော။ ပဋ္ဌော-ဝသေန၊ ပြဿနာနှင့် စပ်သဖြင့်။ တေသု၊ ထို အနာဂတ်တရား, ပစ္စုပ္ပန် တရားတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါးတပါးကို။ (ပဋိဇာနန္တိ, ပုစ္ဆတိ–တို့ ၌ စပ်။) ဟုတ္တာ ဟောတိ ဟုတ္တာ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနန္တံ၊ ဝန်ခံသည်ကို။ (ပုစ္ဆတိ–၌စပ်။ တနည်း) ပဋိဇာနန္တံ၊ ဝန်ခံသော။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ပုရိမံ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော။ ပဋိက္ခိတ္တာ ပဋ္ဌော၊ ပယ်အပ် ပြီးသော ပြဿနာကို။ ပရိဝတ္တိတ္တာ၊ ပြောင်းပြန် ပြန်၍။ ("ဟုတ္တာ ဟောတိ"ကို "နု ဟုတ္တာ-နု ဟောတိ"ဟု ပြောင်းပြန်ပြန်၍။) ပုစ္ဆန္တော၊ မေးလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နု ဟုတ္တာ နု ဟောတိ, နု ဟုတ္တာ နု ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ။

၁။ **ဣတရော ။ ပေ ။ ပဋိဇာနာတိ။** ။ပရဝါဒီ သည် အပရော နယော၏ ရှေနည်း၌ ပယ်အပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်း ပဌမ ပြဿနာကို ပယ်၍, ထပ်၍ မေးအပ်သောအခါ ဒုတိယ ပြဿနာတုန်းက ဝန်ခံအပ်ခဲ့သော နည်းအတိုင်း ဝန်ခံသည်။

၂။ **ပဋိက္ခိတ္တနယေနေဝ။** ။ရှေနည်း၌ ပယ်ခြင်း၏အကြောင်းကို ပြရာဝယ် "ဟုတ္တာ ဘူတသ(အနာဂတ်ဖြစ်ခဲ့၍ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သောတရား၏)ပုန ဟုတ္တာ အဘာဝ-တော (ထပ်၍ ဟုတ္တာ ဘာဝ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့်)ဟု ကာလကွဲခြင်းကို အကြောင်း ပြ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "ပဋိက္ခိတ္တနယေနာတိ ကာလနာနတ္တေန" ဟု ဖွင့်သည်။

၃။ **ပဋိညာတနယေနေဝ ။** ။ ဝန်ခံခြင်း အကြောင်းကို ပြရာဝယ် "ယံ ဥပ္ပါဒတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတံ အဟောသိ၊ တာသ ဥပ္ပန္နကာလေန ပစ္စုပ္ပန္နတ္တာ-ရှေး၌ အနာဂတ်ဖြစ်ခဲ့သော တရားသည် ခဏတ္တယသို့ ရောက်သောအခါ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ကြောင့်"ဟု ကာလ ကွဲသော်လည်း အနက်အရ မကွဲခြင်းကို အကြောင်း ပြ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "ပဋိညာတနယေနာတိ အတ္ထာ နာနတ္တေန" ဟု ဖွင့်သည်။

၄။ **ပုရိမံ ပဋိက္ခိတ္တ ပဋ္ဌံ။** ။ပါဠိတော်၌ "ဟုတ္တာ ဟောတိ, ဟုတ္တာ ဟောတိ" ဟူသော ပြဿနာသည် ၂-ထပ်ပါ၏။ ထိုတွင် ဒုတိယ ပြဿနာကို "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံ၍ ပဌမ ပြဿနာကို "နု ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်၏။ ထိုသို့ ပယ်အပ်သော ပဌမ ပြဿနာကို "ပုရိမံ ပဋိက္ခိတ္တ ပဋ္ဌံ"ဟု ဆိုသည်။ ထို "ဟုတ္တာ ဟောတိ"ကို ပြောင်းပြန် ပြန်၍ "နု ဟုတ္တာ နု ဟောတိ"ဟု မေးသောကြောင့် "ပရိဝတ္တိတ္တာ ပုစ္ဆန္တော"ဟု ဆိုသည်။

တဲ့သား၊ ထို နဟုတ္တာ နဟောတိ စသော ပြဿနာ၏။ အတ္ထောဿ၊ အနုက်ကား။ တယာ၊ အသင် ပရဝါဒီသည်။ တညေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော်။ (ဆိုအပ်ရာ၌။) ပဌမပဒေ၊ ကို။ ပဋိက္ခိပန္တေန၊ ပယ်လသော်။ (တနည်း) ပဋိက္ခိပန္တေန၊ သော။ တယာ၊ သည်။ အနာဂတသာ၊ အနာဂတ်တရား၏။ ဟောတိ ဘာဝေါ၊ ဟောတိ၏အဖြစ်ကိုဟု။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား၏။ ဟုတ္တာ ဘာဝေါ စ၊ ဟုတ္တာ ၏ အဖြစ်ကိုဟု။ ပဋိက္ခိတ္တောနနု၊ ပယ်အပ်ပြီး မဟုတ်လော။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ (ထိုသို့ အနာဂတ်တရား၏ ဟောတိ၏ အဖြစ်, ပစ္စုပ္ပန် တရား၏လည်း ဟုတ္တာ၏ အဖြစ်၏ ပယ်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အနာဂတံ၊ အနာဂတ်တရားသည်။ နဟောတိ နာမ၊ နဟောတိ မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်။ နဟုတ္တာ နာမ၊ နဟုတ္တာ မည်၏။

[ ] 'စ၊ သည်သာ မကသေး။ ဒုတိယပဒေ၊ ၌။ တညေဝ အနာဂတံ တံ-ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသော ပြဿနာကို။ ပဋိညာတံ၊ ပြီ။ ဧဝံ သန္တေ၊ 'သော်။ (ထို အနာဂတ်သည်ပင် ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်လသော်။) အနာဂတမ္ပိ၊ အနာဂတ်တရားတပါးသည်လည်း။ နဟုတ္တာ နဟောတိ နာမ၊ နဟုတ္တာ 'နဟောတိ မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နဟုတ္တာ နဟောတိယေဝ နာမ၊ ပင်မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ တပါးတည်းဖြစ်လျှင် နဟုတ္တာ နဟောတိ

၁။ **တဿတ္ထော**။ ။ဤ တဿတ္ထော၏ နယ်သည် "ဒုတိယ ပဒေ စ ။ ပေ ။ နဟုတ္တာ နဟောတိတိ" တိုင်အောင်တည်း။ ဤ၌ ဣတိကို တဿတ္ထော၏ နိဂုံးဟု မှတ်၍ "ဣတိ တဿ အတ္ထော"ဟု ပြန်လှည့်၍ စပ်ပါ။ စာအုပ်တို့၌ "နနု ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိတ္တောတိ"ဟု ဣတိသဒ္ဒါတွေ့ရ၏။ တဿတ္ထော၏ နယ်မကုန်သေးသောကြောင့် ထို ဣတိသဒ္ဒါ မလိုသေး၊ ရှေးနိဿယ ၌လည်း မပါ။

၂။ **နနု တယာ ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိတ္တောနနု**။ ။ပါဠိတော်ဝယ် "တညေဝ-အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ"ဟူသော ပြဿနာသည် ၂-ထပ်ပါ၏။ ထိုတွင် ပဌမ ပြဿနာကို "နဟေဝ ဝတ္တမ္ဗေ"ဟု ပယ်၏။ ထိုသို့ ပယ်သော ပရဝါဒီ သည် အနာဂတ်တရား၏ ဟောတိ အဖြစ် (ဖြစ်ဆဲအဖြစ်) ကို ပယ်၏။ ပစ္စုပ္ပန် တရား၏ ဟုတ္တာ အဖြစ် (ဖြစ်၍ ဟူသော အဖြစ်) ကို ပယ်သည်။ ထိုသို့ ပယ်သောကြောင့် "**အနာဂတံ-နဟောတိ နာမ-အနာဂတ်** တရားသည် **နဟောတိ** မည်၏။" ဖြစ်ဆဲ မမည် ဟူလို။ "ပစ္စုပ္ပန္နံ နဟုတ္တာနာမ၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည် နဟုတ္တာ မည်၏။" ဖြစ်၍ မမည် ဟူလို။

၃။ **ဒုတိယ ပဒေ စ**။ ။ဤပြဿနာ၌ကား "တညေဝ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ" ကို "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံ၏။ "ဧဝံ သန္တေ+ထိုအနာဂတ်သည်ပင် ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်လျှင်" အနာဂတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန် ၂-ခု ပေါင်းမိမှ "ဟုတ္တာ ဟောတိ" ဖြစ်၏။ အနာဂတ် တခုတည်းဖြစ်လျှင် "ဟုတ္တာ ဟောတိ"မမည်။ ပစ္စုပ္ပန် တခုတည်းဖြစ်လျှင်လည်း "ဟုတ္တာ ဟောတိ" မမည်ဟု ကောက်ချက် ချနိုင်၏။

အမည် ရခြင်းကြောင့်။) တံ၊ အသင် ပရဝါဒီကို။ ပုစ္ဆာမ[1]၊ မေးပါကုန်၏။ (ကိ[2]၊ နည်း။) တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ ဧတေသု၊ ဤအနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့တွင်။ ဧကေကံ[3]၊ တပါးတပါးသော တရားသည်။ နဟုတ္ဝာ-နဟောတိ နဟုတ္ဝာ နဟောကို ကိ[4]၊ နဟုတ္ဝာ နဟောတိ, နဟုတ္ဝာ-နဟောတိ မည်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆာမ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း)။

ပရဝါဒီ၊ သည်။ သဗ္ဗတော၊ အလုံးစုံလုံးသော အရပ်မှ။ အန္ဓကာရေန၊ အမိုက်မှောင်သည်။ ပရိယောနဒ္ဓေါ ဝိယ[5]၊ ထက်ဝန်းကျင် မြေးယှက်အပ်သူ ကဲ့သို့။ (ထက်ဝန်းကျင် ဖုံးကွယ်အပ်သူကဲ့သို့။) တေသံ၊ ထို အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန် တရားတို့၏။ နဟုတ္ဝာ နဟောတိဘာဝံ၊ နဟုတ္ဝာ နဟောတိ၏ အဖြစ်ကို။ အပသဿန္တော၊ မမြင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နဟောဝန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုတိယဝါရေပိ၊ ဌ်လည်း။ တညေव၊ ထိုတရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အုံ့။ တံ(ဧဝ)၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်ပင်။ အတ္ထိတံ၊ သည်။ (ယဒိ ဟောတိ။ ဧဝံသတိ)။ ပစ္စုပ္ပန္နသေ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား၏။ အတ္ထိတေ၊ ဌ်။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဟောတိဘာဝေါ[6]၊သည်ရင်း။ အတ္ထိတာသေ၊ အတ္ထိတ်တရား၏။

၁။ **တေန တံ ပုစ္ဆာမ။** ။ထို့ကြောင့် အသင် ပရဝါဒီ ကို သင်၏ အလို အားဖြင့် အနာဂတ်ဘရား တမျိုး သက်သက်သည် (ဟုတ္ဝာ ဟောတိ မဖြစ်ဆဲ) "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဖြစ်သလော။ ပစ္စုပ္ပန် တရား သက်သက်လည်း ထို့ အတူ "နဟုတ္ဝာ နဟောတ်"သာ မည်သလော။ ဤသို့ မေးပါကုန်၏။ [ဤနေရာ ရောက်မှ "တသ္မာတ္ထော"-၏ အတွက် အဓိပ္ပါယ် ကုန်သည်။]

၂။ **ဧကေကံ။** ။တခုစီ, တခုစီဟု ဆိုသောကြောင့် အနာဂတ် တရားအတွက် "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ- လော"ဟု မေး၍, ပစ္စုပ္ပန် တရားအတွက် "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ လော-ဟု မေးသည်။ အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန် တရား ၂-မျိုးပေါင်းအတွက် "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ"ဟု ၂-ကြိမ် မေးသည်ဟု မမှတ်ရ။

၃။ **သဗ္ဗတော ။ ပေ ။ နဒ္ဓေါ ဝိယ။** ။အရပ် ဆယ်မျက်နှာမှ အမှောင်ဖြင့် ဖွဲ့အပ်, အုပ်ဖုံးအပ် သူသည် ဘာကိုမျှ မမြင်ရ သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပရဝါဒီ သည် ထို အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားတို့၏ "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဖြစ်ပုံကို မမြင်နိုင်သော ကြောင့် "နဟောဝ"ဟု ပယ်သည်။ အကယ်၍ အနာဂတ်တရား တပါးတည်းက "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ"မဖြစ်နိုင်ပုံ, ပစ္စုပ္ပန် တရား တပါးတည်းက ထို့သို့ မဖြစ်နိုင်ပုံကို မြင်လျှင် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံစရာ ရှိသည်-ဟူလို။ [ဧတေန (ဤ စကားဖြင့်) အပရိယောနဒ္ဓေန (အမိုက်မှောင်သည် ဖုံးထားအပ်သကဲ့သို့ မဖြစ်သူသည်) ပဋိဇာနိ-တဗ္ဗံ သိယာတိ ဒဿေတိ-ဋီကာ။]

၄။ **အတ္ထိတေ ဝုတ္တော ဟောတိဘာဝေါ။** ။ဤ ဝါရဝ၌ "ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟုတ္ဝာ ဧကံတံ ဟောတိဟိ၊ အာမန္တာ"ဟု ဆိုသောကြောင့် "အတ္ထိတေ ဝုတ္တော ဟောတိ

ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ၌။ ဝုတ္တောဿ၊ သော။ ဟုတ္ဝာဘာဝေါ စ၊ သည်ရင်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်နေ၏။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား တပါးတည်း သည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ နာမ၊ မည်၏။ အတီတမ္ပိ၊ အတိတ်တရား တပါးတည်းသည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ယေဝ နာမ၊ ပင်မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ပစ္စုပ္ပန်တရား တပါးတည်း၏လည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိ မည်သည်၏အဖြစ်, အတိတ်တရား တပါးတည်း၏လည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိပင် မည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) တံ, ပုစ္ဆာမ။ (ကိံ)။ ဧတေသု၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်တရား အတိတ်တရားတို့တွင်။ ကေကံ၊ တပါးတပါးသော တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ကိံ၊ မည်သလော။ (ဣတိ ပုစ္ဆာမ)။

ဣတရော၊ သည်။ တညေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ ပဋ္ဌေ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ ပဋိက္ခိတ္တနယေနေဝ၊ သာ။ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန ပုဋ္ဌော၊ သည်။ (သမာနော)။ ဒုတိယပဋ္ဌေ၊ ၌။ ပဋိညာတနယေနေဝ၊ ပင်။ ပဋိဇာနာတိ။ အယ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တညေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူသော။ ပဋ္ဌဝသေန၊ ဖြင့်။ တေသု၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်တရား အတိတ်တရားတို့တွင်။ ကေကံ၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ၊ မည်၏။ ဣတိ, ပဋိဇာနန္တံ၊ ဝန်ခံသည်ကို။ (တနည်း) ပဋိဇာနန္တံ၊ သော။ နံ၊ ကို။ ပုရိမံ၊ သော။ ပဋိက္ခိတ္တပဋ္ဌံ၊ ကို။ ပရိဝဇ်တ္တိတ္ဝာ၊ ပြောင်းပြန် ပြန်၍။ ပုစ္ဆန္တော၊ ကြောင့်။ နု ဟုတ္ဝာ နု ဟောတိ နု ဟုတ္ဝာ နု ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ။

တဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ တယာ၊ သည်။ တညေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ပဌမပဋ္ဌံ၊ ကို။ ပဋိက္ခိပန္တေန၊ လသော်။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ၏။ ဟောတိဘာဝေါ၊ ကိုရင်း။ အတီတဿ၊ ၏။ ဟုတ္ဝာ ဘာဝေါ စ၊ ကိုရင်း။ ပဋိက္ခိတ္တော။ တေန၊ ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ နု ဟောတိ နာမ၊ ၏။ အတီတံ, နု ဟုတ္ဝာ နာမ၊ ၏။ စ၊ သည်သာမကသေး။ ဒုတိယပဋ္ဌေ၊ ၌။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီသည်။ တညေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ, တံ အတီတန္တိ၊ ဟူသောပြဿနာကို။ ပဋိညာတံ။ [ရှေဝါရ၌ ဤကဲ့သို့ "တေ" ဟူသော ကတ္တား မပါခဲ့။ ရှေး၌ မပါလျှင် ဤ၌လည်း မပါသင့်။ ဤ၌ ပါလျှင် ရှေ၌လည်း ပါမှ ရှေနောက် ညီသည်။] ဝေံ သန္တေ၊ သော်။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နု ဟုတ္ဝာ၊ မဖြစ်မူ၍။ နု ဟောတိ နာမ၊ မဖြစ်သည်မည်၏။ အတီတမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နု ဟုတ္ဝာ၊ မူ၍။ နု ဟောတိ ယေဝ နာမ၊ ပင်မည်၏။ [ရှေး၌လည်း ဤအတိုင်း အနက်ပေးနိုင်သည်။] တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ကို။

ဘာဝေါ"၌ ဟောတိဘာဝ ဟူသည် ပြီးပြီးသော ဟောတိဘာဝ မဟုတ်။ "အတီတံ ဟောတိ"ဟု ဆိုအပ်သော ဟောတိဘာဝတည်း။ "ပစ္စုပ္ပန္နေ ဝုတ္တော ဟုတ္ဝာဘာဝေါ" လည်း နည်းတူ။

ပုစ္ဆာမ။ (ကိုး)။ တေ၊ အားဖြင့်။ ဧတေသု၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်တရား အတိတ်တရား တို့တွင်၊ ကေကား၊ သည်။ နဟုတ္တာ နဟောတိ နဟုတ္တာ နဟောတိ ကိုး၊ လော။ ဣတိ(ပုစ္ဆာမ)။ ပရ၀ါဒီ၊ သည်။ ပေ။ ပဋိက္ခိပတိ။

တတိယ၀ါရေပိ၊ ဌ္ဌလည်း။ တညေ၀၊ သည်ပင်။ အနာဂတံ၊ သည်။ ယဒိ၊ (ဟောတိ)၊ အုံ။ တံ(ဧ၀)၊ ထို အနာဂတ်တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန်နံ၊ သည်။ (ယဒိ ဟောတိ)။ တံ(ဧ၀)၊ သည်ပင်။ အတီတံ၊ သည်။ (ယဒိ ဟောတိ)။ (ဧ၀ံ သတိ)။ အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတေသု၊ တို့ဌ။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဟောတိဘာ၀ေ ါ၊ သည်ရင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတာနံ၊ တို့၏။ အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နေသု၊ တို့ဌ။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဟုတ္တာဘာ၀ေ ါ စ၊ သည်ရင်း။ အာပဇ္ဇတိ ဧ၀ံ သန္တေ။ အနာဂတံပိ၊ သည်လည်း။ ဟုတ္တာ ဟောတိ နာမ။ ပစ္စုပ္ပန္နံပိ (ဟုတ္တာ ဟောတိ နာမ)။ အတီတမ္ပိ ဟုတ္တာ ဟောတိ ယေ၀ နာမ။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ, ပုစ္ဆာမ။ (ကိုး)။ တေ၊ အားဖြင့်။ တိသုပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေသု၊ ဤ အနာဂတ်တရား, ပစ္စုပ္ပန် တရား, အတိတ် တရားတို့တွင်။ ကေကား၊ သည်။ ဟုတ္တာ ဟောတိ ဟုတ္တာ ဟောတိ ကိုး၊ လော။ ဣတိ, (ပုစ္ဆာမ)။ ဣတရော။ တညေ၀ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူသော။ ပဠေ၊ ဌ္ဌ။ ပဋိက္ခိတ္တနယေနေ၀, ပဋိက္ခိပိတ္တာ, ပုန, ပုဋ္ဌော, (သမာနော)။ ဒုတိယပဠေ, ပဋိညာတနယေနေ၀, ပဋိဇာနာတိ။ အထ၊ ၀န်ခံရာ ထိုအခါ ဌ္ဌ။ နုံ၊ ကို။ သက၀ါဒီ၊ သည်။ တညေ၀ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူသော။ ပဋ္ဌ၀သေန။ တေသု၊ ထို အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အတိတ်တရားတို့တွင်။ ကေကား၊ တပါး တပါးသော တရားသည်။ ဟုတ္တာ ဟောတိ ဟုတ္တာ ဟောတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဇာနန္တိ၊ သည်ကို။ (တနည်း) ပဋိဇာနန္တိ၊ သော။ နုံ၊ ကို။ ပုရိမံ၊ သော။ ပဋိက္ခိတ္တပဋ္ဌံ၊ ကို။ ပရိ၀တ္တိတ္တာ၊ ၍။ ပုစ္ဆန္တော၊ ကြောင့်။ နဟုတ္တာ နဟောတိ နဟုတ္တာ နဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ။

တဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ တယာ၊ သည်။ တညေ၀ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ပဌမပဋ္ဌံ၊ ကို။ ပဋိက္ခိ-ပန္တေန၊ လသော်။ အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ တို့၏။ ဟောတိဘာ၀ေ ါ၊ ကိုရင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတာနံ၊ တို့၏။ ဟုတ္တာဘာ၀ေ ါ စ၊ ကိုရင်း။ ပဋိက္ခိတ္တော နနု၊ လော။ တေန၊ ကြောင့်။ အနာဂတံ၊ သည်ရင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ စ၊ သည်ရင်း။ နဟောတိ နာမ၊ မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ စ၊ သည်ရင်း။ အတီတံ စ၊ သည်ရင်း။ နဟုတ္တာ နာမ၊ မည်၏။

စ၊ သည်သာမကသေး။ ဒုတိယပဠေ၊ ဌ္ဌ။ တေ၊ သည်။ တညေ၀ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိညာတံ။ ဧ၀ံ သန္တေ။ အနာဂတမ္ပိ၊

သည်လည်း။ နဟုတ္တာ၊ မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိ နာမ၊ မဖြစ်သည် မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံပိ၊ သည်ရင်း။ အနာဂတံပိ၊ သည်ရင်း။ နဟုတ္တာ နဟောတိယေဝ နာမ၊ ပင်မည်၏။ ဝေန၊ ကြောင့်။ တံ, ပုစ္ဆာမ။ (ကိုဏ်။) တေ၊ အားဖြင့်။ ဧတေသု၊ ဤ အနာဂတ်တရား, ပစ္စုပ္ပန် တံရား, အတီတ် တရားတို့တွင်။ ကေကံ၊ သည်။ နဟုတ္တာ နဟောတိ နဟုတ္တာ နဟောတိ ကိုဏ်၊ လော။ ဣတိ(ပုစ္ဆာမ)။ ပရဝါဒီ၊ သည် ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဏ္ဍေ၊ ဤ,ဝစနသောဓနအဖွင့်ဌ။ နိဂ္ဂဟာဒိနိ၊ တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ပင်။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ။

အတီတစက္ခုရူပါဒိကထာ အဖွင့်

၂၇၉။ အတီတံ စက္ခု အတ္ထိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ဌ်လည်း။ စက္ခာဒီဘာဝါဝိဇဟနေနေဝ၊ စက္ခု အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို မစွန့်ခြင်း ကြောင့်ပင်။ အတ္ထိတံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနာတိ။ [အတီတ်စက္ခုသည် ချုပ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စက္ခုအဖြစ်ကိုကား မစွန့်၊ စက္ခုအဖြစ် ရှိသေး၏။ ထို့ကြောင့် ဝန်ခံသည်။] ပန၊ ကား။ ပဿတီတိအာဒိနိ၊ အစရှိသော ပြဿနာ တို့ကို။ ပုဗ္ဗော(သမာနော)။ တေသံ၊ ထို စက္ခုပသာဒ အစရှိသော တရား တို့၏။ ဝိညာဏာနံ၊ စက္ခု အစရှိသော ဝိညာဉ်တို့၏။ ကိစ္စာဘာဝေ ဝေသေန၊ မြင်ခြင်း စသော ကိစ္စတို့၏ မရှိခြင်းနှင့်စပ်သဖြင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

အတီတဉာဏာဒိကထာ အဖွင့်

၂၈၀။ တေန ။ပေ။ ကရောတိတိပဌေ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ တဿ ဉာဏဿ၊ ထို အတိတ်ဖြစ်သော ဉာဏ်၏။ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ချုပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထို အတိတ်ဖြစ်သော ဉာဏ်၏။ ကိစ္စဘာဝံ၊ သိခြင်းကိစ္စ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အပဿန္တော၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန၊ တဖန်။ (ထပ်၍။) ပုဗ္ဗော(သမာနော)။ အတီတာရမ္မဏံ၊ အတိတ်တရားဟူသော အာရုံရှိသော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတီတာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဇာနနတော၊ သိခြင်းကြောင့်။ အတီတံ ဉာဏံ၊ အတီတဉာဏ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လေသေန၊ အမြွက်အားဖြင့်။ (တင်စားသောအားဖြင့်။) ပစ္စုပ္ပန္နမေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်သည်ပင်။ အတီတံ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိကတ္တာ၊ ဤသို့ပြု၍။ တေန ဉာဏေန၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဉာဏကရဏီယဿ၊ ဉာဏ်သည် ပြုအပ် သော ကိစ္စ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထို အခါ၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီအား။(အဒတ္ကာ-ဌ်စပ်။) သကဝါဒီ၊

သည်။ လေသောကာသံ၊ အမြွက်၏ အခွင့်ကို။ (အမြွက်ထောင်ခွင့်ကို။) အဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ တေန ဉာဏေ ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတိတိအာဒီ ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတရော၊ သည်။ အတီတာရမ္မဏေနေဝ၊ အတိတ်ဟူသော အာရုံ ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ပစ္စုပ္ပန် ဉာဏ်ဖြင့်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ကိစ္စာနံ၊ ဤဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အစရှိသော ကိစ္စတို့၏။ အဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ အနာဂတပဋ္ဌာပိ၊ ဌိလည်း။ ဧသေव နယော။ ပစ္စုပ္ပပဋ္ဌာ စေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန် ပြဿနာသည်ရင်း။ သံသန္ဒနပဋ္ဌာ စ၊ နှီးနှောကြောင်း ပြဿနာသည်ရင်း။ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ၊ ကုန်သည်သာ။

အရဟန္တာဒီကထာ အဖွင့်

၂၉၁။ အရဟတော ။ ပေ ။ အတ္ထိတိ အာဒိသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ဌ်လည်း။ ရာဂါဒိဘာဝါဝိဇဟနတော၊ ရာဂ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဝေ၊ ဤသို့ အာမန္တာ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ သရာဂေါတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ဌ်။ သုတ္တဝိရောဓဘယေနစေ၁ ၊ သုတ်ပါဠိတော်တို့နှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း၊ ယုတ္တိဝိရောဓ-ဘယေန စ ၂ ၊ အသင့်ယုတ္တိနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

ပဒသောဓနကထာ အဖွင့်

၂၉၂။ ဝေ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော ပါဠိကိုလည်း။ ပါဠိအနုသာရေနေဝ၊ ပါဠိတော်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာ။ ဝိဒိတ္တာ၊ ၍။ ပရတော၊ ဌ်။ အတ္ထိ ။ ပေ ။ သိယာနန္ဒာတိတန္တိ ဣတ္ထေ၊ ဟူသော ဤ ပါဠိဌ်။ အတ္ထောဝ၊ ကို။ ဝေ၊ နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတမ္ပေါ။ ယံ၊ အကြင် တရားသည်။ အတီတမေဝ၊ အတိတ်သည်သာ။ (ဟုတ္တာ)။ အတ္ထိ၊ ထင်ရှားရှိ၏။ တံ၊ ထို တရားသည်။ အတီတံ၊ အတိတ် မည်၏။ ယံ၊ သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ-

---

၁။ သုတ္တ ။ ပေ ။ ဘယေန စ။ ။အရဟံ၊ ရာဂ စသော ကိုလေသာ တို့မှ ဝေးကွာ၏။ ခီဏာသဝေါ၊ ကုန်ပြီးသော ကာမာသဝ စသော အာသဝေါ ရှိ၏။ ဤသို့သော ပါဠိတော်များနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းဘည် သုတ္တဝိရောဓ တည်း။ ရဟန္တာ ဖြစ်ပါလျက် သရာဂ ဒေါသ စသည် ဖြစ်လျှင် ပုထုဇဉ်နှင့် ထူးခြားကွဲလွဲမှု မရှိတော့။ ဗြဟ္မစရိယ ကို ကျင့်ရခြင်း သည်လည်း အကျိုးမရှိတော့။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းကား "ရဟန္တာ၏ သရာဂ စသည် ဖြစ်မှုဌ် ယုတ္တိကင်းခြင်းဟူသော ယုတ္တိဝိရောဓ တည်း။

နာဂတံ၊ သည်။ (ဟုတ္တာ)။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ နော အတ္ထိတံ အတ္ထိတ် မမည်။ [စာအုပ်တို့၌ "ယံ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံ အတ္ထိ"၏ နောက်ဝယ် "တံ နော အတ္ထိ"ဟု တဝါကျ ရှိနေ၏။ ရှေး နိဿယ၌ မပါ။ "တံ နော အတ္ထိတံ" ၏ နောက်၌လည်း။ ဤတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော ဟု ရှေးနိဿယ၌ ပါ၏။ နောက်၌ ပါဦးမည်ဖြစ်၍။ ဤ၌ မလိုသေး။]

တေနာတိတိ နွာတိတံ နွာတိတံ အတ္ထိတန္တိ[1] (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤ ပါ၏။ တေန ကာရဏေန၊ ထို အကြောင်းကြောင့်။ [အနက်ကျယ်ကို အဓိပ္ပါယ် ကြည့်၍ သိပါ။] အတ္ထိတံ၊ အတ္ထိတ မည်သော တရားသည်။ နော အတ္ထိတံ၊ အတ္ထိတ မမည်သော တရားတည်း။ ဝါ၊ အတ္ထိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရား ၃-ပါးတည်း။ နော အတ္ထိတံ၊ အတ္ထိတ မမည်သော တရားသည်။ အတ္ထိတံ၊ အတ္ထိတ်တည်း။ ဝါ၊ အတ္ထိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တရား ၃-ပါးတည်း။ (ဤတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နပုဒ္ဓာသုပိ၊ အနာဂတပုဒ္ဓာ ပစ္စုပ္ပန္နပုဒ္ဓာ တို့၌လည်း။ သေသ နယော[2]၊ တည်း။

သုတ္တသာဓန အဖွင့်

၂၉၆။ နဝတ္ထုမ္ပိ။ ။ ပေ ။ အနာဂတံ အတ္ထိတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တသာဓနာယ၊ သုတ်ဖြင့် ပြီးစေကြောင်း စကားခံ။ ပုဒ္ဓာ၊ သည်။ ပရဝါဒီဿ၊ တည်း။

၁။ **တေနာ တိတံ ။ ပေ ။ အတ္ထိတန္တိ။** ။တေန ကို "တေန ကာရဏေန" ဟု ဖွင့်သည်။ ဤ တေန ကာရဏေနကို ဋီကာ ၌ "အတ္ထိတအတ္ထိသဒ္ဒါနံ ကေတ္ထတ္ထာ" ဟုရင်း, "အတ္ထိ သဒ္ဒတ္ထသ ဝ နွာတိတတာဝတော" ဟုရင်း အနက် ဖွင့်၏ ထိုတွင် "အတ္ထိတ အတ္ထိ သဒ္ဒါနံ ကေတ္ထတ္ထာ"သည် "အတ္ထိ အတ္ထိတန္တိ အတ္ထိ သိယာ အတ္ထိတံ, သိယာ နွာတိတန္တိ"ဟူသော အဖြေကို ကြည့်၍ ဖွင့်အပ်သော အနက်တည်း။ "အတ္ထိ သဒ္ဒတ္ထသ ဝ နွာတိတတာဝတော"လည်း ထို အဖြေကိုပင် ကြည့်၍ ဖွင့်အပ်သော အနက်တည်း။ ထို ရှေ့အမေး ၂-ရပ်ကိုယူ၍ ပါဠိတော်၌ "ဟဋ္ဌိ အတ္ထိတံ အတ္ထိ, အတ္ထိ သိယာ အတ္ထိတံ, သိယာ နွာတိတံ"ဟု ဌပနာ ထားသည်။

၂။ **အတ္ထိတံ နော အတ္ထိတံ။** ။ဤ၌ အတ္ထိတံ သည် အမျှား သိအပ်သော (ဖြစ်၍ ချုပ်ပြီးသော) အတ္ထိတ်မဟုတ်။ အတ္ထိ နှင့် အနက်တူသော (ကာလ ၃-ပါး လုံးနှင့် ဆိုင်သော) "နွာတိတ (နော အတ္ထိတံ)ဟုရင်း, "နွာတိတံ အတ္ထိတံ"ဟုရင်း အရတူ ဆိုလည်း။

၃။ **အနာဂတ ။ ပေ ။ နယော။** ။"အနာဂတံ နွာနာဂတံ" စသည်ကို အနာဂတ် အရလည်း အတ္ထိ နှင့် အနက်အရ တူသော, ကာလ ၃-ပါးလုံးနှင့် ဆိုင်လော "နွာဂတံ" ကိုရင်း "ပစ္စုပ္ပန္နံ နော ပစ္စုပ္ပန္နံ စသည်၌ ပစ္စုပ္ပန္နံ အရလည်း အတ္ထိ နှင့် အနက် အရ တူသော ကာလ ၃-ပါးလုံးနှင့် ဆိုင်သော နော ပစ္စုပ္ပန္နံ ကိုရင်း ယူရပုံကို သတိပြုပါ။

ပဋ္ဌိညာ၊ သည်။ သကဝါဒီသာ၊ တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အတ္ထနော၊ ၏။ လဒ္ဓိ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ယံ ကိဉ္စိ ဘိက္ခဝေ ရူပန္တိ၊ အစရှိသော။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိသော၀၊ ပရဝါဒီ၏ပင် မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ ဒုတိယနယေ၊ ၌။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိသာ၊ တည်း။ ပဋ္ဌိညာ၊ သည်။ ဣတရသာ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ဝေါ၊ သို့။ သမ္ဘတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ ပုစ္ဆာ စ၊ - ကိုရင်း။ ပဋ္ဌိညာ စ၊ ကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ အနဘိဂတသ်၊ အနာဂတ်တရား၏။ အတ္ထိဘာ၀သာ၀နတ္ထံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း အကျိုးငှါ။ နနု ဝုတ္တံ ။ ပေ ။ ဘိက္ခဝေတိ၊ အစရှိသော။ သုတ္တသ၊ ပါဠိတော်သုတ်၏။ ပရိယောသာနေ၊ ၌။ အတ္ထိ ။ ပေ ။ နိဗ္ဗတ္တိတိ အာဒိ၊သော။ ယံတေ (သုတ္တံ)၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထို သုတ်သည်။ အနာဂတသ၊ အနာဂတ်တရား၏။ အတ္ထိဘာ၀သာ၀ကံ၊ အတ္ထိ၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သည်။ နု (ဟောတိ)။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း ကသ္မာ အနာဂတသ အတ္ထိဘာ၀-သာ၀ကံ နု ဟောတိ၊ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို အတ္ထိ တတ္ထ အစရှိသော စကားကို။ ဟေတုနံ၊ အကြောင်းတရား တို့၏။ ပရိနိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ပြီးပြီ၏။ အဖြစ်ကြောင့်။ အ၀ယံ၊ မချုတ်ကေန်။ ဘာ၀ိတံ၊ အကျိုးတရား၏ ဖြစ်လတ္တံ့ ၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထို သုတ်ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တံ။ (တသ္မာ တံ အနာဂတသ အတ္ထိဘာ၀ သာ၀ကံ နု ဟောတိ၊ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ၏။) အယံ၊ ကား။ သုတ္တာဓိပ္ပါယော၊ သုတ်၏ အလိုတည်း။ သမ္ဘတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ကထာတို့၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေ၀၊ သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမ္ဘမတ္ထိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁။ **အတ္ထိ ။ ပေ ။ ၁ သိတံ။** ။ယတ္ထ အတ္ထိ သခ်ါရာနံ ဝုဋ္ဌိ-အကြင် ဝိညာဉ်၌ သခ်ါရတို့၏တိုးပွါးခြင်းရှိ၏။ တတ္ထ အာယတိ ပုနဗ္ဘ၀ါဘိ နိဗ္ဗတ္တိ-ထိုဝိညာဉ်၌ နောက် အခါ၀ယ် ဘ၀ အသစ်၌ ဖြစ်ရခြင်းသည် ရှိ၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပြ၏။ နု တံ အနာဂတသ အတ္ထိဘာ၀သာ၀ကံ-ထိုစကားသည် အနာဂတ်တရား ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေသော သာ၀က မဟုတ်။ (ဘာ၀ကြောင့်နည်း) "တဋ္ဌိ ။ ပေ ။ ဝုတ္တံ-အကြောင်း သခ်ါရတို့၏ ပြီးပြီးဖြစ်သောကြောင့် မချုတ်ကေန် အကျိုး ပုနဗ္ဘ၀၏ ဖြစ်လတ္တံ့ကို ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူအပ်သော စကားဖြစ်သောကြောင့်တည်း။"

၆-အတီတက္ခန္ဓာဒိကထာ

၁-နဲ့ သုတ္တသာဓနေ ကထာ အဖွင့်

၂၉၇။ ဣဒါနိ၊ သဗ္ဗမတ္ထိ ကထာကို ပြပြီးရာယခုအခါ၌။အတီတံ ခန္ဓာတီ-အာဒိကထာ၊ အစရှိသော ကထာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုအတီတ် ခန္ဓာ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ခန္ဓာဒီဘာဝါဝိဇဟန-တော၊ ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ အတီတာ-နာဂတာနံ၊ အတီတ်, အနာဂတ်တရားတို့၏။ အတ္ထိတံ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆန္တဿ၊ အလိုရှိသည် ဖြစ်၍။ အတီတံ ခန္ဓာတီ၊ အစရှိသော။ ပုဗ္ဗာ၊ သည်။ ပရဝါဒီဿ၊ တည်း။ အတီတဿ၊ အတိတ်တရား၏။ ခန္ဓသင်္ခါ-တတ္တာ၊ ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက် အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာမန္တာတိ, ပဋိညာ, သကဝါဒိဿ။

ပုန၊ တဖန်။ အတီတံ နတ္ထိတိ၊ ဟူသော။ ပုဗ္ဗာ, ပရဝါဒိဿ။ တဿ၊ ထိုအတိတ်တရား၏။ နိရုတ္တိပထသုတ္တေန၊ နိရုတ္တိပထသုတ်တော်ဖြင့်။ အတ္ထိ-တာယ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝါရိတတ္တာ၊ တားမြစ်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ, သကဝါဒိဿ။

အာယတနေ ဓာတု ပုဗ္ဗာသုပိ၊ အာယတန ပုဗ္ဗာ, ဓာတု ပုဗ္ဗာတ္ထိ၌ဌင်း။ အနာဂတ ပဋ္ဌေသုပိ၊ အနာဂတ ပြဿနာတ္ထိ၌ဌင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ သံသန္ဒိတ္ဝာ၊ နှီးနှောမျိ။ အနုလောမ, ပဋိလောမတော၊ အနုလုံ, ပဋိလုံအားဖြင့်။ အာဂတပဋ္ဌေသုပိ၊ လာသော ပြဿနာတို့၌ဌင်း။ အတီတံ ရူပံတိ အာဒိပဋ္ဌေသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌ဌင်း။ ဣမိနာဝ-ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်ပင်။ အတ္ထော, ဝေဒိတမ္ဗော။

၂-သုတ္တ သာဓနေ အဖွင့်

၂၉၈။ ပန၊ကား။သုတ္တသာဓနေ၊သုတ္တ သာဓန အခေါ်း၌။နဝတ္တမ္ဗန္တိ၊အစ-ရှိသော။ပုဗ္ဗာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနဝတ္တမ္ဗံ အစရှိသော ပုဗ္ဗာ၌။ နတ္ထိစေတေတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဧတေ ဧမ္မာ စ၊ ဤ တရား တို့သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ခန္ဓာဒီဘာဝေ၊ ခန္ဓာ အစ ရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ နတ္ထိတံ၊ မရှိ ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။

အနိစ္စန္တသာ၊ သည်ဖြစ်၍။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိညာ, ပရဝါဒီသာ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နေသံ၊ ထို ခန္ဓာအစရှိသောတရားတို့၏။ နတ္ထိ ဘာဝ-သာဝနတ္ထံ၊ မရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ သုတ္တာဟရဏံ၊ ပါဠိတော်သုတ်ကို ဆောင်ခြင်းသည်။ သကဝါဒီသာ။ ဒုတိယ ပုစ္ဆာပိ၊ သည်လည်း။ ပရဝါဒီသာ၊ တည်း။ ပဋိညာ, သကဝါဒီသာ။ သုတ္တာဟရဏံ၊ သည်။ ပရဝါဒီသာ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ပါဠိတော်သုတ်ကို ဆောင်ပြု ပါသော်လည်း။ တံ၊ ထို ပါဠိတော်သုတ်သည်။ နေသံ၊ ထိုပရဝါဒီတို့၏။ ခန္ဓာဒိဘာဝမေव၊ ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကိုသာ။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ နဿ (သာဓေတိ)။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဟဋ္ဌမ္ပိ၊ ဆောင်ပြုအပ်ပါသော်လည်း။ အနာဟဋ္ဌသဒိသမေव၊ မဆောင်ပြု အပ်သည်နှင့်တူသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အတီတံခန္ဓာတိအာဒိကထာဝဏ္ဏနာ၊ အစရှိသော ကထာတို့၏
အဖွင့်သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇–ကေစ္စံ အတ္ထိတိကထာ

အတိတာဒိကေစ္စကထာ အဖွင့်

(၂၉၉)။ ဣဒါနိ၊ အတိတက္ခန္ဓာဒိကထာကို ပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ကေစ္စံ အတ္ထိတိကထာ၊ အစရှိသော ကထာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုကေစ္စံ အတ္ထိ အစရှိသောကထာ၌။ ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့သည်။ ကေစ့၊ သော။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ ဣတိ။ မည်ရှိ၏မှတ်ထင်ကြကုန်၏။ သေယျထာပိ ကဿပိကာ၊ ကဿပိက ဂိုဏ်းသားတို့ကဲ့သို့တည်း။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိဘိန္နနတ္ထံ၊ ၄၂။ အတီတံ အတ္ထိတိ, ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသာ။ ကေစ့ အတ္ထိတိ ဝိသဇ္ဇနံ ပရဝါဒီသာ။ ဟိ၊ ၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ (အသာ၊ ထိုပရဝါဒီ၏)။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ [ရှေးစာအုပ်တို့၌ "အယဉ္စိသာ"ဟု ရှိ၏။ ရှေးနိဿယ၌လည်း ထိုအတိုင်း အနက်ပေးထားသည်။] အဝိပက္ကဝိပါကံ၊ မရင့်ကျက်သေးသော အကျိုးရှိသော ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝိပက္ကဝိပါကံ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော အကျိုးရှိသော ကံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ(အသာ အဓိပ္ပါယော)။

ကေစ့ နိရုဒ္ဓန္တိ အနုယောဂေါ သကဝါဒီသာ။ တသာ၊ ထိုကေစ့ နိရုဒ္ဓံ ဟူသော ပါဋ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ ကေစ့၊ အချို့သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အုံ့။ ကေစ့၊ သည်။ (ယဒိ)နတ္ထိ၊ အုံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ကေစ့၊ သော။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီ။ ကေစ့ အတီတံ၊အနိရုဒ္ဓံ၊ မချုပ်သေး။ တဝေဝ၊ ထို ရှိသည့်အတိုင်းပင်။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်နေ၏။ ဝိဂတန္တိအာဒီသုပိ, သေဝနယော။

အဝိပက္ကဝိပါက မမ္မာ ကေစ္စေတိ ဣဒံ၊ ဤ စကားကို။ (စောဒေတုံ ဝုတ္တံ-ဤစပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ အဝိပက္ကဝိပါကာနံ၊ မရင့်ကျက်သေးသော အကျိုးရှိကုန်သော။ (အကျိုးမပေးသေးကုန်သော)။ ယေသံ၊ အကြင်တရားတို့၏။ အတ္ထိတံ၊ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တေပိ၊ ထို အဝိပက္ကဝိပါက တရားတို့သည်လည်း။ အတီတာယေဝ၊ အတိတ်တရားတို့သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ အတီတံ၊ သည်။ ကေစ့၊ သည်။ အတ္ထိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ ကုန်သော။ မမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ကေစ္စေ၊

တို့သည်။ အတ္ထိ ကိ၊ ရှိကုန်သလော။ ကေစ္ခေ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ(ကိ)။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ စောဒနာခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ။

ဝိပက္ခ ဝိပါကာတိ ဣဒံ၊ ကို။ သော၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ ယေသံ၊ အကြင် ဝိပက္ခ ဝိပါကတရားတို့၏။ နတ္ထိ တံ၊ ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တေသံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ အဝိပါကာတိ ဣဒံ၊ ကို။ အဗျာကတာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ ဣတိ၊ သို့။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ရာသီနံ၊ ဤတရားအစုတို့၏။ (အဝိပက္ခ ဝိပါက, ဝိပက္ခ ဝိပါက, အဝိပါက တရားအစုတို့၏။) ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္ဘေသု၊ ကုန်သော။ အနုလောမ ပဋိ-လောမေသု၊ အနုလောမပြဿနာ ပဋိလောမပြဿနာတို့၌။ ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝိပဂ်ကတဝိပါကာ၊ အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော အကျိုးရှိ ကုန်သော တရားတို့ကို။ အတိတာ ။ ပေ ။ အဝိပက္ခ ဝိပါကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ အတိတာ၊ တို့သည်။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဘို့ တခု၏ကား။ ဝိပက္ခ ဝိပါကာ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော အကျိုးရှိသော တရားတို့တည်း။ ကေဒေသံ၊ က။ အဝိပက္ခ ဝိပါကာ၊ မရင့်ကျက်သေးသော အကျိုးရှိသော တရားတို့တည်း။ [ဝိပဂ်ကတပုဒ်၏ အဖွင့်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ, ပြဟွဇာလသုတ် အဋ္ဌကထာ နိဒါန်းအဖွင့်၌ ပြထားပြီ]။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ယေန ကမ္မေန၊ အကြင် ကံသည်။ ပဋိသန္ဓိ ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ဘဝင်ပိ၊ သည်ရင်း။ စုတိပိ၊ သည်ရင်း။ တဿေव၊ တို့ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေ တတ်သော ကံ၏ပင်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိတော၊ မှ။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ စုတိ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တာဝ၊ ထိုစုတိတိုင်အောင်။ တံ၊ ဆို ကံသည်။ ဝိပက္ခတ ဝိပါကံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ။ တထာရူပေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ။ ဧတံ၊ ဤ စကားကို။ ဝုတ္တံ။

ဝိပစ္စိယန္တီတိ ကတ္တာ တေ အတ္ထိတိ၊ ဟူသော။ ပုဗ္ဗာ သကဝါဒီသ။ ဓမ္မခရသ၊ တရားကို ဆောင်သော။ ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ နိဒ္ဒါ-ယန္တသာပိ၊ အိပ်ပျော်နေပါသော်လည်း။ ဗဟုပဝတ္ထိနော[1]၊ မျိုးစုံ ဖြစ်ခြင်း

၁။ ဗဟုပဝတ္ထိနော။ ။"ပဝတ္ထိ(ဖြစ်ခြင်း)"ဟူသည် အိပ်ပျော်နေတုန်းအခါ၌ ဥပါဒ်, ဌီ, ဘင် အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း မဟုတ်။ သူ၏နှုတ်၌ (တနည်း) သူ၏ စိတ်နှလုံး၌ မျိုးစုံဖြစ်ခြင်းတည်း။ ထိုသို့ မျိုးစုံဖြစ်ခြင်းရှိသော (နှုတ်တက်ရနေသော) တရား တို့ကို "ဗဟုပဝတ္ထိ"ဟု ဆိုသည်။ ["ဒ္ဒါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏ္ဍိ' ။ ပေ။ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္ထိနော"၌ ; ပါဠေသော ပဝတ္ထိမ္ပိ။] ထို့ကြောင့် "ဓမ္မခရ"အရ. အရှင်

ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စန္တိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧवं၊ တူ။ လောကဝေါဟာရဝသेန၊ လောကပြောရိုးနှင့်စပ်သဖြင့်။ အတ္ထိ တံ သန္ဓာယ ပဋိညာ ပရဝါဒီဿ။ ဝိပစ္စိဿန္တိတိ ကတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နာတိ၊ ဟူသော။ ဒုတိယပဒေ ၊ ဌ။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ အဝိနာသသခ်ါတော၊ မပျက်စီး ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကမ္မုပစယော နာမ၊ ကံကို ဆည်းပူးထားခြင်း မည်သော။ ဝါ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကံမည်သော။ ဧကော၊ တမျိုးသော သခ်ါရသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိယံ၊ ဤသို့သော အယူရှိ။ ဌတ္တာ၊ တည်၍။ ပဋိညာ ပရဝါဒီဿ။

အာနန္ဒာကဲ့သို့ တရားတို့ကို နှုတ်တက်ဆောင်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ယူပါ။ "လောကဝေါဟာရဝသेန"ဟု လောကဝေါဟာရ အရ "ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟု တရားတွေ အများကြီး ရှိ၏"ဟု ပြောလေ့ရှိသော အတ္ထိ ကို "လောကဝေါဟာရဝသेန အတ္ထိတံ"ဟု ဆိုသည်။

၁။ ဝိပစ္စိဿန္တိတိ ။ပေ။ ဒုတိယပဒေ။ ။"ဝိပစ္စိဿန္တိတိ ကတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နာ" ဟူသော ပြဿနာသည် ပါဠိတော်၌ ၂-ကြိမ် ပါ၏။ ထိုတွင် ပဌမအကြိမ်၌ ပစ္စုပ္ပန် စစ်စစ် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "နဟောဝ် ဝတ္တမ္ဗေ"ဟု ပယ်ပြီးလျှင် ဒုတိယအကြိမ်၌ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံ၏။ ထိုသို့ ဝန်ခံခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြလိုရှိ "ကမ္မာနံ ။ ပေ ။ အတ္ထိတိ လဒ္ဓိယံ ဌတ္တာ"ဟု မိန့်သည်။

၂။ အဝိနာသ ။ပေ။ ကမ္မုပစယော။ ။"ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ"၌ တကြိမ် တခါ ပြုရုံမျှမက, အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ပြုအပ်သည်ကို "ဥပစိတ"ဟု ခေါ်ရ သကဲ့သို့။ ထို့အတူ ကံကို များစွာပြုထားခြင်းကို "ကမ္မုပစယ=ကမ္မ+ဥပစယ"ဟု ခေါ်ရသည်။ ထိုသို့ ကံကို ဆည်းပူးထားခြင်းသည် ခန္ဓာအစဉ်ဝယ် ပျောက်ကွယ်၍ မသွားပဲ သတ္တိတမျိုးအားဖြင့် တည်ရှိနေသောကြောင့် "အဝိနာသ သခ်ါတော ဧကော"ဟု ဆိုသည်။ ဧကောကို အနုဋ္ဌိကာ၌ "ဧကော သခ်ါရ ဓမ္မော-သခ်ါရ တရားတမျိုး"ဟု ဖွင့်သည်။

ဆိုလိုရင်းမှာ– ကံကို ဆည်းပူးထားခြင်းသည် ပျောက်ကွယ်မသွားပဲ ကမ္မသတ္တိ ဟူသော သခ်ါရတမျိုးအဖြစ်ဖြင့် ခန္ဓာအစဉ်၌ ရှိနေသောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ဟုပင် ဆိုထိုက်ရကား။ "အာမန္တာ"ဟု ပရဝါဒီက ဝန်ခံသည် ဟူလို။ [သခ်ါရတရားတမျိုး ဟူသော အယူသည် မှားယွင်းသော ပရဝါဒီ၏ အယူတည်း။ ကမ္မုပစယ-ဟူသော ကမ္မသတ္တိသည် သခ်ါရကွန္ဓာ ၅၀-တွင် ပါဝင်သော သခ်ါရတရားတမျိုး မဟုတ်ပါ။]

၃။ လဒ္ဓိယံ ဌတ္တာ။ ။ပရဝါဒီ၏ "ကမ္မုပစယ ရှိ၏"ဟူသော အယူသည် မှန်သော အယူပင်တည်း။ သို့သော် "ဧကော ဓမ္မော-သခ်ါရတရားတမျိုးကား မဟုတ်"။ ထိုသို့ သခ်ါရတရားတမျိုး မဟုတ်သော "သတ္တိမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့်" ပစ္စုပ္ပန်လည်း မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ပရဝါဒီ၏ အယူသည် မိစ္ဆာဖြစ်ရကား။ "ဟဋ္ဌိ" စသည်ဖြင့် ထပ်နှာထား၍ အပြစ်တင်ထိုက်သော အယူသာ ဖြစ်သည်။

၂-အနာဂတာဒီကေစ္ခကထာ အဖွင့်

ဒုတိ ၃၀၀။ အနာဂတံ အတ္ထိတိ အာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ဟုလည်း။ ကေစ္ခံ အတ္ထိတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥပပါဒိနော၊ မချုတ်ဖြစ်လတ္တံ့ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ, ဝဒတိ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့ဟု။ သေသံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ, ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကေစ္ခံ အတ္ထိတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၈–သတိပဋ္ဌာနကထာ ဒုတိယ

ဥ၀ဝ။ ဣဒါနိ၊ ကေစ့ဲ အတ္ထိတိကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ သတိပဋ္ဌာနကထာ၊ သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သတိပဋ္ဌာနကထာ၌။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယံ စ၊ ကြင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော်ဖြစ်ကြောင်းကိုရင်း။ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ၊ ချုပ်ငြိမ်းရာကိုရင်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊သို့။ သတိပဋ္ဌာန-သံယုတ္တေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ ကာယာဒယော၊ ကာယအစ ရှိကုန်သော။ သတိယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏမေ့မေ့၊ အာရုံဖြစ်သော တရားတို့ကို။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကာယအစရှိသော အာရုံ တရားတို့သည်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန် တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ။ ကေသံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ၀ိယ၊ အယူတို့ကဲ့သို့နည်း။) တေရဟိ၊ ၌။ အန္ဓကာနံ၊ အန္ဓက ဂိုဏ်းသားတို့၏။ (လဒ္ဓိ) သေယျထာပိ၊ တည်း။ ပုဗ္ဗ-သေလိယာ၊ ဗုဒ္ဓသေလိယဂိုဏ်းတို့ရင်း။အပရသေလိယာ၊တို့ရင်း။ ရာဇဂိရိယာ၊ တို့ရင်း။ သိဒ္ဓတ္ထိကာ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ ဤ ဂိုဏ်းတို့သည်။ အန္ဓကာနာမ၊ အန္ဓက ဂိုဏ်းတို့မည်၏။ ဣမေ၊ ဤ ဂိုဏ်းတို့သည်။ ပစ္ဆာ၊ တတိယသင်္ဂါယနာ တင်ရာ ကာလမှ နောက်၌။ ဥပ္ပန္နနိကာယာ၊ ဖြစ်သောဂိုဏ်းတို့တည်း။ တေသံ၊ ထို ပရ၀ါဒီတို့၏။ [ယေသံ အရကို ပြန်၍စဉ်းရသည်။] လဒ္ဓိ၀ိ၀ေစနတ္ထံ၊ အယူကို ကင်းဆိတ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ပုစ္ဆာ-သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ပရ၀ါဒိဿ။

တတ္ထ၊ ထို သတိပဋ္ဌာနာ ဟူသော ပါဠိ၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ [နောက်၌ တဿာ ရှိသည်။] ဧတေသု၊ ဤ အာရုံတို့၌။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ တည်ရာတို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနာ၊ ပဋ္ဌာန တို့ မည်၏။ ကာ၊ အဘယ်သည်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်သနည်း။ သတိ၊ သည်။ (ပတိဋ္ဌာတိ)။ သတိယာ၊ ၏။ ပဋ္ဌာနာ၊ တည်ရာတို့တည်း။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိ၏တည်ရာတို့။ ဣတိ ဣတိမိနာ အတ္ထေန၊ ဤ အနက်အားဖြင့်။ သတိ၀ေ ါစရာပိ၊ သတိ၏အာရုံ တို့သည်လည်း ။သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန တို့ မည်၏။ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ တည်တတ် ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနာ၊ နှ တို့မည်၏။ ကာ၊ အဘယ်တို့သည်။ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ နည်း။ သတိယော၊ တို့သည်။ (ပတိဋ္ဌဟန္တိ)။ သတိယော၀၊ တို့သည်ပင်။ ပဋ္ဌာနာ၊ အာရုံတို့၌ တည်တတ်သော တရားတို့တည်း။ သတိ-ပဋ္ဌာနာ၊ သတိတို့သည်ပင် အာရုံတို့၌ တည်တတ်သော တရားတို့။ ဣတိ ဣတိမိနာ-အတ္ထေန၊ အားဖြင့်။ သတိယော စ၊ သတိတို့သည်လည်း။ [စာအုပ်တို့၌ "သတိ

ယောဝ" ဟု တွေ့ရ၏။ ရှေအနက်ကို ဆည်းသောကြောင့် "သတိယောစ" ဟုသာ ရှိသင့်၏။] သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန တို့မည်၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေ့ပေါ်၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါဒါ၊ ဝါဒ တို့သည်။ (သဗ္ဗေဓမ္မာ သတိပဋ္ဌာနာ ဟူသော ဝါဒ, သတိ သတိပဋ္ဌာနာ ဟူသော ဝါဒတို့သည်။) ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ယုဇ္ဇန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သင့်ပါကုန်သော်လည်း။ ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီ တို့သည်။ တံပရိယာယံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဧကန္တေနေဝ၊ စင်စစ် အားဖြင့်သာ။ သဗ္ဗေဓမ္မာသတိပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီ တို့ကို။ သန္ဓာယ ပစ္စာ သကဝါဒီသာ။ အာရမ္မဏဝသေန၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိညာ သကဝါဒီသာ။

ပန၊ ကား။ သဗ္ဗေဓမ္မာ သတိတိ၊ ဟူ၍။ အနုယုတ္တာ၊ မေးစိစစ် အပ်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏။ သတိသဘာဝါ၊ သတိ၏ သဘောမရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ တသ္မာ၊ ထို ပရဝါဒီ ၏ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထို သဗ္ဗေဓမ္မာသတိ, သတိနှိုယ် အစရှိသော ပါဠိ၌။ ခယဂါမိတိ အာဒီနိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်။ မဂ္ဂဝိသေသနာနိ၊ ကောယန မဂ်၏ ဝိသေသန တို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကောယနမဂ္ဂေါ၊ တကြောင်းတည်း လမ်းဖြစ်သော အရိယာမဂ်သည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ခယဘူတံ၊ ကုန်ကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ [ရှေးက "ကုန်ရာ" ဟု ပေးကြသည်။] နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခယဂါမိ၊ မည်၏။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဗုဇ္ဈန္တော၊ သိသည်။ (ဟုဘွာ, နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။) ဂစ္ဆ၊တိ ၏။ ဣတိ, ဗောဓဂါမိ၊ မည်၏။ ဝဋ္ဋံ၊ ဝဋ္ဋတရားကို။ အပစိနန္တော၊ ဖျက်ဆီးလျက်။ (နိဗ္ဗာနံ)။ ဂစ္ဆတိ, ဣတိ အပစယဂါမိ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤ ခယဂါမိ အစရှိသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ တေ၊ အသင့် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧဝ-ရူပေါ၊ ဤသို့ ခယဂါမိ စသည်တို့ ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော သဘော ရှိသည်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ လော။ တေ၊ အားဖြင့်။ ကောယနော၊ တကြောင်းတည်း လမ်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယာ မဂ်သည်။ ဟောတိ(ကိံ)၊ လော။ ဣတိ, ပုစ္ဆတိ။ အနာသဝါ, အသံယောဇနာတိ အာဒီနိပိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့ ကိုလည်း။ လောကုတ္တရဘာဝံ၊ လောကုတ္တရာ တရား၏ အဖြစ်ကို။ ပုစ္ဆ-နတ္ထာယ၊ ဌ ါ။ (သကဝါဒီ၊ သည်။) ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-အာဒီနိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့ကို။ ပဘေဒ ပုစ္ဆာ ဝသေန၊ လောကီ,လောကုတ္တရာ-သတိပဋ္ဌာန် အထူးအပြားကို မေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ။ [ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်၌ ပါသောသတိ လောကီ သတိ သာတည်း။]

(ပ) စက္ခာယတနံ သတိပဋ္ဌာနံတိအာဒိ၊ အစရှိသော ပြဿနာကို။ သဗ္ဗမမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဘေဒပုစ္ဆာဝသေန၊ အပြားကို မေးခြင်း၏ အစုမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ။ တတ္ထာပိ၊ ထို စက္ခာယတနံ သတိပဋ္ဌာနံ အစရှိသော ပြဿနာဌာနလည်း။ သတိ-ဝသေန၊ သတိ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်ခြင်းသည်ရင်း။ အာရမ္မဏ-ဝသေန၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိညာ၊ ဝန်ခံခြင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ)။ ဣတိ ဝေါ၊ သို့။ သဗ္ဗပညှေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော, ဝေဒိတဗ္ဗော။ သုတ္တသာဓနာ၊ ပြီးစေကြောင်း သုတ်တို့သည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သတိပဋ္ဌာနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ။

၉–ဟေဝတ္ထိကထာ အဖွင့်

၃၀၄။ ဣဒါနိ၊ သတိပဋ္ဌာနကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဟေဝတ္ထိ-ကထာ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ဟေဝတ္ထိကထာ၌။ တေရဟိ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ (ပုဗ္ဗသေလိယ စသည် အပြားရှိကုန်သော။) အန္ဓကာနံ၊ အန္ဓကဂိုဏ်းသားတို့၏။ လဒ္ဓိသေယ္ယထာပိ၊ အယူကဲ့သို့။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အတီတာဒိ-ဘေဒါ၊ အတိတ် အစရှိသော အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရူပါဒိ-ဝသေန၊ ရူပ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ [အာဒိဖြင့် ဝေဒနာ သညာ စသည်ကို ယူပါ။] အတီတံ၊ အတိတ်သည်။ အနာဂတ-ပစ္စုပ္ပန္နဝသေန၊ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်ဌင်း။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနိ၊ တို့သည်။ အတီတာဝသေန ဝါ၊ အတိတ် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်ဌင်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣဒံ၊ ဤတရားသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ရူပ် အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ထင်ရှားရှိ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အတိတ် အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နတ္ထိ၊ ထင်ရှားမရှိ။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ၊ ထိုပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ အတီတံ အတ္ထိတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ဟေဝတ္ထိ ဟေဝနတ္ထိတိ၊ အစရှိသော။ ဝိသဇ္ဇနံ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ။

တတ္ထ၊ ထိ ဟေဝတ္ထိ ဟေဝနတ္ထိ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ဟေဝါတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤ အတိတ် အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (နတ္ထိ)။ အထ၊ ဖြေဆိုရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ အတီတော၀၊ အတိတ်ဖြစ်သော ရူပ် အစရှိသော တရားသည်ပင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ရူပ် အစရှိသော အားဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ထင်ရှားရှိ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အတိတ် အစရှိသော အခြင်း အရာအားဖြင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ယဒိ ဟောတိ)။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ သော ယေဝ၊ ထိုတရားသည်ပင်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (သော ယေဝ)။ နတ္ထိ နာမ၊ ထင်ရှားမရှိသည် မည်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တော၊ ကြောင့်။ ဟေဝတ္ထိ ဟေဝနတ္ထိတိ အာဟ။

ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ တေ နေ၀ သဘာ-ဝေန၊ ထိုရူပ် အစရှိသော သဘောအားဖြင့်ပင်။ အတ္ထိတံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုဌင်း။ တေနေ၀(သဘာ၀ေန)၊ အားဖြင့်ပင်။ နတ္ထိ တံ၊ ထင်ရှား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုဌင်း။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ မြောက်။ ပုဗ္ဗော၊

သည်။ (သမာနော၊ သော်။) သကဘာဝေနေ၀၊ မိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်သောရုပ် အစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။ အတ္ထိတံ၊ ကိုရင်း။ ပရဘာဝေနေ၀၊ သူတပါး၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ရုပ် အစရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာ။ နတ္ထိတံ၊ ကိုရင်း။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိဇာနာတိ။ တတော၊ ဖြေဆိုရာ ထိုအခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အတ္ထဌ္ဌော နတ္ထဌ္ဌောတိ၊ ကား။ အတ္ထိသဘာဝေါ၊ ထင်ရှားရှိသော သဘောသည်။ နတ္ထိသဘာဝေါ နာမ၊ ထင်ရှားမရှိသော သဘောမည်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။ ဣမိနာ၀ ဥပါယေန၀၊ ဤနည်းဖြင့်သာ။ သမ္ဘ၀ါဒေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန၊ ဆက်။ ပရိယောသာနေ၊ ၌။ တေန ‘အ’တိတံ ဟေ၀တ္ထိ ဟေ၀နတ္ထိတိ စ၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ တေန ဟိ ရူပံ ဟေ၀တ္ထိ ဟေ၀နတ္ထိတိ စ၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ ဣတိအာဒီနိ၊ ဤသို့ အစ်ရှိသော စကားတို့ကို။ ၀တ္ဘာ၊ ၍။ ပရ၀ါဒီနာ၊ သည်။ လဒ္ဓိ၊ မိမိအယူကို။ ကိဉ္စာပိ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ အကယ်၍ကား တည်စေအပ်ပါပေပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် တည်စေအပ်ပါသော်လည်း။ အယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ၊ တည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ ဤအယူသည်။ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာယေ၀၊ မတည်စေအပ်သော အယူသည်သာ။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဟေ၀တ္ထိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

မဟာ၀ဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော။

မဟာ၀ဂ် ပြီးပြီ။

၂–ဒုတိယဝဂ်

၁–ပရိပဟာဝရ အဖွင့်

၃ ၃၀၇။ ဣဒါနိ၊ ဟေဝတ္ထိ ကထာကို ပြုပြီးရာ အခုအခါ၌။ ပရိပဟာရ ကထာနှာမ၊ သူတပါးတို့၏ပို့ဆောင်ခြင်းကို ဆိုရာ ကထာမည်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ပရိပဟာရကထာ၌။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ပုဗ္ဗ သေလိယာ စ၊ ပုဗ္ဗသေလိယ ဂိုဏ်းသား တို့သည်ရင်း။ အပရ သေလိယာ စ၊ အပရ သေလိယ ဂိုဏ်းသားတို့သည်ရင်း။ မာရကာယိကာ၊ မာရ်နတ်၏ အသင်းအပင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိုယ်သို့။ အသုစိ၊ သုက်ကို။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်ဆောင်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညန္တိ၊ သေယျထာပိ၊ မှတ်ထင်ကြကုန်သကဲ့သို့။ (ဝေါ၊တူ။) ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့သည်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပဋိဇာနန္တာနံ၊ ဝန်ခံကြကုန်သော။ အပတ္တော၊ မရောက်အပ်သေးသော တရားဌ၌။ ပတ္တသညိနံ၊ ရောက်အပ်ပြီးဟု မှတ်ထင်ခြင်း ရှိကြကုန်သော။ အဓိမာနိကာနံ၊ လွန်ကဲသော မှတ်ထင်ခြင်း ရှိကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ရင်း။ ကုဟကာနံ၊ အံ့သြဘွယ်ကို ဖြစ်စေကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဝါကြွားကြကုန်သည်ဖြစ်၍။) အရဟတ္တံ၊ ကို။ ပဋိဇာနန္တာနံ-ဝါ၊ ဝန်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ရင်း။ သုက္ကဝိသင်္ဌိ၊ သုက်၏ လွတ်ခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ရ၍။ (မာရကာယိကာ, ဒေဝတာ, အရဟတော, အသုစိ, ဥပသံဟရန္တိ၊ ဣတိ, မညန္တိ)။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အတ္ထိ အရဟတောတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆာ, သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုက္ကဝိသင်္ဌိနှာမ၊ သုတ်၏ လွတ်ခြင်းမည်သည်။ ရာဂ သမုဋ္ဌာနာ၊ ရာဂ ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိအရဟတောတိ ရာဂေါတိ၊ အစရှိသော။ အနုယောဂေါ, အာရဒ္ဓေါ။ သောသမ္ဘောပိ၊ ထို အလုံးစုံသော စကားရပ်သည်လည်း။ ဥတ္တာနတ္ထောယေव၊ သည်သာ။

မာရကာယိကာ ။ ပေ ။ အာဒိပဒ္ဓေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာသံဒေဝတာနံ၊ ထို နတ်တို့၏။ သုက္ကဝိသင်္ဌိနှာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ။ အညေသံပိ၊ သူတပါးတို့၏လည်း။ သုက္ကံ၊ ကို။ ဂဟေတ္မာ၊ ယူ၍။ နဥပသံဟရန္တိ၊ မဆောင်ကြကုန်။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ အရဟတော၊ ၏။ သုက္ကမေव၊ သုက်သည်ပင်။ နတ္ထိ။ တသ္မာ, နဟေဝန္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

ပန္၊ ကား။ နေဝအတ္တနောတိပဋေ၊ အစရှိသောပြဿနာ၌။ နိမ္မိနိတ္ဝာ၊ ဖန်ဆင်းပြီး၍။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်ဆောင်ကြကုန်၏။ ဣတိလဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သော အယူကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ လောမကူပေဟီတိပဋေ၊ ၌။ သပ္ပိတေလာနံ၊ ထောပတ်, ဆီတို့ကို။ (လောမကူပေဟိ၊ အမွေးတွင်းတို့ဖြင့်။ ဥပသံဟရဏံ၊ ကပ်ဆောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ)။ ဝိယ၊ သို့။ (ဝေါ၊တူ။) လောမကူပေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပသံဟရဏာဘာဝံ၊ ကပ်ဆောင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒီသ္မာ၊ ၍။ ပဋိက္ခိပတိ။

၃၀၇။ ဟန္ဒဟိတိ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ဗျဝသာယတ္ထော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း အနက်၌။ (ပဝတ္တော)။ နိပါတော၊ တည်း။ အဟံ၊ သည်။ အရဟာနုခေါ၊ ရဟန္တာလေလော။ နော(အရဟာနုခေါ)၊ ရဟန္တာမဟုတ်လေသလော။ ဣတိ ဝေါ၊ သို့။ ဝိမတိ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဂါဟယိသာမ၊ ယူစေကုန်အံ့။ ဣတိ ဝေါ၊ သို့။ ဗျဝသာယံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်ဆောင်ကြကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော။ အတ္ထိ ။ပေ။ ဝိမတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော(သမာနော)။ အဋ္ဌဝတ္ထုကံ၊ ရှစ်ပါးသော အကြောင်းရှိသော။ (သတ္တရိ ကခ်တိ အစရှိသော ရှစ်ပါးသော အကြောင်းရှိသော။) ဝိစိကိစ္ဆံ, သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ဣတ္ထိ ပုရိသာနံ၊ မိန်းမ ယောကျ်းတို့၏။ နာမ ဂေါတ္တာဒီသု၊ အမည် အနွယ် အစရှိသည်တို့၌။ သန္ဒိဋ္ဌာနာဘာဝံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

၁။ ဝစသာယတ္ထော။ ။ဤပုဒ်ကို အမှန်ဟုယူ၍ဖွင့်သော သီလက္ခန်ဓီကာသစ်မှ ယူ၍ သာမညဖလသုတ် ဘာသာဋီကာ၌ အဓိပ္ပါယ်ရေးခဲ့ပြီ။ သို့သော် ဤပုဒ်သည် အာဘောဂ်ဌပါသော ပုဒ်မဟုတ်။ ရှေးဋီကာတို့လည်း မဖွင့်အပ်သော ပုဒ်ဖြစ်သော ကြောင့် မခိုင်လုံလှပါ။ "ဝစသာယတ္ထ-စကား၏ပြီးဆုံးခြင်း, စကားလက်စသတ်ခြင်း" ဟူသော အနက်လည်း ဤနေရာ၌ လုံးလုံးမဖြစ်သင့်တော့ပါ။ ဘာကြောင့်နည်း။ စကားပြောမနေသောကြောင့်တည်း။ မူကွဲအဖြစ်ဖြင့် ပြအပ်သော "ဗျဝသာယတ္ထော" ပုဒ်ကား ထောမနိမိ အာဘောဂ်ဌ ပါသောကြောင့်ဝင်း။ "နိစ္ဆယတ္ထော"ဟူသော ဋီကာ ဖွင့်နှင့် လိုက်လျောသောကြောင့်ဝင်း ခိုင်လုံသော ပုဒ်ဖြစ်ပါသည်။

ဗျဝသာယတ္ထော။ ။"ဝိ+အဝ+သောဝေတ်, ဃဉ် ပစ္စည်း"ဟု ထောမနိဓိ၌ ဆိုဏ်။ အနက်မှားစွာအပြင် အဝဝေရဏ (ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်း) အနက်လည်း ပါ၏။ ထို အနက်သည် "နိစ္ဆယတ္ထော"ဟူသော ဋီကာအဖွင့် သဘောတူ၏။ "ဗျဝသာယနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ ဗျဝသာယော၊ ခြင်း။ "ဆုံးဖြတ်ခြင်း"ဟူသည် ရဟန္တာတို့၏ သုတ်လွတ်သောအခါ "ဝါ ရဟန္တာ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါလေ၍လား"ဟု ယုံမှားသံသယ ဖြစ်စေလိုသော မာရ်နတ်၏ အသင်းဝင် နှတ်တို့က သုက်ကို ပို့ဆောင်ခြင်းတည်း။

၃၀၉။ အတ္ထိ တဿ အာသယောတိ၊ ကား။ ဥစ္စာရဟဿာ၀ါနံ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့၏။ ပတိဋ္ဌာနောကာသောဝိယ၊ တည်ရာအရပ်ကဲ့သို့။ (တထာ)။ တဿ သုက္ကဿ၊ ထိ သုက်၏။ (ပတိဋ္ဌာနောကာသော၊ သည်။)အတ္ထိ၊လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။

၃၁၂။ သဓမ္မကုသလဿာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ အရဟတ္တဓမ္မ-မတ္တေယေ၀၊ အရဟတ္တဖိုလ် တရားမျှ၌သာ။ ကုသလဿ၊ ကျွမ်းကျင်သော။ (အရဟတော-၌ စပ်)။ ပညာ၀ိမုတ္တံ၊ ပညာဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ သဓမ္မကုသလဿဟူ၍။ ၀ဒတိ။ ပရဓမ္မကုသလဿာတိ၊ ကား။ သဓမ္မတော၊ မိမိ၏ အရဟတ္တဖိုလ် တရားမှ။ ပရသ္မိံ၊ တပါးသော။ အဌသမာပတ္တိဓမ္မေပိ၊ ရှစ်ပါးသော လောကီ သမာပတ်တရား၌လည်း။ ကုသလဿ၊ သော။ (အရဟတော-၌ စပ်)။ ဥဘတော-ဘာဂ၀ိမုတ္တံ၊ နှစ်ပါးသော အဘိုးဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ ပရဓမ္မကုသလဿ ဟူ၍။ ၀ဒတိ။ ဣဒေ၊ ဤ ပရူပဟာရ ကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို။ ပါဠိ-အနုသာရေနေ၀ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပရူပဟာရတထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-၃-၄-အညာဏာဒိကထာ အဖွင့်

၃၁၄။ ဣဒါနိ၊ ပရူပဟာရကတာကို ပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ အညာဏံ၊ အညာဏကထာ၎င်း။ကခ်ါ၊ကခ်ါကထာ၎င်း။ ပရ၀ိတာရဏာ[1]၊ပရ၀ိတာရဏာ ကထာ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ကထာနာမ၊ ကထာတို့ မည်သည်။ ဟောန္တိ။ တတ္ထ၊ ထို ၃-ပါးသော ကထာတို့တွင်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ ပုဗ္ဗ-သေလိယာဒီနံ၊ ပုဗ္ဗသေလိယ အစရှိသော ဂိုဏ်းသားတို့၏။ လဒ္ဓိယောသေယ္ယ-ထာပိ၊ တို့ ကဲ့သို့။ (ဝေါ၊တူ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ အရဟတော၊ ၏။ ဣဒဏ္ဍိ ပုရိသာဒီနံ၊ တို့၏။ နာမ၀ေါဟာ၀ီသု၊ တို့၌။ ဥာဏပ္ပ၀ဏ္ဏိယာ၊ ဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာ၀ေန၊ ကြောင့်။ အညာဏံ၊ မသိခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ တတ္ထေ၀၊ ထို နာမ, ၀ေါဟာ အစရှိသည် တို့၌ပင်။ သန္ဓိဌာနာဘာ၀ေန၊

---

[1] ပရ၀ိတာရဏာ။ ။ပါဠိတော် စာအုပ်တို့၌ "ပရ၀ိတာရဏာ"ဟု ရှိ၏။ ဝိ+တရ-ကာရိတ်ကြေ,ယုဇာစွည်း။ ထို့ကြောင့် "ပရေ၊တို့ကို။ ဝိတာရေန္တိ၊ လွန်စေကြရ ကုန်၏" ဟု ရှိသင့်၏။ "ပကာသေန္တိ"ကား အဓိပ္ပါယ်တူတည်း။ သူတပါး၏နာမည်ကို မသိသောကြောင့် နာမည်ကို သူတပါးတို့က ပြောပြသည်ကို "သူတပါးတို့က လွန်စေကြရသည်"ဟု ဆိုသည်။

ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကခ်ီ၊ တွေးတော ယုံမှား ခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တာနိဝတ္ထူနိ၊ ထို နာမရေ ဝတ္ထုတို့ကို။ ပရေ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိတာရေန္တိ၊ လွန်စေကြရကုန်၏။ ပကာသေန္တိ၊ ထင်ရှားပြ ကြရကုန်၏။ အာစိက္ခန္တိ၊ ပြောပြကြရကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပရဝိတာရဏာ၊ သူတပါးတို့က လွန်စေ ကြရခြင်း သည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ (လဒ္ဓိ ယော, ဟောန္တိ)။

တေသံ၊ ထိုပရပါဒီတို့၏။တာ လဒ္ဓိယော၊တို့ကို။ ဘိန္ဒိတုံ,တီသုပိ,ကထာသု, ပုစ္ဆာ, သကဝါဒီသု။ ပဋိညာစ, ပဋိက္ခေပေါစ, ဣတရသု။ တတ္ထ၊ ထို ၃-ပါးသော ကထာတို့တွင်။သမ္ဘေသုပိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌေသု စေဝ၊ပြဿနာ တို့၌ဌင်း။ ဝိသဇ္ဇနေသု စ၊ အဲဖြေတို့၌ဌင်း။ ပါဋိ၊ သို့။ အနုဂန္တွာဝ၊ အစဉ် လိုက်၍သာ။ အတ္ထော, ဝေဒိတမ္ဘော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဌမဟာရကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဒ္ဒိတာ)။

၅-ဝစီဘေဒကကထာ အဖွင့်

၃၂၆။ ဣဒါနိ၊ အညာဏာဒိကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဝစီဘေဒ ကထာနာမ၊ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဝစီဘေဒကထာ၌။ တေရဟိ,ပုဗ္ဗသေလိယာ-ဒီနံ၊ ပုဗ္ဗသေလိယ အစရှိသော ဂိုဏ်းသားတို့၏။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂကွဏေ၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ခဏ၌။ ပဌမံ၊ပျာနံ၊ ပဌမစျာန်သို့။ သမာပန္နသာ၊ ကောင်းစွာ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခံ ဟူ၍။ ဝါစာ၊ စကားလုံးသည်။ ဘိဇ္ဇတိ ၁၊ ကွဲပြား၏။ ဝါ၊ မြွက်ဆို၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ-သေယျထာပိ၊ သို့။ (တထာ၊ တူ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီ တို့၏။ (သောတာပတ္တိမဂ္ဂကွဏေ ။ပေ။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိလဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ)။ တေ၊ ထိုပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ, သမာပန္နသာ အတ္ထိ ဝစီဘေဒေါတိ,ပုစ္ဆာ, သကဝါဒီသု။ လဒ္ဓိယံ ။ ပေ ။ ပရဝါဒီသု။

၁။ ဝါစာ ဘိဇ္ဇတိ။ ။"ဝါစာ-စကားလုံး,စကားသံ။ ဘိဇ္ဇတိ-ကွဲပြား"ဟူသည် (မထင်မရှားသော=စကားလုံး မကွဲပြားသောအသံမဟုတ်) ထင်ထင်ရှားရှား စကား လုံး ကွဲပြားသော အသံတည်း။ "ဝစီဘေဒ-စကားလုံး ကွဲပြားခြင်း" ဟူသည်နှင့် သဘောတူပင်တည်း။ ထိုသို့ စကားလုံးကွဲပြားအောင် ရွတ်ဆိုခြင်းကိုပင် "ဝစီဘေဒ-နှုတ်မြွက်ခြင်း"ဟု နိဿယအနက်ပေးကြသည်။ "သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌ သမာပတ် ဝင်စား"ဟူသည် "သောတာပတ္တိမဂ်၌ ယှဉ်သော ပဌမစျာန်စိတ် ဖြစ်ခြင်း" တည်း။ ထိုအခိုက်၌ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိရာဝယ် ဒုက္ခသစ္စာကိုသိခိုက် "ဒုက္ခ"ဟု မြွက်ဆိုသည် ဟု ပရဝါဒီ တို့က အယူရှိကြသတတ်။

ပုန္, သမ္ဘတ္ထာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ တယော၊ ကာမ, ရူပ, အရူပ အားဖြင့် ၃-ပါးကုန်သော။ ဘဝေ၊ ဘဝတို့ကို။ သန္ဓာယ,ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ အရူပ်၊ အရူပဘဝကို။ သန္ဓာယ, ပဋိက္ခိပတိ။ သမ္ဘဒါတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ကာလဝသေန၊ ကာလနှင့် စပ်သဖြင့်။ ပုဗ္ဗော, (သမာနော)။ ပဌမမဂ္ဂကွဏေ၊ ပဌမ ဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ခဏ၌။ ပဌမဇ္ဈာနံက သမာပတ္တိတော၊ ပဌမ စျာန်နှင့် တကွဖြစ်သော သမာပတ်မှ။ အညံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သမာ-ပတ္တိကာလံ၊ သမာပတ်ဝင်စားရာ အခါကို။ သန္ဓာယ, ပဋိက္ခိပတိ။ သဗ္ဗေသံ သမာပန္နာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော, (သမာနော)။ လောကိယ သမာပတ္တိယော၊ လောကီသမာပတ်တို့ကို။ သမာပန္နေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ, ပဋိက္ခိပတိ။ သဗ္ဗ-သမာပတ္တိသူတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော, (သမာနော)။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီကံ၊ ဒုတိယစျာန် အစရှိသော။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာစျာန်ကိုဂုဏ်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ လောကိယသမာပတ္တိ ၀ စ၊ လောကီ သမာပတ်ကိုဂုဏ်း။ သန္ဓာယ, ပဋိက္ခိပတိ။

ကာယဘေဒေါ[1]တိ၊ ကား။ အဘိက္ကမာဒိဝသေန၊ ရှေ့သို့သွားခြင်း အစ ရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တကာယဝိညတ္တိ၊ ဖြစ်သော ကာယဝိညတ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤ သမာပန္နသာ အတ္တိကာယဘေဒေ ဟူသော စကားကို။ယာနိ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဝစီဝိညတ္တိ ၊ ဝစီဝိညတ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ တာနေဝ၊ ထို စိတ်တို့သည်ပင်။ ကာယဝိညတ္တိ ၊ ကို။ (သမုဋ္ဌာပေန္တိ)။ ဧवं သန္တေ၊ သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယဘေဒေါပိ၊ သည်လည်း။ နဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ စောဒနာခြင်း အကျိုးငှါ။ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ။ ပေ ။ ပဋိဇာနာတိ စ၊ ဝန်ခံလည်း ဝန်ခံ၏။

(၃၂၇။) ဣဒါနိ၊ ၌။ သော်။ ထို စျာန်ရ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဂ္ဂကွဏေ၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ခဏ၌။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါစံ၊ စကားလုံးကို။ ယဒိ ဘာသတိ၊ အကယ်၍ မြွက်ဆိုအံ့။ (ဧवं သတိ)။ သမုဒယောတိအာဒိကမ္မံ၊ သမုဒယော အစရှိသော စကားကိုလည်း။ ဘာသေယျ၊ မြွက်ဆိုရာသည်မဟုတ်လော။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တံ၊ ထို ဒုက္ခံဟူသော စကားကို။ ယဒိ နဘာ-သတိ၊ အံ့။ (ဧवं သတိ) ဣတရမ္ပိ၊ ဤ ဒုက္ခံ ဟူသော စကားမှ တပါးသော သမုဒယော အစရှိသော စကားကိုလည်း။ နဘာသေယျ၊ မမြွက်ဆိုရာသည်

၁။ **ကာယဘေဒေါ။** ။"ဝစီဘေဒ" နှုတ်မြွက်ပြောဆိုရာ၌ ဝစီဝိညတ် ဖြစ်သကဲ့သို့, ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုစသော ကာယအမျိုးမျိုးဖြစ်ရခြင်းသည် ကာယဝိညတ် ကြောင့်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ကာယသ-ကာယ၏။ ဘေဒ-အမျိုးမျိုးလှုပ်လှုပ်ရှားရှား ကွဲပြားကြောင်း"ဟူသည် ကာယဝိညတ်ပင်ဖြစ်ရကား ကာယဘေဒေါကို "ကာယ-ဝိညတ်"ဟု ဖွင့်သည်။

မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ။ ဒုက္ခန္တိ ဇာနန္တောတိ အာဒယော၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ။ ပန၊ ကား။ ဣတရော။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပတိ စ။ ဟိ၊ ခဲ့။ အယ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော။ ပဌမဇ္ဈာနံကို၊ သမာပန္နော၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခ-ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိပဿတိ၊ အထူးအထူး အပြားအပြား ရှု၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။

၃၂၇။ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ လောကုတ္တရံ၊ သော။ စတုသစ္စညာဏံ၊ လေးပါးသော သစ္စာကို သိသော ဉာဏ်သည်။ (ကိံ ဂေါစရံ—ဌ္ဌစပ်။) သောတန္တိ (ဇာတ)၊ ဌ္ဌ။ ယေန၊ အကြောင် သောတဝိညာဉ်ဖြင့်။ တံ သဒ္ဒံ၊ ထို သဒ္ဒါရုံကို။ သုဏာတိ၊ ကြားရ၏။ တံ(သောတဝိညာဏံ)၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ။ ဒိဋ္ဌံ ဖဿာနန္တိ၊ ကား။ သောတသမ္ဖဿမနောသမ္ဖဿာနံ၊ တို့၏။ (သမောဓာနံ ဟောတိ—ဌ္ဌ စပ်)။

၃၂၈။ နော ။ ပေ ။ ဝတ္ထုမ္ဟေတိ၊ ကား။ အဝိသေသေန၊ မည်သည့် သမာပတ်ဟု အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မထား တပါး ပါးသော သမာပတ်ကို။ သမာပန္နဿ၊ ၏။ ဝစီဘေဒေါ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်း သည်။ ယဒိ နတ္ထိ၊ အုံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ အဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ သမာ-ပန္နဿ အတ္ထိ ဝစီဘေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ နု ဝတ္တုံ။ ဣတ္ထေ၊ ဤ ဝစီဘေဒ ကထာ၌။ သုတ္တသာဓနာယ၊ ပြီးစေကြောင်းသုတ်နှင့်။ သဒ္ဒီ ။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ပန၊ ဆက်။ ဧတေန၊ ဤ ပရဝါဒီသည်။ သိဓိယ အာနန္ဒ ဘဂဝတောတိ၊ ဟူသော ပါဠိတော်၏။ ပရိယောသာနေ၊ ၌။ ယံ သုတ္တံ၊ ကို။ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ ယေန သမာပတ္တိစိတ္တေန၊ အကြောင်သမာပတ်စိတ်ကြောင့်။ သော ဝစီဘေဒေါ၊ သည်။ သမုဋ္ဌိတော၊ ပြီ။ ကာယဘေဒေါပိ၊ သည်လည်း။ ဧတေန၊ ထို သမာပတ် စိတ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာတိယေဝ၊ သည်သာ။ စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထို သမာပတ် စိတ်သည်။ လောကုတ္တရံ၊ သော။ ပဌမဇ္ဈာနစိတ္တံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသာဓကံ၊ သာဓကမမြောက်။ (မိမိဆိုလိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မပြီးစေနိုင်)။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝစီဘေဒကထာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁။ **နု ဝ တံ လောကုတ္တရံ။** ။"တတ္ထေ ဝုဋ္ဌော, ကာဇောတိညာ, ဒ္ဒတ္ထိ သာ ကား, နှစ်ဖြာဝိညတ်, ကိုလည်း တတ်၏"နှင့် အညီ ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်ကို ဝုဋ္ဌော, ကာမဇောနှင့် အတိညာဉ်တို့က ဖြစ်စေနိုင်၏။ လောကုတ္တရာဇောကား မဖြစ် စေနိုင်။ ထို့ကြောင့် အတိဘူ ရဟန္တာအရှင်မြတ်က ကာမဇော သို့မဟုတ် အတိညာဉ်

၆.ဒုက္ခာဟာရကထာ အဖွင့်

၃၃၄။ ဣဒါနိ၊ ဝစီဘေဒကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဒုက္ခာဟာရ ကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ဒုက္ခာဟာရကထာ၌။ ဒုက္ခံ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသန္တော၊ မြွက်ဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခေ၊ ၌။ ဥဏ္ဏံ၊ ကို။ အာဟာရတိ၊ ,ဆောင်သည်မည်၏။ တံ၊ ထို ဥဏ္ဏာ်ကို။ ဒုက္ခာ–ဟာရော နာမ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ စ ပန၊ ထပ်၍ ဆက်ဦးအုံ့။ တံ တေ၊ ထို ဥဏ္ဏာ်သည်။ မဂ္ဂင်္ဂ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတွင် တပါးသောအင်္ဂါတည်း။ မဂ္ဂပရိယာပန္နံ၊ မဂ်၌ အကျုံးဝင်သော တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေရဟိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီ တို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ ဒုက္ခာဟာရောတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသာ။ ပဋိညာ ပရဝါဒီသာ။ ယေကေစိတိ၊ အစရှိသော။ ပဌမ ပဉ္ဇေ၊ ၌။ အဝိပဿကေ၊ ဝိပဿနာမရှိသော ဗာလပုထုဇဉ်တို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဉ္ဇေ၊ ၌။ ဝိပဿကေ၊ ဝိပဿနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ဆက်။ (တနည်း) ပန(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို စကားသည်။ အသ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိမတ္တမေव၊ အယူမျှသာ တည်း။ (မမှန်ပါဟူလို)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ တေတိ၊ သမ္ဗေ တေ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တိတိ အာမန္တာ ဟူသော။ ဝါဒသာ၊ ကို။ ဘိန္ဒနတ္ထံ၊ ၄ါ။ ဗာလ ပုထုဇ္ဇနာတိ အာဒိ မာဟ။ တံ၊ ထို ဗာလပုထုဇ္ဇနာ အစရှိသော စကားရပ် သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေव၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒုက္ခာဟာရကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇–စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ အဖွင့်

၃၃၅။ ဣဒါနိ၊ ဒုက္ခာဟာရကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ စိတ္တဋ္ဌိတိ ကထာ နာမ၊ စိတ်၏တည်ပုံကို ဆိုကြောင်း စကားမည်သည်။ ဟောတိ။

ဆောဖြင့် "အာရမ္ဘထ နိက္ကမထ"စသော ဂါထာစကားလုံးကို ရွတ်တော်မူရကား "လောကုတ္တရာ ပဌမဈာန်က ဝစီဘေဒကို ဖြစ်စေ၏"ဟု အယူရှိသော ပရဝါဒီ အတွက် "သာဓကမမြောက်"ဟု ဆိုသည်။

၁။ ဒုက္ခာဟာရ။ ။"ဒုက္ခေ-ဒုက္ခ၌+အာဟာရော-ဥဏ္ဏာ်ကိုဆောင်ခြင်းတည်း။ ဒုက္ခာဟာရော-ခြင်း" ဤသို့ ဘာဝသာဓနပြုလျှင် ဆောင်ခြင်း ကြီယာ ရ၏။ သို့သော် နောက်၌ "တံ ပနေတံ မဂ္ဂဂ်"ဟု ဆိုသောကြောင့် ဥဏ္ဏာ်ကိုအရကောက်မှ ရှေ့နောက် ညီမည်။ ထို့ကြောင့် "ဒုက္ခေ-၌ + အာဟာရော- ဆောင်အပ်သော ဥဏ္ဏာ်တည်း။ ဒုက္ခာဟာရော-ဥဏ္ဏာ်"ဟု ပြုသင့်သည်။

တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တဋ္ဌိတိကထာ၌။ တေရဟိ, ဟေဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါနံ၊ ပုဗ္ဗ-သေလိယ, အပရသေလိယ စသောအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ အန္ဓကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ သမာပတ္တိစိတ္တဥ္စ ဝ၊ တနှေလုံး 'သမာပတ်ဝင်စားကြောင်း စိတ်ကိုရင်း။ ဘဝင်စိတ္တဥ္စ၊ တနှေလုံးအိပ်ပျော်ခိုက် ဘဝင်ချည်း ကျနေသော စိတ်ကိုရင်း။ အနုပဿနွေန၊ အဆက်မပြတ်ဖွဲ့စပ်သော အားဖြင့်။ (အစဉ်မပြတ်သောအားဖြင့်။)ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်နေသည်ကို။ ဒီသ္ဝာ၊ မြင်၍။ ကေမေ ဝ၊ တခုသာ လျှင် ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တံလဒ္ဓိဝိသောခနတ္ထံ၊ ထို အန္ဓကဂိုဏ်းသားတို့၏ အယူကို သုတ်သင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကေ စိတ္တံ ဒီဝသံ တိဋ္ဌတီတိ, ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ, ပရဝါဒီဿ။ ဥပဓုဒိဝသော ဥပ္ပါဒက္ခဏော ၁ တိတ္ထေ၊ ၌။ ဌိတိက္ခဏံ၊ ဌိ ခဏကို။ အနာ မသိတ္ဘာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ အနိစ္စာ ဝတ ။ ပေ ။ ဓမ္မိနောတိ၊ ဟူသော။ ဒေသနာဝနယေန၊ ဒေသနာတော်နည်း အားဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဝယ-ဝသေနေ ဝ၊ ဥပ္ပါဒဝယ ကို ဟောသော ဒေသနာတော်နှင့်စပ်သဖြင့်သာလျှင်။ ပုစ္ဆာ ကတာ။

တေ ဓမ္မာ ။ပေ။ လဟု ပရိဝတ္တာ ၂ တိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ (သမာနော)။ စိတ္တတော၊ စိတ်ထက်။ လဟုတရပရိဝတ္တိနော၊ သာ၍ လျင်မြန်သော ပြောင်းလဲခြင်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္ဘာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗေ (သမာနော)။ ယဿ စိတ္တဿ၊ အကြင်စိတ်၏။ ဒီဃဋ္ဌိတိ ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆတိ။ တံ၊ ထို စိတ်ကို။ သန္ဓာယ,

---

၁။ ဥပဓု ။ ပေ ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော။ ။ပါဠိတော်၌ "ဥပဓုဒိဝသော-ဥပ္ပါဒက္ခဏော-နှေတဝက်သည် ဥပါဒ်ရာခဏလော။ ဥပဓုဒိဝသော ဝယက္ခဏော-နှေတဝက်သည် ဗျက်ရာခဏလော"ဟု ဥပါဒ်နှင့် ဘင် ၂-မျိုးကိုသာ ပြထားခြင်းကြောင့် "ဌိတိက္ခဏံ အနာမသိတ္ဘာ"ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့ ဌိ ခဏကို မပြပဲ ဥပါဒ်ခဏနှင့်ဘင်ခဏကိုသာ ပြခြင်းမှာလည်း "အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ,ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မနော"၌ ဥပ္ပါဒ,ဝယဓမ္မ ဟူသော ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့် ပုစ္ဆာထုတ်သောကြောင့်တည်း။ "ဌိ ခဏ မရှိသောကြောင့် မသုံးသပ်ခြင်းမဟုတ်ပါ" ဟူလို။

၂။ စိတ္တေန လဟုပရိဝတ္တာ။ ။စိတ္တေနကို "စိတ္တဟော"ဟု ဖွင့်၏။ စိတ်ထက် သာ၍ အဖြစ်အပျက်မြန်သောတရားကို မမြင်သောကြောင့် "နှ ဟော ဝတ္တေ" ဟု ပဌမပယ်၏။ ထို ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍မေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် တချို့စိတ်၏ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းကို အလိုရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "စိတ်မှဘပါးသော တရားတို့သည် စိတ်ထက်မြန်သော ပြောင်းလဲခြင်းရှိကုန်၏"ဟု ဖြေသည်။ ထို "ကြာမြင့်စွာ တည်သောစိတ်" ဟူသည် ရှေ့၌ ပြအပ်ခဲ့သော သမာပတ် ဝင်စားခိုက် စိတ်, ဘဝင်စိတ်တို့တည်း။

ပဋ္ဌိဇာနာတိ။ ယာဝတာယုကံ တိဋ္ဌတိတိပဋ္ဌေ၊ ဟူသော ပြဿနာဋ္ဌ။ ယေ မရ္ရ၊ အကြင် နေဝသညာ နာသညာယတန ပြဟ္မာတို့သည်။ စုလ္လာသီတိသဟဿနိ၁၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင် ဟူကုန်သော။ ကပ္ပါ၊ ကပ်တို့ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကြကုန်၏။ ဣတိ အာဒိဝစနဝသေန၊ ဤသို့အစရှိသော စကား၏အစွမ်း ဖြင့်။ အာရုပ္ပတောဝ၊ အရူပဗြဟ္မာဘုံမှ။ အညတြ၊ အခြားသောဘုံ၌။ (ကေ-စိတ္တာသ၊ တပါးတည်းသောစိတ်၏။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ရှည်သမျှကာလ ပတ်လုံး။ ဌိတိ ၊ တည်ခြင်းကို။) ပဋ္ဌိဏ္ဌိပတိ။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ (ကေ-စိတ္တာသ, ယာဝတာယုကံ, ဌိတိ)။ ပဋ္ဌိဇနာတိ။

, မုဟုတ္တံ မုဟုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ပဋ္ဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာဋ္ဌ။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ [ယခုစာအုပ်၌ "ပရဝါဒီသ"ဟု ရှိသော်လည်း ရှေးစာအုပ်တို့၌ "ပရဝါဒီ" ဟုရှိသည်။ ရှေးနိဿယ၌လည်း ထို အတိုင်းပင်အနက်ပေးသည်။]ဥပ္ပါဒ ။ ပေ ။ ဝိရောဓေယေန၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော အစရှိသော သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌိဇာနာတိ။ ပန၊ ဆက်။ အသ၊ ထို အာကာ-သာနုဗ္ဗာယတနုပဂ စိတ်၏။ ဌိတိ ၊ အသက်ထက်ဆုံး တည်ရှိခြင်းကို။ လဒ္ဓိ-ဝသေန၊ အယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ပရဝါဒီ၊ သည်။) ဣစ္ဆတိ။ ဏ္ဍေ၊ ဤ စိတ္တဋ္ဌိတိ ကထာ၌။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

စိတ္တဋ္ဌိတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁။ **စုလ္လာသီတိ သဟဿာနိ**။ ။ထိုမျှလောက် ကြာအောင် တည်သော နတ်တို့ ဟူသည် "နေဝသညာဗြဟ္မာ"တို့တည်း။ ထို့ကြောင့် "အညတြ-ပဋ္ဌိဏ္ဌိပတိ၊အာရုပ္ပေ-ပဋ္ဌိဇာနာတိ"ဟု ဆိုသည်။

၂။ **မုဟုတ္တံ** ။ ပေ ။ **ပဋ္ဌေ**။ ။ဤပြဿနာသည် "ပရဝါဒီ ။ ပေ ။ သုတ္တဝိ-ရောဓေယေန"ကို ထောက်၍ရင်း, "ဌိတိ ပနသ လဒ္ဓိဝသေန ဣစ္ဆတိ"ကို ထောက်၍ရင်း သကဝါဒီက မေးအပ်သော ပြဿနာဟုပင် ထင်စရာရှိ၏။ မှန်၏။ "မုဟုတ္တံ-။ ပေ ။ နိရုဇ္ဈတိ ဟူသော ပြဿနာကို "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံမှ အနိစ္စာ ဝတ သခ်ါရာ, ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော"ဟူသော ပါဠိတော်၌ "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏"နှင့် မဆန့်ကျင်ရာရောက်၏။ ဤသို့ ဆန့်ကျင်မည် စိုးသောကြောင့် အာမန္တာဟု ပရဝါဒီ ဝန်ခံရ သော်လည်း မိမိကမူ အာကာသာနုဗ္ဗာယတနုပဂ စိတ်၏ ယာဝတာယုက (အသက်ဆုံးသည်တိုင်အောင်)တည်ခြင်းကို အလိုရှိသည်သာ။ [ဤ အဋ္ဌကထာအဖွင့် အတိုင်းဆိုလျှင် သကဝါဒီက မေး၍ ပရဝါဒီက ဖြေရာ ရောက်နေ၏။ သို့သော် အနု-ဋီကာ၌ ပရဝါဒီက မေး၍ သကဝါဒီက ဖြေရာ ရောက်သော အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို တမျိုး ပြထားသည်။]

၈—ကုက္ကုဋ္ဌကထာ အဖွင့်

၃၃၈။ ဣဒါနိ၊ စိတ္တဋ္ဌိတိကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ကုက္ကုဋ္ဌကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုကုက္ကုဋ္ဌကထာ၌။ ဧတရဟိ, ဧဝါကုလိကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိသေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ-ဥ္ဍ စပ်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အာဒိတ္တံ၊ အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်အပ်ပြီ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခတို့တည်း။ ဣတိ အာဒီနိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ အယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ နိပ္ပရိယာယေနေဝ၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်သာ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ကုက္ကုဋ္ဌာ[1]၊ ပြာပူနှင့်တူကုန်၏။ ဝါ၊ ပြာပူငရဲနှင့် တူကုန်၏။ ဝိတစ္ဆိတက်ါရသမ္မိယာ ဆာရိက သဒိသာ[1]၊ ကင်းသော 'အလျှံရှိသော မီးကျီးတို့နှင့် ရောသော ပြာပူနှင့်တူကုန်၏။ (တနည်း) ဝိတစ္ဆိတက်ါရသမ္မိယာ၊ ကင်းသော အလျှံရှိသော မီးကျီးတို့နှင့် ရောကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ဆာရိက-နိရယသဒိသာ၊ ပြာပူငရဲနှင့်တူကုန်၏။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။

တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ နာနုပ္ပကာရသုခသန္ဒဿနေန၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော သုခကို ကောင်းစွာ ပြခြင်းအားဖြင့်။ (ကာယိကသုခ စေတသိက သုခ စသော အားဖြင့် အထူးထူးသော အပြားရှိသော သုခကို ပါဠိတော်၌ ကောင်းစွာ ပြခြင်း အားဖြင့်။) တံ လဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဝိဝေစေတုံ၊ ကင်းဆိတ် ကင်းစေခြင်းငှါ။ ပုဗ္ဗာ သကဝါဒီဿ။ ပဋ္ဌာ ပရဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထို ပုဗ္ဗာ၌။ အနောမိံ ကတ္ဝာတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ ဩမိံ မရိယာဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကောဋ္ဌာသံ၊ အဘို့အစုကို။ အကရိတ္ဝာ၊ မပြုမူ၍။ အဝိသေသေန၊ အထူးမမ, သာမညအားဖြင့်။ (ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သခ်ါရ၊ ဆုခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သခ်ါရ စသည်ဖြင့် မခွဲမခြားသောအားဖြင့်။) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ (သခ်ါရာ ကုက္ကုဋ္ဌာ-ဥ္ဍ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ ["အနောမိံ-ကတ္ဝာ" ကို "ဩမိံ အကရိတ္ဝာ"ဟု ဖွင့်ခြင်းကြောင့် "အနောမိံ" ကို

၁။ ကုက္ကုဋ္ဌာ ။ ပေ ။ သဒိသာ။ ။"ကုက္ကုဋ္ဌာ"ကို "ဝိတစ္ဆိတက်ါရ ။ ပေ ။ သဒိသာ"ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ ထိုသို့ ဖွင့်ရာဝယ် ရှေးစာအုပ်များ၌ "ဝိတစ္ဆိတက်ါရ-သမ္မိယာ ဆာရိက သဒိသာ"ဟု. ရှိ၏။ နောက် စာအုပ်များ၌ကား "ဝိတစ္ဆိတက်ါရ-သမ္မိယာ, ဆာရိက နိရယသဒိသာ"ဟု ရှိသည်။ ထိုတွင် ရှေးပါဠိသည် "ကုက္ကုဋ္ဌ" သဒ္ဒါ၏ "ဆာရိက"အနက်ဟော ဖြစ်သောကြောင့် ကောင်းဟန်တူ၏။ ယခု ရှိသော စာအုပ်တို့၌ "ဝိတစ္ဆိတက်ါရ သမ္မိယာ ဆာရိကနိရယ သဒိသာ"ဟု ၂-ပုဒ်ခွဲ၍ ထားခြင်းသည် ဆာရိက ၏ ဝိသေသန မဟုတ်သောကြောင့်မကောင်းပါ။ ပြာပူ ရဲဟု ရှိခြင်းကြောင့် "နိရယ"ဟု ထည့်ခြင်းကား အဓိပ္ပါယ် မပျက်ပါ။

အယုတ္တ သမာသ်ဟု မှတ်ပါ။ ဩမိ ကိုလည်း "ဧရိယာဒံ, ကောဌာသံ"တု ဖွင့်သည်။] သမ္ဘံ၊ သော။ သေသံ၊ ကြင်းသောပုဒ်အပေါင်းကို။ သုတ္တသာဓနာယ၊ ပြီးစေကြောင်းသုတ်နှင့်။ သဒ္ဒိ ပါဠိနယေနေ၀၊ ပါဠိတော်နည်းအားဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကုက္ကုဋ္ဌကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၉-အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ အဖွင့်

၃၃၉။ ဣဒါနိ၊ ကုက္ကုဋ္ဌကထာကို ဖြေပြီးရာ ယခုအခါ၌။ အနုပုဗ္ဗာဘိ-သမယကထာနာမ၊ အစဉ်အတိုင်း သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို ဆိုရာ ကထာမည်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ အနုပုဗ္ဗာဘိ သမယ ကထာ၌။ ဘေရုဟိ။ အန္ဓက ။ ပေ ။ ဘဒ္ဒြယာနိကာနံ၊ အန္ဓက ဂိုဏ်းသား, သဗ္ဗတ္ထိကဂိုဏ်း သား, သမ္မိတိယ ဂိုဏ်းသား- ဘဒ္ဒြယာနိက ဂိုဏ်းသားတို့၏။ (လဒ္ဓိ) သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (ဧ၀ံ)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရ၀ါဒီတို့၏။ ကမ္မာရော၊ ရှေ့ပန်းထိမ်သည်သည်။ ရဇတသာ၊ ရွှေ၏။ (မလံ၊ အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဓမတိ) ဣ၀ ၊ မှုတ်လွှင့်သကဲ့သို့။ (ဧ၀ံ၊ တု)။ မောဃ၀ါ၊ အဆီအနှစ် ပညာ စစ်ရှိသူသည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ထောကံ ထောကံ၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မလံ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဓမေ၊ မှုတ်လွှင့်ရာ၏။

ဣတိ အာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ သောတာပတ္တိ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေစေ၊ အချို့ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်ခြင်း အားဖြင့်။ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ကေစေ၊ ကုန်သော။ (ကိလေသေ) သမုဒယ (ဒဿနေန)၊ သမုဒယသစ္စာကို မြင်ခြင်းအားဖြင့်။ (ပဇဟတိ)။ (ကေစေ ကိလေသေ) နိရောဓ-(ဒဿနေန)၊ နိရောဓ သစ္စာကို မြင်ခြင်း အားဖြင့်။ (ပဇဟတိ။) (ကေစေ ကိလေသေ) မဂ္ဂဒဿနေန၊ မဂ္ဂ သစ္စာကို မြင်ခြင်း အားဖြင့်။ (ပဇဟတိ)။ [ပေယျာလကို ဖော်ပေးသည်။] ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ သောဠသဟိ [1]၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး ကုန်သော။ ကောဌာသေဟိ၊ အာဘို့အစု

၁။ **သောဠသဟိ**။ ။မင်္ဂ်တပါးဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်ခြင်း, သမုဒယ သစ္စာကို မြင်ခြင်း, နိရောဓ သစ္စာကို မြင်ခြင်း, မဂ္ဂ သစ္စာကို မြင်ခြင်းအားဖြင့် ကိလေသာတို့ကို လေးကြိမ် ပယ်ရသောကြောင့် ဂင်္ဂ-ပါးအတွက် "သောဠသဟိ ကောဌာသေဟိ အနုပုဗ္ဗေန ကိလေသပ္ပဟာနံ ကတ္တာ"ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် "အနုပုဗ္ဗ-အစဉ် အတိုင်း အဘိသမယ-သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း" အယူဖြစ်သည်။

တို့ဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အရဟတ္တပဋိလာဘော၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ရခြင်း သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ နာနာဘိသမယ-လဒ္ဓိ၊ အထူးထူးသော ထိုးထွင်း၍ သိ၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူသည်။ ဥပဓန္နာ၊ ဖြစ်ပြီ။ တေသံ၊ ထိုပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိဝိဝေစနတ္ထံ၊ ငှါ။ အနုပုဗ္ဗာဘိ-သမယောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

ပန၊ ကား။ အနုပုဗ္ဗေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ (သမာနော)။ ဧကဿ၊ တပါးသော။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဗဟုဘာဝါ ဟိ တို့ ဘယေန၊ မျှားသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ မြောက်။ ပုဗ္ဗေ (သမာနော)။ ဒုက္ခဒဿနာဒိဝသေန၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို မြင်ခြင်း အစ ရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ဝါ၊ တနည်း။ စတ္တာရိပိ၊ လေးပါး လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ ဉာဏာနိ၊ ထို ဒုက္ခ ဒဿန အစရှိသော ဉာဏ်တို့ သည်။ ဧကော၊ သော။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ယေဝ၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ချည်း သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိဇာနာတိ။ [အကြိမ်မျှား သော် လည်း သောတာပတ္တိမဂ်တပါးပင် ဖြစ်သောကြောင့် ဝန်ခံသည်။] ပန၊ ကား။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ ဧကမေဝ၊ တပါးတည်းကိုသာ။ ဣစ္ဆတိ။ တဿ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ["အနုပုဗ္ဗေန သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ"ဟု မေးသော အခါ "နု ဟေဝံ ဝတ္တမ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။] သကဒါဂါမိမဂ္ဂါဒီသုပိ၊ သကဒါ-ဂါမိမဂ်အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။

၃၄၄။ မဂ္ဂေ ။ ပေ ။ ဌိတောတိ ပဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ယဿ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဒဿနာဒီဟိ၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို မြင်ခြင်း အစရှိသည် တို့ဖြင့်။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စသည်။ အပရိနိဋ္ဌိတံ၊ မပြီးဆုံးသေး။ (မဂ္ဂဒဿနေန၊ မဂ်ကို မြင်ခြင်းအားဖြင့်။ ပရိနိဋ္ဌိတံနာမ၊ ပြီးဆုံးသည်မည်သည်။ ဟောတိ။ [ဒုက္ခဒဿန သမုဒယဒဿန နိရောဓဒဿန တို့ပြီးမှ မဂ္ဂဒဿန ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "မဂ္ဂဒဿနေန ပရိနိဋ္ဌိတံနာမ"ဟုဆိုသည်။] တဒါ၊ မြင်ခြင်း ကိစ္စ ပြီးစီးရာ ထိုအခါ၌။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ဌိတော၊ တည်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သခ်ံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ တဿ၊ ပဋိဇာနာတိ။

၁။ **တာနိ ဝါ ။ ပေ ။ မဂ္ဂေါ ယေဝါတိ။** ။ဒုက္ခ သစ္စာကို သိမြင်တတ်သော သောဉာဏ်, သမုဒယသစ္စာကို, နိရောဓသစ္စာကို, မဂ္ဂသစ္စာကို သိမြင်တတ်သော ဉာဏ် **အား**ဖြင့် ဉာဏ်လေးပါးပြားသော်လည်း မဂ်ကား သောတာပတ္တိမဂ် တပါးသာ ဖြစ် သောကြောင့် "အနုပုဗ္ဗေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ-လော"ဟု ဒုတိယမေးသော အခါ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။ ဆိုလိုရင်းကား-သစ္စာ ၄-ပါးကို ၄-ကြိမ် သိရ သော်လည်း မဂ်မျှားတော့။ သောတာပတ္တိမဂ်တပါးသာ ဖြစ်သည်-ဟူလို။

၃၄၅။ ဒုက္ခေ။ ပေ ။ သစ္စာနိတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ ပရေ၀ါဒီဿ။ ကောဘိသမယ၀ဿနုံ၊ တခုတည်းသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိညာ သကေ၀ါဒီဿ။ ပုန၊ တဖန်။ ဒုက္ခသစ္စံ ။ ပေ ။ သစ္စာနိတိ၊ အစရှိသော။ အနုယောဂေ၊ မေးစိစစ်ခြင်းဌာ်။ စတုန္နမ္ပိ၊ လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော သစ္စာတို့၏။ နာနာသဘာ၀တ္တာ၊ မတူထူးခြားသော သဘော ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ တသော၀၊ ထို သကေ၀ါဒီ ၏ ပင်ပယ်ခြင်းတည်း။

ရူပက္ခန္ဓေ ။ ပေ ။ ဒိဋ္ဌေတိ ပုစ္ဆာ သကေ၀ါဒီဿ။ သမုဒ္ဒတောမှ။ ကေ-ဗိန္ဒုဿ၊ တခုသော ရေပေါက်၏။ ရသေ၊ အရသာကို။ ပဋိ၀ိဒ္ဓေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသော်။ (ငန်မှုန်းသိပြီးသော်။) သေသဥဒကဿ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ ၀ယ် ကြွင်းသောရေကို။ ပဋိ၀ေ၀ေ၀ေ၀ိယ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကဲ့သို့။ ကေ-ဝမ္မေ၊ တခုသော တရားကို။ အနိစ္စာဒိတော၊ အနိစ္စ အစရှိသော အားဖြင့်။ ပဋိ၀ိဒ္ဓေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည် လည်း။ ၀ါ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဋိ၀ိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သောအယူကြောင့်။ ပဋိညာ ၀ရေ၀ါဒီဿ။

စတူဟိ ဉာဏေဟိတိ၊ ကား။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌။ ဉာဏာဒီဟိ၊ သိခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ (သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ)။ အဋ္ဌဟိ ဉာဏေ-ဟိတိ၊ ကား။ သာ၀ကာနံ၊ တို့၏။ ၀ါ၊ တို့နှင့်။ သာ၀ကာရဏေဟိ၊ တူသော ဆောင်ခြင်းရှိကုန်သော။ ၀ါ၊ ဆက်ဆံကုန်သော။ သစ္စညာဏေဟိ၊ သစ္စဉာဏ် တို့ဖြင့်ရင်း။ (သစ္စာ ၄-ပါးကို သိသောဉာဏ် ၄-ပါးတို့ဖြင့်ရင်း)။ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏေဟိ စ၊ တို့ဖြင့်ရင်း။ (သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ)။ ဒ္ဝါဒသဟိ

၁။ **ကောဘိသမယ၀ဿနုံ**။ ။ သစ္စာ ၄-ပါးကို အာဘယ်နည်းဖြင့် တကြိမ်တည်း ထိုးထွင်း၍ သိသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ မဂ်ခဏာ၌ နိဗ္ဗာန သစ္စာကို အာရုံပြု သောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ကြွင်းသစ္စာ ၃-ပါးကို "အသမ္ဘောဟ ပဋိ၀ေ၀ (တွေ၀ေခြင်းမရှိပဲ နားလည်ပြီး ဖြစ်သောအားဖြင့်)" ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ဤသို့ အားဖြင့် သစ္စာ ၄-ပါးကို တကြိမ်တည်းဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။ "အသမ္ဘောဟ ပဋိ၀ေ၀" ဟူသည် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာကို ဒုက္ခဟု နားလည်ခြင်း, ဇာတိ စသည်ကို ဒုက္ခဟု နားလည်ခြင်းသည် မတွေ့မ၀ေ သိခြင်း ဟူသော "အသမ္ဘောဟ ပဋိ၀ေ၀"တည်း။ သမုဒယသစ္စာ စသည်ကိုလည်း ဤ နည်းအတိုင်း မှတ်ပါ။

၂။ **ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏေဟိ စ**။ ။"အဋ္ဌဟိ ဉာဏေဟိ သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ–လော" ဟူသော ပြဿနာကို "အာမန္တာ"ဟု ပရ၀ါဒီ၀န်ခံ၏။ ထို အဋ္ဌဟိ ဉာဏေဟိ အရ၀ယ် သစ္စာ ၄-ပါးကို သိသော ဉာဏ် ၄-ပါး, ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ် ၄-ပါးကို အဋ္ဌကထာဆရာ သရုပ်ဖော်ရာ၌ နိဗ္ဗာန်ကိုပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်သည် သဒ္ဒါကို အာရုံပြု၏။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်လည်း အတ္ထ, ဓမ္မ, နိဗ္ဗာန်တို့ကို အာရုံ

ဥာဏေဟိတိ၊ ကား။ ဒ္ဝါဒသင်ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဥာဏေဟိ၊ တဆယ်နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဥာဏ်တို့ဖြင့်။ (သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ)။ စတုစတ္တာရီသာယဥာဏေဟိတိ၊ ကား။ ဇရာမရဏေ၊ ဌ။ ဥာဏ်၊ ဖြစ်သော ဥာဏ်ရင်း။ ဇရာမရဏသမုဒယေ၊ ဇရာမရဏတို့၏ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာ၌။ ဥာဏ်၊ ရင်း။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ နိဒါနဝဋ္ဋေ၊ ၌။ ဝုတ္တာဥာဏေဟိ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဥာဏ်တို့ဖြင့်။ (သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ)။ သတ္တာသတ္တ-တိယာ ဥာဏေဟိတိ၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ သင်္ခတံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုစီမံအပ်၏။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ခယဓမ္မံ၊ ကြွေပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မံ၊ ပျက်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ဝိရာဂဓမ္မံ၊ ကြဲကွာပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ ဝ၊ ထိုနိဒါနဝဋ်၌ပင်။ ဝုတ္တာညာဏေဟိ၊ ဟောတော်မူအပ်သောဥာဏ်တို့ဖြင့်။ (သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ)။ ဣတ္ထ၊ ဤ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ၌။ သေသံ၊ ကို။ သုတ္တသာဓနေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ ပါဠိနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-ဝေါဟာရကထာ အဖွင့်

၃၄၃။ ဣဒါနိ၊ အနုပုဗ္ဗာသမယကထာကို ပြပြီးရာ ယခု အခါ၌။ ဝေါဟာရကထာနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဝေါဟာရကထာ၌။ တေရဟိ, အန္ဓကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိသေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (ဧဝံ)။ ဗုဒ္ဓေါ၊သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကုတ္တရေန၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ဝေါဟာရေန၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဟောကြောင်း အသံတော်ဖြင့်။ ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ ဘုန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဃ။ လဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိညာ ပရဝါဒီဃ။ လောကုတ္တရေ သောတေတိအာဒီနိ၊ အစရှိသော စကားတို့ကို။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ အယုတ္တဝါဒီဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ မသင့်သော အယူရှိသည်၏

ပြု၏။ ထို့ကြောင့် ထို ဥာဏ်တို့ဖြင့် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို အဘယ်မှာ မျက်မှောက်ပြုနိုင်အုံနည်း''ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ''ထို စကားကို စိစစ်တိုက်သည်''ဟု ဋီကာဆိုသည်။ [အနုဋီကာအဆိုကို ဋီကာအဓိပ္ပါယ်၌ ပြထား၏။]

၁။ **အယုတ္တဝါဒီဘာဝဒီပနတ္ထံ**။ ။ပါဠိတော်၌ "လောကုတ္တရေ သောတေ ပဋ္ဌိဟညတိ၊ လောကုတ္တရာ သောတပသာဒဿ ထိခိုက်သလော ။ ပေ ။ သာဝကာ ပဋ္ဌိဝိဇာနန္တိ၊ အရိယာသာဝကတို့သာ သိနိုင်ကြသလော''ဟု ဆက်ကာ ဆက်ကာ

အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ ဝုတ္တာနိ။ ဟိ၊ မှန်။ ဇော၊ ဤ လောကုတ္တရေ သောတေ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ သဒ္ဒါယတနမေव၊ သဒ္ဒါယတနသည်သာ။ တေ၊ အသင်၏အလိုအားဖြင့်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ သောတာဒိနိပိ၊ သောတပဿာဒ အစရှိသည်တို့လည်း။ (လောကုတ္တရာနိ၊ တို့လော။) ဣတိ (အယံ)၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ (အဓိပ္ပါယော)။

ဟဠိ ။ပေ။ ပဋိဟညတိတိ ဇော၊ အစရှိသော ဤပါဠိ၌။ သော၊ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဝေါဟာရအသံတော်သည်။ လောကုတ္တရေ၊လောကုတ္တရာ သောတ၌။ ယဒိ ပဋိဟညေယျ၊ အကယ်၍ ထိခိုက်အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ လောကုတ္တရော၊ လောကုတ္တရာဝေါဟာရသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထော နဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူထိုက်။ ပန၊ အနှယကား။ လောကိယေ၊ လောကီသောတပဿာဒ၌။ ပဋိဟညမာနဿ၊ ထိခိုက်ရသော ဝေါဟာရသဒ္ဒရုပ်၏။ လောကုတ္တရတာနာမ၊ လောကုတ္တရာ၏ အဖြစ်မည်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဇော၊ ဤ ဟဠိ ဗုဒ္ဓဿ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။

လောကိယေန ဝိညာဏေနာတိ ဣတ္ထောပိ၊ အစရှိသော ဤပါဠိ၌လည်း။ ☰ လောကိယေနေဝ၎၊ လောကီသာလျှင် ဖြစ်သော။ (ဝိညာဏေန ပဋိဝိဇာနန္တိ-နနု-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၎။ ဣတရထာ၊ ဤ လောကိယေနေဝ ဟူသော

မေး၏။ ထို အမေးစကားတို့ကို (''ဗုဒ္ဓ၏ ဝေါဟာရစကား သဒ္ဒရုပ် အသံတော်သည် လောကုတ္တရာ ဖြစ်၏''ဟူသော ပရဝါဒီ၏အယူကို) မသင့်ဟု ပြခြင်းငှါ သကဝါဒီ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။

၁။ ဟဠိ ။ ပေ ။ ပဋိဟညတိ။ ။ဤ ပါဠိတော် အနက်ကို ပြောင်းပြန် ပြန်လိုက်လျှင် ''ဗုဒ္ဓ၏ အခေါ်အဝေါ် ဖြစ်သော ဝေါဟာရသဒ္ဒသည် လောကုတ္တရာ သောတ၌ အကယ်၍ ထိခိုက်လျှင် ထို ဝေါဟာရ သဒ္ဒ လည်း လောကုတ္တရာ ဖြစ်စရာ ရှိ၏''ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွက်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ထို အဓိပ္ပါယ် အနက်ကို မယူရ-ဟု တားမြစ်သည်။ ထိုသို့ အဓိပ္ပါယ်မယူရလျှင် အဘယ်သို့ ယူရမည်နည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် ''လောကိယေ ။ ပေ ။ အယမေတ္ထောဓိပ္ပါယော''ဟု မိန့်သည်။ ''လောကီ-သောတ၌ ထိခိုက်သော ဝေါဟာရသဒ္ဒသည် လောကုတ္တရာ မဖြစ်နိုင်''ဟု အဓိပ္ပါယ် ယူပါ-ဟူလို။

၂။ **လောကိယေ နေဝါတိ အဓိပ္ပော**။ ။ပါဠိတော်ဝယ်''နနု ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေါဟာရံ (ခေါ်ဝေါ်ပြောဟောကြောင်း အသံတော်ကို။) လောကိယေန ဝိညာဏေန ပဋိဇာနန္တိ (သိကြသည်မဟုတ်လော)''ဟု မေးရာ၌ ''လောကိယေန''ဝယ် ''သမ္ဘိပဇ်သာဝသာဓာရဏာ''နှင့်အညီ ဝေ သဒ္ဒါထည့်၍ အဓိပ္ပါယ် မှတ်ပါ။ဘာကြောင့်နည်း။-ဝေ မပါလျှင်ဗုဒ္ဓ၏ဝေါဟာရ တရားသံကို လောကီဖြစ်သော သောတ-

အဝဓာရဏအနက်မှ တပါး အဝဓာရဏ- မပါသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ (အတ္တော၊ ကို။ ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သော်။) အနေကန္တတာ၊ ကေန်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ။ဟိ၊ မှန်။ လောကုတ္တရံ ၁ ၊ လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို။ လောကိယေန၊ လောကီဖြစ်သော။ ဉာဏေ-နပိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်လည်း။ ဉယတိ ၁ ၊ သိအပ်၏။ ဝေ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အာရုံကို။ ယထာနုရူပတော၊ ထိုက်သည် အားလျော်စွာ။ ဝေဒီတမ္ပိ။ သဗ္ဗေ ။ ပေ ။ ဘာဝေန္တိတိပဋ္ဌေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ယေ၊ အကြင် ပုထုဇဉ်တို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ နှ ပဋ္ဌိလဘန္တိ။ တေ သန္ဓာယပဋ္ဌိကို-ပတိ။ ယေ၊ အကြင် အရိယာ တို့သည်။ (မဂ္ဂံ) ပဋ္ဌိလဘန္တိ။ တေ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိဇာနာတိ။

၃၅၁။ သောဝဏ္ဏမယာယာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏမယာယ၊ ရွှေဖြင့် ပြုအပ်သော။ (လဋ္ဌိယာ အာစိက္ခိတုံ-ဌ စပ်။) ဣဒံ၊ ဤ ဥဒါဟရဏ်သည်။ ပရဝါဒီဿ ဥဒါဟရဏံ။

ဌေဏ္ဍိယာယာတိ၊ ကား။ ဌေဏ္ဍ မယာယ၊ ကြက်ဆူရိုးဖြင့် ပြီးသော။ (လဋ္ဌိယာ အာစိက္ခိတုံ-ဌ စပ်။) ဣဒံ၊ ဤ ဥဒါဟရဏ်သည်။ သကဝါဒိဿ-ဥဒါဟရဏံ၊ တည်း။

၃၅၂။ လောကိယံ၊ လောကီတရားကို။ ဝေါဟရန္တိဿ၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုသော မြတ်စွာဘုရား၏။ လောကိယော၊ လောကီဖြစ်သော။ သဒ္ဒေါ၊ အသံတော်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ အယမ္ပိ၊ ဤ အယူသည်လည်း။ ကော၊ တခုသော။ လဒ္ဓိ၊ တည်း။ သာ၊ ထို အယူသည်။ တေရဟိ၊ ဌ။ ကေစ္စာနံ၊ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ ၂ ၊ တည်း။ ဣတ္ထ၊ ဤ ဝေါဟာရကထာဌ်။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝေါဟာရကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

ဝိညာဉ်ဖြင့် သိခြင်း၏ ကေန်မဟုတ်ရာ ရောက်၍, လောကုတ္တရာဖြင့် သိခြင်း ကိုလည်း ခွင့်ပြုရာ ရောက်သောကြောင့်တည်း။ "တရားသံ သဒ္ဒ ကို လောကီဖြစ်သော သောတ-ဝိညာဉ်ဖြင့် သိခြင်းမှာ ကေန်ဖြစ်သည်-ဟူလို။

၁။ **လောကုတ္တရံ ဟိ ။ ပေ ။ ဉာယတိ။** ။လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ကို လောကိယေနာပိ ဉာဏေန ဉာယတိ-လောကီပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် လည်း သိအပ်၏။ လောကိယေနာပိ ဌ အပိ-ဖြင့် "နိဗ္ဗာန် ဟူသော လောကုတ္တရာကို မဂ်, ဖိုလ် လောကုတ္တရာဉာဏ်ဖြင့်လည်း သိအပ်၏"ဟု ဆည်းသည်။ ဤသို့ ထိုက်သည် အားလျော်စွာ သိထိုက်သည်။

၂။ **အယမ္ပိ ကော လဒ္ဓိ။** ။ပါဠိတော်ဝယ် "လဋ္ဌာ ဌေဏ္ဍိယာယ လဋ္ဌိယာ ဓညုပ္ပေါ်ပို့ သုဝဏ္ဏုပ္ပေါ်ပို့ အာစိက္ခိတုန် အာမန္တာ၊ ကြက်ဆူရိုးဖြင့် လုပ်အပ်သော

၁၁-နိုရောဓကထာ အဖွင့်

၃၅၃။ ဣဒါနိ၊ ဝေါဟာရကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ နိုရောဓ ကထာနာမ, ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ နိရောဓကထာ၌။ ဘေရဟိ, မဟိသာ-သကာနဉ္စေဝ၊ မဟိသာသကဂိုဏ်းသားတို့၏ရင်း။ အန္ဓကာနဉ္စ၊ အန္ဓက ဂိုဏ်း သားတို့၏ရင်း။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ) သေယျထာပိ, (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြောင် ပရဝါဒီ တို့၏။ အပ္ပဋိသန္ဓိနိရောဓဉ္စ ၁ ၊ ဒုက္ခ အစရှိသည်တို့ကို အသင့် အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာအထူးဖြင့် မဆိုထိုက်သော ချုပ်ခြင်းကိုရင်း။ ပဋိသန္ဓိနိရောဓဉ္စ ၂ ၊ ဒုက္ခ အစရှိသည်တို့ကို အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာ အထူးဖြင့် ဆိုထိုက်သော ချုပ်ခြင်းကိုရင်း။ ဒွေပိ နှစ်ပါးလုံးတို့ကိုလည်း။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္တာ၊ ၍။ နိရောဓသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ (လဒ္ဓိ, ဟောတိ)။ တေ၊ ထိ ပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ, ဒွေ နိရောဓာတိ၊ အစရှိသော။ ပုဗ္ဗာ၊ သည်။ သကဝါဒီသာ။ ပဋိညာ ပရဝါဒီသာ။

ဒုတ်ဖြင့် စပါးပုံကိုလည်း ညွှန်ပြနိုင်, ရွှေပုံကိုလည်း ညွှန်ပြနိုင်သည် မဟုတ်လော'' ဟူသော အယူသည် ရှေ့၌ ဖြအင်သော အယူမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ အယူတည်း။ ထို့ကြောင့် ''အယမ္ပိ ဧကော လဒ္ဓိ''ဟု ဆိုသည်။ [ကြက်ဆူရိုးသည် လောကီ သဒ္ဒ နှင့်တူ သည်။ စပါးပုံသည် ထို သဒ္ဒ ဖြင့် ဟောကြား ညွှန်ပြအပ်သော လောကီတရား နှင့် တူ၏။ ရွှေပုံသည် ထို လောကီ သဒ္ဒ ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော လောကုတ္တရာ တရား နှင့်တူ၏။ ပရဝါဒီ၏ ရွှေဒုတ်သည် လောကုတ္တရာ သဒ္ဒ နှင့်တူ၏''ဟု မှတ်ပါ။ စပါးပုံနှင့် ရွှေပုံ ကား ရှေ့အတိုင်းပင်။]

၁။ **အပ္ပဋိသန္ဓိနိရောဓဉ္စ**။ ။ယော ပစ္စယ ဝေတလ္လေန ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒဿ-အစ္စန္တဝိဟဒ္ဓဘူတော နိရောဓော-ဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်း၏ ချို့တဲ့ကြောင်း သင်္ခါရ တရား တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို စင်စစ်တားမြစ်တတ်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော အကြောင် ချုပ်ခြင်းသည် (အကြောင် ချုပ်ကြောင်းသည်) ရှိ၏။ သော ပဋိသန်ဓိယ နဝတ္တမ္ဘတော အပ္ပဋိသန်ဓိ-နိရောဓောနာမာတိ ပရဝါဒီနော လဒ္ဓိ-ထို ချုပ်ခြင်းသည် ပဋိသန်ဓိ ဟူသော ပညာ အထူးဖြင့် မဆိုထိုက်သောကြောင့် အပ္ပဋိသန်ဓိနိရောဓမည်၏-ဟု ပရဝါဒီ၏ အယူသည် ဖြစ်၏။-အနု''

၂။ **ပဋိသန်ဓိနိရောဓဉ္စ**။ ။ဒုက္ခာဒီနံ-ဒုက္ခသစ္စာအစရှိသည် တို့ကို+ပဋိသန်ဓိ-အသင့် အားဖြင့် ရှုခြင်းတည်း။ ဝါ-အသင့် အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာ အထူး တည်း၊ ဣတိ ပဋိသန်ဓိ။ ပညာဝိသေသော-ပညာအထူးတည်း။ တေန-ဖြင့်+ဝတ္ထုဘူတော-ဆိုထိုက်သော+နိရောဓော-ချုပ်ခြင်းတည်း။ ပဋိသန်ဓိနိရောဓောယော သာသဝေဟိ-ဓမ္မေဟိ ဝိသံယောဂေါတိ ဝုစ္စတိ-ယင်း ပဋိသန်ဓိနိရောဓကို' အာသဝေါတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော လောကီသင်္ခါရတို့နှင့် မယှဉ်ခြင်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။-အနု''

မှတ်ချက်။ ။ပရဝါဒီတို့၏ အယူဖြစ်သောကြောင့် လူတို့အယူကို မိမိတို့ ယူနေ ကျဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာနှင့်ဝင်း, ကိလေသာတို့၏ မဖြစ်ခြင်း ဟူသော (အနုပ္ပန္န-အကုသလ)တို့နှင့်ဝင်း ထပ်တူထား၍ မစဉ်းစားသင့်။ ''တချို့တူ, တချို့မတူ''ဟုသာ မှတ်ပါ။

ဒွေ ဒုက္ခနိရောဓာတိ ပဠေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ (ပရဝါဒီ) နှ ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ, ပဋိက္ခိ-ပတိ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အပ္ပဋိသင်္ခါ-နိရောဓ,ပဋိသင်္ခါနိရောဓ ဟူသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ပရဝါဒီ) ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ, ပဋိဇာနာတိ။

ဒွေ နိရောဓ သစ္စာနိတိ ပဠေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ဒ္ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခသစ္စာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓဝေသေန၊ ချုပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနိစ္စန္တော၊ အလို မရှိသည်။ (ဟုတ္တာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အပ္ပဋိသင်္ခါနိရောဓ, ပဋိသင်္ခါနိရောဓ ဟူသော အခြင်းအရာ တို့ဖြင့်။ ဒုက္ခသ၊ ၏။ နိရုဇ္ဈနတော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ဒ္ဒေ-တာဏာနိတိ အာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ အတ္ထိ ဒ္ဒိန္နံ နိဗ္ဗာနာနန္တိ အာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ ပုစ္ဆာသု၊ တို့၌။ ဥစ္စနီစတာဒီနိ၊ (နိဗ္ဗာန်၏) မြင့်သည်၏အဖြစ်, နိမ့်သည်၏ အဖြစ် အစရှိသည် တို့ကို။ ဝါ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်ယုတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

အပ္ပဋိသင်္ခါနိရုဇ္ဈတိ၁၊ ကား။ ယေ၊ အကြင် သင်္ခါရ တရားတို့ကို။ ပဋိ-သင်္ခါယ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာအထူးဖြင့်။ လောကုတ္တရေန၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ (ပဋိသင်္ခါယ ကို ထပ်ဖွင့်သည်။) အနိရုဒ္ဓါ၊ မချုပ်ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ)။ သုဒ္ဓပကတိကတ္တာ ဝါ၊ စင်ကြယ်သော သဘောရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သော်၎င်း။ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာ-ဒီနံ၊ ပါဠိတော်ကို သင်ယူခြင်း, အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အဖန်ဖန် မေးစီစစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန ဝါ၊ အစွမ်းကြောင့်သော်၎င်း။ နှ သမုဒါစရဏတော၊ မဖြစ်ပေါ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိရုဒ္ဓါတိ၊ နိရုဒ္ဓ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ တေ-

---

၁။ **အပ္ပဋိသင်္ခါ နိရုဇ္ဈ** ။။"ယေ ဝုစ္စန္တိ။တေ သင်္ခါရေ"ကို ကြည့်၍ သင်္ခါရတို့ကို အပဋိသင်္ခါနိရုဒ္ဓခေါ်သည်ဟု ဆိုမှတ်ပါ။ သို့သော် "သုဒ္ဓ ပကတိက"ဟူသည် ဗြဟ္မာပြည်မှ စုတေလာသူ ဖြစ်သောသတ္တဝါတည်း။ ထိုသူ၌ကား ကိလေသာဟူသော သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းမရှိသော ချုပ်ခြင်းကို "အပ္ပဋိသင်္ခါ နိရုဒ္ဓ"ဟု ခေါ်ရသည်။ "ဥဒ္ဒေသ ပရိ ပုစ္ဆာဒီ နံ ဝသေန"ဖြင့်လည်း ပါဠိကို သင်ယူခြင်း, အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးခြင်း, အာဒိဖြင့် သေနာသနဝတ်ကို ပြုခြင်း, စာချခြင်း, သမထ ဝိပဿနာ အားထုတ်နေခြင်း စသည်ကိုယူပါ။ ထို အကြောင်းကြောင့် "အသမုဒါစရဏ-ကိလေသာ သင်္ခါရတို့၏ မဖြစ်ခြင်း"ကို နိရုဒ္ဓဟု ဆိုရသည်။ ဤ စကားအရ "အပ္ပဋိသင်္ခါ နိရောဓ-ပဋိသင်္ခါ မည်သော ဉာဏ်ပညာအထူးမပါပဲ ကိလေသာ သင်္ခါရတို့၏ မဖြစ်ခြင်း" ကိုပင် အပ္ပဋိသင်္ခါနိရောဓ ခေါ်သည်-ဟု မှတ်ပါ။

သခ်ၤရေ၊ ထို သခ်ၤရတရားတို့ကို။ (ပဋ္ဌိသခ်ၤ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာအထူးဖြင့်။ နိုရောဓေ၌ နှုန်း၊ လော-ဌ် စပ်။) ပဋ္ဌိသခ်ၤနိုရောဓေ၌တို၊ ကား။ လောကုတ္တရာဃောန၊ ဖြင့်။ နိုရောဓေ၌၊ ချုပ်စေကြကုန်သလော။ အနုပ္ပတ္တိဘာဝံ၊ နောက်တဖန် ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂမေ၌၊ ရောက်စေကြသည်မဟုတ်လော။ နှုန် အပ္ပဋိဘာခ်ၤနိုရုဒ္ဓါသခ်ၤရုတို၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒီဿ။ တတ္ထ၊ ထို နှုန် အပ္ပဋိသခ်ၤနိုရုဒ္ဓါ သခ်ၤရု အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ဘဂ္ဂါနံ၊ ချိုးဖျက်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို။ ပုန,အဘဝုန-တော၊ မချိုးဖျက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ အပ္ပဋိသခ်ၤ-နိုရုဒ္ဓါနံ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာအထူးဖြင့် မဆိုထိုက်သော ချုပ်ခြင်း ရှိကုန်သော အသမုဒါစာရ သခ်ၤရတို့၏။ အရိယမဂ္ဂေ၊ အရိယမဂ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လသော်။ တထာ၊ ထို ချုပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ နိုရုဇ္ဈနတောဝ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်ပင်။ သကဝါဒီ၊ သည်။ အစ္စန္တ-ဘဂ္ဂတံ၊ စင်စစ် ချိုးဖျက် ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋ္ဌိဇာနာတိ။ ဣတ္ထ၊ ဤ နိုရောဓ ကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာန-နတ္ထမေဝ၊ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နိုရောဓကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

ဒုတိယောဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

၂-ဒုတိယဝဂ် ပြီးပြီ။

၃–တတိယဝဂ်

၁–ဗလကထာ အဖွင့်

၃၅၄။ ဣဒါနိ၊ဗလကထာ နာမ, ဟောတိ။တတ္ထ၊ဌ်။တေရဟိ, အန္ဓကာနံ, လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ, (စေံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ အနုရုဒ္ဓသံယုတ္တေ၊ အနုရုဒ္ဓသံယုတ်ဌ်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ မိမိသန္တာန်ဌ် ဖြစ်စေအပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ ပဟုလီကတ္တာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုအပ်ကုန်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဌာနဌ၊ အကြောင်းကိုလည်း။ ဌာန-တော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အဌာနဌ၊ အကြောင်း မဟုတ်သည်ကို လည်း။အဌာနတော၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ယထာဘူတံ။ ပဇာနာမိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဣတိ အာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်။ သာဝကဗလံ၊သာဝကတို့ နှင့်ဆက်ဆံ၏။ ဣတိ၊သို့။ (လဒ္ဓိ,ဟောတိ)။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ ဃကဝါဒီဿ။ လဒ္ဓိယံ ဌတ္ဝာ ပဋ္ဌိညာ ပရဝါဒီဿ။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ-တထာဂတဗလံနာမ၊ ဤ မြတ်စွာဘုရားအားတော်မည်သည်။ သာဝကေဟိ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏမ္ပိ၊ ဆက်ဆံသော အားသည်လည်း။ အတ္ထိ။ အသာဓာရ-ဏမ္ပိ၊ မဆက်ဆံသောအားသည်လည်း။ (အတ္ထိ)။ သဓာရဏာသာဓာရဏမ္ပိ၊ ဆက်ဆံ မဆက်ဆံသော အားသည်လည်း။ (အတ္ထိ)။တတ္ထ၊ ထို သုံးပါးသော အားတော်တို့တွင်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတို့၏။ ခယော၊ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်ဌ်။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံသော အားတော်တည်း။ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိဉာဏံ၊သည်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသောအားတော်တည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ဉာဏ်တော်သည်။ သာဓာရ-ဏဌ္ဌ၊ ဆက်ဆံသော အားတော်သည်ဌင်း။ အသာဓာရဏဌ္ဌ၊ မဆက်ဆံသော အားတော်သည်ဌင်း။ (ဟောတိ)။

ဟိ၊ ခဲ့။ ဌာနာဌာနာဒီနိ၊ ဌာနာဌာနာအစရှိသောဉာဏ်တို့ကို။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ပဒေသေန၊ အစိပ်အပိုင်းအားဖြင့်။ ဇာနန္တိ။ တထာဂတာ နိပ္ပ-ဒေသေန၊ အစိပ်အပိုင်းမရှိသော အားဖြင့်။ (ဇာနန္တိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တာနိ၊ ထို ဌာနာဌာန အစရှိသော ဉာဏ်တို့သည်။ ဥဒ္ဒေသတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ သာဓာရဏာနိ၊ကုန်၏။နိဒ္ဒေသတော၊အကျယ်အားဖြင့်။ နှ (သာဓာရဏာနိ)။

ပန၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤ ပရဝါဒီသည်။ အဝိသေသေန၊ (အကျယ်-အကျယ်ဟု) အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော အားကိုလည်း။ သာဓာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ တမေနံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ တတော၊ ထို အယူမှ။ ဝိဝေစေတုံ၊ ဌ ါ။ တထာဂတဗလံ 'သာဝကဗလန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုန, အနုယောဂေါ, အာရဒ္ဓေါ။ တတ္ထ၊ ထို တထာဂတဗလံ သာဝကဗလံ ဟူသော အနုယောဂဝိ၏။ ပဌမပဒ္ဓေ၊ ၏။ နိဒ္ဒေသတော၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗာ-ကာရဝိသယတံ၊ အလုံးစုံ အခြင်းအရာ ဟူသော အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ အလုံးစုံ အခြင်းအရာ ဟူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ, ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဒ္ဓေ, ဥဒ္ဒေသတော၊ - အားဖြင့်။ ဌာနာ်ဌာနမတ္တာဒိ-ဇာနနဝသေန၊ ဌာနအဌာန မျှအစရှိသည်ကိုသိခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။

တညေဝါတိ အာဒိပဒ္ဓေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ နိန္ဒာနာကရဏတာယ၊ အသီးအခြား ပြုကြောင်း အထူး မရှိသည်၏ အဖြစ်၏။ အဘာဝေန်၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုဗ္ဗယောဂေါ စ၊ ရှေးခ၌ အားထုတ်အပ်သော ကောင်းမှုသည်ရင်း။ ပုဗ္ဗစရိယာ စ၊ ရှေးခ၌ ကျင့်အပ်သော အကျင့်သည်ရင်း။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ ကေ၊ တခုသ်ာတည်း။ ဝါ၊ တူ၏။ ဓမ္မကွာနဟု၊ တရားကို ပြောခြင်းသည်ရင်း။ ဓမ္မဒေသနာ စ၊ တရားကိုဟောခြင်းသည်ရင်း။ တထာ၊ ထို့အတူ။ (အတ္ထ-တော ကေ)။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိပဒ္ဓေ၊ ၌။ ကေဒေသေန၊ တစိတ်တဖို့-အားဖြင့်။ သာဓာရဏတံ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ, သာဝက-ဝိသယော၊ သာဝကတို့၏ အရာ၌။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။

☰ ၃၅၅။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒေသတော၊ အကျဉ်းအား-ဖြင့်။ ဌာနာဌာနာဒီနိ၊ ဌာန, အဌာန အစရှိသည်တို့ကို။ သာဝကော, ဇာနာတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝကသ၊ ၏။ တထာဇာနန်၊ ထို ဌာန, အဌာန အစရှိတို့ကို သိခြင်းကို။ ပကာသေတွာ၊ ထင်ရှားပြပြီး၍။ တေန ဇာနန်မတ္တ သာမညေန၊ ထိုသို့ သိခြင်းမျှအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

၁။ **နိန္ဒာနာ ။ ဝေ ။ အဘာဝေန။** ။နာနာကရဏ-အသီးအခြား ပြုကြောင်း အထူး။ နတ္ထိ+နာနာကရဏံ+ယသ္မာတိ= နိန္ဒာနာကရဏံ- အသီးအခြား ပြုကြောင်း အထူးမရှိသော ဗလ။နိန္ဒာနာကရဏသ+တာ ဝေ ါ နိန္ဒာနာကရဏတာ-အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသည် တူသည်၏ အဖြစ် (တူမှုခြင်း)တည်း။ ထိုသို့ တထာဂတ ဗလနှင့် သာဝက ဗလ၏ ထပ်တူ ကျလောက်အောင် တူမှုခြင်း၏။ အဘာဝေန-မရှိခြင်းကြောင့်၊ "အနည်းငယ်တူသော်လည်း ထပ်တူ ကျလောက်အောင် မတူခြင်းကြောင့်" ဟူလို။ ထို့ကြောင့် "နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။ ဤ ပြအပ်ခဲ့သော အစိတ်စိတ်ပုဒ်အနက်ကို ထောက်၍ "နာနာကရဏတာယ" ဟူသော မူကွဲကို မမှန်ဟု မှတ်ပါ။

တေသံ၊ ထို အားတော်တို့၏။ သာဝကာ သာဓာရဏာတို့၊ သာဝကာ တို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်စေခြင်း၊ ဟု။ သာဝကော။ ပေ ။ ဇာနာတိတိ အာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ ပရဝါဒီပဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ၊ ထို သာဝကော ဌာနာဌာနံ ဇာနာတိ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ဣန္ဒြိယ-ပရောပရိယတ္တိဉာဏံ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်တော်သည်။ ဆန္ဒံ၊ ကုန်သော။ အသာဓာရဏဉာဏာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးအပါအဝင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နု ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ အာသဝက္ခယေနဝါ, အာသဝက္ခယန္တိ၊ ကား။ တထာဂတတဿ၊ ၏။ [အာသဝက္ခယေန၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်နှင့်။ သဒ္ဒိ ။ သာဝကဿ၊ ၏။] အာသဝက္ခယံ၊ ဉာဏ်ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝတ္တမ်ိ၊ သော။ ယံ နာနာကရဏံ၊ အကြင် အသီးအခြား ပြုကြောင်း အတူး သည်။ သိယာ၊ ၏။ တံ (နာနာကရဏံ)၊ ထို အသီးအခြားပြုကြောင်း အတူး သည်။ နတ္ထိ။ ဝိမုတ္တိယာ ဝါ ဝိမုတ္တန္တိပဒေပိ၊ ၌လည်း။ သေသံ နယော၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဗလကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေव ။

ဥ၅၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင် အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို။ သကဝါဒိနော၊ သည်။ အာသဝါနံ ။ ပေ ။ သာဓာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ တေန၊ ထို အာသဝက္ခယဉာဏ်နှင့်။ သဒ္ဒိ ၊ သံသန္ဒိတ္ဝာ၊ ရောနှောမ်း။ သေသ္ဝာနမ္ပိ၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်မှ ကြွင်းသော ဉာဏ်တို့၏လည်း။ သာဓာရဏ-ဘာဝံ၊သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပုစ္ဆိတုံ၊ ပုန၊ အာသဝါနံ ခယေတိ အာဒယော၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့သည်။ ပရဝါဒိပဋ္ဌာဝ၊ ပရဝါဒီ၏ ပြဿနာတို့သည်သာ။ ဟောန္တိ ။ တေသံ၊ ထို ပြဿနာတို့၏။ ဝိဿဇ္ဇနေ၊ အဖြေ၌။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ အာသဝက္ခယေ၊ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်း၌။ ဝါ၊ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်၌။ ဝိသေသာ-ဘာဝေန၊ အထူး၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တံ ဉာဏံ၊ ထို အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို။ သာဓာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ ဣတရေသု၊ အာသဝက္ခယ-ဉာဏ်မှ တပါးသော ဌာနာဌာန စသော ဉာဏ်တို့၌။ ဝိသေသ ဘာဝေန ၁ ၊ ထူး သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာဓာရဏတာ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်မြစ်အပ်ပြီ။

၁။ ဣတရေသု ဝိသေသ ဘာဝေန။ ။ဥ၅၆-၌ "အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို သာဝကသာဓာရဏလော"ဟု ပရဝါဒီက မေးရာဝယ် အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်း၌ ဝိသေသဘာဝ-အထူး မရှိခြင်းကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု သကဝါဒီက ခွင့်ပြု၏။ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်မှ တပါးသော ဌာနာဌာန ဉာဏ် စသော ဉာဏ်တို့၌ကား သာဝက တို့သည် အကျင့်မျှသာ သိ၍ အကျယ်အားဖြင့် မသိနိုင်သည့် အတွက် ဝိသေသ ဘာဝ-အထူးရှိသောကြောင့် "သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်းကို" "နု ဟေဝံ

ပုန၊ ဌာနာဌာနာဒီနံ၊ ဌာနာဌာန အစရှိသော ဉာဏ်တို့၏။ အာသဝက္ခယေနေဝ၊ အာသဝက္ခယ ,ဉာဏ်နှင့်သာ။ သဒ္ဒိ ၊သံသန္ဒိတ္တာ၊ ရောနှောရှိ။ အာသာဝေါရဏပုဗ္ဗော၊ အာသာဝေါရဏ ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာသည်။ ပရဝါဒိ-သော၊၏သာ ပုစ္ဆာတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ပုစ္ဆာတို့တွင်။ အာသဝက္ခယဉာဏော၊ ဌ်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်ရင်း။ သေသေသု၊ ကြွင်းသောဉာဏ်တို့ဌ်။ ပဋိညာ စ၊ သည်ရင်း။ သကဝါဒီဿ၊ သကဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းဝန်ခံခြင်းတည်း။ တတော၊ ထိုမှ နောက်ဌ်။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေန၊ ဉာဏ်နှင့်။ သဒ္ဒိ သံသန္ဒိတ္တာ အာသာဝေါရဏပုဗ္ဗော ,ပရဝါဒိဿ။ သာ၊ ထို ပုစ္ဆာကို။ သဒ္ဒိပိတ္တာ၊ ချုံးရှိ။ ဒဿိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ တထာပိ၊ ထိုဆို ချုံးရှိ ပြအပ်ပါသော်လည်း။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ၊ ဌ်။ ပဋိညာ၊ သည်ရင်း။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော ဉာဏ်တို့ဌ်။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ ပရဝါဒိဿ။ တတော၊ ထိုမှနောက်ဌ်။ ဌာနာ-ဌာနာဒီဟိ၊ ဌာနာဌာန ဉာဏ်အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဒိ သံသန္ဒိတ္တာ ဣန္ဒြိယ-ပရောပရိယတ္တာဿ၊ ၏။ သာဝေါရဏပုဗ္ဗော ပရဝါဒိဿ။ သာပိ၊ ထိုပုစ္ဆာ ကိုလည်း။ သဒ္ဒိပိတ္တာဝ ဒဿိတာ။ တတ္ထ၊ ထို ဉာဏ်တို့တွင်။ ဣန္ဒြိယပရော-ပရိယတ္တေ၊ ဌ်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်ရင်း။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော ဉာဏ်တို့ဌ်။ ပဋိညာ၊ ရင်း။ သကဝါဒိဿ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဗလကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-အရိယန္တိကထာ အဖွင့်

၃၅၂။ ဣဒါနိ အရိယန္တိကထာ ဂ္ဂထာနာမ ဟောတိ။တတ္ထ၊ဌ်။ တေရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ကေဝလံ၊ အခြားဉာဏ်မဖက် သက်သက်။ အာသဝက္ခယဉာဏမေဝ၊

ဝတ္ထုဗ္ဗေ" ဟု သကဝါဒီ ပယ်သည်။ [အဋ္ဌကထာ စာအုပ်တို့ဌ် "ဣတရေသု (ပိ) ဝိသေသာဘာဝေန" ဟု တွေ့ရ၏။ပါဠိပျက်တည်း။ရှေးအဋ္ဌကထာနိုသယဌ် "ဣတရေ သုပိ" ဟု ပိသဒ္ဒါ မပါ။ "ဝိသေသာ" ဟု ဒီဃလည်းမရှိပဲ "ဝိသေသဘာဝေန" ဟု ရှိ၏။ ထို ပါဠိသာ ပါဠိမှန်ဖြစ်သည်။ [ပိသဒ္ဒါတို့သည် သဘောတူရာဌ် ပေါင်းခြင်း အနက် ရှိ၏။ ဤဌ် သဘော မတူသောကြောင့် မပေါင်းနိုင်။ "ဣတရေသု ပန" ဟု ရှိလျှင်ကား သာ၍ ကောင်း၏။]

၁။ ပုန ဌာနာဌာနာဒီနံ။ ။ပရဝါဒီက နောက်ထပ် မေးရာဌ် "ဌာနာဌာန ဉာဏ်သည် သာဝက အသာဝေါရဏလော" စသည်ဖြင့် မေးသောကြောင့် သကဝါဒီက "အာမန္တာ-အသာဝေါရဏ" ဟု ဝန်ခံသည်။ဤသို့ ဝန်ခံခြင်းသည် ရှေ့ဌ် "သာဝေါရဏ လော" ဟု မေးတုန်းက ပယ်ခဲ့ခြင်းနှင့် သဘောတူ၏။ [ရှေးတုန်းက "သာဝေါရဏ လော" ဟု မေးသောကြောင့် ပယ်၏။ ဤဌ် "အသာဝေါရဏလော" ဟု မေးသော ကြောင့် ဝန်ခံသည်-ဟူလို။]

သည်သာ။ အရိယ်၊ အရိယာသည်။ ဝါ၊ လောကုတ္တရာသည်။ နှ၊ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ ပုရိမာနိ၊ ရှေ့ဦးဖြစ်ကုန်သော။ နဝ၊ ကုန်သော်။ ဗလာနိပိ၊ ဌာနာဌာနဉာဏ် စသော အားတို့သည်လည်း။ အရိယာနိ၊ အရိယာတို့တည်း။ ဝါ၊ လောကုတ္တရာတို့တည်း။ ဣစ္ဆေဝ၊ ဤသို့သာ။ (လဒ္ဓိ-ဟော်တိ)။ တေ, သန္ဓာယ။ အရိယန္တိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပုန၊ တံ၊ ထို ဌာနာဌာန ဉာဏ်သည်။အရိယံ၊သည်။ဝါ၊ လောကုတ္တရာသည်။ ယဒိ (ဟော်တိ ဒေ သတိ)။ တေန၊ ထိုဌာနာဌာန-ဉာဏ်-သည်။ မဂ္ဂါဒီသု၊ မဂ်အစရှိသောတရားတို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးအပါ သည်။ ဘဝိတမ္ဘံ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂါဒီဝ သေန၊ မဂ်အစ ရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိဇ္ဇေ ပေါ ဣတရဿ။

ပုန သုညတာရမ္မဏာဒီဝ သေန၊ သုညတာရမ္မဏ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထို သုညတာရမ္မဏ ဟူသော် ပါဠိ။ (လဗ္ဘမာနာ၊ ရတိုက်ကုန်သော။) သုညတာ၊ သုညတတို့သည်။ သတ္တသုညတာ စ၊ သတ္တ သုညတာ၎င်း။ (သတ္တမ္ပ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၎င်း)။ သခ်ါရ သုညတာ စ၊ ၎င်း။(သခ်ါရတို့မှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။) ဣတိ၊ ဆို။ ဒ္ဝေ ၂ပါး-တို့တည်း။ သတ္တ သုညတာ နာမ၊ မည်သည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာ အယူဖြင့်။ ပရိကပ္ပိတေန၊ ကြံဆအပ်သော။ သတ္တေန၊ သတ္တမ္ပ။ သုညာ၊ ကင်းဆိတ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌကွန္ဓာ၊ ၅-ပါးသော ခန္ဓာတို့တည်း။ သခ်ါရသုညတာ-နာမ၊ မည်သည်။ သဗ္ဗ သခ်ါရေဟိ၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရတို့မှ။ သုညံ၊ ကင်းဆိတ်သော။ ဝိမုတ္တံ၊ ကင်းဆိတ်သော။ နိဿဋ္ဌံ၊ ထွက်မြောက်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ တည်း။

တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော သုညတာတို့တွင်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတံ၊ နိဗ္ဗာန် အာရုံ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ သခ်ါရာရမ္မဏတံ၊ သခ်ါရ ဟူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ မနသိ ကရောတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော) ပိ၊ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း။ နိဗ္ဗာနမေဝ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ သခ်ါရေသန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ဌာနာဌာနာဒီ မနသိ ကာရော၊ ဌာန အဌာန အစရှိသည်ကို နှလုံး သွင်းခြင်းသည်။ သခ်ါရာ-ရမ္မဏော၊ သခ်ါရတရား ဟူသော အာရုံရှိ၏။ သုညတမနသိကာရော၊ သုညတကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံ၏။ ဣတိ၊ ဣမံ နယံ၊ ဤနည်းကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ ဖဿ-တို့၏ဝင်း။ ဒ္ဝိန္နံ၊ စိတ္တာနံ၊ စိတ်တို့၏ဝင်း။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ လေသောကာသံ၊ အမြှက်ထောင် ခွင့်ကို။ အလဘန္တော (ဟုတ္ဝာ) ပဋိက္ခိပတိ။ အနိမိတ္တာ-

ပဏိဟိတေသုပိ၊ အနိမိတ္တာရမ္မဏာ, အပ္ပဏိဟိတာရမ္မဏတ္ထိ၌လည်း။ ဧသော ဝ နယော။ ဟိ၊ မှန်။ သတ္တ နိမိတ္တာ ဘာဝတော၊ သတ္တဝါ ဟူသော နိမိတ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အနိမိတ္တာ၊ တို့တည်း။ သင်္ခါရနိမိတ္တာ-ဘာဝတော၊ သင်္ခါရနိမိတ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ (အနိမိတ္တံ)။

စ၊ အဘိတပါ။ကား။ (အနိမိတ္တဖြစ်ပုံမှတပါး, အပ္ပဏိဟိတ် ဖြစ်ပုံကား။) ကေဓမ္မသို့ ပိ၊ တခုသော တရားဖြင့်လည်း။ အာရောပေတွာ၊ သတ္တဝါကို တင်၍။ ဌပေတမ္ဘသင်္ခါတေန၊ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော်။ ပဏိဒဟိတမ္ဘဌေန၊ ရှေးရှု ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပဏိဟိတသင်္ခါ၊ ပဏိဟိတ ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတေန၊ ရောက်သော။ သတ္တပဏိဓိနာ၊ သတ္တပဏိဓိ အားဖြင့်။ ဝါ၊ရှေးရှုထားအပ်သော သတ္တဖြင့်။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အပ္ပဏိဟိတာ၊ အပ္ပဏိဟိတ်တို့တည်း။ တဏှာပဏိဓိနာ၊ ရှေးရှုတောင့်တအပ်သော တဏှာဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ တဏှာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏ-ဘူတေန၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သမ္ဘသင်္ခါရပဏိဓိနာ၊ တဏှာသည် ရှေးရှု ထားအပ်သော အံလုံးစုံသော သင်္ခါရအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ အပ္ပဏိဟိတတည်း။ (တဏှာသည် ရှေးရှုထားအပ်သောတရားမဟုတ်)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤ၌ အပ္ပဏိဟိတပုစ္ဆာ၌လည်း။ ပဋိက္ခေပေါ စ ပဋိညာ စ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတမ္ဘာ။

၃၅ဝ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ သတိပဋ္ဌာနာဒယော၊ သတိပဋ္ဌာန် အစရှိကုန်သော။ လောကုတ္တရဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရိယာ ဧဝ၊ အရိယ တရား တို့သည်ဝယ်း။ သုညတာဒီ အာရမ္မဏာ စ၊ သုညအစရှိသော အာရုံ ရှိကုန် သည်ဝယ်း။ (ဟောန္တိ) ယတာ၊ သို့။ ဝေါ၊ တူ။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလို အားဖြင့်။ ဌာနာဌာန ဉာဏံ၊ ဌာနာဌာန ဉာဏ်သည်။ ('အရိယံ) ကိ၊ လော။ (သုညတာဒီအာရမ္မဏံ ကိ၊ လော။) ဣတိ၊ သို့။ အနုလောမ ပဋိ-လောမ ပုစ္ဆာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော ပုစ္ဆာတို့၌။ သမ္ဘာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋိညာ၊ တို့သည်ဝယ်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော်။ ပဋိက္ခေပါ စ၊ တို့သည်ဝယ်း။ ပရဝါဒိဿေဝ။ ဣမိနာ ဝ ဥပါယေန၊ ဤနည်း

၁။ ဧကဓမ္မသို့ ပိ။ ။ပါဠိတော်ဝယ် ဌာနာဌာန ဉာဏ်သည် သုညတာကို အာရုံ ပြုသလော, အပ္ပဏိဟိတကို အာရုံပြုသလော-ဟု မေးရာ၌ အပ္ပဏိဟိတပုဒ်ကို ဖွင့်ပြ လိုသောကြောင့် "ဧက ဓမ္မသို့ ပိ" စသည်ကို မိန့်သည်။ ပ-နိပုဒ္ဒ-ဓာ ဓာတ်သည် ထားခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် "ဧကဓမ္မသို့ ပိ အာရောပေတွာ (တခုသော ခန္ဓာ၌ မေ့သော်လည်း သတ္တ ဟူသော နာမည်ပညတ်ကို တင်၍။ ဌပေတမ္ဘ သင်္ခါတေန" ဟု ပဏိဒဟိတမ္ဘဌေကို အနက်ဖွင့်သည်။ ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံးသည် ထိုသို့ ထားထိုက်သော သတ္တ အဖြစ် မရှိကြသောကြောင့် အပ္ပဏိဟိတ အမည်ရသည်။ [ဤနည်းကိုမှီ၍ ထားထိုက် သော သင်္ခါရ မရှိသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်၏ အပ္ပဏိဟိတ အမည်ရပုံကိုလည်း သိပါ။]

ဖြင့်ပင်။ သေသည်ကောသုပိ၊ ဌာနာဌာန ဉာဏ်မှ ကြွင်းသော ဉာဏ်တို့၌လည်း။ ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ဆက်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သေသာနိ၊ ဌာနာဌာနဉာဏ်မှ ကြွင်းသော ဉာဏ်တို့ကို။ သဒ္ဒိပိတ္ဌာ၊ ချုံး၍။ အဝသာနေ၊ ၌။ စုတူပပါတဉာဏမေव၊ စုတူပပါတဉာဏ်ကိုသာ။ ဝိဘတ္တံ၊ အကျယ် ဝေဖန်အပ်ပြီ။ တတော၊ ထို စုတူပ-ပါတဉာဏ်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သကသမယေပိ၊ မိမိအယူ၌လည်း။ အရိယန္တိ၊ အရိယ တရားဟူ၍။ သိဒ္ဓေန၊ ထင်ရှားသော။ ဝါ၊ ပြီးစီးသော။ အာသဝါနံ၊ အာသဝ တရားတို့၏။ ခယဉ္စောန၊ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့်။ သဒ္ဒိံ သံသန္ဒိတ္ဌာ သေသဉ္စ ကောနံ၊ တို့၏။ အနုလောမတော စ၊ အနုလောမ အားဖြင့်ရင်း။ ပဋိလောမတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ အရိယဘာဝပုစ္ဆာ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတို့သည်။ ဟောန္တိ။ သမ္ဘာ၊ ကုန်သော။ တာ၊ ထို ပုစ္ဆာတို့သည်။ ပရဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ပဋိက္ခေပေါ စ သကဝါဒိဿ။ တေ၊ ထို ပဋိညာ ပဋိက္ခေပ တို့သည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။ ပန၊ ဆက်။ ဏ္ဍ၊ ဤ အရိယန္တိကထာ၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပဌမ နဝမာနေ ဝ၊ ပဌမဉာဏ် နဝမဉာဏ် တို့ကိုသာ။ ဒဿေတ္ဌာ၊ ၍။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဉာဏာနိ၊ အလယ်ဉာဏ်တို့ကို။ သဒ္ဒိတ္ဌာနိ၊ ချုံးအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အရိယန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၃-ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့်

ဒုဒ်ဒု။ ဣဒါနိ၌၊ ၌။ ဝိမုတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ၌။ ဘေရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြောင်ပရဝါဒီတို့၏။ ဝိတရာဂစိတ္တာနံ၊ ကင်းသော ရာဂရှိသော စိတ်တို့၏။ ဝိမုတ္တိ-ပယောဇနံ နာမ၊ ရာဂမှ လွတ်ခြင်း၏အကျိုးမည်သည်။ နတ္ထိ။ ပန၊ အန္ဓယကား။ မလိနံ[1]၊ အညစ်အကြေးရှိသော။ ဝတ္ထံ[2]၊ အဝတ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဓောဝိယမာနံ၊ ဖွပ်လျှော်အပ်သော်။ မလာ၊ အညစ်အကြေးမှ။ ဝိမုစ္စတိ ယထာ၊ လွတ်လတ္တဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ရာဂတော၊ မှ။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ သရာဂန္တိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ-သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ရာဂသဟဂ-တန္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗော (သမာနော) မဂ္ဂကွဏော၊

---

[1] မလိနံ ဝတ္ထံ။ ။အညစ်အကြေး အနက်ဟော မလ-သဒ္ဒါနောင် အဿတ္ထိ အနက်၌ ဣနစ်ပစ္စည်းဟု ထောမနိဓိဆိုဏ်။ ထို့ကြောင့် "မလိနံ"ဟု လိ-၌ ရဿ ရှိ ပါ၏။

မင်ခဏာ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ နာမ၊ လွတ်ဆဲမည်၏။ တဒါ စ၊ ထိုမင်ခဏ၌လည်း၊ ဝေရှပ်၊ ဤ ရာဂ သဟဂတ အစရှိသော သဘော ရှိသော့။ စိတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ ၁။

သဖသဿန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗော (သမာနော) ပိ၊ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း။ ဖဿော စ၊ သည်ရင်း။ စိတ္တဿ၊ သည်ရင်း။ ဥဘော၊ ၂-ပါးလုံးတို့သည်။ ရာဂတော၊ မှ။ ဝိမုစ္စန္တိ ယထာ၊ လွတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ရာဂဿ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိ၊ လွတ်ခြင်းကို။ အပဿမာနော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္တာ) ပဋိက္ခိပတိ ၂။ သဒေါသာဒီသုပိ၊ သဒေါသ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဣမိနာ၀ ဥပါယေန၊ ဤ နည်းဖြင့်ပင်။ အတ္ထော ဝေဒိတမ္ဗော။

ဝိမုတ္တိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၄-ဝိမုစ္စမာနကထာ အဖွင့်

ဥ၆၆။ ဣဒါနိ၊ ဝိမုစ္စမာန ကထာ၊ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဝိ။ ယေသံ၊ အာ့ကြောင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ ဗျာနေန၊ ဗျာန်ကြောင့်။ (ဝိမုတ္တံ–ဝိ စပ်။) ဝိက္ခမ္ဘန-ဝိမုတ္တိယာ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိ အားဖြင့်။ ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီး ဖြစ်သော။ (စိတ္တံ) မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ဝိ။ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ဝိမုစ္စမာနံ နာမ၊ လွတ်ဆဲမည်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ဝိမုတ္တံ ဝိမုစ္စမာနန္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

ပုန၊တဖန်။ ကေ၊ဒေသန္တိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထို ကေ၊ဒေသံ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ကေ၊ဒေသန္တိ၊ ကေ၊ဒေသံ ဟူသော သဒ္ဒါ သည်။ ဘာ၀နပုံသကံ၊ ကြိယာ၌ စပ်ထိုက်သော နပုံးလိင်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။ ["အားဖြင့်"ဟုလည်းပေးနိုင်၏။ "တစိတ်တဖို့,တချို့,တ၀က်"ဟုလည်း ပေး

၁။ ဝေ၀ ရာ၀ဿ ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပတိ။ ။"သဖဿံ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ ။-ပေ ။ ဥဘော ဝိမုစ္စတီတိ"ဟု မေးရာ၌ ဖဿနှင့် စိတ် ၂-ပါးစုံသည်ပင် ရာဂမှ လွတ်သောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ပန်ခဲ့၏။ "သရာဂံ ။ ပေ ၊ ရာ၀ေါ စိတ္တဿ ဥဘော ဝိမုစ္စန္တိ" ဟု မေးရာ၌ကား စိတ်သည် ရာဂမှ လွတ်သော်လည်း ,ရာဂ၏ ရာဂမှ လွတ်ခြင်းကို မမြင်သောကြောင့် "နဟေ၀ ၀တ္တမ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။

၂။ ဝိမုစ္စမာနကထာ။ ။"ဝိမုတ္တ"ဟု ဆိုရာ၌ အတိတ်ဟော (တ) ပစ္စည်းကြောင့် "လွတ်ပြီး"ဟု အနက်မှတ်ရ၏။ "ဝိမုစ္စ၀ာန"ဟု ဆိုရာ၌ကား "မာနပစ္စည်းက ပစ္စုပ္ပန်ဟောဖြစ်သောကြောင့် "လွတ်ဆဲ (လွတ်ခိုက်)"ဟု အနက် မှတ်ရသည်။ ထို ဝိမုစ္စမာနကို မေးဖြေရာ ကထာကို "ဝိမုစ္စမာနကထာ"ဟု ခေါ်သည်။

နှိုင်၏။ ထို့ကြောင့် နောက်၌ "ကေဒေသေန"ဟု သုံးစွဲလိမ့်မည်။] ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော စိတ်သည်။ ကေဒေသေန၊ တစိတ်တဖို့ အားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ကေဒေသေ၊ တစိတ်တဖို့ တချို့၌။ အဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာမှ မလွတ်သေးသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ [ကေဒေသေန ဝါ ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိသော်လည်း ဋီကာ၌ ဝါ သဒ္ဒါ မရှိ။] ဝေါ၊ တူ။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖို့ တချို့သော စိတ်သည်။ ဝိမုတ္တံ ကိ၊ လော။ ကေဒေသံ၊ သည်။ အဝိမုတ္တံ (ကိ)၊ လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။ ကိ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးရသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော စိတ်သည်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ဆဲသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပ္ပကတတာဝေန၊ မပြီးသေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ [အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟု သဒ္ဒတ္ထပေး။] ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပုစ္ဆတိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။ ဟု ပြန်လှည့်စပ်။) ဟိ၊ ခဲ့။ ကယိရမာနာ၊ ပြုအပ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ ကဋ္ဌာဒယော၊ ဖျာ အစရှိသည်တို့သည်။ [အာဒိ ဖြင့် အဝတ် စသည်ကိုယူ။] ဝိပ္ပကတတ္တာ၊ မပြီးသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဒေသေန၊ အားဖြင့်။ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်။ ကေဒေသေန၊ အားဖြင့်။ အကတာ၊ မပြုအပ်သေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ ဤ စိတ်သည်လည်း။ ဧကေဒေသံ ဝိမုတ္တံ (ဟုတ္တာ)။ ကေဒေသံ အဝိမုတ္တံ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်နေ၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ပရ ဝါဒီ၊ သည်။ ကဋ္ဌာဒီနံ ဝိယ၊ ဖျာ အစရှိသည်တို့ ကဲ့သို့။ စိတ္တဿ၊ စိတ်တခု၏။ ကေဒေသာဘာဝါ၊ တစိတ်တဖို့ တချို့၏ မဟုတ်ခြင်းကြောင့်။ ပဌမပက္ခေ၊ ၌။ ဝါ (တုန်းက။) ပဋိက္ခိပိတ္တာ။ ဒုတိယေ၊ ၌။ ဝိမုစ္စမာနသ၊ လွတ်ဆဲဖြစ်သော စိတ်၏။ အပရိနိဋ္ဌိတဝိမုတ္တိတာယ၊ မပြီးဆုံးသေးသော လွတ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။

ဝါ၊ တနည်း။ လောကိယတ္ထာနက္ခဏံ၊ လောကီဈာန်၏ခဏကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို စိတ်သည်။ တဒါ၊ ထို လောကီဈာန်၏ ခဏ၌။ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ၊ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိဖြင့်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲသည် ။နှ၊ မဟုတ်။ လောကုတ္တရဈာနက္ခဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ သည်။ တဒါ၊ ထို လောကုတ္တရဈာန်၏ ခဏ၌။ သမုစ္ဆေဒ ဝိမုတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ဝိမုတ္တော-ကဒေသေန၊ လွတ်ခြင်း၏ တစိတ်တဒေသ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲ

၁။ ဝိပ္ပကတတာဝေန ဝုတ္တတ္တာ။ ။"ပကတ-အပြား အားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး၊ ဝိ-မဟုတ်၊" အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ် (ပြု၍မပြီးသေး)ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ "ဝိမုစ္စမာနံ-လွတ်တုန်း,လွတ်ဆဲ"ဟူသော စကားလည်းလွတ်၍ မပြီးသေးဟုအဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ဤသို့ "ဝိမုစ္စမာနံ"ကို ရည်ရွယ်၍ "ဝိပ္ပကတတာဝေန ဝုတ္တတ္တာ"ဟု ဆိုသည်။

သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ (ဟော၏တိ)။ တတော၊ တိုမှ နောက်၌။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလို အားဖြင့်။ ကေမေ၀၊ တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဖိုလ်စိတ်သည်။ ကေဒေသံ ဝိမုတ္တံ၊ ကေဒေသံ အဝိမုတ္တံ ယဒိ (ဟောတိ)။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေနေ၀၊ သော။ စိတ္တေန၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်စိတ်ဖြင့်။ သောတာပဏ္ဏော ဟောတိ။ သောပိ၊ ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း။ တေ၊အားဖြင့်။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖို့တခု။ သောတာပဏ္ဏော၊ သောတာပန်သည်။ (အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။) ကေဒေသံ သောတာပဏ္ဏော-န အာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ။ ကေဒေသံ သောတာ-ပဏ္ဏောတိအာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ တံ ဝိဓာနံ၊ ထို အစီအရင်ကို။ အပဿန္တော (ဟုတ္မာ) ပဋိက္ခိပတိ။ သေသ၀ါရေသုပိ၊ ကေဒေသံ၊ သကဒါ-ဂါမိ စသော ကြွင်းသော ၀ါရတို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။

ဥပ္ပါဒက္ခဏပဋ္ဌေ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏပြဿနာ၌။ ကေမေ၀၊ တခုသာလျှင် ဖြစ် သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တာ၊ ဥပါဒ်ခဏ၌ လွတ်ပြီးသည်ရင်း။ ဝိမုစ္စမာနာ၊ ဘင်ခဏ၌ လွတ်ဆဲသည်ရင်း။ ယဒိ (ဟောတိ၊ ဝေ၀သတိ)။ ကေသ္မိံ၊ တခုဝ်သော။ ခဏေ၊ ၏။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီးသည်။ ကေသ္မိံ (ခဏေ) ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေ၊ အသင်၏အလိုအားဖြင့်။ ဧ၀ရှေပ်၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ (အတ္ထိ) ကိံ၊ လော။ ဣတိအတ္ထော။

၃၆၇။ သုတ္တသာ၀နေ၊ မိမိလိုအပ်သောအနက်ကို ပြီးစေတတ်သောသုတ် -ကို ပြရာ၌။ ပဌမသုတ္တံ၊ သည်။ (ကာမာသ၀ါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ အစရှိသော ပဌမသုတ်သည်။) ပရ၀ါဒီဿ၊ ပရ၀ါဒီ၏ သုတ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ပဌမ သုတ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဿ၊ ထို ပရ၀ါဒီ၏။ အဓိပ္ပါ၀ေါ၊ အလိုတည်း။ ဝိမုစ္စတိတိ၊ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ဝိပ္ပ၊ကတနိဒ္ဒေသော၊ အပြား အားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော အနက်ကို ညွှန်ပြကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။ ၀ါ၊ မပြီးသေးသောအနက်ကိုညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဒါတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့။ ဇာ၀နတော၊ သိသော။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပဿတော၊ မြင်သော။ တဿ ယောဂိနော၊ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧတေဟိ အာသ၀ေဟိ၊ တို့မှ။ ယံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ တံ (စိတ္တံ)၊သည်။ ဝိမုစ္စမာနံ နာမ၊ လွတ်ဆဲမည်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ (အယံ၊ ကား။ အဿ အဓိပ္ပါ၀ေါ)။ ဒုတိယသုတ္တံ၊ သည်။ (သော ဧ၀ံ သမာဟိတေ စိတ္တေ အစရှိသော ဒုတိယ သုတ်သည်။) သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ သုတ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ဒုတိယသုတ်၌။ အယံ၊ ကား။ အဿ၊ ထို သကဝါဒီ၏။ အဓိပ္ပါ၀ေါ၊ တည်း။ တေ၊ အသင်၏ အလိုအားဖြင့်။ ဝိမုစ္စတိတိ ဝစနတော၊ ဝိမုစ္စတိ ဟူ၍ ဟောတော် မူခြင်း

ကြောင့်။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီးသောစိတ်သည်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲသည်။ ယဒိ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)။ ဣဓ၊ ဤ ဒုတိယသုတ်၌။ ဝိမုစ္စတိတိ ဝစနာဘာဝ-တော၊ ဝိမုစ္စတိဟူသော သဒ္ဒါ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိမုတ္တမေव၊ လွတ်ပြီး သော စိတ်သည်ဘာ။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲ စိတ်သည်။ နံ (သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ (အယံ၊ကား။ အသာ အမ်ိပ္ပါယောတည်း။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ တေ၊ သင်၏အလိုအဲ့ဖြင့်။ ဝိပ္ပကတဝိမုတ္တိတာယ၊ မပြီး သေးသော် လွတ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိပ္ပကတရာဂါဒိတာယ၊ မပြီးသေး သော် ရာဂ စသည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရဇ္ဇမာနာဒီနိပိ၊ ရဇ္ဇမာန အစ ရှိသည်တို့သည်လည်း။ အတ္ထိ ကိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ စောဒနာခြင်း အကျိုးငှါ။ ပုန။ အတ္ထိ စိတ္တန္တိအာဒိ၊ အစ်ရှိသော စကားကို။ အာဝရဏံ၊ အားထုတ်အပ်ပြီ။ ပရိဝါဒိနာပိ၊ သည်လည်း။ တထာရူပံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ အပဿန္တေန၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္တာ)။ သမ္ဘံ၊ အလုံးစုံကို။ ပဋ္ဌဂ်ိတ္ဌံ၊ အပ်ပြီ။ [အတ္ထိ စိတ္တံ ရဇ္ဇမာနံ, ဒုဿမာနံ, ဒုယ္ဘမာနံ, ကိလိဿမာနံ ဟု မေးသောအခါ နဟေဝံ ဝတ္တမ္ဗေ ဟု ပယ်အပ်ပြီ။] အထ၊ ပယ်မြစ်ရာ ထို အခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ဒ္ဝေယေဝ၊ နှစ်မျိုးသာ လျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ကောဋ္ဌိယော၊ အဖို့အစုတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တတိယော၊ သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော။ (ကောဋ္ဌိ၊ သည်။) နတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဗောဓေန္တော၊ လျှောက်စွာသိစေလိုသည်။ (ဟုတ္တာ)။ နနု ။ ပေ ။ အရတ္တဥ္ဘာဝတိအာဒိ၊ အာဟ၊ ပြီ။ တယ်၊ ထို နနု ရတ္တဥ္ဘော အရတ္တဥ္ဘ အစရှိ သော် စကားရပ်၏။ အတ္ထောဝ၊ ကား။ ဘဒ္ဒမုခ၊ ကောင်းသော မျက်နှာ ရှိ သော် ၎င်းရှင်။ ရာဂသမ္ပယုတ္တံ၊ ရာဂနှင့် အညီအမျှ ကေပ္ပါဒိတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ရတ္တံ၊ ရတ္တတည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ ရာဂနှင့် မယှဉ်သော (စိတ္တံ)။ အရတ္တံ၊ အရတ္တတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌိယော၊တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) ရဇ္ဇမာနံ နာမ၊ ရဇ္ဇမာန မည်သော။ တတိယော၊ သော။ ကောဋ္ဌိ၊ သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ (အတ္ထော၊ ဝတ်း)။ ဒုဒ္ဒေါဒီသုပိ၊ ဒုဋ္ဌ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

အထ၊ မေးရာ လိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ အာမန္တေတိ၊ ဟူ၍။ ပဋ္ဌ-ဏာနိတ္ဝာ၊ ဝန်ခံပြီး၍။ ဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ (အာဟ-ဋ္ဌ စပ်။ တနည်း)။ ဋ္ဌိတံ၊ တည်သော်။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ဝိမုတ္တပက္ခေပိ၊ ဝိမုတ္တအဖို့၌လည်း။ [ဝိမုတ္တဥ္ဘ အဝိမုတ္တဥ္ဘ ကို ရည်ရွယ်သောကြောင့် "ဝိမုတ္တပက္ခေပိ" ဟု ရှိသင့်၏။] ဒ္ဝေယေဝ၊ ၂-မျိုးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ကောဋ္ဌိယော၊တို့ကို။ဒုယောတုံ၊ ဟု။

ဟဉ္ဇိ ရတ္တဥ္ဆေ၀ ါတိအာဒိ အာဟ၊ တဿ၊ ထိ ဟဉ္ဇိ ရတ္တဥ္ဆေ၀ အစရှိသော့စကား ရပ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ ဇော ကောဋ္ဌိယော၊ ဤ ရတ္တ-အရတ္တ အဖို့အစုတို့ကို။ ယဒိ သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆသိ၊ အကယ်၍ လက်ခံအုံ့။ (ဝေ၀ သတိ)။ အ၀ိမုတ္တဥ္ဆေ၀၊ အ၀ိမုတ္တ စိတ်ရင်း။ ၀ိမုတ္တဉ္ဆ၊ ၀ိမုတ္တ စိတ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ၀ပိ၊ ဤ ၂-ဖို့ ၂-စုသော စိတ်တို့ကိုလည်း။ သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆ၊ လက်ခံ၀ါလော။ ဟိ၊ မှန်။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တံ၊ ကိလေသာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော့။ စိတ္တံ၊ သည်။ အ၀ိမုတ္တံ၊ အ၀ိမုတ္တတည်း။ ၀ိပ္ပယုတ္တံ၊ ကိလေသာနှင့် မယှဉ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ၀ိမုတ္တံ၊ တည်း။ ၀ိမုစ္စမာနံ နာမာတိ၊ ၀ိမုစ္စမာန မည်၏ ဟူ၍။ ပရမတ္ထတော၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော အနက်အားဖြင့်။ တတိယာ၊ ၃-ခု မြောက်ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ အဖို့အစုသည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

၀ိမုစ္စမာနကထာ၀ဏ္ဏနာသည်၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-အဌမကကထာ အဖွင့်

☰ ၃၆၈။ ဣဒါနိ၊ ဌ်။ အဌမက ကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဌ်။ တေရဟိ-အနွကာနဥ္ဆေ၀၊ သမ္မိတိယာနဉ္ဆ၊ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (ဝေ၀)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ အနုလောမ ဂေါတြဘုမဂ္ဂကွဓော၊ အနုလောမ ခဏ ဂေါတြဘုခဏ မဂ်ခဏဌ်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ သမုဒ်ါစာရ-ဘာ၀တော၊ ဖြစ်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အဌမကဿ ၁၊ ရှစ်ယောက်မြောက် ဖြစ်သော။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂလဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒ္ဒေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ ပရိယုဋ္ဌာနာ ၂၊ ပရိယုဋ္ဌာနတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေသံ၊ ထို ပရ၀ါဒီ တို့တွင်။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးကို။ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သက၀ါဒိဿ။ မဂ္ဂဋ္ဌတာတော၊ မဂ်ခဏမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အနုပ္ပတ္တိ ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ။ ဣတရဿ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။

၁။ **အဌမကဿ**။ ။(၁)အရဟတ္တဖလဌ,(၂)အရဟတ္တမဂ္ဂဌ,(၃)အနာဂါမိ-ဖလဌ၊ ဤသို့ အဆုံးမှ ပြန်၍ ရေတွက်သောအခါ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှစ်ပါးမြောက် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဌမကဿကို "သောတာပတ္တိမဂ္ဂ-ပုဂ္ဂလဿ"ဟု သရုပ်ဖော်သည်။

၂။ **ဒ္ဒေ ပရိယုဋ္ဌာနာ**။ ။ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန, ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌာနကို "ဒ္ဒေ-ပရိယုဋ္ဌာနာ"ဟု ဆိုသည်။ အနုလုံစိတ် ဂေါတြဘုစိတ်ဖြစ်ရာ ခဏ၌,ထို ကိလေသာတို့ ဖြစ်ပေါ် ဥပါဒ်သောအားဖြင့် ထကြွခြင်း မရှိရကား ထိုခဏ၌ ပယ်ဆဲဖြင့်၏။သောတာ-ပတ္တိမဂ်ခဏသို့ ရောက်သောအခါ ပယ်အပ်ပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "သောတာပတ္တိ-မဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂလဿ ဒ္ဒေ ပရိယုဋ္ဌာနာ ပဟီနာ"ဟု ဆိုသည်။ [ပဟီန-ဌ် ပဟုဇ-ဟာဓာတ်, တ-ပစ္စည်း အတိတ်ဟောဟည်း။အတိတ်ဟော ဟ ပစ္စည်းလို ဤန-ပြုထားသည်။]

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဒိဋ္ဌိနာမ၊ ဣ၀ ဒိဋ္ဌိမည်သည်ကို။ သောတာပဏ္ဍသော၀၊ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ မဂ္ဂဋ္ဌသ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နု (ပဟီနာ)၊ ပယ်အပ်ပြီး မဟုတ်သေး။ (ပယ်ဆဲသာ-ဟူလို။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌမကော ။ ပေ ။သော်တာ-ပန္နောတိ၊ အစရှိသော။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သက်ဝါဒီသ၊ ၏ တည်း။ ဝိစိကိစ္ဆာပဠေပိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ပြဿနာ ၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊တည်း။ အနုသယပဠေ၊ အနုသယ ပြဿနာ၌။ ပရိယုဋ္ဌာနကော ၊ ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာမှ။ အညော၊ အခြားသော ကိလေသာသည်။ အနုသယော ၊ အနုသယတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထို ပရ၀ါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟော်တိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဟေ၀န္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိတ္တံ။

သီလဗ္ဗတပရာမာသပဠေမိ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသပြဿနာ၌လည်း။ သီလဗ္ဗ-တပရာမာသပရိယုဋ္ဌာနန္တိ၊သီလဗ္ဗတပရာမာသပရိယုဋ္ဌာနံ ဟူသော။ ဧ၀ါဟာရံ၊ အခေါ်အ၀ေါ်ကို။ နုပဿတိ၊ မတွေ့ရ။ တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ အဿ၊ ထို သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရိယုဋ္ဌာနမေ၀၊ ကိုသာ။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။

၃၆၉။ မဂ္ဂေါ ဘာ၀ိတောတိ ပဠေ၊ ၌။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို သော်တာပတ္တိ-မဂ္ဂဋ္ဌခဏ၌။ ဘာ၀ေတိ၊ မဂ်ကို ပွါးစေ၏ဖြစ်၏။ ဘာ၀ိတော၊ မဂ်ကို ပွါး စေအပ်ပြီးသည်။ နု၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ?။ 'အမဂ္ဂေနာတိ

၁။ **ပရိယုဋ္ဌာနတော ။ ပေ ။ အနုသယော ။** ။အနုသယကိလေသာနှင့် ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာတွင် သတ္တ၀ါတို့၏ သန္တာန်၌ ဥပါဒ်ခြင်းမရှိသေးပဲ ကိန်း၀ပ်နေရာ အခိုက်အတန့်ကို "အနုသယ"ဟု ခေါ်၍ ဖြစ်ပေါ် ဥပါဒ်လာသောအခါ ပရိယုဋ္ဌာန ဟု ခေါ်၏။ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာကို ပြောဆိုကား ပရိယုဋ္ဌာန,အနုသယ ဟု မခွဲပဲ ဒိဋ္ဌ-ဝိစိကိစ္ဆာ ကိလေသာ ဟုသာ ခေါ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေ သာမှ တပါးသော ကိလေသာကို အနုသယ်ဟု ယူဆသော ပရ၀ါဒီ၏ အယူကို "တေသံ လဒ္ဓိ-ထို ပရ၀ါဒီတို့၏ အယူမှား"ဟု သုံးစွဲထား။သည်။

၂။ **ပရိယုဋ္ဌာနမေ၀ သ ။** ။"မဂ်က ကိလေသာကို ပယ်ရာ၌ ထက္ကြ ဖြစ်ပေါ် သော ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာကိုသာ ပယ်၏"ဟု အယူရှိသည်။ သီလဗ္ဗတပရာမာသကို ပရိယုဋ္ဌာန သုံးစွဲရိုးမရှိ။ ထို့ကြောင့် "အနုသယကို ပယ်သလော"ဟု, မေးရာ၌ဝင်း, "သီလဗ္ဗတပရာမာသကို (အနုသယ ဟု မသုံးနှုန်းပဲ)"ပယ်သလော"ဟု မေးရာ၌ဝင်း "နု ဟေ၀ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။

၃။ **အမဂ္ဂေနာတိ ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပတိ ။** ။"အမဂ္ဂေန ပဟီနံ 'လောကိုယေန သာသ၀ေန" စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ မေးစီစစ်ပုံလာ၏။ ထိုသို့ မေးစိုစစ်ရာ၀ယ် ပဟီနံ-ပယ်အပ်ပြီးလော၊ ဟု မေးသောကြောင့် ပရ၀ါဒီက သော်တာပတ္တိမဂ်ရောက်မှ ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အနုလုံ ဂေါတြဘူ စသော လောကီ ကုသိုလ် အခိုက်၌ ပယ်အပ်ပြီး မဟုတ်ရကား "နု ဟေ၀ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။

အာဒိအနုယောဂေ၊အမဂ္ဂေန အစရှိသည်ဖြင့် မေးစိစစ်ခြင်းဌ။ ပဌမ မဂ္ဂေနေ၀၊ ပဌမဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်သည်သာ။ ပဟီန ဘာ၀ံ၊ ပယ်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဟိ၊ လဒ္ဓ ဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ အမဂ္ဂေန၊ မဂ်မဟုတ်သော သာသဝ လောကိယ စသော်ဝ် တရားသည်။ ယဒိ ပဟီယေထ၊ အကယ်၍ ပယ်အပ်ကြားအံ့။ (၉ဝံ သတိ)။ဂေါတြဘုပဋ္ဌလာဒီနမ္ပိ၊ ဂေါတြဘူဌ်ဒတည်သော ပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ပဟီယေထ၊ ပယ်အပ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအပြစ်၏။ အာပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ပဋိက္ခိပတိ)။ [ရှေးနိဿယဌ် အာပဇ္ဇနတောနှင့် ဥပဇ္ဇိဿတိ ကို မခြားပဲ စပ်ထားသည်။] ဥပဇ္ဇိဿတီတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ ပရ၀ါဒိဿ။ ဝိဿဇ္ဇနံ သက၀ါဒိဿ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာတို့ဌ်။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေ၀၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အဌမကကထာ ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၆-အဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ အဖွင့်

၃၂၁။ ဣဒါနိ၊ ဌ်။ အဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ နာမ၊မည်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဌ်။ တေရဟိ အနုကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (၉ဝံ) ယေသံ၊ အကြွင်းပရ၀ါဒီတို့၏။ အဌမကော၊ ရှစ်ယောက်မြောက် ဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ဌ်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိလဘတိ နာမ၊ ရဆဲမည်၏။ အာသေ၊ ထို သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။) ပဋိလဒ္ဓါနိ၊ ရအပ်ပြီးထို့သည်။ နော ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ နတ္ထိ သဒ္ဓိန္ဒြိယန္တိ ပုစ္ဆာ သကစ၀ါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပန၊ ကား။ နတ္ထိ သဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ သဒ္ဓိန္ဒြိယတော၊ သဒ္ဓိန္ဒြေမှ၊ သဒ္ဓါယ၊ ၏။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခေတ္ဝာ၊ မှတ်သား၍။ ပဋိက္ခိပတိ။ [အဌမကပုဂ္ဂိုလ်ဌ် ရပြီးမဟုတ်သည့်အတွက် သဒ္ဓိန္ဒြေ မရှိသေးဟုပင် ယူ၍ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။ "နတ္ထိ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါ မရှိသလော"ဟု မေးရာ၌ကား သဒ္ဓိန္ဒြေကို မေးခြင်းမဟုတ်။ သဒ္ဓါ သာမန်ကို မေးခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် "နှ ဟေ၀ံ ၀တ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။ (သဒ္ဓါ မရှိ မဟုတ်, ရှိ၏ ဟူလို။] သေသေသုပိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေမှကြွင်းသော ဣန္ဒြေတို့ဌ်လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ယဿ၊ အကြွင်းပုဂ္ဂိုလ်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မနိန္ဒြိယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ-ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ ယဿ၊ ၏။ သဒ္ဓါဒယော၊ သဒ္ဓါ အစရှိသော တရားတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနိပိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ (ဣမဿ အတ္ထိယ)၊ ဤ အနက်

ကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ဌ၊ အတ္ထိ ။ ပေ ။ မနိန္ဒြိယန္တိ အာဒိ (သကဝါဒိနာ) အာရဒ္ဓံ။ တံ သမ္ဘံ၊ ထိ အလုံးစုံသော စကားရပ်သည်။ သုတ္တ သာဓနေန သဒ္ဓိံ ၊ ဥတ္တာ-နတ္ထမေ့ဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇-ဒိဋ္ဌစက္ခုကထာ အဖွင့်

၃၂၃။ ဣဒါနိ၊ ဒ္ဒ။ ဒိဋ္ဌစက္ခုကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဒ္ဒ။ တေရဟိ အန္ဓကာနဉ္ဇေ၀ သမ္ဘိတိယာနံ စ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယ္ယထာပိ။ ဝေံ။ ယေသံ၊ အကြောင်း ပရ၀ါဒီတို့၏။ စတုတ္ထဇ္ဈာနမမ္ဗုပတ္ထဒ္ဓံ ၊ စတုတ္ထစျာန်ဟူသော တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သော။ မံသစက္ခုမေ၀၊ မံသစက္ခုသည်ပင်။ ဒိဋ္ဌစက္ခု-နာမ၊ ဒိဋ္ဌစက္ခုမည်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ မံသစက္ခုန္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ဣတရဿ။ [စက္ခုံ ဒ္ဒ ၀ါစာသိလိဋ္ဌ နိဂ္ဂဟီတ်။]

ပုန၊ တဖန်။ မံသစက္ခု။ ပေ ။ မံသစက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ တံမတ္တမေ၀ ၊ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓ-မပါသော ထိုမံသစက္ခုမျှသည်သာ။ တံ၊ ထို ဒိဋ္ဌစက္ခု သည်။ နု ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ယာဒိသန္တိ အာဒိ ပုစ္ဆာသုပိ၊ အစရှိသော ပုစ္ဆာတို့ဒ္ဒ်လည်း။ ဥတိန္ဒ်၊ နှစ်ပါးစုံသော မံသစက္ခု ဒိဋ္ဌစက္ခုတို့၏။ ကေသဘာ၀ါဘာ၀ေနေ၀၊ ရူပါရုံကို မြင်ခြင်းဌ် တူသော သဘော၏ မရှိခြင်းကြောင့်ပင်။ ပဋိက္ခိပတိ။ [မြင်ပုံမတူခြင်းကို "မံသစက္ခု ပန အာပါတ-ဂတ မေ၀ ပဿတိ" စသည်ဖြင့် ပြလိမ့်မည်။]

၁။ စတုတ္ထဇ္ဈာနမမ္ဗုပတ္ထဒ္ဓံ။ ။ပါဠိတော်ဌ "မံသစက္ခုဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဟောတိတိ"ဟု သကဝါဒီ ပုစ္ဆာရှိ၏။ "မံသစက္ခုဟူသော စက္ခုပသာဒသည် စတုတ္ထစျာန်တရားဖြင့် ထောက်ပံ့အပ်သည်ရှိသော် ဒိဋ္ဌစက္ခုဖြစ်သည် မဟုတ်လော"ဟု မေးလိုရင်းဖြစ်သည်။ (စတုက္ကနည်းအားဖြင့်) စတုတ္ထစျာန်သည် အတိညာဏ်ကိစ္စ တပ်သော ကြောင့် "စတုတ္ထဇ္ဈာနမမ္ဗုပတ္ထဒ္ဓံ"ဟု ဆိုသည်။ "မံသစက္ခု" ဟူရာဌ်လည်း စက္ခုပသာဒကိုသာ ယူပါ။(ကသ္ဘာ-နောက်ဌ "ဥပါဒိန္နံ ဟုတ္ဘာ-ကမ္မဇရူပ်ဖြစ်၍" ဆိုသော ကြောင့်တည်း။

၂။ တံ မတ္တမေ၀။ ။"ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓ" ဟူသော သတ္တိအထူး မပါသော စက္ခု-ပသာဒကို "တံမတ္တမေ၀"ဟု ဆိုသည်။ "ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓ မဟုတ်သော စက္ခုပသာဒ သက်သက်သည် ဒိဋ္ဌစက္ခု မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "မံသစက္ခု ဒိဋ္ဌစက္ခု, ဒိဋ္ဌစက္ခု မံသစက္ခု"ဟု အပြန်အလှန် မေးရာဌ "နု ဟေ၀ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။ တံမတ္တ-ဌ် မတ္တဖြင့် မံသ-စက္ခု သာမညကို ပြ၏။ ဝေဖြင့် ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓမရှိ-ဟု ကန့်သည်။

ဝိသယောတိ အာဒီသု၊ အစရှိသောပါဠိတို့၏။ (အ၀ေ့ဌာ ဝေ ဝေဒီတဗ္ဗော)။ ဥဘိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးစုံသော မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု တို့၏လည်း။ ရူပါယတနမေव၊ ရူပါရုံသည်သာ။ ဝိသယော၊ အာရုံသည်။ (ဟောတိ)၊ [ဤ စကားဖြင့် အာရုံချင်းတူပုံကိုပြသည်။ "မံသစက္ခု ပန"စသည်ဖြင့်ကား အစွမ်းအာနုဘော်ချင်းမတူပုံ၊ အာရုံယူပုံချင်းမတူပုံကို ပြလိမ့်မည်။] ပန၊ ကား။ မံသစက္ခု၊သည်။ အာပါ၊တဂတမေ၀၊ ရှေးရှုလမ်းသို့ ရောက်လာသော ရူပါရုံကိုသာ။ ပဿတိ၊ မြင်နိုင်၏။ ဣတရံ၊ မံသစက္ခုမှ တပါးသော ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်။ အနာ၀ါ၊တဂတံ၊ အာပါ၊တဂတမဟုတ်သော။ တိရောပဗ္ဗတာဒိဂတမ္ပိ၊ တောင်၏ တဖက် အစရှိသည်တို့၌ တည်သော ရူပ.ါရုံ ကိုလည်း။ (ပဿတိ)။ ["အာပါ၊တဂတ, အနာ၀ါ၊တဂတ"ဟူ၍ ပဌမကွဲရာ တ-ဖြင့် ရှိသော သီဟိုဠ် မှသာ ကောင်း၏။ ဋီကာနိဿယ၌ အဓိပ္ပါယ်ပြုထားသည်။] စ၊ သည်သာမကသေး။ ဒိဗ္ဗစက္ခုသား၏။ အတိသုခုမမ္ပိ၊ အလွန် သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရူပါရုံသည်။ ဂေါ၊စရော၊ ကျက်စားရာ အာရုံသည်။ (ဟောတိ)၊ ဣတရဿ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုမှ တပါးသော မံသ စက္ခု၏။ တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ (အတိသုခုမဖြစ်သော၊ရူပံ ဂေါ၊စရော)။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဧတေသံ၊ ဤ မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု တို့၏။ အာနုဘာ၀ဂေါ၊စရာ၊ အစွမ်းသတ္တိ, အာရုံပြုပုံ တို့သည်။ အသဒိသာ၊ မတူကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။

ဥပါ၊ဒိဏ္ဏံ ။ ပေ ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မံသစက္ခု၊ သည်။ ဥပါ၊ဒိဏ္ဏံ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဇရူပ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ အနုပါ၊ဒိဏ္ဏံ၊ ဥပါ၊ဒိဏ္ဏမဟုတ်။ စ၊ ဆက်။ မံသစက္ခုမေ၀၊ ဓမ္မုပဒ္ဒဝေါ၊ဒ္ဓမဖက် မံသစက္ခု၊ သက်သက်ကိုသာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊တိ၊ ဟူ၍။ န ဣစ္ဆတိ၊ တသ္မာ ပဌိက္ခိပတိ၊ ,ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော (သမာနော)၊ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မံသ-

---

၁။ ဝိသယောတိ အာဒီသု။ ၊ပါ၊ဋ္ဌိတော်၌ "ယာဒိသော မံသစက္ခု၊သ ဝိသယော အာနုဘာ၀ေ၀ါ ဂေါ၊စရော။ တာဒိသော ဒိဗ္ဗသ စက္ခု၊သ ဝိသယော အာနုဘာ၀ေ၀ါ ဂေါ၊စရောတိ"ဟု သကဝါဒီ ပုစ္ဆာရှိ၏။ ထို ပုစ္ဆာ၀ယ် "ဝိသယော" အရ ရူပါရုံချင်းတူပုံ, အနုဘာ၀ ဂေါ၊စရချင်းကား မတူပုံကို ဖွင့်ပြထား၏။ ထို့ကြောင့် "ဝိသ(ယောတိ အာဒီသု"၌ အာဒိ ဖြင့် အာနုဘာ၀, ဂေါ၊စရတို့ကို ယူပါ။ ရူပါရုံကို ယူရာ၌ မံသစက္ခု၏ မြင်ပုံသည် အစွမ်းမရှိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏ မြင်ပုံသည် အစွမ်းရှိ၏။ မံသစက္ခု၊သည် မိမိမျက်မှောက် ရောက်သော အာရုံကိုသာ အာရုံပြုနိုင်၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ကား မျက်ကွယ်ကိုလည်း အာရုံပြုနိုင်, သိမ်မွေ့သော ရူပါရုံကိုလည်း အာရုံ ပြုနိုင်သည်။ [ဝိသယ အာနုဘာ၀, ဂေါ၊စရတို့၏အနက်ကို ဋီကာ နိဿယ၌ ပြထားသည်။]

စက္ခုဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏။ မဂ္ဂေ၊ လမ်းကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဝစနံ၊ စကားကို။ နိဿာယ၊ ၍။ မံသစက္ခုပစ္စယာ၊ မံသစက္ခု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ၊ ထို ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်လည်း။ ရူပါဝစရိကာနံ၊ ရူပါဝစရ စျာန်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘုတ်တို့၏။ ပသာဒေ၊ ကြည်လင်ခြင်းဟူသော ပသာဒတည်း။ ဣတိ (ပရဝါဒီ)။ ဣစ္စာတိ။ တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ [ဒိဗ္ဗစက္ခု ဟူသည် အဘိညာဉ် ဖြစ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုမဟုတ်- ရူပါဝစရစျာန်ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇပသာဒ ရုပ်ဟု အယူရှိသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။] ကာမာဝစရံ ဟုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ (သမာနော) ပိ၊ သော်လည်း။ ယသ္မာ မံသစက္ခုမေव၊ ကိုသာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုတိ၊ ဟူ၍။နှ ဣစ္စာတိ။ တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗေ (သမာနော)။ ရူပါဝစရစျာနပစ္စယေန၊ ရူပါဝစရ စျာန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ရူပါဝစရ စျာန်ကြောင့် ဖြစ်သော မဟာဘုတ်တို့၏ ကြည်လင်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်။) ရူပါဝစရံ နာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။

ရူပါဝစရံ ဟုတ္တာ အရူပါဝစရန္တိ၊ ပုဗ္ဗေ (သမာနော) ပိ။ တတော၊ ထို ရူပါဝစရ စျာန်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာအားဖြင့်။ အရူပါဝစရကုသလော၊ အရူပါဝစရစျာန်၏ခဏ၌။ ရူပါဝစရစိတ္တာဿ၊ စိတ်၏။ အဘာဝေ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗေ (သမာနော)။ အရူပါဝစရိကာနံ၊ အရူပါဝစရစျာန်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော၊ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ ပသာဒေ၊ ပသာဒရူပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ကား။ အဿ၊ ထို ဒိဗ္ဗစက္ခု၏။ အပရိယာ-ပန္နဘာဝံ၊ လောကုတ္တရာ၏အဖြစ်ကို။(ပရဝါဒီ)၊ နှ ဣစ္စာတိ။တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ ယေဝ၊ သည်သာ။ ["ပရိယာပန္နံ ဟုတ္တာ အပရိယာပန္နဟောတိ၊ လော"။ဟု မေးရာ၌ကား"အာမန္တာ"ဟုမပါ။ တခါတည်းပယ်သောကြောင့် "ပဋိက္ခိပတိ-ယေဝ"ဟု ၉၀ ဖြင့် ဆိုသည်။]

၁။ **မံသစက္ခုဿ ။ ဧပ ။ စက္ခုဧနော။** ။မံသစက္ခု၏ဖြစ်ခြင်းသည် ဒိဗ္ဗစက္ခု-ရခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၏။(ဘာ့ကြောင့်နည်း)။ဒိဗ္ဗစက္ခုရဖို့ရန် ပရိကမ် ပြုသောအခါ အာလောက ကသိုဏ်း အရောင်ကို မံသစက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှု၍ ထို ကသိုဏ်းရောင်ကို တိုးချဲ့ပြီးလျှင် ဒိဗ္ဗစက္ခု အတိညာဉ်ကို ဖြစ်စေရသောကြောင့်တည်း။

၃၇၄။ ဒီဗွစက္ခုံ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓန္တိ ၁၊ ကား။ ကာမာဝစရ ဓမ္မေန၊ ကာမာဝစရ တရားသည်။ ဥပတ္ထမ္ဘိတံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်။ ဟုတ္တာ။ (မံသစက္ခု ဟောတိ-ဠ်စပ်။) ပုန ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓန္တိ ၂၊ ကား။ လောကုတ္တရဓမ္မေန၊ လောကုတ္တရာ တရားသည်။ ဥပတ္ထဒ္ဓံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။ ပညာစက္ခုဟောတိ-ဠ်စပ်။) ဒ္ဝေ စက္ခူနိ တိ ၃၊ ဟူ၏။ ပုဗ္ဗော (သုမာနော)၊ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓဿ၊ လောကုတ္တရာ ပညာဉာဏ် တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သော။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော၊ ၏။ ပညာစက္ခုဘာဝံ၊ ပညာစက္ခု၏အဖြစ်ကို။ ကိဉ္စာပိ နု ဣစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ကား အလိုမရှိပါပေ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်၊ အလိုမရှိပါသော်လည်း။ ပညာစက္ခုဿ၊ ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပုန ပုဗ္ဗော (သမာနော) မံသစက္ခု၊ သည်။ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ၊ စတုတ္ထ ဈာန်တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သည်။ (သမာနံ) ဒိဗ္ဗစက္ခု ဟောတိ။ ဣတိ လဒ္ဓိဝသေန၊ ဤသို့သောအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ဘော၊ ဤ ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေव၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၈-ဒိဗ္ဗသောတကထာ အဖွင့်

၃၇၅။ ဣဒါနိ၊ ဒ္ဒ။ ဒိဗ္ဗသောတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဒ္ဒ။ ကေယေဝ သောတန္တိ၊ ဟူ၏။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)၊ ဒ္ဒိန္နံ၊ ၂-ပါးကုန်သော မံသသောတ, ဒိဗ္ဗသောတတို့၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပုန ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထို မံသ-သောတ သည်ပင်။ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ၊ စတုတ္ထဈာန်တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သည်။ (သမာနံ) ဒိဗ္ဗသောတံ နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ သေသံ၊ သည်။

၁။ **ဒိဗ္ဗစက္ခုဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ။** ။ပါဠိတော်၌ "ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ မံသစက္ခုံ ဟောတိ"ဟု မေးရာ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဖြင့်မှ ကာမာဝစရ တရားတမျိုးဖြင့် ထောက်ပံ့အပ်သော် မံသစက္ခုဖြစ်သလော"ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသောကြောင့် "ကာမာဝစရဓမ္မေန-ဥပတ္ထမ္ဘိတံ ဟုတ္တာ"ဟု ဖွင့်သည်။

၂။ **ပုန ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ။** ။"ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ ပညာစက္ခုံ-ဒိဗ္ဗစက္ခုသည် လောကုတ္တရာပညာဖြင့် ထောက်ပံ့အပ်သော လောကုတ္တရာ ပညာစက္ခုဖြစ်သလော" ဟု မေးသောကြောင့် "လောကုတ္တရဓမ္မေန ဥပတ္ထဒ္ဓံ"ဟု ဖွင့်သည်။

၃။ **ဒ္ဒ စက္ခူနိ။** ။ဤပုစ္ဆာသည် ပါဠိတော်၌ ၂-ထပ်ပါ၏။ ပဌမ မေးသော အခါ "ပညာစက္ခု"ဟု စက္ခုတမျိုးရှိသေးသောကြောင့် " နု ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်၏။ ဒုတိယ မေးသော အခါ၌ကား "မံသစက္ခုသည်ပင် ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓ ဖြစ်သောအခါ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြစ်၏"ဟူသော သူ၏အယူအတိုင်း "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌစက္ခုကထာ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒိဋ္ဌသောတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သမ္မတ်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၉-ယထာ ကမ္မူပဂတညာဏကထာ အဖွင့်

၃၂၂။ ဣဒါနိ ယထာ ကမ္မူပဂတညာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ယထာကမ္မူပဂတညာဏကထာ၌။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ။ ပေ ။ ပဿာနာတိတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိတော်သုတ်ကို။ အယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဇေ၀ ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်ပင်၊ ယထာကမ္မူပဂ-ညာဏ်တည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသာ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပုန။ ယထာကမ္မူပဂတဋ္ဌ မနသိ ကရောတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ကေစိတ္တဿ၊ တခုတည်းသောစိတ်၏။ (ပရဝါဒီ အလို

၁။ **အယောနိသော ဂဟေတ္မာ**။ ။ပါဠိတော်၌ "ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ သတ္တေ-ပဿာနာတိ"ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် "ကံအားလျော်စွာ ထိုထို ဘဝသို့ ကပ်ရောက်သော သတ္တဝါတို့ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် သိ၏"ဟု ပရဝါဒီက ယူဆ၏။ (ကသ္မာ)။ သို့ခြင်းကြောင့်ကို ပြီးစေခြင်းကိစ္စ၌ ပဓာန ဖြစ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုကို ကရိယာ-ဝိဘတ်ဖြင့် ညွှန်ပြသောကြောင့်တည်း။ [သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ကြိယာသာကေတမသတ္တိ ရှိသော အနက်ကို ကရိယာ-အဖြစ်ဖြင့် ထားလေ့ရှိပုံကို ပရဝါဒီက ထောက်ဟန်တူ သည်။] အမှန်အားဖြင့်ကား ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်သည် ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်၏ အားကြီး သော မှီရာ အကြောင်းသာဖြစ်၏။ အားကြီးသော မှီရာ အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် "ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ"ဟု ကရိယာ-ဝိဘတ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ဤသို့ အမှန်အတိုင်း မယူနိုင်သည်ကို "အယောနိသော ဂဟေတ္မာ"ဟု ဆိုသည်။

ဆက်ဦးအုံ-ယထာကမ္မူပဂသတ္တဝါတို့ကို သိလိုသောအခါ ရှေးဦးစွာ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်ဖြင့် ထို သတ္တဝါတို့ကို မြင်အောင် ပြုရသေး၏။ ထိုသို့ မြင်ပြီးမှ အဘယ်-ကံကြောင့် ဤ ဘဝသို့ ရောက်လာပါလိမ့်မည်နည်းဟု စဉ်းစား၍ ယထာကမ္မူပဂ ဉာဏ်ဖြင့် ထို သတ္တဝါတို့၏ ကံကိုရင်း, ထို သတ္တဝါတို့ကိုရင်းသိရ၏။ ထို့ကြောင့် ဒိဗ္ဗ-စက္ခု အဘိညာဉ်ကို ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်၏ "ဥပနိဿယ- အားကြီးသော မှီရာ အကြောင်း"ဟု ဆိုသည်။

၂။ **ယထာကမ္မူပဂဉာဏခဏေ**။ ။ပရဝါဒီသည် "ယထာကမ္မူပဂဉာဏ် ဟူ၍ သီးခြားမရှိ, ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်သည်ပင် ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်ဖြစ်၏"ဟု အယူရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "ယထာကမ္မူပဂဉာဏခဏေ"ဟု ဧ၀ ကို အပဓာန ဖြစ်သော ယထာ-ကမ္မူပဂဉာဏနှင့် မဘဲပဲ ပဓာန ဖြစ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုနောင်ရှေ့၌ "ဒိဗ္ဗစက္ခုမေ၀" ဟု ဖြစ်သင့်ကြောင်းကို ဦးကာဖွင့်၏။ ဧ၀ ကို "အဌာန ပယောဂ=အဌာနပယုဂ်-ယှဉ် ရာ ဌာန မဟုတ်သော နေရာ၌ ယှဉ်စပ် သုံးစွဲထားအပ်သောပုဒ်"ဟု ဆိုလိုသည်။

အားဖြင့် ဒိဗ္ဗစက္ခုစိတ် တခုတည်း၏)။ အာရုမ္ဘဏဒ္ဌယာဘာ၀ ၊ အာရုံ ၂-ပါး အပေါင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ မြောက်။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ နာနာစိတ္တာ၀သေန၊ အထူးထူးသော စိတ်၏ အပြားအားဖြင့်။ (ယထာကမ္မူပဂတ ကို အာရုံပြုသောစိတ်, ရူပါရုံကို အာရုံပြုသော စိတ်၏ အပြားအားဖြင့်။) ပဋိဇာနာတိ။ ပုန။ လေသော ကာသံ၊ အမြှောက်ထောင် ခွင့်ကို။ အဒတ္ဌာ၊ မပေးမူ၍။ ဒ္ဝိန္နံ ဖဿာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)၊ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတိ၊သို့။ ဣမိနာ ယထာကမ္မူပဂတပဒေန၊ ဤ ယထာကမ္မူ-ပဂတ ဟူသော ပုဒ်နှင့်။ (သဒ္ဒိ ယောဇနာယံ၊ ယောဇနာရာ၌။ ဝိဒိတော) ယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧ၀မေ၀၊ ဤ အတူသာလျှင်။ ဣမေ ။ ပေ ။ သတ္တာတိ အာဒိပဒေဟိပိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့နှင့်လည်း။ သဒ္ဒိ ယောဇနာသု၊ တို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ရ ၃၃၀။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ။ ပေ ။ ဇာနာတိတိဣဒံ၊ ဟူသော ဤ ပုစ္ဆာကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်သည်။ အပ္ပိစ္ဆတာယ၊ အလိုမရှိသည်၏ အကြောင့်။ အဘိညာဉာဏာနိ၊ အဘိညာဉ်ဉာဏ်တို့ကို။ နဝဗ္ဗဇ္ဇေတိ၊ မသုံးစွဲ။ ဣတိ၊ ဤ အကြောင်းကို။ ကေစ္စေ၊ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နဇာနန္တိ။ ပန၊ မသိရုံသာ မကသေး။ အဃ၊ ထို အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ သန္တာန်၌။ တာနိ၊ ထို အဘိညာဉ် ဉာဏ်တို့သည်။ နေ၀အတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ မညန္တိ၊ မှတ်ထင်ကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို ပရ၀ါဒီကို။ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော၊ ကို။ အလာဘီ၊ ရခြင်းမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနံ၊ မှတ်ထင်သည်ကို။ (ဟုတ္ဝာ၊ ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်၊ တနည်း) မညမာနံ၊ သော။ တံ၊ ထို ပရ၀ါဒီကို။ ပုစ္ဆတိ။ တေနေ၀ ကာရဏေန၊ ထို အကြောင်းကြောင့်ပင်။ အတ္ထာယသ္မတော ။ ပေ ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ ပရတော၊ နောက်၌။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ ပုဗ္ဗော (သမာနော) ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ် မရှိ ကြွင်းမဲ့ဉာဏ်ကို အလုံးစုံသော တရားသို့။ သာ၀ကေန၊ သည်။ ပတ္တေ၊ ရောက်ထိုက်၏။ ဣဒံ၊ သော။ တံ၊ ထို တရားသို့။ အနုပ္ပတ္တံ၊ အစဉ်ရောက်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ [“သာ၀ကမျှား ရသမျှ အဘိညာဉ်ကို အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ရသည်”ဟူလို။]

ဣဒါနိ အာယ၊ ထို ပရ၀ါဒီကို။ ဝိဇ္ဇေပံ၊ အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွှင့်ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလိုသော။ သကဝါဒီ၊ သည်။ နနု ။ ပေ ။

---

၁ ။ဒိဗ္ဗေပံ ကရောန္တော။ ။“အတ္ထာ ယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဒိဗ္ဗစက္ခု” ဟု မေးသောအခါ“အာမန္တာ”ဟု ဝန်ခံပြီး၍“နေ၀ ပုဗ္ဗေ နိ၀ါသာယ, နပိ ဒိဗ္ဗဿ-စက္ခုနော” စသော ဤ ဂါထာကို ရွတ်ပြလိုက်သောအခါ “နပိ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော”

သာရိပုတ္တောတိ အာဒိ အာဟ။ ဟိ၊ မှန်။ ဣမံ ဂါထံ၊ ကို။ ထေရော၊ သည်။ ဝဋ္ဋနုပဏ္ဍိတိယာ ဧဝ၊ သုံးစွဲခြင်းခဋ္ဌ တောင့်တခြင်း၏ သာလျှင်။ (သုံးစွဲဖို့ရန် တောင့်တခြင်း၏သာလျှင်၊) အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အာဟ၊ ပြီ။ အဘိညာဉ-ဏသ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ နု (အာဟ)၊ မိန့်တော်မူသည် မဟုတ်။ ပန၊ ဆက်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ (အဘိညာဉဏသ) အဘာဝေနေ၊ မရှိခြင်းကြောင့်သာ။ (ထေရော ဣမံ ဂါထံ အာဟ)။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်ထင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအားဖြင့်။ ၏။ ထေရဿ၊ ၏။ ယထာဂမ္မ||ပဂတဉာဏမေဝ၊ သည်သာ။ အတ္ထိ၊ ဒီဗွစက္ခု၊ သည်။ နော (အတ္ထိ)။ တေန၊ ကြောင့်။ တေန ။ ပေ ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သကဝါဒီ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ယထာဂမ္မ||ပဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-သံဝရကထာ အဖွင့်

၃၂၉။ ဣဒါနိ သံဝရကထာ နာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ၊ ထိုသံဝရကထာ၌။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ တာဝတိ သေ၊ တာဝတိ သာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍။ တတ္ထတ္ထရိ၊ ထို တာဝတိ သာနတ်တို့၏ အထက်ဖြစ်သော။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို နတ်တို့သည်။ ပဌ၊ ကုန်သော။ ဝေရုနိ၊ ပါဏာတိပါတ စသော ရန်တို့ကို။ နု သမာစရန္တိ၊ မပြုကျင့်ကြကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပဌမော သကဝါဒီသာ။ ဝေရသမုဒါစာရံ၊ ပါဏာတိပါတ စသော ရန်ကို ပြုကျင့်ခြင်းကို။ အပသာတေ၊ မမြင်သော။ ဣတရသ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏။ ပဋိညာ (ဟောတိ)။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ယသ္မာ သံဝရော နာမ၊ မည်သည်။ သံဝရိတမ္ဗေ၊ စောင့်စည်းထိုက်သော။ (စောင့်စည်းရမည်ဖြစ်သော)။ အသံဝရေ၊ ပါဏာတိပါတ စသော အသံဝရ သည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ (ဝါ၊ ရှိမှ)။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ

ကို ထောက်၍ ဒိဗ္ဗစက္ခု မရလေသလော-ဟု ထင်ယောင် ထင်မှား ဖြစ်ရကား "နဟေဝ ဝတ္ထုမ္ဗေ"ဟု ပယ်ခဲ့ခြင်းတပင် မှန်လေရော့သလား-ဟု ထင်ပြန်သည်။ ထိုသို့ ဖြစ်စေလိုခြင်းကို "ဝိကွေပံ တရောန္တော"ဟု ဆိုသည်။

အသံဝရပုဒ္ဓာ သကဝါဒီဿ။ ဒေဝေသု၊ တိုဋ္ဌ။ ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ရန်တို့၏။ အဘာဝေန ပဋိက္ခေပေါ ဣတရဿ။

အတ္ထိ ဒေဝေသုတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ သံဝရေ၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အသံဝရဿ၊ အသံဝရ၏ဇင်း။ အသံဝရေ၊ မစောင့်စည်းခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သံဝရဿ စ၊ သံဝရ၏ဇင်း။ ပဝတ္တိ-ဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ပုံကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ-တ္ထေရေန)။ ဝုတ္တံ။

၃၇၀။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီတိ အာဒိပဒေသု၊ အစရှိသောပြဿနာ တို့ဋ္ဌ။ ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသောရန်တို့ကို။ အသမာ-စရဏဝသေန၊ မပြုကျင့်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိညာ၊ ကိုဋဌင်း။ ပါဏာတိ-ပါတာဒီနံ၊ တို့၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ကိုဋဌင်း။ ဝေဒီတဗ္ဗော။ ပဋိလောမပဒေ၊ ပဋိလောမပြဿနာတို့သည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက် ရှိကုန်သည်သာ။

အဝသာနေ၊ အဆုံးနား၌။ နတ္ထိဒေဝေသု သံဝရောတိပဒေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ရန်တို့ကို။ ကတ္ဝာ။ ပုန။ တတော၊ ထို ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ရန်တို့မှ။ သံဝရ-ဘာဝံ၊ စောင့်စည်းရခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ [ပြုကိုမပြုရခြင်းကြောင့် စောင့်စည်းရခြင်း မရှိ။] တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဆုလဝသေန၊ ဆလဝါဒ၏အစွမ်းဖြင့်။ သံဝရော ယဒိ နတ္ထိ၊ အုံ့။ (ဝေ သတိ) သမ္ဘေ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ ပါဏာတိပါတိနော၊ ပါဏာတိပါတီ တို့တည်း။ ဣတိအာဒိပုစ္ဆာ၊ ဤသို့ အစရှိသော ပုစ္ဆာသည်။ ပရဝါဒိဿ။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဝေရသမုဒါစာရဿ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ရန်ကို ပြုကျင့်ခြင်း၏။ အဘာဝေန ပဋိက္ခေပေါ သကဝါဒိဿ။ နု ဟေဝန္တိ ဝစနမတ္ထံ၊ နု ဟေဝံ ဟူသော စကားမျှကို။ ဂဟေတ္ဝာ။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ၊ အယူကိုတည်စေခြင်းသည်။ (ဟောဟိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပုဂ္ဂိုလ် နု ဟေဝံ ဟူသော စကားမျှကိုယူ၍ အယူကိုတည်စေအပ်ပါသော်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နု ဟေဝံ ဟူသော စကားမျှကို ယူ၍။ ပတိဋ္ဌိတာ (ပတိဋ္ဌာပိတာ)၊ တည်စေအပ်သော။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အပတိဋ္ဌိတာဝ၊ မတည်စေအပ်သည်သာ။ ဟောတိ၊ ဣတိ အပြီးတည်း။

သံဝရကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၁-အသညကထာ အဖွင့်

၃၈၁။ ဣဒါနိ အသညကထာ နာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ၊ ထိုအသညကထာ ၌။ ဧတေရဟိ၊ ၌။ အန္ဓကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ၊ တူ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ သခ်ါရ ပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏေန၊ ဝိညာဉ်နှင့်။ ဝိနာ၊ကင်း၍။ ပဋိသန္ဓိ နာမ၊ ပဋိသန္ဓေမည်သည်။ နတ္ထိ။ သညူပဂါဒါ စ ပန ။ ပေ ။ စ ဝဋ္ဋတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အသညသတ္တာနမ်ပိ၊ အသညသတ် ဗြဟ္မာတို့၏လည်း။ စုတိပဋိသန္ဓိကမ္ပေ၊ စုတိခဏ, ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ သညာ၊ သညာသည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသု။ ပဋိညာ ဣတရသု။ တတော၊ ထိမ နောက်၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ကိံ ၊ နည်း။ ဟေ၊ အသင်၏ အလိုအားဖြင့်။ တံ ဌာနံ၊ ထို အသညသတ်ဘုံဌာန သည်။ သညာဘဝေါ၊ သညာရှိသော ဘဝလော။ ဣတိ အာဒီဟိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ဌာ။ သညာဘဝေါ, သညာဂတိတိ အာဒိ အာဟ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုစကား ရပ်ကိုဝင်း။ တတော၊ ထို စကားရပ်မှ။ ပရဇ္ဇ၊ နောက်ဖြစ်သော စကားရပ် ကိုဝင်း။ ပါဠိ နယေနေဝ၊ ပါဠိတော် နည်းအားဖြင့်ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အသညကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၂-နေဝသညာ နာသညာယတနကထာ အဖွင့်

၃၈၄။ ဣဒါနိ နေဝသညာနာသညာယတနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ထို နေဝသညာနာသညာယတနကထာ၌။ ဧတေရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)သေယျထာပိ(ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ နေဝသညာ-နာသညာ ယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ ဘဝေ၊ ထို နေဝ-သညာ နာသညာ ယတန ဘုံ၌။ သညာ၊ သညာသည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ နနု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ထိုက်။ (ဣတိ လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသု။ ပဋိညာ ဣတရသု။ ဧတ္ထ၊ ဤ နေဝသညာ နာသညာယတနကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို။ ပါဠိ နယေနေဝ၊ ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ တည်း။

နေဝသညာနာသညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

တတိယဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

တတိယဝဂ် ပြီးပြီ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

၁-ဂိဟိသ အရဟာတိကထာ အဖွင့်

၃၇၇။ ဣဒါနိ ဂိဟိသ အရဟာတိကထာ နာမ၊ ဂိဟိသ အရဟာ အစ ရှိသည်ကို ဆိုရာ ကထာ မည်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဂိဟိသ အရဟာ အစရှိသော ကထာ၌။ ဧတရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ၊ ဥတ္တရာပထက ဂိုဏ်းသား တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီ တို့၏။ ယသကုလ ပုတ္တာဒီနံ၊ ယသအမျိုးကောင်းသား အစရှိသူတို့၏။ ဂိဟိ-ဗျဉ္ဇနေ၊ လူအသွင်၌။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဂိဟီ၊ လူဝတ်ကြောင်သည်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ အသ္မာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသ။ တတ္ထ၊ ထိုဂိဟီ အသ္မာ အရဟာ အစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ ဂိဟိဿာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂိဟိသံယောဇနသမ္မယုတ္တ-တာယ၊ လူ၌ ဖြစ်သော သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂိဟီ၊ လူဝတ်ကြောင်မည်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရဟံ၊ ရဟန္တာသည်။ အသ္မာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ပန၊ ဆက်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ အဓိပ္ပါယံ၊ သကဝါဒီ၏ အလိုကို။ အသလ္လက္ခေတ္မာ၊ မမှတ်မူ၍။ ဂိဟိဗျဉ္ဇနမတ္တမေव၊ လူအသွင်မျှကိုသာ။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်။ (ဟုတ္မာ) ပဋိဇာနာတိ။ ဣဒါနိ၊ အသ္မာ၊ ထို ပရဝါဒီအား။ (ဒသ္သေတုံ-ဘ္ဘ စပ်။) ယထာ (ယေန ကာရ-ဏေန)၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဂိဟီ နာမ၊ လူဝတ်ကြောင်မည်သည်။ ဂိဟိသံယောဇနေန၊ လူ၌ဖြစ်သော သံယောဇဉ်ကြောင့်။ ဟောတိ။ ဗျဉ္ဇန-မတ္တေန၊ အသွင်အပြင်မျှကြောင့်။ နု (ဟောတိ)။ တထာ တေနကာရဏေန၊ ထို အကြောင်းကြောင့်။ ဘဂဝါ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) အလက္ခိတော ။ ပေ ။ သဘိက္ခုတိ၊ သဘိက္ခုဟူ၍။ (အာဟ)။

(ဂါထာအနက်)။ အလက်ိတော၊ တန်ဆာဝတ်စား ဆင်ပြင်ထားသဖြင့် အမျှားအမြင် လူဟုထင်အပ်သည်။ စေပိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ပင် ဖြစ်စေ ကာမူ။ (ပုဂ္ဂလော၊ မည်သူမဆို ပုဂ္ဂိုလ် တယောက်သည်။) သန္တော၊ ကိလေသာဟူ အပူခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းခြင်း အားဖြင့် အေးငြိမ်းသည်။ ဒန္တော၊ ဣန္ဒြေခြောက်ဝ မဖောက်ရအောင် ဆုံးမခြင်း အားဖြင့် ဆုံးမ အပ်ပြီးသည်။ ဝါ၊ ယဉ်ကျေးပြီးသည်။ နိယတော၊ အကျိုးပြုရန် အမြဲမှန်

သည့် လေးတန်မဂ္ဂ နိယ်ာမဖြင့် မြဲသည်။ ဗြဟ္မစာရီ၊ အကျင့်မွန် အကျင့်မြတ် အမြဲကျင့်တတ်သည်။ (ဟုတ္တ၊ ဖြစ်၍။) သမ္ဘေသု၊ ကြွင်းမဲ့ညီသို့ အလုံးစုံ ကုန်သော။ ဘူတေသု၊ ရှေးကံအလျောက် ဖြစ်ပေါ်ပေါက်သည့် မျိုးမြောက် စွဲလှ သတ္တဝါဟူသမျှတို့၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်စု နှိပ်ကွပ်မှုကို။ နိဓာယ၊ မပြုသောအား ဖယ်ချထား၍။ သမံ၊ ကာယ စသည် .အလိုလိုဝယ် အညီ အသင့် ကောင်းသောအကျင့်ကို။ စရေယ္ယ၊ ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ် နိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ သော၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဆင်ပြင်ပါလည်း လွန်စွာ ထူးခြန် ထိုသူမွန်သည်။ ဗြဟ္မဏော၊ ကိလေသာ အာသဝေါ ရေဝယ်မျှော သို့ မျှောပြီးစင်စစ် ဗြဟ္မဏာလည်း ဖြစ်ပါပေ၏။ သော၊ အကြောင်းအား လျော်စွာ တန်ဆာဝတ်စား ဆင်ပြင်ထားလည်း အမျှားထက်ချွန် ထိုသူ မွန်သည်။ သမဏော၊ ကိလေသာဟူ အပူခပ်သိမ်း ငြိမ်းပြီးစင်စစ် သမဏာ လည်း ဖြစ်ပါပေ၏။ သ (သော)၊ လူ ဝတ်ကြောင် အသွင် တန်ဆာ ဆင်သဖြင့် လူပင်ထင်အပ် ထိုသူမြတ်သည်။ ဘိက္ခု၊ ကိလေသာအခဲ အကုန် ကွဲအောင် ခွဲပြီးစင်စစ် ဘိက္ခုလည်း ဖြစ်ပါပေသတည်း။ [ဓမ္မပဒ သန္တိ-မဟာမတ္ထဝတ္ထု အဖွင့်။]

ဣမံ နယံ၊ ဤနည်းကို။ ဒယေတုံ၊ ၎။ အတ္ထိ အရဟာတောတိအာဒိ၊ အစ ရှိသောစကားရပ်ကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန) အာရဒ္ဓံ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထို စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ တည်း။

ဂိဟိသာ အရဟာတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-ဥပပတ္တိ ကထာ အဖွင့်

ခုဂ ဂ်။ 'ဣဒါနိ ဥပပတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ'။ တတ္ထ၊ ထို ဥပပတ္တိကထာ၌။ 'တေရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) ဇဝသယ္ယထာပိ'။ (ဇဝ)။ ယေသံ၊ တို့၏။ ဩပပတ္တိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ ဝစနာနိ၊ အစရှိသော စကားတို့ကို'။ အယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ဂဟေတ္တာ။ သုဒ္ဓါဝါသေသု၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာ့ဘုံတို့၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းအားဖြင့်။ (ပဋိသန္ဓေ နေသည်နှင့် တပြိုင်နက်။) အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။) ဣတိ လဒ္ဓိ၊ ဤသို့သော အယူသည်။ (ဟောတိ)။ ဝါ၊ ကား။ ဥပဟစ္စ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ ဟူသော။ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ပရိဝတ္တေတ္တာ၊ ပြန်လည်စေ၍။ (ပြောင်းပြန်ယူ၍။) ဥပဟစ္စ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ ဟူ၍။ (ဥပဟစ္စ ကို ဥပဟဋ္ဌ ဟူ၍။) ပရိယာပုဏာတ္တာနံ၊ ရွတ်ဆိုကြကုန်သော။

ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ ဥပပတ္တိယာ၊ နှင့်။ သဟ။ တက္ခ။ အရဟာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ ဟောတိ။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

တတ္ထ၊ ထိုဥပပတ္တိကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိစိတ္တံ နာမ၊ ပဋိသန္ဓေ စိတ်မည်သည်။ လောကိယံ၊ လောကီစိတ်တည်း။ (လောကီ၀ိပါက် စိတ်တည်း။) တေန၊ ထို ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြင့်။ သောတာပန္နာဒယောပိ၊ သောတာပန်အစရှိသော အောက်ဖလဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သော်မှလည်း။ နဟောန္တိ။ မဖြစ်နိုင်ကုန်တုံသေး၏။ [ပိကား ဂရဟာ ဇောတကာ] အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ ပဂေ၀၊ အာဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယ၊ ထို ပရ၀ါဒီ အား။ ဣမံ နယံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ သဟ ။ ပေ ။ သောတာပန္နောတိအာဒိ-အာရဒ္ဓံ။

၃၇၉။ သာရိ ပုတ္တောတိ အာဒိ။ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဣမေသု မဟာထေရေသု၊ ဤ မဟာထေရ်တို့တွင်။ ကော ကောဝိ၊ အာဘယ်ထေရ် တပါးသည်လည်း။ ဥပပတ္တိယာ၊ နှင့်။ သဟ အရဟာနာမ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ၄ါ။ ဝုတ္တံ။

၃၈၀။ ဥပပတ္တေသိယေနာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန၊ နှင့်။ (သဟ-ဍ္ဌ စပ်)။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို ပဋိသန္ဓေ စိတ်သည်။ ၀ါ၊ ကို။ ဥပပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ‘သေတိ ဂ၀ေသတိ၊ ရှာမှီး တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တေသိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ [သေယံ၌ သေ၀ေတိ, ကတ္တားဟော ဏျပစ္စည်းကြုံပါ။] ဣတ္ထ၊ ဤဥပပတ္တိကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေ၀၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ တည်း။

ဥပပတ္တိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၃-အနာသ၀ကထာ အဖွင့်

၃၈၁။ ဣဒါနိ အနာသ၀ကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အနာသ၀ ကထာ၌။ ဧတရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယ္ယထာပိ၊ (ဧ၀ံ)၊ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် တရားတို့သည်။ အနာသ၀ဿ၊ အာသ၀ေါ မရှိသော။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ (ဟောန္တိ။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ (ဓမ္မာ)၊ တို့သည်။ အနာသ၀ါ၊ အနာသ၀တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ၊ အရဟတောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ အနာသဝါ နာမ၊ အနာသဝတို့မည်သည်။ မဂ္ဂါဒယော၊ မဂ္ဂ အစရှိသော တရားတို့တည်း။ (မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ဟူသော လောကုတ္တရာတရားတို့တည်း။) ကိုး၊ အသို့နည်း။ တဿ၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ တေယေဝ၊ ထို မဂ် အစရှိသော တရားတို့သည်သာ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ဌ ၊။ မဂ္ဂေါ ဖလန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်ပြီ။ စက္ခု-အနာသဝန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ တဿ၊ ထို စက္ခု၏။ သာသဝတ္ထာ၊ သာသဝ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အာရုံ အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် အာသဝေါတရား တို့နှင့် တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ တေ၊ ဤ စက္ခုသည်။ အနာသဝဿ၊ အနာသဝ ဖြစ်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စက္ခုတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိဇာနာတိ။

၃၉၂။ စိဝရပဋ္ဌေ၊ စိဝရပြဿနာ၌။ ဧကောဝ၊ တခုတည်း သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သက်နှံးဟူသောတရားသည်။ အနာသဝေါ၊ အနာသဝ သည်ရင်း။ သာသဝေါ စ၊ သာသဝသည်ရင်း။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လက္ခဏဝိရောဓတာယာ၊ လက္ခဏာနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ[1]။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ အနာသဝဿ၊ အနာသဝ ဖြစ် သော ရဟန္တာ၏ ဥစ္စာသည်။ ဟုတ္ဝာ။သာသဝဿ၊သာသဝဖြစ်သော ပုထုဇဉ်၏ ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ[2]။ တညေဝ-အနာသဝန္တိ ပဏ္ဍာဒုယေပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာနှစ်ပါး အပေါင်း၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တညေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနုညာတတ္ထာ၊ ခွင့်ပြု အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ အနာသဝေါ ဟုတ္ဝာတိ အာဒိဟိ၊ အစရှိသော စကားရပ်တို့ဖြင့်။ စောဒေတိ၊ စောဒနာ၏။

၁။ **စိဝရပဋ္ဌေ ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပတိ။** ။"ယဒိ အရဟာ ပုထုဇ္ဇနဿ စိဝရံ ဒေတိ-ရဟန္တာသည် ပုထုဇဉ်အား သက်နှံးကို အကယ်၍ ပေးအုံ"ထိုသို့ ပေးအပ်သော သက်နှံးသည် အနာသဝဖြစ်သော ရဟန္တာ၏ ဥစ္စာအခိုက်၌ အနာသဝဖြစ်၍, သာသဝ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သောအခါ သာသဝ ဖြစ်၏ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် အနာသဝဖြစ်ပြီးသော သက်နှံးက သာသဝ ဖြစ်ရမည်ဆိုလျှင် ရဟန္တာ၏ ပစ္စည်းတုန်းက အနာသဝဖြစ်သည့်အတွက် သာသဝ မပြောင်းလဲ နိုင်သောကြောင့် လက္ခဏာ ဝိရောဓ တေး"ဖြစ်၏။ ထို တေးကို ကြောက်ရကား "နှ ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။

၂။ **ဒုတိယံ ။ ပေ ။ ပဋိဇာနာတိ။** ။ထို ပြဿနာကိုပင် ဒုတိယထပ်၍ မေး သောအခါ အနာသဝ ရဟန္တာ၏ ဥစ္စာဖြစ်တုန်းက အနာသဝ အမည်ရ၍ ပုထုဇဉ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သောအခါ သာသဝ အမည်ရသောကြောင့် လက္ခဏာဝိရောဓ ဖြစ်ဘွယ်မလို-ဟု ယူဆ၍ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာ တို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အနာသဝကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၄-သမန္နာဂတကထာ အဓိပ္ပာယ်

(ရှေ့) ၃၉၃။ ဣဒါနိ သမန္နာဂတ ကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ သမန္နာ-ဂတ ကထာ၌။ သမန္နာဂမာ၊ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခဏေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ခဏ၌။ သမဂ္ဂီဘာဝသမန္နာဂမော စ၊ ပြည့်စုံခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သမန္နာဂမဌာန်း။ ရူပါဝစရာဒီသု၊ ရူပါဝစရ အစရှိသော ဘုံတို့တွင်။ အညတရ-ဘူမိပ္ပတ္တိတော၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသောဘုံ- တည်းဟူသော စျာန်သို့ ရောက်ခြင်းအားဖြင့်။ ပဋိလာဘသမန္နာဂမော စ၊ ရခြင်းဟူသော သမန္နာ-ဂမဌာန်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ သော၊ ထို ပဋိလာဘသမန္နာ-ဂမသည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အဓိဂတ ဝိသေသာ၊ ရအပ် ပြီးသော စျာန်တရားအထူးမှ။ နိ ပရိဟာယတိ၊ မယုတ်လျော့။ တာဝဒေव၊ ထို မယုတ်လျော့သမျှ ကာလပတ်လုံး။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်ရနိုင်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥတ္တရ-ပထကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ သမန္နာဂမေ၊ ဤ ပြည့်စုံခြင်းတို့ကို။ ဌပေတ္တာ၊ ထား၍။ အညော၊ ၂-ပါးသော သမန္နာဂမမှ တပါးသော။ ဥပပတ္တိဓမ္မဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ နေကြောင်း တရား၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကော၊ တမျိုးသော။ သမန္နာဂမောနာမ၊ သမန္နာဂမ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ ဟေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့ကို။ (အနုဗောဓနတ္ထံ-၌ စပ်။) ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ပတ္တိဓမ္မော နာမ၊ ရောက်ခြင်းတရား မည်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ အနုဗောဓနတ္ထံ၊ လျှော့စ်ရာ သိစေခြင်းအကျိုးငှါ။ အရဟာ ။ ပေ ။ သမန္နာဂတောတိ ဝုစ္စာ သကဝါဒီဿ။ ပတ္တိ ၊ ရောက်အပ်, ရအပ်ပြီးတရားကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ ဣတရဿ။ [ပတ္တိဓမ္မ၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ (စောဒနတ္ထံ-၌စပ်။) တေ၊ အသင်၏အလိုအားဖြင့်။ အရဟာ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာတို့နှင့်။ (သမန္နာဂတော) ဝိယ၊ ပြည့်စုံသကဲ့သို့။ (ဧဝံ၊ တူ။) စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ ဖိုလ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊သည်။ ယဒိ (ဟောတိ)။ ဧဝံ သန္တေ၊သော်။ စတ္တာသုဖလေသု၊တို့၌။ စတ္တာရော၊ ၄-ပါး ၄-ပါးကုန်သော။ (ဝိစ္ဆာလောပ)·ယေ ဖဿာဒယော၊ အကြင် ဖဿ အစရှိသော တရားတို့သည်။ [ဖဿ ၄-ပါး ဝေဒနာ ၄-ပါး အစရှိသော တရားတို့သည်။] (သန္တိ)။

တေဟိ၊ ထို ဖဿ အစရှိသော တရားတို့နှင့်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမန္နာဂတတာ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်နေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ဌ ၊ အရဟာ ။ ပေ ။ ဖဿေဟိတိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ သမ္ဘံ၊ သော။ တံ၊ ထိုစကားရပ်ကို။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ကေဏ္ဌေ၊ တပြိုင်နက်သော်ခဏာ၌။ စတုန္နံ။ ကုန်သော။ ဖဿာ ဒီနံ၊ ဖဿ အစရှိသော တရားတို့၏။ အဘာဝေ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိတ္တံ။ အနာဂါမိပဋ္ဌာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော။

၃၉၅။ သောတာပတ္တိ ဖလံ ဝိတိဝတ္တော်တိ၊ ကား။ ဒုတိယဈာနလာဘီ၊ ဒုတိယဈာန်ကို ရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဌမဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို။ (ဝိတိ-ဝတ္တတိ) ဝိယ၊ လွန်သကဲ့သို့။ (ဧဝံ၊ တူ။) သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ (ဝိတိ-ဝတ္တော)။ နု (ဟောတိ) မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ ထပ်၍။ အနုပ္ပတ္တိယာ၊ မဖြစ်ခြင်း အားဖြင့်။ ဝိတိဝတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုစ္ဆတိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ယံ၊ အကြင်တရားကို။ ဝိတိဝတ္တော၊ လွန်ပြီ။ တေန၊ ထို တရားနှင့်။ အသာ၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ ထပ်၍။ အသမန္နာဂမံ၊ မပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓံ။

၃၉၆။ တေဟိ စ အပရိဟီနောတိပဒေ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ ယဿ ကြောင့်။ ပစ္စနီက သမုဒါစာရေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရား၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ လောကိယဈာနမဿ၊ လော်ကီဖြစ်သော ဈာန်တရားတို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ ယထာ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာ တရားတို့သည်။ နု (ပရိဟာယန္တိ)၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်သည် မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်သည်။ ယေ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ပဟီယန္တိ၊ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ဖလေန စ၊ ဖိုလ်ကြောင့်လည်း။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ တဖန်ထပ်၍ ငြိမ်းအေးကုန်၏။ တေ၊ ထို ကိလေသာတို့သည်။ တထာ ပဟီ-နာဝ၊ ထို မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သည့်အတိုင်း ပယ်အပ်ပြီး ကုန်သည်သာရင်း။ တထာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါယေဝ စ၊ ထို ဖိုလ်ဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း ငြိမ်းအေးပြီး ကုန်သည်သာရင်း။ ဟောန္တိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ အာမန္တာတိ ပဋိညာတံ။ သ္မာယံ (သော အယံ) အတ္ထော၊ ထို အနက်ကို။ ပရတော၊ နောက်၌။ (ဤကထာဝယ် နောက်နား၌။) အရဟတာ ။ ပေ ။ ပဋိလဒ္ဓါတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိတော်တို့၌။ ပကာသိတောယေဝ၊ ထင်ရှားပြအပ်ပြီးသည်သာ။ ["ဤကထာ၏ နောက်နားဝယ် ပြအပ်ပြီး ဖြစ်သည်" ဟူလို။] သေသံ၊ကြွင်းသော စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ တည်း။

ဥ၉၇။ အရဟာ ဆဟိ ဥပေက္ခာဟိတိ ကထာယပိ၊ အစရှိသော ကထာ ၆ လည်း။ ဣမိနာ၀ နယေန ၊ ဤ၂ နည်းဖြင့်ပင်။ အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဟိ၊ မှန်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာကို။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဒ္ဒါရေသု၊ တို့၌။ ဥပေက္ခာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဘာဝတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာဟိ၊ ထို ခြောက်ပါးသော ဥပေက္ခာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ကေဝလော၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌။ သမ္ဘာသံ၊ အလုံးစုံသော ဥပေက္ခာတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဘာ၀ေန၊ ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တာဟိ၊ ထို ခြောက်ပါးသော ဥပေက္ခာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ဟူ၍။) နု (ဝုစ္စတိ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမန္နာဂတကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၆-ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိကထာ အဖွင့်

ဥ၉၈။ ဣဒါနိ ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဗောဓိယာဗုဒ္ဓေါ အစရှိသောကထာ၌။ ဗောဓိတိ၊ ဗောဓိဟူသော သဒ္ဒါသည်။ စတုမဂ္ဂညာဏသဟိ၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်၏ဝင်း။ ၀ါ၊ ကိုဝင်း။ သဗ္ဗညုတ-ညာဏသဟိ၊ သမ္ဗညုတညာဏ်တော်၏ဝင်း။ ၀ါ၊ ကိုဝင်း။ အဓိ၀စနံ၊ အမည်တည်း။ ၀ါ၊ ဟောသော သဒ္ဒါတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေရဟိ။ ဥတ္တရုပထကာနံယေ၀၊ တို့၏ပင်။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ (ဧ၀ံ)၊ ယေသံ၊ တို့၏။ ဩဒါတေန၊ ဖြူသော။ ၀ဏ္ဏေန၊ အဆင်းကြောင့်။ ဩဒါတော၊

၁။ **ဣမိနာ၀ နယေန**။ ။"တတ္ထ ဒ္ဝေ သမန္နာဂမာ ပစ္စုပ္ပန္နကွေ"စသော အဖွင့်ကို "ဣမိနာ၀ နယေန"ဟု ဆိုသည်။ ["ဣမိနာ၀-ဟု ဣမဿ ဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသောကြောင့် သမန္နာဂမကထာ အဖွင့် မပြီးမီ ဥပေက္ခာ သမန္နာဂမကထာကို အထူးမဖွင့်တော့ပဲ ဤနည်းကို မှီး၍ အနက် ယောဇနာပုံကို သိပါ"ဟု ညွှန်ပြသည်ဟု မှတ်ပါ။] သို့ဖြစ်၍ "ဥပေက္ခာ သမန္နာဂမ ကထာ အဖွင့်"ဟု သီးခြားစာခေါင်း မတပ်ထိုက်တော့ဟုလည်း သိပါ။

ပတ္တိ၀မ္မောနာမ။ ။[သမန္နာဂတ ကထာအဖွင့် မပြီးမီ ဥပေက္ခာသမန္နာဂတ ကထာအတွက် ကြားညှပ်၍ ညွှန်ပြသောကြောင့် "ပတ္တိ၀မ္မောနာမ"ဟု သမန္နာဂတ ကထာအဖွင့်၌ ပါသော ပတ္တိ၀မ္မကို ယခုမှ ဦးကာ ဆရာ ဖွင့်သည်။] ထို ပတ္တိ၀မ္မ မည်သည် တစုံတခု အထည်ကိုယ် ရကောင်းသော တရား မဟုတ်ပေ။ ပထမစျာန် စသောတရား တပါးတပါးကို မိမိသန္တာန်၌ ရခြင်း ကြိုယာတည်း။ ထို့ကြောင့် "ပတ္တိ-၀မ္မော ကောစိ နတ္ထိ"ဟု ဆိုသည်။ ဤ အဖွင့်အရ "ပတ္တိ၀မ္မောနာမ-ရခြင်းသဘော မည်သည်"ဟု ပေးပါ။ ရအပ်သောတရားဖြင့်ရအောင် မပေးရ။ ထို့ကြောင့် ဦးကာ၌ "စိတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တော သခ်ါရော- စိတ်နှင့် မယှဉ်သော သင်္ခါရတမျိုး"ဟု ၀ဒန္တိ၀ါဒကို ဖွင့်ပြသည်။

ဖြူသောသူသည်။ (ဟောတိ) ယတာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ဧ၎င်း။ သာမေန၊ ရှေသော။ ဝဏ္ဏေန၊ ကြောင့်။ သာမော၊ ရှေသောသူသည်။ (ဟောတိ ယထာ၊ ၎င်း။) ဝေ၊ တူ၊ ဗောဓိယာ၊ မဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ စ၊ သည်၎င်း။ အနုယောဂေါ စ၊ မေးစိစစ်ခြင်းသည်၎င်း။ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ စ၊ သည်၎င်း။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ သည်၎င်း။ ဣတရဿ။

အတ္ထိတာယာတိပဋ္ဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို အတိတ် ခဏ၌။ အဘာဝတော၊ မဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတညာဏ် ဟူသော အတိတ်၏မရှိခြင်း ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။, ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော (သမာနော) ပဋိလာဘံ၊ မဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတညာဏ် ဟူသော ဗောဓိကို ရခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန၊ ကိစ္စဝသေန၊ ကိစ္စ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ကိစ္စဘာဝတော၊ ကိစ္စ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ (ပုဗ္ဗော)။ တေန၊ ထိုပရဝါဒီ သည်။ တာယ၊ ထို ဗောဓိဖြင့်။ ယံ ကရဏီယံ၊ အကြင် ပြုထိုက်သော ကိစ္စ ကို။ (ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားရှိသိခြင်း, သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း စသော ကိစ္စကို။) ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ကိစ္စ၌။ သမ္ဘောဟာဘာဝံ၊ ပြင်းစွာ တွေ့ဝေခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ဆက်။ လေသောကာသံ၊ အမြှက်ထောင်ခွင့်ကို။ အဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတီတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗော(သမာနော) တဿ ကိစ္စဿ၊ ထို ကိစ္စ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

အနာဂတပဋ္ဌေ၊ ၌။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို ခဏ၌။မဂ္ဂဉာဏဿ၊၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ရာဇဂဟံ၊ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့။ အဂမာ[1]၊ ကြွတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အနာဂတာယ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ဗုဒ္ဓ၏ အဖြစ် ကို။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္တာ) ပဋိဇာနာတိ[2]။ ဗောဓိကရဏီယံ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို ခဏ၌။ ကိစ္စာဘာဝေန၊ ကိစ္စ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော (သမာနော ဗောဓိကရဏီယံ၊ ဗောဓိဖြင့် ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို။) ယဒိ

၁။ အဂမာ ။ ဧဝ ။ ပဋိဇာနာတိ။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘုရား မဖြစ်မီ ဘုရားအလောင်းဖြစ်တုန်းက ရာဇဂြိုဟ်သို့ ကြွတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ ဘုရားမဖြစ်သေး သော်လည်း အနာဂတ်ဖြစ်လတ္တံ့ကို ရည်ရွယ်၍ "ဗုဒ္ဓေါ"ဟု သုံးစွဲထားသည်။ ထိုသို့ သုံးစွဲရာ၌ အနာဂတ်ဗောဓိဉာဏ်ကြောင့် ဗုဒ္ဓ အမည် ရသည်ဟု ပရဝါဒီက မှတ်ထင်၍ ဝန်ခံလေသည်။ အမှန် အားဖြင့်ကား အနာဂတ် ဗောဓိကြောင့် ဗုဒ္ဓဟု သုံးစွဲသည် မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်လတ္တံ့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သုံးစွဲခြင်း ဖြစ်သည်။

နဲ့ ကရေယ်၊အကယ်၍ မပြုအံ့။ (ဧ၀ံ သတိ)။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဗုဒ္ဓဟူ၍။ နဲ့ ဝုစ္စေယျ၊ မဆိုအပ်ရာ။ ယသ္မာ။ အစသော်၊ မချတ်ကေန်။ (ဗောဓိကရဏီယံ၊ ကို။) ကရိသတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ တသ္မာ ကရောတိယေ၀ နာမ၊ ပြုသည်သာလျှင် မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန၊ လေသောကာသံ အဒတ္တာ ပုဗ္ဗော (သမာနော) ပဋိက္ခိပတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နပဗ္ဗော၊ ပစ္စုပ္ပန် ပြဿနာသည်။ သံသန္ဒနာယ၊ သံသန္ဒနကထာနှင့်။ သဒ္ဓိ ၊တက္ခ။ ဥတ္တာနတ္ထောဝ၊ သည်သာ။

၃၉၉။ တိသော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဗောဓိယော၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဗောဓိတို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော) သမ္ဗညုတဉာဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ။ တိဟိပိ၊ သုံးပါးသော ဗောဓိ တို့ကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တမ္ဘတာ၀တော၊ ဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန၊ တိဟိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌။ အဘာ၀ေ၊ ကြောင့်။ [ပစ္စုပ္ပန်, အတိတ်, အနာဂတ် ၃-ပါးလုံး၏-မရှိခြင်းကြောင့်။] ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ သမ္ဗညုတဉာဏဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန လေသောကာသံ အဒတ္တာ။ သတတံ သမိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော) ပဋိက္ခိပတိ။

နဲ့ ဝတ္တမ္ဘံ ဗောဓိယာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရ၀ါဒီဿ၊ ပရ၀ါဒီ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ဗောဓိယာ၊ ၏။ အဘာ၀ကဒေ၊ မရှိရာ ခဏ၌။ အဗုဒ္ဓဘာ၀ါပတ္တိတော (အဗုဒ္ဓဘာ၀ + အပတ္တိတော)၊ ဗုဒ္ဓမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ပန၊ ကား။ နနု ဗောဓိပဋ္ဌိလာဘာတိပဗ္ဗေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ယသ္မိं သန္ဓာနေ၊ အကြောင် ခန္ဓာအစဉ်၌။ ဗောဓိသခ်ါတံ၊ ဗောဓိဟု ဆိုအပ်သော။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ခန္ဓာ အစဉ်၌။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ သမ္မုတိသဗ္ဗာ၀ေတော၊ သမ္မုတိ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ တယော၀။ ထို သကဝါဒီ၏ဝင် ဝန်ခံခြင်း တည်း။ တဿ၊ ထို သကဝါဒီ၏။ အဓိပ္ပါယံ၊ အလိုကို။ အဇာနိတ္တာ၊ မသိမူ၍။ ဟဋ္ဌိတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓိဋ္ဌပနာ၊ အယူကို ထားခြင်းသည်။ ပရ၀ါဒိဿ၊ ပရ၀ါဒီ၏ အယူကို ထားခြင်းတည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဿ၊ ထို ပရ၀ါဒီ၏။ အသလ္လက္ခဏံ၊ မမှတ်သားနိုင်ခြင်းကို။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားအောင်။ ကာတုံ၊ ၄ါ။ ဗောဓိပဋ္ဌိ-လာဘာ။ ပေ။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။

တဿာ၊ ထို ပုစ္ဆာ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ဝေ၊ အသင်၏ အလိုအားဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗောဓိပဋ္ဌိလာဘာ၊ ဗောဓိကို ရခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓ

သည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဗောဓိယော၊ ဗောဓိကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။(ဟောတိ)ကိုး၊လော။ ဣတိ(အတ္ထော)၊နက်။ ဣတရော၊ သည်။ ဗောဓိ-ပဋိလာဘော နာမ၊ ဗောဓိကို ရခြင်းမည်သည်။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဒ္ဓါယပိ၊ ချုပ်ပြန်သော်လည်း။ သန္တာနေ၊ ခန္ဓာ အစဉ်၌။ ဥပ္ပန္နဘာဝေါ ယော၊ ဖြစ်ပြီး၏အဖြစ်သည်သာ။(ဟောတိ)။ ဗောဓိ နာမ၊ ဗောဓိမည်သည်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ ဥဏှံ၊ ဥဏှတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံဝိဘာဂံ၊ ဤ ဝေဖန် အပ်သောနည်းကို။ အသလ္လက္ခန္တော၊ သာနိုင်သည် သာလျှင်။ ပုန ပဋိဇာနာတိ။ တတော၊ ၌။ သကဝါဒီနာ၊ သည်။ ဗောဓိ-ပဋိလာဘာဗောဓိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ။ (သမာနော)။ ဝစနောကာသံ၊ စကား၏အခွင့်ကို။ အလဘန္တော၊ မရသည်။ (ဟုတ္တာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

ဣတိ၊ သို့။ တိသောပိ၊ ကုန်သော။ ဣမာကထာ၊ တို့သည်။ (သမန္နာ-ဂတ ကထာ, ဥပေက္ခာသမန္နာဂတ ကထာ, ဗောဓိယာဗုဒ္ဓေါ ဟူသော ကထာ တို့သည်။) ဥတ္တရုပထကာနံ ယော၊ ဥတ္တရုပထက ဂိုဏ်းသားတို့၏သာ ကထာတို့တည်း။

၇-လက္ခဏကထာ အဖွင့်

၄၀၀။ ဣဒါနိ၊ ဗောဓိယာဗုဒ္ဓေါတိကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခု အခါ၌။ လက္ခဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုလက္ခဏာကထာ၌။ တေရဟိ ဥတ္တရုပထကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ-၌ စပ်။) ယေဟိ သမန္နာဂတာ မဟာပုရိသာ ဒ္ဝေ ဂတိယော ဘဝန္တိတိ။ အစရှိသော။ ဣမံ သုတ္တံ၊ ဤ ပါဠိတော်သုတ်ကို။ [သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ အမ္ဗဋ္ဌသုတ်။] အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ လက္ခဏသမန္နာဂတော၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်းမြတ်၏ လက္ခဏာ တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗောဓိသတ္တောဝ၊ ဘုရားအံ့လောင်းတော် သည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ ဟောဟိ။ တေ သန္ဓာယ ပုဗ္ဗာ သကဝါဒီသု။ ပဋိညာ ဣတရသု။

စက္ကဝတ္တိသတ္တောတိပဠေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ (လက္ခဏသမန္နာဂတော၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်းမြတ်၏ လက္ခဏာ တို့နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) စက္ကဝတ္တိသတ္တောပါ၊စကြာရတနာကို လည်စေ

နိုင်သော သတ္တဝါသည်လည်း။ (ဟောတိ)။ ဗောဓိသတ္တောပိ၊ သည်လည်း။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဗောဓိသတ္တံ၊ ဘုရားအလောင်း မဟုတ်သော စကြဝဠတေးမင်းကို။ သန္ဓာယ။ (သကဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ["စက္ကဝတ္တိသတ္တောဟု လက္ခဏသမန္နာဂတော စက္ကဝတ္တိသတ္တောဟု ဗောဓိသတ္တောဟု" ဟု မေးရာ၌ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။] မောဓိသတ္တံ၊ ကို။ သန္ဓာယ။ (သကဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ [ထို ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။]

(၄၀၂)။ ဒုတ္တိ သိမာနီတိသုတ္တံ၊ အစရှိသော ပါဠိတော်သုတ်ကို။ ဗောဓိ-သတ္တမေव၊ ကိုသာ။ သန္ဓာယ။ (ဘဂဝတာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္ဆိမေ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ဘဝေ၊ ဘဝ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတရေသု၊ ပစ္ဆိမ ဘဝမှ တပါးသော ဘဝတို့၌။ စက္ကဝတ္တီ၊ စကြဝဠတေးမင်းသည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဘတမ္ပိ၊ ပရဝါဒီက သာဝကအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ပြအပ်သည်။ (သမာနံ)ပိ၊ သော်လည်း။ အနာဘတသဒ္ဒီသမေဝ၊ မဆောင်ပြအပ်သည်နှင့်တူသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

လက္ခဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ)။

၈-နိယာမောက္ကန္တိကထာ အဖွင့်

(၄၀၃)။ ဣဒါနိ နိယာမောက္ကန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုနိယာ-မောက္ကန္တိကထာ၌။ ဧတရဟိ အနဒ္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ-၌ စပ်။) ဃဋိကာရသုတ္တေ၊ ၌။ ဧတေ ပါ ပါ ပါ

ကျင့်အပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယရှိ၏။ ဣတိ၊သို့။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ ဗောဓိသတ္တောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ လဒ္ဓိယံ၊ မိမိအယူဌ။ ဌတ္စာ ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတော၊ ထိုမှနောက်ဌ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယာမောတိ ဝါ၊ နိယာမော ဟူသော အမည်သည်ရင်း။ ဗြဟ္မ-စရိယန္တိ ဝါ၊ ဗြဟ္မစရိယံ ဟူသောအမည်သည်ရင်း။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ နာမံ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပါရမိပူရဏံ၊ ပါရမီတော်ကို ဖြည့်ကျင့် ခြင်းကို။ ဌပေတ္စာ၊ ထား၍။ အညာ၊ ပါရမီပူရဏမှ အခြား သော။ နိယာမောဣတိ နာမ၊ မဂ္ဂနိယာမသို့ သက်ရောက်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ။ (အညာ၊ သော။ နိယာမောဣတိ နာမ၊ မည်သည်။) ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အုံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ ဗောဓိသတ္တောဿ၊ သည်။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန် ဖြစ်သော။ သာဝကော၊ ကဿပ ဘုရားရှင်၏ သာဝကသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ စင်စစ်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တေ၊ ဤ သောတာ ပန် သာဝက၏ အဖြစ်သည်။ န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။

ဟိ၊မှန်။ ကေဝလံ၊ သောတာပန် သာဝကအဖြစ် မဖက် သက်သက်။ နံ၊ ထို ဘုရားအလောင်းကို။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဉာဏ-ဗလေ၊ ဉာဏ်တော်၏အစွမ်းဌ။ (အနာဂတ်ကို သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်တော်၏ အစွမ်းဌ။) ဌတ္စာ၊ ၍။ အယံ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကရောန္တိ၊ ဗျာဒိတ်စကားကို မိန့်တော်မူကြ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုန၊ ဗောဓိသတ္တောတိ၊ အစရှိသော။ အနု-ယောဂေါ သကဝါဒိဿ။ ပစ္ဆိမဘဝံ၊ နောက်ဆုံးဌ ဖြစ်သော ဘဝကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခေပေါ ဣတရဿ။ ["ဗောဓိသတ္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော သာဝကော"ဟု နောက်ထပ် မေးရာဌ ပရဝါဒီက "နဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။] ဒုတိယပဒေ၊ ဌ။ ဇောတိပါလကာလံ၊ ဇောတိပါလသတ္တိသား ဖြစ်ရာအခါကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိညာ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထို ပရဝါဒီ၏ပင် ဝန်ခံခြင်းတည်း။ [ရှေပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးသောအခါ "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံသည်။] သာဝကော ဟုတ္စာတိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ ဌလည်း။ ဧသေव နယော၊ ပင်တည်း။ အနုဿဝိယောတိ၊ ကား။ အနုဿဝေန၊ တဆင့်ကြားခြင်းအားဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓဝမ္မော၊ ထိုးထွင်းရှိသိအပ်သော တရားရှိ သလော။ ပစ္ဆိမဘဝံ၊ ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိက္ခိပိတ္စာ၊ ၍။ ဇောတိပါလကာလေ၊ ဌ။ အနုဿဝံ၊ တဆင့်ကြားခြင်းကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။

၄၀၄။ အညံ သတ္ထာရန္တိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဌာရဏ္ဌ၊ အာဌာရ ရသော့ကိုဝင်း။ ရာမပုတ္တဌ၊ ရာမ၏ သားဖြစ်သော ဥဒက ရသော့ကို ဝင်း။.သန္ဓာယ။ (သကဝါဒီနာ)။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒောတိ-

အာဒီ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်။) သြဂ္ဂန္ဓနိယာမာဝ၊ သက်ရောက်အပ်ပြီးသော မဂ္ဂနိယာမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ။ သာဝကာ၊ သာဝကအစစ်တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတရေ၊ သြဂ္ဂန္ဓနိယာမ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သာဝကာ၊ သာဝက အစစ်တို့သည်။) နု (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ သြဂ္ဂန္ဓနိယာမာ၊ တို့သည်။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့ အရှင်အာနန္ဒာ ကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဧယော တုံ၊ ၎။ (သကဝါဒီနာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။

သာဝကော ဇာတိံ ဝီတိဝတ္တော တိ၊ ကား။ ယာယ ဇာတိယာ၊ အကြင် ဇာတိဖြင့်။ သာဝကော၊ သောတာပန် အစရှိသော သာဝကသည်။ (ဟောတိ။) တံ၊ ထို သာဝက ဖြစ်ရာဇာတိကို။ ဝီတိဝတ္တော၊ လွန်သည်။ (ဟုတ္မာ)။ အညသ္မိံ၊ အခြားသော။ ဘဝေ၊ ဘဝ၌။ အသာဝကော၊ သာဝက မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ သောတာပန္နာဒီနံ၊ သောတာပန် အစရှိသည်တို့၏။ သောတာပန္နာဒိသာဝကဘာဝတော၊ သောတာပန် အစရှိသော သာဝက၏ နောက်ဘဝ၌လည်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နိယာမောဂ္ဂန္ဓိကတာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၉–အပရုပိ သမန္နာဂတကထာ အဖွင့်

☞ ၄၀၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အပရုပိ၊ သမန္နာဂတကထာမှ တပါးလည်း ဖြစ်သော။ (ပုဒ်ရေ ၃၉၃–၌ ပြအပ်ပြီးသော သမန္နာဂတ ကထာမှ တပါးလည်း ဖြစ်သော) သမန္နာဂတ ကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သမန္နာဂတကထာ၌။ တေရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ စတုတ္ထမဂ္ဂဋ္ဌော၊ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၌ တည်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပတ္တိဝမ္မ ဝသေန၊ ရောက်အပ် ရအပ် ပြီးသော တရားမ၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ ဖိုလ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတ္ထ၊ ဤ အပရုပိ သမန္နာဂတကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ စတူဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတကထာယံ၊ စတူဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတကထာ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတမ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အပရုပိ သမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ အဖွင့်

၄၁၃။ ဣဒါနိ သံယောဇနပ္ပဟာနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ၌။ တေရဟိ အနဂ္ဃာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယ္ယ-ထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ-၌ စပ်။) နိပ္ပရိယာ-ယေနေဝ၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်ပင်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနံ၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ကြောင်း တရားတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ [ပရိယာယ်အားဖြင့် "သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာန" ဖြစ်ပုံကို ဋီကာ၌ "အဝသိဋ္ဌဿ အဘာဝေါ"ဟု အကြောင်းပြ ထားသည်။] တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပုန။ သဗ္ဗေ သံယော-ဇနာတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တ-မဂ္ဂတ္တယေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော မဂ်သုံးပါး အပေါင်းသည်။ ပဟီနေ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော သံယောဇဉ်တို့ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ [ဝုတ္တနေရာ၌ "ဝုတ္တမဂ္ဂတ္တယေန (ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ်သုံးပါးအပေါင်း သည်"ဟု)ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။ "ဝုတ်တံ ဗြဟ္မစရိယံ၌ ဝုသိတ အသုံး မျိုး"ဟု ကြံသည်။] ဒုတိယံ၊နှစ်ကြိမ်မြောက်။ ပုဗ္ဗေ၊အပ်သည်။ (သမာနော)။ တေန မဂ္ဂေန၊ တို အရဟတ္တ မဂ်သည်။ အပ္ပဟီနဿ၊ မပယ်အပ်သေးသော သံယောဇဉ်၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ ["အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗေ သံယောဇနာ ပဟီယန္တိ၊ လော"ဟု ဒုတိယအကြိမ် မေးရာ၌ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။] သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ပဌမ မဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိ မဂ်သည်။ ပဟီနဘာဝံ၊ ပယ်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ စတုတ္ထမဂ္ဂေန၊ လေးခုမြောက် ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ အနဝသေသပ္ပဟာနံ၊ အကြွင်း မရှိအောင် ပယ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ သော ပြဿနာတို့၌။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။

သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်၊ (နိဋ္ဌိတာ)။

. . စတုတ္ထော ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

စတုတ္ထဝဂ် ပြီးပြီ

၅–ပဌမဝဂ်

၁–ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့်

၄၁၈။ ဣဒါနိ ဝိမုတ္တိကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဝိမုတ္တိကထာ၌။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ရင်း။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ရင်း။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ရင်း။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ရင်း [အခြားနေရာ၌ "ပစ္စဝေက္ခဏာ"ဟု ဣတ္ထိလိင်ရှိ၏။] ဣတိ၊ သို့။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ ဉာဏ်တို့၏။ ဝိမုတ္တိဉာဏန္တိ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်ဟူသော။ နာမံ၊ အမည်သည်။ (ဟောတိ)။ တေသု၊ ထို လေးပါးသော ဉာဏ်တို့တွင်။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိစ္စနိမိတ္တာဒီဟိ၊ နိစ္စနိမိတ် အစရှိသော အာရုံတို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ တဒင်ဝိမုတ္တိဘာဝေန၊ တဒင်ဝိမုတ္တိ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ် မည်သည်။ ဝါ၊ လွတ်သော ဉာဏ်မည်သည်။ (ဟောတိ)။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ၊ မည်သည်။ ဝါ၊ ဆိုင်ရာ ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်သောအားဖြင့် လွတ်သော ဉာဏ်မည်သည်။ (ဟောတိ)။ ဖလံ၊ သည်။ ပဋိပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ၊ မည်သည်။ ဝါ၊ ဆိုင်ရာ ကိလေသာတို့ကို တဖန် ငြိမ်းစေခြင်းအားဖြင့် လွတ်သည်မည်သည်။ (ဟောတိ)။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပန၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်ကား။ ဝိမုတ္တိ၊ မဂ္ဂဝိမုတ္တိ ဖလဝိမုတ္တိကို။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ မည်သည်။ ဝါ၊ လွတ်သော ဉာဏ်မည်သည်။ (ဟောတိ)။ ဧဝံ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓေ၊ လေးပါး အပြားရှိသော။ ဝိမုတ္တိဉာဏေ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်တွင်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဖလဉာဏမေव၊ ဖိုလ်၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်သာ။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိ မည်သည်။ (ဟောတိ)။

သေသာနိ၊ ဖလဉာဏ်မှကြွင်းသော ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်,ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့ကို။ ဝိမုတ္တာနိတိ ဝါ၊ ဝိမုတ္တတို့ဟူ၍ရင်း။ အဝိမုတ္တာနိတိ ဝါ၊ ဝိမုတ္တ မဟုတ်ကုန်ဟူ၍ရင်း။ နဝတ္တမ္မာနိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ နာမ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ ဣမည်သော ဝိမုတ္တိဉာဏ်သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ ဝိမုတ္တတည်း။ ဣတိ၊သို့။ အဝတ္ဘာ၊ မဆိုမူ၍။ အဝိသေသေနေဝ၊ အထူးမမ သာမညအားဖြင့်သာ။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)ဝေယျထာပိ။(ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုဗ္ဗာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ ပုန။ ယံ ဂ်ဋ္ဌိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ပစ္စဝေက္ခဏာဒီနိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အစရှိသည်တို့ကို။

သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပဋိပန္နသောတိ၊ ဟူ၍။ (သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နသဲ့ ပုဂ္ဂလသော ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တံ ဟူ၍။) ပုဒ္ဓော (သမာနော)။ မဂ္ဂဉာဏသော၊ ၏။ (သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ မဂ်ဉာဏ်၏။) အနာသဝတံ၊ အာသဝမရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (အာသဝေါတို့မှ ဝိမုတ္တ ဖြစ်နေသည်၏အဖြစ်ကို။) သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်၏ဉာဏ်သည်။ သောတာပန္နသော၊ သောတာပန်ဖြစ်သော။ ဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ဌိတသော၊ တည်သော်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တံ နာမ၊ ဝိမုတ္တအစစ်မည်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စောဒနတ္ထံ၊ စောဒနာခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုန။ သကဝါဒီ၊ သည်။ သောတာပန္နသောတိအာဒိ ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ [“နု ဟောတိတိ”ဟု ပါဠိရှိသောကြောင့် ထိုအတိုင်း ပေးလိုက်သည်။ (တနည်း) နု မပါလျှင် တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ သကဝါဒီ သောတာ-ပန္နသောတိအာဒိ ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ဤသို့လည်း ပေးပါ။] ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိမုတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-အသေခဉာဏကထာ အဖွင့်

၄၂၁။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အသေခကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအသေခ ကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာနန္ဒတ္ထေရဒယော၊ အာနန္ဒထေရ် အစရှိကုန်သော။ သေခါ၊ သေခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ (အသေခ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။) ဥဒ္ဒါရော၊ မှန်မြတ် တော်မူပါပေ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ အသေခေ၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဇာနန္တိ၊ သိနိုင်ကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ သေခဿ၊ သေခပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္ဓာန်၌။ အသေခဉာဏံ၊ အသေခဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တရုပထကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယ္ယထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဇာနာတိ ပဿတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ အတ္ထနာ၊ သည်။ အဓိဂတဿ၊ သိအပ် ရအပ်ပြီးသော တရားကို။ ဇာနနဝသေန၊ သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ၊

အပ်ပြီ။ ဂေါ်တြဘုနောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ အောက်ခ်ိုးဖြစ်သော။ ဘူမိယံ၊ တုံ့ခ်ိုး။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်ခ်ိုး။ ဌိတသ၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပရူပရိဘာဝသ၊ အထက်အထက်ခ်ိုးဖြစ်သော ဘာဝ၏။ အဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ။

နနု အာယသ္မာ အာနန္ဒော ။ပေ။ ဇာနာတိတိ၊ ဟူသော စကားရပ်ဖြင့်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ အသေခေ၊ အသေခဖြစ်တော်မူသော။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရားခ်ိုး။ ပဝတ္တတ္တာ၊ အာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထို ဘာဝ်သည်။ (သေခပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်ခ်ိုးဖြစ်သော အသေခပုဂ္ဂိုလ်ကို သိသော ထို ဘာဝ်သည်။) အသေခဘာဝံ၊ အသေခဘာဝ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အလိုရှိပါသော်လည်း။ ဘော်၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ဣဘာဝ်သည်။ အသေခံ၊ အသေခဘာဝ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧवံ၊ သို့။ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ တည်စေအပ်သည်။ (သမာနာ)ပိ၊ သော်လည်း။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အပတိဋ္ဌာပိတာဝ၊ တည်စေအပ်သည် မမည်သည်သာ။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အသေခဘာဝကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၃-ဝိပရိတကထာ အဖွင့်

၄၂၄။ ဣဒါနိ ဝိပရိတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဝိပရိတကထာ၌။ ဧတရဟိ အနုကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျောပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ယ္ဟာယံ (ယော+အယံ) ပုဂ္ဂလော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပထဝီကသိဏေ၊ ပထဝီကသိုဏ်းခ်ိုး။ ပထဝီသညီ၊ ပထဝီဟု အမှတ်ရှိသည်။ (ဟုတ္မာ)။ သမာပဇ္ဇတိ၊ သမာပတ်သို့ ကောင်းစွာရောက်၏။ ဝါ၊ သမာပတ်ဝင်စား၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံ ဘာဝံ၊ ထို ပထဝီကသိုဏ်းခ်ိုးဖြစ်သော ဘာဝ်သည်။ ဝိပရိတဘာဝံ၊ ဖောက်ပြန်သော ဘာဝ်တည်း။ [ပထဝီအစစ်မဟုတ်ပဲ ပထဝီဟု သိနေသောကြောင့် ဖောက်ပြန်သော ဘာဝ်ဖြစ်သည် ဟူလို။] ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္တာယ ပုဗ္ဗာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဟိ၊ မှန်၏။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ပထဝိံ၊ ပထဝီအစစ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပန္နနိမိတ္တံ၊ ဖြစ်သော ကသိုဏ်းနိမိတ်သည်။ ပထဝီယေဝ၊ လက္ခဏပထဝီသည်ပင်။ ဝါ၊ သသမ္ဘာရ ပထဝီသည်ပင်။ နု၊ မဟုတ်။ တတြ စ၊ ထို ပထဝီအစစ်မဟုတ်သော ကသိုဏ်းနိမိတ်ခ်ိုလည်း။ အယံ၊ ဣ သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပထဝီသညီ၊

ပထဝီဟု အမှတ်ရှိသည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပရိတညာဏံ၊ တည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တေသု၊ ဤ ပရဝါဒီ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ သကဝါဒီ၊ သည်။ (စောဒေတုံ အာဟ-၌ စပ်။) လက္ခဏပထဝီပိ၊ ထဒ္ဓလက္ခဏာရှိသော ပထဝီသည်ရင်း။ သသမ္ဘာရပထဝီပိ၊ အဆောက်အဦနှင့် တကွဖြစ်သော ပထဝီသည်ရင်း။ နိမိတ္တပထဝီပိ၊ ကသိုဏ်း နိမိတ်ဖြစ်သော ပထဝီသည်ရင်း။ ပထဝီဒေဝတာပိ၊ မြေစောင့်နတ်သည်ရင်း။ [ရှေးနိဿယ၌ ဤပုဒ်မပါ။ "တာ သဗ္ဗာပိ"ဟု ပါ၌ရှိသည်။] သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံ သည်။ ပထဝီယေव၊ ပထဝီပင်တည်း။ တာသု၊ ထို ပထဝီတို့၌။ ပထဝီတိ၊ ပထဝီဟူ၍။ ဉာဏံ၊ သိသော ဉာဏ်သည်။ ဝိပရိတံ၊ ဖောက်ပြန်သော ဉာဏ် သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ အနိစ္စေ၊ အနိစ္စ ဖြစ်သော ခန္ဓာ ငါးပါး၌။ နိစ္စံ၊ နိစ္စ တည်း။ ဣတိ အာဒိဝိပရိယာသော၏၊ ဤသို့ အစ ရှိသာ ဖောက်ပြန်သောဉာဏ်သည်။ ဝိပရိတညာဏံနာမ၊ ဖောက်ပြန်သောဉာဏ် မည်၏။ ကိံ၊ နည်း။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ (မတိယာ)၊ အားဖြင့်။ ဣဒံ၊ ပထဝီ ကသိုဏ်းကို ပထဝီဟု သိသော ဤဉာဏ်သည်။ တေသု၊ ဤ အနိစ္စ၌ နိစ္စဟု ဖြစ်သော ဉာဏ်အစရှိသည်တွင်။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ၄ ၊။ အနိစ္စေ နိစ္စန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ ဝိပလ္လာသလက္ခဏာ-ဘာဝံ၊ ဝိပလ္လာသလက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပထဝီနိမိတ္တံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ကုသလန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ သေက္ခပုထုဇဉ်တို့၏။ ဉာဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ။ အတ္ထိ အရဟတောတိ ပဌေသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဝိပလ္လာသလက္ခဏာဘာဝေန၊ ဝိပလ္လာသလက္ခဏာ၏ မရှိခြင်း ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပထဝီနိမိတ္တံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ သဗ္ဗေ ပထဝီတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သမ္ဘဲ၊ သော။ တံ ပထဝီကသိဏံ၊ သည်။ လက္ခဏ ပထဝီယေဝ၊ ထဒ္ဓလက္ခဏာရှိသော ပထဝီသည်ပင်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တထာ၊ ထို လက္ခဏပထဝီ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဘာဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဝိပရိယာသော။ ။ဝိ+ပရိ+အသဓာတ်, ဏ - ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသောကြောင့် ''ဝိပရိယာသော''ဟုပါဌ်မှန်ရှိပါစေ။မှန်၏။–ပရိမှ-ဣကို ယ-ပြု,ရ်-ကိုလပြု,လှ-ကို လ-ပြု, ဒွေဘော်လာ၍ ပြီးသော ဝိပလ္လာသပုဒ်၏ ပုဒ်ရင်းမှာ ''ဝိ+ပရိ+အာသ''ဖြစ် သကဲ့ဟု ဤ ဝိပရိယာသပုဒ်သည်လည်း ဝိပလ္လာသပုဒ်မျိုးပင်တည်း။

နနု၊ ပထဝီ အတ္ထိ ။ ပေ ။ သမာပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသ။ တဿာ၊ ထိ ပုစ္ဆာ၏။ အတ္ထောဿ ကို။ (ဝေ ဝေဒီတဗ္ဗော)။ နိမိတ္တပထဝီ၊ သည်။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ (ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) တံ ပထဝီ၊ ထို နိမိတ္တ ပထဝီသို့။ ပထဝီ-တောယေဝ၊ ပထဝီ အားဖြင့်သာ။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ကောင်းစွာ ရောက်၏။ ဝါ၊ ဝင်စား၏။အာပတော ဝါ၊အာပ၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။တေဇတော ဝါ၊ တေဇ ၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ နု (သမာပဇ္ဇတိ)။ (သော) စ၊ ထိ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (တဿ၊ ထိ ပုစ္ဆာ၏။ အတ္ထော ဝေဒီတဗ္ဗော။

ပထဝီ အတ္ထိတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်။) ယံ အကြင် ပထဝီကသိုဏ်း နိမိတ်သည်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထိ။ တံ၊ ထို ပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ်သို့။ `တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ ကောင်းစွာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဝိပရိတံ၊ ဖောက်ပြန်သောဉာဏ်သည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အုံ။ (ဝေ သတိ)။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ။ တမ္မိ၊ ထို နိဗ္ဗာန်သို့လည်း။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့် ကောင်းစွာ ရောက်သော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဗ္ဗဝိပရိယာသ သမုဋ္ဌါတနံ၊ အလုံးစုံသော နိစ္စဝိပလ္လာသ စသည်ကို ပယ်ဖြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ မဂ္ဂဉာဏမ္မိ၊ မဂ်ဉာဏ်သော်မှလည်း။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။ (မတိယာ၊ ဖြင့်။) ဝိပရိတံ၊ သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေလော။ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ဌ၊ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝိပရိတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၄–နိယာမကထာ အဖွင့်

၄ ၂၇–၄ ၃ ၁ ။ ဣဒါနိ နိယာမကထာ နာမ ဟောတိ။တတ္ထ၊ ထိုနိယာမ ကထာ၌။တေရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဝေ)။ ယေသံ၊အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။သမ္မတ္တနိယာမံ၊ မဖောက် မပြန်မှန်သောသဘောရှိသည် ဖြစ်၍ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသော အား ဖြင့်မြဲသောမဂ်သို့။ ဩက္ကမိဿတိ၊ သက်ရောက်လတ္တံ့ ။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သေ (ဧသော)၊ ဣတိ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ အဘိသမေတုံ၊ ထိုးထွင်းရှာသိခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ (ကြိုတင်၍သိတော်မူ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိယတဿ၊ နိယတ မဟုတ်သော။ ပုထုဇ္ဇနဿေဝ၊ ပုထုဇဉ်၏ ဖြစ်

၍ပင်။ သတော၊ ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ နိယာမဂမနာယ၊ နိယာမ ဖြစ်သော မဂ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိနေ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ အနိယတဿာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ တတ္ထ၊ ထိုပုစ္ဆာ၌။ နိယာမဂမနာယာတိ (ဣတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဋိ၌။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ နိယာမောတိ၊ နိယာမောဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ မဂ္ဂဂမနာယ၊ မဂ်သို့ရောက်ခြင်းငှါ။ မဂ္ဂေါ ဣဒ္ဓမနာယ၊ မဂ်သို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ (ဉာဏံအတ္ထိ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ အဿ ထိုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယံ ဉာဏံ၊ ကို။ ဒိဿ၊ မြင်တော်မူ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အယံ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဗ္ဗော၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို ဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ ပရဝါဒီဿ။

ဤ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ [ဝါဒီတံ၌ တာ-ပစ္စည်း၏ သမ္ဗန်း] သကဝါဒီ၊ သည်။ အယုတ္တဝါဒီတံ၊ မသင့်သော ဝါဒရှိသူ၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ နိယတဿာတိ၊အစရှိသော။ ဝိပရီတာနုယောဂံ၊ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော မေးစိစစ်ကြောင်းစကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ["နိယတဿ အနိယာမဂမနာယ အတ္ထိဉာဏံ"ကို ဆိုလိုသည်။]

တတ္ထ၊ ထို ဝိပရီတာနုယောဂဖြစ်သော ပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမပဋ္ဌေ၊ ၌။ [ထို ဒုတိယ ပြဿနာကိုပင် ဝိပရီတာနုယောဂ တွင် ပဌမဖြစ်သောကြောင့် ပဌမ ပြဿနာဟု ဆိုသည်။] မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ နိယတဿ၊ မြဲသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနိယာမဂမနာယ၊ အနိယာမသို့ ရောက်ခြင်းငှါ။ ဉာဏံနာမ၊ ဉာဏ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုတိယေ၊ ဒုတိယ ပြဿနာ၌။ [နိယတဿ အနိယာမဂမနာယ နတ္ထိဉာဏံ ကို ဆိုသည်။] နတ္ထိဘာဝေန၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။

တတိယေ၊ တတိယပြဿနာ၌။ [အနိယတဿ နိယာမဂမနာယ နတ္ထိဉာဏံ ကို ဆိုသည်။] အနိယတဿ၊ နိယတ မဟုတ်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဉာဏ်သည်။) နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌတ္တာ၊ မေးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဒ္ဓိဝိရောဓေန၊ မိမိအယူနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ["ပရဝါဒီက အနိယတပုဂ္ဂိုလ်မှာ နိယတသို့ ရောက်ကြောင်း ဉာဏ်ရှိ၏"ဟု ယူထားရကား မိမိအယူနှင့်ဆန့်ကျင်သောကြောင့် ပယ်သည်။]

ပုန၊ တဖန်။ ပဌမပဋ္ဌမေ၀၊ ပဌမ ပြဿနာကိုပင်။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထ ပြဿနာကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ နိယတဿ၊ မြဲသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိယာမ-ဂမနာဒီဝသေန၊ နိယာမဖြစ်သောမဂ်သို့ ရောက်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း

ဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ပဠာ၊ တို့ကို။ (သကဝါဒိနာ)။ ကတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ တေသု၊ ထိုပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမေ၊ ပဌမ ပြဿနာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒိမဂ္ဂေန၊ အစဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ နိယတာ၊ မြဲသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ တဒတ္ထာယ၊ ထို သောတာပတ္တိမဂ် အကျိုးငှါ။ ဉာဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယ ပြဿနာ၌။ နတ္ထိဘာဝေနေဝ၊ နိယာမသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သောဉာဏ်၏ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ပဋိဇာနာတိ။ တတိယေ၊ တတိယပြဿနာ၌။ လဒ္ဓိဝိရောဓေနေဝ၊ မိမိအယူနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်ပင်။ ပဋိပက္ခိပတိ။ ပုန။ ပဌမပဠဲ၊ ကို။ အဌမံ၊ အဌမ ပြဿနာကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အနိယတာ၊ နိယတ မဟုတ်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနိယာမဂမနာဒိ-ဝသေန၊ အနိယာမသို့ ရောက်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ပဠာ၊ တို့ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထို ပြဿနာတို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာ။ ဝေဒိတမ္ဗော၊ ၏။

ပုန။ ပဌမပဠဲမေဝ၊ ကိုပင်။ ဒွါဒသမံ၊ ဒွါဒသမပြဿနာကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တံမူလကာ၊ ထိုဒွါဒသမ ပြဿနာလျှင် အရင်းခံရှိကုန်သော။ အတ္ထိ နိယာ-မောတိအာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ ပဠာ၊ တို့ကို။ ကတာ၊ ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပြဿနာတို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယာမဂမနာယ၊ ငှါ။ ဉာဏံ နာမ၊ မည်သည်။ မဂ္ဂဉာဏမေဝ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်သာ။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုမဂ်ဉာဏ်ကို။ အတ္ထိနိယာမောတိ၊ ဟူ၍။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣတရော ပန၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်ကား။ နိယာမောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော်။ (ဆိုအပ်ရာ၌။) ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ အပ်သော်။ (ဆိုအပ်ရာ၌။) ပဋိဇာနာတိ။ သတိပဌာနာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ သေသ နယော၊ ပင်တည်း။ ပစ္စနိကံ၊ ပစ္စနိက ပြဿနာသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ [အနိယတာ နိယာမဂမ-နာယ နတ္ထိ နိယာမော အစရှိသောပြဿနာကို "ပစ္စနိက ပြဿနာ" ဟု ဆိုသည်။]

ဂေါ၌ဘုနောတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကား ရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) ယေန၊ အကြောင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယံ၊ အကြောင်ဉာဏ်သို့။ အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်အပ်သေး။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ တံ၊ ထို ဉာဏ်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ (ဣမဿ အတ္ထဿ)၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ (သကဝါဒီနာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဘဂဝါ ဇာနာတီတိ၊ ကား။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဉာဏမလေန၊ ဉာဏ်တော်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ တင်ကြို၍ သိတော်မူ၏။ တဿ၊ ထို နိယတ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိယာမဂမနဉာဏသဗ္ဗာဝတော၊ နိယာမ သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ဉာဏ်၏ ထင်ရှား ရှိခြင်းကြောင့်။ န (ဇာနာတိ)၊ သိတော်မူသည် မဟုတ်။

["ထို အနိယတ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ချိန်၌ နိယာမဂမန ဉာဏ်၏ ထင်ရှား ရှိနေပြီး ဖြစ်သောကြောင့် သိတော်မူသည်မဟုတ်" ဟူလို။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတာပိ၊ တည်စေအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အသ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ အပ္ပတိဋ္ဌာ-ပိတာယေဝ၊ တည်စေအပ်သည် မမည်သည်သာ၊ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နိယာမကထာ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၅-ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ အဖွင့်

၄၃၂-၄၃၃။ ဣဒါနိ ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ပဋိ-သမ္ဘိဒါကထာ၌။ အနုကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧवं)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ညီသုံ အလုံးစုံသော။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သမ္ဘံ၊ အလုံးစုံသော ဉာဏ်သည်။ လောကုတ္တရမေव၊ လောကုတ္တရာချည်းသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတ္ဗာ၊ ယူ၍။ သမ္ဘံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်တည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေသန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ သမ္မုတိဉာဏပညှေသု၊ တိုဋ္ဌ။ ပထဝီကသိဏသမ္မုတိယံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း ဟူသော သမ္မုတိ ပညတ်၌။ သမာပတ္တိဉာဏံ၊ သမာပတ် ဝင်စားကြောင်း ဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ["သမ္မုတိဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါ"ဟု မေးရာ၌ ပရဝါဒီက သမာပတ္တိ ဉာဏ်ကို ရည်ရွယ်၍ ပယ်သည်။] နိရုတ္တိဉာဏံ၊ ပထဝီ ကသိဏ ဟူသော သဒ္ဒါကို သိတတ်သော ဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိဇာနာတိ။ ["သမ္မုတိဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊လော" ဟု ထပ်၍ မေးသောအခါ ပရဝါဒီက နိရုတ္တိဉာဏ်ကို ရယ်ရွယ်၍ ဝန်ခံသည်။] ယေဏေစိ သမ္မုတိန္တိပညှေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ပုထုဇ္ဇနေ၊ ပုထုဇဉ်တို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ စေတောပရိယာယ-ပညှေသု၊ တို့၌။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိဇာနာတိ။ အရိယဿ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ ကို။ သန္ဓယ။ ပဋိဇာနာတိ။ သမ္ဘာ ပညာတိ ပညှေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ကသိဏသမာပတ္တိပညံ၊ ကသိုဏ်းသမာပတ်ကို သိသောပညာကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ [စာအုပ်တို့၌ "ပဉ္ဇ" ဟုရှိ၏။ ရှေးနိဿယ၌ 'ပညံ'ဟု ရှိ၏။ ရှေးနိဿယ အရှိကမှန်သည်။] လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာပညာကို။ သန္ဓာယပဋိဇာနာတိ။

ပထဝီကသိဏသမာပတ္တိန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ-ဌ္ဌ စပ်။) တ္ထေကေသု၊ ကုန်သော။ ဧတေသု ဌာနေသု၊ ဤဌာနတို့၌။ (ပထဝီ-ကသိဏသမာပတ် အစရှိသောဌာနတို့၌။) ယာ ပညာ၊သည်။ (အတ္ထိ)။ သမ္ဘာ၊ သော။ သာ၊ ထို ပညာသည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပညာသည်။ (ဟောတိ)

ကိုး၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆနဋ္ဌံ၊ ဌ၊။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝိုတ္ထံ၊ အပ်ပြီ။ တေန ဟိ သမ္ဘံ ညာဏန္တိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘာ၊ သော။ လောကုတ္တရ-ပညာ၊ သည်။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါ ပညာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘာမ္ဘန္တိ ဝစနံ၊ သမ္ဘံ ဟူသော စကားကို။သာမညဖလေန၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မဂ်လေးပါး၏ အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ်လေးပါးနှင့်။ သဒ္ဒိ၊ ကဿ။ ပတိဋ္ဌာ-ပေတိ၊ တည်စေ၏။ (လောကုတ္တရာပညာ၏ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါ အဖြစ်ကို ပရဝါဒီ တည်စေ၏။) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၎-သမ္မုတိညာဏကထာ အဖွင့်

၄၃၄–၄၃၅။ ဣဒါနိ သမ္မုတိညာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ သမ္မုတိညာဏကထာဌ္ဌ။ သမ္မုတိသစ္စံ၊ သမ္မုတိသစ္စာဌ္ဌ။ ပရမတ္ထသစ္စံ၊ ဌ။ ဣသို့၊ သို့။ ဒေ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သစ္စာ ၂-ပါးရှိပါကုန်သော်လည်း။ ယေ၊ အကြောင် ပရဝါဒီတို့သည်။ ဝေ၊ ဤသို့ သစ္စာ ၂–ပါးတို့ဟူ၍။ ဝိဘာဂံ၊ ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြား ကို။ အကတ္ဌာ၊ ၍။ သစ္စန္တိ၊ ဟူသော။ ဝစနသာမညေန၊ သဒ္ဒါသာမညဖြင့်။ သမ္မုတိညာဏမ်ိုး၊ သမ္မုတိသစ္စာကို သိသောညာဏ်သည်လည်း။ သစ္စာရမ္မဏ-ပေဝ၊ သစ္စာ ဟူသော အာရုံရှိသည်သာ။(ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ အန္ဓကာ-သေယျထာပိ၊ အန္ဓကဂိုဏ်းသားတို့ကဲ့သို့။ ဝဒန္တိ၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီတို့သည်။ အယုတ္တဝါဒိနော၊ မသင့်သော ဝါဒရှိသူတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ ဝါဒ ဝိသေခနတ္ထံ၊ ဝါဒကို သုတ်သင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ အယံ ကထာ၊ ဤ သမ္မုတိညာဏကထာ ကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) အာရဒ္ဓါ၊ အပ်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိ သမ္မုတိညာဏကထာဌ္ဌ။ နဝတ္တဗ္ဗန္တိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ ပရမတ္ထ သစ္စံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိညာ သကဝါဒိဿ။ သမ္မုတိ-သစ္စမ္ပိတိ၊ ကား။ သမ္မုတိ ံ၊ သမ္မုတိပညတ်သို့။ အနုပဝိဋ္ဌေ၊ အစဉ်သက်ဝင်သော။ သဒ္ဒမ္ပိ၊ ဌ္ဌ။ (ပထဝီကသိဏဌ္ဌ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ပါ ဝင်၏။ ဤသို့ပါဠိတော်-ဌ္ဌ စပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ ပစ္စတ္ထေ၊ ပဌမာဝိဘတ်၏ အနက်ဌ္ဌ။ (ပဝတ္ထုံ၊ ဖြစ်သော။) ဘူမ္မဝစနံ၊ သတ္တမီဝိဘတ် ရှိသော သဒ္ဒါ တည်း။ သမ္မုတိသစ္စံ၊ သည်။ (ပထဝီကသိဏဌ္ဌ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤသို့ ပါဠိတော်-ဌ္ဌ စပ်။) ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နှက်။

သမ္မုတိဉာဏ် သစ္စာရမ္မဏညေ၀ါတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသ။ ပဋိညာ ဣတရသ။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ နံ၊ ထို ပရ၀ါဒီကို။ (စောဒေတုံ-၌စပ်။) တံ၊ ထို သမ္မုတိဉာဏ်သည်။ အ၀ိသေသေန၊ အထူးမမ သာမည အားဖြင့်။ သစ္စာရမ္မဏညေ၀၊ သစ္စာ ဟူသော အာရုံရှိသည်သာလျှင်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အုံ့။ (ဝေါသတိ)။ တေနဉာဏေန၊ ထိုသမ္မုတိဉာဏ်ဖြင့်။ ဒုက္ခပရိညာ-ဒီနီ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားမှ သိခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ကရေယ္ယ၊ ပြုနိုင်ရာ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်၊ စောဒေတုံ၊ ဌ၀ါ။ တေန ဉာဏေနာတိအာဒီ၊ ကို။ (သကဝါဒီ)။ အာဟ၊ ပြီ။

သမ္မုတိဉာဏကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇-စိတ္တာရမ္မကထာ အဖွင့်

၄၃၆–၄၃၇။ ဣဒါနိ စိတ္တာရမ္မဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို စိတ္တာရမ္မဏ ကထာ၌။ တေရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယ္ယထာပိ။ (ဧ၀ံ)။ စေတောပရိယ၊ ဉာဏန္တိ။ ဟူသော။ ၀စနမတ္တမေ၀၊ စကား၊ မျှကိုသာ။ ("သူတပါး၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိရာ၌ စိတ်ကိုသိသော ဉာဏ်" ဟူသော စကားမျှကိုသာ။) ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ တံ ဉာဏ်၊ ထို စေတောပရိယာယ ဉာဏ်သည်။ စိတ္တာရမ္မဏမေ၀၊ စိတ်ဟူသော အာရုံရှိသည်သာ။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ၊ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသ။ ပဋိညာ ဣတရသ။ အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ အသ၊ ထို ပရ၀ါဒီကို။ (စောဒနတ္ထံ-၌စပ်။) ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သရာဂါ-ဒိ၀သေန၊ သရာဂ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တသ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂ အစရှိကုန်သော။ အာရမ္မဏာပိ၊ အာရုံတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို စေတောပရိယာယ ဉာဏ်သည်။ စိတ္တာရမ္မဏညေ၀၊ စိတ်ဟူသော အာရုံရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ နု ၀တ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်။ (ဣတိ၊ သို့။) စောဒနတ္ထံ၊ ဌ၀ါ။ (အပြစ်တင်ခြင်းဌ၀ါ။) နနု အတ္ထိ ကောစိတိ အာဒီ၊ ကို။ (သကဝါဒီနာ)။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။

ဖဿာရမ္မဏောတိတိ၊ ကား။ ဖဿသခ်ါတေ၊ ဖဿဟု ဆိုအပ်သော။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ (ဉာဏံ ၀တ္တဗ္ဗံ-၌စပ်။) ဝေဒနာရမ္မဏောတိအာဒီသုပိ၊ အစ ရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ သေသ၀ နယော၊ ပင်တည်း။ ပုန။ ဖဿာရမ္မဏော ဉာဏံ နု ၀တ္တဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော(သမာနော)။ ဖဿဿ၊ ဖဿ၏။ ဖုသန-လက္ခဏ၊ ဖုသနုလက္ခဏာကို။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။

ဖဿောဝ၊ ဖဿသောလျှင်ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ။ [ဧဝဖြင့် စိတ်ကို အာရုံမပြုဟု ကန့်သည်။] ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ဧတံ၊ ဤ ဖဿ ဟူသော အာရုံရှိသော ဉာဏ်သည်။ ဖဿပရိယာယေ၊ ဖဿကို ပိုင်းခြားမှ သိခြင်းဌာ။ ဉာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ) ကိ ပန၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗော (သမာနော) ပန၊ ဖြစ်သော်ကား။ တာဒိသသ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှိအပ်သော။ သုတ္တပဒဿ၊ သုတ်ပုဒ်၏။ ("ဖဿပရိယာယေဉာဏံ"ဟူသော သုတ်ပုဒ်၏။) အဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဝေဒနာဒီသုပိ၊ တို့ဌာလည်း။ ဧသေဝနယော။ ဣဒါနိ၊ ဌာ။ ယံ၊ အကြင် စေတောပရိယာယ ဉာဏ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တဒေဝ၊ ထို စေတောပရိယာယ ဉာဏ်ကိုပင်။ ဒယေတ္ဝာ၊ ပြု၍။ လဒ္ဓိ ံ၊ မိမိအယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်စေ ခြင်းငှါ။ (ပရဝါဒီ)။ နနု စေတောပရိယာယေ ဉာဏန္တိအာဒိ ံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ သာ ဧသော၊ ထို အယူသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝစနမတ္တာ-ဘိနိဝေသေန၊ စေတောပရိယာယ ဟူသော သဒ္ဒါမျှကို စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း ခြင်းအားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ တည်စေအပ်သည်။ (သမာနာ)ပိ၊သော်လည်း။ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာဝ၊ တည်စေအပ်သည် မမည်သည်သာ။ (အတည်မဖြစ် သည်သာ။) ဟောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

စိတ္တာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ၊သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၈-အနုဝဂတညာဏကထာ အဖွင့်

၄၃ ၉-၄၄ ဝ။ဣဒါနိ အနုဝဂတညာဏကထာ နာမ ဟောတိ။တတ္ထ၊ထိုအနု ဝဂတညာဏကထာ၌။ အနုဝဂတံ နာမ၊ အနုဝဂတ်အာရုံမည်သည်။ အနန္တရမ္ပိ၊ အခြားမဲ့စိတ်ဟူသော အာရုံသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နု အနန္တရမ္ပိ၊ အခြားမဲ့ မဟုတ်သော အာရုံသည်လည်း။ (အတ္ထိ)။ တေသု၊ ထို နှစ်ပါးတို့တွင်။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့ အာရုံ၌။ (ပထမဇော၏ အခြားမဲ့ ဒုတိယဇော စသော အာရုံ၌။) ကေန္တေနေ ဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာ။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ စ၊ ဆက်။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့အာရုံ၌။ (ဉာဏံ နတ္ထိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ ဟု။ ကေဝိထိကေ ဇဝနပရိယာပန္နေပိ၊ တခုသော ဝိထိ တခုသော ဇောအကြိမ် ဝယ် အကျုံးဝင်သောစိတ်၌လည်း။ (ဉာဏံ နတ္ထိ)။ တတ္ထ၊ ထို အနုဝဂတ ဉာဏကထာ၌။အန္ဓကာ သေယျထာပိ၊တို့ကဲ့သို့။(ဝေ)။ ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီ တို့သည်။ သမ္ဘတ္တိ ံ ပိ၊ အနန္တရ နှ အနန္တရ အားဖြင့် အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ အနုဝဂတေ၊ အနုဝဂတ် အာရုံ၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကြကုန်၏။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသာ။ ပဋိညာ ဣတရသာ။ အထ။ ထိုမှနောက်၌။

နံ၊ ထို ပရုဝါဒီကို။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ အနာဂတေ၊ဌ။ ယံ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တေန၊ ထို ဉာဏ်ဖြင့်။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော။ အနာဂတံ၊ ကို။ မူလဒီဝသေန၊ မူလ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ [အာဒိ ဖြင့် ဟေတုနိဒါန စသောပါဠိတော်၌ လာသောအကြောင်းများကို ယူပါ။] ဇာနာတိ ကိ၊ သိသလော။ ဣတိ၊ ဆို။ စောဒေတုံ၊ စောဒနာခြင်းငှါ။ အနာဂတံ မူလတောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို အနာဂတံ မူလတော အစရှိသော စကားရပ်၌။ မူလတောတိ– အာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံသော သဒ္ဒါတို့သည်။ ကာရဏဝေ– ဝစနာနေ၀၊ ကာရဏ သဒ္ဒါ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်တို့သာတည်း။ ဟိ၊မှန်။ ကာရဏံ၊အကြောင်းကို။ အတ္ထာနော၊ မိမိ၏။ ယံ ဖလံ၊ အကြင်အကျိုး ကို။ ကရောတိ။ ပြု၏။ တံ၊ ထို အကျိုးသည်။ တတ္ထ၊ ထို အကြောင်း၌။ မူလယတိ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ အကျိုး တရား၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မူလန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။) [သမုဒယောတိ ဝုစ္စတိမှ ဝုစ္စတိကို လိုက်စေသည်။] စ၊ ကား။ တတော၊ ထို အကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထို အကျိုးသည်။ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ် ၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အကျိုးတရား၏ ဖြစ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတူတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ)။ တဒေ၀၊ ထို အကြောင်းသည်ပင်။ တံ၊ ထို အကျိုးကို။ နိဒေတိ။ အပ်နှင်းတတ်၏။ ဟန္ဒ၊ ရော့၊ နံ၊ အကျိုးကို။ ဂဏှထ၊ ယူကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ နိယျာတေတိ ဝိယ၊ အပ်နှင်းသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အကျိုး တရားကို အပ်နှင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်၏ အကြောင်းကြောင့်။ နိဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ)။ တတော၊ ထို အကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထို အကျိုးသည်။ သမ္ဘ၀တိ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့အကျိုးတရား၏ ကောင်းစွာ ဖြစ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ဘ၀ေါတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ)။ (တတော၊ ထို အကြောင်းမှ။ တံ၊ ထို အကျိုးသည်။) ပဘ၀တိ၊ စ၍ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့အကျိုးတရား၏ စ၍ ဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဘ၀ေါတိ ဟူ၍။(ဝုစ္စတိ)။

စ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို အကြောင်း၌။ တံ၊ အကျိုးသည်။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ပေါ်ထွက်၏။ (ဣတိ၊ ထိုသို့ အကျိုးတရား၏ ပေါ်ထွက်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ)။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တံ၊ ထို အကြောင်းသည်။ နံ၊ ထို အကျိုးကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ကောင်းစွာ ပေါ်ထွက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အကျိုးကို ကောင်းစွာ ပေါ်ထွက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနန္တိ(ဝုစ္စတိ)။ တဒေ၀၊ ထို အကြောင်းသည်ပင်။ နံ၊ ထို အကျိုးကို။ အာဟရတိ၊ ရှေးရှုဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အကျိုးကို ရှေးရှု ဆောင် တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဟာရောတိ(ဝုစ္စတိ)။ စ၊ သည်သာမကသေး။

တံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ အဃ၊ ထိုအကျိုး၏။ ဝါ၊ သည်။ အပရိစ္ဆေဒတမ္ဘဋ္ဌေန၊ မစ္စန္ဒအပ်, မစ္စန္ဒနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏန္တိ(ဝုစ္စတိ)။ [အကြောင်းဟူသမျှ အကျိုးကို မစ္စန္ဒနိုင်၊ ဥပမာ—အာရမ္မဏိကတရုးဟူသမျှ အာရုံကို မစ္စန္ဒနိုင်သကဲ့သို့တည်း။] စ၊ ကား။ တဒေဝ၊ ထိုအကြောင်းကိုသာ။ ဧတံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဧတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဤတိ၊ ထိုသို့ အကျိုး၏ စွဲ၍ဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယောတိ(ဝုစ္စတိ)။တတော၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ နံ၊ အကျိုးသည်။ သမုဒေတိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်၏။ ဤတိ၊ ထိုသို့ အကျိုး၏ ကောင်းစွာ ဖြစ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဒယောတိ ဝုစ္စတိ။

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဧတေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤမူလ အစရှိသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဇာနိတုံ၊ ၄၂။ နု သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု ဟေဝန္တိ ပဋ္ဌိကိ္ခပတိ။ အနုဂတံ ပစ္စယတန္တိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။(အတ္ထော-ဌ်စပ်။) အနန္တရုနုဂတေ၊ အခြားမဲ့ အနုဂတ်ဖြစ်သော။ စိတ္တေ၊ ဌ်။ ယာ ဟေတုပစ္စယတာ၊ အကြင် ဟေတုပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထို ဟေတုပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိသလော။ တတ္ထ၊ ထို အနုဂတ်စိတ်ဌ်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် တရားတို့သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုပစ္စည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ။ တေ၊ ထို တရားတို့ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဤတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။ သေသပဒေသုပိ၊ အနုဂတံ ဟေတုပစ္စယတံ ပုဒ်မှ ကြင်းသော ပုဒ်တို့ဌ် လည်း။ သော ဝ နယော၊ တည်း။

ဂေါတြဘုနောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ယသ္မိं အနုဂတေ၊ ဌ်။ ဉာဏံ၊ သည်။ နု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုအနုဂတ်ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ (သကဝါဒိနော)။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ဂေါတြဘုနော ပုဂ္ဂလဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ဉာဏံ အတ္ထိ-ဌ် ဂေါတြဘုပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် ဂေါတြဘုစိတ်ဌ်တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဂေါတြဘုပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ အခြားမဲ့ဖြစ်သော မဂ်ကို အာရုံမပြုနိုင်။ ထို့ကြောင့် အနန္တရ-အနုဂတ် ဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်ကို သိသလောဟု မေးသည်။ ထိုသို့ မသိနိုင်သော ကြောင့် "နု ဟေတံ ဝတ္ထဗ္ဗေ"ဟု ဖြေသည်။] ပါဠိလိပုတ္တသောတိ သုတ္တံ၊ ဟူသောသုတ်ကို။ ယသ္မိं အနုဂတေ၊ အကြင် ဝေးစွာသော အနုဂတ်ဌ်။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ၊ ထို ဝေးစွာသော အနုဂတ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ (ပရဝါဒိနော)။ အာဟဋ္ဌံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ထုတ်ဆောင်အပ်ပါသေ၏လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ဤသုတ်သည်။ သမ္ဘသ္မိं၊ သော။ အနုဂတေ၊ ဌ်။ ဉာဏသ၊ ကို။ နု၊ သာကေ့၊ မပြီး

စေနိုင်။ [အဝေးအနာဂတ်အာရုံကိုသာ ငြိမ်းစေနိုင်သည် ဟူလို။] တသွာ၊ ကြောင့်။ အနာဟဠမေဝ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော သာဂေမမည်သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အနာဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၉-ပဋ္ဌပ္ပန္နဉာဏကထာ အဖွင့်

၄၄၁-၄၄၂။ ဣဒါနိ ပဋ္ဌပ္ပန္နဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ [ပဋ္ဌပ္ပန္နနှင့် ပစ္စုပ္ပန္နသည် သဘောတူတည်း။ ပတိဋ္ဌ်တိ ကို စပ္ပြိလျှင် ပစ္စုပ္ပန္နဖြစ်၏။] ဣဒ၊ ကိုပဋ္ဌပ္ပန္နဉာဏကထာ၏။ အနုကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေသု၊ မြင်အပ်ကုန်လသော်။ တမ္မိ ဉာဏံ၊ ထို မြင်တတ်သောဉာဏ်သည်လည်း။ ဝါ၊ မြင်တတ်သော ဉာဏ်ကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ဘည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနံ၊ အတ္ထာ-ပန္နနည်းအားဖြင့် ရောက်လာအော စကားကို။ ဝါ၊ ခွင့်ပြုကြောင်း စကားကို။ နိဿာယ ၁၊ မှီ၍။ အဝိသေသေန၊ အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ သမ္ဗသ္မိ ၊ အလုံးစုံသော။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌။ (ပဝတ္တေ၊ သော။) ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပဋ္ဌပ္ပန္နေတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ပရဝါဒီကို။ အဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌။ (ပဝတ္တေ၊ သော။) ဉာဏံ၊ သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အုံ့။ (ဧဝံသတိ)။ ခဏပစ္စုပ္ပန္နေပိ၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်၌လည်း။ တေန၊ ထိုဉာဏ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်လသော်။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တေနေဝ ဉာဏေန၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့်ပင်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ၄၂။ တေနာတိ၊ တေန အစရှိသော။ အနုယောဂေ၊ မေး စိစစ်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ မေး စိစစ်ခြင်းတည်း။

၁။ ဝစနံ နိဿာယ။ ။သင်္ခါရအားလုံးကို အနိစ္စဟု မြင်အပ်သည် ရှိသော် ထို သင်္ခါရတွင် ပါဝင်သော မြင်တတ်သော ဉာဏ်သည်လည်း အနိစ္စဟု မြင်အပ်ပြီး ဖြစ်တော့၏။ ဤသို့ အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် ရောက်လာသောစကားကို "ဝစနံ" ဟု ဆိုသည်။[အတ္ထတော အာပန္နံဝစနံ၊-ဋီကာ။] တနည်း-တမ်ဉာဏ် အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌ-ဟောတိ"ကို ထောက်၍ ထို ဉာဏ်ကိုလည်း အနိစ္စအားဖြင့် ဒိဋ္ဌဖြစ်ကြောင်းကို ခွင့်ပြုရာ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် "ဝစနံ" အရ ခွင့်ပြုသော စကားဟု ဋီကာ၌ ဖွင့်သည်။ [အနုဇာနနဝစနံ ဝါ နိဿာယ၊-ဋီကာ]

တတ္ထ၊ ထိုပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမပဉ္ဇေ၊ ၌။ တေနေ၀၊ ထိုဥာဏ်ဖြင့်ပင်။ တံ၊ ထိုဥာဏ်ကို။ ဇာနိတုံ၊ ၎။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရ၀ါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဒုတိယပဉ္ဇေ၊ ၌။ သန္တတိ ၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ, တသော၀၊ ထိုပရ၀ါဒီ၏ပင် ၀န်ခံခြင်းတည်း။ ပဋိပါဋိတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဘဏ် ၊ ဘင်ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဏ်နုပဿနေနေ၀၊ ဘဏ်နုပဿနာဥာဏ်ဖြင့်ပင်။ ဘဏ်နုပဿနာဥာဏ်၊ ကို။ ပဿတိ၊မြင်၏။ ဣတိ (အယံ) အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သော အလိုသည်။ (ဟောတိ)။ တေန ။ ပေ ။ ဇာနာတိတိ အာဒီသုပိ၊ ' အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း၊ တေန ။ ပေ ။ ဖဿန္တိ အာဒီနိ၊ အစရှိသော စကားရပ်တို့ကိုလည်း။ အဿ၊ ထိုပရ၀ါဒီ၏။ လေသောကာသနိ၀ါရဏတ္ထံ၊ အမြွက်ထောင်ခွင့်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ ဧတေန၊ ဤ ပရ၀ါဒီသည်။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ မိမိအယူကို တည်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ နနု သမ္ဘသခ်ါရေတိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ (၀စနံ)၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။ (အလုံးစုံသော သခ်ါရတို့ အနိစ္စဖြစ်လျှင် ထိုဥာဏ်သည်လည်း အနိစ္စပင် ဖြစ်၏ ဟူသော အလားတူ နည်းအားဖြင့်။) တံ ဥာဏံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သည်။ ဟောတိ။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံအားဖြင့်။ (တံ ဥာဏံ ဒိဋ္ဌံ)နေ (ဟောတိ)။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုအားဖြင့်။ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ဝေ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌိတာပိ၊ တည်စေအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ [ကာရိတ်အကြောင်းကြောင့်။ ပတိ-ဋ္ဌာပိတာပိ ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။] အဿ၊ ထိုပရ၀ါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ အပ္ပတိဋ္ဌိတာ၀၊ မတည်သည်သာ။ ဟောတိ။

ပဌမပ္ပန္နဥာဏကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-ဖလညာဏကထာ အဖွင့်

၄၄၃-၄၄၄။ ဣဒါနိ ဖလညာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဖလ-ညာဏကထာ၌။ ဗုဒ္ဓါပိ၊ တို့သည်လည်း။ သတ္တာနံ၊ သတ္တ၀ါတို့အား။ အရိယ-ဖလပ္ပတ္တိယာ၊ အရိယာဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တိ၊ ဟော တော်မူကုန်၏။ သာ၀ကာပိ၊ တို့သည်လည်း။ (သတ္တာနံ အရိယဖလပ္ပတ္တိယာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ သာမညေန၊ ဤတူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ၊ တို့၏ကဲ့သို့။ သာ၀ကာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ (ဥာဏံ-ဌစပ်။)

တေန တေန သတ္တေန၊ထိုထိုသတ္တဝါသည်။ ပတ္တမ္ဘေ၊ရောက်ထိုက်သော။ ဖလေ၊ ဖိုလ်၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ အနုကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျ-ထာပိ။(ဧဝံ)။ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ သာဝကသောတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သာဝကသ၊ ၏။ ဖလေ၊ သူတပါးတို့ ရောက်အပ်သော ဖိုလ်၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အုံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ (ပညပေန္တိ-၌ စပ်။) သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် သည်။ သမာနေပိ၊ တူပါသော်လည်း။ အတ္ထနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဉာဏ-ဖလေန၊ ဉာဏ်တော်၏ အစွမ်းကြောင့်။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေဘိဇီ ကေဘိဇီသောတာပန်တည်း။အယံ၊သည်။ ကောလံကောလော၊ ကာလံကောလ သောတာပန်တည်း။ အယံ၊ သည်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဖလဿ၊ ဖိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော အထူးကို။ ပညပေန္တိ ယထာ၊ ပညတ်တော်မူ နိုင်ကုန် သကဲ့သို့။ ဧဝံ, တေ၊ သင်၏အလိုအားဖြင့်။ သာဝကောပိ၊ သည်လည်း။ (ပညပေတိ) ကိုး၊ ပညတ်နိုင်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ၄ါ။ သာဝကော ။ ပေ ။ ပညပေတိတိ အာဟ။ ဣတရော ပဋိက္ခိပတိ။

အတ္ထိ ။ ပေ ။ ဖလပရောပရိယတ္တိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဖလေ၊ ၌။ (ပဝတ္တာသ)။ ဉာဏသ၊ ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယ ပုစ္ဆနတ္ထံ၊ အကြောင်း ဖြစ်သောဉာဏ်ကို မေးခြင်းအကျိုးငှါ။ (သက-ဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ တ္ထေ၊ ဤအတ္ထိ သာဝကသ ဖလပရောပရိယတ္တိ အစရှိသောစကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ သက-ဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ (ပရောပရိယတ္တိနာမ-၌ စပ်။) ဣဒံ ဖလံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ပရံ၊ မြတ်၏။ ဣဒံ (ဖလံ)၊ သည်။ ဩပရံ၊ ညံ့၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ဖလာနံ၊ တို့၏။ ဥစ္စာဝစဘာဝဇာနနသင်္ခါတာ၊ မြတ် သည်၏အဖြစ်,ညံ့သည်၏အဖြစ်ကို သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ဖလေ၊၌ ။ ပရော-ပရိယတ္တိနာမ၊ အမြတ်အယုတ်ကိုသိသောဉာဏ်မည်သည်။ အတ္ထိ။ တထာ၊ တူ။ ဣန္ဒြိယပုဂ္ဂလပရောပရိယတ္တိယော၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်, ပုဂ္ဂလပရော-ပရိယတ္တိဉာဏ်တို့သည်။ (သန္တိ)။ တာသံ၊ ထိုဉာဏ်တို့၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိကုန် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တသ္မ တသ္မ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ တေသံ တေသံ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ တံ တံ ဖလံ၊ ထိုထို ဖိုလ်ကို။ ဇာနန္တိ၊ သိကြကုန်၏။ ကိုး၊ အာဟယ်နည်း။ တေ၊ အသင်၏ အလိုအားဖြင့်။ သာဝကသောပိ၊ သာဝက၏(သန္ဓာန်၌လည်း)။ တော ပရောပရိယတ္တိယော၊ ဤဖလပရောပရိယတ္တိ, ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ ပုဂ္ဂလပရောပရိယတ္တိ ဉာဏ်တို့သည်

လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤကား။ ဘော၊ ဤ အတ္ထိ-သာ၀ကဿ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။

အတ္ထိ ။ပေ။ ခန္ဓပညတ္တိတိအာဒီနိပိ၊ အစရှိသော စကားရပ်တို့ကိုလည်း။ (ဝုတ္တာနိ-၌စပ်။) တေ၊ သင် ပရ၀ါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ သာ၀ကဿ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ၊ တို့၏ကဲ့သို့။ ဖလေ (ပ၀တ္တံ)ဉာဏံ၊ ယဒိ အတ္ထိ၊ အုံ။ (ဧ၀ं သတိ)။ အာသ၊ ထို သာ၀ကမှာ။ ဣမာဟိ ပညတ္တိဟိ၊ ဤ ခန္ဓာပညတ် စသည် တို့သည်။ ဘ၀ိတမ္ပိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ အာသ၊ ထို သာ၀ကမှာ (သန္တာန်၌)။ ဘာ၊ ထို ပညတ်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ သော၊ ထို သာ၀ကသည်။ ဘော ပညတ္တိယော၊ တို့ကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဗလေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဇာနိတုံ ၀ါ၊ ဌါဏင်း။ ပညပေတုံ ၀ါ၊ ပညတ်ခြင်းဌါဏင်း။ သက္ကောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ဌါ။ (သကဝါဒိနာ)ဝုတ္တာနိ။ သာ၀ကော ဇိနောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ သာ၀ကဿ, ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ၊ တို့၏ကဲ့သို့။ ဖလေ(ပ၀တ္တံ)ဉာဏံ၊ ယဒိ အတ္ထိ၊ အုံ။ ဧ၀ံသန္တေ၊ သော်။ သ္မေ၀ ထို သာ၀ကသည်ပင်။ ဇိနော၊ ဇိနလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ဌါ။ ဝုတ္တံ။ သာ၀ကော အနုပ္ပန္နဿာတိ ပဋေပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌လည်း။ အယမေ၀ နယော၊တည်း။ အညာဏိတိပဋေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ အ၀ိဇ္ဇာ သခ်ါတဿ၊ အ၀ိဇ္ဇာဟူ ဆိုအပ်သော။ အညာဏဿ၊ သိတတ်သော ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟ၏။ ၀ါ၊ ကို။ ဝိဟတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ အပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပယ်အပ်ပါသော်လည်း။ အဿ၊ ထို သာ၀ကမှာ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ, ဖလေ(ပ၀တ္တံ)ဉာဏံ၊ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရ၀ါဒိ၀ါဒေါ၊ ပရ၀ါဒီ၏ ၀ါဒသည်။ အပ္ပတိဋ္ဌော၀၊ မတည်တော့သည်သာ။ (အတည်မဖြစ်သည်သာ။) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဖလညာဏကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။
ပဋ္ဌမော၊ သော။ ၀ဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။
မဟာပဏ္ဏာသကော၊ သည်။ သမတ္တော၊ ပြီးပြီ။

ပဋ္ဌမ၀ဂ် ပြီးပြီ၊ မဟာပဏ္ဏာသက ပြီးပြီ။

၆-ဆ၌ဝဂ်

၁-နိယာမကထာ အဖွင့်

(၁) ၄၄၅-၄၄၇။ ဣဒါနိ နိယာမကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုနိယာမ ကထာ၌။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌။ သမ္မတ္တံ၊ မဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော။ နိယာမံ၊ မဂ္ဂနိယာမသို့။ သြက္ကမိတုံ၊ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ ဝစနတော၊ ဤသို့ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အာရိယမဂ်ကို။ နိယာမောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထို မဂ္ဂနိယာမသာည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ ချုပ်ပါသော်လည်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိယတော နာမ၊ မမြဲသည် မည်သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော နိယာမော၊ ထို မဂ္ဂနိယာမသည်။ နိစ္စဋ္ဌေန၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသင်္ခတော၊ အသင်္ခတတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ သော၊ ထို မဂ္ဂနိယာမသည်။ အသင်္ခတော၊ အသင်္ခတသည်။ ယဒိ(ဟောတိ)၊ အုံ့။ တေန၊ ထို မဂ္ဂနိယာမသည်။ ဧဝရူပေန၊ ဤသို့ နိဗ္ဗာနံ တာဏံ အစရှိသော သဘောရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒီပေန္တော၊ ပြလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ သံသန္ဒနပုစ္ဆာ၊ သံသန္ဒနပုစ္ဆာသည်။ (နိယာမ အသင်္ခတနှင့် နိဗ္ဗာန အသင်္ခတကို နှီးနှောမေးကြောင်း ပုစ္ဆာသည်။) ဥတ္တာနတ္ထာယေव၊ သာ။

အတ္တို ကေစိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ နိယာမဿ၊ မဂ္ဂနိယာမ၏။ သင်္ခတဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ သင်္ခတ၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ) ဝုတ္တံ။ မဂ္ဂေါ အသင်္ခတောတိ ပဋ္ဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ တဿ၊ ထို မဂ္ဂနိယာမ၏။ ဥပ္ပါဒနိရောဓဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ [မဂ်သည် ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်း ရှိသောကြောင့် အသင်္ခတ မဟုတ်ဟု ပယ်သည်။] နိယာမော သင်္ခတောတိ ပဋ္ဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ မဂ္ဂေ၊ မဂ်သည်။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ ချုပ်ပါသော်လည်း။ နိယာမဿ၊ မြဲသော သဘော၏။ အတ္ထိတံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ [မဂ်သည် သင်္ခတလော မေးဆဲ၌ နှ ဟောံ ဝတ္တမေ ဟု ပယ်သည်။]

သောတာပတ္တိ နိယာမောတိအာဒီပဌေသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ဖြင့်လည်း။ အနုလောမတော စ၊ အနုလုံအားဖြင့်ရင်း။ ပဋိလောမတော စ၊ ပဋိလုံအားဖြင့်ရင်း။ [သောတာပတ္တိနိယာမော အသင်္ခ်တော အစရှိသောပြဿနာကို အနုလောမတော ဟုရင်း။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂေါ သင်္ခ်တော အစရှိသော ပြဿနာကို ပဋိလောမတော ဟုရင်း ဆိုသည်။] ဣမိနာဝ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာ။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ [တဿ ဥပ္ပါဒနိရောဓဘာဝတောနှင့် နိယာမဿ အတ္ထိတံ သန္ဓာယ တို့ကို ဣမိနာဝ နယေန ဟု ဆိုသည်။] ပဋ္ဌ အသင်္ခ်တာနီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော(သမာနော)။ ပဋ္ဌန်း၊ ကုန်သော။ အသင်္ခ်တာနံ၊ အသင်္ခ်တတရားတို့၏။ အာဂတဋ္ဌာနံ၊ လာရာ ပါဠိရပ်တို့ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္တာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ ပုဗ္ဗော(သမာနော)။ စတုန်း၊ ကုန်သော။ သမ္မတ္တနိယာမာနံ၊ သမ္မတ္တနိယာမ တရားတို့၏။ နိယာမဝစနတော၊ နိယာမအဖြစ်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်ရင်း။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ အသင်္ခ်တဘာဝတော စ၊ အသင်္ခ်တ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဋိဇာနာတိ။ မိစ္ဆတ္တနိယာမပဌော၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမပြဿနာကို။ နိယာမဝစနမတ္တေန၊ နိယာမ ဟူသော စကားမျှဖြင့်။ အသင်္ခ်တတာယ၊ အသင်္ခ်တ အဖြစ်၏။ အယုတ္တဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒီနာ)။ ဝုတ္တော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ အဖွင့်

၄၄၈။ ဣဒါနိ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒကထာဌ်။ ပုဗ္ဗသေလိယာနဉ္စ မဟိသာသကာနဉ္စ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယ္ယထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ နိဒါနဝဂ္ဂေ၊ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ဌ်။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ၊ ပွင့်တော်မူခြင်းကြောင့်ရင်း။ တထာ-ဂတာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပါဒါ ဝါ၊ ပွင့်တော်မမူခြင်းကြောင့်ရင်း။ သာဓာရဏတ္ထ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းကြောင့် သင်္ခါရ အစရှိသော အကျိုးတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ဟူသော ဓမ္မသဘောသည်။ (သာ) ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ထိုသင်္ခါရ အစရှိသော အကျိုးတို့၏ တည်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဋ္ဌိတာ၊ တည်မြဲ တည်သည်သာ။ ဣတိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ အသင်္ခ်-တော၊ အသင်္ခ်တတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

ဂ၄၉။ အဝိဇ္ဇာ အသခ်ံတာတိအာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ ပဠာ၊တို့ကို။ အဝိဇ္ဇာဒီနံယေဝ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော တရားတို့၏ပင်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဘာဝ-ဒဿနတ္ထံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ယေန အတ္ထေန၊ အကြင်အနက်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါးတပါးသော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါ-ဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ သော၊ ထို အနက်ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂေ၊ ဌ။ (မယာ)။ ဝုတ္တောယေဝ။

ဂ၅၁။ အဝိဇ္ဇာ ။ပေ။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ-ဌစပ်။) ယေန သုတ္တေန၊ အကြင်သုတ်ဖြင့်။ လဒ္ဓိ၊ အယူကို။ ပတိဋ္ဌာ-ပိတာ၊ တည်စေအပ်ပြီ။ တသော ဝ၊ ထိုသုတ်၏ပင်။ အတ္ထဒဿနေန၊ အနက်ကို ပြခြင်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓိဘိန္နနတ္ထံ၊ အယူကို ဖျက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ တတ္ထ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အစရှိသော ပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌ ယာ အယံ၊ အကြင် ဓာတ် သဘောကို။ ဌိတာဝ ။ ပေ ။ ဓမ္မနိယာမတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ သာ၊ ထို ဓာတ်သဘောသည်။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော တရားတို့ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ဝိသုံ၊ သီးခြား။ ကော၊ တခုသောဓာတ်သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ တေ၊ ဤ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ စရှိသော အမည်သည်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိကုန်သော။ ပစ္စယာနံယေဝ၊ အကြောင်းတို့၏သာ။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တနည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တထာ-ဂတော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေပိ၊ ပဋ္ဌာန်တော်မူသော်ရင်း။ အနုပ္ပဇ္ဇေပိ၊ သော်ရင်း။ အဝိဇ္ဇာတော၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ။ သခ်ါရာဒီဟိ-စ၊ သခ်ါရ အစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်လည်း။ ဝိညာဏာဒီနံ၊ ဝိညာဉ် အစရှိသော အကျိုးတို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရာတိ၊ ဟူသော။ တေသဲ့ ပဒေ၊ ဤ ပုဒ်၌။ ယာ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ သခ်ါရ-ဓမ္မာနံ၊ သခ်ါရတရားတို့၏။ ကာရဏဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဌိတတာ၊ အကျိုးတရားတို့၏ တည်တံ့ကုန်သည့်အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ)။ [ဓမ္မာနံ၊ သခ်ါရတရား တို့၏+ဌိတတာ၊ တည်ကုန်သော တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာတည်း။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ရာ။] စ၊ သည်သာ မကသေး။ တေသံ ယေဝ ဓမ္မာနံ၊ ထိုသခ်ါရ တရားတို့၏ပင်။ ကာရဏဘာဝေနေဝ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ နိယာမတာ၊ တာ မည်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မနိယာမတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ သာ စ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ အသခ်ံတာ၊ အသခ်ံတလော။ နိဗ္ဗာနဥ္စ၊ သည်လည်း။ အသခ်ံတံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။ ပရဝါဒီ

သည်။ လဒ္ဓိ၀သေနှ၊ မိမိအယူ၏အစွမ်းဖြင့်။ (ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ အသခ်ံတော ဟူသော မိမိအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။) ပဋ္ဌိဇာနိတ္ထာ၊ ၀နိခံပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဒေ့ အသခ်ံတာနိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော(သမာနော)။ သုတ္တာဘာ၀ေန၊ သုတ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိတ္ထာ၊ ၍။ လဒ္ဓိ၀သေနေ၀၊ ဖြင့်ပင်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၀နိခံပြန်၏။ သေသပဒေသု၊ အ၀ိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာမှ ကြင်းသော ပုဒ်တို့၌ လည်း။ ဧသေ၀နယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ၀ုတ္တသဒိသံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်နှင့် တူသော အနက်ကို။ တတ္ထ၊ ထိုအောက်၌။ ၀ုတ္တ နယေနေ၀၊ ဖြင့်ပင်။ ဧ၀ဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၃-သစ္စကထာ အဖွင့်

၄၅၂-၄၅၄။ ဣဒါနိ သစ္စကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသစ္စကထာ၌။ ပဋ္ဌမသေလိယာနံ(လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧ၀ံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ ဘိက္ခ၀ေ၊ တို့။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ တထာနိ၊ မှန်ကုန်၏။ အ၀ိတထာနိ၊ မချုတ်ယွင်းကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့သည်။ နိစ္စာနိ၊ နိစ္စတို့တည်း။ အသခ်ံတံ၊ အသခ်ံတတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋ္ဌိညာ ဣတရဿ။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအုံ့။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဿ၊ ထိုပရ၀ါဒီ၏။ အဓိပ္ပါ၊ယော၊ တည်း။ ဒုက္ခသမုဒယမဂ္ဂေသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ သမุဒယသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့၌။ ၀တ္ထု၊ သစ်၊ ဇာတိ အစရှိသော ၀တ္ထုဟူသော သစ္စာသည်။ သခ်ံတံ၊ သခ်ံတတည်း။ လက္ခဏသစ်၊ ဗာ၀နေ အစရှိသော လက္ခဏာ ဟူသော သစ္စာသည်။ အသခ်ံတံ၊ အသခ်ံတတည်း။ နိရောဓေ၊ နိရောဓသစ္စာ၌။ ၀တ္ထုသစ်နာမ၊ ၀တ္ထုဟူသော သစ္စာမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ["နိဗ္ဗာန်သည် အရာ၀တ္ထု မရှိ"ဟူလို။] တံ၊ ထို နိရောဓသစ္စာသည်။ အသခ်ံတမေ၀၊ အသခ်ံတသာတည်း။ ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ (အဿ အဓိပ္ပါ၊ယော)။ တတ္ထ၊ ကြောင့်။ အာ၊မန္တာတိ အာဟ။

ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုအယူသည်။ အဿ၊ ထိုပရ၀ါဒီ၏။ လဒ္ဓိမတ္တမေ၀၊ အယူမျှသာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တနည်း(ကသ္မာ တံ အဿ လဒ္ဓိမတ္တမေ၀၊ သည်သာ။ ဟောတိ၊ နည်း။) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သော၊ထိုပရ၀ါဒီသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ၀ဋ္ဋ၊သစ်၊ ၀ဋ္ဋ၊သစ္စာဟူ၍။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သမุဒယံ၊ သမุဒယသစ္စာကိုရင်း။ မဂ္ဂဉ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုရင်း။ (၀ဋ္ဋ၊သစ်ဣစ္ဆတိ)။ ပန၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထိုသစ္စာသုံးပါးတို့၏။ ယာနိ-

ဗာဓနေ ။ပေ။ လက္ခဏာနိ၊ အကြင်ဗာဓနလက္ခဏာ, ပဘာဝလက္ခဏာ,နိယျာနိက လက္ခဏာတို့သည်။ (သန္ဓိ) [ဒုက္ခသစ္စာအတွက် ဗာဓနေ,သမุဒယသစ္စာအတွက် ပဘဝ,မဂ္ဂသစ္စာအတွက် နိယျာနိက။] တာနိ၊ ထို လက္ခဏာတို့သည်။ လက္ခဏ-သစ္ဆံ နာမ၊ မည်၏။ဤတို၊ သို့။(ဤစ္ဆတိ)။ စ၊ ထိုသို့အလိုရှိအပ်ပါသော်လည်း။ ဗာဓနလက္ခဏာဒီဟိ၊ ဗာဓနလက္ခဏာ အစရှိသည်တို့မှ။ အညာနိ၊ အခြားကုန်သော။ ဒုက္ခာဒီနိ နာမ၊ ဒုက္ခ အစရှိသည်တို့ မည်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဤတို၊ ကြောင့်။ (တံ အသ္သ လဒ္ဓိမတ္တမေव ဟောတိ)။ တာဏာနိတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏အလိုကို။ ဝုတ္တနယေနေव ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒုက္ခံ သစ္စန္တိပဋ္ဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ လဒ္ဓိဝသေန၊ မိမိ အယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ လက္ခဏံ၊ ဗာဓနလက္ခဏာကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဒုက္ခန္တိပဋ္ဌေ၊ ဒုက္ခံ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ဝတ္ထုံ၊ ဇာတိ အစရှိသော ဝတ္ထုကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဤတော၊ ဤ ပြဿနာမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သုဒ္ဓိကပဋ္ဌာ စ၊ သုဒ္ဓိက ပြဿနာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သံသန္ဒနပဋ္ဌာ စ၊ သံသန္ဒန ပြဿနာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံတို့ကို။ ပါဠိ အနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [ကာယိကံ ဒုက္ခံ စသည်တို့ကို သုဒ္ဓိကပဋ္ဌာဟုဝင်း, ဒုက္ခသစ္စံ အသခ်ံတံ, ဒုက္ခံ အသခ်ံတံ ဤသို့ ရောနှောမ်း မေးသောပြဿနာကို သံသန္ဒနပဋ္ဌာဟုဝင်း ခေါ်သည်။] အဝသာနေ၊ ဌ။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ ဌ ါ။ အာဟဋ္ဌသုတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထသ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ မိစ္ဆာ၊ မှားသောအားဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဟဋ္ဌသဒိသမေဝ၊ မဆောင်အပ်သည်နှင့် တူသည်သာ။ ဤတို၊ အပြီးတည်း။ [စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တဏာနိ စသောသုတ်ကို တဏ အဝိတဏ အနညထ ဟု ဟောရှုံမျှဖြင့် အသခ်ံတဟု ယူခြင်းသည် မိစ္ဆာ-ဂဟဏ တည်း။ ဒုက္ခ ဒုက္ခ ဟု ဆိုသည့်အတိုင်း မှန်သည်ကို တဏ ဟု ဟောတော်မူ၏။ "တဏ အဝိတဏ အနညထ ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် တဏ အဝိ-တဏ အနညထ ဖြစ်လျှင် အသခ်ံတလည်း ဖြစ်၏" ဟု ပရဝါဒီ အယူမှား လေသည်။]

သစ္စကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၄-အာရုပ္ပကထာ အဖွင့်

၄၅၅-၄၅၆။ ဤဒါနိ အာရုပ္ပကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုပ္ပ ကထာ၌။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။အာရုပ္ပါ၊ အရူပ တို့သည်။ အာနေဇ္ဇာ၊ လှုပ်ရှားခြင်း မရှိကုန်။ ဤတိ ဝစနံ နိယာယ

သမ္ဘေပိ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုအရှုပ တရားတို့သည်။ အသခ်ံတာ၊ အသင်္ခတ တို့တည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ အာကာသာနဉ္စာယ-တနန်တို့ ပုဗ္ဗော သကဝါဒီသဟ။ ပဋိညာ ဣတရသ။ တွေ့၊ ဤ အာရုပ္ပကထာ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေव။ သာဓကသုတ္တမ္ပိ၊ သာဓကသုတ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ အာနေ့ဉ္ဇပုဒ်၏အနက်ကို။ အဇာနိတ္ဝာ၊ ၍။ အာဟဋ္ဌတတ္ထာ၊ ကြောင့်။ အနာဟဋ္ဌသဒ်သမေव။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အာရုပ္ပကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၅-နိရောဓသမာပတ္တိကထာ အဖွင့်

၄၅၃–၄၅၉။ ဣဒါနိ နိရောဓသမာပတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ္တိကထာ၌။ နိရောဓသမာပတ္တိတိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းတည်း။ [နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးတို့၏ မဖြစ်ခြင်းသာ၊ အရာဝတ္ထု အကောင်အထည် ထင်ရှားမရှိ၊ ဟူလို။] ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုနိရောဓ သမာပတ်ကို။ ကရိယ-မာနာ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်ပြုနိုင်၏။ သမာပဇ္ဇိယမာနာ၊ ဝင်စားအပ်သည်ရှိသော်။ သမာပဇ္ဇိယတိ၊ ဝင်စားအပ် ဝင်စားနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပန္နာတိ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သမာပတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ပန၊ ထိုသို့ နိပ္ပန္နာဟု ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ သခ်ံတာသခ်ံတလက္ခဏာနံ၊ သခ်ံတလက္ခဏာ အသခ်ံတလက္ခဏာတို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (နိရောဓမှာ ရူပ်နာမ်ကဲ့သို့ သခ်ံတလက္ခဏာလည်းမရှိ, နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ အသခ်ံတလက္ခဏာလည်း မရှိခြင်းကြောင့်။) သခ်ံတာတိ ဝါ၊ သခ်ံတဟူ၍ဝင်း။ အသခ်ံတာတိ ဝါ၊ အသခ်ံတဟူ၍ဝင်း။ နု ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုထိုက်။

တတ္ထ၊ ထို နိရောဓ သမာပတ်၌။ အန္ဓကာနုဗ္ဗေဝ ဥတ္တရုပယကာနဉ္စ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယ္ယထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သခ်ံတာ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသခ်ံတာ၊ အသင်္ခတာတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ နိရောဓ သမာပတ္တိတိ ပုဗ္ဗော သကဝါဒီသဟ။ ပဋိညာ ဣတရသ။

ဥပ္ပါဒေန္တိတိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားရပ်ကို။ သမာပဇ္ဇန။ ပေ ။ ဝ သေနေဝ၊ ဝင်စားခြင်း ရခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။ ဝုတ္တံ။ ပန၊ ဆက်။ ရူပါဒယော၊ ရူပ်အစရှိကုန်သော။ [အာဒိဖြင့် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်တို့ကိုယူ။] သခ်ံတ-ဓမ္မေ၊ သခ်ံတတရားတို့ကို။ [အသခ်ံတဓမ္မေ ဟုပါဌ်ပျက်၏။] ဥပ္ပါဒေန္တိ ယထာ၊

ဖြစ်စေကုန်သကဲ့သို့။ တထာ, တံ၊ ထို နိရောဓ ကို။ ကေစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို။) နဉပ္ပါဒေန္တိ နာမ၊ ဖြစ်စေကုန်သည် မမည်။ [ပါဠိတော်၌ "ဉပ္ပါဒေန္တိ"ဟု ဟောတော်မူသော်လည်း သင်္ခတ တရားတို့ကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့ကား နိရောဓ သမာပတ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ၊ ဟူလို။] နိရောဓာ ။ ပေ ။ ဝုဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ [နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်, သို့မဟုတ် အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်၏။ ထို ဖိုလ်ကို ဖလသမာပတ္တိ ဟု ဆိုသည်။] ပန၊ ကား။ အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတမှ။ တံ၊ ထို ဝခြင်းသည်။ နတ္ထိယေဝ၊ မရှိသည်သာ။ တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ တေန ဟိတိ၊ ကား။ ယသ္မာ သင်္ခတာ နဟောတိ။ တသ္မာ အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ အယူရှိပါသော်လည်း။ ဣဒံ၊ ဤ သင်္ခတ မဟုတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းသည်။အသင်္ခတ ဘာဝေ၊ နိရောဓ သမာပတ်၏ အသင်္ခတ၏အဖြစ်၌။ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ အဝုတ္တ သဒိသမေဝ၊ မဆိုအပ် သည်နှင့်တူသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နိရောဓသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၆-အာကာသကထာ အဖွင့်

၄၆၀-၄၆၂။ ဣဒါနိ အာကာသကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အာကာသ ကထာ၌။(လဗ္ဘမာနော၊ရထိုက်သော။) အာကာသော၊သည်။ ပရိစ္ဆေ-ဒါကာသော၊ ပရိစ္ဆေဒ အာကာသဝင်း။ (ရူပ်ကလာပ်နှစ်ခုတို့ကို ပိုင်းခြားတတ်သော အာကာသခေတ်ဝင်း။) [အာကာသရူပ်ကို ဆိုသည်။] ကသိဏုဋ္ဌာဠိမှ ကာသော၊ ကသိဏုဋ္ဌာဠိအာကာသဝင်း။ (ကသိုဏ်းကိုးပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုခွါခြင်းကြောင့် ရအပ်သော ကောင်းကောင်းပညတ်ဝင်း။) အဇဋာကာ-သော၊ အဇဋ အာကာသဝင်း။(အရှုပ် အထွေး မရှိသော အာကာသဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။)တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တဋ္ဌာကာသောတိပိ၊ တဋ္ဌာကာသ ဟူသောအမည်သည်လည်း။တယော၊ ထို အဇဋာကာသ၏ပင်။ နာမံ၊ တည်း။ တေသု၊ ထို သုံးပါးသောအာကာသတို့တွင်။ ပရိစ္ဆေဒါကာသော၊ သည်။ သင်္ခတော၊ သင်္ခတတည်း။ [ရူပ်ဖြစ်သောကြောင့် "သင်္ခတ"ဟု ဆိုသည်။] ဣတရေ၊ ပရိစ္ဆေဒါကာသမှတပါး ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ကသိဏုဋ္ဌာဠိမှာကာသ အဇဋာ-ကာသ တို့သည်။ ပညတ္တိမတ္တာ၊ ပညတ်မျှတို့ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဥတ္တရာ့ပထကာနံ မဟိသာသကာနဉ္စ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)

သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဒုဝိဓောပိ၊ နှစ်ပါး အပြား ရှိသည်လည်း ဖြစ်သောအာကာသ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။သင်္ခတောဝ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ အသင်္ခတောဝ၊ အသင်္ခတတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ အာကာသောတိ၊ အစရှိသော။ ပုဗ္ဗာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာဣတရဿ။ ဘော၊ ဣ၊ အာကာသကထာဒ္ဒ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ ။ ဣတိ၊အပြီးတည်း။

အာကာသကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇-အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ အဖွင့်

၄၆၃-၄၉၄။ ဣဒါနိ အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသော သနိဒဿနောတိကထာဒ္ဒ။ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ တာဒ္ဒစ္ဆိဒ္ဒါဒီသု၊ သံကောက်ပေါက် အစရှိသည်တို့ဒ္ဒ။ ဘုဏပ္ပဝတ္တိ၊ သိတတ် သော စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ [သိတတ်သောစီထိစိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို ဘုဏပ္ပဝတ္တိ၊ ဟုဆိုသည်။] နိဿာယ၊ မှီ၍။ သဗ္ဗောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ အဇ္ဇာကာသော၊ သည်။ သနိဒဿနော၊ တည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ အာကာ-သော သနိဒဿနောတိ ပုဗ္ဗာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ထိုမှနောက်ဒ္ဒ။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ (အာကာသော၊သည်။) သနိဒဿနော၊ သည်။ ယဒိ ဟောတိ။ (ဧဝံ သတိ)။ ဧဝံဝိဓော၊ ဤသို့ သဘောရှိသည်။ (ပါဠိတော်ဒ္ဒ လာသော ရူပံ ရူပါယတနံ အစရှိသော သဘောရှိသည်။) ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ။ ရူပန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ။

.စက္ခုဒ္ဒ ပဋိစ္စာတိပဠေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ဒ္ဒ။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့ သဘော ရှိသော။ သုတ္တဿ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ("စက္ခုဒ္ဒ ပဋိစ္စ အာကာသဉ္စ ဥပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ "ဟူသော ပါဠိတော်သုတ်၏ မရှိခြင်း ကြောင့်။) ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ၍။ တုလန္တရိကာဒီနံ၊ ထုပ်လျောက် နှစ်ခု တို့၏ အကြား အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပလဒ္ဓိ၊ ရခြင်းကို။ [စိတ်ဖြင့် သိခြင်းကိုပင် "ဥပလဒ္ဓိ"ဟု ဆိုသည်။] နိဿာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဒ္ဒိန္ဒုံ။ ပေ ။ အန္တရန္တိ ဣတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိဒ္ဒ။ ရူကွရူပံ၊ သစ်ပင်၏အဆင်းကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။ အန္တရေ၊ အကြားဒ္ဒ။ ရူပါဘာဝတော၊ အဆင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အာကာသန္တိ၊ အာကာသ ဟူ၍။ မနောဒ္ဒါရဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပဇ္ဇတိ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ နု (ဥပဇ္ဇတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ သေသေသု၊ ဒ္ဒိန္ဒုံ ရကွာနံမှ ကြင်းသော ဒ္ဒိန္ဒုံ ထမ္ဘာနံ အစရှိသော ပုဒ်တို့ဒ္ဒလည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဣ နနု ပဿတိ အစရှိသော သာဓကသည်။ အသာဓကံ၊ သာဓကမမြောက်။ [စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ရူပ်မဟုတ်။ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အကြားအရပ်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သာဓကမမြောက်။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိအာဒိကထာ အဖွင့်

၄၆၅-၄၇၀။ ဣဒါနိ ပထဝီဓာတုံ သနိဒဿနာတိအာဒိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိအာဒိကထာ၌။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟော၎တိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ပါသာဏ ။ ပေ ။ စ လနာနညော၊ ကျောက်,ရေ,မီးလျှံ,သစ်ပင်တို့၏ လှုပ်ခြင်းတို့၏ရင်း။ [ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယောဓာတ်တို့ကို အစဉ်အတိုင်းပြုသည်။] ပဋိပ္ပဒေယပတိဋ္ဌောကာသာနဉ္စ၊ စက္ခု စသော ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့၏ တည်ရာ အရပ်တို့၏ရင်း။ ဝဏ္ဏာယတနံ၊ အဆင်းကိုရင်း။ ကာယဝိညတ္တိ ကာလေ၊ကာယ ဝိညတ်ဖြစ်ရာ အခါ၌။ ဟတ္ထပါဒါဒိရူပဉ္စ၊လက်ခြေ အစရှိသော အဆင်းကိုရင်း။ ဒီသ္ဌာ၊ မြင်၍။ ပထဝီဓာတု အာဒယော၊ ပထဝီဓာတ် အစရှိသော ရူပ်တို့သည်။ သနိဒဿနာ၊ မြင်ရခြင်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ, သဗ္ဗကထာသု၊ တို့၌။ အာဒိ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ကတာတို့၌။ သေသံ၊ကို။ ပါဠိအနုသာရေန စေဝ၊ ပါဠိတော်သို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်ရင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဧဝဒီတမ္ပိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပထဝီဓာတုသနိဒဿနာတိ၊ အစရှိသောပြဿနာကို။ အာဒိ ကတ္ဝာ၊၍။
ကာယကမ္မံ။ ပေ ။ ကထာ၊ ကာယကမ္မံ သနိဒဿနံဟူသော
အဆုံးရှိသော ကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ။

ဆဋ္ဌော ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

ဆဋ္ဌဝဂ် ပြီးပြီ။

၇–သတ္တမဝဂ်

၁–သင်္ဂီတကထာ အဖွင့်

၄၃၁-၄၃၂။ ဣဒါနိ သင်္ဂီတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ဂီတကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါမာဒီဟိ၊ နှားချည်ကြိုး အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဗဟိဗဒ္ဓါဒယော၊ နှားလား အစရှိသည်တို့ကို။ (သင်္ဂီတာ) ဝိယ၊ အတူတကွ ယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ (တထာ)ကေဟိစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဂီတာ နာမ၊ အတူတကွ ယူအပ်ကုန်သည် မည်သော။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ တသ္မာ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ သင်္ဂီတာ၊ ကုန်သော။ ကေစိ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဝေါ သန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ ဧကဝိဓေန၊ တခုသော အာဘိုဖြင့်။ ရူပသင်္ဂဟော၊ ရုပ်တို့ကို သိမ်းယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ နိရတ္ထကံ၊ အကျိုးမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ရာဇဂိရိကာနဋ္ဌေ ဝ သိဒ္ဓတ္ထိကာနဋ္ဌ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဝေါ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ အညေန၊ အခြားသော။ အတ္ထေန၊ အနက်အားဖြင့်။ သင်္ဂဟာဘာဝံ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ အတ္ထနော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ယေန အတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟော၊ အတူတကွ ယူခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တံ၊ ထို အနက်ကို။ ဒဿေတုံ။ နနု ။ပေ။ ဓမ္မာတိအာဒိ (သကဝါဒိနာ)။ အာရဒ္ဓံ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော ပုဒ်အပေါင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တေန-ယတ္ထာ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သာ၏သာ။

ပန၊ ဆက်။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ ၄ ၊။ ယထာ ဒါမေန ဝါတိအာဒိကာ၊ အစရှိသော။ ယာ သော ဥပမာ၊ အကြင် ဥပမာကို။ အာဟဋာ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ တံ၊ ထို ဥပမာကို။ အနုဘိနန္ဒိတွာ၊ နှစ်သက်လည်း မနှစ်သက်မူ၍။ အပ္ပဋိက္ခေါသိတွာ၊ တားမြစ်လည်း မတားမြစ်မူ၍။ ဟဋ္ဌိ ဒါမေန ဝါတိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ ကို။ ဘိန္နာ၊ ဖျက်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-တဗ္ဗာ။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအုံ့။ ဣဒေ၊ ဤ ဟဋ္ဌိ ဒါမေန အစရှိသော ပါဠိ၌။ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေ၊ သင် ပရဝါဒီ၏။ (မတိယာ၊ ဖြင့်)။ ဒါမာဒီဟိ၊ နှားချည်ကြိုး အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဗလိဗဒ္ဓါဒယော၊ နှားလား အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂီတာ နာမ၊ အတူတကွ ယူကုန်သည်

မည်သည်။ ယဒိ(ဟောန္တိ)၊ ကုန်အုံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်သော။ ကေစိ ဓမ္မာ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ(အယံ အတ္ထော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။)

သင်္ဂဟိတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-သမ္မယုတ္တကထာ အဖွင့်

☰ ၄၂၃-၄၂၄။ ဣဒါနိ သမ္မယုတ္တကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မယုတ္တကထာ၌။ ယသ္မာ ၂၊ ကြောင့်။ တိဏ္ဏံ၊ နှမ်း၌။ တေလံ၊ ဆီသည်။ (အနုပဝိဋ္ဌံ)ဝိယ၊ သက်ဝင်တည်နေသကဲ့သို့။ (ဧဝံ)ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာ အစရှိသော တရားတို့သည်။ သညာဒီသု၊ သညာအစရှိသော တရားတို့၌။ အနုပဝိဋ္ဌာ၊ သက်ဝင်တည်နေကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဟိစိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္မယုတ္တာ၊ သမ္မယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကေစိ ဓမ္မာ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ဣဒ္ဓိသမ္မယုတ္တန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ နိရတ္ထကံ၊ အနက်မရှိသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊သို့။ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိကာနညော၊ တို့၏ပင်။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ အညေနေဝ၊ ပရဝါဒီ ယူအပ်သော အနက်မှ တပါးသာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထေန၊ အနက်ဖြင့်။ သမ္မယုတ္တတံ၊ သမ္မယုတ်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ အတ္ထနော လဒ္ဓိ ဝသေန ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဣဓဝါပိ၊ ဤ သမ္မယုတ္တကထာ၌လည်း။ သေသံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၁။ ဝေဒနာဒယော။ ။နှမ်း၌ ဆီသည် သက်ဝင်တည်နေသကဲ့သို့ သညာ စသည်တို့၌ ဝေဒနာ စသည်တို့သည် သက်ဝင်တည်နေကုန်၏-ဟု ပရဝါဒီက ယူဆ၏။ ထို ပရဝါဒီအလိုအားဖြင့် သမ္မယုတ္တ ဟူသော အသုံးအနှုန်းသည် မရှိနိုင်တော့။ ထို့ကြောင့် "ဧဝံ သန္တေ ဣဒ္ဓိသမ္မယုတ္တတိအာဒိ နိရတ္ထကံ"ဟု ပရဝါဒီတို့ ယူကြသည်။

၂။ ယသ္မာ ။ ဧဝ ။ အနုပဝိဋ္ဌာ။ ။"ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် နှမ်း၌ ဆီသည် သက်ဝင်၍ တည်နေသကဲ့သို့ သညာ အစရှိသော တရားတို့၌ ဝေဒနာ အစရှိသော တရားတို့သည် သက်ဝင်၍ တည်နေကုန်၏။ နှစ်ခု သုံးခု စသည် ခွဲနေသော အရာဝတ္ထုများ ယှဉ်နေကြသကဲ့သို့ သမ္မယုတ်အဖြစ်ဖြင့် ဝေဒနာ သညာ အစရှိသည်တို့ ယှဉ်တွဲနေကြသည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် စာအုပ်တို့၌ နှ ဝေဒနာဒယော-ဟု နှ သဒ္ဒါ ပါနေခြင်းသည် ပရဝါဒီ၏ အလိုနှင့် မလျော်ဟု ထင်သည်။ ထို့ပြင် နောက်ဝါကျရှိ တသ္မာ ကို အနက်ကျယ်စွဲသောအခါ "နှမ်း၌ ဆီတည်သကဲ့သို့ သညာ အစရှိသည်တို့၌ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၏ သက်ဝင်၍ တည်နေကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်"ဟု စွဲမှ ဝါကျထုံးစံလည်း ကျ၏။ နောက်၌ "နတ္ထိ သမ္မယုတ္တာ"ဟူသော စကားနှင့်လည်း လျော်၏။

ပန၊ ဆက်။ ပရ၀ါဒီနာ၊ သည်။ ယထာ တိလမှိ တေလန္တိအာဒီကော၊ အစရှိသော။ ယော သေ(သော) ဥပမာပဠော၊ အကြင် ဥပမာပြဿနာကို။ အာဟရော၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ သော၊ ထို ဥပမာပြဿနာသည်။ ယသ္မာ ဝေဒနာသညာနံ၊တို့၏။(လက္ခဏတော၊ လက္ခဏာအားဖြင့်။ နာနတ္တ၀ဝတ္ထာနံ၊ ထူးခြားသည်၏အဖြစ်, ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ) ဝိယ၊ ရှိသကဲ့သို့။ (ဝေ) တိလတေလာနံ၊ နှမ်း,ဆီတို့၏။ လက္ခဏတော၊ အားဖြင့်။ နာနတ္တ-၀ဝတ္ထာနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊မှန်။ သမ္ဘေသုပိ၊ ကုန်သော။ တိလ-အင်္ဂါတစေသု၊ နှမ်းစေ့,နှမ်းခဲတို့ဌာ။ တိလောတိ၊ တိလဟူသော။ ဝေါဟာရ-မတ္တံ၊ အခေါ် အ၀ေါ်မျှသည်။ (ဟောတိ)။ တေနေ၀၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ တိ,လေ၊ ဆီကို။ နိဗ္ဗတ္တေတ္တာ[1]၊ နှမ်းမှသီးခြားထုတ်၍။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ပြီးသော်။ ပုရိမသဏ္ဌာနေန၊ ရှေ့ဌာပြစ်သော ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်။ တိလောနာမ၊ တိလ အမည်သည်။ နု ပညာယတိ၊ မထင်ရှား။ [နှမ်းဖတ်ဖြစ်သွားပြီ—ဟူလို။] တသ္မာ အနာဟရသဒိသောဝ၊ မဆောင်အပ်သည်နှင့် တူသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမ္မယုတ္တကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၃-စေတသိကကထာ အဖွင့်

၄၂၅-၄၂၂။ ဣဒါနိ စေတသိကကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို စေတသိကကထာ၌။ ယသ္မာ ဖဿိကာဒယော နာမ[2]၊ ဖဿိက အစရှိသော

၁။ **တေလေ နိဗ္ဗတ္တေတ္တာ။** ။နိဗ္ဗတ္တိတ ပရမတ္ထ၀သေနဉ် နိဗ္ဗတ္ထ သဒ္ဒါသည် ပညတ်မှ နစ်စေခြင်း, ပညတ်မှ အသီးအခြား ထုတ်နုတ်ခြင်းအနက်ကို ဟောသကဲ့သို့ ဆီကိုလည်း နှမ်းမှ အသီးအခြား ထုတ်ခြင်းကို "တေလေ နိဗ္ဗတ္တေတ္တာ ဂဟိတေ"ဟု ဆိုသည်။ ဂဟိတေနှင့် လိုက်လျောအောင် "တေလေ"ဟုလည်း ပါ၌ရှိရမည်။ စာအုပ်တို့၌ "တိလံ"ဟုနှမ်းအနက်ဟောပုဒ်ကိုတွေ့ရသော်လည်း နိဗ္ဗတ္တေတ္တာနှင့်မလိုက်လျောပါ။ [ရှေးနီဿယ၌ကား "တိလံ-နှမ်းကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတ္တာ-ညွှစ်၍"ဟု အနက်ပေးပြီးလျှင် ဂဟိတေ အတွက် "တေလေ"ဟု ပါ၌သေသ ထည့်လေ၏။

၂။ **ဖဿိကာဒယော။** ။ဤ၌ အာဒိ သဒ္ဒါသည် ၀ဝတ္ထာ၀ါစီ(ဝိ+အ၀တ္ထာ-၀ါစီ)အသီးအသီး ပိုင်းခြားကန့်သတ်အပ်ပြီးသော အနက်ကိုဟော၏။ ဆိုလိုရင်းကား ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စသော စေတသိက်တရားတို့သည် ရုပ်တရားတို့မှ အသီးအခြား ခွဲပြီးသားဖြစ်၏။ ထိုသို့ အသီးအခြား ခွဲပြီးသား တရားတို့ကို ယူဖို့ရန် အာဒိ သဒ္ဒါက ဟောသည်။ ထို့ကြောင့် ဖဿိက,ဝေဒနိက,သညိက စသည်ဖြင့် ယူပါ။ အသီးအခြား ခွဲရာ၌ မပါသော ရုပ်တရားများကို မယူပါနှင့် ဟူလို။ [ဖဿိကာဒယောတိတ္ထေ အာဒိသဒ္ဒေါ. ၀ဝတ္ထာ၀ါစီ။ တေန စိတ္တုပ္ပါဒဒေသနာယံ (ဓမ္မသင်္ဂဏိစိတ္တုပ္ပါဒ-ဒေသနာတော်၌) ဒဿိတပုဗ္ဗောဒါ ဝေဒနာဒယော ဂယှန္တိ၊ နတ် သမုဋ္ဌာနာ ရူပ-ဓမ္မာဟိ အာဟ "ကေ ပ္ပါ ဒတာ ဒိ ဝိ ရ ဟိ တာ သ ဟ ဇာ ဟ္ဟ တာ နတ္ထိ"တိ။—အနု။]

တရားတို့မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ တသ္မာ။ စေတသိကေနာပိ၊ စေတသိက မည်သော တရားသည်လည်း။ နဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ထိုက်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စေတသိကော၊ စေတသိက မည်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ရူပဂိရိကသိခ္ခတ္တိကာနံ (လခ္ခိ ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လခ္ခိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသာ။ ပဋိညာ ဣတရသာ။ သဟဇာတောတိ၊ အစရှိသော စကားကို။ သမ္မယုတ္တ-သဟဇာတတံ၊ သမ္မယုတ်ဖြစ်သော သဟဇာတ၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ [ဋီကာ၌ "သမ္မယုတ္တသဟဇာတတံ"ဟု တာပုစ္ဆယန္တဖြင့် ရှိ၏။] ဖဿိကာတိ၊ ဟူသော ပုစ္ဆာသည်။ တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအာပ်သော။ ဝေါဟာရံ၊ အခေါ် အဝေါ်ကို။ အပဿန္တာသာ၊ မမြင်သော။ ပရဝါဒီသာ။ ၏။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဝေါဟာရေန၊ ဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။ စိတ္တနိဿိတကော၊ စိတ်ခွဲမှီသော တရားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စေတသိကော၊ စေတသိက မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ။ သောပိ၊ ထို တရားသည်လည်း။ ဖဿနိဿိတတ္တာ၊ ဖဿခွဲ မှီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖဿိကော၊ ဖဿိက မည်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ အပ်သော်။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိညာ သကဝါဒီသာ။ သေသံ ဥတ္တာ-နတ္ထမေव၊ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

စေတသိကကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၄-ဒါနကထာ အဖွင့်

(ဒုတိယ) ၄၃၀။ ဣဒါနိ ဒါနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဒါနကထာ၌။ (လဗ္ဘမာနံ) ဒါနံ နာမ၊ မည်သည်။ စာဂစေတနာပိ၊ ပစ္စည်း ဝတ္ထုကို စွန့်လွှ-ကြောင်း စေတနာဌင်း။ ဝိရတိပိ၊ ဝိရတိ စေတသိက်ဌင်း။ ဒေယျဓမ္မောပိ၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းဌင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) တိဝိဓံ၊ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ [အာဂတဋ္ဌာနေ ဟိ ဟု ဟိ ပါလျှင် ကောင်း၏။ မပါလျှင် ထည့်ပါ။] ဟိ၊ ခဲ့။ သဒ္ဓါ၊ ဌင်း။ ဟိရိယံ၊ ဟိရိဌင်း။ ကုသလံ၊ ကောင်းသော။ ဒါနဉ္စ၊ ဒါနဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာသော ပါဠိရပ်၌။ စာဂစေတနာ၊ စွန့်ကြဲကြောင်း စေတနာသည်။ ဒါနံ၊ ဒါန မည်၏။ အာဘယံ၊ ဘေးမဲ့ကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ဣတိ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိ စေတ-သိက်သည်။ (ဒါနံ၊ ၏။) ဒါနံ၊ လှူတွယ်ဝတ္ထုကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ အန္နံ၊ စားဖွယ်ကို။ (ဒေတိ)။ ပါနံ၊ သောက်ဖွယ်ကို။ (ဒေတိ)။ ဣတိ၊ အာဂတ-ဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဒေယျဓမ္မော၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်။

(ဒါနံ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိ သုံးပါးသော ဒါနတို့တွင်။ စာဂစေတနာ၊ သည်။ (ဒါနံ-၌ စပ်။) ဒေယျဓမ္မံ၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘော ရှိသော ပစ္စည်းကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ (ဣတိ ၀ါ၊ ဤ ကတ္တုသာဓ် ၀စနတ်ကြောင့်လည်း။) (ဒါနံ၊ ဒါန မည်၏။) ဤ [၀ါကျ၌ "ဒေတိ ၀ါ"ဟု ၀ါသဒ္ဒါပါသည်ကား ပထမနည်းဖြစ်၍ မလို။] တောယ၊ ဤ စေတနာဖြင့်။ ဒေယျဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးလှူကြ ကုန်၏။ ဣတိ ၀ါ၊ ဤ ကရဏသာဓ် ၀စနတ်ကြောင့်လည်း။ ဒါနံ၊ ဒါန မည်၏။

ဝိရတိ၊ဝိရတိစေတသိက်သည်။အ၀ခဏ္ဍနဌေန၊ပိုင်းဖြတ်တတ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်ရင်း။ လ၀နဌေန ၀ါ၊ ရိတ်ဖြတ်တတ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်ရင်း။ ဒါနံ၊ ၏။ [ဒါ ဓာတ်၏ အ၀ခဏ္ဍန အနက်ကို ယူ၍ "အ၀ခဏ္ဍနဌေန"ဟု ဖွင့်သည်။ တို့ ဖြတ်ခြင်းသည် ကောက်ရိတ် သကဲ့သို့ ရိတ်ခြင်းနှင့်လည်း ဆိုင်သောကြောင့် "လ၀နဌေန"ဟု တနည်း ဖွင့်သည်။] ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထို ဝိရတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်လသော်။ ဘယဘေရ၀ါဒိ သင်္ခ်တ်၊ ဘေး, ကြောက်ဖွယ်အာရုံ အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဒုဿီလျ-စေတနံ၊ ဒုဿီလျစေတနာကို။ ဒါတိ အ၀ခဏ္ဍတိ၊ ဖြတ်တတ်၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ (ဒါတိ)လုနာတိ၊ ရိတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒါနံ၊ဒါန မည်၏။ ဒေယျ-ဓမ္မော၊ သည်။ ဒီယျတိ၊ ပေးလှူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤကမ္မသာဓ် ၀စနတ်ကြောင့်။ ဒါနံ၊ ၏။

ဝေါ၊ သို့။ တိ၀ိ၀ဓမ္မိ၊ သော။ ဘေါ၊ ဤ ဒါနသည်။ အတ္ထတော၊ တရား ကိုယ်အနက်အားဖြင့်။ စေတသိကော၊ စေတသိကဖြစ်သော။ ဓမ္မော စေ၀၊ တရားရင်း။ [စေတနာနှင့် ဝိရတိကိုဆိုသည်။] ဒေယျဓမ္မော စ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိ၀ံ၊ သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဒါနကထာ၌။ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထ-ကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧ၀ံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီ တို့၏။ ဒါနံ၊ ဒါန ဟူသည်။ စေတသိကော၊သော။ဓမ္မော ၀၊တရားသာတည်း။ ဒေယျဓမ္မော၊ သည်။ နု (ဒါနံ)၊ ဒါန မဟုတ်။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ စေတသိကောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထို အခါ၌။ နံ၊ ထို ပရ၀ါဒီကို။ ဒေယျဓမ္ম-ဝသေန၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ဌါ။ လဒ္ဓာတိ၊ လဒ္ဓာ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ အန္ဓာဒိနိ ဝိယ၊ စား

၁။ ဒေယျဓမ္မ ။ ပေ ။ စောဒေတုံ။ ။"ဒါန ဟူသည် စေတသိက်သာတည်း" ဟု ပရ၀ါဒီ အယူရှိ၏။ ထို စေတသိကဒါနကို သူတပါးအား ဒေယျဓမ္မ(အလှူပစ္စည်း) အဖြစ်ဖြင့် လှူခြင်းငှါ ရကောင်းပါသလား"ဟု စောဒနာခြင်းငှါ"လဒ္ဓာ စေတသိ-ကော ဓမ္မော ပရေသံ ဒါတုံ"ဟူသော ဒုတိယပြဿနာကို သကဝါဒီ ဆိုသည်။

ဖွယ်အစရှိသော လူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကဲ့သို့။ သော၊ တို့ စေတသိက်သည်။ ဒါတို့၊ ဌ၊။ နု သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေ ဣတရဿ။ ပုန၊ တဖန်။ ဒဠှံ၊ ခိုင်မြဲသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ မေးအပ်သော်။ အဘယံ ဒေတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တဝသေန၊ သုတ်နှင့် စပ်သဖြင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ တသော ဝ။ ထိုပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းသာတည်း။ ပန၊ ကား။ ဖဿ-ပဉ္စာဒီသု၊ ဖဿပြဿနာ အစရှိသည်တို့၌။ (လဗ္ဘာ ဖဿော ပရေသံ ဒါတုံ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။)ဖဿံ ဒေတိတိအာဒိဝေါဟာရံ၊ အစရှိသော အခေါ် အဝေါ်ကို။ အပဿန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ) ပဋိက္ခိပတေ ဝ၊ သည်သာ။

၄၃၉။ အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိ ံ၊ အစရှိသော စကားကို။ အစေတသိကဿ၊ စေတသိက်မဟုတ်သော။ ဓမ္မဿ၊ အနှာဒိဓမ္မ၏။ ဒါနဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ အကျိုးပေးခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ နု ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။-ဟိ၊ မှန်။ တနည်း၊ (ကဿ အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိ အစေတသိ-ကဿဓမ္မဿ ဒါနဘာဝ ဒီပနတ္ထံ နု ဝုတ္တံ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အစေတသိကော၊ စေတသိက မဟုတ်သော။ အနှာဒိဓမ္မော၊ အနှ အစရှိသော ဒေယျဓမ္မသည်။ အာယတိ ံ၊ နောင်အခါ၌။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ နု ဒေတိ ?၊

၁။ **အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိ**။ ။ပါဠိတော်၌ "ဒါနံ အနိဋ္ဌဖလံ ။ပေ။ ဒုက္ခဝိပါ-ကန္တိ"ဟူသော ပရဝါဒီ၏ ဒုတိယပြဿနာကို "**အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိ**" ဟု ဆိုသည်။ ထို အာဒိဖြင့် ဒုက္ခဝိပါကံတိုင်အောင် ယူပါ။ ထို စကားရပ်သည် စေတသိက် မဟုတ်သော အနှာဒိဓမ္မကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုအပ်သော စကားရပ်တည်း။ မှန်၏-အနှစသော လူဖွယ်ဝတ္ထုသည် တရံတခါ လူမမာအား ဆေးခါးကြီးကို ပေးရသကဲ့သို့ အနိဋ္ဌ ဖြစ်သော် ဒါနဝတ္ထုလည်း ရှိ၏။ ထို အနိဋ္ဌ ဖြစ်သော ဒါနဝတ္ထုသည် အနိဋ္ဌ ဖြစ်သော အကျိုးကို ပေးသလော ဟူသော ပြဿနာကို ပရဝါဒီက ဆိုသကဲ့သို့ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ် မိန့်တော်မူသည်။

၂။ **ဒါနဘာဝဒီပနတ္ထံ ။ပေ။ နု ဝုတ္တံ**။ ။စာအုပ်တို့၌ နု သဒ္ဒါ မပါသော်လည်း ဋီကာ၌ "နု ဝုတ္တံ"ဟု နု သဒ္ဒါ ပါ၏။ ရှေး အဋ္ဌကထာနိယယ၌လည်း "နု ဝုတ္တံ"ဟု နု သဒ္ဒါ ပါသည်။ ဤသို့ နု သဒ္ဒါ ပါမှလည်း ဗျတိရေကဝါကျဖြစ်၍ "လာဘဖလဘာဝနိယမနတ္ထံ ပနေတံ ဝုတ္တ"ဟူသော အနွယဝါကျနှင့် အမြီး အမောက် တည့်သည်။ ဒါနဘာဝဒီပနတ္ထံကို ဋီကာ၌ "ဖလဒါနဘာဝဒီပနတ္ထံ"ဟုရင်း, အနု-ဋီကာ၌ "ဖလဒါနသဘာဝဒီပနတ္ထံ"ဟုရင်း ဖွင့်၏။ ထို အဖွင့်အတိုင်း နိယယ၌ အနက် ပေးရသည်။ ဆိုလိုရင်းကား-အနိဋ္ဌဖလံ စသော စကားကို စေတသိက် မဟုတ်သော အနှာဒိဓမ္မ၏ ဖလဒါနသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်ပါ-ဟူလို။ မည်သည့်အကျိုးငှါ ဆိုအပ်ကြောင်းကို အနွယဝါကျဖြင့် ပြလိမ့်မည်။

၃။ **နု ဟိ ။ပေ။ ဝိပါကံ ဒေတိ**။ ။ဤဝါကျသည် ရှေး ဝါကျ၏ ဒဠှီကရဏ ဝါကျတည်း။ တနည်း-ရှေး ဝါကျ၏ ဟေတု ဝါကျတည်း။ စေတသိက် မဟုတ်သော

မပေး။ (တသ္မာ အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိ ။ ပေ ။ နဝုတ္တံ။) ပန၊ အဟုတ်ကား။ ဣဋ္ဌဖလဘာဝနိယမနတ္ထံ၊ ဣဋ္ဌ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို အမြဲသတ်မှတ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ တေ၊ ဤ အနိဋ္ဌဖလံအစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအုံ့။ အယမ္ပိ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ အနက်သည်လည်း။ ဣဒေ၊ ဤ အနိဋ္ဌဖလံ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း။ အစေတသိကော၊ သော။ အန္ဓာဒိဓမ္မော၊ သည်။ ဒါနံ၊ ဒါန သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အုံ့။ (ဝေ)သတိ)ဟိတစိတ္တေန၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏စိုးပွားကို အလိုရှိသောစိတ်ဖြင့်။ အနိဋ္ဌံ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ အကန္တံ၊ မနှစ်သက်အပ် သော။ တေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ ဒေန္တဿ၊ ပေးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိမ္မဿိဇာဒီဟိ၊ တမာမျိုးစေ့ အစရှိသည်တို့မှ။ နိမ္မာဒယော၊ တမာပင်အစရှိသည်တို့သည်။ (နိဗ္ဗတ္တန္တိ)ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ (ဝေ)။ အနိဋ္ဌမေव၊ အလိုမရှိအပ်သည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ဖြစ်စရာရှိ၏)။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ယသ္မာ။ ဣဒေ၊ ဤအနိဋ္ဌ အကန္တဆေးကို ပေးရာ၌။ ဟိတ ဖရဏစိတ္တ စေတနာ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ စိုးပွားခံ ဖြန့်အပ်သော စွန့်ကြဲကြောင်း စေတနာသည်။ ဒါနံ၊ ဒါနတည်း။ တသ္မာ။ ဒေယျဓမ္မော၊ သည်။ အနိဋ္ဌေပိ၊ အနိဋ္ဌဖြစ်ပါသော်လည်း။ ,ဒါနံ၊ ဒါနစေတနာသည်။ ဣဋ္ဌဖလမေव၊ ဣဋ္ဌ အကျိုးရှိသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ(အယမ္ပိ)၊ သည်လည်း။ (အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။)

ဝေ၊ ဤသို့။ ပရဝါဒီနာ၊ သည်။ (သာဓေတုံ အာဟ-ဌ္ဌ စပ်။)စေတသိက ဓမ္မသာ၊ စေတသိကဓမ္မ၏။ ဒါနဘာဝေ၊ ဒါနအဖြစ်ကို။ ပတိဋ္ဌာပိတေ၊ တည်စေအပ်ပြီးသော်။ [“တေန' ဝတ ရေ ဝတ္တေ စေတသိကောတိ ဒါနန္တိ”

အန္ဓာဒိဓမ္မသည် နောင်အခါ၌ 'အကျိုးကို တိုက်ရိုက်မပေးနိုင်။ ထို့ကြောင့် အနိဋ္ဌဖလံ စသော စကားကို အစေတသိကအန္ဓာဒိဓမ္မ၏ ဖလဒါနသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ပါ-ဟူလို။

၁။ ဣဋ္ဌဖလ ။ပေ။ ဝုတ္တံ။ ။ဤ ဝါကျကား “နဝုတ္တံ”ဟူသော ရှေ့ဗျတိ-ရေက ဝါကျ၏ အနွယ် ဝါကျတည်း။ 'အနိဋ္ဌဖလံ အစရှိသော စကားကို ဖလဒါန-သဘာဝဝိပန အကျိုးငှါ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်လျှင် အဘယ်အကျိုးငှါ ဆိုအပ်ပါ သနည်း ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဣဋ္ဌဖလံ ။ပေ။ ဝုတ္တံ”ဟု မိန့်သည်။ ဆိုလိုရင်း ကား-အနိဋ္ဌဖလံ, အစရှိသော စကားကို စေတသိက် မဟုတ်သော အန္ဓာဒိဓမ္မသည် ဆေးခါးကြီး စသည်ကဲ့သို့ အနိဋ္ဌဝတ္ထု ဖြစ်ပါသော်လည်း “အကျိုးပေးသောအခါ၌ ကား ဣဋ္ဌဖြစ်သော အကျိုးကိုသာ အမြဲပေးရသည်”ဟု သတ်မှတ်၍ ပြခြင်းအကျိုးငှါ ဆိုအပ်သည်-ဟူလို။ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို “ယသ္မာ ပနေတ္ထ ။ ပေ ။ ဣဋ္ဌဖလမေव ဟောတီတိ”ဟု ပြလိမ့်မည်။

ဟု တည်စေအပ်ပြီးသော်။] သကဝါဒီ[1]၊ သည်။ ဣတရေန[2]၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းမှတပါးသော။ ပရိယာယေန[2]၊ အကြောင်းဖြင့်("ဒီယျတိတိ ဒါနံ" ဟူသော ကမ္မသာဓန အကြောင်းအားဖြင့်။) ဒေယျဓမ္မဿ၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်း၏။ ဒါနဘာဝံ၊ ဒါန၏အဖြစ်ကို။ သာဓေတုံ၊ ဌ၊ ။ ဒါနံ ။ပေ။ ဘဂဝတာတိအာဒိ[3]၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ[3]၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ စိဝရာဒီနံ၊ သက်နှံးအစရှိသော လှူဖွယ်တို့၏။ ဣဋ္ဌ-ဝိပါကတံ၊ ဣဋ္ဌ အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အပယာနေ့ဟု၊ သည်။ (ဟုတ္တာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ သုတ္တသာနေ[4]၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြီးစေကြောင်းသုတ်သည်။ ပရဝါဒီဝါဒေပိ၊ ပရဝါဒီ၏ ဝါဒဌ္ဌလည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ သကဝါဒီ-ဝါဒေပိ၊ သကဝါဒီ၏ ဝါဒဌ္ဌလည်း။ (ယုဇ္ဇတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ နှစ်ဝါဒလုံးဌ္ဌ သင့်ပါသော်လည်း။ ဧကေန၊ တခုတည်းသော။ အဇ္ဇေန[4]၊ အနက်အားဖြင့်။ န(ယုဇ္ဇတိ)၊ သင့်သည်မဟုတ်။

ဒေယျဓမ္မော ဣဋ္ဌဖလောတိ၊ အစ်ရှိသော ပရဝါဒီ၏ ပြဿနာဌ္ဌ။ ဣဋ္ဌဖလ ဘာဝမတ္တမေव၊ ဣဋ္ဌ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကိုသာ။ (သကဝါဒီနာ)။

၁။ **သကဝါဒီ ။ ပေ ။ ဘာဒိမာဟ**။ ။ဤ အနုသန္ဓေတက်ပုံကိုကြည့်၍ ပါဠိတော်ဌ "ဒါနံ ဣဋ္ဌဖလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ စီဝရံ ဒါနန္တိ"စသော တရပ်လုံးဌ ပဌမ အမေးကို သကဝါဒီ၏ စကားဟု သိသာ၏။ ပါဠိတော်စာအုပ်တို့ဌကား + ကြက်ခြေ အမှတ်အသားဖြင့် ပရဝါဒီ၏ အမေး - သကဝါဒီ၏ အဖြေဟု ပြထားသည်။ စဉ်းစားပါ။

၂။ **ဣတရေန ပရိယာယေန**။ ။ရှေးဌ ဒါနစေတနာဟူသော စေတသိက်၏ ဒါနအဖြစ်ကို ပြီးစေရာဝယ် "ဒေတိ ဒေယျဓမ္မံ"ဟုဝင်း၊ "ဒေန္တိ တောယ ဒေယျ-ဓမ္မံ"ဟုဝင်း ဝိဂြိုဟ်နှစ်မျိုး ပြု၏။ "ထို နှစ်မျိုးမှ တပါးသော ပရိယာယ်"ဟူသည် ဒေယျဓမ္မကို အရကောက်ရသော "ဒီယျတိတိ ဒါနံ"ဟူသော ကမ္မသာဓနအနက်" ဟူသော အကြောင်းတည်း။ [ဣတရေနာတိ "ဒီယျတိတိ ဒါနံ"တိ ဣမိနာ ပရိယာ-ယေန၊ ဌီကာ။]

၃။ **သုတ္တသာဓနံ ။ ဧ၀ ။ ဧကေန အဇ္ဇေန**။ ။သဒ္ဒါ ဟိရိယံ စသော ဂါထာကိုဝင်း၊ "ဣဓေကစ္စော အနံ ဒေတိ" စသော ပါဠိရပ်ကိုဝင်း သုတ္တသာဓန (မိမိတို့ အယိုရှိအပ်သော အနက်ကို ပြီးစေတတ်သော သက်သေခံပါဠိတော်)ဟု ခေါ်၏။ ထို သုတ္တသာဓန ပါဠိတော် ၂-ရပ်သည် ပရဝါဒီဝါဒဌ္ဌလည်း သာဓက ဖြစ်သင့်၏။ သကဝါဒီဝါဒဌ္ဌလည်း သာဓက ဖြစ်သင့်၏။ သို့သော် အနက်တမျိုးတည်း အားဖြင့်ကား ဖြစ်သင့်သည် မဟုတ်။ ပရဝါဒီ၏ ဝါဒနှင့် လိုက်လျောအောင် အနက်တမျိုး, သကဝါဒီ၏ ဝါဒနှင့် လိုက်လျောအောင် အနက်တမျိုးယူမှ နှစ်ဝါဒလုံးနှင့် သင့်မည်။ [ဆိုင်ရာဝါဒနှင့် သင့်လျော်အောင် အနက်ယူရပုံကို ဌီကာ၌ "နှ ပန ဧကေနဇ္ဇေနာတိ"ဟု တည်၍ အကျယ်ပြထားသည်။]

ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ တသ္မာ။တေ နု ဟိ နု ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဣတ္ထေ၊ဟူသောဤပါဠိ၌။ ဣဒ္ဓိဖလဘာဝေနေဝ၊ ဣဒ္ဓိအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။ နု ဝတ္တဗ္ဗတာ၊ မဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယဒိ ဇာတိ၊ သင့်၏။ ပန၊ အနုယောဇနာ။ ဒါတဗ္ဗဒ္ဓေန၊ ပေးလှူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနုက်ကြောင့်။ ဒေယျဓမ္မော၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်။ ဒါနမေဝ၊ဒါနပင်တည်း။ ဟိ၊မှန်။ ဒ္ဒိန္ဒ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဒါနာနံ၊ စေတနာဒါန, ဒေယျဓမ္မဟူသော ဝတ္ထုဒါနတို့၏။ သက်ရှာဘာဝမောစနတ္ထမေဝ၊ သဘောအားဖြင့် ရှောနှောသည်အဖြစ်ကို လွတ်စေခြင်းအကျိုးငှါသာ။ အယံ ကထာ၊ ဤ ဒါနကထာကို။(မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်ရှေ့ရေန၊ သည်။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒါနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၅-ပရိဘောဂမယပုညကထာ အဖွင့်

၄၀၃။ ဣဒါနိ ပရိဘောဂမယပုညကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုပရိဘောဂမယပုညကထာ၌။ တေသံ၊ ထိုတံတားခင်းခြင်း, ရေတွင်း ရေကန်တူးခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုပြုသော အလှူရှင်တို့၏။ ဒိဝါစ၊ နေ့အခါ၌ဌင်း။ ရတ္တောစ၊ ညဉ့်အခါ၌ဌင်း။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုသည်။ ပဝဏ္ဏတိ၊ တိုးပွါး၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့ဌင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင် အလှူရှင်၏။ စီဝရံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇမာနော၊ သုံးစွဲသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိစ၊ ဌင်း။ ဧဝမာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ ရာဂဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိကသမ္ဘိတိယာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ ပရိဘောဂမ္ဟယံ၊ သုံးစွဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပုညံ နာမ၊ ကောင်းမှုမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)၊ တေ သန္ဓာယ ပရိဘောဂမယန္တိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ပုညံ နာမ၊ ကောင်းမှုမည်သည်။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿ အစရှိကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ တတော၊ ထို ဖဿ အစရှိသော ကုသိုလ်

၁။ ဒေယျဓမ္မော ။ပေ။ ပဋိက္ခိတ္တံ။ ။ပါဠိတော်၌ ဒေယျဓမ္မော ဣဒ္ဓိဖလော၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ သုခဝိပါကော၊ လော။ ဤသို့ ပရဝါဒီမေးရာ၌ "နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု သကဝါဒီ ပယ်၏။ ဤသို့ ပယ်ရာ၌ ဒေယျဓမ္မဝတ္ထုက တိုက်ရိုက် မပေးနိုင်ခြင်းမျက်ကိုသာ ပယ်သည်။ ဒေယျဓမ္မ၏ ဒါန အဖြစ်ကိုကား မပယ်ပါ-ဟူလို။

တရားတို့မှ။ ပရုံ၊ တပါးသော။ (ပုညုံ၊ သည်။) နှ၊ မရှိ။ တသ္မာ။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ ဖဿာဒီဟိ၊ ဖဿ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝစိုတမ္ပိ၊ တိုးပွါးရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ဌာ။ ပရိတောဂမယော ဖဿောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ (သကဝါဒီနာ)အာရဒ္ဓံ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော ပြဿနာကို။ ဣတရေန၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ သည်။ တေသံ၊ ထို ဖဿ အစရှိသော တရားတို့၏။ အဝစုနတော၊ မတိုးပွါး ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိတ္တံ။

လတာ ဝိယာတိအာဒိနိ၊ အစရှိသော စကားတို့ကို။ ကိရိယာယ ဝါ၊ပြုလုပ် ခြင်းနှင့်ရင်း။ ဘာဝနာယ ဝါ၊ တိုးပွါးစေခြင်းနှင့်ရင်း။ ဝိနာပိ၊ ကင်းရှိ လည်း။ လတာဒီနိ၊ နွယ် အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့သည်။ သယမေव၊ အလိုလို သာလျှင်။ ဝစုန္တိ ယထာ၊ တိုးပွါးကုန်သကဲ့သို့။ ဧवं၊ တူ။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ (ဖဿာဒယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။) ဝစုန္တိ ကိံ၊ တိုးပွါးကုန် သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ဌာ။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ တထာ၊ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အသာ၊ ထို ကောင်းမှု၏။ အဝစုနတော၊ ကြောင့်။ နဟောဝါတိ၊ နဟောဝံ ဝတ္တမ္ဘေ ဟူ၍။ (ပရဝါဒီနာ) ပဋိက္ခိတ္တံ။

ဌဂဌ။ နှ သမန္နာဟရတိတိ ပညှေ၊ ဌ္ဌ။ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် တို့၏။ ပရိဘောဂေန၊ သုံးစွဲခြင်းကြောင့်။ ပုရိမစေတနာ၊ ရှေ့ဌ္ဌ ဖြစ်သော စေတနာသည်။ ဝစုတိ၊ တိုးပွါး၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တိုးပွါးလသော်။ တံ၊ ထိုသို့ တိုးပွါးသော ပုဗ္ဗစေတနာသည်။ ပုညုံ၊ ကောင်းမှုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိဝသေန၊ အယူ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်ဌ္ဌ။ အနာဝဇ္ဇေ ဌာနေ ဌိတာတိအာဒီဟိ၊ အစရှိသော စကားတို့ဖြင့်။ ပုဗ္ဗော၊ (သမာနော)။ ဒါယကဿ၊ အလှူရှင်၏။ စာဂစေတနံ၊ စွန့်ကြဲကြောင်း စေတနာကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ တတ္ထ၊ ထို အနာဝဇ္ဇေ ဌာနေ အစရှိသော စကားရပ်ဌ္ဌ။ အနာဝဇ္ဇေ ဌာနေ ဌိတာတိ၊ ကား။ ဒါနစေတနာယ၊ ဒါနစေတနာ၏။ (ဇော စေတနာ၏။) ပုရေစာရိကေန၊ ရှေသွားဖြစ်သော။ အာဝဇ္ဇနေန၊ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းဖြင့်။ ဘဝင်ံ၊ ဘဝင်ကို။ (ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ ဟု ဆိုအပ်သော ဘဝင်ကို။) အနာဝဇ္ဇေ ဌာနေ ဌိတာ၊ မလည်စေလသော်။ အပရိဝဇ္ဇေ ဌာနေ ဌိတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် မလည်စေလသော်။ (ပုညုံ ဟောတိ၊ လော-ဌ္ဌ စပ်။) အနာဘောဂဿာတိ၊ ကား။ နိရာဘောဂဿ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းမရှိလသော်။ အသမန္နာဟရန္တဿာတိ၊ ကား။ နှ သမန္နာဟရန္တဿ၊ ကောင်းစွာ စိတ်ဌ္ဌ မဆောင်လသော်။ ဟိ၊ မှန်။ အာဝဇ္ဇနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းသည်။ ဘဝင်ံ၊ ဘဝင်ကို။ ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ၊ ဖြတ်၍။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ဂတမဂ္ဂေ၊ သွားအပ်သော လမ်းဌ္ဌ။

(အာရုံတည်းဟူသော လမ်းဌ။) ဥပဓိဇမာနံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ဒါနစေတနံ၊ ကို။ သမန္နာဟရတိ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်သည် မည်၏။ ဧဝံကိစ္စေန၊ ဤဒါနစေတနာကို ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းကိစ္စရှိသော။ ဣမိနာ စိတ္တေန၊ ဤမနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်ဖြင့်။ အသမန္နာဟရန္တဿ၊ ဒါနစေတနာကို ကောင်းစွာ မဆောင်လသော်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ဒါနစေတနာကို မဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။

အမနသိကရောန္တဿာတိ၊ ကား။ မနံ၊ ဇောစိတ်ကို။ အကရောန္တဿ၊ မပြုလသော်။ [အခြား နေရာ၌ကဲ့သို့။ "မနသိ၊ စိတ်ဌ။" ဟု မပေးလင့်။] [အာဝဇ္ဇနဋ္ဌိ ဟု ရှိသော မူကဲ့သည် ကောင်း၏။] ဟိ၊ မှန်။ အာဝဇ္ဇနံ၊ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ တဒနန္တရံ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့ဌ။ ဥပဓိဇမာနံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ မနံ၊ စိတ်ကို။ ကရောတိ နာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အကရောန္တဿ၊ မပြုလသော်။ (ပုညံ ဟောတိ၊ လော-ဌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပယောဂဝစနသ္မိံ။ ဒုတိယာဝိဘတ်ဌ။ ဝါ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော အနက်ဌ။ ဧတေ၊ ဤ မနသိသဒ္ဒါသည်။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမီဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။ အစေတယန္တဿာတိ၊ ကား။ စေတနံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေန္တဿ၊ မဖြစ်စေလသော်။ အပတ္ထေန္တဿာတိ၊ ကား။ ပတ္ထနာသင်္ခါတံ၊ တောင့်တခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကုသလစ္ဆန္ဒံ၊ ကုသိုလ်ဆန္ဒကို။ အကရောန္တဿ၊ မပြုလသော်။ အပ္ပဏိဒဟန္တဿာတိ၊ ကား။ ဒါနစေတနာဝယေန၊ ဒါနစေတနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဌပေန္တဿ၊ မထားလသော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။

နနု အာဝဇ္ဇေန္တဿာတိ ဝါ ရေ၊ ဟူသော ဝါရဌ။ အာဘောဂဿာတိ၊ ကား။ အာဘောဂ ဝတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (တံ ပုညံ ဟောတိ-ဌ စပ်။) ["အာဘောဂေါ + ယဿ အတ္ထိတိ အာဘောဂေါ" ဟု အဿတ္ထိ ဝိဂ္ဂဟ ကို ပြသည်။] အထ ဝါ၊ ထို့ပြင် တနည်းကား။ "အာဘောဂါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ အယ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (တံ ပုညံ ဟောတိ။) ဝါ၊ တနည်းကား။ အာဘောဂဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ဌ။ တံ ပုညံ၊ ထို ကောင်းမှုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၄၇၅။ ဒ္ဒိန္နံ ဖယာနန္တိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ဌလည်း။ ကေဂ္ဓဟေ၊ တပြိုင်နက်သော ခဏဌ။ ဒါယကဿ၊ အလှူရှင်၏။ ဒ္ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ ဖယာဒီနံ၊ ဖယ အစရှိသော တရားတို့၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌိက္ခိပတိ။ ဒါယကဿ စ၊ အလှူရှင်ရင်း။ ပရိဘုဥ္ဇကဿ စ၊ သုံးစွဲသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဖယာဒယော၊ ဖယ အစရှိသော တရားတို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိဇာနာတိ။

အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ အဃ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ ပဋ္ဌန်း၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဝိညာဏာနံ၊ စက္ခု စသော ဝိညာဉ်တို့၏။ သုမောဓနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တဿာပိ၊ ထို အယူ၏လည်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိဇာနာတိ။

အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ပရိယာယဿ၊ ပရိယာယ်၏။ ဒ္ဒါရံ၊ တံခါးကို။ ပိဒဟိတ္ဝာ၊ ပိတ်၍။ ဥဇုဝိပစ္စနီကဝသေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်၏အစွမ်းဖြင့်။ စောဒေတုံ...ဌ ါ။ ကုသလာဒိပဋ္ဌံ၊ အစရှိသော ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတိ။ တတြ၊ ထို ကုသလံ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ကုသလာ-ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏။ ဧကဿ၊ တယောက်တည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (သန္တာန်၌)။ ဧကက္ခဏေ၊ ၌။ သမ္ပယောဂါဘာဝံ၊ ယှဉ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပန၊ ကား။ ပရိဘောဂမယံ၊ သုံးစွဲခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော ကောင်းမှုသည်။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့် မယှဉ်သော ကောင်းမှုသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သော အယူကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိပ်၏။

၄၇၆။ သုတ္တသာဓနေ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြီးစေကြောင်း သုတ်၌။ အာရုမရောပကာဒီနံ[1]၊ သစ်သီးခြုံ ပန်းခြုံကို စိုက်ပျိုးတတ်သူ အစရှိသည်တို့၏။ အနုဿုရဏပဋိသင်္ခရဏာဒိဝသေန၊ အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်း, ဖြင်ဆင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား အကြား၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သဒါ ပုညံ ပဝဋ္ဋတိတိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

အပ္ပမာဏော တဿ ပုညာဘိသန္ဒေါတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ အပ္ပမာဏဝိဟာရိနော၊ အပ္ပမာဏနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် နေလေ့ရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိန္နပစ္စယတ္တာ စ၊ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်း၏

---

[1] **အာရုမရောပကာဒီနံ**။ ။အာဒိဖြင့် လမ်းသွား လမ်းလာတို့၏ အရိပ်ခိုကို တောသစ်ပင်စိုက်သူ, တံတားခင်းသူ, ရေတွင်း ရေကန် တူးဖော်သူ, ရေအိုးစင် တည်သူ, စရပ်ဆောက်သူတို့ကို ယူပါ။ [ထိုသူတို့သည် လူအများတို့၏ အေးချမ်းသာယာစွာ လာရောက်ကြည့်ရှုတို့ရာ စိုက်ထားအပ်သော မိမိဥယျာဉ်ထည်း၌ ဤအချိန်အခါဝယ် လူတို့သည်ရင်း, ငှက် စသော သတ္တဝါတို့သည်ရင်း, ချမ်းချမ်းသာသာ နေကြပေလိမ့်မည်ဟု အမှတ်ရခြင်းအားဖြင့်ရင်း, မိမိဥယျာဉ် မိမိ၏ တောသစ်ပင် မိမိ၏ တံတား ရေတွင်း ရေကန်ကို ဖြင်ဆင်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း မကြာမကြာ ကုသိုလ်ရသောကြောင့် "သဒါ ပုညံ ပဝဋ္ဋတိ"ဟု ဟောတော်မူသည်။ အကြောင်းမဲ့ သက်သက် ကုသိုလ်တိုးပွါးသည်ဟု ဟောတော် မမူပါ-ဟူလို။]

အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဧ၀ရူပေါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ စိ၀ရုံ၊ ကို။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ သုံးစွဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုမောဒနဝသေန,စ၊ အဖန်ဖန် ၀မ်းမြောက်ခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့်ရင်း။ (ဘဂ၀တာ)၀ုတ္တံ။ တံ၊ ထိုကောင်းမှုကို။ သော၊ ထို ပရ၀ါဒီသည်။ ပရိဘောဂမယံ၊ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်ထင်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယဿ၊ ပဋိဂ္ဂါဟ-ကေန၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဒေယျဓမ္မေ၊ ကို။ အပရိ-ဘုတ္တေပိ၊ မသုံးစွဲအပ်ပါသော်လည်း။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိယေ၀၊ သည်သာ။ တဿ၊ သ၀ါဒီ ၀ါဒေါ၀၊ သည်သာ။ ဗလ၀၊ အားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို ပဋိဂ္ဂါဟ်ကေ ပဋိဂ္ဂါဟိတေ ဟူသော ပါဋ္ဌ။ ပဋိဂ္ဂါဟကေန၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂ-ဟိတေ၊ အလှူခံအပ်ပြီးသော်။ (ရာဇာနော ၀ါ ဟရန္တိ-ဋ္ဌ စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌမ္ဗော၊ ၏။ ("ပဋိဂ္ဂါဟကေ"ဋ္ဌ သတ္တမီ၀ိဘတ်ကို တတိယာ၀ိဘတ်ဟူ၍ အနက်ဋ္ဌ သက်ပါ-ဟူလို။ ထို့ကြောင့် "ပဋိဂ္ဂါဟကေ"ပါဋ္ဌသည် မူရင်းတည်း ဟု မှတ်ပါ)။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေ၀။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပရိဘောဂမယပုညကထာ ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၆-ဣတောဒိန္နကထာ အဖွင့်

၄၀၀–၄၉၁။ ဣဒါနိ ဣတော ဒိန္နကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဣတောဒိန္နာ၀ကထာဋ္ဌ။ ရာဇဂိရိ၀ါသိဒ္ဓတ္ထိ၀ါနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာမိ။ (ဧ၀ံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ တဟိं၊ ထို ပြိတ္တာဘုံ၌။ ကာလက်တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အသက်ရှည်ရာ ကာလ ရှိကုန်သော။ ပေတာ၊ ပြိတ္တာတို့သည်။ ဣဓ၀ေ၊ ဤ လူပြည်မှ။ ဒိန္နေန၊ ပေးလှူအပ်သောပစ္စည်းဖြင့်။ ယာပေန္တိ၊ မျှတ ကြကုန်၏။ ဣတိ၀စနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဣတော၊ ဤ လူပြည်မှ။ယံ စိ၀ရာဒိ၊ အကြင် သင်္ကန်း အစရှိသော ပစ္စည်း၀တ္ထုကို။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ်ပြီ။ တေနေ၀၊ ထို ပစ္စည်းဖြင့်ပင်။ ယာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ဣတော ဒိန္နေနာတိ၊ အစရှိသော။ ပုဗ္ဗော သ၀ါဒီ၀ါ။ ပဋိညာ ဣတ၀ါ။ ပုန၊ တဖန်။ စိ၀ရာဒိ၀သေန၊ သင်္ကန်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်ဖန် မေးစီစစ်အပ်သည်။ (သမာနော)။ ပဋိကွိပတိ၊ အညော အညဿ ကာရကောတိ၊ ကား။ အညဿ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိပါ၀ကဒါယကာနံ၊ အကျိုးကို ပေးတတ်ကုန် သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့ကို။ အညော၊ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာရကော၊ ပြုနိုင် သလော။ အတ္ထနာ၀၊ မိမိသည်သာ။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ န ကရောတိ၊ မပြုသလော။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ၀ါ၊ ကို။ ၀ုတ္တံ၊ ဆိုအပ်

သည်။ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဒ္ဓော (သမာနာ)။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ သုတ္တဝိရောဓဟေတုယေန၊ ပါဠိတော် သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ,ပဋိက္ခိပတိ၊ [“ပရံ ကတံ သုခဒုက္ခန္တိ အဗျာကတမေတံ တထာဂတေန”ဟူသော သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့် ပယ်သုတည်။]

ဒါနံ ဒေန္တိန္တိ၊ ဟူသော ပါဋ်၏။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒဒမာနံ၊ ပေးလှူသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ (အနုမောဒေန္တိ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။-၂၌ စပ်။) ဣတိ-အတ္ထော၊ နက်။ တတ္ထ၊ ထို ဒါနံ ဒေန္တံ အစရှိသော ပါဋ်၌။ ယသ္မာ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အနုမောဒိတတ္တာဝ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာ။ [အနုမောဒိတတ္တာ စ၊ ဟု စ-ရှိသည်ကား ပါဋ်ပျက်။] တေသံ၊ ထို ပြိတ္တာတို့၏။ တတ္ထ၊ ထို ပြိတ္တာဘဝ၌။ ဘောဂ ါ၊ အစားအသောက်သုံးဆောင်ဖယ်တို့သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ။ အသ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ (အပ္ပတိဋ္ဌိတာ ဝ-၌စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (ပတိဋ္ဌာပေန္တသာ ပိ-၌ စပ်။) ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ (မိမိက ဝမ်းမြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ ထို ပြိတ္တာတို့၏ ထို ပြိတ္တာဘုံ၌ စည်းစိမ်တို့ကို ရခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်။) လဒ္ဓံ၊ အယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေန္တသာ ပိ၊ တည်စေပါသော်လည်း။ အပ္ပတိဋ္ဌိတာ ဝ၊ တည်စေအပ်သည် မမည်သည်သာ။ ဟောတိ။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထို ပြိတ္တာတို့သည်။ ဣဒါနိ ဝ၊ ဤလှူဘဝမှ။ ဒိန္နေန၊ ပေးလှူ အပ်သော။ ‘ဝတ္ထုနာ ဝ၊ သက်နှံ့ စသော ဝတ္ထုကြောင့်သာ။ နယာပေန္တိ၊ မျှတ်ကြကုန်သည် မဟုတ်။ [အလှူကို ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြောင့်သာ စည်းစိမ်ကို ရသည်-ဟူလို။ ထို့ကြောင့်။ သို့အယူကို တည်စေအပ်ပါသော်လည်း တည်စေရာ မရောက်။] သေသေသုံ၊ ကြင်းကုန်သော။ သုတ္တသာဓနေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သေ ဝ နယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဣတောဒိန္နကထာ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇-ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်

(၄၉)။ ဣဒါနိ ပထဝီ ကမ္မဝိပါကောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ ဣဿရိယ-သံဝတ္တနိယံ ။ပေ။ ကမ္မန္တိ ဘဏ္ဍ၊ ဟူသော ဤပါဋ်၌။ ဣဿရာနံ၊ အစိုးရသူတို့၏။ ဘာဝေ ါ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ စည်းစိမ်သည်။ ဣဿရိယံ နာမ၊ ဣဿရိယမည်၏။ အဓိပတီနံ၊ မိမိနှင့်စပ်သူတို့ အပေါ် ဝယ် အရှင် သခင် ဖြစ်သူတို့၏။ ဘာဝေ ါ စ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရာထူးဌာနန္တရသည်လည်း။ အာဓိပစ္စံ နာမ၊

အာဓိပစ္စံ မည်၏။ ပထဝီဿရိယအာဓိပစ္စသံဝတ္တနိုကံ၊ မြေကြီးကို အစိုးရသူ၏ အဖြစ်,အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မဠ၊ ကံသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တသ္မာ။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယ္ယထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ပထဝီ၊ မြေကြီးသည်။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပထဝီတိ၊ အစရှိသော။ ပဋ္ဌာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

သုခဝေဒနိယာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ကမ္မဝိပါက ။ ပေ ။ ဝသေန၊ ကံ၏အကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်တရား၏ သဘောကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သကဝါဒိနာ) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဖဿော ဟောတိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု၊ ညွှန်ပြအပ်ကုန်သော။ ဝိပါကေသု၊ ဝိပါက်တို့တွင်။ ဖဿော၊ ဖဿ သည်။ သုခဝေဒနိယာဒိဘေဒေါ၊ သုခ-ဝေဒနိယ အစရှိသော အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ထို ဖဿ သည်ရင်း။ သညာဒယော စ၊ သညာ အစရှိသော တရားတို့ သည်ရင်း။ သုခဝေဒနာဒီဟိ၊ သုခဝေဒနာ အစရှိသော တရားတို့နှင့်။ သမ-ယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်၏။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာ အစရှိသော တရား တို့သည်။ သညာဒီဟိ၊ သညာ အစရှိသောတရားတို့နှင့်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော ဖဿ ဝေဒနာ သညာ အစရှိသည်တို့သည် လည်း။ သာရမ္မဏာ၊ အာရုံတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ နေသံ၊ ထို ဖဿ ဝေဒနာ သညာ အစရှိသည်တို့၏(ဇောကိစ္စတပ်ခိုက်ဖြစ်သော တရားတို့၏။) ပုရေစာရိကအာဝဇ္ဇနာဒိသင်္ခါတံ၊ ရှေသွားဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန် အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ အာဝဇ္ဇနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းသည်ရင်း။ [အာဝဇ္ဇန်းကို ရှေးကဖြစ်လာသော ဘဝင်ကို ပြန်လည်စေတတ်သောကြောင့် အာဝဇ္ဇနဟု ခေါ်ရသည်။] ကမ္မပစ္စယဘူတာ၊ ကံ၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ စေတနာသည်ရင်း။ တတ္ထ၊ ထို အကျိုးဝိပါက်တို့တွင်။ ယော ဣဋ္ဌဝိပါကော၊ အကြင် ဣဋ္ဌဝိပါကသည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထို ဣဋ္ဌဝိပါကကို။ ပတ္ထနာ၊ တောင့်တတတ်သော တဏှာသည်ရင်း။ [ဣဋ္ဌဝိပါက အနိဋ္ဌဝိပါက ၂-မျိုးတွင် ဣဋ္ဌဝိပါကကိုသာ တောင့်တ သောကြောင့် "ယော တတ္ထ ဣဋ္ဌဝိပါကော"ဟု ဆိုသည်။] ပဏိဓာနဝသေန၊ ရှေးရှု ထားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ မူလတဏှာ၊ မူလတဏှာသည်ရင်း။ (အကျိုး၏ အရင်းခံ ဖြစ်သော

၁။ **သုခဝေဒနိယာ**။ ။သုခဝေဒနာယ+ဟိဟာ သုခဝေဒနိယာ၊ သုခဝေဒနာ ၏ စီးပွါးဟူသည် သုခဝေဒနာဖြစ်ဖို့ရာ ကံ၏အကျိုးတည်း။ ထို ကံ၏ အကျိုးကို သုခ ဝေဒနာဖြင့် ခံစားရသကဲ့သို့ ကံ အကျိုး မှန်သမျှ ခံစားရသော သတော ရှိရမည်။ ပထဝီသည် ထိုကဲ့သို့ ခံစားရသော သတောရှိပါသလော။-ဟူလို။

ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်သော တဏှာသည်ရင်း။) (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ကိုယ်၊ အသို့နည်း။ တေ၊ အသင်၏။ ပထဝီ၊ ပထဝီ သည်။ ဝေရူပါ၊ ဤ သုခဝေဒနီယ အစရှိသော သဘောရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှတပါးသော ပရဝါဒီသည်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပဋိလောမပုစ္ဆာ-ဒီနိ၊ ပဋိလောမပုစ္ဆာ အစရှိသည်တို့သည်။ (နနု နု သုခဝေဒနီယာ အစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက် ပုစ္ဆာ အစရှိသည်တို့သည်။) ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ၊ ကုန်သည်သာ။

၄၉၃။ ကမ္မဝိပါကော ။ ပေ ။ သာဓာရဏောတိပဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿ အစရှိသောစကားတို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပဏ္ဍ၊ ရုပ်ကိုဝင်း။ (သန္ဓာယ-၌ စပ်။) ပထဝီအာဒိနုံယေဝ၊ ပထဝီ အစရှိသည်တို့၏ပင်။ သာဓာရဏ-ဘာဝံ စ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကိုဝင်း။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ အသာဓာရဏ-မညေသန္တိ သုတ္တံ၊ အစရှိသောသုတ်ကို။ ပရသမယတော၊ ပရဝါဒီ၏ အယူ ဖြင့်။ အာဟရိတ္ဝာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်ပြီ။ သဗ္ဗေ ။ပေ ။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိပဌေ၊ အစရှိသောပြဿနာ၌။ ပထဝိ၊ မြေကို။ အနိဿိတော၊ မမှီသော အထက် နတ် ဗြဟ္မာတို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ နိဿိတော၊ မှီသော သတ္တဝါတို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပထဝိ ။ ပေ ။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိတိပဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။

ကမ္မဝိပါကံ အခေပေတ္ဝာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ ပရသမယဝသေန၊ ပရဝါဒီ၏ အယူ၏အစွမ်းဖြင့်။ (သကဝါဒီနာ) ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ ကမ္မဝိပါကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို။ ခေပေတ္ဝာဝ၊ ကုန်စေပြီးမှ်သာ။ ဝါ၊ မှသာ။ ပရိနိဗ္ဗာ-ယန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံကြကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏၊ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ သကသမယေ ပန၊ မိမိအယူ၌ကား။ ကတောကာသဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အကျိုးပေးခွင့် ရှိသော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ဥပဓိနာ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ အခေပေတ္ဝာ၊ မကုန်စေပဲ။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [အကျိုးပေးခွင့်မရသော ကံများ၏ အကျိုးများကိုကား

၁။ ပရသမယတော ။ ပေ ။ ဒဿိတံ။ ။ဤပါဠိ၌ ပြအပ်သော ပုစ္ဆာဝယ် ရှေးအိုးသည် ကံ၏ အကျိုးဖြစ်၏။ ကံ၏အကျိုးဖြစ်သောကြောင့် ပရဝါဒီ၏ အယူနှင့် လည်းဆိုင်၏။ သို့သော် "အသာဓာရဏမညေသံ"ဟု ဆိုသောကြောင့် "ကမ္မဝိပါ-ကော သာဓာရဏော"နှင့်ကား ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေ၏။ထို့ကြောင့် ပရသမယဘက်က သုတ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း အသာဓာရဏမညေသံ စကားကို ထောက်၍ သူ၏ သုတ်ဖြင့် သူ့ကို ပြန်၍ ချည်နှောင်ရာ ရောက်သောကြောင့် ဤသုတ်ကို ပြရသည်။

ပရိနိဗ္ဗာန်စံကြသော ဘုရား စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ မျှားစွာကြုံလျက် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူကြသည်။] စ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအားဖြင့်။ ပထဝီ၊ သည်။ သာဓာရဏဝိပါကတ္တာ၊ အမျှားနှင့်ဆက်ဆံသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပဓိဝိပါကောယေဝ၊ ဖြစ်ပြီးသော အကျိုးရှိသည်သာ။ ဟောတိ။ ဝိပါက ဘာဝေန၊ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတံ၊ တည်သော။ တံ၊ ထို မြေကြီးကို။ အခေပေတ္တာ၊ မကုန်စေမူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာန်၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ဌ၊။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ["အသင် ပရဝါဒီက ကံ အကျိုးကို ကုန်စေပြီးမှ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်- ဟု အယူရှိသောကြောင့် ကံ အကျိုးဖြစ်သော ပထဝီ မကုန်သေးပဲ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည် မသင့်"ဟု စောဒနာခြင်းဌ၊ ထိုက်သည်။] ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ သည်။ လဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ စက္ခုဝတ္ထိသတ္တာဿ ကမ္မဝိပါကန္တိ ပဠေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ အသာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံခြင်းမရှိသော။ ဖဿာဒီ၊ ဖဿ အစရှိသည်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံသော အကျိုးကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဟိ၊ မှန်။ ပထဝီ ။ ပေ ။ စန္ဒိမာဒယော၊ မြေ, သမုဒ္ဒရာ, နေ, လ အစရှိသော အကျိုးတို့သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏။ သာဓာရဏကမ္မဝိပါကော၊ ဆက်ဆံသော ကံ၏ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။

၄၉၄။ ဣဿရိယသံဝတ္တနိယန္တိဇ္ဇော၊ အစရှိသော ဤပါဠိ၌။ ဣဿရိယံ၊ နာမ၊ အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မည်သည်။ ဗဟုဓနတာ၊ မျှားသော ဥစ္စာရှိသူ၏ အဖြစ်တည်း။ အာဓိပစ္စံနာမ၊ အကြီးအကဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မည်သည်။ သေသဇနေ၊ မိမိမှ ကြင်းသော လူတို့ကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝသေ၊ အလိုဌ။ ဝတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဝါ၊ လိုက်စေ၍။ တေဟိ၊ ထို လူတို့သည်။ ဂရုကာတမ္ဗဗ္ဗေန၊ အလေးပြုထိုက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိပတိဘာဝေ ၊ အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ဣဿရိယ အာဓိပစ္စ ဖြစ်ရာ၌။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ပဋိလာဘာဝသေန၊ ရခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ တံသံဝတ္တနိကံနာမ၊ ထို ဣဿရိယ အာဓိပစ္စကို ဖြစ်စေတတ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။ ဇနကဝသေန၊ ဇနက သတ္တိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (တံသံဝတ္တနိကံနာမ)။ နု၊ မဟုတ်။ တသ္မာ။ ဝိပါကဘာဝေ၊ အကျိုး၏အဖြစ်၌။ တေ၊ ဤ နှ ဝတ္ထုမှ ပထဝီ ကမ္မဝိပါကောတိ အာမန္တာ ဟူသော စကားသည်။ အသာဓကံ၊ သာဓက မမြောက်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

ဂ-ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်

၄၉၅။ ဣဒါနိ ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာဘဒ္ဒ။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယ္ယ-ထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ အတ္ထိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ ။ ပေ ။ ကမ္မန္တိ ဘ္ဗေ၊ ဟူသော ဤပါဠိတော်(ဤကထာဝယ် ပါသော ပါဠိတော်ပါ၏)။] ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာ နာမ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိသူ၏အဖြစ် မည်သည်။ ဇရာ၊ ဇရာတည်း။ အပ္ပါယုကတာနာမ၊ တိုသောအသက်ရှိသူ၏ အဖြစ် မည်သည်။ မရဏံ၊ မရဏတည်း။ တံသံဝတ္တနိယံ၊ ထို·ဒုဗ္ဗဏ္ဏကို ဖြစ်စေတတ်, အပ္ပါယုကကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မဉ္စ၊ ကံသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပဋိလောမပဒဉ္စ၊ ပဋိလောမပြဿနာဘဒ္ဒ။ (နနု နု သုခဝေဒနီယာစသော ပဋိလောမ ပြဿနာဘဒ္ဒ။) အနာရမ္မဏန္တိ၊ ကား။ တာဝ၊ နာမ်တရားတို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဗ္ဗိဒ္ဓာနံ၊ ညွှန်ပြ အပ်ကုန်သော။) ရူပဓမ္မာနံ၊ ရူပ်တရားတို့၏ (ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။) အနာရမ္မဏမေဝ၊ အနာရမ္မဏ စင်စစ်သာတည်း။ ပန၊ ကား။ အရူပါနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ သမ္မယောဂလက္ခဏာဘာဝါ၊ သမ္မယောဂ လက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ("ကောလမ္ဘ" ဟူသော သမ္မယောဂ လက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။) အနာရမ္မဏမေဝ၊ အနာရမ္မဏပင်တည်း။

၄၉၆။ အကုသလံ ။ပေ။ ဝိပါကောတိ ပဒေ၊ ဟူသောပြဿနာဘဒ္ဒ။ ဇရာ-မရဏေန နာမ၊ ဇရာမရဏ မည်သည်။ အနိဋ္ဌဝိပါကေန၊ အလို မရှိအပ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သော အယူ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ တေနေဝ ကာရဏေန၊ ထို အနိဋ္ဌဝိပါက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ပင်။ ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရား တို့၏။ ဇရာမရဏသ၊ ၏။ ကုသလဝိပါကတံ၊ ကုသိုလ် အကျိုး၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပတိ။ စ၊ ဆက်။ ပရတော၊ နောက်ဘဒ္ဒ။ အသ၊ ထို ဇရာမရဏ၏။ အကုသလဝိပါကတညေဝ၊ အကုသိုလ်အကျိုး၏အဖြစ်ကိုပင်။ ပဋိဇာနာတိ။

ကုသလာနဉ္စ အကုသလာနဉ္စာတိ၊ အစရှိသော ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆာဝသေန၊ ပုစ္ဆာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဧကဋ္ဌေ၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌။ တံ၊ ထို ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၏ ဇရာမရဏသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [ပုစ္ဆာ အဖြစ်ဖြင့်သာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-ပါးကို ပေါင်း၍ ဆိုထားသည်။ ဇရာမရဏ ဖြစ်သောအခါ၌ကား ၂-ပါး စုံ၏ ဇရာမရဏ မဖြစ်နိုင်ပါ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခိုက် ကုသိုလ်ဇရာမရဏ, အကုသိုလ်

ဖြစ်ခိုက် အကုသိုလ်၏ ဇရာမရဏသာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်–ဟူလို။] အဗျာကတာနံ၊ အဗျာကတ ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိပါကာနံ၊ ဝိပါက်မဟုတ်သော တရားတို့၏။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တမ္ဗတာယ၊ ဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်၌။ ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။[ဇရာမရဏ၏ အရင်းခံဖြစ်သော ဝိပါက်မဟုတ်သော အဗျာကတ တရားတို့၏ ဇရာမရဏကို ဝိပါက်ဟု ဆိုဖွယ်ရန် ပရိယာယ်မရှိ။] တသ္မာ။ အဗျာကတဝသေန၊ ကြိယာ အဗျာကတနှင့် စပ်သဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၊ ကို။ နကတာ၊ မပြုအပ်။ [ဇရာမရဏကို ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးဟု ဆိုရာ၌ ပရိယာယ် ရှိနိုင်သေး၏။ ကြိယာ အဗျာကတ၏ အကျိုးဟုဆိုရန်ကား ပရိယာယ်ပင်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ ကြိယာ အဗျာကတနှင့်စပ်၍ ပုစ္ဆာမထုတ်တော့။–ဟူလို။]

၄၉၇။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏသံဝတ္တနိယန္တိ ဣတိ၊ ဟူသော ဤ ပါဠိ၌။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံနာမ၊ မကောင်းသော အဆင်း ရှိသူ၏ အဖြစ် မည်သည်။ အပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏတာ၊ မစင်ကြယ်သော အဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ်တည်း။ [အဆင်း မစင်ကြယ် ခြင်းသည် ဇရာသဘောပင်တည်း။] အပ္ပါယုကတာ နာမ၊ တို့သော အသက်ရှိသူ၏ အဖြစ် မည်သည်။ အာယုနော၊ အသက်၏။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ပဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်း ငှါ။ အသမတ္ထတာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏ-သံဝတ္တနိယံ အစရှိသော ပါဠိ၌။ [ရှေးနိဿယ၌ကား "ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏအဖြစ် အပ္ပါ-ယုက အဖြစ်တို့၌။ ဝါ၊ တို့တင်"ဟု ပေးသည်။ ဤ၌ကား "တံသံဝတ္တနိကံ နာမ ဟောတိ"၌ စပ်လို၍ "ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏသံဝတ္တနိယံ အစရှိသောပါဠိ၌"ဟု ပေးပါသည်။]

အကုသလကမ္မံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနသ၊ ကံဟူသော ဖြစ်ကြောင်း ရှိသော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပဿ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ရုပ်၏။ ကမ္မပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ထိုသို့ အကုသိုလ်ကံသည် ဒုဗ္ဗဏ္ဏရုပ်၏ ကမ္မပစ္စည်းဖြစ်ပါသော်လည်း။ အသဒိသတ္တာ၊ ကံနှင့် ရုပ်၏ မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နာမ်ဖြစ်သော ကံတရားနှင့် ရုပ်တရားသည် သဘောမတူသောကြောင့်။) အသ၊ ထိုကဲ့၏။ တံ၊ ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏရုပ်သည်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ကား။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဒိနော၊ ဥတု-သမုဋ္ဌာန် အစရှိသော။ (ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပဿ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ ရုပ်၏။) တံပဋ္ဌိလာဘာဝသေန၊ ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏရုပ်ကို ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ဝင်း။ အာယုနော၊ အသက်ကို။ ဥပစ္ဆေဒကဝသေန စ၊ ကပ်၍ ဖြတ်တတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဝင်း။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြု သည်။ ဟောတိ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤ အကုသိုလ်ကံသည်။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ တံသံဝတ္တနိကံ နာမ၊ ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏ အပ္ပါယုကကိုဖြစ်စေတတ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ။ ဝိပါကဖဿာဒီနံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော ဖဿ အစ

ရှိသည်တို့၏။ (ဇနကဝသေန၊ ဇနကသတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ တံသံဝတ္ထုနိုက် နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (ဧဝံ) ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။ (တံသံဝတ္ထု-နိုက် နာမ) နု (ဟောတိ)။ ဝသ္မာ။ ဝိပါကဘာဝေ၊ ၌။ အသာဓကံ၊ သာဓက မမြောက်။ ဘွေ၊ ဤ ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ၌။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တ-သဒိသမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၉-အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ အဖွင့်

၄၉ဂ။ ဣဒါနိ အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအရိယ-ဓမ္မဝိပါက ကထာ၌။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ သာမညဖလံ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မဂ်၏ အကျိုးဟူသည်။ ကိလေသပဟာနမတ္တမေဝ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းမျှသာ တည်း။ စိတ် စေတသိကာ၊ စိတ် စေတသိက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရား တို့သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ [ဖိုလ်ဟူသောတရားသည် ကိလေသာကို ပယ်ခြင်း မျှသာဖြစ်၏၊စိတ္တ စေတသိက် တရားကိုယ်ရကောင်းသောတရားမဟုတ်၊ဟူလို။] ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ နတ္ထိ အရိယဓမ္မဝိပါကောတိ၊ အစ ရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒီဿ၊ သကဝါဒီ၏ပုစ္ဆာတည်း။ တတ္ထ၊ ထို နတ္ထိ အရိယဓမ္မဝိပါကော အစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ အရိယဓမ္မဝိပါကောတိ၊ ကား။ မဂ္ဂသမ်ိုတဿ၊ မဂ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အရိယဓမ္မဿ၊ အရိယဓမ္မ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ (နတ္ထိ၊ မရှိ။) အရိယဖလံ၊ အရိယဖိုလ် ဟူသည်။ ကိလေ-သက္ခယမတ္တံ၊ ကိလေသာတို့၏ ကုန်ခြင်းမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိယာ၊ ကြောင့်။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ သာမညန္တိ၊ ကား။ သမဏဘာဝေ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း။ ဧတံ၊ ဤ သာမညံ ဟူသော အမည်သည်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်လေးပါး၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဟိ၊ သာဓက ကား။ သာမညဿ ။ ပေ ။ သာမညဖလဿာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာမညဿ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မဂ်ကိုဝင်း။ သာမညဖလဿ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ်ကိုဝင်း။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။] ဗြဟ္မဇေပိ၊ ဗြဟ္မဇဉ်ပုဏ်-ဌ၌လည်း။ ဧသေव နယော၊ တည်း။

သောတာပတ္တိဖလံ နဝိပါကောတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒီနံ၊ သောတာပတ္တိမဂ် အစရှိသော တရားတို့၏။ အပစယ-ဂါမိတံ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ဆီးလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ် ကုန်သည်၏

အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အရိယဖလာနံ၊ အရိယာဖိုလ်တို့၏။ (သောတာ-ပတ္တိဖိုလ်အစရှိသည်တို့၏။) နဝိပါကဘာဝံ၊ ဝိပါက်မဟုတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနာတိ။ ဒါနဖလာ။ဒီနံ၊ ဒါနဖလအစရှိသည်တို့၏။ (နဝိပါက-ဘာဝံ၊ ကို။) ပဋိက္ခိပတိ။ ["ဒါန ဖလံ သီလဖလံ နဝိပါကော" စသည်ဖြင့် မေးသောအခါ "နဟောဝံ ဝတ္ထုမ္ဟေ"ဟု ပယ်သည်။] ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ (နောက်၌ တသ္မာရှိသည်။) သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ အာစယဝါမိတ္တိကဿ၊ အာစယဝါမိတိက်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဓာရေတိ၊ ဆောင်ရွက်မှတ်သား၏။ (ကိုး နည်း။) ဝိပါက-သင်္ခါတံ၊ ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော။ အာစယံ၊ အာစယသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်တတ်ကုန်၏။ (ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အာစယဝါမိနော၊ အာစယဝါမိတို့မည်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ တံ၊ ထိုဝိပါက်ကို။ အာစိနန္တာ၊ စီကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ အာစယဝါမိနော၊ မိတို့မည်၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ အပစိနန္တာ၊ ဖျက်ဆီးကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်ကုန်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ အပစယဝါမိနော၊ အပစယဝါမိ တို့မည်၏။ ["ဝိပါကံ အပစိနန္တာ၊ ဝိပါက်ကို ဖျက်ဆီးကုန်လျက်"ဟု ဆိုသောကြောင့် "အရိယာ မဂ်တရားများ၌ ဝိပါက်မရှိ"ဟု ဆိုလိုသည်။] ဤတိ၊ သို့။ (အတ္ထံ ဓာရေတိ။) တသ္မာ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤ ဆိုအပ် ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ စ၊ ဝန်ခံလည်း ဝန်ခံ၏။ ပဋိက္ခိပတိ စ၊ ပယ်လည်း ပယ်၏။

၅၀၀။ ကာမာဝစရံ ။ ပေ ။ အာစယဝါမိတိအာဒိကာ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒီဿ၊ ပရဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိညာ စ၊ သည်ရင်း။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ သည်ရင်း။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်း ပယ်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ လောကိယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ ကုလလံ၊ ကုသိုလ်သည်။ ဝိပါကစုတိပဋိသန္ဓိယော စ ဝေ၊ ဝိပါက် ဖြစ်သော စုတိ ပဋိသန္ဓေတို့ကိုရင်း။ ဝန္ဒဉ္ဇ၊ ကမ္မဝဋ္ဋ ကိလေသဝဋ် ဝိပါကဝဋ်ကိုရင်း။ အာစိနန္တံ၊ စီလျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ အာစယဝါမိ၊ အာစယဝါမိ မည်၏။ လောကုတ္တရ ကုသလံ၊ သည်။ စုတိပဋိသန္ဓိယောစ ဝေ၊ တို့ကိုရင်း။ ဝန္ဒဉ္ဇ၊ ကိုရင်း။ အပစိနန္တံ၊ ဖျက်ဆီးလျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ အပစယဝါမိ၊ အပစယဝါမိ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတေ၊ ဤ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည်။ သဝိပါကမေဝ၊

ပဋိဇာနာတိ စ ပဋိက္ခိပတိ စ။ ။ဝိပါကံ အပစိနန္တာ ဂစ္ဆန္တိကိုထောက်၍ မဂ်တရားတို့ကို ဝိပါက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သောတရားဟု ယူဆ၏။ ထို့ကြောင့် "သောတာပတ္တိဖလံ နဝိပါကော"ဟု မေးသောအခါ ဝန်ခံလည်း ဝန်ခံသည်။ "ဝိပါကသင်္ခါတံ အာစယံ ဂစ္ဆန္တိ" စသည်ကို ထောက်၍ "ဒါနဖလံ နဝိပါကော"ဟု မေးသောအခါ ဒါနဖလ သည် ဝိပါက်ဖြစ်သောကြောင့် နဝိပါကော အမေးကို ပယ်လည်း ပယ်၏။

အကျိုးနှင့်တကွဖြစ်သည်သာ။ ဟောတိ။ အပစယဂါမိဝစနမတ္တေန၊ အပစယ-ဂါမိ ဟူသောစကားမျှကြောင့်။ အဝိပါကံ ၁ အကျိုးမရှိသည်။ နု(ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣမံအတ္ထံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ("လောကီကုသိုလ်သည် ဝိပါက်ဖြစ်သော စုတိ ပဋိသန္ဓေဝင်္ဂကိုစီလျက် သွားတတ်, လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် စုတိ ပဋိသန္ဓေဝင်္ဂကိုဖျက်ဆီးလျက်သွားတတ်၏"ဟူသော ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။) သန္ဓာယ၊ ၍။ တွေ၊ ဤ ကာမာဝစရံ ကုသလံ အစရှိသော ဤသနာ၌။ ပဋိညာ စ, ပဋိဂ္ဂေပေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အရိယမ္မေဝိပါကကထာဝဏ္ဏနာ၊ ၀ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ အဖွင့်

၅၀၁။ ဣဒါနိ ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ကိုဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကတာ၌။ အနုကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ-သေယျထာပိ။ (ဧဝံ၊ ဘူ။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးတရားသည်။ ဝိပါကဿ၊ တကွဖြစ်သော အကျိုးတရားအား။ အညမညာဒီ ပစ္စယ-ဝသေန၊ အညမည အစရှိသော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကောပိ၊ ဝိပါက်သည်လည်း။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသော တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ ပေ ။ ဣတရဿ။

တဿ ဝိပါကောတိ၊ ကား။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မဿ၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မဖြစ်သော။ ဝိပါကဿ၊ ဒုတိယ ဝိပါက်၏။ ယော ဝိပါကော၊ အကြင် တတိယ ဝိပါက်သည်။ (အတ္ထိ)။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ သောပိ၊ ထို တတိယ ဝိပါက် သည်လည်း။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ ဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ အာယတိ ၊ နောင်အခါ၌။ ဝိပါကဒါနာဘာဝံ၊ အကျိုးပေးခြင်း၏မရှိခြင်းကို။သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော(သမာနော)။

၁။ ဧဝမေတံ ။ ပေ ။ ဝ ဝိပါကံ။ ။["ဧဝံ" ဖြင့် "လောကိယံ ။ ပေ ။ အပစယဂါမိ"ကို ညွှန်းသည်။] ထို စကားအတွက် "လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် စုတိ ပဋိသန္ဓေနှင့် ဝင်္ဂတရားကို ဖျက်လျက် သွားတတ်၏"ဟု အနက်ထွက်၏။ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် "မိမိ၏ အကျိုးကိုဖျက်လျက်"ဟု အနက်မထွက်။ ထို့ကြောင့် ဤ လော-ကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် အကျိုးပေးသော တရားသာဖြစ်၏။ အပစယဂါမိ ဟူသော သဒ္ဒါဖြင့် အကျိုးမရှိသော တရား မဖြစ်နိုင်။

တပ္ပစ္စယာပိ၊ ထိ ဒုတိယဝိပါက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အညဿ၊ တပါးသော။ ဝိပါကဿ၊ တတိယဝိပါက်၏။ဥပ္ပတ္တိ ၊ ဖြစ်ပုံကို။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌာ-ဏာနာတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ (ဒုတိယဝိပါက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အခြားသော တတိယဝိပါက်၏ ဖြစ်ခြင်း ရှိလသော်။ ဝါ၊ ဤ နည်းအားဖြင့် ဝိပါက် အဆက်ဆက် ဖြစ်လသော်။) အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏အလိုအားဖြင့်။ ကုသလာကုသလဿ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်၏။ (ဝိပါကော) ဝိယ၊ ဝိပါက်ကဲ့သို့။ (ဧဝံ)။ တဿာပိ ဝိပါကဿ၊ ထို ဝိပါက်၏လည်း။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။ (ဟောတိ)။ တဿာပိ၊ထို ဒုတိယ ဝိပါက်၏လည်း။ ဝိပါကော၊ တတိယဝိပါက်သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝဋ္ဋာနုပစ္ဆေဒေါ၊ ဝဋ်၏ မပြတ်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ သမယဝိရောဓဘယေန၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာကုန်လျှင် ဝဋ်ပြတ်၏ ဟူသော အယူနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

ပန၊ ဆက်။ ဝိပါကောတိ ဝါ တိအာဒိမှိ၊ အစရှိသော။ ဝစန သာဓနေ၊ စကားကို သုတ်သင်ကြောင်း ပြဿနာ၌။ ဝိပါကဿ၊ ၏။ ဝိပါက ဓမ္မ ဓမ္မေန၊ ဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မနှင့်။ ကေတ္ထတာ၊ တူသော အနက် ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အုံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ ကုသလာ ကုသလာ ဗျာကတာနံ၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတတို့၏။ ကေတ္ထတာ၊ သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ["ဝိပါကနှင့် ဝိပါကဓမ္မဓမ္မတို့ အနက် တူလျှင် ကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ဝိပါက်အဗျာကတတို့ အနက်တူရာ ရောက်သည်"ဟူလို။] ဝိပါကောစ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော စာတိ တွေ့ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ ၏ အလိုတည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဝိပါကက္ခန္ဓေသု၊ ဝိပါက်ခန္ဓာတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါးတပါးကို။ အညမည-ပစ္စယာဒီသု၊ အညမည ပစ္စည်း အစရှိသည်တို့၌။ ပစ္စယဇ္ဇေန၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မတံ၊ ဝိပါကဓမ္မ၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ပစ္စယုပ္ပန္နဇ္ဇေန၊ ပစ္စယုပ္ပန်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကံ စ၊ ဝိပါက်ကိုဝင်း။ (ဝိပါကတံစ-ဟု ဆိုလျှင်ကောင်း၏။) မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္တာ)။ ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ယသ္မာ။ တယာ၊ အသင် ပရဝါဒီသည်။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သော အခါ၌။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဝိပါကော၊ ကိုဝင်း။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောပိ၊ ကိုဝင်း။

အနုညာတောဿ ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ [ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့တွင် ပစ္စည်းသည် ဝိပါကဓမ္မ-ဓမ္မ,ပစ္စယုပ္ပန် သည် ဝိပါက ဟု ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။] တသ္မာ။ တေသံ၊ ထိုဝိပါက ဝိပါကဓမ္မဓမ္မတို့၏။ သဟဂတာဒိဘာဝေ ၀ါ၊ သဟဂတ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ဌ ၀ါ။ ဧवं၊ သို့။ (ဝိပါကော စ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော စ, ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော စ ဝိပါကော စ သဟဂတာ အစရှိသည်ဟူ၍။) အာဟ၊ ပြီ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရ၀ါဒီသည်။ ကုသလာကုသလသခ်ါတံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မံ၊ဝိပါကဓမ္မဓမ္မ ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ တညေव အကုသလန္တိ၊ ကား။ တေ၊ သင်၏အလိုအားဖြင့်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မသည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အုံ။ (ဧवं၊ သတိ)။ ယော အကုသလဝိပါကော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ရှိ၏။) သော၊ ထို အကုသလ ဝိပါက်သည်။ အကုသလံ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ (အကုသလဿ၊ ၏။) ဝိပါကဓမ္မဓမ္မေန၊ နှင့်။ ကေတ္တာ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [ရှေးနိဿယ၌ကား "အကုသလဿ" ဟု မထည့်ပဲ "ဝိပါကဿ" ဟု ထည့်၏။ ယဒိ ဝါကျက အပဓာန ဖြစ်သောကြောင့် ပဓာန ဖြစ်သော ဝါကျ၌ အကုသလဿ ကိုသာ ဤ နိဿယ၌ ထည့်ပါသည်။] တညေव ကုသလန္တိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသောပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေव နယော၊တည်း။

၅၀၂။ အညမညပစ္စယာတိဣဒံ၊ ဟူသော ဤ စကားကို။ သဟဇာတာနံ၊ တကွ ဖြစ်ဖက် တရားတို့၏။ ပစ္စယမတ္တဝသေန၊ ပစ္စည်းမျှ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ။ အသာဓကံ၊ သာဓကမမြောက်။ စ၊ ဆက်။ မဟာဘူတာနမ္မိ၊ မဟာဘူတ်တို့၏လည်း။ အညမညပစ္စယတာ၊ အညမည ပစ္စည်းတို့၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ စ၊ ထိုသို့ပင် အညမည ပစ္စည်းအဖြစ်ကို ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ တာနိ၊ ထိုမဟာဘူတ်တို့သည်။ ဝိပါကာနိ၊ ဝိပါက်တို့သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာနိ စ၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မတို့သည်လည်း။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

သတ္တမော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

သတ္တမဝဂ် ပြီးပြီ။